

ལ་ཇེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་མཆོག་གི་
གསུང་འབྲུམ་བཞུགས་སོ།

༡༩

དགེ་ལུགས་འབྲུལ་དེབ་ཁང་།

༢༠༢༡

༡༡། །པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་
ཚུམ་འབྲོ་སོགས་བཞུགས་སོ།

དགེ་ལུགས་འབྲུལ་དེབ་ཁང་།

པཎ་ལེན་བླ་མ་གསལ།

<https://gelukdigitalstore.com>

དཀར་ཆག

༡༡། །ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་མཆན་འབྲེལ་རྩོམ་འབྲོ་སོགས་
བཞུགས་སོ། ༡

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་ཁྱད་བཟུས།

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་དགོན་མཚན་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེའི་མདྲ་མཛད་པའི་ཕྱལ་དུ་ཡབ་ཐེ་བོ་ལྷགས་པོ་
བྱམས་དང། ཡུམ་བོ་ཚལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྲ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྩི་ལོ་༡༧༥༢ ལོར་སྐྱེ་འབྱངས། དགྲང་ལོ་བདུན་པར་ཀུན་མཁྱེན་
འཛིགས་མེད་དབང་པོས་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་སྤྱེ་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་སྐུ་བྱང་བཟུང་ཤིས་འབྱེལ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། ཀུན་
མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྟན་དང་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ཚྭ་པ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་ལྷས། མཚན་དགོན་མཚན་བསྟན་
པའི་སྒྲིན་མེའེས་བཟུལ། དེ་ནས་རྩོ་རམས་པ་སློབ་བཟང་རིན་ཆེན་ལྷོག་གི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟན་ནས་ཀྱང་མདྲ་སྒྲིན་དང་སློབ་མཛོན་སྟགས་ལེགས་
པར་བྱུང་བཙོན་མཛད་ཅིང། རིམ་གྱིས་ཚད་མ་དང་པར་བྱིན་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གསན་སྦྱང་གིས་ཐུགས་སྤྲུལ་ཆུང། རྒྱ་དང་སྟག་པོའི་སྐད་ཡིག་
ཀྱང་མཁྱེན།

དགྲང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ལེབས་པ་ས་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་༡༧༦༤ ལོར་ཡུལ་དབྱས་ལྷ་ལྷན་ཁིང་དུ་བྱོན་ནས་འབྲས་སྤངས་སློབ་མང་གྲ་ཚང་གི་ཆོས་གྲུ་
ལྷགས། རྟོར་སྐལ་བཟང་དངོས་གྲུབ་དགེ་ཆེན་དུ་བསྟན་ནས་དབྱུ་མ། མཛོད། འདུལ་བ་སྟགས་གསན་སྦྱང་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་གཞུང་བོད་ལྷ་ལ་
བརྟམ་ཤ་ཚད་པར་གྲུ། པར་བྱིན་ཚྭ་དང། མཛོད་ཚྭ། འདུལ་བ་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་སྐབས་དེར་ལྷགས་ཚུམ་མཛད། དགྲང་ལོ་ཉེར་གཅིག་
ལ་ལེབས་པ་ཆུ་ལྷག་སྤྱི་ལོ་༡༧༦༥ ལོར་ཀྱུ་ལ་དབང་སློབ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་མཚོའི་དྲུང་དུ་བསྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཚྭ་པ་བཞེས། དགྲང་གངས་ཉེར་
གཉིས་པར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དབྱས་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དེ་ཙམ་བཏགས་རིང་མདྲ་ལྷགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ཀུན་ལ་མཁྱེན་
པ་སྟགས་མེད་དུ་གྲུ་ཅིང། དབྱས་གཙང་གི་མཁས་པའི་ཁྲིད་དུ་ཀྱུ་མཚན་ཀྱི་རྟོག་ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྲུ་བའི་གནས་སྤྲུལ། དགྲང་ལོ་ཉེར་
ལྷ་ལ་ལེབས་པ་མེ་རྩི་སྤྱི་ལོ་༡༧༦༥ ལོར་རང་ཡུལ་མདྲ་མཛད་བཟུང་ཤིས་འབྱེལ་དུ་བྱོན། དགྲང་ལོ་སྟུ་མ་ཅུ་པ་ལྷགས་པས་སྤྱི་ལོ་༡༧༦༧ ལོར་ཆོས་སྤྱི་
ཆེན་པོ་སྐུ་བྱང་ཤིས་འབྱེལ་ཀྱི་གདན་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ཁྲི་ལ་ལེབས། དེ་ནས་བཟུང་མདྲ་སྐད་སྤྱི་བྱང་གི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤྲུལ་འཆད་
ཚོད་ཚྭ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ནས་དུས་འདུལ་བར་མཛད་ཅིང། བཀའ་ཚུལ་ཡང་འདུལ་བ་ཀྱི་མཚོའི་དཀའ་གནད་མདོར་བསྐྱུས་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བ།
དྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྱེད་ཚྭ་འཕྲོ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོའི་ཡང་སྤྱིང། པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཚན་འབྱེད་ཚྭ་འཕྲོ། ཟབ་མོ་ལྷ་
བའི་བེན་བྲིས་ཐར་ལམ་སྤང་བ། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་སྟགས་ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང།
རྩེ་བཙུན་དགོན་མཚན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཀྱུ་སྲས་ཀྱི་མཚོའི་འཇུག་དོགས། ཉམས་སྦྱང་ཆེན་པོའི་འབེལ་གཏམ་ཡིག་ཆུང་
དམར་ཁྲིད། སྒྲིས་གར་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཡང་དག་ལམ་དུ་བཀྱི་བའི་རོལ་ཅིང། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་བསྟོད་པ་
དབྱིད་ཀྱི་ཀྱུ་མའི་སྐུ་དབྱངས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་དབྱར་སྐྱེས་སྤྱི་བཟླ། རྒྱ་ཤིང་བསྟན་བཅས། སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་ཀྱི་བསྐབས་བྱ་སྟགས་མདོ་དང། གསང་
ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས། རྣམ་ཐར། སྟན་པའི་སྟགས་ལེགས་བཤད་བརྗོད་དོན་ཟབ་ཅིང་རྗོད་བྱེད་སྟན་འཛེབས་ལྷན་པའི་ཕྱག་ཚྭ་པོ་ཏི་བཅུ་གཅིག་
ལྷག་མཛད། དབལ་མིང་པཱི་ཏ་དགོན་མཚན་ཀྱུ་མཚན་སྟགས་སློབ་མ་མཁས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང། དགྲང་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ལ་ལེབས་པ་
རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ལྷག་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༩ ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྤྲུལ་ཐིམ།

རྣམ་ཐར་ཀྱས་པར་མཁྱེན་འདོད་ཡོད་རིགས་ནས་དབལ་མང་པཱི་ཏ་མཛད་པའི་རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས་ཁྲུབ་པར་བྱ།

༣༡། ལམ་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྲོ་བཞུགས་སོ། །

༣༡། དག་དབང་ལྷ་མོ་མགོན་མཆོར་ཞུགས་པ་ཡིས། ཆད་མེད་བཙུན་འགྲུས་ཚུ་ཡི་བ་སྐབས་ཀྱིས། རྒྱ་ཆེ་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་གོ་འགོག་པ།
ཁྱེན་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཁྱེད་ཕྱག་འཆོལ། ། སྒྲུབ་ཀྱི་(4) (9)རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འཕྲོ་བའི་སྒྲིན་མའི་བདུན་ཅུ་བ་དང་། སྒྲིན་མའི་བྱེད་དང་
པོ་རྒྱུན་བཞུགས་པར། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་ལ་སོགས་པར་ཡོད་མ་ཡིན། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ན། གཞན་དངོས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པར་འཕྲོ་བའི་རྒྱུན་ལ་ཉེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རང་བཞིན་ཀྱང་ལ་ཡོད་མེད་ན། ཁྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་རང་བཞིན་
མེད། རང་བཞིན་བཞུགས་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ན་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་
དགོས་པས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་རུང་བར་བཙུན་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། སྒྲིན་མའི་བདུན་ཅུ་བ་ནི། རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས།
སྒྲིན་མའི་བཞིན་མི་ལམ་བཞིན། ཁྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱེད་མེད་མི་བཞིན་དུ། ཁྱེད་བཞིན་སྒྲིན་དང་དེ་བཞིན་གནས། ཁྱེད་བཞིན་དེ་ནི་འཛིག་པར་གསུངས། ཞེས་པར་
འཕྲོ་བའི་གནས་པའམ་སྒྲིན་འཛིག་ཡོད་མེད་དང་། ཁྱེད་པའམ་མཉམ་དང་ཁྱེད་པར་ཅན། སངས་རྒྱུས་འཛིག་རྒྱུན་དབང་གིས། གསུངས་ཀྱི་
ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དོན་རང་གི་དོས་ནས་མེད་ན་བཟང་ངན་སོགས་མི་རུང་སྟེ། བོད་རྒྱལ་དུ་མ་
དངོས་པོ་བཟང་ངན་སྒྲིན་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བཙུན་པའི་ལན་དུ། མཆོག་དམན་སོགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་
ཀྱང་འདྲོད་མོད་འོན་ཀྱང་དེ་དོན་རང་གི་དོས་ནས་མིན་ཀྱི་འཛིག་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པོ། ། སྒྲིན་མའི་བོ་ཆོས་ལྷ་མ་
ཉར་དུག་བཞེད་པར་རྒྱུན་ལྷེ་སྒྲིན་ལས་བཤད་དོ། ། སྒྲིན་ཅིག་མ་སྒྲིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་དུག་ཏུ་ཡང་བཤད་མོད། ཆོག་གསལ་ཀྱི་མཚུགས་ཏུ་རིགས་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་དངས་ནས་དེ་མ་དངས་པས་མི་འཐད་པར་ཤེས་སོ། ། སྒྲིན་ཀྱི་(4) (15)བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། སྒྲིན་པ་བོ་དང་
མཉན་བྱ་དང་། སྒྲིན་པོ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། ཁྱེད་ཕྱིར་མཛོད་ན་འཁོར་བ་ནི། མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། ། སྒྲིན་པོ་བྱེད་ཉེར་
བདུན་པའི་ཐད་དུ་བཞི་བརྒྱུད་པའི་བྱུང་། སྒྲིན་པ་བཙུན་དང་། སྒྲིན་པོ་མཛོད་མེད་རྒྱུན་ལས། རྒྱུན་པའི་སྐབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་དང་མེད་པ་དང་། སྒྲིན་
འདོགས་སྒྲིན་པའི་རྒྱུན་དང་གཅིག་ཉིད་དུ་མ་ཉིད། རང་དང་ཁྱེད་པར་རྒྱུན་དང་མཛོད་དོན་མི་བཞིན་དུ། མཛོད་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུན་པ་ཡང་དག་
ཐང་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལ་བཞེན་པར་སྒྲུབ་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བཞེན་པ་བཙུན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བཞེན་པ་གཉིས་ཀྱན་བཏུས་
དར་རྒྱུ་དུ་གསུངས་སོ། ། སྒྲིན་པ་ཡིན། སྒྲིན་པ་ལྟར། སྒྲིན་པོ་ནམས་ཆེ་བ་དང་སོ་གཉིས་སུ་རྒྱུས་པའི་བཞིན། སྒྲིན་པོ་སྐབས་པས་གོ་བ་ལ། སྒྲིན་
རྒྱུན་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར། ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་མི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། སྒྲིན་བཙུན་བྱམས་པས་རྒྱུས་འབྲེང་བསྐྱབ་པ་སྒྲོར་དགྲུའམ། སྒྲིན་
དང་སྒྲིན་པའི་མདོ། སྒྲིན་ཀྱི་(6)(1)མཛོད་པར་རྒྱུན་པའི་རྒྱུན་མཛོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག བྱམས་ཆོས་ལྷ་
གཞུང་རིལ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རྒྱུན་རྒྱུན་གཅིག་ལྟ་ལ་མཆོད་བཞེད་དང་རྒྱུན་སྒྲིན་བཞེད་པ་འབྱུང་བས་གཞན་གསུམ་ལ་དེས་ཆོག་ཚུལ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་ཐེ་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སྒྲུ་མཚན་དཔེ་དང་ཟག་མེད་ཐེ་ཚན་རྣམས་
སྟོན་ཚུལ་ཁྱད་མེད་པས་བསྟན་བཅས་གཅིག་ཡིན་ན་སྒྲིན་འབྱུང་ཟེར། ལྷགས་ཁྱ་མ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་དེས་ཏེ། བསྟན་བཅས་ལ་འབྲུག་པའི་སྒྲི་
ཤིས་བརྗོད་མཚན་བརྗོད་ངོ་བོ་དེས་བསྟན་གསུམ་བཤད་པའི་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་ཡང་དབྱུང་ངོ་བོ་དེས་བསྟན་རེ་སྒྲུབ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཐེ་བྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ལས་རིགས་ཆད་བཤད་པ་བྱང་དོན་དུ་བཀའ་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱུད་སྒྲུབ་བས་དེའི་
འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ཉལ་ཕྱིན་ཞིང་། གཉིས་ཀ་མདོ་ཐེ་ཐེ་སྒྲུབ་དོ། །དབྱུང་མཐའི་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་དང་། གཉིན་པོ་དང་།
ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཐེ་ཐེ་དང་པོ་ལས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་འཕྲོས་ཤིང་གཉིས་ཀ་མངོན་པའོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུལ་བ་
ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་གི་གཞུང་ཟུར་བ་མེད་དོ། །སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་.....བརྒྱུད་སྒྲོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་། རྒྱུ་པའི་.....སྒྲིབ་པོ་མཚོག་
དང་། ཨ་རྒྱུ་ཀ་རའི་.....གནད་གྱི་སྒྲོང་དེ་བརྒྱུད་སྒྲོང་པར་སྒྱུར་བ་གསུམ་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་.....སྒྱུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲུབ་དང་། སངས་
རྒྱུ་ལེ་ཤེས་གྱི་.....སྒྱུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། ལ་ཆེ་རྒྱ་རྒྱུ་མཚན་པར་གྲགས་པའི་.....ཤར་ཕྱིན་མཚན་གྱི་ཐེ་མིག །དེའི་འགྲེལ་
བཤད་.....ཆོས་བཤེས་གྱི་ཆོག་གསལ་དང་། གསེར་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤར་འབྱུང་གི་.....རྟོགས་དཀའ་པ་གཉིས་དང་། རྩ་བའི་བསྐྱུས་དོན་ངོ་བོས་
མཚན་པར་གྲགས་ཀྱང་དོགས་པ་ཅན་.....དང་། གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱིས་མཚན་.....པ་སྟེ་རྩ་བའི་བསྐྱུས་དོན་.....གཉིས་དང་། རིན་ཆེན་གྲགས་པས་
མཚན་པའི་.....གྲགས་ཆ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་ཤིའི་.....ཤར་སྒྲོན་དང་། ཨ་རྒྱུ་ཀ་རའི་.....སྒྱུབ་དགོངས། །ཤར་ཐེ་ཐེ་དང་ཐེ་ཐེ་གཉིས་མཚན་པའི་ཕྱིར། ཏེ་
ཡང་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་སའི་དངོས་
གཞི་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བའོ། །རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཆ་ལ་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
གཉིས་ཏེ། ཆོག་གི་ཆ་ཐེ་སྒྲོང་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའི་གཞི་བསྐྱུ་བ་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྐྱུ་བའོ། །ཆོག་དོན་དེ་གཉིས་ཀ་
སྒྱུར་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་སྟོན་པ་གཅིག་སྟེ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒྲི་བསྐྱུ་བའོ། །སའི་དངོས་གཞིའི་ས་བཅུ་བདུན་གྱི་ཐེ་མ་ནི།
རྣམ་ཤེས་ཐེ་དང་ཐེ་པའི་ས། ཡིད་གྱི་ས་དང་གཞན་གསུམ་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་བཅས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟིང་འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། །
སེམས་ཡོད་པ་དང་སེམས་མེད་དང་། རྟོས་དང་བསམ་དང་སྒྲོམ་ཐེན་དང་། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་ཐེན་དང་། །ཕྱང་པོར་བཅས་དང་ཕྱང་མེད་
གཞན། བཅས་སོ། །

༡༩༡[7] (9) ཏུས་ཕྱིས་རྩེ་བཅུན་ཏེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཏེ་འགྲེལ་པར། དེའི་རྒྱུ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དག །ཏེ་ལེའུར་ཞེས་པ་གཙོ་བོར་བརྗོད་
བྱ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུའི་སྒྲིབ་དོད་པ་ཏེ་ལ་ཞེས་པའི་པ་ཏེ་གོས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་གོས་ཀྱིས་གཞོད་འཛོལ་རྣམས་བསྒྲིག་པ་ལྟར། འདིའི་དོན་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་འཛོལ་ཞེས་ན་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་མ་གསལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དོན་འདིས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། ལས་དང་། རྒྱུ་བའི་ཉེ་བར་འཛོལ་བ་བསྒྲིག་པས་ན་གོས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལེའུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏེ་སྒྲིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ་སྒྲིན་འགྲེལ་པ་ལ་དོན་གྱི་གནད་ཆད་བར་སྟོན་པའི་དོན་འགྲེལ་དང་། དཀའ་གནད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་།
ཆོག་འབྱུ་ཞིབ་ཏུ་གཉེར་བའི་ཆོག་འགྲེལ་དང་། ཡིག་དོན་གྱི་ཐོབ་ཆོད་ཅན་སྟོན་པའི་དག་འགྲེལ་དང་། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པའི་
རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་ཐེ་བཤད་པ་ལས་དང་བོ་ཡིན་ནོ། ། ༡༩༡[9] (7) ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཉིད་འགྲེལ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་

མི་སྲིད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བཤེས་རང་གི་ལྷགས་ནི། སྤྱི་བརྒྱུད་བྱ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། འོན་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱ་ཆུལ་བ་བསྐྱེད་མ། འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བརྩམས་པ་དགོས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིང་དགོས་ཏེ་བཞེས་འདོད་དོ། །འདིས་རང་ལྷགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་བརྩམས་པ་འགྲེལ་བ་བརྩམས་པའི་དགོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལྷགས་འགོག་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ཁོ་ནས་མི་འགྲུབ་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་དེའི་ཉིང་དགོས་ནས་མཁྱེན་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། རྩ་བའི་ཉིང་དགོས་སུ་ནུ་མཁྱེན་བཤད་པ་ནང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་སྤྱི་ལུ་ཤེས་འབྱུང་བཀག་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོགས་པ་[10] (13)དེ་ཡང་འདི་ཉིང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པ་དོན་ནི། རྟོགས་པ་དང་པོ་བཞུད་སྟོང་དོན་བསྐྱབ་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དང་དེ་ལྟར་ཕྱིར། གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲིག་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། གཞུང་ལམ་འབྲས་བྱ་ཤེས་ཕྱིན་གསུམ་ལ་རྟོགས་བཤད་ཅིང་། གཞུང་གོང་མ་དང་འབྲེལ་ལོ། འོན་ཀྱང་། རྟོགས་པ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བཤད་པ་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་ཉིང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་འདི་ཉིང་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཁྱེན་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས། མདོས་བརྒྱུད་མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་ལ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིག་བཏགས་པས། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པས། མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་ཤེས་ཕྱིན་ཏུ་བསྐྱབ་ནས་མདོ་རྒྱུན་གཉིས་ཀས་བརྒྱུད་བྱས་པའི་དོན་ནོ། ། རྟོགས་པ་[11] (11)རྩ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མིང་གི་སྟོན་ནས་¹དམིགས་ལ། རྟོགས་སུ་སྦྱོང་བའི་.....སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟོགས་པ་བཀའ་ལ་རྟོགས་པ་དེས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། རིམ་བཞིན་དངོས་པོ་བརྒྱུད་དོན་བདུན་ཅུའི་གངས་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་སྒྲིག་སྐྱར་སེམས་པ་དང་། དེས་ཟིན་དུན་པར་བྱེད་པ་དང་རྟོགས་པ་བཞེས་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་མདོ་ལྟར་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། པར་ཕྱིན་ལམ་སྒྲིག་གཉིས་ཅུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་གོ། རྟོགས་པར་སྦྱོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། ། རྟོགས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བབྱང་ལ་སྒྲིག་པའི་སེམས་སམ་རྟོགས་ཅིག་པ་རེ་བའི་སེམས་.....སམ་སྒྲིག་པའི་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་[12] (17)འགྲེལ་པ་ལས། དེ་རྩར་མཁས་པས་སྤྱང་བྱས་ཤིང་། བྱས། རྟོགས་པ་རྒྱས་དབང་གིས་རྟེན་པ་ནི། རྟོགས་པ་རྩམས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རིགས། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བྱུང། རྟོགས་པ་ཡི་དམ་ལྟས་གནང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཤར་བྱོགས་ཁ་སར་པ་ནིར་བྱོན་ནས་སྤྱང་གནས་མཛད་པས་མི་ལམ་དུ་སྤྱིན་གྱི་གསེབ་ན་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་སྒྲིགས་བམ་བསྐྱམས་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་མང་དུ་སྤྱང་ན་གང་གི་རྩེས་སུ་འབྱང་ཞུས་པས། ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་རྟོགས་ལ་དོན་འདྲིལ་བའི་འགྲེལ་པ་རྩམས་ཤིག བཅས་གནང་བ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོགས་པ་[13] (13)ཐུ་བརྒྱ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པར་ཞེ་འཆོའི་བཤད་ཚུལ་བཏོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་གཞོད་འཛོམས་ལས། དེ་དེ་རྩར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཐུ་བརྒྱར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དང་འགལ་བར་སྤྱང་བ་ཤིན་ཏུ་ཉའི་བསམ་པ་ནི། དག་བཅོམ་པའི་ལེའུ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལེའུའི་བར་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་སོ་ཞེས་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པའི་ལྷགས་ལ་ལ་རྩེ་སྤྱང་དུ་འཆད་དེ། སྤྱིར་ལོ་

ཨ་ཁྱོད་དུ་མཐུན་ནོ། །ཞེས་དག་བཙམ་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་བསྐབ་པ་གསུམ་དང་ཕྱེ་སྒྲོང་གསུམ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་
དང་བཅའི་དང་པོ་ཨ་གནས་དུས་དང་། ཨ་འབྲིབ་དུས་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་ཚོད་པར་སྤང་སྟེ། ཕྱི་མ་ཨ་ཡང་གནས་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །
འདིས་ནི་ཞི་འཆོལ་མི་གནོད་དེ། གནས་དུས་འབྲིབ་དུས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་གནས་དུས་མིན་པར་བསམ་གྱི། ཕྱིར་ལོ་ཨ་ཁྱོད་དུ་གནས་པ་ཙམ་ཞི་འཆོ་
ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅེག་ །ཞི་འཆོ་ཨ་བརྒྱ་བ་ཕྱི་མ་ཨ་ཨ་བརྒྱ་ཐ་མར་འདོད་ལ། གནོད་འཛམས་མཁན་པོ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ལ་
འདོད་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་ཙམ་པའི་མདོས་ཨ་བརྒྱ་ཐ་མའི་ཆོ་བསྟན་པ་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །
རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ཆོ་བསྟན་པ་དར་བར་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། །སྒྲི་འགག་ཀྱང་བྱང་མེད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཙམ་ཤེའི་ལུང་བྲངས་
ནས་ཤོད་མེད་པར་ཞེས་པ་བདེན་མེད་ཡིན་པས་སྤོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་། དོན་དམ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་སྟམ་སྟེ་ལེགས་བཤད་
སྤོང་བོར་བཟོ། །སྒྲི་[15] (5)མ་གྲུབ་ན་སོང་། རྒྱུད་དེའི་དོན་ནི། རྒྱན་སྤང་ལས། དེ་ལ་སྤྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
ཤེས་པ་སྤྲོས་པ་ལས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱིས་བོན་སྤྱེ་བའི་དོན་དུ་གང་གིས་འདོན་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱོན་པ་ནི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྲོས་པ་ལས་
ཡོངས་སུ་སྤྱོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གང་གིས་དོན་འཆད་པར་བྱེད་པའོ། །ཉེ་བར་སྤྱོན་པ་ནི་སྤྱོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྲོས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་
གྲོལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གང་གིས་གཞུང་དང་དོན་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་སྤྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོག་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྤྲོ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་ཨ་མ་གསུམ་མིང་དོན་
སྤྱར་ནས། དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ཐོས་བསམ་སྤྱོས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་སྤྱེད་བྱེད་ལ་སྤྱར་ཏེ། མདོ་ཕྱེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟོག་དང་ཞི་བ་
དང་། རབ་ཏུ་རྟོག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། ཅེས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྐབས་སུ་གཞན་
གཅིག་ཀྱང་བཤད་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱད་པར་ཡང་། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཇི་སྟེད་ཆོས་རྟོན་དང་། །
འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ཐུན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྲོས་བུའི་མཐུ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་ཟླ་བས་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཤི་ཡང་ཟླ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས།
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཉིད་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་
ཉིད་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བརྗོད་པར་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་མས་ཀྱང་།
ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དེ། འདི་ལས་གསལ་བ་མི་སྤང་ངོ་། །དཔལ་བར་འགྲོ་
བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། རྱ་རྒྱ་ཞེས་པ་དཔལ་ཞིང་འཛིགས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པས། དཔལ་བོའི་རྩིས་སུ་གཡུལ་རྣམས་འབྲང་བ་ལྟར་འདིའི་རྩིས་
སུ་རྒྱལ་སྤྱུང་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་ལུས་པ་ས་བརྒྱ་བ་ནས་
ཐོབ་རྒྱ། མདོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ཐུན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཛིག་བྱེད་ཅིག་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་རྩིས་ས་བརྒྱད་པར་རྩོགས་ཤིང་བྱམས་
སྟོན་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི་སྤྱོར་བ་མཐུ་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་ཞིང་། ཐོས་བསམ་སྤྱོས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་འདྲ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཤིང་། [19] (6)སྒྲིན་བ་དོན་ཡེ་ཤེས་ཟེས་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དེ་ནི་ཀ་བ་ཤུག་བཤེས་གཉེན། ཅག་རྩ་སྒྲིའི་
རྒྱལ་མཚན། ཞང་ཡེ་ཤེས་ཟེ་སྟེ། ཀ་ཅག་ཞང་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་དེ་ཡིན་ནོ། ། ཤིང་འཛོའི་ཐོན་ནས་འཕགས་གྲོལ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་
མེད་པའི་དབུ་མ་བཤད་ཅིང་། ཤིང་ཤེས་པ་འདི་ནི་འཛོའི་དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་བརྩམས་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་དབུ་མ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པའི་ཐོན་དུ་
འཕགས་གྲོལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་དགོངས་སམ་དབྱད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཟེ་སྒྲིན་མ་ཚན་མོར་ནི་འཛོའི་འཕགས་གྲོལ་གྱི་སྒྲ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤིང་
འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བྱས་བྱས་པ་མིན་མཐོང་ནས། དབུ་མར་གནས་པའི་སྒྲིན་མ་ཕྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་འདིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་དབུ་
མ་བཤད་པར་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱུ་མ་པར་རིག་པའི་ཞེན་པ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་བྱས་བྱས་པ་མིན་པར་མཐོང་ནས།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་ཀྱང་། རྒྱུ་ཤེས་ལ་བདེན་ཞེན་མ་བཀག་པས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་སོང་ཞེས་
བཀག་ནས། རང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤིང་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་དང་སྒྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་
རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དེའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་སྤྱང་བོར་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་འགོག་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་འདོད་ན། །
འདམ་རྩལ་འཁྱུ་བར་བྱེད་པ་བས། མ་རེག་པར་ནི་བསྐང་ན་བཟང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཤིང་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས།
རྒྱུ་བཅས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། ཤིང་མའི་དག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི། དབུ་མ་འབྲིང་བོ་ཙམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒྲ་མ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་དག་གིས་མ་
བརྒྱན་པའི་རྒྱུ་བཅས་ལྟ་བུའི་ཞེ་འཛོའི་དང་། རྒྱུ་མེད་ལྟ་བུའི་ལུ་བ་པ་སོགས་དབུ་མ་འབྲིང་བོར་བཤད་པས་ཞེ་འཛོའི་རྒྱུ་བཅས་པར་གྲུབ་བོ། །

ཤིང་། [20] (8)པུ་ཆེན་ལྟན་སྒྲིའི་དོ་རྩེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཞེ་བ་འཛོའི་ཞལ་ལྟ་ནས་ལ་སོགས་པ་²རྒྱུ་མ་བཅས་པའི་དབུ་མ་ཉིད་ཁས་
ལེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་སྐད་དུ། ཤིང་ཤེས་རྒྱན་གྱི་མདོར་བསྟན་དུ་བདག་སྟེ་རང་ཟེ་དང་གཞན་ཟེས་སྒྲིའི་དངོས་པོ་ཡིས། ཤིང་ཤེས་དག་དུ་ན་གཅིག་ཕྱེད་དང་།
དུ་མའི་རང་བཞིན་བཤེས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཤིང་ཤེས་སོགས་དབུ་མ་རྒྱན་ཡོངས་རྫོགས་དངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དེ་
ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། བདག་དང་གཞན་སྒྲིའི་དངོས་པོ་རྩམས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཤིང་ཤེས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས། ལུགས་འདིས་སྒྲིབ་མེད་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུ་མ་པ་ཤིང་ཤེས་པའི་ཆ་གཅིག་སྒྲིབ་པའི་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་གྱི་ཤིང་དངོས་པོར་..... གནས་པའི་བདེན་པར་ཤིང་ཤེས་པ་རྒྱན་ལས། ཤིང་ཤེས་བཤད་གཅིག་
ཕྱེ་ཉམས་དགའ་བ། ཤིང་ཤེས་པའི་བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ལུང་
གང་ཞེ་ན། ཤིང་ཤེས་སྒྲིབ་ཅན་དོན་རྩམས་ལ། ཤིང་ཤེས་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། རེ་ཞིག་གཅིག་ཕྱེད་སྒྲིབ་དེ་ཉིད། སྒྲིབ་ཆོགས་སུ་ནི་ཇི་ཇི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
ཇི་ཇི་ཇི་ཇི་སྒྲིབ་བསམ་པ། ཤིང་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་མ་ཞེས། མཁས་པ་རྩམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། ཤིང་ནི་དངོས་རྟོགས་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་
དང་པོས་ཚུད་པ་དང་། གཉིས་པས་ལན་བསྟན་ལ། ཚུད་ཚུལ་ནི། ལུང་སྒྲིབ་ཆོགས་པའི་སྒྲིབ་བཅུ་གྱི་ཁྱུ་འཛིན་མིག་ཤེས་རྟོགས་ལུང་ལུང་དཀར་སེར་
སོགས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཁྱེད་ཀྱང་འདོད་ན། དེ་དང་དཀར་སེར་དེ་དག་ཁྱུ་འཛིན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ན།
གལ་ཏེ་དེ་སྒྲིབ་ན་སྒྲིབ་གཅིག་ཕྱེད་དུ་མར་ཐལ་བའམ། ལུང་དུ་མ་དེ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལན་ནི། གཟུང་འཛིན་སྒྲིབ་བཅས་
བདེན་ན། སྒྲིབ་དེ་དག་འཇུག་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་ཇི་ཇི་སྒྲིབ་བཅས་པའི་ཤིང་ཤེས་པའི་ཆ་གཅིག་དུ་བཤེས་ཀྱིས་དབྱད་པས་ཇི་ཇི་སྒྲིབ་དབྱད་པ་དེ་དང་དེར་དབྱད་
མི་བཟོད་པས་སྒྲིབ་བཅས་པ་ལྟར་མཁས་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་ནི། དངོས་སྒྲིབ་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་བོ་

ཅག་འདོད་པས་ཟུར་གྱི་སྒྲིན་དེ་མི་འཇུག་གོ། ། རྒྱུ་བ་དཔོན་ཚས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞལ་ཟུ་ནས་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྩིས་དེའི་འབྲུལ་གཞི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དབྱད་པ་དེ་དབུ་མ་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དབྱད་ཚུལ་དེར་འབྲུལ་ཁིང་། རྩོད་ཉིད་རྩ་བས་གྲོལ་
འགྱུར་གྱི། ཞེས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་བྱས་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དབྱོད་དུ་གསུངས། རྩིས་ལེན་ལས་སྐྱེས་ངོ་མ་ཡིས། །བདག་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་
བསྐྱབས་ཏེ། ། རྩིས་ངོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པས། གཅིག་བསྐྱད་ལ་གཅིག་མ་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་ཁིང་། དེ་གཉིས་གང་
ཡང་མ་བསྐྱད་མོད། འོན་ཀྱང་བསྐྱབས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒོ་ནི་ཤེལ་སྒོང་རྣམ་པ་ལྟར། གཞན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེལ་སྒོང་རས་སྒོན་པོའི་སྒྲིང་དུ་བཞག་པ་ན། ཤེལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་གང་ལའང་སྒོན་པོའི་མདངས་མ་ཞུགས་ཀྱང་།
རྣམ་པ་སྒྲོལ་མ་མེ་བ་ཞིག་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དོ། ཞེས་དེ་གཉིས་
གང་ཡང་མ་བསྐྱད་ཀྱང་འབྲུལ་ཤེས་མིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཟུར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་མས་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཙམ་འབྲུལ་ནས་གཟུང་
འཛིན་རྩས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། ཐ་སྐད་དུ་སྒོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་..... ལྟར་བའི་ཚེ་ཆ་གང་ཡང་།

དོན་གྱི་ དངོས་པོར་ གྲུབ་པའི་གནས་ལྗེས་དང་མི་མཐུན་པ་ མེད་པ་ ལྷོ་བཀྲ་གས་དང་མ་འདྲེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་སེམས་ན། ཏཱ་ཏཱ་ཏཱ་ [21] (14) ལྷུ་ལ་

དགུ་བ་དྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དོ། ཁྱེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་དགུ་
བའི་ལུང་དངས་པ་འདི་རྣམས་ཁ་ཆེད་པ་སྟོན་ཏེ་སྤྱོད་དང་། རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་བརྒྱུར་བའི་ཕར་ཕྱིན་ཚུལ་དགུ་བ་ལ་བ་བས་མཛད་ཟེར་བ་
དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བརྒྱུར་ཟེར་བ་རྣམས་ན་མི་ལྟང་། རྒྱུ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱུང་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

ཉིད་ཆད་འགྲུར་ལྟར་མཆོད་བཟླ་ཞུ། ཉིད་ལྟངས་སྐྱེས་ལྷན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཉིད་ཞེས་གང་ཟག་གསུམ་མི་ཟེར་བར་སྐྱེས་ལྷན་གསུམ་ཟེར་
 བ་སྐྱེས་ལྷན་སྐད་དོད་ལྷན་པ་ཞེས་པ་ལྟར་ཅན་ལ་འབྲུག་པས་འདི་གསུམ་སྐྱེས་ལྷན་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐོ་ནས་བཞག་པ་གོ་ཆེད་ཡིན་པར་དཀའ་ཆེན་
 གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལྷན་དང་འཁོར་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་སོགས་མངོན་མཐོ་ཡིན་ཞེས་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། འདིའི་ཁྱད་པར་ནི།
 མདོ་ཐེ་བྱུང་ལས། ལོངས་སྐྱོད་དང་ལྷན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་དང་། འཁོར་ཆོས་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། རྟག་ཏུ་ཉིན་མོངས་དབང་
 ཉིད་མི་འགོ་དང་། ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཏུ་ཡར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་མངོན་མཐོ་སྐབ་བྱེད་དང་། ཐ་མ་གཉིས་
 དེས་ལེགས་སྐབ་བྱེད་ཏུ་གསུངས་སོ། ། རྟོག་ཏུ་[23](8)བསྐྱེས་པ་ལས། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་གང་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཀྱིས་བབ་ཅོལ་མིན་པ་ཁོ་
 བར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཆོས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེས་ལྷན་ཆུང་ཆུང་ལ་འདིས་ཁྱབ་སྒྲེ། བཀ་ཆེན་གྱི་ལམ་སྐྱོན་འགྲེལ་པར། ཕྱིར་སྐྱེས་ལྷན་ཆུང་
 ཆུང་ལ་ཆེ་འདི་དོན་གཉེར་ཅམ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མངོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་སྐྱེས་ལྷན་
 ཆུང་ཆུང་ལ་གཅིག་ཉིད་ལས་དབྱེ་བ་གཞན་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་དེ་ལ་ཕལ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་གསུངས་པ་སྐྱེས་
 ལྷན་ཆུང་ཆུང་ཕྱིའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནམ་དཔུང། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ལྷན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཉིད་འབྱུང་དང་། ཉིད་འཁོར་བའི་ལྷན་ཆོགས་
 ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་སྟེ། དེ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་འདོད་མེད། དེས་འབྱུང་དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ཆུང་ཆུང་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་སྟེ། དེས་པར་
 འབྱུང་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་འབྱུང་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ཐུན་པ་ནི་ཆེན་པོའོ། བསྐྱེས་པ་ན་ཡོད། ཉིད་ལྷན་གསུམ་གྱི་ཆེད་གི་ཡིད་དུ་
 འོང་བ་ལ་ཕྱིན་པ་གཏོང་ལ་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བས་ཆུང་ཆུང་དང་། རང་ལ་བྱིན་ཆེ་བ་སོགས་ལ་བྱིན་གཞོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱིན་པ་གཏོང་ལ། གཞན་ལ་

མི་གཏོང་བས་འབྲིང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱ་མ་སོགས་ལ་དང་པས་གཏོང་བ་ནི་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་བསྐྱ་བ་ན་ཡོད། རྒྱུ་སྐྱོན་ལས། གང་ཞིག་རང་ཞི་འགྲོག་པ་ ཅམ་དོན་གཉེར། སྤྱག་བདེན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྤྱིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྤྱག་པའི་ལས་ལས་སྤྱག་པའི་བདག་ཉིད། །ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོབ་པའི། རྒྱུ་དོ་སྤྱི་རྒྱུན་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ནི་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་གཞན་འཛོམས་ཤིང་གཉིས་ཀའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཛོམས། ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཁྲི་ལ་རྒྱུན་རྩ་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་པལ་མོ་ཆེར། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ནི་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཛོམས། ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྤོན་པས་སྤྲད། ཅེས་ཆོག་རིང་དུ་འབྱུང་ངོ་། ། རྒྱུ་མས་ལས། སྤྱག་ཅན་མི་དང་འགྲོགས་མི་བྲ། གལ་ཏེ་སྤྱག་པ་བྱེད་པ་དག སྤྱག་མི་བྱེད་པས་བསྟན་ན་ཡང་། སྤྱག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྤྱེ་ཞིང་། མི་སྟན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རི་རྒྱིག་རྐང་ཕྱི་མ་འདི་དང་སྤྱར་ན་སྤྱག་ཅན་རྒྱན་མ་རྩ་བྱུང་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་མི་དེ་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་འདིས་བརྒྱས་སམ་སྟམ་པ་སྤྱེ་བ་ལ་བཤད་དགོས་ཤིང་། དངས་པའི་འབྲེལ་རྩར་ན་སྤྱག་པ་མི་བྱེད་པའི་མི་ཡང་དེ་འདྲ་དང་འགྲོགས་ན་བྱེད་དོགས་ཡོད་པ་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །

[illegible][illegible]

ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་གོང་གི་རྩ་བར་ཡང་། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྟག་བསྟུལ། སྟག་བསྟུལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། རྟོར་མ་ཟད་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་གི་ཁྱད་ཆས་སོགས་ཀྱི་རྩེ་སྟེ་རྟོགས་དགོས་པ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དང་འགལ་ཏེ། ཉན་ས་
ལས། རྩམ་པ་བཞིའི་རྩེ་སྟེ་ཁྱེགས་པའི་རྩམ་པ་བཅུ་པོ་དག་གིས་སྟག་བསྟུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་ནས། གང་ཞིག་སྤང་ན་སྟག་བསྟུལ་འདི་
སྟོང་བར་འབྱུང་། སྟག་བསྟུལ་གྱི་རྩུ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། རབ་སྦྱེ་དང་། རྟེན་གང་ཡིན་པ་རྩམ་པ་བཞིས་བདེན་པ་ཀྱན་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་
སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་མི་རྟག་སྟག་བསྟུལ་སོགས་བཞི་དང་། འབྱུར་བའི་རྩམ་པ་སོགས་བཅུ་རྟོགས་རྩེ་སྟེ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རྟོགས་པར་ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་རྟོགས་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ལ་
ཡང་འགོག་བདེན་བདག་མེད་ཕ་མོ་གཉིས་གང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་རྟོགས་ཀྱིས། སྤི་མ་སྟོ་བྱར་བར་
བསྐྱབ་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲུ་བོ་ཀློང་། [28] (6) ལམ་སྒྲིན་ལས། སྤིང་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྟོ་རྟོ་ན་བསྟུ་ན། བཟང་དན་ལེགས་ཉེས་སོགས་ལ་རྟོས་པ་མེད་པར་སྤིང་པ་གང་ཡིན་ལ་ཞེན་པ་སོགས་པ། བྱང་བའི་བྱིས་པ་ཉུང་མས་མི་མག་
ཟེར་བ་རྩ་བུ་ཞིག་དགོས་པར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས། རྟོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྦྱེ་བ་སྤངས་པ་³ཆད་ཀྱི་ལུས་ལ་འཁོར་
བར་འཇོག རྟོ་ཅིག་བྱང་སེམས་སོ་སྦྱེས་སྤངས་ཆད་ཀྱི་ལུས་ལ་འཁོར་བར་འཇོག་ཟེར། གཉིས་ཀྱི་ལ་ཞེས་སྦྱེ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་། ཟག་
མེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པས། སྦྱོན་གཏོང་ལུགས་འདི་ལ་དཔྱད། རྟོ་སྦྱོང་སྒྲིན་ལམ་དག་པའི་དབང་གིས་སྤངས་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཀྱན་བཏུས་ལས། ཡོངས་སྟེ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་སྟག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གྲུ་བོ་ཀློང་། [31] (3) བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འབྱུང་བོ་ཀྱན་ལ་ཐུགས་བཅེ་བ། བྱམས་པ་རྟེན་གཉིས་རྩམས་ཀྱི་མཆོག ། རྟོ་
ཉི་མེ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། ཞག་བདུན་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྟག་མ། རྟོ་མི་དུག་ཁྲི་དག་ཏུ་ཡང་། རྩམ་པའི་ཆས་ནི་སྟོན་པར་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོ་མེ་ཅིག སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ཙམ་མི་བཞུགས་ཏེ། བརྒྱ་བའི་ཆོ། སྟོན་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མ་བཞུགས་པ་
བཞིན་ཟེར། རྟོ་བཅུན་བྱམས་པ་འདི་སྟོབ་ལམ་དུ་ཤོད་གོ་སྟོང་སྟོ་གོས་བཏུན་པར་ཐུར་པའི་ཆོ། གྲུ་བོ་ཀློང་། [32] (10) རྩེ་རྟོ་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་
འགྲེལ་པ་དང་གསེར་འཕྲེང་ལ་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་མེད་པར་སྦྱབ་པ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་མེད་པ་བཀོད་པ་དང་། རྟོ་འགྲེལ་པར་ཐོས་པ་ལས་
བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་ཞེས་པའི། རྟོ་སོགས་སྦྱས་འཕགས་པ་བྱམས་པས། གྲུ་བོ་ཀློང་། [33] (8) དེར་ཐལ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་
ལས། རྟོ་རྟོ་ཀའ་བ་སྦྱོང་པའི་ལེན་ལས། ས་འདིར་རྩམ་བརྒྱར་འཁོར་བར་འབྱུར་ཡང་སྤིང་། རི་རབ་རྩ་མོར་རྩུན་བོ་རྩུར་འཕྱོ་སྤིང་། ཉི་མ་སྤྱར་ཆོགས་
ས་ལ་རྩུང་འབྱུར་སྤིང་། ། རྟོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ཡིན་ཡང་ང་མི་འཆོ། ། རྟོ་ཕྱིར་འདི་ལ་ཐུ་དན་ཁྱོད་མ་བྱེད། རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱུང་རྒྱབ་སངས་རྒྱས་
འབྱུར། ཞེས་སྦྱུ་འཕུལ་མའི་སྦྱེ་བའི་རྩེ་ལ་གསུངས་སོ། ། རྟོ་སྦྱོང་སྒྲིན་ལས། དེ་རྩམ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་རྟོ་ལམ་འཕྲེང་སངས་མེད་པའི་འདོད་མདོ།
གསུངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་རྒྱལ་བའི་མདོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་སོགས། རྟོ་དང་རིགས་པ་ལ། བརྟེན་ནས་

[illegible]

ཏཱ་བལྟ་ཏཱ་[35] (17)དེས་ཆོས་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པའི་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། ཏཱ་ལྟ་གས་རྩེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀྲན་ལ་ག་བློགས་ནས་ནི། །ཏཱ་ལྟ་གི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར།
སྐུ་ལ་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཚུལ་བརྟན་པའི་ཐོག་མ་དགའ་ཕན་དུ་མཛོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །ཏཱ་ལྟ་ཏཱ་[36] (3)ཡོངས་སུ་
མ་དག་ཁིང་ན་མས་ཏཱ་ལྟ་ཀྱང་འཛིན་སྒྲིང་ལས་ཀྱིས་བ་ཡིན་པ་དང་། དེས་འབྱུང་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས་འཛིན་སྒྲིང་ན་མས་ཏཱ་ལྟ་ བྱིན་པ་རི་བྱིན་
གནས་པར་སྟོན། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏཱ་ལྟ་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་འདྲེན་ཚུལ་ཡང་དགའ་ཕན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་པོར་བྱས་ནས་སྐྱུ་མས་སུ་ཁྱེགས་པ་དང་
བཟུམས་པ་གཅིག་དུ་བགང་བ་ཡང་རྒྱུད་ཁྲ་དར་རྟེན་དུ་གསུངས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ལྟ་ན་མས་ཀྲན་ལས་
བབས་པ་དང་། རྟེན་བཞིན་དུ་ཡང་ཐུང་ན་ལས། །འདད་བ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཁེས་སྐུ་ལས་བབས་པ་གཅིག་དུ་བགང་ཁིང་། ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་མདོར་ཆོས་སྤྱོད་གི་གཉེན་པོར་དམ་པའི་ཆོས་སྐུ་བ་པ་ལ་མཁས་པ་ཁེས་གཅིག་དུ་བགང་བར་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་བཤད་དོ། །ཏཱ་ལྟ་བཤད་
ལས། ཆད་མ་གང་གིས་བྱུང་ན་འཕགས་པ་བྱུམས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏཱ་ལྟ་སྐྱེ་
དང་དོན་སྐྱེའི་སྤང་བར་མ་འདྲེས་པས་ན་སོ་སོ་ཁེས་བཤད་དེ། རྟོག་པ་ན་མས་སྐྱ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ཁེས་སྐྱ་སྐྱེའམ་དོན་སྐྱེ་གང་ཅུང་དང་།
དོན་བྱུམ་སོགས་དེ་དག་སོ་སོར་འབྲེང་མི་རུས་པས་རང་གི་དོར་འདྲེས་པའམ་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་འཆར་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་ནི་དང་དེས་ན་མ་
འབྲེང་གི་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པའམ། མདོ་བྲེ་ས་བརྒྱ་པའི་ལུང་ཆོག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། དེ་འདྲའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཟ་ཁིང་བརྟ་
དཀའ་བ། །རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་བརྟེན་པར་མི་རུས་ཀྱང་། ཁེས་དང་། རྒྱུད་ཁྲར། བརྟགས་མིན་ཕྱིར་དང་བརྟེན་མིན་ཕྱིར། །འཕགས་པས་མཁྱེན་
ཕྱིར་ཁེས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་ནང་པན་རྒྱན་དང་རང་གིས་རི་རྩ་བ་བཞིན་ག་བློགས་པ་མ་གཏོགས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་རྟོག་གིས་རི་རྩ་བ་བཞིན་ཡུལ་དུ་
བྱེད་མི་རུས་པས་རང་རིག་པར་བཤད་དོ། །

ཀློག་པོ་ཀླ[36] (16)མཚན་བརྗོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱར་མ་ཟད་རྩེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དང་པ་ནས་རྣམ་
མཁུན་གྱི་བར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐུ་མ་ཐུ་མ་ལས་བྱི་མ་སྟེ་བའི་རྩེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐོག་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོགས་
བཅད་⁴དང་པོས་དང་སོགས་ཐོག་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཐུན་མོང་དང་བྱི་མས་ཆེན་པོའི་རྣམ་མཁུན་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ཉར་ན་སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་ཀྱང་མཚན་བརྗོད་ལས་འཕྲོས་ཤིང་དེའི་ཁར་བྱུང་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་། ཉར་ཞི་ཞེས་པ་ཞི་བ་དངོས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་
བ་གཅིག་དང་། བསྟན་བྱ་པལ་པ་དན་འགྲོའི་སྟུག་བསྟུལ་ཙམ་ཞི་བ་གཉིས་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱུད་འབྲིང་དང་། ཀྱང་པ་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་རྣམས་བསྟན་པར་དཀའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། ། རྟོན་བས་བཞི་པའི་ཐར་ཆའི་ཐད་དང་
སྟུར་ནས་བཤད་རྒྱལ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། ། ཀློག་པོ་ཀླ[39] (2)དེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་
ཁྱེད་ཀྱི་དེ། རྟོན་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཀུན་དགའ་སྟོང་པོའི་ལུགས་ཏེ། རྟོན་ག་ལུགས་གཉིས་གང་དང་
ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྗེ་སྟེ་རྣམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀློག་པོ་ཀླ[41] (6)མདོ་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སྒོ་བསྟེད་པ། །དེ་
སྟོན་བསོད་ནམས་བྱབ་པར་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ།
།དེ་ནི་དེ་བས་སྟུག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་མ་སྟོན་དུ། དཔལ་ལྷན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་བཀོད་པར་ཆོག་རྒྱུ་མ་འདི་བཞི་རི་རྩ་
བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཐད་དུ་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ལས། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྩ་མི་ལས་མང་
བའི་སེམས་ཅན་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་དེ་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཉུངས་འབྱུང་ཙམ་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་རྣམ་མཁའ་མི་ཤོང་བའི་ཆོད་
གཅིག་ཏུ་གསུང་སྟེ། ཉུངས་དཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་སྟུམ། རྟོན་དེ་ནི་ཉུངས་དཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་དང་ལྟོད་ལ་ཁ་ཅིག་སྟོང་
གསུམ་ཉུངས་དཀར་གྱིས་བཀའ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུད་བརྒྱ་ན་ཉུངས་དཀར་རེ་རེ་བཞག་སྟེ་བསྐངས་ཀྱང་ཉུངས་དཀར་
ཟད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མི་ཟད་པ་རྩར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བས་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པར་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་སེམས་བསྟེད་ནི་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པས་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། །པན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲ་
འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། ལ་ལ་ཉུངས་དཀར་གཅིག་ལ་སྟུམ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བར་ཤེས་ན་ཉུངས་དཀར་ཆད་མེད་པ་ལས་སྟུམ་ཆད་མེད་པ་
འབྱུང་བར་གོ་བ་རྩར། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་སྟུག་བསྟུལ་ཕྱོགས་རེ་བ་མགོ་ནད་ཙམ་སེལ་འདོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་
འབྱུང་བ་མཛའ་བོའི་བྱ་མའི་གཏམ་རྒྱུད་རྩར་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་སྟུག་བསྟུལ་མ་ལུས་པ་གཏན་ཟད་དུ་འདོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་
ཆད་མེད་པ་འགྲུབ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་ནད་ཙམ། །བསལ་ལོ་སྟུམ་དུ་བསམ་ན་ཡང་། །པན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལུན་
པས། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལུན་གྱུར་ན། ། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། ། །རྟོན་རེ་འང་བདེ་བ་དཔག་
མེད་ལ། །འགོད་པར་འདོད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀློག་པོ་ཀླ[42] (13)དག་གི་དབང་ཕྱག་གསུམ་པས། དཔལ་ལྷན་སྟུག་
པོ་བཀོད་པ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་ཐུགས་རྒྱུད་ཅིང་། །དགའ་ལུན་སྟེ་བོའི་དོན་མཛད་ཕྱིར་ན་དམ་པ་ཏྲིག་དཀར་གྱུར། ། །རྟོན་ནས་འདིར་ནི་འགོ་བའི་
དོན་དུ་ཤུགས་ཏྲིག་གྱུར་གང་། །འཆི་བདག་ལས་རྒྱལ་སྟུ་མ་ཀུན་སྟོན་དེ་ནི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ། །རྟོན་མཁུན་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྩེས་ཐོབ་ཀྱིས་པེས་

པར་བོད་མེ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བོད་མེ་མས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་ལས་གྲུབ་རྟོགས་དཀའི་སྐར་བར་ཡང་དེ་
ལྟར་གསུངས་སོ། ། རྟོག་པོ་[43] (8)པར་ཕྱིར་བསྟན་པ་ལས། རྒྱལ་སྐུ་མཐུ་མཆོག་དེ་འདྲ་མདུན་གང་། ། རྟོག་དེ་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། རྒྱལ་
སྐུ་མཐུ་མཆོག་དེ་འདྲ་མདུན་དག་ཁྱེས་འབྱུང་ངོ་། ། རྟོག་མར་དེ་ལ་དང་པ་ཡོད་ན་འཇུག་ཅིང་མེད་ན་མི་འཇུག་པས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། རྟོག་ལ་མན་སྒོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲིབ་དབྱངས་ལས། རྟོག་མས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་བཞིན། རེན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། འདི་གཉིས་གཙོ་
བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། འདི་ཡི་སྒྲིབ་འགྲོ་དང་པ་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དཀོན་མཆོག་སྒྲིབ་ལས། སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བ་
སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པོ་[45] (5) དག་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་བར་དོན་སྒྲིབ་ཅོད་སྐབས་སུ་བཤད།

༥ རྟོག་པོ་[47] (18)གཞུང་འདིས་རྟོན་ཐབས་འབྲས་བྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བསྟོད་དེ། རྟོག་དེས་ཀྱང་ཉན་རང་སྟག་མེད་པས་ཀུན་འབྱུང་
སྐངས་པར་འགྱུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་རང་ལམ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་སྐངས་པའི་ཉེར་ཞི་ཐོབ་མི་རྣམས་ན་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རྟོག་པས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། མ་ནི་ཤེས་རབ་པ་ནི་ཐབས། དག་བ་རྣམས་ནི་གཡོགས་ཡིན་ལ། ཉེ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། ཁྱེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྟོག་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་མཆོད་བཅོད་གཞིའི་ལུ་དང་། རྟོག་གིས་ཀ་རིམ་བཞིན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ།
ཁྱེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཁྱེས་པའི་བར་གྱིས་སྟག་བཅས་དང་། ཅང་ཤེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་སྟག་མེད་དག་བཅོམ་སྟེ་གཉིས་
ཀའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་བསྟན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་ཆོད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཁྱེས་སྟགས་
གྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན། ཕྱོགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་སྟེས་སུ་བསྐྱར་བ་སྟགས་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རྟོན་གྱི་སྒྲིབ་བསྟན་པ་
འདིར་བསྟན་པས་འདི་གཉིས། རྟོག་ལྟུང་གཉེས་སྒྲིབ་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པོ་[49] (2)ཉེ་སྐར་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་སྐབས་བསྟན་པའི་
འབྲས་བུའི་ལུ་ཉེ་བརྒྱད་པའོ། ། རྟོག་པོ་རིམ་བཞིན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལུ་སྟོད་པ་ཁྱང་པར་ཅན་གྱི་ལུ་ དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ལུ་ བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལུ་ བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལུ་ བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལུ་ བསྟན་པའི་འབྲས་
བུའི་ལུ་ཉེ་བརྒྱད་དངོས་པོ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་སྐབས་བརྒྱད་དང་སྐྱར་བ་ལས་འདིར་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པོ་ཆེན་ལས། བྱ་བ་ཚུམ་པའི་དགོས་པ་
ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ལེགས་ཐུན་སྟགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོན་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་རྟོགས་བསྐྱེད་པ་བཟང་བའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་དམ་པའི་ཆོས་བསྟངས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་པོར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྟགས་པ་ལས་བསྟན་པ་གཏང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རྣམས་གྱིས་ཁྱང་པར་བཅོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་
ལ་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་ས་བརྒྱའི་དབང་ཕྱག་རྟོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་རྩེས་སུ་བབྱང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེས་སྟགས་གྱིས་གཞན་
ལུགས་བཀོད་ཅིང་། གཞན་དག་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཏང་པའི་ལུ་ལས། ཁྱེས་སྟགས་གྱིས་རང་ལུགས་བསྟན་ཏེ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་
པ་ཁྱེས་བཀའ་སྟངས་པ་བོ་གང་ཡིན་ལ་ཚོད་པའོ། ། དེ་ལ་ས་རོལ་བའི་འདོད་ཚུལ་ནི། གསང་བ་བསྟན་པའམ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོས་
བཤད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཕྱག་རྟོ་རྩེ་སྟངས་པ་བོ་ཡིན་ལ། ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུ་རྟུང་ནའང་དེ་ཡིན་ཏེ། ས་མའི་ཚུལ་ནི་སྟོན་
སངས་རྒྱུ་རྟོང་འཁོར་བསྐྱར་ལུལ་འཁོར་སྟངས་གི་སྟགས་སུ་འབྱུངས་ཏེ་ཕྱགས་བསྟོད་པའི་ཆོ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་སྟོན་ལམ་

བཏབ་པའི་ཁྱུ་ཚས་སེམས་ནི་ཕྱག་དྲོ་ཡིན་ལ། ཚས་འཁོར་བསྐྱར་བར་སྒྲིན་ལམ་བཏབ་པའི་ཁྱུ་ཚས་ཀྱི་སྒྲོ་གོས་ནི་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུང་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སྒྲིན་ལམ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་ན་དྲོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་ཀྱང་ཕྱག་དྲོ་ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་བོར་མངའ་གསོལ་བའི་ཕྱིར་
སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྒྲིན་གསལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུངས་ལ། རྩེ་རྩེ་ཚས་ཀྱང་། ཕྱག་དྲོ་ཚས་ཀྱི་བདག་བོར་མངའ་གསོལ་བའི་མཚན་དུ་
འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་བཞེད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྩེ་རྩེ་ཚས་སྒྲིན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་
གངས་སུ་གསུངས་སོ། །

ཀློག་པོ། [51] (12) རྒྱུ་ལྷ་མ་ལས། ^{བསམ་གཏན་གྱི་}བདེ་བའི་མངའ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ཞེས། རྒྱུ་ལྷ་མ་འཁྱེད་པ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་
ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷ་མ་འཁྱེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཀློག་པོ། [52] (9) གཞན་ཡང་ལྟུང་ལྷ་མ་སྤྱད་པ་
འདོད་པ་ལྟར་ན། རྒྱུ་ལྷ་མ་འཁྱེད་པའི་ཕྱིར་མཁུན་གསུམ་ལ་རང་སྤྱོད་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་སྒྲོས་མ་བསྟོད་པར་ཐལ། དང་བོས་གཞི་ཤེས་ལ་
རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་⁶ གཉིས་པས་ལམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསྟོད། གསུམ་པས་རྣམ་མཁུན་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་
རྒྱུད་ལྷན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་ན། རྒྱུ་ལྷ་མ་འཁྱེད་པར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟོད་པར་བྱའོ། ། རྒྱུ་ལྷ་མ་འཁྱེད་ལས། གཞི་ཤེས་
ཀྱང་འོག་ནས་མདོའི་དྲིས་ལན་གྱི་དོན་བསྐྱེད་སྐབས་ནས་རྒྱུ་ལྷ་མ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་མྱོངས་པ་སྟོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས། རྒྱུ་ལྷ་མ་འཁྱེད་པ་ལྟར་མི་རྟག་སོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀློག་པོ། [56]
(8) རྒྱུ་ལྷ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐྱེད་མ་ལྟེན་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐེག་ཆེན་ལ་མས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱིས་སྤྱག་ཀུན་ཕྱ་མོ་ཚུན་ཆད་ཟད་པའི་གཙང་བའི་པར་ཕྱིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་འཛིག་བྱེད་ཡབ་ཀྱིས་
བོན་ལྟ་བུ་དང་། ལྷན་གསལ་བདག་ལྟེད་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་མ་ལྟ་བུ། ཉན་ཐོས་འཇིགས་སེད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་
དེའི་གཉེན་པོ་ནམ་མཁའ་མཛོད་སོགས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་མངའ་ལྟ་བུ་
དང་། རང་རྒྱལ་བཅེ་མེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་རྩེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་བཞུགས་པས་རྟག་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་
འབྲས་བུ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །

༥ རྒྱུ་ལྷ་མ་འཁྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་གཉིས་པ་མིན་གྱི། མཚམས་སྤྱར་རྩ་བ་འགྲེལ་པ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་གསུམ་པ་ལ།
བསྐྱེད་དོན། དགོས་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ། དང་བོ་སྒྲིན་པར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྒྱུ་ལྷ་མ་འཁྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཐབས་དགོས་དོན་གྱི་དབང་རྟོན་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་འཆད་པར། ཀློག་པོ། [57] (9) གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་ལུམ་གྱི་
ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ལ་དང་བ་ལུགས་དྲག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྷ་མ་འཁྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེད་རྟོགས་པ་ཅན་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ནི། འདིས་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་གོ་བ་ཡིན་རྟེ། འདིར་དེ་དགོས་ཚུལ་གསུལ་བྱ་དེས་ཐོག་མར་ཐོས་པ་བྱས་ཆོ་བདེན་མེད་དང་མེད་པ་གཉིས་སྒོ་
ངོར་མ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པ་དང་། རང་སྤྱོད་འཕགས་བཞིའི་དོན་སྐྱབ་ཅེས་པ་གཉིས་འགལ་བ་ལྟར་སྤྱད་ནས་དབྱེད་པ་
འཇུག་པ་ཡིན་རྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྤྱི་བཞི་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ལ། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས། ཞེས་དང་།

ཡུམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་རིགས་པས་སྐྱེ་མེད་བསྐྱབ་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་མཐར་
དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་མ་ཙམ་དུ་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་རྣམ་
གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཞེས་པའང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྒྲོང་རྟོགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སོགས་
སྐབས་དོན་མི་འདྲ་བས་སྐྱེ་གུའི་བདེན་སྒྲོང་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཡོང་ངོ་། ། རྟེན་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའམ་མ་ངེས་
པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་བོ་རྣེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ།
རིགས་ངེས་མ་ངེས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཟུངས་དར་རྟེན་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་བདུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕུ་བ་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་རིགས་ངེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་
ལམ་དུ་འགྱུར་དུ་རུང་བ་རིགས་མ་ངེས་པ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ལས། [58] (15) འབྲེལ་པ་ལས། ལྟུང་གསུམ་པ་ཙམ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དེར་ལྟུང་ཞེས་པ། ལ་ཅིག ཡུམ་དངོས་མེན་པ་
ལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བཟུང་བ་ལ་ལྟུང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཟེར་བ། གསེར་འཕྲེང་དུ་བཀག་ནས།
རང་ལུགས་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དབྱེ་གཞི་ལ་ཤར་ཕྱིན་སྒྲོས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། དེ་བཟུངས་པ་
བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཙུག་ཕྱིན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་གར། བཙུག་ཕྱིན་འདས་མའི་སྐྱེས་བཟུངས་
ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྟེན་པ་ཤད་ལས། མཚན་བརྟེན་གྱི་ལྟང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱར་མི་རུང་ཞེས་སོ། ། རྟེན་བདུན་རྒྱུ་གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན།
ལྟང་ལ་གནས་གསུམ་སྟོན་པས་མ་ཁྱབ་པས་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཞེས་སོགས་བྱས་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས།
མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་བྱ་དགོས་ཤིང་། ལྟང་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྟང་གིས་ཁྱབ་པོ། །
འོན་ཀྱང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། རྩིས་དབག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཞོད་མེད་འདྲི་ནི་མི་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་པའི་
ཐད་དུ་སྐྱེས་ཀྱི་བྱ་བོ་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར། བ་སྐྱེ་རྟག་དངོས་དང་། བདག་གཙོ་བོ་དང་། ལྷས་ཀྱིས་ཐིག་པ་འདག་པ་སྟེ། གཞན་གཞུང་གི་གནས་
གསུམ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་འཇུག་ཅིང་། རང་གི་སྟོན་པའི་ལྟང་ལས་གནས་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་དབྱེད་
གསུམ་གྱིས་དག་ལྟུང་དུ་གསུངས་པས། འདྲི་ཡང་མི་འཐད་པ་མེན་ནོ། །དབྱེད་ལྟུང་འདྲི་ནི། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཡང་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དབྱེད་པ་ཐ་མ་ལ་ཤིན་ཏྲོག་བསྟན་པར་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དབག་གིས་གཞོད་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་རང་ཚིག་འགལ་བས་
གཞོད་པ་མེད་ཅེས་པ་གཉིས་འབྱུང་ཡང་གནད་གཅིག་གོ། །རང་ཚིག་འགལ་བ་ལ་ཡང་ཚིག་ཐུ་ཕྱི་གཉིས་མི་དགོས་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་
མ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུམ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་ལྟུང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་དབྱེད་པ་དེ་ལས་འདས་པ་ལ་བྱེད་པས་གསུམ་ཆར་གྱིས་དག་པ་ཞིག་མི་
སྤྲོད་དོ། །རང་ཚིག་འགལ་ལྟུང་ལ་ལུགས་གཉིས་ལས། དངོས་ཤུགས་འགལ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ནི་ཤུགས་བསྟན་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། འདྲི་དབྱེད་པ་གཉིས་
ཀར་བསྐྱེས་ནས་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དག་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ལྟང་ཚད་མར་སྐྱབ་ལྟུང་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་དང་། རིགས་
གཏེར་ཅ་འབྲེལ་བསྟེན་ཏོ། ། རྟེན་པ་འབྲེལ་ལས། ལྷང་བྱ་འགོག་བདེན་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བདེན་ནི། ཐབས་སུ་རྒྱ་ལམ་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་དང་བཅས་རབ་
བྱུང་ངེས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་དོན་ངེས་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་རྟོགས་སུ་མི་རུང་ཡང་དཔེར་བྱས་ནས་གཞན་མངོན་མཐོ་

བསྟན་པ་ལའང་རྩེ་གུང་ཐང་གི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བརྒྱུ་པར། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་སྟོན་གྱིས་ལ། གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་
སྒྲིལ་གྱིས་ལ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་ཟེམ་པ། །
མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟེན་འབྱུང་གི། ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་གཞན་ཡང་། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པར་བས་པ་སྒྲིལ། ཞེས་དང་། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིད་ཆེས་
ཆོག་ནི་མི་བསྟོན་པའི། སྒྲིལ་མེས་རྩེ་གུང་ཐང་གི་དེ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། འདི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་འབྱུང་། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་[60] (3)རྣམ་
འགྲེལ་ལས། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕྲོལ་པ་ན། ལྷང་འབྱེད་པ་ནི་མཁས་པའི་ལྷགས། ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིད་ཆེས་ལ། བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིག་ལུན་
ཡིན། ཞེས་གྲང་འབྱུང་ངོ་། ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐབས་འདིར་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་མཁས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དབྱེད་པ་མི་
ཏན་ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱིས་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མཚན་བརྟེན་གྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སྟོབས་ཡང་དག་གིས་
བསྟོན་པའི་ལུང་གྱི་ཕྱི་མོལ་ཡང་དག་མེད་དེ། ཅུང་ཟད་སྟོན་གྱི་མཚན་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དབྱེད་པ་མི་
འཇུག་པ་དེ་སྟོང་དུ་སྟོབས་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཇུག་པའི་ཆོ་ལུང་གིས་བསྟོན་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས། དེས་
ན་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་གྲགས་དོན་དག་ལ། བསྟན་བཅོས་དོན་ནའང་ཉེས་པ་མེད། ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱིས་རྣམས་ལ་ལྷང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་
ནས་སྟོབས་དགོས་ཏེ་ཤིན་ཏུ། སྟོན་གྱིས་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི། ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ན་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཉིད་མི་འཇུག། བས་རྟོགས་པའི་ཐབས་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་བུས་ལས། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་གནས་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྒྱ་
དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེད་བས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་འདི་རྣམས་ཆང་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱི་ཆུལ་
ཁྲིམས་བསྟུང་བ་ལས་བདེ་འགོ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་མིན་ཏེ། རྟོན་བུས་དར་རྟེན་ལས། དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ལྷ་མའི་ནང་དུ་རྣམ་སྒྲིན་འདོད་པ་
འབྱེད་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་དན་སོང་གསུམ་དུ་རྣམ་སྒྲིན་མི་འདོད་པ་འབྱེད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོབས་བྱེད་ལུང་ལ་སྟོབས་
མི་དགོས་པར། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྟོགས་རུས་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བསམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡང་དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་རུས་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། གོང་གི་ཆོས་བཞི་ཆང་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རུས་
པའི་དོན་རོ། ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས། དབང་རྣམ་གྱི་སྐབས་འདིར་རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་གསུམ་སྟེ་མེད་དུ་ཆང་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དའི་དོན་གོམས་
པར་བྱས་པས་གོམས་བྱའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་ཆང་མས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱབས་ན་ཤིན་ཏུ་འཛིན་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས། དེ་རྟོན་རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འཛིན་པ་ལ། །

7 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་[61] (5)རྣམ་བཤད་ལས། འོ་ན་གཅིག་དུ་བྲལ། རས། འགྱུར་རོ། ། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཀྱི་དོན་བསྟོན་ན། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་
རྣམ་རྒྱལ་མ་མ་ལྷགས་གོང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ལ་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་གྱིས། དང་པོར་ལྷགས་ནས་
གཞིང་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ལྟར་ན་མ་ལྷགས་གོང་ནས་རྒྱལ་གྱི་དོན་ལ་བསམ་བྱུང་རྟེན་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་ལ་བསམ་བྱུང་རྟེན་པའི་གོ་མི་ཆང་པར་ཐལ། རྒྱལ་ལ་བསམ་བྱུང་རྟེན་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་

བརྒྱ་དོན་གསུམ་ནམ་རྒྱུ་ལྷོ་བའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམས་པས་གོམས་པ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཅེ་སྒྲུར་ནས་བཟུང་ཆོས་སྒྲིའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་མ་ལུས་པ་མཐར་ཆགས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་དགོས་པས། རྩོང་ཉིད་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་འདི་དཀའ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
ཀྱང་ཤེར་མདོར་སྤེལ་དོན་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་སྒྲིན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱམས་མགོན་བསྐྱབས་པར་
འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོང་ཉིད་ལྟེ་སྒྲིན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩོང་ཉིད་ལྟེ་སྒྲིན་པ་དེན་གྲུབ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་གོ་བའི་དབང་གིས་སྤྱི་
རབས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་དབྱུ་མ་པ་ལ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་མེད་པར་བཟུང་སྟེ། ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོ། རྩོང་སྒྲིན་གཉིས་ཆོགས་དོན་དམ་
བདེན་པར་འདོད་པ་སྒྲིམ་རིགས་སྒྲུབ་པ་དང་། དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱིས་རྩོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ཞེས་བཤད་
པ་ནི། མྱོངས་པ་དོ་མཚན་སྒྲིན་པའི་གཏམ་མོ་ཞེས་རྒྱུ་ལོ་སྤྱི་དུ་ཆེད་མེད་ཐེགས་པར་གསུངས་པ་ལ། ལྷག་ཆང་པས། གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་
གྱི་འབྲེལ་པར་དཔའ་བོའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་དང་རྩོང་བོའི་ཆོས་རྒྱུད་སོགས་དྲངས་ནས་སྒྲིན་བཞེད་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལས་
རྒྱུ་ལོ་གསུང་དེ་འཐད་བྱོགས་སུ་མཛད་དོ། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་རང་མཚན་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་ཤོས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་རབ་
སྒྲིན་མེད། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་བཀག་པ་འདི་ཡིན་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནམ་དུང་ན།
ཞེས་པའི་མཚན་སྒྲིམ་དུ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་བདག་དང་། གཞན་ལས་སྒྲིབ་པ་དགག་པ་ལ་རག་མོད།
གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མདོན་སུམ་དང་རྩེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་
ལས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པས་ཕྱོགས་སྤེའི་འདོད་པ་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཞན་སྒྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྒྲིབ་འདོད་པ་ཞེས་
ཏུ་མདོན་ལ། གཞན་སྒྲིབ་དོན་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ལ་འདོད་པས། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་མཁན་རང་རྒྱུད་པ་མིན་ན་
གཏན་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིས་ཀྱང་ལེགས་པར་འགྲུབ་པོ། རྩོང་སྒྲིབ་གྲུབ་མཐར། སྒྲིམ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབྱུ་
མའི་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་བཀག་གསུངས་འདུག་གོ།

ཏེ་བཤད་ཀྱི་[62] (6)ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བོ་ལས། ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོང་ཉིད་
འདིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་མ་ཟད། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་གསུངས་པར་བསྟན་ཏེ། དགོངས་
འབྲེལ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལྷགས་འདིར་རྩོང་ཉིད་ཡིན་པས། ལྷགས་འདིར་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་མི་རུང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་
འདི་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། འདོགས་བྱེད་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་སུ་ནས་འགོག་པའི་ཕྱི་
མའི་སྐབས་ཡིན་ལ་དེ་སེམས་ཙམ་པས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ།
ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེ་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ནི་དོན་གྱིས་རྩོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་དོ་བོ་བཞེད་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་བདག་ཅག་
གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་སོགས་མེད་བཞེད་ཀའི་ཞེན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དབྱུ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བས། དེ་ཙམ་
འགོག་པ་དབྱུ་མ་པའི་རིགས་པར་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བོ་ལས། དེ་ཡང་སྒྲིམ་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་
པའི་བཤད་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མ་པའི་རིགས་པར་སྒྲིམ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེར་མིང་བཅདེ་གཞིར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་དེར་གྲུབ་པ་དངོས་པོའི་ཐོད་ལྷགས་སུ་འགྱུར་བས། གཞན་གྱི་སྒྲིབ་བ་ལ་མི་སྟོན་པར་
ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་གཉིས་ཀས་འགོག་པར་གསུངས་ཀྱི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། ལེགས་ལྡན་གྱི་
ལྷགས་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐའི་ཆོག་རིས་ལ་འབྲུལ་བ་ཡང་སེལ་སྤོ། །དེས་ན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལྷགས་ལ། རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དངས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མའི་ལུང་ཀུན་བཏགས་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
བ་འདིས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། དེའི་མཚུགས་ཐོགས་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྷགས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། སྤྱུལ་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་
མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་ཕྱིར་སྤྱུལ་དང་འདྲར་མི་འདོད། ཐག་པའི་
དངོས་པོར་མ་ངེས་ཕྱིར། ཡང་ན་གྲགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར། ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་ཐག་ཁྱུལ་འཛིན་དཔེར་བཞོད་པ་ལ། ཐག་ཁྱུལ་དེའི་གཞིར་
རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། སྤྱུལ་ཁོ་རང་སྤྱུལ་འཛིན་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པས་དཔེ་མ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་མེད་པར་འདོད་ན་གྲགས་པས་
གཞོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོག་ཏེ། **[63] (9)** ལེགས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས། དེ་སྤྱུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་། མིག་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པའི་
དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གཏུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་དེར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཅིག་ སྤྱུལ་མའི་
རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་བཟང་པོར་སྤྱུལ་པ་དེ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི། དེའི་ཆོ་སྤྱུལ་གཞི་ལ་ཡང་སྟོན་མེད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་འབྲུལ་
རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རང་མཚན་ཤིག་ དཔེར་ན་རྒྱུ་ཆའི་མཚན་ཅིག་ངོས་ལ་ཕྱོགས་ལྟར་ཆུར་ཤར་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་འདོད་པ་ལྟར་
ན་འདྲ་། སྤྱུལ་གཞི་དང་། ས་ཕྱོགས་དང་། བར་སྒྲུབ་རྣམས་ཆོགས་པའི་སྟེང་གི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་གོ་བར་ཐུར་གྱི་སྤྱུལ་གཞི་
དེ་ཀ་ཡིན་སྟེ་མ་པར་སྒྲུབ་པས་རྟོག་ཤིང་རྟོག་སྤྱུལ་པའི་ཆོ། རྟོག་ཤིང་དུ་སྤྱུལ་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྤྱུལ་མའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་
མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འབྲུག་ལས། ཐུགས་སོགས་རྣམས་ལ་རྩལ་མེད་ཕྱིར། སྤྱུལ་མའི་སེམས་ནི་འབྲུང་བ་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། བདེན་གཉིས་ལས། རྟོག་གཞི་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱུར་བའི་དོན་དམ་ལ་སྒྲིབ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མེན་པར་
གྲུབ་པ་དང་། རིགས་ངོའི་བདེན་གྲུབ་གཉིས་བཤད་པས། ཕྱི་མ་དབུ་མ་རྒྱུན་སོགས་སུ་གསལ་ཡང་། ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ལ་ཐུ་མ་གཤམ་ཆེ་ཞིང་དེ་གཞན་
དུ་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྩེ་སྤྱུལ་དབུ་མ་སྤྱུར་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གཞན་དུ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བོ་མི་སྤྱུར་
གསུངས་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་ལ་སྤྱུར་བ་འདི་ཁོ་ན། ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་གྲུབ་པའི་ཆད་དང་། ལྟ་མས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟོག་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤོས་ཟེར་པར་ཐལ། འདི་དག་ལ་
བདེན་སྤྱུར་ཐོག་མེད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱུལ་སྤྱུར་བ་འདི་ཁོ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཆད་བསྟན་པའི་སྤྱུར་དངས་ན།
བ་ལང་རྩེ་སོགས་འཛིག་རྟོག་རང་དགའ་བ་ལ་མི་སྤྱུར་བ་གཅིག་ཤོས་སུ་བཤད་ཅིང་། གཅིག་ཤོས་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་སྟེགས་རིགས་པའི་ཕྱིར།
རྟོགས་སོང་། **[64] (15)** ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྩེ་སྤྱུར་བ་སོར་བཞག་ཏུ་ལས་ལེན་པ་མ་གཏོགས་འདི་དབྱེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་གལ་ཏེ་ཕྱིར་ཅག་དབྱེད་པར་
བྱེད་པ་ལ་ནི་ཁོ་བོས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཤོག་ཆུལ་ཡང་། འདིའི་གོང་འོག་གི་རྩ་བ་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་

དབྱུང་པ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འགྲོ་བས་མི་འཐད་གསུངས་ལ། ཞི་འཛོམས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱང་མངོན་སྲིད་ཁོ་ནར་ཤིང་ཏེ་ཆོག་པ་ལ་ལོགས་པ་སྟེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་གྲགས་པའི་ཆད་མཐའ་གྲགས་པ་དག་ཡིན་པས། དེ་ཐངས་པ་ན་མངོན་སྲིད་དང་འགལ་བ་བསྟོན་པར་དཀའ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས། འགྲེལ་བཤད་ཚུམ་པ་པོ་ཞི་བ་འཛོམས་ཞེས་པ་ཡང་མིང་མཐུན་པའམ། ལ་གཡམ་བ་ཡིན་གྱི་དབྱེ་མ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཚུམ་མཐུན་ནི་མིན་ཏེ། འདིས་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་འགྲེལ་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པར་སྟོང་བ་མངོན་སྲིད་དང་འགལ་ཞིང་། གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ། སྤྱོད་པ་བཞག་གི་དོན་འཐད་ཚུགས་སུ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ལེན་ན། ཞི་འཛོམས་གཟུང་འཛིན་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅེས་མ་སྟོང་ཞིག་ དབྱེ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དང་། དེར་དབྱེད་པའི་དབྱེ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྒྱུ་མཐོང་གི་ཤེས་པའི་སྣང་ཆ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་གཅིག་ཐལ་འཁྲུར་བས་མི་འདོད་ཀྱང་། འདི་པས་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་མ་འཁྲུལ་པར་འདོད་དགོས་ན་རྩེ་དབྱེད་ལ་མི་འགྲིགས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འཁྲུར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། འདི་ལ་དངོས་པོར་སྟོང་བས་ནི། གཟུགས་སྟོང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན། དེ་དག་དོན་བྱེད་པའི་རྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས་ལུལ་ལྔའི་རང་མཚན་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་ན། ལུལ་ལྔ་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་བ་མེད་ལ། ལུལ་ལྔ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན་ཡང་དེའི་རང་མཚན་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཐལ་འཁྲུར་བའི་ལུགས་ལ་འདི་བའི་ཆོས་བདག་རྣམས་པ་དང་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

ཧྲེ་པོ་[66] (12)སྟོད་འཇུག་ལས། ལོག་པར་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དག་གི་ཕྱི་ལ་མ་རེག་པར། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཧྲེ་པོ་གསལ་བཤད་སྟངས་པོ་ལས། དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཧྲེ་པོ་དེ་བའི་སྟོང་གཞོད་མེད་ཅེས་པའི་སྟོང་ལ་རྟོག་མེད་གཙོ་ཞིང་། གཞོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་ལུལ་གྱི་རང་མཚན་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོལ་བྱ་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་མཚན་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཆད་གྲུབ་མཐུན་སྣང་ངམ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། འབྲུང་འཁྲུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དོར་ནས་འཛིན་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་ནས་འཆར་ཚུལ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེང་དུས་པལ་ཆེར་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་པས་བདག་སྟེ་འགོག་པ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་བཞེད་པའི་སྐབས་ལས་ཉམས་སོ། །ཐལ་འཁྲུར་བ་ལྟར་ན་འདི་བའི་སྟོང་གཞོད་མེད་དེ་མེད་ཅིང་སྟོང་པ་འདྲ་ཞིག་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ་སྟོན་པ་གྲུབ་མཐས་མ་བསྟར་བ་ལ་མི་འོང་བས་འདི་བའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱང་རྣམས་པ་དང་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། ལེགས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་སུ་འདོད་པའང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱས་སོ། ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །

ཧྲེ་པོ་[67] (9)དེ་མིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་སྣང་འཆར་

དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གཞི་གསུངས་གཞིའི་ངོས་ནས་མི་སྣ་དུ། གང་གསུངས་གཞི་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་ན་
དུ་བུམ་པའོ་ཞེས་རྟོག་པས་སྒྲིན་བཏགས་ནས་སྒྲིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བུམ་པ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་གཞི་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་
ཡིད་བྱེད་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་བོའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་སྟེ། འདི་ཡང་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པའོ། ། རྟོན་ཤེས་ལས། འདུས་བུས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། ། རྟེན་པ་དེ་དག་རྩལ་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་འདི་འདུས་བུས་ལ་སྐྱར་ན་རྩལ་པར་གྲུབ་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་
སྐབས་འདིར་དངས་པ་ཡིན་གྱི་རྩལ་པར་གྲུབ་ཆད་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྩལ་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། འདིའི་རྩལ་པའི་མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་དག་འདུ་བུས་
བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྩལ་པ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ནི་བདེན་པ་དམ་པའོ། ། ཞེས་ལྟ་བུ་འདས་དེའི་
ཐོག་ཁྲིའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་གཞི་གསུངས་ལས། དངོས་ནམས་སྟེ་བ་ཀུན་རྩལ་དུ། དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད།
། རྟེན་པ་བཞིན་མེད་ལ་འབྱུང་བ་གང་། དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྩལ་འདོད། ། རྟེན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། ཀུན་རྩལ་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་ཁྲིའི་
ཡོད་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། རྟེན་པ་ཡང་ཀུན་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲི་བ་བཀོད་ནས།
ལན་དུ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། རྟེན་ཀྱང་སོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་
དངོས་བོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་བོ་རྩལ་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་
ཅད་ནི་ཀུན་རྩལ་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པའི་ཡང་གཞི་གསུངས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དོན་བཀྲལ་ཏེ། ཆོས་འདི་དག་
དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་མ་གཏོགས་བརྟགས་ཤིང་
དབྱེད་ན་གཞོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་མ་འདས་པ་ཀུན་རྩལ་དུ་གྲུབ་ཆད་ཡིན་གསུངས་པས། ཐོག་ཆ་ནས་དོན་དམ་
དུ་གྲུབ་ཆུལ་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་ཤོས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་པ་[68] (12) མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་རིགས་པའི་རྒྱལ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་དང་དགྲ་སོགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེན་
མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སེལ་ཆུལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ལ། རྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་རྟག་མཐའ་དང་། རྟོན་གྲུབ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པའི་
ཆད་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་སེལ་བའི་རྩལ་པ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་རྟེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་གྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་བཤད་པ་ན། རྟེན་མེད་པར་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་མི་སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་
དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རྟེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་གྱིས་
རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ་བཤད་པ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བུས་པའི་དོན་སྒྲིན་ཡུལ་དུ་
ལེགས་པར་ཤར་ཡང་མཐའ་གཉིས་མི་ལེགས་ལ། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རྟོགས་ཙམ་ནས་མཐའ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་སྣང་སྟེ། མ་དྲོས་པས་ལྷན་པ་
ལས། མཐའ་གཉིས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། མཐའ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་མཐའ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་སེལ་བའི་ཆ་ནས་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་བོ་རྟེན་པར་བཤད་དེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མཐའ་འཛིན་གྱི་རྟེན་པའི་
འཆིང་བ་གཅོད་པས་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་མེད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ལ་མཐས་པ་ཆེན་བོའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྱུང་དང་། རྟོན་གྲུབ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་ལའང་ཆོག་རྩལ་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ཆུལ་ལམ་རིམ་རྒྱུད་ཀྱི་

དགོངས་པ་སྤངས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་ལེགས་པར་བཤད་འདུག་པས་དེར་སྟོན། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཞེས་པའི་གོ་བ་སྟེར་ལུལ་འདི་ཆེ་ལ། ཉགས་ཀྱི་བྱེད་
པས་ཆད་མཐའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པས་ཉག་མཐའ་སེལ་བ་ལ་བཤད་པ་འདི་ཡང་མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་ཐར་ཐོར་ནས་བཤད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་
གཞུང་ཆེན་མའི་དགོངས་པ་འདར་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆུང་ཏུ་ལས། གཏན་ཆོགས་ངེས་པས་ནི་ཆད་ལྟ་དང་། དམ་བཅའི་དོན་ངེས་པས་ནི་ཉག་ལྟ་ཙམ་
བ་ནས་སྟན་འབྱེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སྤོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བའི་རྒྱུར་ཡང་། སྤྱབ་ཆོས་སྟོ་ལུལ་དུ་
སོང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཉག་མཐའ་སེལ་ལ། ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་སྟོ་ལུལ་དུ་སོང་བས་སྟུ་གུ་
མིང་ཅམ་གྱིས་ཉེན་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པས། དེ་གཏན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་མཐའ་སེལ་བས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་
ཏུ་སེལ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སོགས་སྟོ་བྱ་མང་སྟེ་ཤོག་བྱང་གཅིག་གི་འདབས་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་མི་ཤོད་བར་
འདུག་པས་མ་བྲིས། ཉེན་གས་སོ་སོའི་སྤྱབ་ཚུལ་༼མེད་དག་ལུང་བདེན་པར་གཅིག་པ་ལ་སྟོན་བདུན་དང་། ཐ་དད་པ་ལ་སྟོན་གཉིས་སོགས་དང་།
ཉེན་བཞེན་པ་ལ་ཐ་དད་བཀག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་སྟོར་ཚུལ། ཐུན་ཚུལ་ལ་གནག་ཐུན་དང་གཟུགས་ཐུན་ལྟ་བུའི་གཞན་དང་གཞན་མིན་གྱི་ཐུན་
ཚུལ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཐ་དད་དང་གཅིག་བཀག་པའི་རིགས་འགྲོས་གྱིས་འགོག་ལུགས་སོགས་༼ཉེན་ཤེས་དང་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པར་
གཙོ་བོར་སྟོན། ཉེན་ལྟ་༼69༽(18)བཞི་པ། དོ་རྩེ་གཟེགས་མ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་དེ། རང་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ།
༼ ཞེཞེས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་ཀྱང་ལེགས་ཐུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་བདག་སྟེ་འགོག་ཆེ་དོན་དམ་མ་སྤྱར་བའི་སྟོན་བཟོད་པ་དང་།
འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྟེར་དོན་དམ་སྟོར་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་མཚད་བཟོད་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་
སྤྱར་བའི་དབང་གས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེན་ལྟ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ཡོད་པ་རྣམས་པར་མི་སྟེ་སྟེ། མེད་པ་ནམ་མཁའི་པར་བཟོ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེན་
ཟེལ་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཡོད་པ་སྟེད་དམ། མེད་པ་སྟེད་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་སྟེ་འམ། མེད་པ་སྟེ་
ཟེར་བ་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ཡོད་པའི་སྟུ་གུ་སྟེ་འམ། མེད་པའི་སྟུ་གུ་སྟེ་ཞེས་དཔྱད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཙམ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་
ཡོད། ཉག་པར་འཇུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་འཇུར། ཉག་ལ་བྱ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་བསྐྱང་བོ་ཞིག་
ཡོད་པར་འདུག་ཀྱང་། ཚུད་ཆེ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པར་འཇུར་བས་ཞིབ་ཆ་དགོས།

ཀླུ་པོ་ཀློང་། [71] (6) དེ་འཕགས་པ་ཡཔ་སྤུངས་ཀྱིས་མགོ་མཚུངས་མཛད་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་ཕྱིར་
 ཚུལ་ཡང་ས་སོགས་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་འབྱུང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པ་རྒྱུན་ལ་མི་སྟོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་འབྱུང་བར་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་བའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་འབྱུང་བའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་ལ། ས་སོགས་འབྱུང་བའི་
 ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མགོ་བསྟོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། འཛང་རྒྱ་བ་ཚོགས་གཉིས་ལ་མི་སྟོས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཀླུ་པོ་ཀློང་། [71] (14) འདི་
 མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སེལ་བའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་པོས་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུགས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏུགས་དགོས་པ་ལྟར་འདིར་
 ཡང་། འབྱུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཡུག་གི། ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་སམ་དེ་ཉིད་དུ་འད། ཞེས་སོགས་ལྟར་
 མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་སོགས་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་མཐའ་དག་འདི་ལ་གཏུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་ལས།

ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སམ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོ་རེའུ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་ཁྱབ་བྱེད་མ་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས། རྒྱ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་གོ་བར་བྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲང་བ་
ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པ་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཐོག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མ་
དམིགས་པ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ་མེན་ཞེ་ན། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟེན་བྲིས་ལས། འདི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མེན་པས་དོན་གྲུབ་ཟིན་པའང་དོན་ཐོག་གི་དོན་དུ་མི་བབུང་ངོ་། ཞེས་དང་། རྟོང་ཐུན་ལས། ཐ་
སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་མེན་ཞེས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མེན་
པར་གསུངས་པ་གོ་རྒྱུ་བཟང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་ཡོད། ཆོག་གི་
ཐོབ་ཆོད་ཅམ་དུ་བྱས་ནས་དོན་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་དེ། དོན་ཐོག་ལ་བྱས་ན་རྟགས་འདི་ཡང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་བཤད་ཅམ་དུ་ཡོད་དེ།
དགག་བྱའི་དོན་ཐོག་གམ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ལྟར་ན་དོན་གྲུབ་ཟིན་ཞེས་པ་གང་ཟག་གི་ངོས་ནས་པར་ལ་
བརྩེ་རྩེ་མ་ལུས་པ་མ་གཏོགས། དོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ལས་སྟག་པའི་རྟོང་ཚུལ་དང་། རྩ་མ་བཞིག་སྟོན་རྒྱ་མེད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་
ན། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱིས་རྟགས་ཡོད་ཀྱང་མིང་བརྩེ་རྩེ་མ་ལུས་ཞེས་པ་ཡིན་པས། ཆོག་འཁྲུའི་གཏེར་དོལ་བར་གྱུར་ཅིག །

འཕྲུལ་ཏེ། [72] (15) དཔེར་ན་འདི་ནི་སྒྲུབ་སྟེ་སྟག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོ་
ལེའུ་དེའི་དོན་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གང་ཡོད་ན། དམ་བཅའ་འཇམ་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ཐོག་གི་ཕྱོགས་ནས་མི་ཡོང་གི་
བསྒྲུབ་ཡུལ་ལམ་བསྒྲུབ་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུ་རྟག་གིས་བདེན་མེད་དོ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པར་
ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་འཆད་དོ། རྟོ་རྩེ་ནའང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལའི་དགོངས་པ་རྩེ་ན། བདེན་གྲུབ་
ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་འདྲ་མེད་པར་རྟགས་ནས། བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་ལུགས་ལུང་གསུམ་པ་མེད་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་། བདེན་མེད་
རྩེ་གངས་ཅམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ཤོལ་དེ་ལ་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་ཀྱང་མི་དགོས་ཤིང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནའང་བསྒྲུབ་བྱ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོད་པའི་ལན་དུ་སྒྱུར་རོ། རྟོ་ཚུལ་ནི། གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་
དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་བདེན་མེད་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྒྲོ་ལ་འཆར་
ཆོ་བདེན་མེད་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་ངེས་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་ཤོལ་དེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་སྒྱུར་བ་ཐོན་མ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྒྲོ་བདེ་
སང་དུ་མ་སོང་བ་དེ་སྒྲུབ་ཆེད་ཡིན་པས། རྟགས་ཆོས་ཐ་མེད་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་འཆད་དགོས་ཏེ། དེས་
མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀར་འབྲེལ་ལས། འདིར་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ།
གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་དངོས་པོའི་རྩེ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཅི་སྟེ་གཏན་ཆོགས་གྲུབ་ན་ནི། དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་རྩེ་མ་གྱི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རི་བོང་རུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་འགའ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་
སྟེ་འདྲེ་དོགས་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས་གཏན་ཆོགས་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇམ་

དབྱངས་ལེགས་པ་ཚོས་འབྱོར་སྟགས་ཀྱི་ལུང་ཞིག་གིས་མཁས་གྲུབ་ཚོས་རྩེ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་བཀག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལས་ང་མཁས་ཞེས་པའི་
འབྲུལ་སྐད་ཆེན་པོའོ། ། རྟོག་མ་རྒྱུ་རང་འབྲེལ་ལས། གཅིག་པུའི་བདག་ཉིད་དང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱང་པོ་གཞན་སེལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཅིག་ཆོག་ལྷག་འདི་ནམས་ཀྱང་དབྱུ་མ་རྒྱུ་གྱི་གཞུང་དངོས་ཡིན་གྱི། དེའི་
འབྲེལ་པ་མེན་ཏེ། རྩེའི་དབྱུ་མ་རྒྱུ་གྱི་ཟེན་བྱས་ལས། རྩ་བ་ཐོན་དུ་བརྩམས་ནས་འབྲེལ་པས་ཕྱིས་བཀྲུ་བའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་མི་བྱ་
བསྟན་བཅོས་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྤེལ་མའི་ལྷགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་བརྩུང་ལ། དབྱུ་མ་རྒྱུ་གྱི་གཞུང་དངོས་ཟེན་
པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྩ་འབྲེལ་གཞན་ལྟར་རིམ་ཅན་མེན་གྱི། རྩ་ཆོག་བརྩམས་རིམ་བཞིན་འབྲེལ་པས་བཀྲུ་ལ་ནས་
མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚན་བརྒྱུད་དང་མཐུག་སྟགས་གཅིག་གིས་ཆོག་པའང་རྩ་ཚུལ་གྱི་གནད་གྱིས་
ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་མེན་ན། རྩེའི་གསུང་མང་པོར་ཡང་། དབྱུ་མ་རྒྱུ་རང་འབྲེལ་ལས། ཞེས་མང་དུ་བྱངས་སྤང་བ་དང་འགལ་བར་འབྱུར་རོ། །

ཀློག་པོ། [74] (10) ཆོས་གང་ལའང་རང་ལུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་རང་གི་དོན་སྤྱི་དང་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་མེད་པ་མི་
སྤྱི་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པོའི་མདོར་བསྟན་དུ། རྩལ་ཕན་རང་བཞིན་མེད་གྲུབ་པ། དེ་ཕྱིར་མིག་དང་རྩལ་ལ་སྟགས། །
བདག་དང་གཞན་སྤྱི་མང་པོ་དག་ རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་པ་ཡིན། ཞེས་རང་སྤེལ་བཏགས་པའི་མིག་སྟགས་དང་། གཞན་སྤེལ་བྱེ་བྱེ་བྱེ་བྱེ་
སྟགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རྩལ་ལ་སྟགས་པ་ཆོག་དོན་དུག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྩལ་ཕན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲུབ་སྟེ། དེ་མམས་
ཅད་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྩལ་ཕན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟོག་མ་རྒྱུ་ལས། དེའི་རང་
བཞིན་དེ་བརྩམས་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་བདག་ དེའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཡང་། དེ་དག་དེ་དང་འདྲ་བ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་
དོན་ནི་རྩལ་ཕན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མིག་སྟགས་རང་སྤེལ་བཏགས་པ་དང་། གཞན་སྤེལ་གཟེགས་ཟན་པས་བཏགས་པའི་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་
དུག་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན། རྩལ་ཕན་དེ་རྩལ་གཞི་བྱས་པའི་ས་རྒྱ་མཚན་སྟགས་རྩལ་དགྲ་དང་། རྩལ་དེའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྤྱི་རིམ་སྟགས་
ཉིར་བཞེད་དང་། འདེག་འཛོག་སྟགས་ལས་ལྡང་དང་། ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་དང་། བྱེ་བྱེ་གམ་ཁྱད་པར་ཏེ། བེ་མེ་ཕ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་
ཐུན་མོང་ངོ་། འདྲུ་འབྲེལ་དང་རྩལ་ཕན་ཏེ་འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ། དབྱུ་མ་རྒྱུ་གྱི་རང་འབྲེལ་དང་། དཀའ་འབྲེལ་གཉིས་ཀར་རྩལ་ཕན་བདེན་
མེད་དུ་གྲུབ་ན། འདི་དག་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འབྲུབ་པ་ལ་སྤྱར་ཡང་། འདིར་ཆ་བཅས་ལ་སྤྱར་བ་རིགས་པ་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་དཔུང་།
དེ་ལྟར་ཆོག་དོན་དུག་ནི། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར་ཡང་། རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི་བྱེ་བྱེ་བྱེ་བྱེ་ འདྲུ་བ་ཆོག་གི་དོན་དུག་ཅེས་སོ། ཁ་ཅིག་དབྱུ་མ་
རྒྱུ་གྱི་ལུང་དོན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཞེས་སྟགས་སྤྱི་བ་བབ་ཅོལ་ལོ། །

ཀློག་པོ། [75] (11) རྩམ་བཤད་ལས། དེའི་ཁྱབ་པ་སྤྱབ་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་ཀྱང་། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
འགོག་པ་རྟོགས་དཀའ་བས་སྟོན་དུ་རྟོགས་པ་མི་སྤྱི་སྟུང་སྟེ་དཔུང་། རྟོག་པོ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཀར་གཅིག་ན་། མེད་ཀྱི་ངོ་
ཅམ་དུ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་དུ་འབྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཡིན་ན། རྟོག་དང་ཆ་ཅན་གྱི་ཐ་སྤྱོད་མེད་དགོས། དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་ནའང་།
ཀོ་ལྟེ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འབྱུར་བས་རྟོག་དང་བ་ལང་གི་རྩ་ལྟར། རྟོག་ཤས་དང་ཆ་ཅན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀློག་པོ། [78] (5) འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དུ་མར་སྟེ་གཉིས་སྤང་གི་རྩམ་པ་ སྤང་བར་ཐུག། རང་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་སྤང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྒྲེ། ཞེས་ཆ་དགོས་ ཏུ་མར་མི་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཁོ་ཏེ། [79] (15)འཕགས་པ་ལྷུག། རྒྱལ་ཁོ་ཏེ་དངོས་ཀྱི་དངོས་པོ་
གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ། རྒྱལ་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཏུ་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་པ་མིན་གྱི་ རྒྱལ་ཁོ་ཏེ་
དངོས་སུ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་ཡོངས་གཙོ་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དངོས་སུ་ཞེས་པ་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དངོས་ལ་བྱས་ནས་ཆོས་གཞན་གྱི་
སྤང་ཉིད་རྣམས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དངོས་སུ་ཞེས་པ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ལ་བྱས་ནས། ཆོས་
གཅིག་གི་སྤང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་རྩིས་སྒོ་ཁ་ཕྱགས་ཙམ་ནས་རྟོགས་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་གི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ལས། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱགས་པ་ན་རྟོགས་ནུས་པའི་དོན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་འདི་ལ་འབྲུལ་སྤང་ངོ་། ། རྒྱལ་ཁོ་ཏེ་དང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱིན་ལ་སྒོས་སྤྱོད་
བྱ། རྒྱལ་ཁོ་ཏེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། རྣམ་པར་དག་པ་ནས་མཁའ་ལྷ་བྱ་ཡིན། ། རྒྱལ་ཁོ་ཏེ། [81] (7)རྩིས་སྒོ་འབྲུལ་ལས། རྒྱལ་
ངོ་བོ་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་བར། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་དང་འདིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་སྟེ། །
རྒྱལ་ཁོ་ཏེ་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ནི་བཞི་བ་དང་། ལྷ་པ་བྱུང་པའི་དགོངས་པ་མིན། སྤྱབ་པའི་གསུང་ནི་ལྷ་པ་མེད། ཞེས་གསུངས། རྩིས་སྒོ་དེ་
ཐེག་པ་བཞི་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་ལྷ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་བཙན་ཐབས་མ་ཡིན་པར་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཏེ། ལུང་དེའི་
གོང་དུ་གྲུབ་མཐའ་ལྷ་པ་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་འདིར་དོན་བཟུ་མཉམ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཁོ་ཏེ་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
ལས། གང་ཟག་⁸རང་བཞིན་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཆང་མས་ངེས་ནས་སྤང་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བ་མི་སྤྱོད་⁹གང་
གིས་དབུ་མའི་ལྷ་པ་ རྩིས་སྒོ་ཐུབ་ཐུག་ངེས་པའི་རིགས་པ་དེས་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བདེན་མེད་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ནུས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྩིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཁོ་ཏེ། [83] (1)ལམ་རིམ་རྒྱུད་ཏུ་ལས། ཐོག་མར་འཛིན་རྟོག་རྩུག་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་
རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་བརྟུག་ནས། དེ་ནས་རྩུག་པར་མ་གྲགས་པའི་གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་དགོས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩིས་སྤྱོད་ལ་རྒྱུད་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྤང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་། མཐུན་
དཔེ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་དུ་སྤང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་བྱ་དགོས་སོ། ལྷ་མས་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལྷ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཀྱང་། སྤང་
བ་ལྷ་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ཀྱིས་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་འབྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་ན། ཅུ་བའི་
སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ་གཏད་སོ་སྟར་བར་འབྱུར་བས་དབྱེད་དགོས་སོ། ། རྒྱལ་ཁོ་ཏེ། [84] (6)དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ནང་གི་སྤོའི་དབང་གིས་མ་བཞག་
པའི་སྤོའི་ལྷགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར་སྤོའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩིས་སྤོའི་བཟུ་
ན་སྤོའི་གནོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྤང་
བའི་དབང་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས་དེ་ལ་སྤོའི་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ རྒྱལ་བོ་པོ་[86] (4) བེད་རྟ་པ་ཁ་ཅིག་ན་ནི།..... རྟ་དང་པོ་གཞིས་མི་འཐད་པར་ཐལ་དེ་རྩར་ན་གསུམ་གྱིས་ལྷ་ཙམ་བསྐྱས་པར་
འཕྱར་བའི་ཕྱིར། རྟ་ནི་པོ་[86] (16) བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོག་གསལ་རྟ་ཞེས། དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་རྩམ་པར་བྱེ་བ་དེ་དག་ནི་
དངོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དབྱུང་ན་རྩམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཞེས་གཅིག་ཁོ་ནར་གདགས་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤར་བསྐྱར་
པའི་རིགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི། འབྲས་བུ་རྩམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གཅིག་པུ་བརྒྱད་པའམ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པ་རྟ་རྩམ་ན་རྩད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་པའི་དངོས་ཟིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྐྱས་ཚུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟ་པ་
ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་སྤར་ན་རྟ་ཞེས་རང་གི་ལམ་གང་ཡིན་གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་
ལམ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། ལམ་ཤེས་ཆོགས་སྤོར་དུ་ཡང་ཡོད་པས། རྟ་ལས་གཅིག་རྩད་ཡང་བརྒྱད་གསུམ་མ་ཡིན་པས་འཕགས་སེང་གི་ལམ་ལུག་པར་གསུངས་
པའི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྐྱས་ཀྱི་རྩམ་མཁྱེན་གཅིག་པུས་ཆོས་སྐྱབ་བསྐྱས་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[illegible]

རྟགས་ཀྱིས་སོ་སྟེ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་དེ་སེམས་གཞན་དང་མཚམས་སྦྱར་མེད་པར་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཐ་མའི་སེམས་དེ་
དེའི་ཡུལ་ལམ་བསྟུབ་བྱ་མཚམས་སྦྱར་བ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གམ་ནང་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའོ། །བསྟུབ་བྱར་བཏགས་པ་སྤྱིའི་སྐབས་ལ་བསམ་པ་མ་
མ་ཉར་རོ། ། རྟེན་འཁོར་བས་བསྟུས་པའི་དགྲ་བཙུན་པའི་སེམས་ཐ་མ་དེས་འཁོར་བའི་སེམས་གཞན་གྱི་ཉར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དང་ངེས་
ནམ་འབྲེད་གྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཅུ་རིག་རྒྱུ་ཆད་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་ལྟེ་པ་ཁོ་ནས་སྦྱོར་བཏགས་མ་ཡིན་གྱི། ལུང་གི་རྩིས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་
ཀྱང་འདོད་གསུངས་པ་འཁོར་བས་བསྟུས་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་མི་རུང་གི། ཟག་བཙས་ལ་དགོངས་ཟེར་དགོས་སམ། དེ་ཉར་ན་ཡང་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་
སོགས་ཀྱང་སྐབས་དང་བསྟན་དགོས། རྟོན་ལ་རྒྱ་མཚན་དེའི་སྒྲིན་སེམས་ཐ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དང་ལས། རྟེན་ལྟེ་བྱེད་ལུས་སྤོང་དངོས་
པོར་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལ། རྟོན་ན་ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙན་དུ་བགང་བའི་
སྐད་ཅིག་གཞན་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ནི་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། རྟོན་ཞེས་འཁོར་བའི་སེམས་གཞན་མཚམས་མི་སྦྱར་བས་མཐའ་ཞེས་བཤད་
གྱི། འབྲས་བུ་གཏན་མེད་པ་མིན་པས་མི་འགལ་བར་གསུངས། རྟེན་བཙུན་པ་ལུང་པོ་སྟག་མེད་དུ་འདའ་ཁ་མའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་
ཐོ་ཆོས་ཙན། ཉེ་བར་བརྗོད་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགྲ་བཙུན་པ་ལུང་པོ་སྟག་མེད་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་
ཁ་མའི་སེམས་གྱི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེས་འབྲས་བུ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པས་ཐ་མར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་སེམས་ཙན་དུ་བགང་བའི་སེམས་གྱི་
སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་པ་ནི་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། རྟོན་ལ་ཅིག་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་སྟག་མེད་
པ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙན་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་སེམས་ཙན་མ་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོར་བ་ནི་འཁོར་བས་བསྟུས་པའི་
སེམས་མེད་པ་དགོངས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གུབ་མཐའི་སྐབས་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ངེས་ཉར་ན། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་
ལམ་ལ་འབྱུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུགས་འདིར་དེ་སེམས་ཙན་མ་ཡིན་པར་སྟབ་བྱེད་མེད་དམ་ཞེ་ན། རྟེན་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུབ་པ་ལས།
དབྱིངས་དེར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་གངས་སུ་ཡང་མི་འགོ་ལ། ཇི་ཟེ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། ལྷ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། མིའམ་ཅི་
ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། ལྷ་མ་ཡིན་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། གནོད་སྦྱིན་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་ཉིད་ཀྱི་གངས་སུ་ཡང་མི་འགོ་སྟེ། མདོར་བསྟུན་ན་དེ་
ནི་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཙན་དུ་གདགས་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་ཐམས་ཅད་པོ་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཞེས་པ་འདིས་འབྲུབ་བམ་སྟུང་སྟེ་དབྱུང། རྩ་མ་ཡང་ཡིག་ཆའི་ཕྱོགས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད་དང་རྟོག་ཆེན་ཉར་ན་དབྱུང་གཞི་ཡོད།

སྟེ་བོ་སྟེ་[90] (17) ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་དེ་ཉར་འདོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལྟེ་དོན་ཡང་། གོས་དམར་ལྟེ་བའི་
གཞུང་ལས། ཇི་ཉར་མར་མེ་ཤི་བ་ནི། ཁ་ལ་མ་ཡིན་མཁའ་ལ་མིན། ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ་ཕྱོགས་མཚམས་མིན། ཁར་ཟད་ཉེ་ཆོ་ཤི་བ་ཉར། ཁངས་རྒྱས་
ཐུང་ན་འདས་པ་ཡང་། ཁ་ལ་མ་ཡིན་མཁའ་ལ་མིན། ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ་ཕྱོགས་མཚམས་མིན། བྱིད་ཟད་ཉེ་ཆོ་འདའ་བར་འབྱུར། ཞེས་རྒྱང་འཕེན་
ཉར་ས་དང་མཁའ་ལ་ཐེམ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཅེར་བུ་བས་སྟེང་ན་གཏུགས་རྟ་བུར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་འདྲར་སོང་བ་མིན་གྱི། དེ་ཉིད་དུ་རིག་པ་
རྒྱུ་ཆད་པར་འདོད་པའི་དོན་ནོ། ། རྟེན་བུ་ལས། ལུང་པོ་སྟག་མ་དང་བཙས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྟེ་བ་
འགའ་ཞིག་དང་སྟེ་བ་པའི་ལ་ལ་ རྟེན་པར་བཞག་པ་དག་ཆ་གཉིས་དབྱེར་ཡོད་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ཆོ་དག་པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱེད་སྟུབས་སུ་ཡོད་

ལུས་སྒྲངས་པས། འདྲི་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མདོན་དུ་བྱས་པས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོ་འཕུལ་གྱི་མེད་པས་འཕུལ་ཤེས་སོགས་མི་འདོད་ཀྱི་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ཁྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཆོད་དུ་སྒྲུང་ཡང་།
 རྩོད་ཆོ་སྒྲིང་རྩེ་སོགས་འཛིག་ན་སྒོ་རིག་གང་ཡིན་སོགས་དབྱེད་དགོས། དབྱིངས་དེར་ཁྱེད་པའི་ཡང་འཛོ་བ་དང་དུས་མཉམ་པས་དེའི་ཀྱན་སྒྲོང་
 ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་དོ། ། རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ལས། སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་¹⁰ནི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་མེད་དོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྒྱུ་མེན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་འབས་བྱང་གི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་ཅིང་འགག་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལོག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས། སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི་སྤངས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས། ཉན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མ་སྤངས་ཀྱི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་གིས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅམ་སངས་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། རྒྱུ་རྒྱུ་[92] (3)ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་སྤྱིད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་
 རྒྱུ་ཀྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་སྤངས་གཉིས་པར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སྟེ་བ་ལེན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་གྲུབ་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པའི་འགྲོས་ཡིན་པས་
 ལྷགས་འདྲིར་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཆོག་ན་ཁས་ལེན་མི་མཐུན་པ་མི་
 འོང་དགོས་པ་ལ་རིགས་པའི་རྩེས་འབྲང་སོགས་དང་མི་མཐུན་བ། རྒྱུ་ཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུ་རྒྱུ་[93] (11)ཞེ་བདུན་རྒྱན་ལས་ཀྱང། སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་སྤང་བོ་བཞི་འམ་ཡའི་ཆོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་
 མཐའ་དང་འགལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཁྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་མདོ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལུས་རུལ་བར་ཐལ་བ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིབ་
 བཞི་བཟོད་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱེ་སྒྲིབ་པ་ལ་གང་ལྟར་ཡང་འགོག་སྒྲོམས་པ་སེམས་མེད་དུ་འདོད་པ་ཞིག་ལས་མ་འདས་སོ། ། དེ་ལྷ་ན་དེ་ལ་སེམས་ཅན་
 ཡིན་ན་སྤང་བོ་བཞི་དང་ཐུན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མེད་པས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྒྲིབ་མེད་དེ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བ། གང་ཟག་དེས་
 བཏགས་ཤིང་དབྱེད་པ་མཐར་གཏུགས་ནས་སྒོ་ཕྱགས་གཏོད་ས་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དྲངས་མ་ཐག་གི་ལུང་འདི་ཡང་འདི་བས་གང་ཟག་འཛིག་ཚུལ་གྱི་
 ཁྱད་པར་གཏུགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་མིང་གིས་བཏགས་ནས་ལུང་དང་འགལ་བ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འགྲེལ་བ་ལས། གྲུབ་པའི་
 མཐའ་ལས། འཛིག་རྟེན་སྒྲ་ཆོགས་ལས་ལས་སྒྲིས། ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཛོད་རྩ་བར་གྲུབ་མཐའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འབྲུག་པར།
 མདོ་ལས་སྤང་བོ་བཞེན་ནས་ཡིན་གསུངས་བ། ཞེས་པའི་མདོ་ཡང་འདི་ཡིན་ལ། ཟླ་བས་འདིས་སྤྱོད་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། ཆོག་གི་རུས་པ་
 འདོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆེའོ། །

རྒྱུ་རྒྱུ་[94] (10)སྤྱོད་འབྲུག་ལས་ཀྱང། ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཛོད་བ་ཡིན། ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྲུར་བ་
 ལྷན་ན། མདོན་པ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱོད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་སྤང་ཡང་ལས་ཉན་

གྲིས་དབང་གིས་སྒྲིབ་པ་ལ་བཤད་དགོས་པས། ལ་ཅིག་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་སྟགས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲོན་ཆོ་དེར་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་
སྤོང་ཐུན་དུ་བཀག་པ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། ལྷགས་འདིར་དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་ཅུང་ལ། གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དོ། འོན་ཀྱང་འདི་བ་ལྟར་ན་ལུང་དེའི་འཕྲོར། རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྟེན་པ་ནི། མེད་ཅེས་ངས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་རོལ་སྟོང་
ཚུར་སྒྲིན་སྤོང་བྱེད་ཚུལ་དང་། སྟེན་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཀྱུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཇི་སྟེ་མེད། རྒྱུ་བའི་སྒྲིན་སྟེན་པ་ཡིན། རྒྱུ་བ་
དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། ཅེས་སྟགས་གྲིས་སྒྲིན་སྤོང་དགག་ཚུལ་སྟགས་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞིག་དཀའ་བར་སྤྱང་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་གཏིང་དཔོག་པ་རྣམས་
གྲིས་དབང་པར་བྱ་ཡི། བློ་དགོ་འདུན་ཐུན་ཚྭ་སྟགས་ཀྱི་མཚན་སྟན་རམ་གྲིས་ལ་བསྐྱར་བའི་སྒྲིན་བོ་མ་སྒྲིས་འདྲ་བ་བདག་གིས་ནི་ལྷགས་འདི་ལ་སྐྱར་
ནས་དེའི་དོན་བཤད་པར་མི་སྟོབས་སོ། ། ༡༩༡༥ [95] (6) དེའི་གོང་གི་སྟགས་འབྲེལ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་དག་
བཅོམ་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི། རྒྱུ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་
ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཀྱང་སྟེ་དབྱེད་པ་གཙང་བདག་བདེ་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། རྒྱུ་སྒྲིན་པ་འདི་བཞི་ཐོབ་པའི་གོགས་སྒྲིབ་པ་རིམ་པ་བཞིན་
ཏིང་འདི་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་རྒྱུ་སྒྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཟག་
མེད་གྱི་ལས་རྒྱུ་དང་། འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་དང་། བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་ནི། རྒྱུ་སྒྲིན་
པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། རྒྱུ་སྒྲིན་ལས། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། བསམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིན། རྒྱུ་སྒྲིན་ཡང་ནམ་མཁའ་ནི་རྒྱུ་སྒྲིན་པའི་དོན་བྱེད། བཟགས་འགོག་གིས་སྤང་བྱ་འགོག་པ་དང་། བཟགས་མེན་གྲིས་མ་འོངས་པ་
མི་སྒྲིབ་པའི་དོན་བྱེད། འདུས་མ་བྱས་གཞན་རྣམས་ཚོས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས། དེ་གསུམ་རྩ་བའི་དོན་ཁྱད་པར་པ་བྱེད་པའི་ལུས་པ་
མེད་དོ། ། ༡༩༡༥ [97] (7) གསེར་འབྲེང་ལས། རོ་བོ་ནི་བསྐྱུ་བར། ཚས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་ཅིང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིན། རྒྱུ་སྒྲིན་དབྱིངས་སྒྲིབ་འདྲིང་ཚུལ། སྒྲིན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་བ་ན། བསམ་མཁའ་ལས་ལྷགས་སྒྲིབ་ཆ་མེད་པ་ལྟར། སྒྲིབ་པ་ཚོས་
དབྱིངས་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ཡང་། ཚས་དབྱིངས་ལས་གཞན་མེད་དོ། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་
གྲིས་མེད་པ་འགོག་བདེན་ཡིན་ལ། དེ་རང་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་སྒྲིན་མེད་པའང་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིན། ཐེག་དམན་
ལམ་གྱི་སྤོང་གི་ཚས་གྱི་བདག་མེད་འགོག་བདེན་མིན་ཏེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་གྲིས་མ་རྟོགས་པའི་བྱིན་དང་། དེ་ཉིད་དམིགས་པར་བྱས་
ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་རོ་བོར་ཟད་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་བྱིན། དེ་དག་སྤོང་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་དགག་བྱ་མེད་པས་ཁྱབ་ཅིང་།
འགོག་བདེན་དུ་འཛིན་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པོ། འདི་བྱིན་ལྷགས་འདི་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། སྤོང་ཉིད་ལ་རང་གི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་
ལ་མི་སྟེན་པས་མ་ཁྱབ་པོ། །

༡༩༡༥ [98] (2) སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སོ་སོར་བཟགས་འགོག་དེ་ཐེག་ཆེན་སྤང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་སྒྲིན་པ་
རང་འབྲེལ་ལས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སྒྲིབ་གཙང་པའི་གོགས་སྒྲིབ་ཀྱི་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན་ན། རྒྱུ་སྒྲིན་ནི་རྣམ་
མཁྱེན་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་སྤངས་ཚུལ་ཡིན། རྒྱུ་སྒྲིན་མ་ལྟར་ན་རྒྱུ་སྒྲིན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འབྲུག་གི་ སྒྲིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངས་གྲོལ་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་སྒྲིབ་གསུམ་མཁའ་ རྒྱུ་སྒྲིན་ན། ཚས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་དང་། བསམས་ཅན་དོན་ལ་

སྒྲིག་མའི་ཉིད། འདོད་ཆེན་མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱིན་མཐར་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་དང་།
 ཞེས་མཐར་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་བ་བཞི་ལྔ་དང་མཐར་ལྷུག་གི་དེ་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གཙང་བདེ་ཉག་བདག་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གྲང་དོན་གཅིག་ལ་ཐོག་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱེག་དམན་གཉིས་ཀས་ཐོག་མར་ལྷག་མེད་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་
 རས་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པར་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་ལྷ་རིའི་
 ལུ་ཡིས་མུ་ངན་འདས། མངོན་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་མདོ་དངས་ཏེ། ཤུ་རིའི་བྱས། ལྷག་མེད་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་རྩིས་རྩིས་
 བསྐྱས་བྱ་བའི་མདོ་བཤད་པར། རྒྱ་ཤུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལྷ་[98] (13)གང་ལྷག་བསྐྱེད་འདི་དེས་པར་སྤངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལྷ་བཞེ། འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་གིས་ཆོ་དེ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ཉན་མོངས་ཞེས་མ་གསུངས་པར་ལྷག་བསྐྱེད་ཕྱི་ལ་
 སྒྱུར་བས་ཟད་པ་དངོས་ལ་མི་རུང་གི། ཟད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལྷག་མ་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་
 དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བསུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་དང་སོ་
 གཉིས་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་མཚན་སོ་གཉིས་དང་བཅས་སྟོབས་པའི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་ཙམ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། སྒྲིབ་གཉིས་ལས་དང་པོའི་སྒྲིབ་ཉེ་སྟོབས་ལ་སོགས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན། ། རྒྱ་ལྷ་ཉིས་པ་སྒྲིབ་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན། རྣམ་
 སྒྲིག་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྷན། ། རྒྱ་ལྷ་[99] (17)མཚན་ལས། འབྲས་བུ་ཐ་མ་ནི། ། ལམས་གསུམ་དུ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལྷ་རྒྱ་ནང་
 པ་ཁོ་ན་རེ། མུང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོག་དམན་གང་ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་མུང་འདས་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལྷ་ཐམ་དཔྱད་
 བསེལ་ལྷན་རིལ་ཅེན་པ་ཡི། མཚན་འགྲེལ་གདོང་ལྷ་བཞད་པའི་སྒྲིབ་དབྱངས་ཀྱིས། ལྷང་རིགས་མཆོ་ལྷེར་བྲལ་བ་ཤ་བོའི་ཆོགས། ཆོགས་བཅད་ར་
 བསུ་དོམས་ལ་འཛིགས་པ་སྟེ། ། མཚན་འདིར་བཟླ་ཤིས་འབྱེད་ཀྱི་ལས་ཕྱིན་སྟོབས་དང་པོའི་པར་རྟེང་ལ་ཤོག་གངས་ཀྱི་ལ་ཡིག་ནོར་ཡོད་པས་དེ་དང་བསྟན་ཆོ།

༥ རྒྱ་ལྷ་[103] (4)རྟེན་སྒྲིབ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱེད་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་རྒྱ་ལྷ་འབྱོར་ཅན་ལ་གཞན་
 རྩེ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དབང་ལྷག་ནི། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ནང་པའི་བསྟན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཞེ་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཅན་རྣམས་སོ། རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཉག་ཅིག་ཡིན་པས། རྟེན་སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྣམས་མཁྱེན་ལ་གོ་བར་
 གསུངས་སོ། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། ཐོག་བསྐྱེད་བཤད་བྱུར་ལས། ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་རང་གི་དང་གིས་འཇུག་པ་དང་ལྷན་
 པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རོ། རྟེན་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཡང་། ཞེ་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་
 རྟེན་ཀྱི་གཡོང་བ་སོགས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་རྒྱུད་མེད་པའི་མར་མེ་བཞིན་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་
 འོད་གསལ་བས། མར་མེས་ཐུན་པ་སེལ་བ་ལྷར་ལུལ་སོ་སོར་གཙོད་པ་དང་། སྒྲུལ་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་འབྱོར་བའམ་ལུན་སུམ་ཆོགས་
 པར་བྱེད་པས་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། རྟོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིབ་བཤད་དུ་རུང་བར་སྤང་ལ། རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་བཤད་དུ་འདྲེལ་བཤད་དང་། མཚན་འདྲི་
 སོགས་ལས་བཤད་དོ། །

ཤེས་པ་[104] (1) འཁོར་སྐྱར་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་སྐྱར་གྱི་འཁོར་ལོ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག གསེར་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། གསེར་ཡོད་པར་ཐལ། གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་དོན་གྱིས་ཁས་ཟེར་བར་སྒྲུང་། ཤེས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་དེ་རུང་བར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྷག་པར། དེ་དེ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་ཁོར་ལོ་དང་
མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འཁོར་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་ལ། མཐུན་ཚུལ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་ཆོས་དྲུག་གིས་སྦྱར་རོ། དེའི་ནང་ཆོན་ཆོས་བཟོད་ཀྱང་ཆོས་
འཁོར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དྲུག་དཔེ་ལ་ཡང་ཅིག་ཅར་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་བསྐྱགས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚན་
ལྟར་ན། གཞན་དག་གི་མཐོང་ལམ་ཆོས་འཁོར་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་ཡང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་བསྐྱབས་པ་གསུམ་མཐོང་སྒྲོམ་མེ་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པར་འདོད་པ་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་ལ། དེ་
གསུམ་ལ་བསྐྱབས་ཚུལ་ཡང་ལག་རྩེས་ཐ་དད་པ་ཅན་ལས་སོ་སོའི་བར་སྐབས་སུ་མིན་ཏེ། ལྷགས་དེར་མཐོང་སྒྲོམ་དཀྱུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དབྱངས་སྒྲིགས་ནི། དེའི་ཆོགས་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། འདི་འདྲའི་ཐ་སྟངས་
གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩེའི་གསུང་ཟེན་བྲིས་དན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུ་གྱི་མཚན་ལས། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་སྒྲིག་ཡངས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ལུང་རྟོགས་གཉིས། དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འཁོར་
ལོ་ལ་རྟེན་ཉེ་བ་གཙོད་པའི་ཚེབས་སྒྱུད་པའི་སྤྱུང་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་དག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་པ་[104] (18) ལྟག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ལམ་ཞུགས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་ཆོས་
འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
བ་ཅན་མིན་གྱི་ལྷག་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་ལྷན་ལས། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཉོན་
མོངས་རྣམ་སྤྱོད་རྟོགས་བྱེད་དང་། རྩོ་བོ་ཉིད་དག་ངེས་པར་ལྟེ། མངས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད། བཅས་དང་། སྒོ་བརྟན་གྱི་
འགྲེལ་བཤད་ལས། ལྷན་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་མེད་པས་ན་གཅིག་ལྟ་ཞེས་བྱའོ། ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འཛིག་
རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་ཡང་། སྤྱོད་པའི་ཆེ་མའི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བར་མེ་རུས་པས་རྟོགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་
བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ནར་འགྲུབ་བོ། ། ཤེས་པ་ལས། རྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་
དོ། དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྒྲ་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་གསར་དུ་དང་པས་ཞུགས་པའི་ཐོས་སོགས་
གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྟན་པར་ཞུགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིག་དཀའ་ལ། འདི་འདྲ་རེ་རེ་ཅན་ཡོད་པས་བསྟན་པ་ཡོད་
པར་ཡང་མི་འཕྱུར་ཏེ། འདུལ་བ་མེད་པར་མདོ་མངོན་ཡོད་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡོད་པར་མི་འཛིག་པའམ། ཡང་ན་ཡོད་ཀྱང་གནས་འདུལ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། གནས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཞུ་བ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར། ཇི་སྤྱོད་དུ་ལས་ཀྱང་ཡོད། བརྟན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་
སྤྱོད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། ལས་ཀྱང་མེད། བརྟན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། འདུལ་བར་
བསྟོད་པ་ལས། མཛོད་མཚོག་འདུལ་བ་རྟོགས་པ་འདི་གནས་པ། དེ་སྤྱོད་ཆོས་སྒྲིག་འདི་ནི་གནས་འཕྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡོད་པའི་[105] (16)རིམ་གྱིས་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པོ་ནི་ཐོན་ཅས་སྤྱུ་བའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་དབང་གིས།
དང་པོར་ཀུན་ཏེ་བྱ། མིང་ཅན། བཟང་ལྷན། རྒྱུ་ལ། རྟ་ལུ་ལྷ་དང་། ལྷ་བརྒྱུད་ཁྱི་བུལ་བར་གསུངས་སོ། ། ཡོད་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པོ་སྤྱི་
མའི་འདྲིང་པ་བཀོད་ཟིན་ཏེ། ལྷགས་སུ་སྒྲིབ་དཔོན་རང་གི་ལྷགས་བཞག་འདྲིང་ནས། ཡོད་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་
རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པོ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་གྲུབ་རྟོགས་དཀའ་སྤང་བར། ཚེགས་སྒྱུར་ནི་ཚས་འཁོར་མ་ཡིན་ཏེ།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བོན་གཙོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་འཕགས་ལམ་ཁོ་ནར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱི་དངས་པ་རྣམས་དང་། ཚེག་གསལ་ལས།
ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཚེགས་ཀྱི་ལམ་མོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཞེགས་སོ། ། ཡོད་པའི་[107] (6)དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ཉི་མའི་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་ཏེ། རྟོག་པོ་ཤུ་ཤུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པའི་འདྲེས་
མཚོག་ རྩེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བ་ལང་གི་རྩེས་མཚོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་བ་ལང་གི་ཐོག་མར་བྱུ་མཚོག་འགོ་བའི་རྩེས་སྤོང་ན་གཞོད་པ་
འབྱུང་མི་མིད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་སྤང་དོར་བསྟན་པའི་རྩེས་འབྱུང་རྣམས་བསྒྲིལ་མི་མིད་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་སྟོན་པར་ཡོད་
མཚོག་སྐབས་བོ་ཆའི་གནས་སུ་དམ་བཅའ་འོ། ། རྟོག་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་སྐབས་མེད་པས་རང་ལ་བརྟེན་པའི་དམ་
བཅའ་གཉིས་སྟོན་པར། ཡོད་པའི་ཀྱི་ནང་དུ་སེང་གའི་སྒྲིག་གོ། ཡོད་པའི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མདྲ་དུ་བྱུང་བ་ཐོན་
ལྷར་གྱུར་པ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པོ་མཐའ་ཆེན་མོར། ཐོན་འདི་འདྲེས་མཐོང་བ་དང་མ་ཐོས་པས་ངོ་མཚར་བ་དང་། མདྲ་དུ་བྱུང་བར་
བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱ་ལུན་སུམ་ཚེགས་པས་ངོ་མཚར་བ་དང་། འབས་བྱ་ལུན་སུམ་ཚེགས་པས་མདྲ་དུ་བྱུང་བར་བཤད་དོ། ། ཡོད་པའི་[107] (19)དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུང་གི་ཚས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་ས་བརྒྱུད་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་ལས། ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱར་
བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་ཚས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་སྒྱུར་བའི་རྣམས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལ་རྟོག་པོ་ལྷོ་རྟོག་པོ་ལྷོ་རྟོག་
ཚས་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན། རྟོག་པོ་ནས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟོག་པོ་ལ་བསྐྱར་གྲགས་སོགས་ ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟོག་པོ་བསྟན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཆོ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཚས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བར་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་སོགས་བསྒྲགས་པར་བཤད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་འདྲིར་བསྟན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་
འཁོར་ལོ་གསུམ་འཇོག་པ་ལ་མདོའི་ཁྱད་པའི་ཕྱིར་ན། རྟོག་པོ་སྤྱི་བཤད་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་ཟེར། ཡོད་པའི་

[108] (17)རྒྱུད་ལྷེ་སྤྱི་རྣམས་ལས། 11དང་པོ་ནི་ཐོན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་སྤྱི་དང་། གཞན་གཉིས་ཐོན་ཕྱི་སྤྱི་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྟོག་པོ་ནི་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྤྱི་དང་། ཁར་མཐའི་ལྷགས་བཞིན་དུ་སེམས་གཉིས་བཞག་ཕྱིར། །
ཞེས་པ་དང་མཐུན་ལ། འདི་ནི་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ལམ་འཁོར་ལོ་
གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་འཇོག་དགོས་ཞེས་པ་ལྟར། གྲུབ་མཐའ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བའི་ཆ་ནས་ཕྱི་བ་ཡིན་ཀྱི་ སྤྱི་དཔེ་ཆ་དེ་དག་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད་པས།
ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ཆའི་ལམ་མཐུན་ཟུབ་ལ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཟེལ་

གྲིས་གཞོན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྲིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་བཤད་པ་སོགས་ཁྱུང་པར་འགའ་ཞིག་བྱེ་སྤྱོད་རྣམས་མི་འདོད་དེ། དེ་འདྲ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་བསྟུབས་པའི་ཆོ་དགྲ་བཅོམ་ལ་སྦོད་པ་དང་བྱིས་པ་ལ་འདུད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པར་རྟོག་གི་
འབར་བ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

༡༠བོད་ཀྱི་[109] (10)དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་འགྲུང་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་བར་ལ་དྲི་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐ་མ་ལག་ལ་
སྟུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། རྟུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་
སྤྱར་བའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དེའི་དོན་ཡང་གཉན་སྟོན་གྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་སོགས་དུ་མར། དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་
དོན་དུ་དྲི་བྱས་གྲིས་རྟུགས་ལ་བསྟན་པར་བཤད་པ་ནི། དཀའ་འབྲེལ་ལས། དོན་གྲིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཞེས་པར་
མཐུན་ཡང་། ཡིག་ཆ་རང་གི་དགོངས་པ་ནི་དྲིས་ཁྱུང་སུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་སྤྱར་ཡང་། གསུངས་ཚུལ་གོ་རིམ་བཞིན་བཀོད་པའི་རྟུགས་ལ་
འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཐོབ་ཡོད་པ་ཐུབ་དོན་དུ་ཐ་སྟངས་དེ་དངོས་སུ་སྤྱར་བ་ལ་མངོན་ནོ། །ཐུ་མ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འབྲུབ་སྟེ། ལེགས་
བཤད་སྒྲིང་པོར་ཆོག་དེའི་ཐུབ་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དྲི་བྱས་གྱི་རྟུགས་ཞེས་པ་ལན་ཡང་དེར་བསྟུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
ལན་གྱི་དངོས་སུ་གསུངས་ཟིན་ན་འདི་ནས་གཞོད་གསལ་བར་གསུངས་ཞེས་མཆོམས་བྱེ་བ་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། ལན་ཡང་དེར་བསྟུས་པ་ཡིན་ན་དྲང་
ངེས་ཀྱི་ཁྱུང་པར་རྟུགས་བསྟན་ཅོམ་དུ་མི་ཅད་སྟེ། དགོངས་པ་གཞན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཆེས་གསལ་བས་ཐུབ་དོན་དུ་དྲང་བའི་དོན། ཚུད་པའི་གཞིའི་
གནས་ཞེས་མིང་ཅོམ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་ནོ། །༡༡བོད་ཀྱི་[110] (18)རྣམ་བཤད་ལས། གཞུག་པ་ལ་ཐེམ་པོར་དགོངས་པ་
ནི། རང་ལྷེ་དང་གཞན་ལྷེ་ཁ་ཅིག་རྩེས་སུ་བབྱང་བའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དེའི་
གང་ཟག་གི་བདག་བསྟན་ཚུལ་ནི་ཁྱུང་དང་ཁྱུར་མཁན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལྟར། སྤང་པོ་ལེན་པ་བོད་ང་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་དེ་རང་སྤྱོད་པའི་དོན་
ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཞུག་པ་ཐེམ་དགོངས་ཡིན་ལ། དགོངས་འབྲེལ་མཆོན་ཉིད་ཐེམ་དགོངས་སུ་རྣམ་བཤད་བཞིན་དུ་པཎ་ཆེན་གྱི་དོན་ལས་
ཀྱང་བཤད་པ་ནི། འཕགས་སངས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱུང་པར་ཐལ་འབྱུར་བ་ལྟར་བཞེད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་
པ་སྤྱིའི་རྟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །༡༢བོད་ཀྱི་[111] (5)གཞན་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མདོ་ལས། སྟུག་བསྟུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པར་
བྱར་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དགོངས་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའི་དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་འདི་བསྟུས་པ་གསུམ་པར་
བཤད་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་མར་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ། བྱེད་པ་འབྲས་བུ་ལ་བསྟུས་པར་གོ་སྟོན་ལ། ཐུ་མ་ཡང་
འཇོག་ཆོ་བདག་མེད་ཅོམ་ལ་མ་སྤྱར་བར་ཟད་ཤེས་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་བྱེ་སྟེ་སྤྱོད་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པའང་བསྟན་ནམ་དུའང་། བྱེ་སྟེ་
མིག་སྟེས་ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པས་རྒྱས་པར་ན་བསྟུས་པ་བསུ་གཉིས་དང་རྣམ་གྲངས་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱང་འདོད་ལ། མདོ་ལྷེ་པ་ཡན་གྱིས་
བསྟུས་པ་གསུམ་གྱི་ཐུར་བསུ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པས་གཉིས་ཀྱི་ལ་དབྱེ་བ་དེ་ལས་མེད་པར་འདོད་དོ། །སྟོ་མིག་ཤེས་རིག་བཞི་བསོད་གྲགས་
གྲིས་སྦྱོར་མཐོང་སོགས་བཞི་ལ་སྤྱར་ཡང་། མཛོད་འབྲེལ་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས། དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིར་མིག་གོ། ཐེ་ཆོམ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྟོ་སྟེ། ཞེས་ངོ་བོ་མཐོང་ལམ་གཅིག་ལ་ཐོག་པ་ཐ་དད་
པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་གསུངས་པས་ཕྱོགས་བྱེ་མ་བབྱང་འོས་སོ། །རྟོགས་ཐུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

ཉེ་མོ་རིག་གིས་བསྟན་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་སོགས་དང་། བ་རོལ་མཐོང་མེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཟུར་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་དང་
དགོས་པ། རྟོའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རེ་ཞིག་མི་སྟོན་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན། ། རྟོ་སྒྲིངས་རྒྱས་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་གཉིས་སྟོང་གི་དོན་
གཟིགས་ཀྱང་མི་མཛད་པར་བྱས་ཏེ། རྟོ་སྒྲིང་ཆེན་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས། ། རྟོ་སྒྲིང་སྟོན་པའི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་ཟེ་བའི་
རིགས་ཅན་ཤེས་ཏེ་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱས་ཏེ་འབའ་ཞིག་གིས། ། རྟོ་སྒྲིང་བཤད་གིས་འཁོར་ལོ་དང་བོའི་སྐབས་ནས་དང་བོར་ཤི་རྟོ་རྟོ་དཔྱད་
ལ་འཇུག་པར་མཛད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོ་སྒྲིང་སྟོན་པའི་དེ་ལོ་ཉིད་ཆེན་དང་མཐུན་པར་བྱས་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཞན་འདྲ་
ཡང་། འཇིག་རྟེན་པ་རིལ་བོར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བསྟོན་པའི་ཐུགས་དགོངས་འབའ་ཞིག་གིས་ཞེས་དགོངས་གཞི་ལ་གསལ་བར་
སྟུར་རོ། །

༡༩༡༡ [112] (2) ལེགས་བཤད་སྟངས་ལོ་ལས། འཁོར་ལོ་དང་བོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གསུངས་པ་
དང་དོན་དུ་རྟོ་སྒྲིང་ལ་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཉེ་ཤུ་བ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ། རྣམ་རིག་སྒྲུང་བ་གང་འབྱུང་བ། རྟོ་དང་དེ་ཡི་སྟེ་
མཛད་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྐབ་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྟེ་མཛད་ཡོད་པར་ནི། རྟོ་སྒྲིང་
འདུལ་བ་ཡི་སྟེ་བོ་ལ། རྟོ་སྒྲིང་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། རྣམ་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། ཞེས་གསུངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་
གཞིའི་སྟངས་གི་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སྟོན་པ་ལས། དེར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་མདོ་ཕྱི་མའི་དགོངས་གཞིར་ཡང་
གྲུབ་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་འགྲུབ་པོ། ལྷང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། རྣམ་ཤེས་སྟེ་བའི་སྟོན་པ་གི་སྟེ་མཛད་གཉིས་ལས། ལུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་
པའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་རྩ་བ་བོའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཆེད་ཡིན་ལ། སྤང་བོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པར་བཤད་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། སྟེ་མཛད་ཀྱི་གཟུགས། སེམས། ཁམས་ཀྱི་ལུས་རིལ་འཛིན་གཞིག་པར་ཡང་དུ་མར་བཤད་དེ། ད་རྒྱལ་སྟོང་
པ་རྣམས་སྟོང་གི་དམིགས་པར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། ། རྣམ་སྟེས་ཞེས་པ་གྲང་ཅུའི་དྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་རྣམ་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རང་
དབང་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་བདག་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ལེགས་ཏེ། ཉེ་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བཤད་དུལ་ལྟས་མཛད་པར་གསལ་བས་དེར་བཞུདོ། ། རྟོ་
གཞན་ཡང་། ལུམ་བར་བ་ལས། གང་ཡང་དག་པའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི། སྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྟེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། རྟོ་སྒྲིང་ཅིག་འདྲིའི་སྟོན་མེད་པ་ལྟག་མེད་ལ་བྱེད་དེ། དེ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་ན། རིགས་དེས་
དེའི་ཐར་ནས་ཀྱང་འཇུག་མི་སྲིད་པས་ཁྱད་པར་སྟུར་མི་དགོས་ཤིང་། མ་དེས་པ་དེའི་རྩེ་སུ་འཇུག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སྟངས་
འདས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡང་ཟེར་མི་ཅུང་སྟེ། ཐེག་གཅིག་ལྟར་ན་སྟུན་ཟེན་དེ་ལྟར་བཀའ་ཏེ་སྟེ་རི་བཞིན་པར་འདོད་ཅུང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷགས་
འདྲིར་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོག་གི་རུས་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྟན་པར་འགྲོ་བ་ལས། ཐེག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། དེ་
མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་དེ། མདོ་ཐེ་རྒྱུ། རྒྱུ་སྟངས་། མཛོད་སོགས་དུ་མར་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྲིས་དན་པར་
གོམས་པ་བསྟུར་དཀའ་བ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དུ་སྟེབས་ནས་པལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། ། བྱེ་སྟུ་རྣམས་བཟོད་པ་ནས་མི་འཇུག་པར་
འདོད་དེ། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་དགོས་པ་དན་འགྲོའི་ཐུང་ན་འདས་པ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལ་

ཅིག །དེ་ནས་ཐོག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་རྟགས་ཚས་ཐ་མི་དང་དོ། །ཐོག་གཅིག་ལྟར་ན་ལུང་འདི་དང་ངེས་གང་ཡིན་
ཞེན། གསེར་འཕྲུང་དང་། ཡིག་ཆར་ལུལ་ངེས་ཀྱི་མདོར་མཛད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་དང་རྣམ་བཤད་དུ་ཁྱབ་པའི་མདོར་མཛད་པས་དབྱང་གཞི་ཆེད། །

༡༩༠༥། [113] (7) གཞན་ཡང་། རྟོན་པ་འདའ་ཚུལ་རྟོན་ཁར་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་ རྒྱུ་ལྡན་དེ་དག་གསུངས་པའི་ལ་མི་རུང་མཐུན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཐུ་རབས་པ་རྣམས་ལ་གནང་བཅས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྟར་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ༡༩༠༥། [113]
(18) རྒྱུ་སྒྲ་མ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ནས། སྒྲ་ཡང་སྒྲ་མའི་རྒྱུ་འདོར་ནི། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བདེ་གཤེགས་སྤོང་པོ་
ཞེས་སུ་བརྗོད། ། རྟོན་དང་། དེའི་དར་རྟེན་ལས་སྒྲ་ཡང་སྒྲ་མའི་རྒྱུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་ནི་རྩི་རྩེ་ཆེ་མོ་ལས། འཁོར་བ་རྒྱུ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། རྒྱ་དན་འདས་པ་རྒྱུ་ཕྱི་མ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། གཞིའི་རྒྱུ་སྒྲུང་གཞི་སེམས་བདེན་སྟོང་དང་། སྒྲུངས་འབས་དྲི་བལ་གྱི་དབྱིངས་གཉིས་དྲི་མས་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་།
རང་བཞིན་འཁྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཅེས་བཏགས་ཏེ། རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས། རིགས་ནི་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། ཅེས་དང་། མཐའ་དབྱེད་ལྷ་གུར་
ཡང་། རྒྱུ་ནི་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིའི་རྒྱུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་རྟོན་
པའི་མདོ་ཐུ་མ་ཤེར་མདོ་དང་། ཕྱི་མ་སྤོང་པོའི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། འདོར་དའི་དོན་འཆད་པས། ཅེ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་བརྗོད་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དང་
གཞུང་གི་མིང་བཏགས་སོ། ། རྟོན་ཐེ་ལ། རྩི་རྩེ་གཉིས་དང་། བླ་ཀར་ཁ་ཐེ་བརྒྱུད་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་གང་དུ་ཡང་མདོ་དེས་བདེན་
གྲུབ་རྟོན་པར་དངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་འགྲེལ་གྱིས་བདེན་མེད་བསྟན་ཚུལ་འཆད་པར་འཁྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལྡན་ཀར་ཁ་ཐེ་བརྒྱུད་
ཀྱི་ངེས་པ་རྒྱུ་ཐེ་ཕྱི་རྣམ་དུ་བཀག་ཀྱང་། གཞུང་པལ་མོ་ཆེར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་སོགས་རང་རྒྱུ་ལྟར་དང་། གཞན་འགྲེལ་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །
འོན་ཀྱང་པརྟེ་ཏ་ལྟེ་ཤིས། ཕུང་པོ་ལྟེ་རབ་བྱེད། ཉེ་ཤུ་བ། ལུས་ལྟེ་བ་གསུམ་བྱམས་པས་མཛད་པར་གསུངས། ཤན་ཏི་པས། ཤེར་ཕྱིན་མན་དག་
དུ་ཀྱན་བཏུས་བྱམས་པས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉེ་ཤུ་པོ་འདིའི་གྲངས་དང་མཛད་པ་པོ་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་
བས། འདི་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ཐེ་བརྒྱུད་ལས་སོགས་སུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱང་པར་བྱའོ། །

༡༩༠༥། [114] (15) དྲི་ལྷས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བདེན་དུ་སྟེ་མཆེད་རྣམས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
དང་། རྩི་རྩེ་གཉིས་དབང་པོ་རྒྱས་བྱེད་ཁམས་ཀྱི་ཟས། གནས་པ་སེམས་སོགས་རྒྱས་བྱེད་རག་པའི་ཟས་ཏེ་མ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། སྤོང་པ་ཕྱི་མ་
འཕེན་པའི་སེམས་པའི་ཟས་དང་། འཕངས་ནས་སྒྲ་ཡང་གཞན་འབྲུབ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་གཉིས་ནི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོན་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་
བཀའ་རྩལ། རྟོན་མ་ཟད། རྩི་རྩེ་བྱུང་བ་ལུལ་གྱི་ཁམས་དུག །རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དུག །བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་སྟེ། རྟོན་ཁམས་བཅོ་
བརྒྱུད་དང་། ༡༩༠༥། [116] (6) བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ནས་འདའ་ཚུལ་བར་དུ་བསྟན་པར་ལུང་ཐེ་བཞི་ན་
བསྟན་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩི་རྩེ་ཆེ་རྟེན་ཏུ་བདེན་བཞི་ལ་སྒྲ་དོར་གྱི་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཆགས་སོགས་སྒྲུང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བརྟེན་དེ་
སྒྲུང་གཞི་བསྒྲངས་ནས་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་། འདའ་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ་ཡང་བདེན་བཞིའི་གཟུགས་བརྟན་སྤོང་པའི་འཁོར་ལོ་བྱི་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ལུས་ཀྱང་དེའི་བར་དུ་མ་གསུངས་ཞེས་ཁྲིལ་བོར་བའི་ལྷ་རྒྱལ་བྱུང་མེད་པའི་དོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོན་ཆད་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་
དུ་བྱས་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་བས་དབྱང་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་སྟེ། རྟོན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། བརྟེན་པ་དག་ཇི་ལྟར་བར། རྩི་རྩེ་གཉིས་ཕྱི་

ཅི་ལྟོ་ན་རེ། ཆོག་གསལ་དུ་སྤྱོད་ཅུ་ཆ་གསུམ་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་མ་གཏོགས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བ་བཀག་ཅིང་།
མཁས་གྲུབ་རྗེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུ་མ་ཐག་ནས་མཛད་པ་རྩོགས་ཟེན་པ་ཡིན་པས་དུས་གཉིས་པར་འདའ་
དགོས་སོ། །དེས་ན་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གསུངས། རང་ལྷགས་ཅིག་ཅར་བསྐྱར་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་ཡང་འདྲོད་པ་མིན་
ནམ་ཞེ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལྟར་འདྲོད་པ་དང་འགལ་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། ཁ་ཅིག་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་
ན་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་བསྐྱར་བར་ཐལ། ཟབ་ཞི་སྒྲིན་བྲལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོ་བརྒྱུད་སྤྱོད་པའི་བརྗོད་དོན་བསྐྱར་བ་གང་ཞིག །འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ་སྒྲིན་པས་བསྐྱར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་གཅི་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །ཧུལྷོ་ཧྲ[120]
(15)ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་རིམ་བོ་སྟེ་ཆོག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ།
དགོངས་འགྲེལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྒྱ་ཆོ་རྟེ་ལ་ལེའུ་དུ་ཡོད་དང་། བསྟན་བཅོས་བཤད་ཐབས་ལྷ་ལྷན་ཞིག་ཡིན་མིན་སོགས་ནི་ད་ལྟའི་
ཚུད་པ་ཡང་རབ་ལོ། །

ཧུལྷོ་ཧྲ[121] (4)དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་གཞན་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆོ་རྟེ་སེམས་བཅུ་ནི། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་
ངེས་འགྲེལ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འདྲི་བ་དང་། ཆོས་འཕགས་དང་། སྒྲིག་སྤྱོད་དག་དང་། སྒྲིག་སྤྱོད་ཡངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་
དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དང་། བྱམས་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས། འཇམ་དབྱངས་རྣམས་སོ། །ལེའུ་བྱེད་ཆོ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་
དུ་ཞུས་པས་ལེའུ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་གོང་ན་སྒྲིང་གཞིའི་ལེའུ་ཡོད་པས་ལྷག་མ་གྲངས་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་དབྱེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད། རྩོགས་བཤད་སྟེང་
པོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲིན་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་དུ་སྒྲིན་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་དགོངས་
འགྲེལ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆོ་རྟེ་ཅིག །བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་ཉེ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་
ཀྱང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དང་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅེས་འཆད་པ་སྟེང་པོ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ།
། རྩོགས་ཕྱིའི་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆོ་རྟེ་རྒྱུད་པ་ཡང་ཆོག་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་བྱེ་བས་འཛོག་གི། །བདེན་མེད་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁྱད་
པར་བྱེ་ཟེར་བ་མདོ་ལ་སྤྱར་ན་འཐད་དཀའ་འོ། ། ཧུལྷོ་ཧྲ[122] (13)བར་ཐ་གཉིས་ཀྱང་རང་རང་གསུངས་ནས་འདའ་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆོ་རྟེ་འདིའི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་ཞིབ་ཆ་ཡོད་དམ་དཔྱད།

ཧུལྷོ་ཧྲ[125] (1)གཞན་ཡང་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པར་ཆོས་འཁོར་ཅིག་ཅར་བསྐྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་དགའ་བོས་
དེ་ལྟར་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་ཆོ་རྟེ་གཅིག་ན་བྱ་གྲོག་ཡུང་བོའི་རི་ལ་བཞུགས་ཉེ་ཞེས་
པ་བྱེ་མ་དང་སྤྱར་ཉེ་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་བརྒྱུད་སྤྱོད་འགྲེལ་ཆེན་དང་། བརྟེན་ཏེ་འཇམ་དབྱེད་ལྟོ་རྩེ་མཛད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱ་གྱི་འགྲེལ་པ་
སོགས་ལས་གསུངས་ལ་ལྷ་མ་དང་སྤྱར་ཉེ་བཤད་ཚུལ་ནི་ནང་གི་དོན་རྟོགས་ཤེས་རབ་ལྷན་པའི་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་གསུངས་ཞེས་ཆོས་ལ་ཆད་
ལྷག་གི་ཉེས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་སྟེ་ཆེད་འདི་རྟོག་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་མན་དག་ལྷན་ཚུལ་སངས་རྒྱུ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་པས་བདག་གིས་དང་།
ཁོངས་སྤྱངས་ཉེ་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཆོག་ཅམ་ཡིན་པས་ཐོས་པ་དང་། དུས་གཅིག་ཅེས་པ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐོས་པ་གསུམ་ལ་སྤྱར་ཚུལ་འོག་ཏུ་
འབྱུང་ངོ་། ། རྒྱ་ཆོ་རྟེ་ནི་བསམ་མེད་ཀྱི་ཆེད་མའི་སྒྲིན་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་ཆོ་རྟེ་ཆེད་མའི་སྒྲིན་བྱར་བསྟན་ལྷགས་བརྒྱུད་སྤྱོད་དོན་

བསྟན་པ་གསལ། གྲྭ་བོད་ཀྱི་[126] (17)ཀྱན་དགའ་བོའི་མདྲོ་ལས། བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིལ་གྱི་ལྷག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་
བཟུང་། གཉིས་ནི་དགོ་སྒྲོང་དག་ལས་སོ། ། གྲྭ་བོད་ཀྱི་ལྷག་གི་འབར་བ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་མཆིམས་མཛོད་རྣམས་སྤྱད་པ་ལས། བདག་
གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་བཟུང་། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། བྱེ་སྤྱིའི་འདོད་ཚུལ་ནི། ལྷང་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་
འཆད་པའི་སྐབས་སྤྱི་བརྒྱད་ཁྱིལ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཁ་ཆེ་བ་ལོ་ནས་བརྒྱད་ཁྱིལ་ཅུ་འདོད་ལ། དེ་འདྲའི་དབང་གིས་ཐེ་བ་སོ་
སའི་ལྷགས་འདོད་ཚུལ་ཐ་དད་པའང་དུ་མ་ཞིག་འོང་བར་སྤང་བས། དེ་འདྲ་ཞིག་གམ་འགྱུར་ཁྱད་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། གྲྭ་བོད་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ལྟར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔལ་འཕེང་མེད་ཀའི་དམའ་མདྲོ་ལྟ་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱར་ཡང་ལྷན་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དགོ་སྒྲོང་
གཞན་ལས་ཐོས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། གྲྭ་བོད་ཀྱི་[127] (12)དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་གི་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་དེ། ཅ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལོ། ། བདག་ཅག་གི་ཅ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི་
དེ་དག་གི་སྒྲིབ་ལུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གྲྭ་བོད་ཀྱི་ཤེས་པར་འདོད་ན། གླེན་ཀྱན་དགའ་པར་ཏེ་ལོ། ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཕུང་པོ་ས་བ་དེ། འཆར་བྱེད་སྒྲོང་པ་འཆར་བ་དང་། ཀྱང་པོ་
སྤང་བ་རམས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་ལྷག་གི་འབར་བའི་ལེན་བཞི་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གྲྭ་
ལྟར་ན་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་ཕྱེད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉིས་སྒྲོང་ལས་མང་གསུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། ལྷན་བཤད་རིགས་པ་ལས། དུས་དེ་སྤིང་དུ་བཞི་བརྒྱ་
ཆ་བས་ཀྱང་ཉུང་བའི་ཆོས་བཤད་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲྭ་བོད་ཀྱི་ལ་ཁ་ཅིག་ཀྱན་དགའ་བོ་འཁོར་དུ་འོངས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་
ལྷག་ཙམ་བཞུགས་ལ། ཕྱིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས་པས་བྱེད་ཐུག་མ་ཉི་ཤུ་ལ་རྩེས་ཀྱི་ལོ་ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་ལས་ཉུང་མི་
རིགས་ཟེར་བ་ལྟར་ན། ཕྱིས་ཀྱི་བརྒྱད་ཁྱིལ་ལྷན་ཐུག་ཀྱི་བརྒྱད་ཁྱིལ་འབུམ་དང་དུག་ཁྱིལ་འགྱུར་ལོ། ། ཀྱང་ཁ་ཆེད་པ་དཔྱད་པས་འགྲུབ་པར་ཐལ། ལོ་དེ་སྟོང་ཅིག་
ཏུ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྱིལ་བཞི་སྒྲོང་ཆ་བཞི་བརྒྱར་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མི་སྤིང་ལ། དེའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཡང་ཉིས་སྒྲོང་ལས་ཅུད་ལྷག་
དགོས་ན། ཉིས་སྒྲོང་ལས་མ་བཟུང་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གྲྭ་བོད་ཀྱི་[129] (16)གཞན་ཡང་། དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས། གྲྭ་བོད་ཀྱི་གནད་ཆ་སྟེ། ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་
ལྟར་ན་ཀྱན་དགའ་བོས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་རྣམས་པར་ཤེས་ལ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་གཅིག་སྤངས་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཆད་བས་ཀྱང་ཆོས་ཕུང་རྣམས་པ་
ཡིན་དེ། ཞི་བ་བཏོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཙམ་གྱིས་རང་གི་འདོད་པ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ། ཐེག་གཅིག་ལྟར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་གིས་ལམ་
སྟོན་པའི་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛོད་པ་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པས། ཆོས་ཕུང་གཅིག་རྣམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཆ་ཆད་པ་ལ་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་སྤོང་ཚུལ་ཆད་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མི་ཤེས་དེ། གྲུབ་མཐའ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་གཅིག་པར་སྟོས། གྲྭ་བོད་ཀྱི་[130] (15)དེ་དག་
གིས་དབྱུང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དེ་གསུམ་གཙོ་བོ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཞན་བྱུང་དུ་བསྟན་པའི་མདྲོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲྭ་
བོད་ཀྱི་ལྷག་གི་ལྷན་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ ཆོས་ལ་ཆ་འབྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་དབྱུང་པའི་དེ་གཙོ་བོ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་དེ་ཞན་ལ་སྟོན་པའི་མདྲོ་ཐ་དད་

པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་མདོ་གཉིས་གཉིས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་
 པའི་དེ་ཞར་བྱང་གང་ཞིག །ཐུ་མ་ལས་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། གལ་ཏེ་འདོད་ན། མདོ་སྤྱི་ལ་སྟོས་པའི་ཞར་བྱང་དུ་སྟོས། འགའ་ཞིག་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རིལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། རྒྱན་སྒྲུབ་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱན་གཞི་སྟེ། །ཞེས་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་སྟོན་པ་རྣམས་ཟུར་དུ་
 འབྲེད་གསུངས་པའང་དབྱད་ན་ཆེས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་པར་བྱེ་བ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྟོར་དགོས་ཀྱི། དེའི་ལྷ་བ་སྟོན་པ་གང་ཡོད་མ་
 ཡིན་པས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་ལྷ་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་ན། ཆོག་གཅིག་ཀྱང་སོ་སོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་སྟོ་
 གྲས་ཡངས་པའི་ལེའུ་ན་ཡོད་ཅིང་། ལེའུ་དེ་ལེགས་བྱེད་ཆོས་འཁོར་དུ་དབུ་སེམས་སུས་ཀྱང་བཤད་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དེ་ཡིན་ཀྱང་ལེའུ་
 རིལ་བོ་ཡིན་མི་དགོས་སྟམ་ན་ལེའུ་རིལ་བོས་ཀྱན་གཞི་བསྟན་པར་ཁྱད་མི་སྤང་དོ། ། །ཁྱེད་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་། ལང་
 གཤེགས་དང་། བས། ཆ་བྱེ་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འདོགས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཀྱི་ལོད་ཡང་འཕགས་མེད་མ་གཏོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་
 པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ལེགས་ལྡན་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་དེ་བསྟན་བྱ་ལལ་བ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པས་ཆ་འབྲེད་མི་དགོས་སོ། །

ཤུན་པོ། [131] (12) ཐུག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་སྤང་བརྟན་པས་ དབྱ་བ་བརྟོན་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་མི་བརྟན་པས་ ལུ་ཡི་ལུ་བྱ་བ་
བཞིན། །འདྲ་ཤིང་ཤུ་ལྷུ་ལ་དང་ཡིད་ཐུང་དང་། མཚན་མ་སྟགས་ཁྱད་པར་དུ་མ་འདུས་པ། བྱ་མ་སྐྱ་བོ་དང་། ཉིན་མའི་ཐུང་དང་། དམིད་དུས་
འཛོམས་པས། ཤུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷ་བྱ་བ། །འདྲ་ཐུང་ནམས་ནི་སྤང་བ་མེད་པས་ ལུ་ཡི་དང་བཞིན། །ནམ་པར་ཤིང་པ་འཛིག་ཉེན་མ་སྟགས་ཐུང་པས་ ལྷུ་མ་ལྷར། ཉི་མའི་
གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། ། ཤུ་ལྷུ་ལ་ལེགས་ལུན་གྱི་འདོད་ལྷུ་ལྷུ་ཐང་གྱི་གྲུབ་མཐར་ཆ་ཤི་རབ་ཐུང་བདུན་པ་ལས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ།

ཧྲེལ་ལྷོ་ལྷོ་[132] (6)དགོངས་འགེལ་ལས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱི་བ་དང་ལྷན་པ་
 རོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཀློང་དེའི་དོན་མཁས་གྲུབ་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར།
 བར་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣེ་བས་གཞན་གྱིས་དྲང་མི་རུས་གྲང་། འདི་ཐེག་པ་གང་དུ་བསྐྱར་རུང་གི་མ་ངས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་གསུངས་
 གྲང་། རང་ལུགས་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པའི་སློ་ནས་ཞུགས་པ་ལ་འདོད་པ་ལེགས་སོ། ། ཧྲེལ་ལྷོ་ལྷོ་[133]

(7)དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞིན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་གི་བྱར་གཉིས་སྒྲིམ་པ་ལ། དེས་དོན་དུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཙམ་ལྟར་ཚད་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་མི་
ཆོག་པ་དོན་དམ་གཙོ་བོར་སྟོན་དགོས་པ་གོ་བའི་དགོས་པ་དང། དོན་དམ་གྱི་སྒྲིམ་བཞུག་ཚད་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་རང་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་
བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་དགོས་པ་གོ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དེའི་འཕྲོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལས་ལྷགས་སུ་གང་དུ་
ཡང་དང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་དུ་ཡང་ཞེས་མང་ཆོག་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་ཟེན་ཡོད་མེད་དང། དེ་ལས་ལྷགས་སུ་
གནས་ལྷགས་ལ་འདྲེན་དགོས་པའི་དང་རྩལ་གཉིས་གསུངས་ཤིང། སེམས་ཙམ་གཅིག་ལས་མི་འདྲོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་དོན་དང། དེའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་སྒྲི་ཅི་བཞིན་པ་ཙམ་དེས་དོན་གྱི་མ་དོར་འདྲོད་དོ། ། ལྷགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། བཞུག་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་དང་དེས་སུ་བྱེད་
ན་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་ ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་དེས་མི་ཆོག་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཧྲེ་ཧྲེ་[133] (15)དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། འདི་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རིགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྩྱུ་དང་དེ་ལྟར་སྒྲིག་དོན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་དོན་མ་ཚད་ཚུལ་ཡང་། ཀུན་བཏགས་ནི་སྒྲིག་འབྲུལ་བས་འཕྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རྩེ་མའི་དོན་ནི་ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བཙོ་ལྷ་བར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོ་ལྷ་མིན་དང་། ལྷ་ཞེས་ལ་སྒྲིག་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་འདི་ཡང་རྩེ་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་ཀྱི་ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆུང་དང་། བ་སེའི་མཆན་ལས་དགག་བྱར་སྒྱུར་བ་ལྟར། བྱ་སྒྲིག་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་སྒྲིག་མཐོང་གི་མཆན་དུ་ཡང་བཤད་མོད། འདིར་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་རྩེ་བའི་ཆོག་གསལ་དང་། ཅ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ཆོད་མར་བྱས་སོ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། རྩོད་ཐུན་ལས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི། ཞེས་སོགས་མཐར་ཆགས་སུ་བྱངས་པ་དང་། བ་རོལ་པོས་ཁྱད་མེད་བྱས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པས་སྒྲིག་བྱ་མང་ཡང་མ་སྒྲིག་སོ། ། སྒྲིག་རྒྱས་པ་ལས། གཟུགས་འདུས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ལྷག་གཟུགས་སྒྲིག་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ། རྩྱུ་ལྷ་དེའི་ཡང་དག་དོན་དམ་ཡིན་ན་དངོས་སུ་སྒྱུར་བར་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་ལ་བྱེད། ལ་ཅིག་སོགས་སྒྲིག་བསྒྱུས་པ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བར་བཞག་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་བ་ནི་བསྟན་འདེངས་བར་སྒྲུང་ངོ་། །

ཧྲེ་ཧྲེ་[134] (16)ལྷ་དེའི་དོན་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་སོ་ལས། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐབས་དེར་མ་སྒྱུར་བའི་སྒྲིག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་པ་བཞིན་པ་མིན་པས་ངེས་དོན་མིན་ན་སྒྲིག་པ་བྱུང་སྒྲིག་ཞེ། ཞེས་པ་ནས། དོན་གྱིས་སྒྱུར་བེན་པས་དངོས་སུ་མ་སྒྲིག་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིག་པ་བཞིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩྱུ་ལྷ་དེའི་དང་མཐུན་པར་སྒྲིང་སྒྲིབ་མཐར་ཡང་། མདོ་དེའི་ནང་ན་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་གཅིག་ཡོད་ན་གཞན་ལ་ཡང་སྒྱུར་བས་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། རྩེ་གཙོད་ལས། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱང་སྤངས་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིག་ཞེས། ཞེས་དང་། དཀོན་བཙུགས་ལས། སངས་རྒྱུས་པའི་རྩལ་མོ་ནས། རྒྱ་དན་འདས་པའི་བར་དུ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་གཏན་མ་སྒྱུར་བ་ལ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་གཉིས་ཀའི་ནང་ན་དངོས་སུ་སྒྱུར་ཡོད་ཀྱང་དཀྱིས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་དཔེ། ཧྲེ་ཧྲེ་[137]

(7)མདོ་ལྷ་མའི་སྒྲིག་ཟེན་ལྟར་ལ་མ་གསལ་བྱ་དེ་བརྒྱུད་བྱ་ཙམ་ཡང་མིན་ལ་བསམ་དོན་གྱི་སྤྲོ་སྤྲོད་ཀྱི་དཔལ་འཕྱོར་ལྟར་འགྲུབ་ཀྱི་བྱང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལྟར། སྤྲོད་པ་ནི་ནམ་སྤྲོད་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོ་སེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲོད་པ་ནི་གནས་གང་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་སྤྲོད་པས་གསོས་འདེབས་པར་འདྲ་བས་མ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་ཏེ། དེ་སྒྲིག་ཉིས་སྤངས་པ་བརྒྱུད་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཧྲེ་ཧྲེ་[138]

[138] (6)ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འགྲུལ་ལས། ལེན་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལྷ། ལས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། ། རྩྱུ་ཞེས་པའི་དོན། རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བཏགས་ནམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། འབྲས་བུ་ནམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆ་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་མཁས་པས་མི་དཔོག་པས་ཟབ་པ་དང་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་རྟེན་ལ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་ཕྱ་བ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པས་ཟབ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིག་བྱུང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པས་ཕྱ་བ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཤེས་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་། མས་སྒྱུད་པས་ཤེས་དཀའ་བས་ཕྱ་བ་སྒྲིག་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་བཤད་ལ། འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྟོགས་པ་མི་འགལ་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྩྱུ་ལྷ་གཞི་རྟོན་ལུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་གཉིས་རྟོན་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩྱུ་ལྷ་དེའི་ལོ་ན། ཕལ་ཆེན་པའི་ལྷ་ལས། ལེན་པའི་ནམ་ཤེས་དང་། སྤྲོད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་ནམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲིག་ནས་

ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ནང་དུ་སྒྲིན་པའི་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་མདོ་རང་གིས་མ་བསྟན་ཟེར་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་གྱིས་དམན་
མདོར་སྒྲིང་ཉིད་བཤད་པ་མི་འདོད་ལ། སྤིང་པ་འཕོ་བའི་མདོ་སོགས་ཀྱི་ནང་ན་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིན་པའི་ཚིག་ཡོད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
། ཉམ་པེ། [139] (13)དེ་གཉིས་གང་ལ་དགོངས་པའི་དགོངས་གཞི་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུ་རྩེ་གཉིས་
དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས། ཐེག་བསྟུས་སུ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ལུང། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ཚེས་རྒྱམས་ཀུན་
ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཡོད་པས་ན་འགོ་ཀུན་དང། ལྷ་དང་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྒྲིང་ཐོགས་འགྲེལ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་
པོ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པར་སྒྲིང་ཐུན་ལས་གསུངས་པ་དབྱེད་གཞི་ཆེད། །

ཉམ་པེ། [139] (18)ཀུན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྒྱམས་སྒྲིང་ཆོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། བདེར་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། སྒྲིང་པོ་དེ་
ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲུས། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་རྒྱམས་སྒྲིན་པར་མཛད། ཞེས་རྒྱུ་རྩེ་གཉིས་གང་སུ་གསུངས་ཤིང། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པར་བསྟགས་པ་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་རྒྱམ་གང་སུ་སྒྲིང་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཉམ་
འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལུགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲུས་བསྟན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྩེ་གཉིས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་བཤད་དེ། ཀུན་གཞི་འདོད་པ་
རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་ཀུན་བྱང་ཐམས་ཅད་འཛིག་པས། དེ་ལ་ཐེག་བསྟུས་སུ་ཐེག་ཆེན་པའི་བྱུང་པར་བཅུ་བཤད་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱའི་གནས་
ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བདེན་སྒྲིང་ཡང་རྟེན་འབྱུང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛིག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གནད་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱེད་པས་རིགས་སུ་འཛིག་ཚུལ་དང།
རྟེན་བྱེད་པས་རིགས་སུ་འཛིག་པ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཡང་བཤད་དེ། དོན་བསྟུས་ན་སྒྲིང་དོན་གྱི་སྒྲིང་ནས་དགོངས་གཞིར་བཤད་པའོ། ། ཉམ་
ལང་གཤེགས་དང་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་སྒྲིང་པོ་རྟེན་བཅུན་སྒྲིན་པའི་མདོ་ལྷང་དངས་པ་འདི་དག་ཀྱང། ལང་གཤེགས་སུ་མདོ་དེའི་བཤད་ཚུལ་
བཀོད་པ་རྒྱམས་སུ་འདུག་ཅིང། མདོར་རང་ཉིད་བོད་དུ་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་ངོ་། ། ཉམ་པེ། རྒྱུ་རྩེ་གཉིས་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་གནས་གསུམ་པོ་འདི་དག་
ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོའི་རྒྱུ་ལྷང་འབྱུང་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག རྒྱུ་རྩེ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཐོབ་བྱ་དགོན་མཆོག་
གསུམ་དང། ཐོབ་བྱེད་ཁམས། བྱང་ཆུབ། ཡོན་ཏན། འཕྱིན་ལས་བཞི་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་གནས་བདུན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་ལ། ཕྱི་མ་བཞི་རྒྱུ་དང་བྱེད་པ་ཅི་
རིགས་ཀྱིས་བསྟུས་ནས་བདེན་མེད་དུ་བཤད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོར་སྒྲུབས་གསུམ་བཤད་པའང་མི་སྣང་ཞིང།
ཐོགས་འགྲེལ་གྱི་དཔེ་གསར་རྟེན་བདུན་དུ་བཅོལ་ཀྱང། ལྷང་འདི་མ་རྟེན་ལ། དར་རྒྱུ་དང་རོང་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུ་སོགས་སུ་ཡང་དེ་འདྲའི་ཕྱར་མི་སྣང་
བས། འདི་ནི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། གནས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བཅུན་པའི་ལེའུའི་རྒྱུ་ལྷང་སྟེ་རིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་
ནོར་བར་སྣང་ལ། དེ་ནི་དགོན་བཅེགས་ཀྱི་ལེའུ་ཞིག་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདི་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་དང་ས་
དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་ཆས་དཀའ་བར་སྣང་སྟེ། གཟུར་གནས་སྒྲིང་ཐུན་རྒྱམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། རྒྱུ་རྩེ་གཉིས་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་གནས་
བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་ཀྱང། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྩེ་གཉིས་བཞིས་ཚུལ་རྒྱུད་སྒྲིང་། རྟེན་གྱི་རྟེན་
པ་དེ་ཡིས་ནི། ཡམ་ལག་རྟེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཏེ། ཞོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གནས་གཅིག་སྟེ། རྟེན་གྱི་གསུམ་ནི་རྟེན་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ་འདིར་
མ་བྱིས། རྟེན་རྟེན་དུ། རྟེན་ཐུན་ལས། ལང་གཤེགས་དང་རང་འགྲེལ་ལས་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ནི། རྒྱུ་རྩེ་གཉིས་སྒྲིང་པོའི་མདོ།

གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོའི་མདོ། དཔལ་འབྱེད། མུང་འདས། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན། རྩ་བོ་ཆེ། དགོངས་འབྱེད། སོར་མོའི་འཕྲུང་བ་ལ་ཕན་པའི་
མདོ། འཕེལ་འགྲེལ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ཀྱི། ད་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྒྲིན་པོའི་མདོ་
བཅུའི་ནང་གི་བདེ་བར་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མས་དེའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་མིན་ཏེ། རྟོན་
བཞིན་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་སྤྱི་མ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་དང་དོན་དུ་བྱེད་ན་འོག་ནས་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཚྭ་ལན་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟོན་དེའི་ཚུལ་ཡང་། སྤྱི་དང་མི་ལམ་མི་བཞིན་དེ་དང་དེར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀྱན་སྟོང་བ་
ཞེས། གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། སངས་རྒྱས་སྟོང་བོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། ཞེས་འགལ་བའི་ཚྭ་བ་དངོས་སུ་བཀོད་
ནས། སྒྲིན་པའི་ཚྭ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཀྱང་། ལན་དེ་ལས་བསྟོན་སྟེ། སེམས་ཁུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟམ་བ་དང་། ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་
དག་ཆོས་ལ་བསྟུར། བདག་ཅག་ལྟ་པའི་སྒྲིན་ལྟ་གང་དག་ལ། ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་བསྟན་ཀྱི་ཚྭ་
བ་དང་། དངོས་སུ་བཀོད་པའི་ལན་རྣམས་འབྲེལ་མེད་དུ་འཇུག་ཏེ། འདི་དང་དོན་ཡིན་ན་ཀྱན་རྩེ་གུང་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ཤིང་མདོ་དང་དངོས་བསྟན་
གཙོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ལ། དེ་དང་སྒྲིན་སྟམ་པ་སྟོན་ལ་སྟེ་མི་སྤྱི་དཔེ་ཕྱིར་རོ། རྒྱུད་སྤྱི་དང་རྟོག་ན། ཐལ་འཇུག་འདིའི་ལན་འདེབས་ལུགས་སྟོགས་
ཞིབ་ཆ་མང་བོ་ཡོད། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པ་ཉི་མ་སྟོང་གི་འོད། སྒྲིན་པས་གསུང་རབ་དཀའ་གནད་འདབ་མ་བརྒྱ། ཆེས་ཆེར་བཞད་པའི་ལགས་
བཤད་དཔལ་ཡོན་ཅན། དཔལ་ལྷན་རྩེ་མེ་འཆང་དབང་ཁྱོད་ཕྱག་འཛམ། བརྟམས་པའི་འུར་སྤྱི་ཚུང་ཡང་གཏིང་མི་མངོན། བདག་སྟོའི་རལ་
བཅུད་བཤད་པའི་སྤྱང་ཆེན་འདི། སྤྱིར་བཏགས་པའི་གོས་ཅན་སྟེགས་དུས་ཀྱི། མཁས་སྟོན་བཤད་པའི་ཚུ་ཕན་དོ་སྤྱི་མིན། །

༥ རྟོན་པོ་[143] (18)གསེར་འབྲུང་ལས། དེ་ལྟ་ན་བསྟན་བཅོས་ལ་དོགས་པ་འདི་འགོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པོའི་མདོ་
པའི་དེ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མདོ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འགོད་ཡུལ་གྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་མེད་
པའི་ཕྱིར། སྟོགས་སྒྲིན་སྟེ། རྒྱན་སྣང་གི་དེ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་གསུངས་པས་ཚྭ་བ་པོ་རང་གཞན་གྱི་ཕྱེ་བ་གོང་འོག་སུ་ཞིག་ཡིན་དཔུང་པར་བྱ་དགོས་
ཏེ། རྒྱལ་བ་ལ་ཚྭ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར། རྟོན་པོ་[144] (8)གསུམ་ག་སྟོན་ན་སྒྲིན་ཞེས་བརྟམ་པ་ལ། ལན་དུ་གསུམ་ག་སྟོན་ཡང་
སྒྲིན་སྟོན་མེད་ཅེས་ལན་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པོ་གསུམ་དང་སྒྲིན་སྟོན་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་བརྟམ་ལན་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། རེ་རེ་བ་
སྟོན་ན་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ཚྭ་བ་སྟོན་དཔོན་གྱིས་ཁ་བསྐང་བའོ། འདི་ལ་གསེར་འབྲུང་ལྟར་ན་འདིས་ཚྭ་ལ་གཞི་ཅན་མཉམ། ལམ་ཅན་མཉམ།
རྣམ་པ་ཅན་སྟོན་ན་སྒྲིན་པའམ། ཆད་པའི་སྟོན་ཡོད་ལ། གསུམ་ག་སྟོན་ན་ལུས་གསུམ་དུ་འཇུག་ཞེས་ཚྭ་བ་བཀོད་པ་ཡིན་ཆོ། ལན་མི་ལྟར་བྱས་
ཀྱང་མི་འགྲིག་སྟེ། མངོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཅན་བསྟན་ཀྱང་སྟོན་མེད་ན། ལན་དུ་བཀོད་པའི་སྟོན་གྱི་དབེ་
དང་མི་འགྲིགས་ཤིང་། འབྲེལ་ཆེན་དུ་བྱོགས་ཕྱེ་མའི་བརྟམས་པ་ཁས་སྤངས་ན་རང་ལུགས་ལ་ཡང་སྟོན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། སྟོན་
འོང་བར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་པར་བཤད་པའི་གཞི་དེ་འདིར་བསྟན་པར་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ནའི་སྤྱི་ཅན་ལ་རེ་
ན་དེས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། མངོན་པར་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྟམས་པའི་ཕྱིར་ན་ཅན་སྤྱི་ཕྱིར་ཡང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།
འོན་ཀྱང་སྒྲིན་སྟོན་མེད་དེ། སྒྲིན་སྟོན་ཡོད་མེད་བཤད་བྱ་ལ་སྤྱིར་བ་མིན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལམ་དགོས་པ་ལ་སྤྱིར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚྭ་ལྟེ།
མཛོད་ལས། ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། གང་ཞིག་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཙམ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གཞི་མི་རྟག་སྟགས་རྟགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དུ་གཞི་སྟོན་
 རྣམ་ཞེས་སྟགས་ཡིན་ལ། ལན་ཡང་དགོས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་གཞི་སྟོན་ན་སྒྲིག་ཡོད་ཀྱང། འདིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གོལ་ས་གཞི་ཤེས་མཚན་བྱེད་
 ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པས་ཁོ་ནའི་སྒྲིག་ཡང་མི་དགོས་ལ། ཕྱོགས་ལྔའི་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་གསུམ་ག་བསྟུས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་མི་རུང་བར་སྤང་སྟེ་ཞིབ་
 པར་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱངས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་སྟགས་ལ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཤད་ཀྱང་འབྲུ་སྟོན་སྐབས་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤང་ངོ། །

ཧྲེ་ཧྲེ་[144] (18)ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོགས་པ་སྟེ་བའི་གཞི་མཚན་བརྟུན་ཟེར་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་དོགས་པ་དང་
 ཚིད་པ་མཚན་བརྟུན་ལ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཧྲེ་ཞེས་པ་ནི་པ་རོལ་པོ་དེ་མཚན་བརྟུན་དེ་ནི་ལྷས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་
 ཡིན་པས། མཚན་བརྟུན་དུ་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་བཤད་འདུག་སྟེ་དོགས་པ་སྟེ་བའི་གཞི་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་དབག་ན་ལྷས་ལའང་རེ་རེའམ་
 གསུམ་ག་སྟོན་ཞེས་ཚིད་པར་འདོད་མཁན་ཞིག་གོ། འཕགས་ལུགས་ནི་དེ་བཤད་ཚུལ་མི་ལེགས་པར་ཐལ། གང་ལ་དོགས་པ་སྟེ་བའི་ཉིད་ལ་ཚིད་ཀྱི་
 གཞན་དུ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཧྲེ་ཞེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་བྱང་སེམས་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་ཤེས་སྟེད་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཧྲེ་ཞེས་སྟེད་ཀྱི་དོན་གསེར་འབྲེང་ལས། རང་རྒྱུད་ལ་སྟེད་
 ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་རྟགས་རིགས་སྟེད་ཅིང་ཉན་རང་གི་ལམ་དངོས་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་
 པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །རྒྱལ་ཆབ་དང་པོར་བསྟེད་ཅིང་། ཕྱིས་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་ཞིང་མཁས་གྲུབ་རྗེས་
 སྟོན་བྱང་གིས་སྟེད་ཅིང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་སོ། །**ཧྲེ་ཧྲེ་[146] (13)**ཐབས་ཤེས་ཁྱེད་པར་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྷ་
 བ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་ཟེན་ན་ཁྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། ཧྲེ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཙམ་གྱིས་ཟེན་པའི་
 སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་དོན་ཁྱེད་པར་ཅན་གྱི་དེ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཆོང་ཐག་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པར་ཞལ་ལྷང་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་སྒྲིག་སྟེང་གསུངས་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཧྲེ་པོ་ལྷ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ཐབས་དང་བལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་
 བལ་བའི་ཐབས་དག་ཀྱང་། ཁྱེད་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ། རྟེན་པས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། ཞེས་ཧྲེ་རྒྱུ་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་སྟེ། ལྷང་འདི་མདོ་དེ་ཉིད་ཆོགས་བཅད་དུ་བྱས་པའོ། །ཧྲེ་ཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཙུ་བར། གཉེན་པོ་ཉི་ཆོང་དང་འབས་བྱ་རྒྱུན་ལྷགས་སྟགས་
 ཆོགས་ཉིད། །ཧྲེ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་དུ་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས། རྒྱ་མཚར་རོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབས་བྱ་བཞི་སྟགས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་རྒྱལ་སྤངས་རྣམས་ངང་རིང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་རྣམས་ངང་ཐུང་བས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེད་སྟེ་ལ་
 བ་ལྟར། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་སྟེ་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཧྲེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཧྲེ་སྟེད་མཚན་སྟེ་དང་། མཐའ་དག་པ་དང་
 ཡོངས་འཛིན་དང་། རྩ་མུང་མེད་དང་ཞེས་ཐ་མ་གསུམ། བྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཟབ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གསུམ་པ་དང་བརྒྱུད་པ་སྟགས་ཧྲེ་སྟེ་ཐབས་བཞི་
 པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ཞིགས་སོ། །

ཧྲེ་ཧྲེ་[147] (5)གཉིས་པ་སྤངས་རྟགས་རྟགས་ཆོད་ལ་ཨར་དང་ཉ་དཔོན་སྟགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཧྲེ་དང་སྒྲིག་པ་རོང་རྒྱུ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཧྲེ་
 འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དག་བཙོམ་ལྟར་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས་ལ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ས་དང་པོ་བས་མ་
 སྤངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་དག་བཙོམ་པས་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཧྲེ་རྒྱུད་པོ་གྲུབ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་གཉིས་ཉོན་མོངས་

སྤངས་པར་ཚས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་དེ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མའམ། ཅིད་ཕྱིར་གནས་
 བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཁ་ཉིད་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་མཚོག་ཏུ་ཐུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བལ་བའི་
 སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟག་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀླུ་པོ་ཀློང་།
[148] (6)འཇུག་པ་ལས། གང་དག་དུང་འགྱོར་བསྐལ་བ་མང་པོར་ཆོ་བརྒྱལ་གྱུར་པ། དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཤིང་རྟག་པའི་བདག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །
 དར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། ཀླུ་པོ་ཀློང་། **[148] (18)**གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱང་ལྷ་མ་ལས།
 འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིས། །འཇིག་ཚོགས་སྤྱིང་པོ་བཅོམ་ནུམས་ཀྱིས། །སྒོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་ནུམས། །གོས་ཅུལ་ཀློང་པོ་དཔེ་ནི་
 མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་སྤྱིང་སྟེ། ཉམ་མོགས་སུ་སོང་ཡོད་པ་ལས་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱིང་པོ་ཟད་ཟེན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། བཅོ་སྟག་མཁན་གྱིས་དྲི་
 མ་རྒྱུང་རིམ་ལ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་ཆེར་བརྟེན་དགོས་པ་ལྟར། སྒོམ་སྤང་རྒྱུང་རིམ་དང་གཉེན་པོ་ཆེ་རིམ་སྤྱིང་དགོས་པས་དེ་སྤང་ཚུལ་ཀློང་མ་
 དག་ལྷགས་དང་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀློང་པོ་སྟེ། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ཉྩ་བའི་རིམ་རྒྱུང་ཉྩ་
 གྲུ་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་དང། ཀླུ་པོ་ཀློང་། **[149] (14)**གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀློང་དག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚས་ཅན། བྱོང་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྟེ་བོ་ལ་ལས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་འབྱེལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞུག་ངེས་པའི་མི་མཐུན་
 ཕྱགས་གང་ཞིག །བྱོང་གོམས་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཅུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཀློང་པོ་ཀློང་ལས། ཀློང་པོ་
 འབྱེལ་དང་ལུལ་བྱུང་བརྟེན་པ་ལྟར། མི་མཐུན་ཕྱགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །ཀློང་གོམས་པ་ལས་ཆགས་གྱུར་པ། །ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀློང་པོ་ཀློང་ལས་ཀྱང་དེའོ། །ཀློང་པོ་སྤྱི་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་
 བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་སྤྱི་ནི་ཆང་བ་ཡིན། ཞེས་སོ། །འདིའི་ཡུལ་ཞེས་པ་དང། ལུང་ལྷ་མའི་གནས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་སྤྱི་
 ལྷག་མི་ལྷག་སོགས་སོ། །ཀློང་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང། ཉོན་མོངས་སྟོག་གྱུར་པ་དང། ཉོན་མོངས་སྤང་དགོས་ཀྱི་སྤྱང་
 ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀློང་པོ་སྤྱི་བྱེད་དོན་དགུ་ལས། སོ་སྟེའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་སྟེ། ཀློང་ལྷ་མ་ལས། ཆ་གས་དང་ཆོང་སྤང་དང་
 སྤྱི་དང་དེའི། །ཀློང་ལྷ་མ་དང་དྲུ་ག་དང་བག་ཆ་གས་དང། །ཀླུ་པོ་ཀློང་། **[150] (11)**དུ་མ་སྤྱིང་པའི་ལེུ་གསུམ་པ་ལས། གངས་འབྲེང་བཞི་པ་
 བའི་འོད་ཟེར་དང། ཅན་དན་བས་སྟག་གསུང་གི་རྒྱས། །ལུས་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེས། །རབ་ཏུ་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད། །ཀློང་པོ་འདུན་དགོན་
 མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཀློང་པོ་ཀློང་མཐོང་བ་སོགས་བཞི་དང། བེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་བ་བསྟོམས་པས། ཀློང་པོ་ཀློང་པའི་བྱུང་
 པར་ལྷའམ་དང་པོ་བཞི་སོ་སོར་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་དང་ལུན་པའི་བྱུང་པས་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་མཐོང་བ་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཐོབ་པ། ཆོས་ཤེས་ཆོས་རིག་པ།
 རྗེས་བཟོད། ཆོས་ངེས་པ། རྗེས་ཤེས་སོ། །ཀློང་པོ་སྤྱི་རྒྱས་སྤྱི་རྒྱས་མ་དང། དར་རྟེན་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བེན་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་འབྲེལ་
 ཆེན་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་སུ་བཟོད་པའོ། ཤེས་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་སུ་ཤེས་པ་རྟེན་སོ། །རིག་པ་ནི་འདི

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིག་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༩༡

དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་གཞན་གྱིས་བཀྱིར་མི་བཀུ་བ་པ། ཆོས་རྣམས་དྲིས་ལན་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛོགས་པ་ཐོབ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཀླུ་པོ་ཨོཾ་[151] (5)ཡང་ན་ནེམ་རུར་ངས་པར་མི་འདོད་པ་རྒྱུ་ལྟེ། མེད་པའི་ཕྱོགས་གཙོ་བོར་འཛོན་པས་དོན་མི་འགྱུར་རྟོག་ནོ། །
ཐེ་ཆོམ་ནི་འདི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་ཆ་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟོགས་པ་ལ་རྩིས་ཀྱི་ཁོ་ན་རེ། རྟོན་སྟོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་།
ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས། རྟོགས་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཁོ་བོས་ཀྱང་འདོད་ཟེར་ན། ཀླུ་པོ་ཨོཾ་[152] (9)ཀྱན་
བཀུས་ལས། དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤྲོད་དོ། ། ཅིག་ཅར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟོན་སྟོན་འདིའི་དོན་རྩིས་ཀྱི་ཁོ་ན་རེ་ལས་འབྱུང་དང་བཅས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅིག་ཅར་སྤྲོད་པ་ལ་
བཤད་སྟངས་། ཀླུ་པོ་ཨོཾ་[153] (11)ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་རེ། རྟོན་སྟོན་བརྒྱུད་པར་ཆེད་དུ་འབད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་མི་རྟག་
སྟོགས་མཛོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཀྱང་དེ་ནས་འཛོག་སྟེ། དེ་མན་ཆད་ཚོལ་བཅས་ཀྱི་ས་ཡིན་པས། ཆེད་དུ་མ་
བསྟོམས་པར་མཛོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པ་མི་འབྱུང་ལ་བསྟོམས་ན་དམན་ལམ་དུ་སྤྱང་བའི་བྱིར། དེས་ན་རྟོན་སྟོན་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་སྦྱང་
བྱེད་པ་ས་བརྒྱུད་པར་ཡིན་གྱི་དེ་མན་ཆད་དུ་བྱས་ན་ཐེག་དམན་དུ་སྤྱང་བས་ས་བརྒྱུད་པར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུགས་ལ། ཉེ་སྤང་
གིས་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སྟོགས་མཛོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་མིན་གསུངས། རྟོན་སྟོན་ཅིག མི་རྟག་སྟོགས་མཛོན་སྟུང་མ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་མི་སྤྲོད་པས། རིགས་ངས་
མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོ་ཡང་མི་རྟག་པ་མཛོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་ལ། དེ་མཐོང་ལམ་སྐབས་སུ་ཡང་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ཆ་ནས་ཡིན་གྱི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ཆ་ནས་མིན་ཟེར་བ་རང་ལྟགས་ཞེན་འཐས་པ་དང་། ཆོག་ཙམ་སྟོང་བོར་ཟད་ཀྱི་ ལོ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་སྟོགས་
མཛོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན། དེ་ལས་སྟག་པའི་སྐབས་གསུངས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཞི་ཤེས་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། གཞི་ཤེས་དངོས་ས་བརྒྱུད་པར་
ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འོག་ཏུ་འགོག་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་བྱིར། ཞིབ་ཏུ་རྣམ་བཤད་སྐབས་གསུངས་པར་བསྟ། རྟོན་སྟོན་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་པ་དང་། ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷག་སྟེ། རྟོན་སྟོན་ཆུལ་ཡང་ས་བརྒྱུད་པར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་
སྟོམས་པར་འབྱུག་ཀྱང་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་འདའ་བ་ལྟ་བུ་གནས་ནས་འདའ་བ། མི་རྟག་སྟོགས་མཛོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་
རྩིས་གཙོ་བོར་སྟོམ་པ་ལས་འདའ་བ་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདའ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྟོགས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདའ་བ་རྟོགས་སྟེ།
[154] (14)ཉེ་སྤང་ལས། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་
འདོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཙུམས་ཏེ་རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།

རྟོན་སྟོན་རིས་སྟོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། དག་ཙམ་ཉན་རང་ལས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོགས་སྟེ། རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་
པའི་བྱིར། ཀླུ་པོ་ཨོཾ་[156] (16)ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ཇི་སྤྲོད་ཀྱན་སྟོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་མི་རུས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
འདིའི་རྒྱ་མཚན་རྟོན་སྟོན་ཞེ་ན། ཡང་དག་མཐའ་མཛོན་དུ་བྱས་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་སྟོན་ཆོགས་སུ་བསྟན་ཀྱང་། ལྷགས་དེ་བཞིན་ཉིད་

ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་དུས་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ། རྒྱ་དུས་ན་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ཞིག་བསྐྱབས་
དགོས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་དེ་མ་ཚང་ལ། རྟགས་ལ་ལམ་དུས་ན་ཡང་ངེས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དངས་ཤིང་གཟུང་རྣམ་ལྟ་སྤྱར་ཤར་བའི་ཟབ་
གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀྱོང་། དེ་ལ་ཡང་རྟོག་དགག་དགོས་ཤིང་ རྟོག་པ་ཐོག་པའི་རྒྱ་
བེལ་ཡིན་ན། དེའི་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་འགག་པ་ལ་སྟོན་པས། དེ་འགོག་ཚུལ་སེམས་གནས་དགུ་བའམ། དབང་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་པ་ཙམ་གྱི་ཚེ་བསྐྱེད་
རིམ་པ་དེས་དམིགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་དང་སྟགས་ཏེ་སྟོང་ཕྱི་རིམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས། དཔྱད་འཛིག་གཉིས་ཀར་ལས་སུ་མི་
རུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གོགས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོ་རིམ་ལྟར་གྱི་བྱེད་པས་ཅིག་
ཅར་བྱུངས་ཏེ། ཞི་ལྟག་གཉིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་འཛོལ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི། རྟོགས་འདུས་ཁོ་ནས་ཤེས་དགོས་པས་ རྟོག་པ་ཐོག་པའི་རྒྱ་སྟགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།
རྒྱུད་ཐེ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་པུཾ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟོན་པས་ཞི་ལྟག་གི་འགྲེལ་ལུགས་རྣམས་ནི། སྟོབ་དཔོན་
མཁས་པ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་སྟོན་རིམ་གསུམ་དང་། ཤན་ཏི་བའི་ཤར་བྱེད་མན་དག་དང་། ས་ཐེ་དང་བྱམས་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་
བར་སྤྱང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཐེ་གཞན་ལ་མེད་དོ། འོ་ན་དུམ་བུ་དང་པོ་ལས། མཚན་མ་དེ་ནི་ཁྱབ་བྱ་བ། སེམས་ནི་ཀྱན་ཏུ་ཁྱབ་
པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་ནས་དེ་ཡང་བསྟུ་བ་ནི། སྟོབ་ཆེ་མའི་བར་དུ་གནས། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་སྟོང་འགྲེལ་སོགས་དུ་མས་རྣམ་
འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། དེ་འདྲ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་སྟོང་ཕྱི་རིམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལས་སྟོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ཐ་
མོ་མེད་པས། དེ་དག་གིས་ཞི་གནས་ལྟར་མ་བསྐྱབས་པར་དཔྱད་པ་དག་པོ་བྱས་ན་ཞི་གནས་ཙམ་ཡང་འབྱུང་མི་རུས་ཏེ། རྟགས་རིམ་ལས། ཐེག་ལེ་
ཐ་མོ་ལས་སེམས་བཅན་ཐབས་སུ་བཟུང་ནས་བསྟོན་པས་གནས་དང་དམིགས་རྟེན་གྱི་གནད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རྒྱུང་ནང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་
དཔྱད་སྟོན་མང་པོ་དང་བསེས་ཀྱང་། རྒྱུད་རིམ་གྱིས་དུལ་བའི་མཐུས་ལྟ་མའི་རྟོན་པ་སོགས་སྤྱར་དུ་དགག་རུས་པས། གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟབས་ལུགས་དང་མི་འདྲ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་བསྟོན་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་
ཐུག་གོ། རྟེན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། རྟོག་པ་ཐོག་པའི་རྒྱ་གཉིས་ལྟགས་ལ་རག་ལས་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་རྟགས་དང་རྟགས་
སྟབ་ཏུ་སྤྱར་བ་འདི་ནི་འདྲན་མཚོག་དགུས་པའི་རོལ་མོར་ཨེ་འགྲོ་སྟམ་ཡང་། བདག་ནི་རྒྱུད་ཐེ་ལ་སྤྱངས་པ་མ་སོང་བས། རིགས་ལྟགས་འཆང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད་མཛོད།

༡༩༡ [157] (16) དེ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐ་མོ་ལ་ཏུ་སྟབ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཐོག་པའི་རྒྱ་
ཅེ་ལ་ཅིག་ལམ་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྟོགས་པ་ལམ་དུས་ན་ཡོད་དེ། ལམ་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ལམ་རྟོགས་པ་དེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བ་དུས་མཉམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱ་རྟོགས་
རྟོགས་པ་འདྲ་འབྲས་དུས་སུ་ཐལ་ལོ་ཟེར་རྟོག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་རང་སྤྱང་ལ་ཞིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པ་དེ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱངས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་ཞིང་སངས་རྒྱས་རང་སྤྱང་ལ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་རིག་པའི་འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་སྤྱང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། རྟོག་སྤྱངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཞིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་མི་སྤྱང་ན། ལམ་དུས་སུ་ཞིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟོན་པ་
པ་འབྲས་མེད་དུ་འཁྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ནང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་རུས་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། མཁུན་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སེར་པོ་

དང་། རྒྱུང་ནད་ཅན་ལ་གངས་རི་སྒྲོན་པོ་སྤང་བའི་ཆོ་སྤང་བ་དེ་དག་སྟོན་པ་ལ་མི་འབྱུང་ཡང་། རྟན་པར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེའི་སྤྱི་ཤར་ནས། དེ་
སེལ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོན་པ་བཤད་ལས། ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སྤང་། རྟས། རྟེན་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་སོ། ། རྩེ་ལྟེན་ཅིག་འདི་ལས་
རིམ་རྒྱུང་དུའི་དགོངས་པ་འང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་རིག་པས་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དག་སྤང་བ་ཁོ་ནའི་སྒྲིན་སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་
བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྤང་བ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། རང་སྤང་
ལ་སྤང་བ་དང་། གཞན་ལ་སྤོས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོན་པོ་[159] (18)དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
སྤྱུལ་སྤྱོད་དཔག་མེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱེད་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིན་ལས་རྫོགས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ལྟེན་ན་རེ། འོངས་སྤྱོད་
འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱུལ་སྤྱོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིན་ལས་རྫོགས་པའི་ཆད་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དེས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མ་ལུས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེའི་གོ་འཕང་ཡང་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཟེ། རྟོན་པོ་[162] (17)འོ་ན་
འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ན། རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པའི་ཕྱ་རོལ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་ལུས་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་བྱས་རྗེས་སྤྱོད་པའི་
ཁྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ལྟེན་ཆོས་གསུམ་ཡང་།
ཐལ་འགྱུར་བས་འདི་ལྟར་བགྲངས་མི་བགྲངས་དབྱེད་དགོས་ཏེ། དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱེད་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པར། ཁྱེད་འདས་ཐོབ་ཀྱང་ཉན་རང་ལྟར་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཀག་བྱས་ན་ལེགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དོར་ཏེ་རགས་པའི་སྤྱུག་ཀྱན་ཟད་པའི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། རྟོན་པོ་[164] (4)འོ་ན་ཀྱང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོགས་པ་རྒྱུང་ལ། ས་
བརྒྱུད་པར་དོགས་པ་ཆེ་བས། རྟས། ཆོས་གསུམ་མ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ག་ལ་སྟེ། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་
ཟེལ་བདུན་པ་མན་ཆད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ས་ཡིན་པས། མངོན་དུ་བྱེད་དོགས་རྒྱུང་ལ། ས་བརྒྱུད་པར་མཚན་མེད་ཚུལ་མེད་ཀྱི་ས་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་
གནད་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་ཅམ་བྱུང་ན་མཉམ་གཞག་དུ་ངང་གིས་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་དོགས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དགུ་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་
གོམས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་དོགས་པ་རྒྱུང་སྟེ། འཕགས་པའི་འཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་བཅུ་དྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པ་ས་དགུ་བར་སྦྱོར་བའང་དེ་ཡིན་
ནོ། །

རྟོན་པོ་[166] (14)རྟོགས་རིགས་དེ་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་། རྟོགས་རིགས་དེ་གཉིས་སྤངས་རྟོགས་མ་བྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དོན་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་པོ་དཔལ་འབྱེད་སངས་ཀའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བསྟན་པ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ་བཞི་
པོ་དག་ལ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ལགས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྫོགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ལྟེན་
འདིའི་དོན་གང་ཞེ་ན། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་
པའི་བགྱི་བ་མཆིས་པ་དང་། བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། ། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། སྤང་མའི་རྒྱས་བཤད་སྐབས་སྤྱོད་ལགས་པས་འཁོར་བ་ལ་
ཡང་འདུ་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་མཆིས་སོ། ། རྩེ་ལྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་འདུ་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་མཆིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བགྱི་བ་མ་
མཆིས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་མ་གཟིགས་ཚུལ། སྤང་བྱངས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྟོན་པར། རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་
ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཐུང་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་མ་ལགས་པའི་སྤང་དུའོ། ། ཞེས་དང་། གོང་དུ་དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་

འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པའི་གནས་ལགས་སོ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་གནས་ཟབ་པས་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཡང་ཟབ་ཅིང་ཕྱ་ལ་བརྟགས་དཀའ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གོང་བསྟེགས་ནས་དབྱེད་ན། བདེན་བཞིན་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱ་བའི་བདེན་བཞིན་འཇུག་ཐོག་བྱེད་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་རོམ་ཉམ་དུ་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་རབ་འབྱིང་མཚན་དམན་སོགས་སྤྱི་མཚན་མར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱུག་ཀུན་ཕྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤང་ཞིང་། ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བཤད་མ་རྟོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་སྒྲིན་ལྟུང་མཐུན་པར་རགས་པའི་བདེན་བཞིན་དང་དེ་སྟོན་ཚུལ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་མ་ཁེགས་པས་བཀྱི་བ་མཆིས་པ་ཞེས་བཤད། ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྤྱུག་ཀུན་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་པས་སྟོན་ཆོ་ཡང་བརྒྱ་དོན་གསུམ་སོགས་དང་། གཙུ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་གཞི་བྱས་ནས། དེ་ལ་བདེན་བཞིན་འཇུག་སོགས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིམ་པ་འཛོག་པར་རྩ་འཇུག་གཞི་གསུམ་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་གོམས་དགོས་པས། དེ་ལྟར་མཚན་མའི་སྟོན་པ་མེད་པར་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བཀྱི་བ་མ་ཆིས་པ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ཡང་། མདོ་འདིའི་སྒྲེར་གྱི་འགྲེལ་པ་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོད་ལྡན་སྤྱི་མཚན་པ་མ་མཐོང་བས། མདོ་དོན་ལ་རང་དབང་དུ་ཁ་ཚུན་གཙུག་པ་ལ་ལུས། འདི་ལས་ཕྱ་བར་དབྱེད་ལུས་མཁན་ཡོད་ན་ཅིས་ཀྱང་དབྱེད་པར་བྱའོ། ། རྟོག་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉམ་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

༡༦༦ [167] (18)སེམས་ཅན་སྤྱིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲིན་སྤང་རུང་དང་གཉེན་པོ་སྒྲིན་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མ་སྤྱིན་པའི་རྣག་གཟག་རུང་དང་ཤིང་ཐོག་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱད་རུང་ཉ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དཔེན་ཇི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གིས། དོན་ནི་དེ་བཞིན་རྟེན་ནམ་གནས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི་ཕུང་པོ་ཕྱ་ལ་བྱའོ། །འདིར་བྱོགས་གཉིས་ནི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་། དད་སོགས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །ཞི་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤྱད་པ་ཉིད་དུ་སྤྱིན་པ་བརྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་སྤྱིན་པ་བརྟན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བར་སྤྱིན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱད་སྤྱིན་པ་དང་། རྩ་ལྟེ་སྟོགས་རེ་མ་ཡིན་པར་ཐེག་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཀུན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྤྱིན་ཏེ། སྒྲིན་བརྟན་གྱིས། གང་ཟག་ཀུན་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སྤྱད་སྤྱིན་བྱེད་ཅེས་སོ། ། རྟོག་རྩལ་བའི་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དུ་སྤྱིན་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། རང་རང་གི་སྤྱིན་པ་དང་འཚམས་པའི་མཐུན་པར་སྤྱིན་པ་དང་། ཆགས་སྤང་མེད་པར་གདུལ་བྱ་ཀུན་སྤྱིན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅིང་གྲུས་པར་བྱེད་པའི་ལེགས་སྤྱིན་དང་། རྟོགས་པར་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་རྟོག་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པའི་སྤྱིན་བྱེད་ཅེས་སོ། ། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཟས་ཀྱི་སྟོར་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་བཤད་པ་འདྲ་སྟེ་དབྱེད་དགོས། རྟོག་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རྟག་ཏུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་ལྟེ་རྟོག་ཡང་རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པར་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་དགོས། ། ༡༦༧ [171] (3)གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་ཆ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་ཆ་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཅོད་ནས་སྤངས། །པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱུག་བསྐལ་དེ་དག་གི་གཞི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྟེ། །བ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འཕགས་པ་དེ་ལ་སྟེ་བ་དེ་མེད་

[illegible]

176] (5) ཉེ་ལྷང་ལས། བསྟན་པ་འདི་ལ་མུ་ཙམ་འདས་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམ་པར་བཞག་ཤི། འདི་ལྟར་ཅེ་མོ་ཉེ་ལྷང་ལས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ཡོངས་སུ་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དན་འགྲོའི་ཡོངས་སུ་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དེའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མིང་པ་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འདིར་མིང་པ་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འདྲོད་པའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡུང་པོ་སྟག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུང་པོ་སྟག་མ་མེད་པ་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་པ་སྐྱེད་ཀྱང་པོའི་མདོ་ཆད་མར་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་ཤུ་རའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མུ་ཙམ་འདས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཤི། དུས་དེ་མིང་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆད་པའི་ཕྱིར་པོ། །ཉི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་འདིའི་ཡོངས་སུ་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ལྷང་འདིའི་མཚུག་ལྟར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་འདས་ནི། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གཞན་དོན་རེ་ཞིག་རྒྱ་ཆད་པའི་ཆ་ལ་འདྲོད་པ་ལེགས་ཀྱང་། བསོད་གསལ་ཆོས་ཉིད་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་མུང་འདས་མིན་ཀྱང་མུང་འདས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞུན་ཅུང་པའི་དཔེར་མུང་འདས་བརྒྱད་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། ཡིག་ཆས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་འདས་དངས་པ་ལྟར་ན། ལྟག་བཅས་སྟག་མེད་བཟླ་མོ། །འདིར་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་མུ་ཙམ་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབྱེད་པ། གསུམ་པའི་བདེ་བ་རང་གི་ཡན་ལག་དུ་བྲལ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་བཤད་པའི་ཤུ་རའི་བྱ་ནི་མཆོག་ཟུང་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཤུ་རའི་བྱ་མིན་ལ། དེའི་མང་ཅན་ཞིག་གོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཤུ་རའི་བྱ་ཁྱེད་མ་འོངས་དུས་སུ་ནི། རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་འཁྱར་ཏེ། པ་སྐྱེ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཀྱང་ཉེ་སྟུན། ཞེས་སོགས་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱ་ནས་སྤྱིར་གྱི་ཤུ་རའི་བྱ་འཆང་རྒྱ་བའི་

ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ལ། མདོ་ལྷ་ཕྱི་འདི་དག་གསུངས་པ་ཐ་དང་པའི་ཚོད་ན་མི་སྣང་བས་ཚམ་མི་སྣང་བས་དཔྱད་ཅིག ཤེས་རབ་འཁོར་ལོ་དཔལ་གྱི་
འདབ་མའི་རྩལ། བརྟུང་པས་རབ་ཕྱོས་བྱང་བའི་ན་རྒྱུང་མ། རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས། སྒྲིག་སྒྲུབ་བཙུན་ཤེས་འདབ་
མའི་གར་གྱིས་བྲེལ། མཐའ་བྲལ་སྒོ་གྲིས་རལ་སྒོང་ནས། ལེགས་བཤད་མཚོད་ཡོན་བསྐྱེད་མཁས་པ། ཡོངས་འཛིན་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས། །
དང་པ་ཡིས་ནི་སྤྱི་བོར་བཞུགས། །

༥ རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས། སྒྲིག་སྒྲུབ་བཙུན་ཤེས་འདབ་
ཡང་དགོས་པ་ལྷན་མཛེས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་སོགས་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྱེད་ལས། འོན་ཀྱང་མཛེས་པ་
དགོས་པར་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས། སྒྲིག་སྒྲུབ་བཙུན་ཤེས་འདབ་
ལེན་གྱི་གཞུང་ལས། བསྟན་བཙུན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དམ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། གྱུ་མ་རི་ལ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས།
[180] (15) ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགོས་སོགས་ལ་བཞིན་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདེ་མཚོག་བསྟོད་འབྲེལ་ལས་རྒྱུ་བྱེད་ཕྱན་ཆོགས་དང་ལྡན་བཤད།

༥ རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས། སྒྲིག་སྒྲུབ་བཙུན་ཤེས་འདབ་
པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས།
རྟོག་གི་ཞེས་པ་མདོ་ལྷ་ཕྱི་འདི་དག་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་མིང་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ལ། གཞན་བཤད་
པ་གསལ་པོ་མི་སྣང་ཡང་། ཁོ་བོས་དབྱུང་ན་རྟོག་གི་བ་ཞེས་མི་འབྱུང་བས། རྟོག་གི་ཞེས་པ་སྒྲུབ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་
བརྒྱུད་མི་རྣམས་པས་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱ་མིང་དང་དེ་སྒྲིག་དང་ལྡན་མིན་དུ་འདོད་ལ་བསྟན་བཙུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་སྤྱིའི་བཤད་པ་
མི་གསལ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལེན་གསུམ་པར། རྣམ་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་འདུ་རྣམ་ཡང་འཛིན་དགའ་ལ། སེལ་འབྲེལ་མི་འདོད་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱང་། འབྱུང་བ་སྐལ་མཉམ་འཆད་པའི་མཛོད་འབྲེལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་འདུ་ཞིག་སྣང་ཡང་། གནས་དུག་པར། རྣམས་སུ་རྣམ་པ་བསྟན་དུག་གོ། རྣམ་
པ་ཤེས་རབ་ཅེས་འབྱུང་བས། དབང་ཤེས་ཉིད་རྣམ་མེད་དུ་རིགས་སོ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པའི་བམ་པོ་སོ་ལྷ་བར། གཞན་ཡང་ཆོག་
ནི་མིང་ལ་འབྲེལ་ཅིང་། མིང་གིས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷགས་དེ་ལ་སྒྲིག་བྱེད་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པའི་གནས་མེད་པས་དགོངས་
པ་བཙུན་པར་བྱའོ། ། རྒྱུང་འབྲེལ་ལས། མིང་བྱེད་པ་ནི་མིང་གླེ། དཔེར་ན་གཟུགས་སྒྲིག་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས།
ཞེས་པའི་ཆོག་བྱས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་རྒྱུ་བྱེད་དུ་འདོད་ཅིང་། མིང་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲིག་བྱེད་པ་དཔོན་གྱིས་འདིར་མིང་
བྱེད་པ་ཞེས་སྒྲིག་པ་བཏགས་པའི་མིང་དུ་བསྟན་ནས། མིང་གཞི་ཞེས་པའི་མིང་དུ་འབྲེལ་བ་འགོག་ཆེད་ཡིན་པར་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །

༥ རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས། སྒྲིག་སྒྲུབ་བཙུན་ཤེས་འདབ་
དང་། མཐོ་རིས་རྒྱུ་དང་དོན་དགུ་ལ། མཁས་པས་གོ་སྒྲིག་དེས་པར་གདགས། ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས། སྒྲིག་སྒྲུབ་བཙུན་ཤེས་འདབ་
འབྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་དག་གི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། དག་གི་སྒྲིག་ཡིན་ན་སྒྲིག་ཅམ་གྱིས་

༥ རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས། སྒྲིག་སྒྲུབ་བཙུན་ཤེས་འདབ་
སྒྲིག་པ་མཐའ་ཆེན་མོར། བམ་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གཏོགས་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བར། མདོ་ལྷ་ཕྱི་འདི་དག་གསུངས་པའི་དར་དེར་དབྱངས།
འདུ་བྱེད་

བཅ་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གྲགས་ལ། བྱ་སྐྱེས་ཟུན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་བཅ་པོའི་གཞི་མཐུན་འདོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་འཕྲོང་བ་ལྟར་རོ། །གསེར་འཕྲོང་གི་ལུང་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཞེས་མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

ཡུལ་དཔྱད་པ་བ་སྟགས་ རྟོག་གོ་བ་དག་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀུན་བཏགས་དང་དངོས་མེད་ལ་འདོད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ལས། ཆོག་སྟགས་ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་གང་། །རི་ལྷ་བྱར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་ལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། རྟོག་ཆེན། བྱ་རྒྱུད་བའི་རྟོག་སྟགས་སྟུ། ཆོག་སྟགས་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་བཛོད་བྱའི་དོན་དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འཇུག་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་དངོས་མེད་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཐུན་པར་འབྱུང་ལ། ཟེ་བདུན་རྒྱུ་དུ་ཆོག་སྟགས་ཀུན་བཏགས་པ་ཞེས་ཚིང་གཞི་ལ་སྦྱར་གྲང་། འགལ་བ་མེད་དེ། ཕ་རོལ་པོས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཆ་ཡང་སྐྱ་སྐྱི་ཡིན་པས་ཚིང་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་སེར་འཕྲོང་ལས། རྟོག་གོ་བ་ནི་དངོས་ཀྱི་ཚིང་བྱེད་སྐྱ་སྐྱི་དང་ཞེན་པའི་ཚིང་བྱེད་སྐྱ་རང་མཚན་པ་ལ་འདོད་ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲོང་ཆོག་ཟེན་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་པས་དཔྱད་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད། འདིར་ཞིབ་ཆ་འགའ་དགོས་སོ། །རྟོན་ཞིབ་ཆ་ནི། འདི་འདོད་པ་པོ་གཙོ་བོར་དཔྱད་པ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ལ་འདོད་པས། དངོས་མེད་དུ་དོན་གྱིས་ཁས་སྦངས་སོང་ཡང་དངོས་མེད་དུ་མི་སྐྱེ། འོག་ནས་ རྟོན་བཏགས་འབྲེལ་ལ་ཉེས་འདི་མེད། །ཅེས་སྟོན་སྤོང་སྐབས། ཁྱོད་ཅག་འབྲེལ་བ་རྟོག་དངོས་འདོད་པ་ལ་སྟོན་འཇུག་གྲང་། །ཁོ་བོ་ཅག་སྟོས་བཏགས་ཅམ་དུ་སྐྱ་བས་སྟོན་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། གངས་ཅན་པ་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས། སྐྱ་དོན་དངོས་ཀྱི་བཛོད་བྱར་འདོད། །ཟུན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་སྦྱར་བའི། །འབྲེལ་མེད་གཟུགས་ནི་རི་ལྷར་རྟོན། །ཞེས་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་སྦྱར་བ་ལྟར་ན་ཡང་། དེས་གྲང་ཟུན་མིན་དུ་འདོད་པས་དངོས་མེད་མི་ཟུང་ངོ་། །

༡༨༠༧༥ [183] (14) དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མུང་དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་རྟོག་གི་འབར་བ་ རྟོན་མཁའ་འཁྱུག་གི་ལྷ་མོ་ལས་ཡན་ལག་དྲུག་
 ཅུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོན་འཇུག་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བྱ་དང་ནི། ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་མཁའ་
 ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པོ་ལྷ་མོ་ལྷེད་ནས་ཀྱང་འགྲུབ་རུང་གི་སྒྲིན་ལམ་སྒྲི
 མོས་སྟོང་དང་། རྟོན་པ་ཅས་ལྷེད་ཀྱིས་ལ་རིམ་པར་འགྲུབ་ཚུལ། རྒྱུན་ལས། སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་སྒྲིན་པ་ནི། ལྷང་དང་ཡོན་ཏན་དབང་
 འབྱོར་ལས། ལྷ་དང་གཟུགས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན། ཁྱེད་པ་དང་གཅིག་པར་སྒྲུང་ངོ་། ། རྟོན་པོ་ [185]
 (17) མིང་གི་སྒྲིན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགུ་ཡོད་པའི་དྲུག་ལྟར་སྒྲུང་དང་། རྣང་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཕྱེ་མ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཕྱི་པའི་རྟོག་གའི་གཞུང་རྩ་བ་དགོས་པའི་སྒྲིན་ནས། ཐོས་ཚད་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ལེན་དང་། འཛོག་པའི་གཙོག་རྒྱུན་དང་། བྱ་རྟོག་སྒྲིན་རྩ་བ་བཟོད་ཕྱི
 སྒྲིན་ནས་དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ཐུན། ཀྱུན་སྒྲིང་གི་སྒྲིན་ནས། བས་ཟེ་གསང་ཆོག་སྒྲིན་པ་དང་ཕྱགས་ཀྱི་མཆོད་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་དེ་རྩ་བ་
 དན་གཡོ་སྒྲིང་མེད་སྒྲུག་བསྐལ་
 ཐོང་། བསྟན་བཅོས་གསུམ་ཆོན་གསུམ་དུ་འདོད། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པོ་ [187] (6) མདོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་བཤད་པ་
 གང་ཞིག བཀའ་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟོན་པ་སྟོང་པའི་ཚུལ་དཔེར་སྒྲུངས་ནས་གདུལ་བྱ་བའི་
 པའི་རིམ་པ་གསུམ་མཛད་དོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་གོལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེར་མ་འདུས་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོ
 རྟོན་པོ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མཆོན་གཞིར་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་ཤེར་མདོ་བཞག་ཀྱང་། དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཀའ་འབྲེལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་དེ་

རིམ་པ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་དབྱེད་དགོས་ལ། དཀའ་འགྲེལ་འདིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལཱ་བསྟན་བཟང་བའི་ཆོ་ཡང་། རབ་འབྱོར་གྱི་ལཱ་མ་
བཟང་བར་སྒྲིབ་གཞི་བཟང་བ་སྒྲེགས་བཅ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། གལ་ཏེ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་ལ། འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བསུས་ཏི་ལན་གྱིས་བཤད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེན། སྒྲིབ་གཞིར་ཏི་ལན་ཀྱང་མེད་ལ། ལྷ་བ་པོ་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིན་སོ་ན་གནས་སོ། །དེས་
ན་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ལྷ་བ་བཞེན་གྱི་ཏི་བ་སོ་སོར་བཟངས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཏིས་ལན་ལཱ་གཅིག་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་རེ་དང་ལཱ་རེ་
སྒྲིན་མི་དགོས་ལ། སྒྲེགས་བཅ་སོར་བཞག་རུང་ངོ་། ། རྟོགས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་
གཡེང་ཞིང་རྣམ་པར་འབྲོ་ལ་མཉམ་པར་མི་འཛོག་ཅིང་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་བ་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བཞུགས་ཏོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༩༠༩ རྟོག་ལ་ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་ལ་རྣམ་གཡེང་ཡིན་པས་རྣམ་གཡེང་དུ་འཇུག་ན་བདེན་འཛིན་དེར་འཇུག་ལ། མིན་ན་སྒྲིན་བཞུགས་འབྲེལ་
མེད་དོ་ཟེར་ཡང་། དབྱེད་ན་པ་རོལ་པོའི་ཁས་སྒྲངས་ལ་འཁྲིས་པའི་སྒྲིན་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གཡེང་ཉོན་ཐྱིབས་མ་ཡིན་པར་མི་འཇུག་རོ། །དེ་
ཡང་པ་རོལ་པོ་དེས་རྒྱུད་སྒྲིབ་ལུང་དོན་འཆད་པའི་ཆོ་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་དོན། གང་བཤད་བྱའི་དོན་དེ་ལས་ལོག་པར་ལྷགས་པའི་གཡེང་བ་མ་
སྒྲངས་པར་ཡོད་ན། བསམ་བ་དེའི་དབང་གིས་བཤད་པ་ལ་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀར་སྒྲིན་མེད་པའི་བཤད་པ་
རྣམ་དག་ཏུ་མི་འཇུག་རོ་སྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་བརྩམས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཡེང་བ་སྒྲངས་དགོས་ཞེས་
པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་ཡིན་མོ། །རང་ལྷགས་ལ། རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་དོན་སྟོང་པ་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་འདིའི་རྣམ་གཡེང་ཡང་། དར་
རྒྱུ་ལས། བྱེད་པ་པོའི་ཀྱན་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་རྟེན་པ་དང་། བཀྲར་སྟེ་དང་། གཤགས་པ་ལ་ལྟ་བུ་སོགས་འཁོར་བའི་འདུ་འཛིན་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་
ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཙམ་ནི་འདུལ་བ་མདོ་ཙམ་ལ། རྟེན་པ་དང་། བཀྲར་སྟེ་དང་། ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དགོས་པས་ཕྱོགས་ལྔ་དང་རང་གཞུང་ཤན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བར་སྟུང་ངོ་། ། ༡༩༠༩ རྟོག་
[188] (17)དེ་དག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པར་སྟུང་བས་བཤད། རྟོག་ལ་འཇུག་པའི་ལྷགས་ལ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཐར་ལམ་
སྟོན་བྱེད་ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་སྟོན་པ་དེས་ཀྱང་ཐར་ལམ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལ་སྒྲིབས་པ་ཡང་ཐར་ལམ་དུ་སྒྲིབས་པར་འཇུག་
རོ་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་པོས་བཞུགས་པ་ལ་དོགས་དབྱེད་མ་བྱས་སོ། །

༡༩༠༩ རྟོག་[189] (9)ལྷག་བསམ་བསྟུལ་བའི་མདོ་བསྟན་བཟུལ་ལྟ་བུ་ལས། བྱམས་པ་གཞན་ཡང་རྒྱ་བཞིས་ན་སྟོབས་པ་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། རྟོག་མདོན་གཉིས་མི་འགལ་བར་བཤད་དེ། རྟོག་མ་ཟད་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ག་ཡིན་པ་ཡང་།
རྣམ་འགྲེལ་ལཱ་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་དང་། སྟེ་སྟོང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཆན་གཞི་དགོན་བརྟེན་དང་། སངས་རྒྱས་སལ་བོ་ཆེ་དང་། མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྒྲིབས་མགོན་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀེ་ཏ་ཀའི་འཕྲིང་མཛོས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་ལ། དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །
སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་འཛོག་ལྷན་སྒྲིབ་བྱ་ལ་སྟོན་ནས་འདོད་པ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ངལ་དུབ་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས། ཐེ་ཆོམ་དང་།
འདུལ་བས་ལྷན་ཞེས་ལ་འགྱུར་པ་མེད་པས་ཞི་གནས་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་འབྲུབ། དེའི་སྟེང་དུ་མདོན་པས་ལྷག་མཐོང་འབྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་

སྒྲིལ་ནས་མདོའི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད། མདོན་པའི་འབལ་གཏམ་གྱིས་ཆོས་དོན་རྒྱལ་པར་ལངས་སྟོན། འདུལ་བས་ཆོས་དོན་
མདོན་དུ་བྱེད་པར་བྱ་སྟོན་གསུངས་ལ། གུན་བཅུས་དར་རྒྱུ་ལས། བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དོན་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ལ། དབུས་མཐར། ལམས་རྟས་བྱེད་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །
ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱན་ལས། རྩེ་སྟོང་དག་ནི་གསུམ་མཐུག་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ནི་དགྲར་འདོད་དོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་
པར་ཡང་འབྱུང་ངོ་། ། ༡༩༠༤༥ ། [190] (5) བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་དུ་མར་བཤད། ས་ཤེ་གཅིག་ཕུ་ལ་ཡང་
སྒྲ་ཆོགས་བཤད་པ་རྟེན་གཤིམ་མདོའི་དབང་གིས་སོ། ། ༡༩༠༥ ། རྟེ་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མདོ་ཤེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཤེ་དང་།
ཕྱང་དུ་བསྟན་པའི་ཤེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཤེ་དང་། ཆད་དུ་བརྗོད་པའི་ཤེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཤེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཤེ་དང་།
སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་ཤེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཤེ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཤེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་མདོ་ཤེ་ཡིན་ནོ། །སྤང་གཞིའི་ཤེ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་ཤེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་མདོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་།
གཞི་བསྐྱུ་བར། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་པ་རྣམས། བྱང་སར་
ཡང་གསུངས་ལ། རྟེན་ས་ཡང་། ཉན་སས་དམན་མདོར་བརྟེན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དབྱེད་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་
བ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བའི་ཤེ་སྟོང་མ་ཡིན་པས་དེར་མ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདོའི་ཤེ་ནི་དོན་བསྐྱེད་ཐོག་མར་ཆོག་
རྒྱག་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ། མདོར་ཞེས་རིང་ཆ་འབྱུང་བས་མདོ་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་གྱི་མདོ་མདོན་གྱི་མདོ་མིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ཤར་སྟོང་ལས། ཕྱང་པོ་ལྔ་
པོ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་བསྟུ། ཞེས་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཐོག་དམན་གྱི་མདོ་དང་། དབྱངས་བསྟན་དབུས་དང་ཐ་མར་ཆོགས་བཅད་
འབྱུང་བ་རྟོག་གཅོད་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། ཞེས་པ་རྣམས་ཕྱིར། ཕྱང་བསྟན་ཤི་ནས་གར་སྐྱེ་སྟོན་པ་པད་དཀར་རྣམས་ཕྱིར། རྩེ་མ་དང་
དོན་དང་འདི་ངས་དོན་བྱེད་ཆེ་ཕྱང་སྟོན་པ་ཡང་། དགོངས་པ་ཕྱང་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཆོགས་བཅད་ལུས་རིལ་བོ་ཆོགས་བཅད་དུ་སྟོན་པ་སྦྱད་པ་
རྣམས་ཕྱིར་ཐོག་དམན་གྱི་མདོའོ། །ཆད་བརྗོད་ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ནས་ལེགས་སོ། ཞེས་པ་རྣམས་ཕྱིར། སྤང་གཞི་ཤར་ཅན་ལ་བཅས་པ་
རྣམས་ཕྱིར། རྟོགས་བརྗོད་ཆངས་ཕྱིན་གྱི་རྣམས་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཕྱང་ལས་བརྒྱ་པ་རྣམས་ཕྱིར། སྐྱེས་རབས་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡུམ་རྣམས་ཕྱིར། མད་བྱུང་ནི་ཐོག་
དམན་ལ་མི་སྲིད་པས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། དང་པའི་སྟོབས་བསྟེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐུག་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ཕྱིར། ། ༡༩༠༥ ། རྣམས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གསུང་རྒྱུད་ཤེ་སྟེ་རྣམ་ལས་ཀྱང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྔ་ནི་ཐོག་དམན་གྱི་མདོ་ཤེ་ཤེ་སྟོང་དང་། ༡༩༠༥ ། [191]
(6) བསྐྱུ་བ་རྣམས་ན་དེ་དུས་ནས་མ་ཆང་བར་མདོན་ནོ། ། ༡༩༠༥ ། རྟེ་ཡང་གཞི་བསྐྱུ་བའི་མདོར་བསྟན་དུ། གནས་གསུམ་གྱིས་གཞི་བསྐྱུ་བར་འབྱུར་
ཏེ། འདི་རྣམས་ཕྱིར། མདོ་ཤེ་ཤེ་ཞེས་ཤེ་དང་། འདུལ་བའི་གཞི་དང་མ་མཐོང་གཞིའོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་དུ་མདོན་པ་བསྐྱུ་བ་མ་ཆང་དཔའི་རྒྱ་
མཚན། དེའི་རྩེ་རོལ་ཏུ་སྦྱང་པོ་ཉི་མའི་དངོས་གྲུབ་སོགས་མདོན་པའི་དགྲ་ལན་གསུམ་བྱུང་བས། དེ་དུས་མདོན་པ་ཆང་བ་མི་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར།
ད་རྣམས་འདི་ཅམ་སྦྱོར་བ་ཡང་སྦྱོར་མ་ཟང་ཟེར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ནི་ཕ

བ་ཡང་། མདོ་ཅའི་འགེལ་ཁུང་ལས། དག་སྒྲིང་མའི་བྲིམས་ལྷ་བརྒྱ་སྤང་ངོ་ཞེས་དང་། ལྷན་ལྷའི་མདོར་དག་སྒྲིང་མ་གང་དག་བསྐབ་པའི་གཞི་ལྷ་
 བརྒྱ་པོ་དག་འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྤུས་བརྒྱ་རེ་བཞི་ལས་གཞན་པ་ཀྱན་ཏུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་ནུམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཡང་དག་
 བསྐྱས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་བསྐྱེམ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་འདིར་བྱར་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་མཛད་པ་བསྐྱུ་རྒྱ་མ་རྟེད་པ་
 མིན་ཏེ། བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། འདིའི་མདོར་བསྟན་དུ། རྩེ་སྟོང་གསུམ་བསྐྱབ་བ་སྟོས་ནས། རྒྱས་བཤད་དུ་མདོ་སྟེ་དང་འདུལ་བ་བསྐྱབ་གཉིས་
 ལས་མ་བཤད་པ་ནི། མ་མོ་བསྐྱབ་པ་ས་སྟེ་ལྷ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཆོས་ལེགས་ཏེ། ཐོས་པའི་ས་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་བསྐྱབ་བར་དེ་ལ་མ་མོ་བསྐྱབ་པ་ནི་ས་བརྒྱ་བདུན་དང་བསྐྱབ་བ་བཞིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བར་འདིར་འདི་གསུངས་པ་གཞུང་སྤྱི་ལ་
 དབྱུང་པ་འཇུག་ཆེད་ཡིན་པས་བཀའ་བྱིན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། རྟེན་པ་བཀའ་ལ་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མདོ་སྟེ་དང་པ་དང་། རྩེ་སྟོང་ཆོས་ཡང་དག་པར་
 སྤྱད་པ་འམ་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གྱིས་ལ་ཆོས་བསྐྱས་ཤིག ཞེས་དང་། གོ་རིམ་དང་འབྲེལ་
 ཡང་། རྩེ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་སྟོན་ནས་བཀས་ཤིང་སྤྱི་སྟེ་བདག་གིས་ཐོས་སོགས་སྤང་གཞིའི་ལུང་དང་། རྩེ་སྟེ་
 ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མདོ་སྟེ་ས་བརྒྱ་བ་ལྷ་བྱ་རྩེ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་རྩེ་སྟེ་དང་པོ་ལ་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་ལྷས་ཉེ་བར་
 བསྐྱབས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་བཙུང་ཐོན་འདས་དེ་དག་གིས་དེ་ཉིད་ན་བཞུགས་པཞིན་དུ་ཕྱག་གཡས་པ་ནུམས་བརྒྱངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དོན་རྩེ་སྟེ་དང་པོའི་མགོ་ལ་བྱུགས་པ་མཛད། ཞེས་སོགས་སྤང་ཆོད་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཕྱག་དབང་གནང་བའི་ཆུལ་གྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 པའོ། གཞིས་པར་ཡང་ཁ་ཅིག རེ་དང་མ་ནི་ཞེས་སོགས་ཆོག་ངན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཏུས་པས་ཟབ་མོར་བསྐྱར་བཟེར་བ་ཆོགས་བཅད་
 འདི་གྲགས་ཆེ་བའི་དབང་ཙམ་སྟེ། དོན་དངོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ། འཇམ་དཔལ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མ་སྤྱེས་དགའི་འགྱུར་པ་སོལ་ཅིག་ཅེས་བསྟོས་ནས་
 བསྟན་པ་དང་། མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་མང་བཀྱར་གྱི་གདུང་བརྒྱད་པར་བསྟོས་ནས་བསྟན་པ་ལྷ་བྱའོ་ཞེས་མ་རི་རྩེ་སྟེ་ཀྱི་འདུལ་བར་འབྱུང་བ་
 ལེགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་གིས་མངགས་པའི་པོ་ཉིད་ཆོག་བཙན་པ་ལྷ་བྱའོ། རྩལ་ནི། ལྷ་ཙ་ར་ཤ། བ་ཏ་ལ་ཙ་ར་ཡ། ཞེ་ཙ་ར་
 ཡ། ལུར་བ་ན་སོགས་ཉེ་སྟེ་དང་། སྟེ་དང་པོ། སྟེ་སྟེ་སྟེ་གྱི་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལྷ་བྱའོ། །

ཀློང་པོ་༡༩༢] (9)གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལམ་སྟོན་དང་། ལམ་རིམ་གཉིས་དང་། ཐུབ་དགོངས་ལྟ་བུ་རྟོག་སྟེ།
 ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལཱ་དང་པོ་གཉིས་གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། ཐམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་དོན་བྱེ་བྲག་དུ་འགྲེལ་བས་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བར་ཡང་བགྲང་དོ། ། རྟོལ་བཞུན་བཅོས་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་མོར་བ་སྤྱད་པའི་བཞུན་བཅོས། འབྲུག་པ་བསྐྱབས་
 པའི་བཞུན་བཅོས། རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱད་པའི་བཞུན་བཅོས། མ་ཚད་བ་ཁ་སྟོང་པའི་བཞུན་བཅོས་བཞི་ཡོད་ཅིང་མའི་གཞུང་རྒྱུ་ཅ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པས་ཆད་མ་
 མདོའམ་ཆད་མ་ཀུན་བརྟས་དང་པོ་དང་། རྟོག་སྟེ་སྤྱོད་གཞིའི་དབང་གིས་མྱེ་ཡང་དང་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་པར་ལུང་ཕྱེ་བཞིར་
 མོར་བྱར་གསུང་བ་རྣམས་ཕྱོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་བསྒྲགས་པའི་རྟོག་ལམ་བ་མདོ་ཅ་དང་། མདོ་ཕྱེ་མཐའ་དག་བསྐྱས་ཏེ་མགོ་རྒྱབས་འགོ་
 རྣམ་རིམ་པར་བཤད་པའི་མདོ་ཕྱེ་རྒྱན་གཉིས་པ། ཀློང་པོ་༡༩༤] (2)རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། ཉེ་ཉིད་རྟོན་པ་ཡིན་
 པར་འདོད། །ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཕྱིར་ཆད་ཡིན་རྟོག་ཞེས་ལྷགས་མཐུན་གྱི་སྟོན་མོར་སྤྱད་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་ལྷགས་ཕྱོག་གི་
 སྟོན་མོར་རྟོན་པ་ཆད་མའི་སྤྱིས་བྱར་བསྐྱབས་པ་ནི། རྟོལ་ན་རྟོག་པ། བདེན་པ་བཞིན་ཏེ་རྟོན་མཛད་པ། །ཞེས་དང་།

¶ ཉམ་པ་ལྟོས་པའི་[197] (16)ཡང་ཁ་ཅིག་མཁུན་གསུམ་ནི་རལ་གྱི་ཐང་ལ་བཞག་པ་འདྲ་བས་ས་མཚམས་མེད། སྒྱུར་བཞི་ཚས་སྐུ་ལ་ས་མཚམས་ཡོད་ཟེར། ཉམ་པ་ལྟོས་པའི་བཤད་བྱ་གས་ཉེས་ཅམ་ཡིན་ཏེ། བསམ་ཚིང་ནི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྒྱུར་བཤད་པ་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ཐུས་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འཁྱུར་ནམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དོ་སྐྱམ་པ་སྟེ། སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་གསུངས་ནས། སྐབས་བཞི་པར་ནམ་རྒྱལ་སྒྱུར་བ་བྱི་ཅམ་བཞི་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། ཉམ་པ་ལྟོས་པའི་[198] (8)སྒྲིབ་གཞི་དང་རྟག་ཏུ་བྱའི་ལེའུ་ཚས་འཕགས་གྱི་ལེའུ་ཡོངས་གཏད་གྱི་ལེའུ་དང་བཞི་ཚོག་ཕྱ་དངོས་བསྟན་ལ་མ་བསྐྱས་པའི་བྱིར། ཉམ་པ་ལྟོས་པའི་སྐྱུང་པར་ཡང་། སེམས་ཅན་གང་དག་གཞན་བྱིར་སེམས་པ་རྣམ་དག་པ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྐབས་དུག་པ་དང་། སྒྱིབ་བྱས་སམ་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བདུན་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་ནས་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྱུར་ནས། ཉེར་དགུ་པ་རྒྱུ་སྐྱེ་གས་པའི་ལེའུ་ཡན་ལ་རྒྱུ་རྒྱུས་པར་བྱས་ན། སྒྱིབ་དཔོན་གྱི་སྐྱུང་འབྲེལ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུང་སོགས་དང་མཐུན་ཁྱད་། རྒྱུ་བྱིས་དེའི་སྐྱེད་དུ་བཟོད་པའི་ཕར་བྱིན་ལ་གནས་ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྟག་བྱ་དང་། སྒྱིབ་པ་ཡར་གྱི་དོ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་ཚས་འཕགས་གྱི་ལེའུ་ཡང་སྐབས་ཐུ་བའི་ཁྱུངས་སྐྱུར་ཏེ། སྐབས་བྱི་མ་གསུམ་མདོ་དང་སྒྱུར་བ་ན་ཡོངས་གཏད་གྱི་འགོ་ནས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བྱིན་པ་ཞེས་སོགས་དུག་པ་དང་། ཚས་འདི་ཡོངས་རྒྱུས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་བདུན་པ་དང་། ཡོངས་དག་ཞིང་དང་ཞེས་སོགས་བརྒྱད་པར་སྒྱུར་བ་ཚོག་འགྲིག་པ་ལྟར་སྒྲིབ་ཡང་། ལེའུ་སོ་གཉིས་སྐྱུར་ན་ཁོག་དང་མེ་འགྲིག་ལ། གོང་དུ་སྐབས་བཞི་པའི་འགོ་ཚས་རྣམས་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་ནས་མ་བཟུང་བར། རྒྱུ་པ་བ་ལྟ་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་ནས་བཟུང་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པའི་མདོ་མ་རྟེན་པར། རྒྱུ་གྱི་ཚོག་བསྒྱུར་ཏེ། ཉེན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་ནི། སྐབས་བཞི་པར་རྣམ་པའི་རྒྱུས་བཤད་དེ་སྐྱེད་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་དངོས་སྐྱེན་པར་སྒྲིབ་ཡང་། ད་ལྟའི་སྐྱུང་པའི་དཔེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་བྱས་ནི་ལྟར་སྐབས་བྱེ་སྒྲིབ་པ་ནི། རིམ་གྱི་འོ་ཚས་ཁྲག་ཚས་ཅམ་དུ་གོ་ནས་སྒྲིབ་མེད་བྱས་པས་ལན་ནོ། ། རྒྱུ་རྒྱུང་ལས། སྒྲིབ་བསྐྱེདས་པ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོངས་སྐྱུ་གཏད་པ་རྒྱུང་བྱའི་དོན་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟར་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུབ། ཉམ་པ་ལྟོས་པའི་གཏད་རྒྱུང་བྱ་ནི་ཡོངས་གཏད་གྱི་ལེའུ་དངོས་མ་ཡིན་གྱི། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ་མེ་རྟོག་བཟུམ་པའི་ལེའུ་འཁྱུངས་སྐྱུ་གཏོགས་ལ། ཡོངས་གཏད་དངོས་ནི་ལེའུ་སོ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྒྱུའི་བཤད་བྱ་ནི་ཐུ་ཡིན་གྱི་བྱི་མ་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་གཏད་བསྐྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

༡༩༩༩] (5) ཚོག་གསལ་ན་དེ། རྒྱུ་མཐུ་ལྷན་གྱི་བཤད་བྱ་ནི། ཐེག་པ་གཅིག་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
རབ་ཞི་རྒྱུ་འདི་སོགས་མདོ་དང་། རྒྱུ་མཐུ་སོགས་བསྟན་བཅོས་སུ་གསལ་བས་འདྲིར་རྒྱུ་མཐུ་མ་བསྟན་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཐུ་
ལྷན་གྱི་བསྟན་པ་རབ་དབྱེད་ལེན་འཕྱིན་ལས་ཉེར་གཞིས་པ་ཕྱིན་ཅི་སོག་སྤོང་བའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་བཤད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རྒྱུ་མཐུ་ལས་ཀྱི་བསྟན་པ་
འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བསྟན་གང་བཞུགས་པ། རྒྱུ་མཐུ་མ་པོ་ལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུ་མཐུ་ལས་འཕྱིན་
ལས་ན། སྤོང་དཔོན་འདིས་ཤེར་ཕྱིན་དངོས། རྒྱུ་མཐུ་མཐུ་ལས་འདྲི་ལྷན་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། ལངས་རྒྱུ་མཐུ་མཐུ་ལས་ཕྱིན་གཙོ་བོར་བཞག་པ་འགལ་བ་
མེད་དེ། གཞོད་འཛམས་ལས། ལངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུ་མཐུ་ལས་མི་རྒྱུ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཤེས་

གསུངས་པས། སངས་རྒྱུ་གི་མཉམ་གཞག་སྤང་ཤིང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དྲོད་ཏིང་ཡིན་པས་ཟུ་མ་རྣམས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པར་འདོད་པ་
ནོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཏཱ་ལའི་ཏཱ་[200] (13)ཕལ་བ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཏཱ་ཤི་ལུ་མེར་འཕྲེང་ལས། མི་ཕལ་བ་མི་ཡིན་པ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་
ཕལ་བ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སྒྲིག་པའི་བཞག་བྱེད་ན། དེ་སྒྲིག་ཡིན་ཞེས་པ་ལམ་ལ་སྟོན་ནས་ཕལ་བ་དང་། གཞུང་ལ་སྟོན་ནས་བཏགས་པ་
བར་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་དགོས་སམ་དཔྱད། ཏཱ་ལུ་མཐའ་ལས། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི། ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དོ། ཞེས་དང་། ཏཱ་སྟོ
ལུ་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུལ། བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། སྟོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། འདི་
དག་པ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་འོ། ཞེས་དང་། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་། རྒྱུ་མི་
འཆད་དང་ཆོགས་མེད་དང་། དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་བཟུང་དང་། རྩོམ་དང་ཐོབ་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་། འབྲུག་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །
ཞེས་པའི་དང་པོ་གཉིས་སྟེ། ལྷག་མ་བཅུ་བྱེ་བྲག་ལ་སྤྱར་རྟེ། ཐ་མ་བཞི་འབྲེལ་པ་འབྲེལ་བཤད་དག་ལས། མོས་སྟོད། ས་དང་པོ། གཉིས་པ་ནས་དགྲ་
པ་བའི་བར་དང་། བཅུ་བ་ལ་སྤྱར་བ་ལྟར་ན་འགལ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད། ཏཱ་ལའི་ཏཱ་[201](13)ཐེག་བསྟན་ལས། འདི་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཏྲ་ཞེ་ན། དམ་པ་དྲུག་གིས་བཏྲ་བར་བྱ་སྟེ། ཏཱ་ཤི་ལུ་ནས་དམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དངོས་
པོ་དམ་པ་ནི་མཐའ་དག་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།
།ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དམ་པ་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཡང་
དག་པར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཏཱ་ལའི་ཏཱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏཱ་ཤི་ལའི་དང་པོ་ལ་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ། ཉེན་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གང་ཟག་
ཏུ་མི་ནོར་བས་འདི་ལེགས་སོ། མཐའ་དག་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་དོན་ནི་ཡོངས་སྟོད་ཉན་རང་ཡང་གཏོང་ལ། འདིས་བཏང་བྱའི་དངོས་པོ་དགེ་ཙུ་
འབྲས་བྱ་དང་བཅས་གཏོང་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་སྟོན་གསུམ་ཀའི་སྟོན་པ་ཆང་བར་ཡོད་པའོ། །

ཏཱ་ལའི་ཏཱ་[202] (15)གཞན་ཡང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཙོན་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤང་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
རྣམས་ཞེས་བཀྱི་བ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ལཱའི་ཕྱིར་རྟེ། དངོས་པོ་དམ་པ་མཐའ་དག་གཏོང་བའི་ཕྱིར་བཏང་བྱའི་ཟས་ལ་
དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལན་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཏཱ་ལའི་ཏཱ་དམ་པ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པས། འབྲས་བྱ་ལ་སྟོན་ཀུན་
རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲིག་འབྲུག་པར་བྱེད་པ། ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། རྟོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་
བ་ཉིད་དོ། ཏཱ་ལའི་ཏཱ་པོ་བྲུག་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལཱ་ལས། མོས་པ་སྟོད་པའི་ས་ལ་མོས་པ་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏཱ་ལའི་ཏཱ་[204] (11)འཁོར་བ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་
གསུམ་མམ་བཞི་ཐུན་དེ། ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཏཱ་ཤི་ལའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིག་པ་ལྟར་བྱ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་རྒྱའི་ཁྱད་པར་ཐོས་བསམ་སྟོན་པ་མཐའ་ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ། ཉེན་གྱི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ན་ལ་

ཡོད་པ། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་མམ། དགག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་བདེན་སྟོང་སྒྲིན་མ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་བཞི་
ཕན་དུ་བསོད་གྲགས་པའི་སྒྲིན་དོན་དུ་བཤད་ལ། ལ་ཅིག་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དམ་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཞི་ཟེར་བའི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

༡༩༡༩ [204] (17) རྒྱལ་འབྲེང་བསྟན་གསུམ་མམ་དགྲུང་ཡོད། འདི་དག་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་འདི་ག་རང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་
ཡིན་ནོ། ། རྒྱལ་ཁྱད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དགོས་ན། འདིའི་དགོངས་འབྲེལ་ཀྱང་ཤེར་མདོར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་
མཁས་གྲུབ་རྟོགས་དགའི་སྣང་བར། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་གྱི་ཚྭ་གསལ་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་
ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚྭ་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་
ཤེར་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚྭ་གསལ་སྤྱད་གསལ་པའི་ལམ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་རྟེ། དེའི་ཆ་ནས་
འཛིག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་བཞག་མི་རུང་བར་སྣང་ངོ་། ། ཡོན་རང་ལ་དམ་པ་བདུན་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ཕྱིན་དུག་གི་མིང་མི་ཐོབ་པར་དབུ་སེམས་
ཀྱན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱལ་ཁྱད་ལ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཕྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཙོད་བཙོན་འབྱུག། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྒྲིང་རྩེ་འོ། ། ཞེས་
པའི་བདུན་པོ་སྟོར་བ་དག་སྣང་ཡང་། བཤད་སྒྲུར་རང་གིས་བཤད་པའི་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་ན། ཐོག་མར་བདུན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་འདི་དག་མ་དག་
དབྱེད་དགོས་པའི་ཚོད་དུ་སྣང་ངོ་། ། དེ་བས་དམ་པ་དུག་རང་ལ་བྱས་ན། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོད་པ་ཡོངས་བསྟོར་མ་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་ཡང་འགྲིག་པར་སྣང་བས། གཟུར་
གནས་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་དུག་མེད་པས་ཕྱིན་དུག་གི་མིང་མི་འཐོབ་བྱས་ན་བཞད་གང་གྱི་གནས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནམ། རྟེན་གྲགས་
དཔལ་གྱིས་མཐོ་བའི་རི་བོ་བརྒྱར། མ་ཆགས་གཞུང་ཀྱན་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཐོན་ཆབ། དམའ་བ་བདག་སྟོའི་རྩིང་བྱར་འབྱེལ་བ་འདི། ཞེས་པས་མ་
ཕྱིན་འདུན་མ་ལེགས་སོ་སྟམ། །

༡༩༡༩ [207] (5) མདོ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་བྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། ། རྩ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས།
རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མ་ཡིན། སྤྱོད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་འདོན་ཚུལ་
ཆོས་དུ་མ་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་མདོན་སྤྱོད་ཀྱི་གཟིགས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་མདོན་སྤྱོད་དུ་
གཟིགས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སྤྱོད་ཀྱི་གཟིགས་པའི་དོན་ནོ། ། དུག་ན་རྩི་རྩི་དབང་བསྟར་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་དེ་ནི་མི་འབྲུགས་པའོ། ། གང་མི་འབྲུགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། ། ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་
རྒྱུ་སོ། །

༡༩༢༠ [208] (1) དཔྱལ་བའི་ལུས་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཁྱད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཟ་མ་རྟོག་བཞེད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱོད་རས་
གཟིགས་ཀྱིས་ཡི་དུགས་དུ་མ་བདེན་པ་ལ་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སེམས་བསྟེད་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། རྒྱལ་ལ་ཡོད་ཀྱི་
གཞན་དུ་མིན། ཞེས་དང་། རྒྱུང་པའི་སྟོན་ནི། གཞི་དང་རྟགས་དང་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། རྟག་པའི་བསམ་དང་གནས་པ་དང་། བསྟེད་དང་
ཡོངས་སྤྱོད་དང་ས། སྟོད་དང་རབ་གནས་ཐམས་ཅད་ཡིན། ཞེས་སོ། །

རྒྱུང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ་ལས། ༡༩༢༠ [209] (2) རྣམ་

བཤད་ལས། བྱང་ས་དང་ལམ་སྒྲིན་དེའི་རྟེན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིན་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ལམ་སྒྲིན་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲོད་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་འོ་ན་ཆོ་འཕྲོ་ཆོ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིན་པ་གཏོང་བས། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟེན་ན། རྟེན་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཀན་པོ་ལང་བའི་རྟེན་དབྱུག་པས་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་ནས་དབྱུག་པ་མི་འགྲེལ་བ་ཀན་པོས་མགོ་ནས་བཟུང་བས་བྱེད་པ་ལྟར་དང་པོར་སྒྱེ་བའི་རྟེན་སོ་ཐར་གྱིས་བྱེད་ལ། དེ་ནས་གཞན་གཞོན་གཞིར་བཅས་ལས་ལོག་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པའི་བར་མི་འཛོམ་བར་བྱང་སྒྲིན་གྱིས་བྱེད། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིན་རས་གཟིགས་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིན་པ་བྱང་ཆུབ་མཐའ་ཅན་མིན་ཀྱང་། རྩ་མའི་ས་བོན་མ་ཉམས་ཤིང་། གཞན་གཞོན་གཞིར་བཅས་སྒྲིང་བའི་རིགས་མ་ལོག་པས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དེ་དགོས་པ་ནི། ཟླ་བ་སྒྲིན་མའི་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ཡི། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག ཅེས་དང་། སངས་རྒྱུན་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིན། འབར་བའི་སྦྱོང་ནི་དཀའ་ལུབ་ཅན། རྒྱ་སྒྲིག་འཛིན་པ་ཤུག་ཏེ་སྤྲོད། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ནི་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། གསུམ་ལ་དགེ་སྦྱོང་མཆོག་ཡིན་འབྲིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་པ་དགོངས་ལས། གལ་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིན་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་མི་སྒྱེ་ན་ནི། དེའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་སོགས་པ་དང་། དེའི་རྩེ་སྤྱོད་འབྲངས་པའི་གཞུང་དུ་འདི་དེའི་ཙམ་བར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་པ་རྒྱུ་ལྱང་སྒྲིང་སེམས་ཙམ་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་སྒྲིན་ལེན་ཚུལ་བྱམས་མགོན་ནས་བརྒྱུད་པ་རྩོ་བོས་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་འདིའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་དགོས་པ་ལམ་སྒྲིན་གྱི་ལྷང་གིས་སྒྲུབ་ཅིང་། དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་འཇམ་དབྲངས་ནས་བརྒྱུད་པ། ཞི་བ་སྒྲིང་ཕྱག་སྒོལ་གྱི་དེ་ལ་མི་དགོས་པ། མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་མཛད་ཅིང་། ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་གྱིས། མདོ་སྒྲིན་གྱི་འགྲེལ་པར། དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་། སྦྱོང་འཇུག་འགྲེལ་པར་སྒྲིན་པ་ཉི་ཤུ་བ་དྲངས་པ་སོགས་པན་ཚུན་དུ་དྲངས་ཡོད་པས་མི་འཐད་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲེལ་པ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མེད་བྱས་པ་ལས་དེ་གཉིས་ལྷགས་ཐ་དད་དུ་བཀྲལ་བ་མེད་དོ། །ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིན་ལེན་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལེན་འགལ་བར་འདྲོད་པའང་བྱང་སྒྱེ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིན་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་ཁྱད་མ་བྱེ་བས་འཁྲལ་བ་སྒྱེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པ་སྒྱེ། དེར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལྷག་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པ་སྒྲིན་པ་འདྲེལ་ནས། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྟལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་ལ་བཟོད་ཐོབ་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བྱང་སེམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་དན་འགྲོར་སྒྱེ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །བསོད་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་དན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་ལྷས་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་སུ་ཐལ། ཞེས་བཀག་ཀྱང་། དེ་དགེ་བའི་འཕངས་འབྲས་སུ་འགྱུར་དོན་མེད་དོ། །

ཏཱ་ལའི་བླ་མ་[210] (8)དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇུག་སྒྲིན་ལ་ཉེས་སྦྱོང་སྒྲིན་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཆང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིན་པ་ཆང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་དེ་སྒྱེ། ལམ་སྒྲིན་གྱི་ལྷང་དེས་རབ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་

སྒྲིན་པ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཤུགས་ལ། མ་མཐའ་སྟག་གཙོད་སྟགས་སྒྲིང་བའི་སྒྲིན་པ་རྟེན་དུ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་
བཟང་བོའི་སྒྲིན་པ་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིན་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་
པའི་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བསྐབ་པའི་ཆོག་འདི་ཡང་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདི་ལ་སྟག་གཙོད་པ་ལ་སྟགས་པ་ལས་སྟག་པའི་ཆོག་གཞན་ཉིད་ནི་
མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ལམ་སྒྲིན་གྱི་ལྷང་འདིས་དེའི་དོན་བསྟུན་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ཤེས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་གསུང་ལས། དེ་ཡང་མ་མཐའ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དང་། བསྐབ་པ་ལྷ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཅན་དང་། ཡ་མཐའ་
བསྐྱེན་རྒྱུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིན་པ་གང་ཅུང་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་མི་ཆགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །སྒྲིང་སྒྲིན་
ལྡན་ཚད་ལ་སྟག་གཙོད་སྒྲིང་བ་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་ན། དེ་གནད་ལུལ་དེ་ཡང་དེ་ལས་སྟག་དགོས་སམ་སྟམ་པའི་ཚད་ཚུལ་དང་ལན་བྱང་ཆུབ་
གཞུང་ལམ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལྡན་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟག་གཙོད་སྟགས་ལུས་དག་གི་བདུན་གནད་བའི་སྐབས་སྤིང་ཀྱང་། སྟག་
གཙོད་སྒྲིང་བ་སྟགས་སོ་ཐར་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཆང་མ་གཏོགས་པའི་བཅས་རྒྱུད་ནད་པ་ལ་གནད་ཡང་། སྒྲིར་
དགེ་སྒྲིང་སྒྲིན་ལྡན་གྱིས་དེ་ལས་བསྟོག་དགོས་པ་དང་། དགེ་སྒྲིང་གི་སྒྲིན་པ་ལེན་པ་ན་ཡང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་བར་འདོད་པས་སྤང་དགོས་
པ་བཞིན་ཏེ། ལུས་དག་གི་བདུན་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་སོ་ཐར་བཞིན་དུ་སྟག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་འབྱུག་པར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟའི་ཆོག་འཁྲི་མཐན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་དུ་འབད་པ་ལས། འདི་ལ་རིགས་ལམ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་སྤང་རོ། །

༡༩༡༩ [211] (2)བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །སྟེང་སྐྱེད་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་དེའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཉེར་
གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟས་སྒྲིན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་དེའི་ཕུང་བོ་མ་བཟོད་ཀྱང་། དེས་བཟོད་པའི་ལྟས་སྒྲིན་ལ་ཕུང་བོ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་
བཞིན་ནོ། ། །སྟེང་སྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གྲགས་འདུན་སྟགས་དང་དཔེ་ཆས་མཐུན་སྒྱུར་ཚུལ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དེའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྟེང་སྐྱེད་འདུན་སྟགས་ཉེར་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་མི་ཟད་པ་བརྒྱུད་ཅི་ནི། དག་ལྡན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྒྱུར་ལྟག་བསམ་
དང་། །པ་རོལ་བྱིན་དང་ཚད་མེད་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་དང་བསྐྱེད་དངོས་བཞི། །སོ་སོར་རིགས་སྟོན་ཆོགས་གཉིས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་
ཞི་གནས་སྟགས། །གཟུངས་བཞི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བཟོད་གཅིག་ཐབས་ལ་མཐུན་པ་འོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་གངས་སུ་ཟག་ཟད་མ་
གཏོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྷ་བགྱང་དགོས་པ་ནི། སྒོ་གྲས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་བཅུན་པ་ཤུ་ར་ཏྲི་ཏིའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་མི་ཟད་པ་སྟེ། འཕྱུལ་གྱི་མིག་དང་། འཕྱུལ་གྱི་རྩ་བ་དང་། པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རྩོན་གནས་བྲན་པ་དང་།
རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་བྱ་བ་ཤེས་པ་འོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མངོན་ཤེས་ལྷས་ཇི་ལྟར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་
ཀྱང་འདིའི་རྩ་བའི་མདོར་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་མི་འདོད་པས་ཞེས་
སྟགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཅལ་བར་བྱའོ། ། །སྒྲིབ་ཆེ་བ་སྟགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གསུམ་མམ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་
པར་བྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །སྟེང་སྐྱེད་རིང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དཀའ་བྱུང་ལ་སྒྲིབ་པའི་གོ་ཆ་དང་། བསམ་པ་དེ་དང་
མཚུངས་པའི་རྩོམ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིན་པས་སྒྲིས་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པས་དོན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱང་

ཆེན་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མཁུ། འོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ༡༩༩༩ [212]

(9)གསེར་འབྲུང་ལས། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་སུན་ཕུང་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སེམས་སུ་འདོད་པས་སེམས་སེམས་བྱང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། ། ཆོལ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྩལ་དང་སེམས་བྱང་གི་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་བརྩོན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་སེམས་བྱང་རྩལ་གཅིག་པ་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་སེམས་སེམས་བྱང་རྩལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་ཏི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགལ་ན་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཚངས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་གནས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་རྩལ་གཅིག་ཀྱང་རྩལ་མཚུངས་མི་ཉམས་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། རྟོག་གི་འབར་བའི་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་དབྱེད་པ་སྒྲིན་ཚོགས་ཤིག་མཛད་སྤང་ངོ་། ། རྟོན་ལམ་དང་ཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འགྲུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཐད་པར་འགྲུར། ཆོལ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདུན་པའམ་འདོད་པར་བཏགས་པ་ནི་གཞན་དོན་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པས་མར་ཤེས་སོགས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་གྲོགས་སུ་བསྟན་པས། ལམ་གྱི་གནད་དམ་ཙམ་བའམ་སྒྲོ་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པར་ལམ་རིམ་གྱི་མཆན་དང་རྣམ་བཤད་གསུངས། ༡༩༩༩ [213] (3)ནི་རྣང་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྤོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོལ་དེའི་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་དུ་ཆོས་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་ཕྱིན་བྱུག་རེ་རེ་ནས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་གསུངས་ལ། གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་སེར་སྒྲ་ཅན་གྱི་ལ་འགོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པ་སོགས་གསུངས་པས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྲུར་བ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་པ་རྟོགས་བྱང་ལ་མ་དམིགས་ན་སྤོང་འཕེན་པ་དམན་པས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ཡང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཅི་རིགས་ཡོང་བར་རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །

༡༩༩༩ [214] (9)བདག་བསྟོད་ཙམ་གྱི་རྩ་བུ་བྱང་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོལ་དེར་ཙམ་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ནི་སེམས་འདོར་གྱི་རྩ་བུ་ཉ་བུས་འཇུག་ཚུམ་དང་འཇུག་སེམས་གཉིས་ཆར་གཏོང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྩ་བུ་བྱང་བ་ལ། བྱང་ཚུམ་མི་ཐུན་དགོས་ན། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདོར་བ་ནི། སྒྲོན་སེམས་འདོར་བའོ། །དེ་ལ་རྩ་བུ་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པས། རྩ་བུ་འདི་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུམ་ཐུན་དགོས་པས། སེམས་དོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཚུམ་པ་ཡོད་ལ་གཉིས་པ་ནས་ཚུམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི་དོར་བ་ཙམ་ནས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱགས་སྐད་གི་བྱང་བ་སོགས་ལ་བརྟགས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདོར་འདོད་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱང་། དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་འདུ་བས་དེ་ལ་པམ་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ལུང་བ་ཕྱི་བ་ཞིག་བྱང་བ་ལ་དགོངས་སམ་དབྱེད། རྩ་བུ་བསྟོད་ཀྱི་རྩ་བུ་བྱང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོལ་དེར་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་སྒྲོས་པ་ནི། ལོག་ཉ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོར་བ་གཉིས་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པས་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་མི་དགོས་ལ། འདིར་དེ་མ་ཆང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་ས་ལས། རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྱེལ་ཡོད་པ་རྒྱུ་ཅན་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དེས་མགྲུ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ཉ་བ་ཅན་དུ་འགྲུར་བ་འདི་ནི། ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡན་ལག་བཞི་གསུངས་ལ། མགྲུ་བ་དང་དགའ་བའི་བྱེད་པར། ཡོན་

ཏན་འོད་ཀྱིས། མགུ་བ་ནི་བསམ་མ་ཐག་བ་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་སྦྱར་བའི་སྒྲིན་གནས་བ་ལ་གསུངས་ཤིང་། ས་སྤྱ་ཏུས་བསྒྲིག་
 རྩེ་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་མ་ཚང་བས་རྒྱུང་འབྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། བྱང་སའི་རྒྱལ་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཀྱང་དཀྱིས་ཆེན་པོའི་ཡན་
 ལག་མ་ཚང་བའི་ཉེས་དམིགས་སུ་ཉྩ་བ་འདུག་ན་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཚང་ཡང་རྒྱུང་ཏུར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཉེས་དམིགས་སུ་ཉྩ་བ་མི་འདུག་ན་འབྱེད་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ལྷོ་མ་རིམ་ལས། རྩོམ་བ་བཟུང་བ་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་པའི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། །རྩོམ་རིམ་ལས། འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཏུ་སྤང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་ཤམ། སངས་རྒྱས་སུ་
 བྱོལ་སྟེ་ཉྩ་བ་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྟོབ་ཀྱང་རྩད་། མི་སྟོབ་ཀྱང་རྩད་། ཇི་སྟོབ་སྟོབ་པ་མ་བཟུང་བ་དེ་སྟོབ་ཏུ་སྟོབ་པའི་སེམས་
 ཡིན་ལ། རྩོམ་བ་བཟུང་བ་ནས་འཇུག་པའི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདིའི་མཆན་བུར་འདིར་སྟོན་འཇུག་གི་བྱང་པར་རྩོམ་བ་བཟུང་མ་
 བཟུང་ལ་མཛད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འཇུག་སྟོན་གྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་པའི་རིགས་དང་མི་ལྡན་ན་སྦྱོད་པ་ལ་སྟོབ་ཀྱང་སྟོན་སེམས་
 སུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་དེ་འདྲའི་བསྐྱེད་སེམས་ཐོབ་པའི་སྟེང་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སྟོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་སེམས་དགོས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྩོམ་བ་བཟུང་བྱིན་ཆད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དེར་སྟོན་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་ཡང་ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་འདིར་
 གྲངས་པར་སྤང་བས། ལམ་རིམ་དང་རྣམ་བཤད་མི་མཐུན་ཟེར་བ་བཏགས་པར་བྱའོ། ། །ལྷོ་བར། ཏྲག་ཏུ་ཚངས་པར་སྦྱོད་ཉིད་དང་། ཞེས་སོ། །
 །མཐོག་དམན་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་ཏུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོས་སྤངས་པའི་བྱེད་པས་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་དགོན་མཆོག་
 མངོན་རྟོགས་དང་། དེའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་དཔལ་པོར་བྱས་ཏེ་སྤངས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དོར་རྒྱལ་བཞིན་བྱས་པས་རྟ་ར་
 རྟེ། ངན་འགོ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ཆོས་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་དབང་གིས་འཆད་ཁྲིམས་ཀྱང་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཏེ། མཛོད་ལས།
 བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། །ལམ་མངོན་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ཡིས་དགེ་འདུན་དག་ལ་
 ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དམིགས་བྱེ་ནས་གནས་དྲུག་པ་རིམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་བདུན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཁོ་བོས་རྟོག་མོད་ཀྱང་།
 ལེགས་བཤད་ལ་ལེགས་བཤད་ཏུ་ཤེས་མཐན་མི་སྤང་ངོ་། །

ཏཱ་ལའ་བོ་ཏུ་ཀློང་། [216] (8) འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། རས་རྩེ་
 རྩར་ཆགས་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ལྷང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྟོ། །དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདྲར་ཞིང་། དབུལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྒྲིག་གོ། །ལྷོ་མས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོད་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གཅིག་ལུ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། མཐོང་དག་
 འཁྱལ་གཞི་ནི། མདོ་ལས། སྤྱན་སྟགས་དྲུག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བདུད་གྱི་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱང་པོ་གསུམ་པ་ལས། དམིགས་པར་སྤང་བས་
 སྤྱན་པ་སྤྱན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཆངས་པས་
 ལྷས་པ་ལས། སྦྱོད་པ་རྩེ་སྟེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའོ། །ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་བོ། །ཞེས་སྟགས་ཡིན་ལ་དེ་དག་གསུལ་སྟགས་ཞིབ་
 པར་ནི་སྟོན་རིམ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུང་ཏུ་སྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། །ཏཱ་ལའ་བོ་ཏུ་ཀློང་། [217] (15) གཡོ་བྱས་ནས་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་ལུལ་ནས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པ་སྟགས་དང་། གསལ་རྒྱལ་གྱིས་དགེ་བ་ཀྱང་ལ་ཡི་རང་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་ལ་ལུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་བཏུས་དང་། རྩོམ་རིམ་གཉིས་ཀར་སྟོན་སེམས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཏཱ་ལའ་བོ་ཏུ་ཀློང་།

དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདྲོ་དང་། བསྐལ་བཟང་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་ལ། དང་པོ་འདི་བསྐབ་བཏུས་
 ལས་གཡོ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུངས་ན། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཙམ་དུ་བཤད་ཀྱང་། སློན་སེམས་དངོས་སུ་
 བཤད་པ་མེད་དོ། ། ༡༩༧༥༥ [218] (14) དམ་བཅའ་བ་འཇུག་སེམས་ དང་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་སློན་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་སྟགས་ཡོད་དེ། དེ་
 དག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མི་འདི་དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་འཕྲེང་བའི་སྟོང་འཇུག་འགྲེལ་བ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་སྣང་བོར། ཐེག་བསྐྱས་ལས། དེ་
 ལ་སློན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རྒྱ་ལ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་བྱེད་
 ཏུ་ལེགས་པར་དྲངས་མོད་ཀྱང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལོ་པཎ་རྒྱལ་མཁས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཐེག་བསྐྱས་ན་དེ་འདྲ་མི་སྣང་ངོ་། ། ་དེས་ན་
 གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་པོར་རྒྱུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སློན་པ་དང་། སློན་པ་ལྟར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལུན་ཆོགས་རྟོགས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་འབྲས་
 བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཁོ་རང་གཉིས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲས་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཅས་པ་ལེགས་ཀྱི། རྒྱ་ལ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཞེས་པ་ཐ་སྣང་འདོགས་ལུགས་ལ་ཡང་སློན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་འདིར་ཡང་སློན་
 འཇུག་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་མ་གསུངས་པར་དེ་གཉིས་སྒྱུར་བཀལ་གོ། ། བསྐྱབ་བཏུས་ཟིན་བྱིས་ན་དབྱང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད། ༡༩༧༥༥ [220] (1) ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། འཇུག་སློན་དང་འཇུག་སེམས་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་སྒྲེ་བ་ འཇུག་སློན་དང་འཇུག་སེམས་གཉིས་འགལ་ཡང་ཞེས་སྟགས་གོང་དུ་དྲངས་
 པའི། སློན་པ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དོན་ཟེར། བསོད་གྲགས་སྟགས་ ལ་ལས་དེ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་དང་མི་མཐུན་ཟེར། གཞན་དག་གིས་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པར་འཇུག་སེམས་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་ཁོ་ནར་ཡོད་ཟེར། ཡོད་པའི་ཡང་བསོད་གྲགས་ཀྱི་སྒྱི་དོན་ལས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལམ་མ་ཞུགས་ན་
 འཇུག་སློན་མཁ་བྱང་སློན་ཡོད་ཅེས་མགྲིན་པ་གསེང་སྟེ་སྒྲེ་བ་ནི་རི་བོང་གི་ཅལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སློན་པ་འདོག་པ་ན། བྱང་སར་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྱུན་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ཁྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སློན་ལམ་བཏབ་བམ། ཞེས་དྲི་བར་གསུངས་པས་བྱང་སེམས་མ་
 ཡིན་པ་ལ་དེ་འདོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་སེམས་དངོས་སུ་སྒྲེ་བའི་རྟེན་དང་། འཇུག་སློན་དངོས་སུ་སྒྲེ་བའི་རྟེན་དོན་གཅིག་པར་སྒྲས་
 པ་དང་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དབྱང་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་སློན་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ལེན་མཁན་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཡིན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དེ་ལྟར་དྲི་དགོས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། བྱང་སློན་ལེན་པ་ལ་འདི་
 བ་པོ་སློབ་དཔོན་རང་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལམ་སློན་ལས། དེ་ལ་འབད་པས་དེ་འདྲ་བའི། གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་མ་རྟེན་ན། ་དེ་ལས་
 གཞན་སློན་ནོད་པ་ཡི། ཆོ་ག་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བཏུས་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྒྲ་མ་ཡོད་ཅིང་དེས་དྲིས་པ་གཞིར་བཞག་གོ་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། དྲི་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ལེགས་པར་སད་པ་དང་། སློན་སེམས་བརྟན་པ་ལ་བྱའོ། ཞེས་ཇུ་མར་ཞིབ་ཆ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་དངོས་ལ་མ་བྱས་པར་རིགས་སད་པ་ཙམ་ལ་བྱས་
 པས་བྱི་མ་ཡང་སློན་པ་བརྟན་པ་ཙམ་ལ་བྱ་བ་དགོངས་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར། ༡༩༧༥༥ [222] (2) གསེར་འཕྲེང་ལས། ཆོགས་ལམ་རྒྱུང་ཏུར་
 སློན་སེམས་དང་འབྲིང་ནས་འཇུག་སེམས་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས

སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ། རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དང་བ་ཡང་
མེད། རྒྱལ་བ་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ལ་འདིའི་སྒྲིན་བའི་སེམས་རྟེན་ལ་དང་བ། རྟིང་རྟེ། རྟིང་སྟོབས་སོགས་ལྡོ་ཆོགས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ས་སོགས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་
འབྲུལ་སོགས་མཐོང་བ་དང་། དེ་མེན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་ཐེ་སྟོང་ཐོས་པ་དང་། དེ་མེན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་
པ་དང་། དེ་མེན་ཡང་དུས་རྟེན་གསུམ་མར་སོང་བ་མ་བཟོད་པ་སྟེ་རྟེན་བཞི་དང་། རང་ངོས་ནས་རིགས་ཀྱི་རྩས་པ་སྟོན་བ། གཞན་ངོས་ནས་བཤེས་
གཉེན་དམ་པས་ཟེན་བ། འགྲོ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་བཅེ་བ། དེ་དག་སྟོན་པའི་དཀའ་བྱུང་ལ་མི་སྟག་པའི་རྟིང་སྟོབས་ཏེ་རྒྱ་བཞི་དང་།
གཞན་ལ་ཆེར་མི་སྟོན་པ་རང་གི་སྟོབས། ཆེད་དུ་སྟོན་དགོས་པ་གོགས་ཀྱི་སྟོབས། སྟོན་ནས་གོམས་པ་རྒྱུའི་སྟོབས། ཆོ་འདིར་འབད་པ་སྦྱར་བའི་
སྟོབས་ཏེ་བཞི་སོགས་ཅི་རིགས་ལས་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོན་བས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་ན་སྟོབ་ལམ་ལ་རུང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་འདོད་ན་མི་རུང་བས་ལྷར་བཤད་པ་ཀུན་ལ་ལེགས། རྟོན་འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་འདིའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱས་ན་
དེའི་རིགས་པའི་འབྲུལ་གྱིས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འབྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་
བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་ཟེར་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་
མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མི་
ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག ཁྱེད་གཉིས་གཅིག་ཤོས་ཐབས་ཁྱད་
པར་དུ་བསྒྱུབས་པས་གཅིག་ཤོས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་འགལ་བར་
ཐལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྱབ་ཁས། དེས་ན་གཞུང་གི་ཐོབ་ཆོད་ནི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
སྤང་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དེར་བཞག་ན་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཏེ་
ཅང་ཐལ་བས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྩི་གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལམ་དུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་
ཁྱད་ཅིག་ཡོད་དམ་དཔྱད་དེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་ལ། རྒྱལ་བ་བཞི་པར་སྦྱིབ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བདེན་
འཛིན་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་འབྲུབ་བམ་སྟམ།

ཏཱ་ལའ་བོ་ཏཱ་ལའ་བོ་[224] (5)དེ་དུས་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་མེད་ན་ཡང་དེའི་ཤུགས་དངོས་སུ་དེ་ལ་འཇུག་ན་དེ་དེས་དངོས་སུ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྟོན་ཤེས་ཤུགས་ཀྱིས་ཟེན་ཚུལ། ལུ་ཤི་བའི་མ་ཟས་ཟ་བ་ན་ཡང་། ལུ་ངན་གྱི་སྒོ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཤུགས་མ་ཉམས་པས་སྒོའི་ཟུར་
གཅིག་གིས་དུ་རེ་དྲན་པ་དང་འདྲ་བར་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས། ཏཱ་ལའ་བོ་ཏཱ་ལའ་བོ་[225] (4)མདོ་ཐེ་བྱུང་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་
རྣམས་ལ། ཁོས་དང་སྟག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྟོན་པ་གཞན་དུ་འདོད། ཁྱེད་བཞིན་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པ་ལོ། ཁྱེས་སོ། ། ཏཱ་ལའ་བོ་ཏཱ་ལའ་བོ་
བཟང་བའི་བྲི་རྒྱུར། མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སའི་གནས་རྒྱལ་ན། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྦྱིའི་རྣམ་པར་མོས་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བཤད་ལ། དེ་ལས་བསྟོག་པས་སྟག་གསམ་རྣམ་དག་དང་། དག་སར་འབད་རྩིས་རགས་པ་ལ་མི་

སྒྲིག་པར་སྒྲིག་མའི་རྟེན་ལེ་ཤེས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་སྒྲིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐབས་བདུན་པ་ལྟར་རོ། ། རྟེན་གྱིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་ནས། བདག་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྒྲིག་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་
 ལྟ་བུ། རྒྱ་ལོ་སྒྲིག་རས་གཟིགས་ལ་དང་པོ་ནས་ཕྱགས་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིག་པ་ཡིན་ན། བདག་ཅག་གི་སྒྲིག་པ་ལ་དང་པོ་ནས་རྒྱལ་བོ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིག་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་དེ་སྒྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། རྟེན་གྱི་[226] (17)འགྲེལ་པ་
 ལས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་གཞི་ལ་ཕྱ་བའི་ཕར་ཕྱིན་ལས། དེ་ལས་མཚམས་སྐྱར་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་
 བཅུ་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་མི་འགྲིག་སྟེ། ཚས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ནི་ས་དགུ་པར། ཚས་སྐྱ་བའི་སྒྲིག་བྱར་བྱུར་པ་ཡིན་པ་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་
 ལམ་ས་བཅུད་པ་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་སྒྲིག་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་དང་འཕགས་པས་ལྷར་སྐྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་
 བཤད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྒྲིག་དཔོན་བཀག་པ་ནི། ཡལ་ག་ཞོན་ནས་རྩ་བ་གཙོད་པའི་སྒྲིག་གོ་སོ། ། རྒྲིག་ལས། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་
 སྟོབས། རྩོམ་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་དང་། ཞེས་དང་། རྒྱ་ལོ་ཅིག འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་གོམས་པ་ལས་སྒྲིག་
 པ་དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསེར་འབྲང་གསུངས་སོ། ཟེར་བ་མིག་བར་ཏ་ཅང་ཡངས་ཏེ། འདི་ལྷ་ཀ་བརྟན་ལས་བྱུང་པ་ལ་གསུངས་ནས་སྒྲིག་
 བྱུང་གི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྟན་ལས་བྱུང་བར་བྱས་ཚད་རགས་པ་བརྟན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
 བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསྐྱ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ནམ་པ་བཅུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་
 པ་བརྟན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།
 སྟོབས་རྒྱུད་བ་དང་། སྟོབས་དང་ཐུན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་
 བརྟན་ལས་བྱུང་བ་ནི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིག་མེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིའོ། དེ་ལ་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིག་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ནམས་ཀྱིའོ། ཞེས་གསུངས། ལྷག་མ་
 ཡང་རིགས་ངེས་མ་ངེས། ཀྱན་སྒྲིང་དག་མ་དག། ཀྱན་དཀྱིས་ཀྱིས་ཉམས་ཀྱས་མི་ཀྱས། སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་ལ་སྐྱར་བ་སོགས་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་འདིར་བརྟན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཚོགས་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་དུ་བཤད་པ་ཐོས་བྱང་ཅམ་ལ་བྱེད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། ། རྟེན་གྱི་[228] (20)སྒྲིག་མའི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རྩམ་པ་དུག་རྩ་བོ་དེ་དག་གིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྩམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མི་ཟད་
 པ་ཡིན་ནོ། ། རྩོད་པོ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ནས་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་བྱི་སྒྲིག་སྐྱ་ཚོགས་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས། འདིའི་རེ་ལྟ་པོ་
 ཟུར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་གྱི་མེ་ཀྱས་ཏེ། མདོ་དགོན་མཚོག་བཞེགས་པ་ལས། འདྲ་སྤང་སྒྲིབ་པ་ཚོས་པ་ལ་ནི་ཕྱག་བྱ་ཡི། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
 གྱི་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་མའི་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ་བདག་མིན། རྩམ་འཇུག་སྟོན་སྒྲིགས་བྱང་བའི་ཐིང་འཁོར་འདྲ། དེ་སྤང་འབད་པས་
 བསགས་པ་སྟེང་གོགས་ལ། འཕྱོར་བས་འཕྱོད་མེད་ཡིད་ནི་དགོ་ཀྱང་ཅིག །

༥ རྟེན་གྱི་[232] (2)འདིར་བསྟན་གདམས་དག་བཅུ་པོ་ཚོ་ཚོགས་ལ་གསུམ་དང་སྦྱར་ལ་ལ། མཐོང་སྒྲིག་གཉིས་ལ་རེ་རེ་འོ། ། རྟེན་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྒྱ་ལོ་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་པ་འདིར་བསྟན་གདམས་དག་བཅུ་ཆར་ཡིན་ལ། དག་ཏུ་མ་ཐོན་པ་ཞིག་དེ་ལ་ཡང་བཞག་

དགོས་སམ་དབྱད། ཀྲམ་ལེཾ[232] (16)མདོ་ལས། ལྷན་ཏུ་རྒྱ་ཁྱེར་འགྲོའི་བོ་བའི་ལན་སྟོན་པས། ཁྱེར་འགྲོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ང་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་
ཅི་ཡང་མེད། ། ཀྲམ་ལེཾ[233] (20)ཚུངས་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྲུལ་གྱིས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཆོས་ཅན། རྫོང་བྱེད་
ནམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་ལྷན་གྱི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་ན་ཡ་མཚན་ཞིག་ཡོད། རྒྱུ་བར། སྒྲ་མེད་
ཀྱང་དེ་དེ་ཉམས་སྤངས། །ཞེས་སོ། ། རྒྱུ་ལྡན་རྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་སྟོན་པ་འདི་གཞུང་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་གཤམ་ཀྱང་། རྟོགས་དཀའི་སྤངས་བར། ལུས་ངག་གི་ནམ་རིག་
གཉིས་རྟོག་དཔྱད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐང་བར་འདྲ་བས། སྟོན་པ་བོའི་ཤེས་པའི་ཆལ་སྟོན་བྱེད་དུ་མཚུངས་ལ། ལྷན་གྱི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱང་གཡེང་བའི་རྒྱར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་སྟོན་པའང་བཀག་སྟེ། རང་རྒྱལ་རང་གི་ཐུགས་ལ་ཤར་བ་ན། སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་གདུལ་བྱ་ལ་གོ་བ་སྦྱོང་བར་གསུངས་
ཏེ། སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ཉམས་སྤངས། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པ་འདོན་ལུགས་འདི་ལེགས་སམ་དབྱད། །

༥ ཀྲམ་ལེཾ[235] (2)སྒྲ་བ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་ལ་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩེ་ལྷན་ཆེན་གྱི་ལམ་
གྱི་ལུས་ཚང་བ་འདི་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟོས་པས། སྒྲ་བ་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བཤད་དེ། གཞི་ལ་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་སོང་ན་ལམ་ལ་
ཆོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་འབྱུང་བས་སོ། ། ཀྲམ་ལེཾ[235] (15)གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྒྲ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟོ་
ནས་བྱང་ཆེན་དང་བྱང་ཆེན་གྱི་མིང་དང་ཤར་ཕྱིན་དང་རྫོགས་བྱང་བཞི་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་
ལོངས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའི་ཤར་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་ལས་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོར། གང་གིས། གང་ལ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲོབ་པར་གསུངས་པའི་ལུས་
ནམས་ལའང་ཞེན་པ་འགོག་པ་སྟེ། འདིའི་མིང་ནི་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་མིང་གཞི་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཀྱང་།
མདོའི་འབྲེལ་ལ་དབྱད་ན་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་བྱའམ་སྟམ། རྩེ་ལྷན་མ་བཏགས་མ་དབྱད་པའི་
ཤེས་བྱ་བཟེ། རྩེ་ལྷན་ལོའི་གྲུབ་མཐའ་རྩེ་བར། བདེན་གཉིས་དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་ཅམ་དུ་གསུངས། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འབྲེལ་པར་ཀུན་རྫོབ་རིག་པོའི་
ཤེས་བྱ་དང་། དོན་དམ་འབྲེལ་པོའི་ཤེས་བྱ་མིན་ཡང་། མ་ཕྱེ་བར་མ་བཏགས་མ་དབྱད་པའི་ངོ་ཅམ་དུ་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་མདོ་ལས་
གསུངས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དོན་རི་ཉམས་ཡང་ཐ་སྟོང་མཁན་པོ་ནམས་ལ་ཆོག་གི་སྒྲིན་པ་མོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགག་འོས་སོ། ། ཀྲམ་ལེཾ[236]
(16)ལ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མི་བྱང་བས་གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱུ་ལྡན་ལ་ལ་ཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་བཀག་པའི་
ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཟེར་བ་བབ་ཅོལ་ཏེ། དེ་ཉམས་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ཚུངས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་བོད་མ་རབས་པ་ནམས་ཐ་དད་སུ་
གསུམ་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུང་དུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྒྱུ་ལྡན་ལས། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྒྲིན་ལུས་མིན། ། རྩེ་ཞེས་དང་། རྩེ་རྩེ་གཅོད་
པར། ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་ནམ་པར་ཤེས་མི་རུས། ། རྩེ་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ཉམས་
འདའ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིར་དེའི་ལུས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་བརྫོང་པ་སྟོན་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀྲམ་ལེཾ[237]
[237] (20)དབྱེ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ཡིད་གྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ནས། དེ་བས་ན་སྒྲོབ་པའི་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ལྡན་ཆོས་བསྟན་རྒྱུ་
མཁས་གྲུབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པར་ཡིད་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསམ་པས། ལྷན་དབང་བོའི་ཐེ་ཆོས་བསལ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཡིད་ཀྱིས་ཚས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟར་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་འདི་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་དཔེར་འདོད་པ་མི་ཅུང་སྟེ། དག་གི་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་པ་ཕྱ་མོ་འདི་ཙམ་ཡང་དོན་དམ་ལ་གཟེགས་པའི་དོར་ཁེག་དགོས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར། གྲོགས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རི་སྟེང་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་། རྒྱུ་དང་། བད་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འདིའི་ཡི་གེ་ལ་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་དབྱ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། འདོད་རྒྱལ་གྱི་བད་ཞེས་བོད་སྐད་ཁ་ཅིག་བཤད་ཀྱང་ཁྱེད་མེད་པ་མ་མཐོང་དོ། །

ཀྲམ་ལེཾ། 239] (17)དབ་མ་ཉིང་པོ་ལས། རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྷ་བུའི་རྩེད་ན་རང་ལས་སོགས་སུ་རང་གིས་ཐོབ་ཐུང་བུའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཐོན་པོའི་ནམ་པ་
ལས་གཞན་ཏེ་གྲུར་པའི། རྩམ་པ་སེམས་ཉིང་རང་ལ་རང་གི་གསལ་ལྟོང་གི་ཆ་ཙམ་ཁྲིའང་བ་ཞིག་སྒྲུང་། ། རྩོན་དེ་འདྲ་མི་རུང་ངོ་། ཁྱིའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་
ལས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པའམ་སྒྲུང་བ་ཅི་རིགས་མེད་ན་དེའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་ཏེ། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། འདིས་ཞར་ལ་རང་རིག་
སྒྲུབ་ན་མས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པས་འདིར་དངས་པ་ཡིན་གྱི་འདི་ལེགས་ཟུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། ལྷང་འདི་ལ་ཡང་། འབྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ་
ཡུལ་ཏུ་སྒྲུང་བ་མ་གཏོགས་པར། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིང་གཞན་ཅི་ཞིག་ཁྱེས་འབྱུང་ལ། འདིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཤེལ་དང་དཔེ་དོན་སྒྲུར་ཏེ་རང་རིག་
སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་དགག་ཚུལ་མང་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལེན་ལྡ་པ་དང་། རྩང་སྒྱུའི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྩོང་ཁ་ཅིག །
སྒྲུང་དབང་ཤེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་རང་མདོན་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མས་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
བྱ་གང་། སྒྲུབ་པའི་ནམ་པར་རྟོགས་བྱ་མིན། ། པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིང་ཡིན་ཏེ། རྩམ་བཤད་ལས་འདི་ལྷར་བཤད་པས་སོ། ཟེར་ན། འོ་ན་རྟག་དངོས་གྱིས་
སྒྲོང་པའི་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཀྲམ་ལེཾ། 241] (2)རྩེ་ཤེས་ལས། རྩོན་པས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཐར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ནམ་རྟོག་ལས། ། རྩམ་ཉོན་གྱི་རྩུ་ཚུལ་མེན་གྱི་ནམ་རྟོག་དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་པ་ལྷ་ཆོགས་བཟང་དན་སོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་གོམས་པ་ལས་སྒྱེ་ལ་སྒྲུབ་
པ་རྩེས་མ་འདི་བདེན་འཛིན་ལ་
ཐེད་པར་ཐུགས་རེམ་ཆེན་མོར་ཡང་གསུངས་པ་དེ་ནི། རྩོང་པ་ཉིང་གྱིས་འགག་པར་འབྱུར། ། རྩོང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། སོགས་འཇུག་པའི་ལྷང་དོན་ལ་
ཡང་ཁ་ཅིག ཀྲམ་ལེཾ། 242] (15)གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་ཤར་ཕྱིན་ལ་བདག་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ཡང་བསྒྲིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། བདག་དང་བདག་མེད་ལྷ་བ་དག་དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲིག་ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོང་
འདིའི་དངས་མཆོམས་ལྷར་ན་རགས་པའི་བདག་མེད་དུ་འགོ་བའི་ཆོད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། དར་རྟེན་ཏུ་བདག་མེད་ཙམ་ལས་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ལ། རྩོང་
ཐུན་ལས། ལྷ་བ་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཙམ་ལེགས་པའི་རྟོགས་གྱིས་ལྷ་བ་བྱེད་ཉིང་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བདག་མེད་ཐ་མོ་ལ་སྒྲུར་རོ། །
ཀྲམ་ལེཾ། 244] (3)གཞན་ཡང་སྒྲོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུབ་ཤེད་
མེད་པའི་ཕྱིར། རྩོང་དེ་ནི་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཤེད་ཡིན་པས་ལྷ་མ་དང་མི་འགལ་སྟེ། ། རྩོང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་
འདྲ། རྩོང་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་ཞེས་ཡུལ་ལ་སྒྲུར་བ་གཤག་ཆེ་ལ། གང་གི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ནམས་དགག་བྱ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
ནམས་གནས་ལུགས་སུ་འཛིག་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་། དབྱུར་སྒྲུང་བ་འོག་ཏུ་དངས་པ་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ལྷར་སྒྲོང་ཐུན་ཡང་གསུངས་སོ། འདི་ནི་རྟོག་གེ་འབར་བར། ཡང་ན་དོན་དམ་
པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་གཅིག་པར་སྒྲུང་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྲོར་ཚུལ་གསུམ་སོགས་རྩང་སྒྱུའི་གྲུབ་མཐའི་མདོ་སྟེ་སྒྲོང་པའི་ཐར་

བཟོད། ། རྟོན་བཏགས་རྣམས་^{ལལ་ཆེར་ལོག་པར་}བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ། གཞན་དབང་རྣམས་^{ལས་གཙོ་བོ་ཕྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་}ཤེས་པ་སྟེ་ཞེན་པའི་ཀུན་རྫོབ།
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རྣམས་^{གཞིགས་པ་ལྟར་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོར་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་}བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་
 འདི་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དང་སྤྱར་ཏེ་ཤར་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་སོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ལེགས་
 བཤད་སྟེང་བོར་ཕྱི་མའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པས། དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་གསུངས་པས་དམིགས་ཕྱི་སྟེ་དབྱེད་རྒྱ་ཡོད། རྟོན་པའི་
[244] (17)ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དོན་དོན་དམ་དང་། རྟོན་གསུང་དོན་དམ་པ་མུང་འདས་སྐྱབ་པའམ། གཟུང་དོན་དམ་པ་ཆས་ཉིད་ལུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་ཆ་ནས། རྟོན་རྣམས་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་དང་། ལྷོ་ལྷུག་པར། དེ་ནི་དགོས་པ་མཚན་ཡིན་པས། དོན་དམ་མུང་འདས་པ། ཞེས་པ་ལྟར།
 རྟོན་འདས་རྣམས་ཐོབ་པ་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པོ་ཡང་དག་པར་སྟེ་བ་དང་སོགས་སྐྱས་ཡང་དག་པར་འཇིག་པ་རྣམས་ཆས་ཅན།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་སྟེ་བ་སོགས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གི་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ལུལ་འཇོག་པ་ལུལ་ཅན་ལ་སྟོས་ཤིང་། འདི་ནི་དེད་གཉིས་
 མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱེད་རང་གིས་དབྱེད་པའི་ངོར་ཡོད་པས་མི་ཆོག་སྟེ།
 འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་དེ་ནི་དབྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ལན་དུ། རྟོན་གསུང་མཐུན་དེ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་བས་ལོག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་བཞག་པའི་སྟོང་པ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་བས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་^{མགོ་མཚུངས་སུ་}ཚུད་པ་གང་
 ཞིག རྟོན་བང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མེད་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་དབུ་སེམས་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

རྟོན་གསུང་འདིར་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་ན། དེ་ཉིད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་དོན་དེ།
 ཡེ་ཤེས་སྟོང་བོས་བདེན་སྒྲུང་བཞེད་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཚུད་ལན་འདི་དག་ཤོད་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །

རྟོན་པའི་**[247] (18)**མདོ་ལས་འཛིན་བྱའི་སྤྱིང་འདི་དགེ་སྤོང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ཁྱུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྷ་བྱ་ཤ་སྟག་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་
 འདི་ཉ་སྟེ། དཔེར་ན། འདས་བྱའི་ཆལ་ལམ། འོད་མའི་ཆལ་ལམ། བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཆལ་ལམ། སྟེག་མའི་ཆལ་ལམ། འབྲས་ཀྱི་ཁིང་ལམ། ཉིལ་གྱི་ཁིང་
 ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། རྟོན་པོ་དང་ལམ་གྱི་དོན་ཡང་གསེར་འབྲེང་ལས་ཤེས་ལ། ཐ་མར་ལམ་སྐྱོས་པའི་དོགས་གཙང་བྱ་སའི་ཐ་མ་
 དབྱེད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད། རྟོན་པའི་**[249] (16)**གཉིས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། ཇི་ལྟར་དུ་བྱེ་བའི་གངས་ངེས་དང་། དེ་ལྟར་
 དུ་བྱེ་བའི་དོན་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་བཞི། སྟེ་གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་བདེན་གཉིས་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་བཙམ་དང་སྒྲོ་ཡི་གཞན།
 །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་ལ་རྟེན་ཆེན་ལས། དོན་བྱེད་ལུས་པ་གང་ཡིན་པ།
 །ཞེས་འདོན་དགོས་པར་བཤད་དོ། །རྟོན་པའི་**[251] (18)**རྟོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོར་འཛིན་པས་ཐོག་བཤམ་གཞན་སེལ་ལ་སྟོས་ནས་
 ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པོ་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱོ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་བརྗོད་པའི་སྐྱོ་ཡིན་ཀྱང་། ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱོ་མིན་པའང་ཞིབ་ཆའི་
 རྣམ་གྲངས་སོ། །རྟོན་པའི་**[253] (1)**རྣམ་འགྲེལ་ལས། གངས་ཅན་ལྟར་ན་སྟོང་སོགས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཐ་དད་པ་སྟོང་
 འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་གང་ལས། །རྟོན་པོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ་རྟེན་ཆེན་དུ་སྟེ་གསལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སྐྱར་རོ། །རྟོན་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 ཤེས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྟོང་བའི་དོན་དེ་རྣམས། །འདི་ལྟར་རྟོན་པའི་ལྷ་གྱི་ལྷ་པོར་ན། བ་ལང་ནག་རྒྱར་ལྷ་བྱ་ཡང་རིགས་མཐུན་པ་བ་ལང་དཀར་ཟལ་ལས་ཐོག་པ་

དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཏྲ་ལས་ལོག་པ་སོགས་ཐོག་པ་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་སྟོས་པའི་སྒྲིག་པའི་ངོ་བོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། ཕྱི་མས་ཐོག་པའི་དོན་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤིང་འཛིན་གྱི་ཆོ་དེ་ཡིས་རི་ལྷོ་རྒྱ་ནག་བཏགས་པ། རྒྱ་ཕྱི་ཕྱི་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། ། རྒྱ་ལོ་ལོ་དྲ་ན་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་ཤིང་སྤྱི་དང་ཤིང་གསལ་རྣམས་འདྲེས་པར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས། ཤིང་གི་སྤྱི་གང་ལ་རྩེས་སྤྱི་འགྲོ་བ་དེར། ལྷག་པ་ཡང་རྩེས་སྤྱི་འགྲོ་དགོས་པ་ལས། གསལ་བ་ཤིང་ལྷག་རྩེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པར་མངོན་ཅིང་། རྩེས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། སྤྱི་གསལ་གཉིས་འབྲེལ་བ་རྩེས་གྲུབ་ཡོད་ན་སྤྱི་དེ་འབྲུང་བ་བཞིན། གུན་གཞི་དང་ས་བོན་ལྷ་བྱ་རྟེན་བཞེན་པར་འབྲེལ་བ་རྩེས་གྲུབ་ཡོད་ན། རྟེན་པ་འདོད་པའི་ས་བོན་དང་གུན་གཞི་ཡང་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གུན་གཞི་འདོད་པར་གཏོགས་དགོས་པ་ལྟར་གོང་མའི་ཆོས་དང་ཡང་རང་བཞིན་འདྲེས་པས་གོང་མའི་སར་གཏོགས་པས་ཁམས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་དཀའ་འགྲེལ་དུ། ཤིང་མིན་ལས་ཐོག་ངོ་བོ་དེ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་རིགས་གཉིས་འབྲེལ་པར། ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐོག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཤིང་ཤིང་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཞེས་སོགས་འབྲུང་སྟེ་གཞུང་གི་དོན་བཅའ་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་ལོ་ལོ་དྲ་ན་ཤིང་འཛིན་ཡང་འབྲེལ་བ་བདེན་གྲུབ་མེད་དེ། སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཤར་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན། ལོ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། རྒྱ་མ་སྙད་ཅུས་དེ་ཆོ་བཤད་ཅུས་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འགག་ནས་མེད། ལོ་དེས་ན་དེ་ལ་བཤར་དོན་དམ་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལོ་ལོ་དྲ་ན་དག་དྲངས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་ཞིབ་པར་མ་ཤེས་ན། སེལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་ཐ་དད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་ཐ་དད་བྱས་ཆད་ངོ་བོ་སོ་སོར་འབྲེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་རགས་པ་ཞིག་ཏུ་གོ་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཛོག་མི་རུས་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། འདིའི་མན་ངག་ཐ་མོ་ཞིག་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ཤོག་གྲག་གོ་བདུན་པར་ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། རྒྱུ་ཆེན་ཤོག་གྲག་ཐ་མོ་བར་གསལ་བོར་འདུག འདིས་ནི་བཤར་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ལུས་དེ་ལ་དང་བོར་བཏགས་པ་བཤར་དང་། བཤར་དེ་ཕྱིས་སྤྱི་འཇུགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཐ་སྙད་ཅེས་པའོ། །

ཀླུ་ལྟོ[254] (20)དཔྱ་མ་སྤང་བ་ལས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྒོ་འདྲི་སྒྲིབ་པ་འམ་འདུན་སྒོ་འདྲིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགེབས་པ་ལྷ་བྱ་གུན་ནས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལོ་ལོ་དྲ་ན་གཉིས་རང་འབྲེལ་གྱིས། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་གུན་རྩོམ། བཅས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་ཡང་གཅིག་གོ། རྒྱ་ལོ་ལོ་དྲ་ན་ཀྱི་སྤྱི་དོན་སྤྱི་ཏའི་སྤྱི་ཡང་དག་དང་། སྤྱི་ཏ་སྒྲིབ་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་ལས། ཡང་དག་གུན་རྩོམ་འདོད། བཅས་པ་ཡང་ཡང་དག་པ་བསྒྲིབས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀླུ་ལྟོ[257] (11)གཟུགས་སངས་འཕགས་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྷག་སྟེ། རྒྱ་ལོ་ལོ་དྲ་ན་ཆ་རྒྱུང་པར་སངས་འཕགས་ལ་རྩན་པར་མ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་སྤང་། རྒྱ་ལོ་ལོ་དྲ་ན་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལོ་ལོ་དྲ་ན་ཆ་རྒྱུང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་བོ་ཡོངས་སྤྱི་སྤངས་པ་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་དང་འདྲ་བར་དབང་བོས་སྒོའི་ལུས་ཡོངས་སྤྱི་གཙོད་པས། གང་གི་ཕྱིར། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་བས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པས་མ་གཟིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀླུ་ལྟོ[258] (3)སྐལ་བཟང་མིག་འབྲེད་ལས། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ལོག་པའི་གུན་རྩོམ་མི་བྲིད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྲེད་ཀྱི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་འབྲེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལོ་ལོ་དྲ་ན་གཉིས་རང་འབྲེལ་གྱིས།

རྒྱུ་ལྡན་པ་ལྟར་ཆོག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པས། འདིར་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་དགོས་སམ་
 དབྱེད་དེ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞིབ་ཆ་གྱིས། རྟོག་པར་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་པའི་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་གྱི་བཅ་པོ་སོགས་ཀྱང་ལོག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཉི་ཀུན་རྫོབ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལྡན་ལ་ཁ་ཅིག་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར། རང་གི་ཕྱེ་པ་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ལྟར། རྩིས་ཀྱི་རྒྱལ་
 གསུང་ལ་རྩིས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བྱེ་རིག་གཞིས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་འདྲ་བས་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་རྩིས་ཡན་གར་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་
 ཡང་། རྣམ་འབྲེལ་ངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་ན་བདེ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་བཅ་པོར་འདོད་པའི་གཞན་སྤེའི་ལྷགས་གཞིས་བྱུང་བ་ལས་བྱེ་
 རིག་གཞིས་བདེ་བ་ནང་གི་བཅ་པོར་འདོད་ཅིང་བདག་དང་འདྲུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་མྱོང་བར་འདོད་པ་ཉིད་ལ་མཛོན་ནོ། ། རྟོག་པར་
 འབྲེལ་ལས། ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་ཀོ་རིམ་བསྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་ལ་འབྱུང་ཁ་ཅིག་ཏུ། ནི་ཞེས་པ་ངས་པར་
 བཟུང་བའམ་གོ་རིམ་བསྟོན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། ནི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཀུན་བཏགས་ཞེས་པའི་མཚུག་
 ཏུ་བསྟན་ཟེར་ན། དེ་ནི། ཀུན་མཁྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་མིན། ཞེས་གོ་རིམ་བསྟོན་པ་རང་གིས་ཆོག་འདུག་པས། དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས་སམ།
 ཞེས་ར་མགོ་བྱས་འདུག་པ་ངས་བཟུང་ཉི་ལྟ་གི་བདེ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་དབྱེད་དེ་གང་ལྟར་ཉི་ལྟ་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི། གཞན་མཉམ་ཞེས་ངས་བཟུང་གི་ཆོག་ཅིག་ཐོབ་ཆོད་དུ་འདུག་གོ། །

༥ རྟོག་པར་ལྟོ། [261] (8)བདེན་བཞི་ལ་ཤེས་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་། མཛོན་དུ་བྱ་བ་དང་། རྟོག་པར་བྱ་ལ། དོན་དམ་པར་ཤེས་
 སྤངས་མཛོན་བསྟོན་བཞི་བྱར་མེད་པར་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་བར་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དག་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཞེ་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 བདེན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གཞིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱང་ནད་དང་དེའི་རྒྱུ་ལྟར་པའི་དཔེ་འདིའི་སྤྱིའི་ནས་དབྱེད་ན་
 དཀའ་ལ་གནས་སུ་མི་སྤང་ངོ་། ། རྟོག་པར་ལས། སེམས་ཅན་བཞི་དྲུག་ཏུ་གཏོགས་ཞེས་པ་ཙམ་སོ། ། རྟོག་པར་ལོ་ན་ལེ། བསྟན་གྲགས་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཉེར་
 ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱུག་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པར་ལྟོ། [262] (8) གསེར་འབྲེང་ལས། ཀུན་འབྱུང་ལ་དེས་བྱུང་ཀྱང་། སྤྱུག་
 བདེན་ལ་དེས་མ་བྱུང་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་བར་ཡང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་
 ཡིན་མོད་ཀྱི། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་ལ། མཛོད་ལས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀུན་
 འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། རྟོག་གནས་སྤེའི་པའང་དེ་དག་ཡིན། ཞེས་རྣམ་གུངས་སུ་གསུངས་སོ། །འདིའི་སྤྱུག་ཀུན་དངོས་ལ་མི་བྱེད་པར། སྤྱུག་བཞི་དང་
 ཙམ་དུ་འདོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། འོག་ཏུ་གནས་དུག་པར། བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་བཤད་པའང་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་འདི་
 དངོས་མིན་ན། དངོས་དེ་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་མཆིམས་རྒྱུ་ལས། འདིར་ཟག་བཅས་འབྲས་བུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཞེས་ཐོག་ཆ་ནས་འབྱེད་པར་གསུངས་པས། བྱེ་སྤྱུག་འཇོག་མཚམས་འདི་བྱུང་ཆེ་བར་སྤང་ལ་
 མདོ་ཕྱེ་པས་ནི་ཏ་ཅང་བྱུང་རྒྱུ་ལྟེ། མདོ་ལས། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྤེང་
 པ་སྟེ། དེ་དང་དེ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བཞེན་ནས་སྤེང་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་དུ་འདོད་ཀྱང་། མདོ་དེ་ནི་གཙོ་བོའི་

དབང་དུ་བྱས་པའམ། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། ལྟོམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་ཆོས་ཅན། ། སྤྱི་ཁྱ་ཅེག་གོང་མའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ཉན་མོངས་ཡོད་ན་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་འོང་འབྱན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འབྱུང་རོ། ། ཟེར་ཡང་།

འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་སོ། །

ཧྲེན་པེ་ཧྲེན་པེ་[263] (3)ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱག་བཟུལ་ལ་དབྱེན། སྤྱག་བཟུལ་གྱི་སྤྱག་བཟུལ། འཕྱར་བའི་སྤྱག་བཟུལ། ལྷབ་པ་འདྲ་བྱེད་
 གྱི་སྤྱག་བཟུལ་གསུམ་དབྱེར་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྤྱག་བཟུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཟག་བཅས་
 གྱི་ཚར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཞི་ཟག་བཅས་གྱི་ཚར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ལྷབ་པ་འདྲ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཟག་བཅས་གྱི་ཚར་བ་
 བདེ་སྤྱག་གང་སྟེན་ཀྱང་། འགག་པའི་ཚེ། དེའི་ངོ་བོར་བག་ལ་ཞུགས་ཆུང་མི་ཟ་བར་གནས་ཏེ། རྒྱུན་དང་འཕྲད་ཆེ་ཕང་རུང་དུ་གནས་པ་སྟེ།
 གསོད་པའི་ཁྲིམས་མ་ཁྲོལ་བར་གནས་སྐབས་བདེ་བ་མྱོང་ཡང་མཐར་སྤྱག་བཟུལ་འབྱེན་པའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཟེར་བ་རྩ་བུ་སྟེ། བདེ་ལམ་སོགས་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ། རྟོད་བཅུ་དྲུག་རྩ་ལོག་བཅུ་དྲུག་སྤྱད་པ་ཐོག་ཆད་དུ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཟྱེ་མཆོས་བཅུ་དྲུག་རྩ་ལོག་བཅུ་
 དྲུག་གི་གཉེན་པོར་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མི་གཙང་བའི་རྩས་སོ་གཉིས་སོགས་སུ་བྱེ་སྟེ་དབྱེད་པའི་ཚུགས་སྤྱབ་གྱི་བདག་གཅིག་ཕུ་བས་སྦྱོང་བར་སྟོམ་པ་
 གཙང་བར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་རུང་ཡོད་སྟངས་ཡང་། རྩམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་བདེན་པ་རྩམ་པ་
 བཞིས་བཞུགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཏེ། དེ་ལ་རྩམ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་གི་གཉེན་པོའོ། རྩམ་པ་
 གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་གྱི་གཉེན་པོའོ། རྩམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་གི་གཉེན་པོའོ། ཞེས་གསུངས་པས། གཙང་བདེ་གཉིས་
 གཉེན་པོ་གཅིག་ལ་སྦྱར་ཞིང་། བདག་ཏུ་རྩ་བ་ལ་གཉེན་པོ་གཉིས་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ཀླུ་ཀྱང་། གཙང་བ་དང་བདེ་བའི་
 གཉེན་པོ་ནི་སྤྱག་བཟུལ་བའི་རྩམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོག་ལྷགས་སྤྱག་མ་གསེར་འཕྲེང་དུ་རྩ་ཞིང་། གཅིག་ཕུ་ནི་དུས་དང་།
 འཕྱར་བ་ནི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩམ་འཕྱར་ཡིན་ལ། སྤྱག་བཟུལ་ཐར་བར་འཛིན་པ་ནི། རྩལ་དཔོག་པའི་གཞུང་ལས། ཁ་བ་རྒྱ་སྟོས་ཀྱི་མུད་དང་།
 ཁ་ཞོ་བ་མོ་མུ་ཉིག་མདོག་ གཤུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། ཞེས་པ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་དུ། ས་རྒྱ་མེ་
 རྒྱང་ཉེ་ཟླ་བལ་ཐོབ་མཛོད། ཅེས་ཟུར་ཟ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དེ་ལྷགས་འདིར་ཡོད་ཀྱང་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྤྱག་
 བདེན་ཡིན་ལ། བྱ་ཞོམ་པར་འཛིན་རྒྱའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་མི་འདྲའོ། བྱེ་སྟེས་ཐར་པ་ཐོག་པ་འདྲོད་ཀྱང་མི་ཐོག་པའི་
 ཐར་པ་མེད་པར་མི་འདྲོད་ལ། དེ་ལོག་པ་ཡང་། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། ཅེས་སྤར་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་སྤྱིད་པས་འདི་ལོག་ལྷགས་སུ་
 འགོ་དོན་མེད་དོ། རྒྱུན་བཟང་བས། བདག་གཙོ་བོ་སོགས་རྒྱ་གཅིག་ཕུ་དང་། སྤྱིའི་ཚངས་པ་འཕྱར་བས་བྱས་པར་འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས། རྟོད་
 དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རྒྱ་འོ་རྩམ་འགྲེལ་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྩམ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་སྐབས་དུ་མར་ཧྲེན་ཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོས་པས། མཚན་ཉིད་རྩས་ཡོད་དང་། མཚན་བྱ་དེ་ལ་སྟོས་
 པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཧྲེན་པེ་ཧྲེན་པེ་[264] (10)འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ།
 ལས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཟང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ་དོན་རོལ་མཚར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་ཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
 ཡུལ་ནི་དགེ་བས་ཡིད་འོང་ན། ཡུལ་དེའང་དན་པར་རྩེ་བ་ཡིན། གང་ཞིག་བཏང་བ་ཤེས་འཕྱར་བ། དེ་གྲུབ་པ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་དང་། དེའི་

འགྲེལ་པ་ལས། ལྷུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། ཇི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་མའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་
བ་དེ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་འཐོབ་ན་དེ་ཉིད་ཐར་པ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཙང་བས་བསྐྱུས་པའི་བྱི་ལྟར་སྦང་བར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཡོན་ལྷན་པ་འདིར་འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་ཡང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འཕངས་འབྲས་བདེ་བ་ཡང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསུངས་པས། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་བདེ་བ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་བ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ཚུགས་ལྷུ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟ་ཡིན་པར་ཟུགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་མཚུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མིང་ཙམ་ལས་སློ་ཆེ་མི་གཅིག་སྟེ། དབུ་མ་
པས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལོག་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་བདེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུར་བྱ་གས་པ་ལས་གཞན་དུ་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་སྦྱོང་བྱ་མེད་
པར་འདོད་ལ། དངོས་སྤྱུས་པར་བྱ་གས་ཀྱི་འཛིག་མཚམས་ཕྱ་མོ་མི་ཤེས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ལོགས་སུ་བདེ་བ་མེད་པར་གོ་ནས་སྐྱར་འདེབས་སུ་
བཤད་དེ། དེ་ནི་ལྷགས་འདི་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར། གང་གིས་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
ཀྱིས་འདི་སྤྲད་དུ། རེ་ཞིག་བདེ་བ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་ལྟར་ལ་དངོས་པའི་
རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་གང་ལ་ཡོད་ཅས་པ་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
བདེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་ནས། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ལྷགས། །
ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་འབྲུག་པ་ཡང་ཆུར་དྲང་ངོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བས་ན་བདེ་བའི་ཚར་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །
ཞེས་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚར་བར་རྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་བདེ་བ་ཡོད་
དོ། ཞེས་འབྱུང་བས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་དུར་ཡང་འགྱུར་ལ་ཞེས་སོགས་ཚིང་ཚུལ་མང་ཡང་བྱིར་མ་ལངས་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་གནས་དུག་པ་དང་།
བརྒྱ་བའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་དང་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དོན་བསྐྱེས་ན་ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ལས། ད་ལྟའི་ཚར་བ་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཙས་པ་ལ་བདེ་བའི་སློབ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་རིམ་གྱིས་འགག་
པའི་ཆོ་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཡང་བསྐྱེད་དུགས་ན་སྤར་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་གསུངས། རྒྱ་བརྒྱུ་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་འཁོར་བའི་བཙོན་རའི་ཁང་པར་འཆིང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ལྷ་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་ན་ཆོས་སུ་གཞགས་པ་འཕེན་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སོགས་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགོ་བས། རྒྱ་ལྟེན་
རྒྱ[265] (1)དེ་འདྲའི་ཆོས་སྤང་དགོས་པར་རྟོག་ཅོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཟིངས་དང་འདྲ་བར་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་ལྟ་ཅི་
སྟོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་ཡོན་ལྷན་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་དང་། ཞེས་པ་སྤང་བ་སྐྱེད་པའི་བཞིན་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་མདོ་མའི་དོན་བདེན་
ཞེན་སྤང་བ་ཡིན་ནམ་བཟླས་དགོས། རྟོག་ལ་ཁོ་ན་ལེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྷ་བ་སྟེ། དགེ་བ་ཡིན་
ཀྱང་ཟས་དུག་ཅན་ལྟར་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཡོན་ལྷན་པའི་ཆོས་གསུང་ལས། གཅི

ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པར། གང་ཞིག་འདགས་ལམ་མ་སྒྲིན་པའི། བྱིས་སྤངས་སོ་སོ་སྒྲིབ་དག །དེ་དག་སྒྲིབ་དང་མི་སྒྲིབ་པ། མིན་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྒྱུང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འབྲས་སྟག་བཟུལ་དངོས་སྒྲིབ་པའི་ཟག་བཅས་དེ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གནས་གཙང་གི་སྒྲིབ་པ་འཕེན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཚས་ཅན། རྒྱུང་ཁ་ཚས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། འོ་ན་གནས་གཙང་དུ་སྒྲིབ་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་དེ། ཞེས་ལས་འདི་མེད་པར་བཤད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ཡང་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། འདགས་པས་འཕེན་བྱེད་ལས་གསར་གསོག་མེད་པའི་སྒྲིན་སྤངས་དུ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེར་སྒྲིབ་པའི་རྒྱར་བསྐྱར་བར་གསུངས་ཀྱི། འཕེན་བྱེད་དུ་བསྐྱར་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་ཀྱང། དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཤིག་མེད་ན། བ་རོལ་པོ་དེས་འཕེན་བྱེད་ལས་དེ་འདགས་པས་གསར་དུ་བསག་དགོས་པས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ཅེས་པ་དང་འགལ་སྟེ་དུ་ཚད་པའི་ཆོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟེར་སྒྲིབ་ལས་དེ་འདྲ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་དགོས་པ་ལ། རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་རྒྱན་སྒྲར་ནས་བསགས་ཟེན་ཞེས་སྒྲིན་སྤངས་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འཕེན་བྱེད་ལས་མིན་ན་འདགས་པས་གསར་དུ་བསགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། དེ་གསར་དུ་བསགས་པས་འཕེན་བྱེད་ལས་གསར་བསགས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་དོན་ཡང་མེད་ལ། དེ་འཕེན་བྱེད་དང་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་དངོས་མིན་ན། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ་ཡང་། འཕངས་འབྲས་དང་སྟག་བདེན་དངོས་མིན་དགོས་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅུ་བདུན་མེད་པར་གསུངས་ལུས་སམ། སྒྲིབ་བྱ་མང་།

༡༩༧༩ [270] (8)མཛད་ལས། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་ཁ་ཡང་བྱེ་སྒྲིབ་ལུགས་ཡིན་ཀྱི་མདོ་ལྟེ་པ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་འདོད་དེ། མཛད་རང་འགེལ་ལས། དཔེ་སྟོན་པ་རྣམས་ན་རེ། ཆེད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་ལམ་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་ཡང་འདི་ཁོ་ནར་མ་དེས་ཏེ། ལས་གྲུབ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་བདེ་འགོ་དང་རན་འགོ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཡང་ན་ལུས་གཡོ་བ་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལས་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བཟུས་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་ནི་ཐོབ་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་ཁ་ཐེག་བཟུས་བཤད་སྒྱུར་ལས། སྦྱོར་བ་དང་ནི་ཐོབ་པས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་དོན་བཛྟེན་ཀྱི་འདི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་པོའི་དོན་མོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། བཤད་སྒྱུར་འདིའི་གོང་འག་ཏུ་བྱེ་སྒྲིབ་བཤད་པའི་ཤན་ཞུགས་པ་མང་ཆོད་དུ་སྤང་ལ། ཐེག་བཟུས་འགེལ་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་སྤུལ་བའོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་གཞིར་བཞག་པར་སྤང་སྟེ། དོན་གསང་ལས། འདིའི་ཐད་ལྟ་ཞོག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མན་ཆད་འགྱུར་མི་སྤང་ངོ། །དག་པའི་སྒྲིབ་གསུམ་ཐོབ་ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་འགེལ་ལས། དག་པའི་སྒྲིབ་གསུམ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དག་པ་སྒྲིབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་དའི་དང་པོ་ས་དང་པོ་ཉིད་

དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། བརྩ་བ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མྱོ་ལ་མ་ལ་སྤྱར་ཡང་། ཡིག་ཆའི་འདི་ཉིད་
རྒྱབས་དང་འབྲེལ་ལོ། །

ཀླུ་ལྷོ་ཀློང་། [271] (12) སྐྱོན་གྱི་ཁ་ཅིག ། རྒྱུ་མཉམ་དངས་པའི་ཀྱན་བཏུས་ཀྱི་ཡུང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གིས་སྤྱུག་བཟུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟུན་པའོ། ། ཡང་ལམ་ནམ་པ་ལྟ་སྟེ། ཚྲིགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་མཉམ་ལམ་ཡང་ལམ་བདེན་ཟེར་ན། ཀླུ་ལྷོ་ཀློང་། [272] (7) ག་རིམ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་ག་རིམ་ལ་བཤད་པའི་རིམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་རིགས་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མཉམ་དུག་ནི་རྒྱན་ལས། རགས་པ་དང་ནི་ཐ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱུ་མཉམ་དུག་པ་དང་། ཡང་ན། དམན་དང་མཚན་གྱི་གནས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དམན་མཚན་གྱི་རིམ་པ་ཕྱིན་དུག་ལྟ་བུ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱ་འབྲས་དོན་རིམ་བྱས་ན། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱུག་བཟུལ་དང་། ཞེས་སོགས། སྐབས་བཞི་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་རྟོགས་སྦྱེ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱུག་བཟུལ་ནི་ནད་ལྟར་སྤྱུག་བཟུལ་བར་ཤེས་དགོས་པས་དང་པོར་བསྟན། ཕྱི་རྒྱུ་དག་གིས་མིན་ཞེས་གསུངས་པས། ཀྱན་འབྱུང་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟར་དའི་རྒྱ་སྤོང་བྱུང་དེ་རྟེན་སྤྱུག་རྟོགས་པས་གཉིས་པར་བསྟན། རྒྱུ་དང་ལྟ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤོང་བྱ་ལ། བཏེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྟན་ནི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། སྤྱུག་བཟུལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། ཤེས་བྱ་སྤོང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱ། རྒྱུ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་ལ་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རིག་པར་བྱ་ཟེར་བ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་རིག་པས་ཚོག་ན་ཚོགས་རྒྱུང་ངོ་། ། རྒྱུ་མཉམ་བཞི་ཚས་ཅན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་གཟིགས་པ་ལྟར་གནས་ལ་བྱིས་པ་ཕལ་པས་མཐོང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། ། རྒྱུ་མཉམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་སྦྱོར་དོན་འདི་ཐལ་འབྱུར་བས་མི་བཞེད་དེ། དེས་འཕགས་པ་ཞེས་པ་དོན་དང་མཐུན་པར་གནས་པས། རྟེན་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆ་ནས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱར་ཞིང་། འཕགས་པ་ཞེས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱེད་ནའང་། དེས་བསྟན་པའི་བདེན་པ་ཞེས་འཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ལྟར་མི་འདོད་ལ་དའི་ཚོག་བྱར་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའང་སྤྱུག་བཟུལ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་ལ་མི་གནས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་པ་དོན་དུ་གནས་པ་ཙམ་ལ་བྱ་སྟེ། དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱེད་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་དང་། མཐའ་ཚད་པར་ཤེས་འདོད་ན་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་ལྟོ། ། རྒྱུ་དང་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་སྦྱོས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་སྤྱུག་བཟུལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཆ་བཞག་སྒོམ་པས་འདི་འདྲའི་གང་ཟག་གཙོ། ཀླུ་ལྷོ་ཀློང་། [273] (6) ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤྱུག་བཟུལ་གྱི་སྤྱུག་བཟུལ་དང་། འབྱུར་བའི་སྤྱུག་བཟུལ་དང་། རྒྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བཟུལ་གསུམ་ཡོད། རྒྱུ་མཉམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། བྱང་ས་ལས། སྤྱུག་བཟུལ་གཅིག་དང་། གཉིས་ཚན་དང་། གསུམ་ཚན་ནས་བཅུ་ཚན་གྱི་བར་ང་ལྟ་དང་། ལྷག་མ་ང་ལྟ་སྟེ། བཅུ་ཆ་བཅུ་གསུངས་པའི་ནང་ནས། ལམ་རིམ་ནམས་སུ། བདུན་ཚན་གྱི་སྦྱེ་ཆ་ན་འཆི། མི་སྤྱུག་པ་དང་ཐད་པ། སྤྱུག་པ་དང་བལ་པ། འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མི་རྟེན་པ་བདུན་གྱི་རྟེན་དུ། དང་པོ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་སྤྱུག་བཟུལ་བ་སྟེ། སྦྱེ་དེ་ཉིད་བསྟན་པས་བརྒྱུད་གཙོ་བོར་གསུངས། སྤྱུག་བཟུལ་དུག་ནི་རིགས་དུག་གི་སོ་སོའི་སྤྱུག་བཟུལ་ལོ། བཤེས་སྤྱིང་གི་ངེས་མེད་དུག་དང་། བྱང་སའི་ངེས་མེད་དུག་སོགས་ལ་ཁ་ཅིག་སྦྱར་བ་ལམ་རི

༥ གྲུ་ལྟོ་ཀློང་[275] (5) ཡུམ་ལས། གཟུགས་ལ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུར་བར་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་
བར་རྩེས་སྤྱི་མི་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ་དེ་འཆད་པར་ཆ་འགྲེལ་འདི་བྱུང་། གྲུ་ལྟོ་ཀློང་དོན་གཟུགས་ལ་ནམ་མཁྱེན་ཀྱིས་
བདེན་པར་མི་ཞེན་པ་དེ་ལ་མི་སྒྲུར་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་སྐབས་དོན་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། འདིའི་དོན་བསྟན་ན་འགྲེལ་པར་བཤད་པའི་ཆོ་ནམ་མཁྱེན་
ལ་གཟུགས་ཀྱིས་རྒྱུར་མི་སྒྲུར་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག རྒྱུར་ཞེན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དོན་དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་ཅན་
དུ་ཕན་ཚུན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། དབྱིངས་དང་རིག་པར་སྒྲུར་ཡང་དོན་དམ་པར་དེ་ཉམས་སྒྲུར་ནས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་ནོ། ། གྲུ་ལྟོ་ཀློང་ལས།
སངས་རྒྱུས་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། རིམ་པ་བཞིན་མི་སྒྲོབ་པ་དང་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་དང་ཕྱི་མ་འདི་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་མེད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་གང་དག་བསྟེན་པས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སྤྱོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་
ཡིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུ་ལྟོ་ཀློང་[275] (19) ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཛོད་ཀྱི་བྱེ་སྒྲུབ་འུགས་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་ལུང་སངས་
རྒྱུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིན་མའི་སངས་རྒྱུས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་བྱི་མར་ཡང་བྱེ་བྲག་ཁྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱེ་སྒྲུབ་སྤྱི་མ་དག་གིས་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུ་ལྟོ་ཀློང་སངས་རྒྱུས་མིན་ན། སངས་རྒྱུས་ལ་དན་སེམས་ཀྱིས་
ཁྱག་ལྷུང་བའི་མཆོམས་མེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཆོད་པ་དང་། བྱེ་སྒྲུབ་མིག་ལ་གཞོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་གཞོད་པ་བཞིན། ཉེན་ལ་གཞོད་པས་དེ་ལ་
གཞོད་པར་འཛིག་ཅེས་ལན་འདེབས་ཚུལ་མཛོད་ཆ་འགྲེལ་ན་མང་ཡང་མ་བྱིས་པས་དེར་སྟོས། དབྱ་མ་སྟོང་པོར་ཡང་། ཉེན་པའི་ནམ་པར་མི་རྟོག་
སྟོ། རྒྱུ་ལ་བཞེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་བ་རྩེ་ཡི། ལྷན་ལ་རི་རྩ་བ་བཞིན་ཟེར། ཞེས་ཕྱོགས་སྤྱི་བཀོད་ནས་ལན་དངོས་མི་གསལ་ཡང་།
དེ་དག་གིས་བཀོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཉམས་སྤྱོད་སྒྲོལ་གྱི་ནམ་པར་སྟོན་པས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་ཆོ་ཐུང་བ་དང་། རྒྱ་བའི་གསུང་བྱོན་པ་དང་།
གཞན་ལ་བྱི་བ་དང་། འདོད་པ་སྒྱུད་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་གཏུང་བ་ལམ་དུ་འཁྱུལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་ལས་ཐར་ལམ་བཅོལ་བར་གསུངས་པ། དྲང་
དོན་དགོས་དབང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཆོས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་དེར་གཞིགས་འཛུལ་ལོ། ། གྲུ་ལྟོ་ཀློང་ཅིག འདིའི་གཟུགས་ལུང་
སངས་རྒྱུས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྒྲུབ་སྤྱི་མས་དེའི་རྟོག་གཟུགས་ལུང་སངས་རྒྱུས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་པ་ཐེ་བུན་གྱི་
ནང་ཆོན། བསྟན་བཅོས་གངགས་པ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱུས་ལ་སྒྱབས་སྤྱོད་འགྲོ་བ་དེ་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་སངས་རྒྱུས་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཆོས་དག་ལ་སྒྱབས་སྤྱོད་
འགྲོལ། ། གྲུ་ལྟོ་ཀློང་ཡང་། གང་ཞིག་ཀྱུན་ལ་སྤྱན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱུས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁྱུར་གཞན་རང་རྒྱུ་ལ་བྱོད་ཆེ་བཅོད་པ་གསུམ་ནས་ཡང་། འཛིག་ཞེས་དང་། ལྷ་བ་ལས།
བཅུན་པ་སངས་རྒྱུས་ལས་ཀྱི་སྒྲོང་གི་གངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བཞུགས་པར་བྱང་ངམ་ལྷ་བ་ལེ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གྲུ་ལྟོ་
མཛོད་འདི་དག་གི་དོན་བསྟན་ཏེ། མཛོད་ཆ་བར། རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐད་
ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གཞན་ཡིན་པས། དགོ་འདུན་གྱི་ལས་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །
ཞེས་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་འཛིག་རྟོག་གྱི་གཞན་ཆོད་དང་བསྟན་པ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། དགོ་སྟོང་བཞི་ཐེ་དེ་ལ་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཐ་སྙད་མཛོད་ནས་དེ་དང་དཀོན་མཆོག་སོ་སོ་བར་གསུངས་ཀྱང་གུབ་མཐའ་སྤྱི་ཡང་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །

ཀྲ༤༥༥ ༼281༽ (8)ཐག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་རིག་གོམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ཀྱང་ཐར་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་བརྒྱུད་དུ་ཕྱི་བ་གསེར་འཕྲུང་ལས་ཏ་ཅང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་གསེར་འཕྲུང་ལས་བཀག་ཟེར་བ་བབ་ཅོལ་དུ་སྒྲུང་ངོ། ། རྒྱུ་ལྡན་ཉིང་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིང་ནི། ཁེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ། མཐོང་ཕྱིར་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད། ཁེས་དང་། རྒྱུ་ལྡན་འདི་ལ་འབྲུལ་ནས་ཇི་སྟེད་པ་རིག་པའི་འཛིན་སྣངས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འཕྱུར་ཅུང་གི་ཆོས་ཉིང་འཛིག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དོན་དམ་དང་། དེས་ཁེས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ཕྱི་མའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲུང་ལས། དེས་ན་དང་པོས་ཆོས་ཉིང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཕྱི་མས་དེ་གནས་པ་རྟོགས་པའོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་དེ་ཉིང་ལས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། ཁོ་སོ་རང་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། རྒྱུ་ལྡན་འདིའི་དོན་དར་རྒྱུ་ལས། ཇི་ལྟར་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། ཁེས་ཡེ་ཤེས་ཟུ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་ཅུང་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྒྱུད་ཟུ་ཐལ་འཕྱུར་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་པས། འདིར། རྫོ་ཐར་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་ཆོགས། ཁེས་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནར་སྦྱར་བ་དང་། དམན་སྦྱིབ་ལས་གོམ་བར་བཤད་པ་དང་། ཐོགས་སྦྱིབ་ཡང་ཅི་རིགས་ལས་གོམ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཆགས་སྦྱིབ་བམ་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྦངས་པ་ཡིན་པས། སྦངས་པ་འགོག་བདེན་དེ་རྣམས་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བཞག་ན། ཐལ་འཕྱུར་བའི་བྱུང་མཐའི་ཁོག་དང་འགྲིག་པར་སྦང་ལ། ཅ་བར་ཡང་འདིའི་མཐུག་ཏུ་གོམ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་འགྲེལ་པས་ཀྱང་ཁ་མ་ཐལ་བར་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མ་གོ་བར་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དུ་སོ་སོར་བཤང་ན་གནད་མི་གོ་བས་གསེར་འཕྲུང་གི་ཟུར་ཟ་ཡང་དེ་ལ་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དུ་ཕྱི་བ་ཙམ་ལ་མེན་ནམ་སྟམ། ཀྲ༤༥༦ ༼282༽ (18)ཡང་ཁོ་ན་རེ།..... ^{རྒྱུ་ལྡན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།} ཁེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། རྒྱུད་ཟུ་མ་ལས། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ཁེས་དང་། ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཁེས་གསུངས་པའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཟེར་ན། རྒྱུ་ལྡན་འདིའི་འབྲུལ་གཞི་ནི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིང་དུ་གཏོགས་ལ། འདུ་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིང་དུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྒྱུ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན། གང་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི། མི་བདེན་པ། གང་མི་བདེན་པ་དེ་མི་རྟག གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྦྱབས་མ་ཡིན་ནོ། ཁེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དར་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་ལྡན་པ་གཉིས་པའི་དོན་འདུ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྒྱུ་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་མ་སྦྱར་བར། འདུ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའི་ལམ་བདེན་དེ་ནི་ཁེས་མཆོན་གཞིར་བཟུང་སྟེ། རང་དོན་ལམ་གྱི་བསྟོན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལྟར་སྦང་ཡང་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་པ་ཁེས་སོགས་སུ་སྦྱར་བས། ཀྲ༤༥༧ ༼283༽ (18)དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དང་། དེའི་སྦྱོར་གཟུགས་གསེར་མདོག་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སུ་འཛིག་པ་ནང་གི་སྦངས་རྟོགས་ལ་སྟོས་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་འཛིག་མི་རུས་པ་ནོར་བུའི་ཟུ་མ་རྟོག་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ཀུན་རྫོབ་སངས་རྒྱས་ཁེས་བཏགས་ཀྱང་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་དངས་པའི་ཐུབ་དགོངས་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་སྦྱོར་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའོ། ཁེས་དང་། དེའི་མཆོན་བྱས། ཆོས་ལོངས་སྤུལ་པའི་སྦྱོར་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་ཁེས་འབྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། འདིའི་སྤུལ་སྦྱོར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་ཀྱང་། དེས་གཟུགས་སྦྱོར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འབྱུང་ཟེར་ན་ཡང་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་འཛིག་པ་སྦྱིའི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་ནང་གི་སྦངས་རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཇག་པས་སྦངས་རྟ

མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་དམ་པའི་འཛོག་ཚུལ་ཕྱི་མ་དགོས་དོན་མཚོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཚད་བར་འདྲ་ལ། དེའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འཛོག་ཅུང་ན། གཉིས་ཀ་ཅུང་མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཏུ་དོན་ཡང་ཡིན། དམ་པའང་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་ཀྱང་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅུང་ཤིང་འདྲན་ལ་འཕགས་པའི་རིག་གྲོལ་དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་འཕགས་པ་དང་ཚོགས་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ལོ་དེ་ཡང་སྐྱོད་དོན་གྱི་སྤྱིང་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བས། སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་བྱུང་བ་ཅུང་པོ། མི་ཕྱིད་དགེ་འདུན་ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་དང་། དར་རྒྱུ་ལས། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན། སྐབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཡང་དག་ཡིན་མེན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བོན་སྦངས་པས་སྐབས་གནས་དང་མི་ཕྱིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གི། ཁོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འཕོས་ནས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་འབྲང་བ་བྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཅུང་ཤིང་[284] (10) ཐུབ་དགོངས་ལས། འདིར་སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའོ། ཁ་སྙད་པ་ནི་སྐྱེ་གསུང་གི་མཚན་རྟེན་དང་སྐྱེ་གསུགས་དང་མཚན་རྟེན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་རྟེན་དང་གཟུགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་ལྟ་བུ་འདས་ལས། བསོད་སྟོམས་གང་གསོལ་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་གང་གསོལ་ནས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་པས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བསོད་སྟོམས་དེ་གཉིས་ཀའང་འབྲས་བུ་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཡོན་གནས་སུ་བྱང་པར་མེད་པར་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་སྟེ། ཟླ་བའི་སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཤར་རིའི་ལུང་ལས། དག་བཅོམ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་བྱ་སྟེ། གྲེ་ནི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གཞན་མིན། སངས་རྒྱས་ཁྱངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད། ཅེས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱབ་ལ། ཤར་རིའི་ཐེ་པའི་ལུང་ནི། བཅོམ་ཐོན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་འཕྱུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ལགས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་ཨ་ལྷུས་དྲངས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ལ། ཐེ་པ་སོ་སོའི་ལུང་གིས་རང་རང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དག་བཅོམ་གྱིས་ཀྱང་ཕྱག་འོས་སུ་སྐྱབ་སྐྱང་བ་དེར་སྟོས།

༥ རྒྱལ་པོ་ལྟོ་[285] (19) ཐོག་མ་འགྲེལ་ལས། འདིར་བསྟན་དག་འདུན་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་བ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོག་ཟླ་དུགས་སོ། ༥ རྒྱལ་པོ་ལྟོ་[287] (4) དགོངས་རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡང་
 ཉེ་དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བ་སྟངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྒྱའི་དངོས་པོའི་རྒྱན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གོ་རྟའི་ལྷ་གྲུ་དང་ལྷ་གོ་རྟའི་ལྷོན་
 ཤིང་གི་རྒྱན་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས། ཉེ་རྒྱ་དག་ས་གསུམ་ལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱལ་པའི་རྒྱལ་དང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལྟེ་ཤིང་རྒྱལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་དྲོ་རྒྱའི་ལྷས་རྒྱས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དགྲུ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་བཞི་རྒྱས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་ལ། ས་བརྒྱ་པར་ལོངས་སྤྱིའི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། ཞེས་ཁ་ཅིག་སྟུང་ཞིང་།
 གཞན་དག་མི་སྟུང་པའི་བརྒྱལ་ཁྱེགས་འཛིན་ནོ། དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དྲོ་རྒྱའི་ལྷས་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 ཚོས་སྐྱ་བདགས་པ་བ་དང་། དྲོ་རྒྱའི་ལྷས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་བྱངས། དེར་མ་ཟད་འདི་དང་བར་པ་གཉིས་ཡི་གེ་ཙམ་

མཐོང་ཡང་དོན་གྱི་འབྲེལ་མ་གོ་བའི་རྟགས་དང་། ཐམ་ནི་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོང་བའི་རྣམ་འབྱུང་། བྱིད་ཅག་གིས་དེའི་སྐྱ་དེ་རྣམ་པ་སངས་
 རྒྱས་དང་འདྲ་ཙམ་དང་། ཆོས་ལ་ཡང་སོ་རིག་རྩེས་མཐུན་པ་ཁོ་རང་འཛིག་རྒྱ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ས་བརྩ་བ་བ་ཁོ་རང་འཛིག་པར་བསམ་
 འདུག་ཀྱང་། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྤར་དངས་པའི་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་སྤང་གཞི་མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོག་དེ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ས་
 བརྩ་དང་པར་འབད་ཚོ་ལ་རགས་པ་མེད་པར་གང་སྤང་བདེན་སྤོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་། ས་དགྲ་པར་སོ་རིག་རྩེས་མཐུན་
 པ་བཞིའི་སྒྲིན་ནས་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྤང་རིགས་དང་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་སྒྲིན་པས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཏགས་པ་བ་འདི་ནི་
 གཙོ་བོ་ལུང་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་ཡང་ས་བརྩ་བ་ནས་གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྱུ་བ་པ་ཐོབ་པས། རང་ལ་སྒོ་བ་མའི་ཆོགས་
 མཁས་ཤིང་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། རང་དེར་འབྱུར་བའི་དོན་མེན་པའི་གནད་ཀྱིས། དར་རྒྱུ་དུ་ཡང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 རིམ་གྱིས་བྱུང་བ། ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། ལུང་འདིར་མ་བློས་པས་ཐོགས་འགྲེལ་གྱི་དབྱར་བཟ། ས་བརྩ་དང་པར་སྐྱ་དེ་མི་འདོར་
 ར། དེ་འཕོས་མ་ཐག་གི་ཆེ་སྒྲུ་མའི་ལུས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་མ་ཆད་སོགས་ཙམ་ཞིག་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ན་ཡང་
 གསལ།

༥༥༥༥ [288] (5) རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྒྱུན་གྱིས་བྱུང་། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟགས་མིན་པ། མཁུར་དང་བཅེ་
 དང་རུས་པར་ཐུན། དོན་གཉིས་ཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཆོས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་ལྷ་འདི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ནི། དར་རྒྱུ་ལས། སྐྱ་དང་
 རྣམ་པར་རྟག་པ་གཞན་གྱིས་རྒྱུན་གྱི་རྟགས་ཚུལ་རྟགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། སྐྱ་དོན་རྣམ་
 མཆོ་ལས། རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རྟག་པས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་རྟགས་མི་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་ཡེ་ཤེས་
 རང་ཉིད་གཞན་གྱིས་རྟགས་དཀའ་བའི་དོན་དུ་སྐྱར་ནས་རི་ལྟ་བུ་མཁུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཟུར་དུ་བསྐང་བ་ནི་སྒྲིན་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་དགྲ་པ་ཡིན་ལ། དར་རྒྱུ་ཀྱི་དོན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པ་འདིས་གཟིགས་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་རྟགས་མི་རུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདི་
 གཞན་གྱིས་རྟགས་མི་རུས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་འདི་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་མཁུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། དེ་ཟུར་དུ་བསྐང་མི་དགོས་ཏེ། དར་
 རྒྱུ་ལས། རང་བཞེན་རྣམ་དག་དང་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་དང་། རི་ལྟ་བུ་མཁུར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རི་སྤྱོད་པ་མཁུར་
 པ་སོགས། རང་དོན་གྱི་སྐྱ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱར་བཤད་པའི་དགོས་པ། དར་རྒྱུ་ལས། ཐུགས་རྩེ་དང་རུས་པ་གཞན་དོན་དུ་བཞག་པ་
 བེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སྤང་ནས་ཆོས་སྒྲིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྩེས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། རི་སྤྱོད་པ་
 མཁུར་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱུས་པ་ནི་ཐུགས་རྩེ་འཇུག་པའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་འགྲོ་བའི་རང་ཚུལ་གཟིགས་པ་ལ་སྐྱར་རོ། ། ༥
 རྒྱུ་རྟག་གིས་མཐའ་བཞེར་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ལྷ་འདིར་མཐའ་བཞེ་ཡང་སྐྱས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་བརྫོད་དུ་མེད་པ་
 དང་། རྟག་པས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཞེས་འདྲེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐོགས་འགྲེལ་ལས། མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་།
 ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞེ་ཀ་ལྟར་ཡང་རྟག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། རྒྱུ་རྟག་ལས། མེད་པ་
 དང་། ཡོད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རང་བཞེན་གྱིས་བྱུང་བར་བརྟགས་པར་མི་
 རུས་པའི་སྒྲིན་པའི་མཐའ་བཞེད་དང་བྱུང་བའོ། ཞེས་རང་བཞེན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། འདིའི་

ཐང་གི་དཔལ་འབྱེད་གི་མདོ་ཐོགས་འབྲེལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཡིད་རྣམས་ཤེས་གསུམ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་དུ་མས་ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འཇུག་ཤེས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་
སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལྟར། སེམས་ཙམ་ལྷགས་ལ་བྱང་ཡང་འདྲིར་ཆེས་མ་འབྲེལ་བས་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་གསུམ་མམ། དུས་གསུམ་མམ། ཡང་ན།
དར་རྒྱུ་ལྟར་རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་ལ་སྦྱར་རོ། །

༥ རྒྱུ་ལྟར་[293] (9)རྒྱུ་ལས། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གཞོན་པར། འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམས་བཞི་ཡི་
ཁྱད་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་རབ་སྔོང་བ་གང་། འདྲེལ་སྐྱབས་སུ་སྔོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་ལྟར་ཡང་ལམ་རིམ་ལས། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སྔོང་བའི་ཚུལ་ནི། བསྐྱེ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་
པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་སྐྱབས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྐྱབས་སུ་སྔོང་བའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐུབ་དགོངས་ལས། རྒྱུ་བཞིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་སྐྱབས་པ་དང་། རྟོན་པ་གཞན་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། འདྲེལ་སྐྱབས་ཀྱི་
ཐུག་གི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མོས་པའི་ཡུལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
རྟོགས་རིགས་རྟོགས་པའི་གཤམ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཙམ་པ་ལས་འབྲས་བུ་འཁོར་ཞི་རོ་གཅིག་པ་མི་གནས་པའི་བྱང་
འདས་འབྲུག་པའི་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞི་དང་། ཇོ་བོའི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་དེ་རང་ལ་སྐྱབ་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སྔོང་བས་
རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེར་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བོའི་བྱ་དང་སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འབྲུག་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་
པ་ན་ཡོན་ཏན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་རང་ཟེལ་གཞོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ཐུན་པའོ། སྟོན་བརྟེན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས།
བདག་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་ན་རྟོགས་པ་ཁྱད་ཞུགས་སོ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་འགྲོའི་དོན་ལས་གཞན་མི་སྐྱང་བས་འཐད་དཀའ་འམ་
དཔུང་། ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་ནི་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བཤད་རྣམས་ལ་བརྟ་སྟེ། འདྲིར་གཞུང་གི་མཆོམས་འབྲེད་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་འབྲེལ་ལ་དཔྱད་པའི་
སྒྲི་ཙམ་ལེགས་པར་བྱེད་དོ། ། ༥ རྒྱུ་ལྟར་ཕྱིར་བསྐྱེས་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱིང་བཅེ་ཞིང་། འབྲེལ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་མོས་ན། འདྲེལ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། མདྲོར་བསྐྱེས་སྐྱབས་སུ་སྔོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས། འདྲེལ་
དོན་མ་ཡིན་གཞན་དོན་དུ། སྐྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བྱེད་ན། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སྔོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་མི་
ཐོག་དང་། འབྲེལ་དང་ཆོད་མེད་ཡོན་ཏན་གྱིས། བརྒྱན་པའི་ཡོན་ཏན་གང་འཆོལ་བ། འདྲེལ་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སྔོང་བའི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་ལྟར་འདྲེལ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐེག་ཆེན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་སངས་རྒྱས་བྱུང་དུ་བཞག་ནས་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལྟར་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱིང་བཅེ་བས་དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཆོད་དུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་ལས། འདྲེལ་གྱི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྐྱིང་བཅེ་ལས་རིགས་བྲ། ཞེས་སོ། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་། མ་བུར་
བར་ཕྱག་འཆོལ་བས་སྐྱེན་གྱིས་མི་པན་པ་ལྟར། རྒྱུད་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ནི་སྐྱབས་དངོས་སུ་མི་འཁྱུར་བས། སངས་རྒྱས་སྐྱེན་པ་དེས་བསྟན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་བཞིན་དུ་སྦྱང་ན་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་ནད་སེལ་ཏེ། སྐབས་འདྲིའི་སྐྱབས་དངོས་སུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

།གསུམ་པའི་དོན། རྒྱུང་རིང་པོར་འགྲོ་བའི་ལམ་གྲོགས་ནི། དེར་སོན་གྱི་བར་དུ་མི་ཐོག་པ་ལམ་བར་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་ལ་དབང་འབྱོར་བ།
གྲོགས་ལ་བརྟེན་བྱམས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཕྱིར་མི་ཐོག་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་ནི། སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་དགོ་
འདུན་ཡིན་ནོ། འདིར་ཚེས་བའི་ལོན་ཏན་དེ་དག་རང་གིས་ཚེས་བའི་ལོན་ཏན་གཉིས་པ་དང་སྒྲིག་པས་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་གྲོགས་ཚེས་
བའམ། དེ་འདྲ་འཚེས་བའི་གྲོགས་དགོ་འདུན་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲོགས་ཁྱེ་བ་ཅི་རིགས་སུ་སྒྱུར་དགོས་པས་འདིའི་འགྱུར་ཏ་ཅང་བདེ་བ་མི་སྤང་། ༥
༡༩༥༩༥ [294] (2)དར་རྒྱུ་ལས། སྐབས་འགྲོ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་
སྐབས་འགྲོ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལེ་འདིའི་གནད་གྱིས་ཚེས་ལུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་ངོ་
བོའི་ཐོག་ཆའམ། རྒྱུའི་ཐོག་ཆའམ། བྱེད་པ་སྟེ་འཕམ་ལས་གྱི་ཐོག་ཆ་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་བྱེད་ཁོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྩེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཚན་གསུངས་ཏེ། གསུང་རབ་གདམས་པར་ཤར་བའི་ལེགས་བཤའ་དོ། ༥ སྐབས་གྱི་དོན་དང་ཡོངས་སུ་སྐབས་པའི་དོན་ཉོན་མོངས་ནས་
ཐེག་དམན་གྱི་བར་ལས་སྐབས་པ་དང་སྐབས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གྱི་ཕྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐབས་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། ཉོན་མོངས་པའི་ལམ་ལས་སྐབས་
ཚུལ་ཉོན་པར། ཏྲག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀུན་དང་། ལས་གྱི་ཀུན་ཉོན་ནས་ཉོན་མོངས་ལས་སྐབས་ཚུལ་ཉོན་པར་ཞེས་པར་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཚེད་ཀུན་ཉོན་ནས་
སྐྱག་བཟུལ་གྱི་ལམ་ལས་སྐབས་ཚུལ་ཉོན་པར། སྐ་དང་འཆེ་བ་དག་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཉིང་ནི་ཡོངས་སུ་སྐབས་པའམ། རྒྱུ་ལེ་འདི་ཆེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་།
།རན་སོང་དང་ནི་ཐམས་མེན་དང་། འཇིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། ༥ རྒྱུ་ལེ་ཕྱིར་སྐབས་གྱི་དམ་པ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལེ་
ཚོགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤའ་སོགས་ལས་སྐབས་ལུ་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་མི་སྤང་ཡང་། སྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུང་ཏུ་ཕལ་པ་དང་།
ཁྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཆེ་འདིའི་གཞོད་འཆེ་སོགས་དང་། ཕྱི་མར་དན་སོང་ལས་སྐབས་ཚུལ་དང་། སྐང་པ་གསུམ་པས་སྐབས་ལུ་འཕྲིང་རྣམས་འཇིག་རྩ་
སོགས་ཉོན་སྐབས་ལས་སྐབས་ཚུལ་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ལས་སྐབས་ཚུལ་བཟུན་པར་གསལ་ལ། མདོ་ཐེ་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་གོང་འོག་
གང་ནའང་སྐབས་ལུ་གསུམ་ལ་སྐྱར་ནས་བཤའ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སྐར་བཤའ་པར་སྤོན། ༥ ༡༩༥༩༥ [295] (5)ཡང་ཁོན་པེ། དོན་
དམ་པའི་སྐབས་གསུམ་འགལ་བར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་གསུམ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ལེ་ཞེས་ཚམས་པ་དང་མདོ་ཐེ་སྟོང་པ་བ་
རྣམ་ཤེས་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་དགོས་པར་སྤང་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་བ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྤང་བའི་ཚོགས་ཚམས་གྱི་ང་ཞིག་འཇོག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱུ་ཉིང་གྱིས་ནི་གང་ཟག་ཅས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གོ། ཞེས་དང་། སར་
ཕྱིན་ལམ་རྒྱུ་ལས། སྐབས་དཔོན་གྱིས་སྤང་བའི་རྒྱུ་གང་ཟག་ལ་འཇོག་པས་གང་ཟག་བདེན་པར་འཇོན་པ་ནི་སྤང་བོ་ལས་བདེན་པར་འཇོན་པ་
ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ ༡༩༥༩༥ [299] (4)རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་མཐོང་བ་བག་ཆགས་ཚམས་ལས། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་མེད་ན། ཁར་ཆད་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་།
།དབང་སྐྱེ་སྟོ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལེ་འདིར་དབང་པའི་ལུང་གི་འགྲེལ་དང་། འོག་ཏུ། དང་བོའི་བག་ཚམས་སོག་ཆགས་
ཕལ་ཆེར་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་ཕལ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་མིག་གིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་མིག་ཤེས་ཕལ་བ་ཞིག་སྐབས་འདིའི་ཤིའི་མིག་ཤེས་
ཚམས་པོ་དེ་ཡིན་པར་མདོན། ༥ ༡༩༥༩༥ [304] (1)རྒྱུན་ལས། དབང་བོ་ལྷ་རྣམས་གཞན་འགྱུར་ན། འོན་ཀུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་གྱི།
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལེ་འདིར་ཆ་བའི་ཕར་ཕྱིན་ལས། ཡང་ན་བརྒྱ་ཕྱག་དང་། བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་བྱེ་ནས། མཚན་སོ་

གཉིས་དང་། དཔེ་བྱ་བརྒྱུད་ཅུ་ལྟེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱུ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ཅུང་བས། དེ་ལྟ་ན་གོ་སྒྲ་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དབྱིག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལའང་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱུ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྒོ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ རྒྱལ་བོ་དང་། བད་དཀར་ལ་ཞལ་འཕང་མཛད་པའི་ལྷ་མར་མི་གསལ་ཡང་། ཕྱི་མ་འདིར་དྲངས་པ་འདི་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་བ་དང་། གྲངས་ བསྟུས་པ་མི་འཐད་པར་སེམས་སོ། ། རྒྱུ་ལྟེ་[305] (8)དབྱེ་ན་གནས་དང་གནས་མེན་མཆུན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུ་ཡོད། རྒྱུ་ རྒྱེ་གནས་དང་གནས་མེན་མཆུན་པ་དང་ཡུལ་མཚུངས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ ཞིང་། འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་གསར་ཐོབ་ནས་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། དབང་པོའི་རིམ་པ་རྟོགས་པའི་ཆོ་ཆོས་ལ་གུས་པ་ དང་ཆོས་སྤངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་དབང་པོ་རྟོ་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོ་སྤྱོད་སྤངས་པ་དང་ཐུན་མི་ཐུན། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ ཡིན་པ་རྩེ་ལྟ་ཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། ཆོ་སྤྱོད་མ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འོང་དོན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་དཔུང་།

རྒྱུ་ལྟེ་[309] (6)ཡུམ་འདི་ལ་སྦྱོང་པའི་བྱང་ཆེན་མངོན་པར་ཤེས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འཕོབ་ལྟེ། རས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་ དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་རས། དག་སྦོང་སུམ་བརྒྱས་ཆོས་གོས་གྱོན་པ་ལུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ པས། བསྐལ་པ་དུག་ཅུ་ཙ་གཅིག་གི་རྩེས་སུ་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་བར་གྱི་ མངོན་ལས་མངོན་ཤེས་དུག་བཤད་པའི་དོན་རྟོན་པར། ཙ་འབྲེལ་འདི་བྱུང་། རྒྱུ་ཙ་མེད་མངོན་པའི་བསྐལ་པ་བཟང་ལས། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདིའི་འོག་ ཏུ་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་བསྐལ་པ་དུག་ཅུ་འབྱུང་ངོ། འདིའི་འོག་ཏུ་བསྐལ་པ་སྟན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་ལྟེ། བསྐལ་པ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སངས་ རྒྱས་ཁྱིའི་འབྱུང་ངོ། བསྐལ་པ་སྟན་པ་ཆེན་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་བསྐལ་པ་བརྒྱུད་ཁྱིའི་འབྱུང་ངོ། འདིའི་འོག་ཏུ་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་ངོ། བསྐལ་པ་དེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ཁྱིའི་འབྱུང་ངོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་དཔུང་དགོས་ལ། འདི་ མངོན་ཤེས་ལ་འདོམས་པར་འགྲོ་རྒྱལ་ནི། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེའི་དུས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་དུས་གཞན་དུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ དོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་མ་འོངས་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གཟིགས་པའི་མངོན་ཤེས་རང་ལ་མངའ་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཤལ་བྱ་ ལ་ཡང་དེ་སྦྱབ་པར་འདོམས་པས་བསྟུ་བ་བཞིའི་ནང་གི་དོན་མཐུན་དོན་སྦྱོང་གཉིས་ཡིན་ལོ། ། རྒྱུ་རྩེ་ལས། བསམ་གཏན་དག་གིས་ལམ་ རྣམས་སྒྲ། ལས་གཞན་དག་གིས་དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་འདི་མཐོང་བཞིན་དུ་དུང་འདི་ལམ་སྦྱིའི་དབང་དུ་ བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་ཤེས་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་ཡིག་འཇོག་མཁན་མང་པོས་བྲིས་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་རྩ་བ་ཆོས་མངོན་ པའི་མངོན་ལས། དག་སྦོང་དག་ལམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྦྱར་ལ་དཀའ་བའི་ ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་ལ་སྒྲ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྦྱར་ལ་སྒྲ་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྟེ་[311] (6)འབུམ་གྱི་གཞོན་འཛོམས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ སངས་རྒྱས་བཙུམ་ཐུན་འདས་ལ་སོགས་པས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཙ་མེད་པའི་

[illegible][illegible]

༥༩༥༥ [325] (2) འདིའི་སྐྱུར་ལམ་བཞི་དང་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བཞི་རིམ་བཞིན་ཉམས་སྤང་བྱེད་གྱི་
 མོང་གཉེན་དུ་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལེ་ལཱ་འགྱུར་བ་དམིགས་པ་སོ་སོ་བ་བསྐྱུས་ནས་དང་། རྣམ་པ་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཉུང་ཡོད་ཀྱང་།
 མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་སྤོང་ཁིང་། སྐྱུར་ལམ་དུ་ཉམས་སྤོང་པ་འདྲ་བས། རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་ཟུན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་དཀའ་སྟེ། གྲགས་
 སོགས་གྱི་སྟོབས་གྱི་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཞིག་འབྱེད་རྒྱ་ཡིན་ནས་དབྱུང་། དམན་པའི་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་
 ཉམས་སྤོང་པར་རང་རྒྱུད་པ་འདོད་ཀྱང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་ཁྱབ་ཆ་དགོས། མཁས་གྲུབ་རྟོག་གི་སྤྲང་བར། སྤང་བྱར་ཟུན་

པས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགོ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འཁྱུར་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལྷགས་ལེ་ཤེས་དེའི་ངེས་
 རོར་བདེན་མེད་རྟོགས་ཀྱང་སྤང་རོར་གཟུང་འཛིན་ཀྱན་བྱང་སྟགས་སུ་བདེན་པར་སྤང་བ་ལ་བྱེད་ཅེས་རང་ཡིན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་ཤིང། མཐོང་
 སྤང་སྟགས་སུ་གསུངས་པ་དེའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བཀའ་ལོ། ། རྟོག་པོ་ལྟོ[342] (9) སྒྲིག་གཅིག་ལུ་བརྟེན་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྱུང། རྟོག་པོ་ལྟོ། ཕྱིར་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆོག་བྱས་སྟགས་ཀྱི་བྱས་པ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་པས་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིག་གཅིག་ལུ་
 དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་བྱས་སམ་མ་བྱས་དྲིས་པ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆོད་ཆོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཀ་བྱས་སྟགས་ཀྱི་བྱས་པ་གཙོ་བོ་
 དོན་མེད་པས་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། སྟོང་མི་སྟོང་བརྟེན་པའི་ཆོད་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གཏོགས་སྒྲིབ་རོས་ནས་འབྱེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོག་པོ་ལྟོ[346] (2)ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་ལྔ་པ་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་
 དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པོ་ལྟོ[347] (11)ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་དམིགས་
 ལུལ་ཁོ་ནའི་སྒྲིག་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུང་སྟེ། རྟོག་པོ་ལྟོ། སྤང་བྱས་ན་དེའི་ལུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་གཟུང་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མི་ཡོང་
 དགོས་པ་གང་ཞིག ། རྟོག་པོ་ལྟོ། མཆོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སྟགས་ལུལ་དུག་གཟུང་བ་དང། མིག་སྟགས་ལུལ་ཅན་དུག་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གསེར་འབྲེང་ལས། སྒྲིག་མཆོད་དང། ཤེས་པ་དང། ཤེས་བྱ་དང། བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་སྤང་ན་ལུལ་དུག་གཟུང་བ་དང། དབང་པོ་དུག་
 འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་སྤང་ན་བེམ་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང། རིག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་སྤང་ན་བདག་ནི་གཟུང་བ་དང། བདག་གི་བའི་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྟོག་པོ་ལྟོ[349] (10)འཛིན་རྟོག་ལ་རྟོག་འཛིན་དང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པ་
 ལ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པོ་ལྟོ[351] (10)ཉི་ལྔ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་པོ། ཞེས་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མིན་ནམ། བས། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ། དེ་དག་གིས་ནི་མོས་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། འདིར་ལྷགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྟེན་པར་འདོད་པས། རྟོག་པོ་ལྟོ། གཉིས་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཆར་ཚུལ་ལྷགས་ཆེ་
 རྒྱུ་ཆེས་མེ་འདྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོད་པ། རྟོག་པོ་ལྟོ། བོ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རྟོག་པོ་ལྟོ། ཉི་ལྔ་ལས། དེའི་ཆོག་ནི་ཐ་སྟངས་པ་
 གོ་ཆོད་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་དངོས་གནས་ལ་དཔོན་ལྟ་བུ་ཞེན་ནས་མིན་པ་དེས་ན་སྟོང་པོ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རྟོག་པོ་ལྟོ། བཤད་ལས།
 ཕྱིར་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀའང་སྒྲིབ་ལྷགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པོ་ལྟོ[353] (12)ཉི་ལྔ་
 ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་
 ལུལ་དུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པོ་ལྟོ། སྤང་གི་ལྱང་དེས་གཟུགས་སྟགས་ལུལ་དུག་ལས་ཆོག་ཟེན་ལ་མ་བསྟན་ཡང། དེ་ལོངས་སྟོང་བྱུང་
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལུལ་ཅན་གཟུང་རྟོག་དང་པོར་གོ་བའི་དོན་མོ། ། རྟོག་པོ་ལྟོ[354] (17)མདོ་ལས། གཟུང་རྟོག་སྒྲིབ་བསྟན་པའི་
 རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པོ་ལྟོ། གསེར་འབྲེང་ལས། འདིའི་དོན་གཟུང་རྟོག་ཆོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དངོས་ཅམ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཞེས་པ། དེ་ནི་ཀྱན་བྱང་གཉིས་ཀའི་ལུལ་ཅན་དང། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་ནི་རྣམ་བྱང་ཁོ་ནའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པས་དང་པོ་གང་ཡིན་དེས་
 གཉིས་པའི་དམིགས་པར་ཡང་དམིགས་ལ་གཉིས་པ་གང་ཡིན་དེས་དང་པོའི་དམིགས་པ་ཆ་ཅམ་ལ་མ་དམིགས་པས་ཁྱུང་པར་གསུངས་སོ། །འོག་ཏུ་
 ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དགུ་གསུངས་ཀྱང། ཉི་ལྔ་ལས། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་འབྱེད་ཞིང། ཅམ་སྒྲིབ་དོན་ཀྱན་བྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བཅད་

པར་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་གཅིག་བྱ་དེ་ཡིན་གྱི། དགུ་ཚན་དང་པོ་དེ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན།
འདིར་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ཅ་བའི་གཞི་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང། དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་ ཞེས་པའི་དེ་སྒྲིག་གི་གཞི་ལའང་འཇུག་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་སྟེང་ནས་དབྱེད་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མ་སྒྲིས།

༥ རྒྱལ་པོ་ཀླ[360] (17)གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཟེར་བ་ལ། ཡང་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཐོས་པས་གསོ་བའི་དོན་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་བདེན་མེད་གང་རུང་
དགོས་པས་མི་འཐད་ཟེར། རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིག་ཆ་སྟོང་པར་གྲུ་ཤི་མ་རིག་པའི་འབྲུལ་སྤང་ཙམ་ལས། དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་
གསུངས་པ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་དང་འགྲིག་པར་སྤང་ངོ་། ༥ རྒྱལ་པོ་ཀླ[362] (1)མངོན་རྟོགས་
བཅུའི་ནང་གི་ཆོས་དང། དོན་དང། དེ་ཁོ་ན་དང། རྩིས་ལ་དང། དཀོན་མཆོག་དང། ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་བདུན་དང། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཏེ་བཅ་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲེལ་བྱ་ཀླ[364] (1)དཔེ་དགུ་
ཚན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་དཔེའི་སྒྲིག་སྟོན་པར། རྒྱུད་ཟུ་མ་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱད་དང། དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་རིགས་ཀྱིས་ཏེ། ཞེས་པའི་ཆོས་སྤྱད་དང་དེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཞི། རིགས་ལ་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་དང། རྒྱས་འཕྱར་གཉིས་ཏེ་དུག རྒྱས་འཕྱར་ལ་ཡང། ཆོས་སྤྱར་འཕྱར་རུང་དང། གཟུགས་སྤྱད་གཉིས་ལ་འཕྱར་རུང་སྟེ། དོན་དགུ་པོ་
མཚོན་བྱེད་དཔེ་དགུ་སྟོན་པར། སངས་རྒྱས་སྤང་ཙམ་སྟོང་པོ་བཞིན། གསེར་བཞིན་གཏེར་བཞིན་སྟོན་པ་བཞིན། རིན་ཆེན་སྤྱད་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །
བསྐྱར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། ཞེས་བྱུང། རིགས་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དགུ་འཆད་པར། ཆགས་དང་སྤང་དང་སྤོངས་དང་དེའི། ཀུན་སྤང་
དག་དང་བག་ཆགས་དང། མཐོང་སྒྲིམ་ལམ་སྤང་མ་དག་དང། དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། ཁྲི་མ་རྣམ་དགུ་ ཞེས་བྱུང། ཀུན་སྤང་དག་དང་ཞེས་
དུག་གསུམ་གྱི་མངོན་ཀྱང་པ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བགངས་སོ། །དེ་མཚན་བྱེད་དགུ་སྟོན་པར། བསྐྱར་སོག་ཆགས་བྱང་བ་དང། སྤྱུན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་
དང། འབྲས་ཤུན་གོས་ཀྱལ་བྱང་མེད་གྱི། མངལ་དང་ས་ཡི་སྤྱབས་ན་ཡང། ཞེས་བྱུང། དེ་དག་མཚོན་ཚུལ་སོགས་རྒྱུད་ཟུ་ཙམ་འབྲེལ་དུ་གསལ་ལོ། །
༥ རྒྱུད་ཟུ་མ་ལས། དེ་ཉར་རྒྱལ་བའི་སྟོང་པོ་ཡིས། རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བཞོད། ། རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུའི་སྒྲིག་སྟོན་པར་གཏུན་
ལ་ཕབ་སྟེ། རྒྱུད་ཟུ་མ་ལས། ངོ་པོ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྤྱུན་འཇུག་པ་དང། གནམ་སྤྱབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན། རྟག་ཏུ་
མི་འཕྱར་ཡོན་ཏན་དབྱེ་ར་མེད་ནི། ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་པར། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཆུ་དག་བཞིན། ཞེས་སོགས་རང་སྤྱི་གཉིས་
ཀྱི་སྒྲིག་སྟོན་པོ་ལ་སྤྱུར། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ལ་སྤྱུར། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འབྲས་བུའི་དོན་དུ་བཤད་པ་སོགས་ལེགས་བཤད་ཟུ་ན་མེད་པ་དུ་མ་རྩེ་བཅུན་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཐོས་ཀྱང་ཤོག་ཆུང་འདིའི་འདབས་སུ་མ་ཤོད།

༥ རྒྱལ་པོ་ཀླ[368] (8)མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་ཉན་ཐོས་བདུན། དེ་དགུ་ ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་དག་བཙུང་དགུའི་རིགས་དགུ་ཡོད། སྤྲེལ་བྱ་ཀླ[369] (6)མདོ་ལས། སྤྱི་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་དོན་ཡང་ན་སྤྱི་མཆེད་དུག་
ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་གངགས་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྟོང་དུ་བག་ཆགས་འཛོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས། སྤྲེལ་བྱ་ཀླ[370] (1)ཐུག་པའི་རྣམ་ཤེས་གནས་འཕྱར་
སྤྱུལ་སྤྱར་བཅུན་པས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་ཉར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ན་ཡང་སངས་རྒྱ་རུང་གི་བག་ཆགས་ཡོད་པས་བག་

ཆགས་འཛོལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་གཞིར་མ་ངེས་སོ། ། རྒྱུ་ལྟེན་[370] (8) རིགས་དྲུག་ནི་གོ་སྒྲ། རྒྱུ་ལྟེན་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ།
ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་རིགས་གཉིས། རིགས་ཆད་དང་དྲུག་གོ། ། རྒྱུ་ལྟེན་[371] (15) ལྷ་ལྷུབ་ཀྱིས། དག་ཚུགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང། ལྷག་དང་
མིག་དང་རྫོང་དང། མཐོ་རིས་ཆུ་དང་དོན་དགུ་ལ། མཐས་པས་གོ་སྒྲ་ངེས་པར་གདགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གོ་སྒྲ་ས་ལ་བྱས་ནས་སས་བལྟས་
པ་སྒྲོབ་པས་དེར་བརྗོད་པའི་བྱིར་རྟེ། རྒྱུ་ལྟེན་ཏེ་ཞེས་པའི་གའི་ན་རྩ་ལྟེན་པར་བལྟར་བའི་གའི་ཕྱག་ཏུ་ཞུགས། ཞབས་ཀྱི་ག་ལ་བདགས་པས།
གུ་ཅ་སས་བལྟས་དང། ཕྱགས་སྟགས་ལ་འཇུག ཏའི་ཏེ་དང་ར་སོ་སོར་ཐལ་བས་ཏེ་ར་སྒྲོལ་བའམ་སྒྲོབ་པ་ཞྭ། གསང་འདུས་ཙ་ཆུང་ལས། ཏེ་ནི་སྒྲོབ་
པར་བྱེད་པའི་དོན། འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་ལས་རྣམ་གྲོལ་བར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟེ། རྒྱུ་ལྟེན་[376] (16) གཞེན་པོ་བར་ཆད་
མེད་ལས་ཀྱི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བ་སྟེ་འཇུར་གྱིས་སྤོང་བ་དབུ་ལེམས་ཀྱི་ལྷགས་དང། འགག་འཇུར་གྱིས་སྤོང་བ་བྱེ་སྤོང་ལྷགས་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་
བཟེས་པའི་བྱིར་རྟེ། རྒྱུ་ལྟེན་པའི་གཞེན་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱྱགས་པ་དང། དེའི་སྤང་བ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱྱགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི། སྟེ་
འཇུར་གྱི་སྤོང་ལྷགས་དང། སྤང་གཞེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོ་སྤེལ་གཡང་ལ་སྤྱང་བ་ལྟར་འགག་པ་ནི་འགག་འཇུར་གྱི་སྤོང་ལྷགས་སོ། །

༥ ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་འདུག་པས་སྒོ་ལྔ་ན་ཤེས་རབ་ཡིན་ནམ་དཔྱད།

༥ ར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་འདུག་པས་མྱོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཡིན་ནམ་དུང་། རྒྱལ་ཡུལ་[407] (10)གསེར་འབྲེང་ལས་འདི་བྱང་ཡེའི་བཞེད་པར་བཤད་

[illegible]

༥ རྒྱལ་པོ་ལྟོ་མོ་ [418] (10) རྒྱུ་དང་ རྣམ་སྤྲིན་དང་ མོན་ལམ་དང་ སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་པ་བཞི་དང་ རྒྱ་ལྗོངས་ཚུལ་གྱི་ནང་གསེས་
དབྱེ་བ་འདི་དག་ལ་རྩ་ཆེན་མེད་ཀྱང་། དབྱིག་འགྲེལ་གསལ། ༥ རྒྱ་པ་དབང་འབྱོར་ལ་སྒྱུ་དང་པོ་ཉིད་རྒྱ་ལོངས་སྒྱུ་དང་། སྤྱོད་པ་སྒྱུ་ལྟ་དང་། རྟོན་པ་ཕྱིན་
བྱུག་ལ་དབང་འབྱོར་པ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༥ རྟོན་བྱུག་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་། འབས་བྱ་དང་། ལས་དང་། སྦྱོར་པ་
དང་། འཇུག་པ་དང་བྱུག་གི་སྒྲོ་ནས་རབ་བྱ་དབྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱར་ན་དོན་རྣམས་གཏོང་བར་ཕྱེད་པ་དང་། ། རྒྱ་ལོ་
འདིས་ངོ་བོ་རྩ་བ་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་པ། །འདིས་རྒྱ་ ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་ཆོགས་དང་། །འདིས་འབས་བྱ། གཉིས་རྩེས་འཛིན་དང་རྩོགས་ཕྱེད་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིག་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༩༽

དང། །འདིས་ལས། དེ་ཡང་སེར་སྒྲིག་མའི་ཐུན་དང། །འདིས་ཐུན་པ། ཆོས་དང་ཟང་ཟང་མི་འཇིགས་གཏོང། །འདིས་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཞེས་
དབྱིག་འགྲེལ་གསུངས། ། །ཉེ་དུན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པར་བྱས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ །རྒྱ་གོ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ། ཕྱི་བཤོལ་
ལ་ཆགས་པ། མཆོག་འཛིན་ལ་ཆགས་པ། ལན་ལ་ཆགས་པ། རྣམ་སྤྲོན་ལ་ཆགས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ། རྣམ་གཡེང་ལ་ཆགས་པ།
སྟེ། །ཉེ་དུགས་པ་བདུན་ཅེ་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ། །རྣམ་པའི་རྒྱ[419] (8)བརྒྱད་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ངོ་མཚར་བ་
རང་གཞན་གྱི་དགའ་བདེ་སྒྲིག་མའི་ཡོད་དེ། སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་བཅད་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྱོད་
རྣམས་ །རྒྱ་ལོ་འདིར་ཆོགས་བཅད་ཉེར་གཉིས་དང། དབྱིག་འགྲེལ་དུ་ཉེར་གསུམ་བྱུང་ཡང་ཅ་བར་ཆོགས་བཅད་སོ་དྲུག་འདུག་པས་བསྟུ་ལྷགས་
དབྱེད་དགོས། །ཉེ་དུགས་སོགས་ནས། བཙུན་འགྲུས་ཐུན་པ་ཐོབ་པས་པམ་པ་མེད། །ཆེས་པའི་བར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། །འདིར་ཤོག་གངས་དང་ཐིག་འཕྲེང་གི་ཨང་
ཡིག་རྣམས་དང། ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམས་སྤྱི་ན་ཡིག་དང་བ་ཡིག་འཛོག་དགོས་རྣམས། བཟ་ཤིས་འཁྱུལ་གྱི་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་བོའི་པར་རྟིང་དང་བསྟན་ཆོ། དེར་ཤོག་གངས་ཀྱི་ཁ་ཡིག་ནོར་ཡོད་པ་

རྣམས་ཀྱང་མ་བཅོས་པར། དེ་དང་མཐུན་པར་པར་དུ་བསྟན་པ་ལགས་སོ། །སྐྱེ་ལོ། །

- (1) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། ཡང་དག་པར།
- (2) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི།
- (3) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
- (4) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། ཆོག་རྒྱ།
- (5) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། དགེ་སྤྱོད་ཡོན་པར་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
- (6) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། སྒྲིག་མ་བཙོན།
- (7) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། ཞེ་ན།
- (8) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། གི་སྟེང་དུ།
- (9) མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། དེ་རིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཐག་གི་སྟེང་དུ།
- (10) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། གནས་པ་ལ།
- (11) སྐབས་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱད་དེབ་གཞུགས་པར་ཐངས་གཉིས་པར། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས།

༣༡། ལམ་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་དོན་རྒྱལ་མཐན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་ལ་གནང་བ་བཞུགས་

སོ། །

སྒྲིན་བཞིའི་རིན་ཆེན་རྩལ་བཞེགས་རེ་བའི་སྒྲིན། སྒྲིབ་བྲལ་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཡིང་ཁང་ན། ལྷ་ལྷན་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་འཆི་མེད་གཙོ། ལྷང་བརྟན་བྱེ་བ་བརྟར་འགྲུང་དེས་སྒྲིངས་ཤིག གཞི་ཤེས་མཐུག་སྟུང་མདོ་ཆོན་བཅུ་དགུ་སོགས། སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུ་ཏྲ་ཡི། མདོ་ཆོན་གསུམ་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་རྫོང་བྱེད་སྐབས། གསུམ་པོ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཟིན་ནས། རྟེ་ཡང་ཐོས་ཙམ་མིན་པར་བསྟོན་དགོས་ཕྱིར། རྟེ་ཡང་དུ་བྱིར་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་ལས། གཞུང་ལ་སྦྱར་ནས་ཡང་སྤྲ་རྩིས་གཙོད་འབུལ། ལོ་ཆེན་མཆོམས་སྟོར་གཞུང་ཆོག་ལྷ་ཕྱི་ལ། ཤེས་དང་སྟོན་པའི་སྤྲ་ལས་མ་བྱུང་ཕྱིར། རྟེ་དེ་ཙམ་ཕྱིར་ཡིན་པས་མི་སྟོན་ལོ། གང་ཐོས་དེ་ཉིད་བསྟོན་བྱར་གཞུང་བརྟན་འབྱུག། ལ་ལ་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི། རྣམ་པ་མི་གསལ་ཕྱིར་ན་མི་སྟོན་ཟེར། རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་དོན་དང་ལམ་གསུམ་སོགས། ཤེས་རྣམ་ཅི་རིགས་དེར་ཡང་གསལ་ཕྱིར་མིན། །

༥ རང་ལྷགས་ལྷལ་ངོ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཕྱིར་ཏེ། རོར་བྱ་བྱེ་བ་འདིར་བསྟན་བསྟན་བསྟོན་ཕྱིར། སྐབས་འདིས་ལྷན་ཅིག་གསུངས་ལ་ཐོར་བྱའི་དོན། ཆང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཕྱིར་འདིས་ཆོག་གོ། མ་ཡིན་མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང། སྟོན་བྱེད་སྟོར་ཤེས་དགོས་པ་གཞན་ཕྱིར་ཏེ། རྩོག་ཆ་ཙམ་དང་སྟོན་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱེད་ལས་སྟོན་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟེ་ཞི་བ་དང་གཞན་པའི་སྤྲ་བསྟན་ཕྱིར། རིམས་ནད་ཞི་དང་ཞི་བའི་ཐབས་བརྟན་བཞིན། རྟེ་པོ་བསྟན་སྟོན་དོན་ཡང་ལོ་ཆེན་གྱིས། གཞི་ཡི་ཉེར་བདུན་ལམ་གྱི་སྤྲ་བུ་ལྷན་ལྷན་ཐར་རྣམ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི། རྟེ་བཞིན་ཉིད་བཅས་དོན་དམ་དོན་གཅིག་ལས། སྟོང་དང་བདག་མེད་གཞི་ལམ་དབྱེ་བས་བཞི། སེམས་དཔར་རྩིས་མཐུན་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པའི་སྟོང། ལྷ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། གཞི་ལམ་དབྱེ་བས་འགོག་ལམ་ཞིག་ཉིས་དང། རྣམ་པའི་མཆན་མེད་འགོག་ལམ་བར་ཆད་མེད། ཞི་ལྷ་མཆན་མེད་དོ་སྟོན་མེད་བཅོ་བརྟན་དེ། སྤྲུག་ཀྱང་གཞི་ལམ་དབྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་སྟེད། ཀྱན་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་དང་སྟོན་མེད་དོ། སྟོང་སྟོན་ལྷན་མོང་སྤྲུག་བསྟན་དངོས་ཉིད་མེད། གསུམ་གའི་ལྷན་མོང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་སྟེ། ལྷན་མོང་རྣམ་ཐར་ཀྱང་བསྟན་གཙོ་བོ་ནི། ལྷག་མ་ཆོས་ཅན་རྣམ་པ་བརྟན་གཉིས་བཅས། ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་བདེན་སྟོང་སྟོན་བྲལ་དུ། བསྟན་ནས་བསྟོན་པ་བསྟན་སྟོན་དོན་དུ་འདོད། རོན་གཅིག་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་ན། ལྷག་ལ་ཐལ་བར་འཇུག་ཞེས་ལམ་སྤྱིག་གསུངས། མདོ་སྤྲ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟག་སོགས། རང་རྩོག་མི་འདྲན་ཆོས་ཉིད་འདྲན་ན་ཡང། རང་རྩོག་རྩིས་རྣམ་པར་འདོད་དགོས་ཤིང། གངས་མན་ཀྱན་རྫོབ་རྣམ་པ་བརྟན་དང་གཉིས། རྟོན་སྤྲུང་ཁྱེད་འདོད་དེ་དག་སྟོན་མམ་མིན། བསྟོན་ན་སྟོན་ཚུལ་འཆད་ཆོ་འཆད་དགོས་ཕྱིར། འབྲལ་ཆོག་བསྟར་ནས་སྟོང་ཙམ་བསྟོན་གསུངས་

འགལ། མི་སྒྲིན་རྟག་འཛིན་གཉེན་པོར་མི་རྟག་སོགས། རིམ་གསུངས་ཙམ་བ་འབྲེལ་བ་ཀུན་དང་འགལ། ཁ་ཅིག་ཞི་མཁུ་ཡུལ་དུ་བསྐྱས་འདོད་
འབྲེལ། ཁེམས་བསྐྱེད་ཞི་གནས་ལ་རག་ཏུ་ཅང་ཕྱིར། རང་ལུགས་མཁུན་གསུམ་རྣམ་ཀུན་རྣམ་རྒྱུགས་ཀྱི། འཛིན་སྐྱངས་ཡུལ་དུ་སྐྱེད་པ་བསྐྱས་སྒྲིན་
དོན། སྒྲིན་དོན་མ་དེས་རྣམ་རྒྱུགས་སྒྲིར་བ་བཞིན། །

༥ གཞུང་གི་དོན་ལ་རྣམ་རྒྱུགས་སྒྲིན་དོན་དང། ཐར་ཆ་ནས་བཟུང་རྒྱུ་ལ་སྒྲིན་རིམ་གཉིས། རང་བོ་སྒྲིར་ས་རྣམ་པ་སྒྲིར་མཁན་རྟེན། སྒྲིར་བའི་
ངོ་བོ་སྒྲིན་ཡོན་མཚན་ཉིད་དུག། རྒྱས་བཤད་དོན་དང་མདོར་བསྟན་ཤེས་རྣམ་བདུན། རྟེན་ཡང་དངོས་དང་སྒྲིན་བྱེད་སྒྲིར་རྣམ་གཉིས། རྟེན་ཕྱིར་
མདོར་བསྟན་རྟེན་པ་དང་པོ་ཡིས། རྒྱུག་ཕྱོགས་འགལ་ལྷའི་རྣམ་ཐུན་ཤེས་རྣམ་བསྟན། རྣམ་པའམ་བྱེ་བྲག་ཅེས་པས་རྟག་འཛིན་དང། བདེར་
འཛིན་ལ་སོགས་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་གི་དངོས་སྐལ་གཞོན་བྱེད་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་བསྟན། མཚན་ཉིད་ཅེས་པས་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་དེ། ཞོང་དུ་
བཤད་པའི་ཤེས་རྣམ་སྒྲིར་རྣམ་གཉིས། གཉེན་པོར་འཛིན་བྱེད་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། ཁ་ཅིག་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་འཆད་བྱེད་དུ། བྱིད་
པ་རྣམ་བཤད་ལས་ནི་བཀག་གོ་ཟེར། བདེན་བཞིའི་སྤྲེང་དུ་རྟག་འཛིན་ལ་སོགས་པ། འཛིན་བྱེད་གཉེན་པོར་འབྱུང་ཚུལ་མ་སྒྲིར་བར། རྣམ་པ་
ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་འདྲ་ཁ་ཡན་ཙམ། བཤད་ན་དགོས་པ་སྒྲིར་བ་དེ་དོན་ཡིན། རྟེན་ཕྱིར་གཞི་མེད་རྣམ་པར་མ་སོང་བར། རྣམ་པའི་དོན་དུ་མཛད་པ་
ཡབ་སྐུས་མཐུན། རྒྱུག་གསལ་གཞི་ཡིས་གཞི་ཤེས་ཤེས་པ་ཞེས། ལམ་དང་རྣམ་པས་རྣམ་མཁུན་བསྟན་ནོ་ཟེར། རྣམ་པ་དེ་ལ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་
གསུམ་གྱི། ཤེས་རྣམ་ཙམ་བར་གསུངས་ཕྱིར་མཐའ་རྒྱང་མིན། རྩེ་སོགས་ལས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ། དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་ཐ་སྐྱེད་རིམ་སྒྲིར་བ། །
གསུང་རབ་ཐ་སྐྱེད་མིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར། རྩེ་བར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་པས་དོན་རྣམ་གསལ་བར་གསུངས། རྟེན་བཞིན་
ཤེས་པའི་རྣམ་པའང་ཡེ་ཤེས་གྱི། རྣམ་པ་ཞེས་ནི་རིག་བྱིན་གསུངས་ཕྱིར་ལོ། དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ལས་བསྒྲིམ་བྱ་དངོས། ཞང་ཡིན་ཁ་ཅིག་
ཚིང་པ་དོན་རྒྱུད་སྟེ། མི་རྟག་སྒྲིན་པས་དེ་སྒྲིན་བསྒྲིམ་འབྱུང་ཞིང། སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིམ་ལ་ཤེས་བྱིན་བསྒྲིམ་གསུངས་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱིས། ཡེ་ཤེས་བསྒྲིམས་ན་ཤེས་པ་བསྒྲིམ་འབྱུང་ཟེར། མ་དེས་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡེ་ཤེས་དེར། མཉམ་པར་བཞག་སྒྲིམ་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང།
ཁྱེད་ཅག་བསྒྲིམ་བྱུང་བྱས་ན་འཛིན་སྐྱངས་སྟེ། བྱིད་དགོས་སྐྱུམ་པ་འདི་ཡིས་འོངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ཚུལ་སྒྲིམ་ཚུགས་དབྱེ་བ་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྒྲིང་
དང་བདེན་བཞི་འཛིན་སྐྱངས་ཡུལ་བྱས་བསྒྲིམ། བྱམས་སོགས་ཡུལ་ཅན་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲིམ། རྒྱུགས་ལ་དབང་སྟོབས་རྩིས་མཐུན་རྣམ་པས་
བསྒྲིམ། སོ་སྒྲིམ་མཁུན་གསུམ་རྟེན་པ་རིགས་སྒྲིན་ནས་བསྒྲིམ། ཡལ་པས་དངོས་བརྒྱུད་མཚན་ཉིད་རྩིས་དབྱེད་བསྒྲིམ། རྒྱལ་ཀུན་གསང་གསུམ་སྒྲིན་
ལམ་རྣམ་པས་བསྒྲིམ། ལ་སོགས་འཕྱོད་དོན་སྒྲིམ་ཚུགས་ཤེས་པར་བྱ། རང་ལུགས་འཛིན་སྐྱངས་ཡུལ་རྣམ་ཤར་བའི་སྒྲིས། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
གཞོན་བྱེད་གྱི། ཆ་གཞག་རིག་པ་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཆ་བཞག་འཛིན་སྐྱངས་མི་གསལ་ཁ་ཅིག་དང། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་རྣམ་
མཁུན་སྐྱེད། འདིར་བསྟན་དེ་ནི་འདིར་བསྟན་གཉེན་པོའི་དོན། ཆ་བཞག་མ་སྒྲིམ་སྒྲིར་རྣམ་གཅི་ཕྱིར་དབྱེད། གཉེན་པོ་ལམ་ཞུགས་ཁོ་ནར་འདོད་
མི་རིགས། སྤྱོད་གཉེན་ཙམ་མིན་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ཚུགས་ཏེ། ཞང་གང་སྒྲིན་མཐོང་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་གཉེན། རྒྱན་པོ་འབྱིན་འདྲའི་སྤྱོད་གཉེན་བར་
ཆད་མེད། རྒྱལ་ཐོབ་འཛིན་པའི་གཞི་གཉེན་རྣམ་གྲོལ་ལམ། རྟེན་ཡིན་ཁྱེད་པར་ལམ་རྣམས་ཐག་བཟིང་གཉེན། བྱི་སྒྲིན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་འདིར་
འདོད་ལོ། གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིམ་བྱ་རྒྱུ་དུར་ཡང། ཡོད་ཕྱིར་གཉེན་པོ་མིན་ན་མཛད་སོགས་ལས། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱིར་རིང་འབྱུང་
བཞི་དང། མི་མཐུན་གཉེན་པོས་རིང་བ་ཁྲིམས་དང་འཆལ། ཤར་རུབ་ཡུལ་གྱིས་རིང་ཞིང་འདས་མ་འོངས། རྒྱས་གྱིས་རིང་སྟེ་བཞི་གསུངས་གཉིས་

པར་འགལ། ཁ་ཅིག་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་དོ། འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དགོས་འདོད་འཁྱུལ་བ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མི་རྟག་འདུ་
ཤེས་སྟེ། གསུངས་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་གཉེན་པོར་གཞི་ཕྱིར་དང། བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཆགས་པར་དངོས་འགལ་
ཡིན་པ་ཆགས་པ་དེ། འཛིན་པ་གཉིས་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར། ཁ་ཅིག་མདོ་ཡིས་དོན་རྣམ་ཅན་བསྟན་ཟེར། མ་མཆིས་ཞེས་པས་དོན་དང་
ཤེར་ཕྱིན་ཞེས། ཤེས་རྣམ་གསུངས་ཤིང་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར། རྒྱལ་དང་རབ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཤེས་ཀྱི། རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ཕྱིར་
མི་འཐད་དོ། ལམ་ལ་རྒྱས་བཤད་ཤེས་རྣམ་གཞིར་བསྟན་ཏེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྟེང་བསྟན་ཕྱིར་ཟེར། ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཤེས་རྣམ་དུ།
བྱས་ཏེ་མ་བསྟན་ཕྱིར་ན་མི་འགལ་ལོ། ཁ་ཅིག་གཉེན་པོར་འཛིན་སྤངས་རྣམ་འཆར་ན། བར་ཆད་མེད་ལ་འཛིན་སྤངས་འཆར་འགྱུར་ཞིང། འདོད་ན་རང་ཡུལ་འཆར་རམ་ཞེ་ན་མིན། ཡུལ་ལ་དམིགས་ཡུལ་ལ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཤིང། འཛིན་སྤངས་བདག་མེད་པ་རགས་གང་ཅུང་ཕྱིར། ཆོག་ལ་གཟབ་ཅིང་ཤུགས་ཡུལ་གསུངས་པ་དབྱེད།

རྒྱས་པར་བཤད་གསུམ་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ལ། ཁྲུ་འཕམ་འགྱུར་ཐོག་མི་རྟག་མེད་པའི་དོན། དོན་དམ་ཚད་པའི་ཉེར་ལེན་སྟེན་བཟུལ་ཏེ། ཡང་ན་སྐད་ཅིག་ལས་སྟག་མི་སྟེས་དང། བདག་དབེན་བདག་གི་བ་ཡིས་མི་བཤེ་བཞི། བྲིང་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་འབྱུང་ནམ་མཁའ་འདྲ། རབ་ཏུ་
སྟེང་བྱེད་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི། ཡིད་བྱེད་རྟོག་དབྱེད་ལ་སོགས་བཤོད་དུ་མེད། ཡང་ན་རྟོག་དབྱེད་མེད་ཕྱིར་ཤོད་བྱེད་མེད། ཡང་སྟེང་རྒྱུ་
ཀྱིས་ཆོར་སོགས་མིང་བཞི་མེད། འགོག་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་མེད། གཏན་དུ་ཞི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་སྟེ། དག་སྟོང་གཟུང་མེད་ལ་སྦྱར་
གསེར་འཕྲེང་བཞེད། ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་ཕྱིར་ཐར་པ་མི་ཟད་དེ། ཆོས་ཉིད་དྲི་བལ་འགོག་པ་སྟེ་བ་མེད། ལམ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་གཉེན་པོ་རྣམ་བཞི་སྟེ། ལམ་སྟོན་བྱེད་པོ་དོན་དམ་རིག་པ་པོ། ཞོང་མར་འཕོ་བོ་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི། འཕོ་བ་རྒྱུ་
བཟང་འཆི་འཕོར་བཤད་ཀྱང་མིན། ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་རྟོགས་ཕྱིར་སྟག་བསུ་གཅིག་འོས་མེད་རིགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་གཉེན་པོར་འགྱུར། དེ་སྤང་
དཀའ་ཕྱིར་མཐོང་སྟོན་གཉིས་བྱེ་བར། མཉམ་གཞག་གཙོ་དང་མཉམ་རྩེས་སྟེ་མ་ཟ། དུས་རིང་འབྱུང་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཟག་བཅས་འབྱེད། སྒྲིབ་
དཔོན་ལམ་འདིས་རང་རྒྱལ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་གཉེན་པོ་གསུངས་ལ་ལོ་ཆེན་གྱིས། རང་རྒྱལ་སྤྱད་དགོས་ཞེས་པ་ཤེས་རྣམ་གྱི། དབང་བྱས་
ཡིན་ན་དོན་རྣམ་བཤད་སྐབས་འཆོལ། དོན་རྣམ་ཡིན་ན་དེར་འདུ་གལ་དགོས། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་མཚུངས་ཞེས་ཟེར། རྒྱལ་བས་སྟེན་
ཀྱི་སྟོང་ཕྱིར་ལམ་བསྟོན་ཞེས། གཏན་ཏེ་བསྟེད་བྱར་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱར་མིན། འདིར་ཡང་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཡིན་ཕྱིར། ལམ་འདིས་
གཞི་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན། མཚན་སྤང་རང་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་པས་ན། དམིགས་པར་བསྟུས་པའི་ཚུལ་དང་གལ་མཚུངས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ཉེར་དམིགས་པའི་དབང་བྱས་ཀྱང། ཉན་རང་རང་རྒྱུ་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་ཅན། དམིགས་ཕྱིར་དམན་ཞེས་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པར་གསུངས། འཕགས་པས་འདིའོ་ཞེས་དགག་ཆོག་མ་མཛད་ཕྱིར། ཐེག་པ་གཉི་གའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཉེན་པོ་ཀྱང། བཞེད་ཀྱི་སྟོན་དཔོན་ཉེར་མིན་གསུངས་པ་ཡང། མི་རིགས་དེས་ཀྱང་མཐོང་སྟོན་ཉིད་གསུངས་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་བྱེ་མ་འདི་གཉིས་སྟོན་གཅིག་ལུར། གསུངས་པ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་བདེ་འདྲ་ཡང། སྤང་བ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱིར་ན་དོར། དེ་ཡང་སྟོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཟ། མཐོང་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་རྣམ་བྱང་དང། བག་ཆགས་དབྱེ་བའི་
སྟོན་དང་རྟོགས་པའི་སྟོན། བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟེན་ཉམས་མེད་དུག ཤེས་པ་གསེར་འཕྲེང་སྟོང་ཉིད་མི་གཡོ་གསུངས། འདི་དག་ལེགས་ཐུན་
འདོད་ཚུལ་ལམ་སྟོན་གསལ།

འདིར་བསྟན་གཙོ་བོ་རྣམ་གཞག་རྟེན་ཤེས་ནས། རྩེ་སྤྱི་གཟུང་ཕྱིར་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བྱ་ཙམ། ཡིན་ཕྱིར་དམན་ལ་མིན་ཞིང་རྒྱལ་ལའང་
མིན། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་བསྟན་ལམ་ཤེས་འང་གཞི་ཤེས་ཉིད། ཁ་ཅིག་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒྲིན། ཟིན་པའི་ཐོག་དམན་ཤེས་རབ་
རྟོགས་རིགས་དེ། གཞི་ཤེས་དམིགས་ལ་ལོག་ཞུགས་གཉེན་བོར་འདོད། གཞི་ཤེས་དམིགས་པར་ལོག་ཞུགས་བདེན་འཛིན་ཡང། ཡོད་ཅིང་མི་རྟག་
རྟོགས་སྒྲོ་དེའི་གཉེན་བོར། མི་རིགས་འདིར་བསྟན་གཉེན་བོ་རྣམ་པའི་དོན། ལྷན་བཤད་བཞིན་དུ་འཛིན་སྟངས་འགལ་དགོས་ཤིང། གཉེན་བོ་
ཙམ་ལ་བསམ་ན་སྐབས་འཆོལ་ཕྱིར། གང་གི་གཉེན་བོ་བྱ་ཡུལ་སྐྱབ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཟུར་དུ་ཆ་བཞག་མ་སྒྲིས་པར། ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ལ་བར་གཙོད་སྐྱབ། རིམ་བཞིན་སྐྱབ་གཉིས་དོན་དུ་ཁ་ཅིག་འདོད། གཞན་དག་ལྷ་མའི་སྒྲིན་དུ་བདེན་འཛིན་འཕེན། འཛིག་ཚགས་ལྷ་བའི་གདོན་
ཁྱིས་བྱང་རྒྱབ་མཚོག། ཐོབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་ཕྱིར་ལྷ་མ་ཞིག། དག་བཙམ་བདེན་འཛིན་ལྷ་ཕྱིར་གཙོད་ཙམ་གྱིས། བར་གཙོད་མི་དགོས་ཕྱིར་ན་
གཞན་དེའང་ཞིགས། སྐྱབ་དེ་གཉིས་སྤྲོད་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟོབས་ཀྱི་སྒྲོ་དོན་དབང་བོའི་དོན་ཆེ་བཞིན། གང་ལ་ཐོགས་པ་མེད་རྒྱལ་འཆད་པའི་
སྐབས། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་དུག། ཤེས་སྐྱབ་གོ་ཆས་འཕུམས་པ་འཕྱགས་བྱེད་དང། བསམ་གཏུན་རྣམ་ཐར་མཁྱེན་སོགས་
ཁམས་གཙོད་པའི། སྟོམས་འཇུག་སྐྱབ་པའི་ཅིག་པ་གཞིག་བྱེད་གསུམ། སྤྱི་བའི་འདབ་རྒྱས་ཉོན་མོངས་སྒྲོན་ཤིང་ཆེ། གཙོད་བྱེད་ཟག་ཟད་
སྟོབས་སྤྱི་རྒྱུད་ཐར་གསུངས། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་དག་ལ་རགས་པ་ནི། མ་སྐྱབ་ལྷང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་གཉིས་ལས་གཞན་སྟོམས་
འཇུག་སྐྱབ་གང་དཔྱད། སྟོམས་འཇུག་སྐྱབ་ལ་སྐྱབ་པས་ཁྱབ་གསུངས་ཤིང། ལས་སྐྱབ་དེ་ལས་བསྐྱོག་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ། རྩེ་ཆ་ཁྱེད་མེད་དང་ལྷན་
མེད་དམ་དཔྱད། གཞན་ཡང་སྐྱབ་པའི་འཛིག་རྒྱལ་དུ་མ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ཅ་འགྲེལ་སྐྱབ་པའི་ལེ་ཁྱེད་ལས། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་ཕར་ཕྱིན་
དང། ཁྱད་པར་འགོ་ལ་སྐྱབ་བཅས་བཅུ་གསུངས་ཤིང། དེ་ཡི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུས་པ་ཡི། ཀྱུན་མོངས་ཉེར་གཉིས་བཅུ་གཅིག་གནས་དན་ལེན། མི་
སྐྱབ་གཉིས་ལས་གཞན་ཁ་ཅིག་ཆགས་སྐྱབ་དང། ཐོགས་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱབ་གཉིས་ལས་གཞན་ཟེར། མི་འཐད་རྩེ་རྩེ་ལྷོད་ལ་མོངས་པའི། ཆ་
ནས་བྱེད་པའི་སྐྱབ་དང་གཅིག་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདོད་ཆེན་ཆོས་ལ་ཐུང་བ་དང། ཟུ་སྟེགས་བདག་ལྷ་ཉན་ཐོས་འཛིགས་སེད་དང། རང་རྒྱལ་བཙེ་
མེད་སྐྱབ་བཞིའང་གཉིས་མིན་ཟེར། ལྷ་གཉིས་སྤྱི་མཐར་རྒྱང་བྱེད་ཉོན་སྐྱབ་དང། བྱི་གཉིས་ཞི་མཐར་རྒྱང་བྱེད་བདེན་འཛིན་གཙོ། གཉེན་བོ་
མོས་པ་ལ་སོགས་བཞི་ཡི་འབྲས། གཙོད་བདེ་རྟག་བདག་དམ་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཞི། གཞི་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་གི་དམིགས་རྣམ་གཅིག། བྱས་ནས་
ཉམས་ལེན་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་དོན། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི། འཛིན་སྟངས་ཉེར་བདུན་གང་ཅུང་སྒྲིམ་པ་ཡི། རབ་བྱེ་སེམས་
དཔའི་སྒྱུར་བ་འདིར་དངོས་སྤྱ། གཙོ་བོ་བསྟན་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་དོན། དེ་དག་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ཤེས་སྐྱབ་རགས། ཤེས་སྐྱབ་མིན་ཏེ་
རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་འཛིན་རགས་པ་བདག་འཛིན་མིན་བཞིན་ཟེར། ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་པ་རྣམ་དག་སྐབས་ཀྱིས་འགྲུབ། ཁ་ཅིག་བྱེད་པོ་
བདག་མེད་རྟོགས་སོགས་བཞི། བཙོ་ལྷན་དབྱེ་བའི་དོན་རྣམ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲིམ་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་ཟེར། མ་དེས་ལམ་སྟེང་འདིར་བསྟན་
དོན་རྣམ་ལ། ལམ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་ཞིག་མི་དགོས་ཕྱིར།

དེ་རྩེ་མེད་པ་ནས་བཟུང་མི་གཡོའི་བར། གཞི་ལ་སྒྱུར་ཕྱིར་ལམ་ལ་མཚམས་འབྱེད་བྱེད། དངོས་སྤྱི་མེད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་བལ་རྣམ་ནས། མི་
དངོས་མེད་དངོས་ཉིད་བར་ཞེས་དོན་གྱིས་འཐོབ། རྒྱུད་ཐར་མངོན་རྟོགས་རིམ་དང་འདིར་གསུངས་པ། རྒྱུ་འབྲས་དོན་རིམ་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་མེད།
ཀྱུན་འབྱུང་སྟོང་གཉེན་སྒྲིན་རྣམ་པ་བརྒྱད། ལམ་ལ་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྒྲིན་ནས་བདུན། རྒྱག་བདེན་རང་སྤྱིའི་སྒྲིན་ལྷ་འགོག་བདེན་ལ།

སྤོང་ཉིད་སྒྲིན་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལྷར་ན་པན་ཡོན་རྣམ་པས་སོ། གང་པོ་བདག་མེད་མངོན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་དེ། མ་འོངས་ལ་
འདུན་མི་འབུལ་འདྲོད་ཆགས་དང། ཡང་སྤོང་ལ་དགའ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། ཐོབ་འདྲོད་ཆགས་བུལ་ཞེན་པས་མི་གནས་དང། སྤོང་པ་ཞི་བའི་
ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡིན་ཕྱིར། གསེར་ཕྱོང་འདུན་པ་ཡུལ་ངེས་ལ་གསུངས་དཔུང། གྲེ་བཞིན་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་གཉེན་པོ་སྟེ། གྲེ་ཡི་ཞེན་ཚུལ་
མེད་པའི་རྣམ་ཅན་ཕྱིར། བདག་འཛིན་གྱུར་བའི་ཞེ་སྤང་འདི་ཡིས་འབྱུང། གཙང་བདེ་སོགས་གསུམ་གྱི་རྟོག་གཉེན་པོ་སྟེ། གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཞེན་ཡུལ་མེད་རྟོགས་ཕྱིར། རང་དབང་སེམས་ཅན་ཉིད་དུ་མངོན་ཞེན་པའི། གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། གྲེ་ལྷར་མདོ་ལས་གྱུན་
འབྱུང་ཐང་བུ་བྱ། ཤེས་ཕྱིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་གཉེན་པོ་བརྒྱུད། བསྟན་ཏེ་འདིར་ནི་སྤོང་གཉེན་སྒྱུར་ནས་གསུངས། ལམ་སོགས་གསུམ་གྱི་དངོས་
དང་འཐད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་ཐར་པའི་གོ་འབྱེད་དེ། སྤོང་ཞེད་མཐའ་དང་མ་འབྲེལ་འབྱེད་ཕྱིར་རོ། ཚེས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཐ་དང་མེད་
རྟོགས་ཏེ། གཞན་མཚན་མི་འཛིན་རྟོགས་བྱང་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་གཞུལ་དུ་མེད་རྟོགས་ཕྱིར།
འདིའི་མདོར་ཚད་མའི་ཐ་སྟངས་གསུངས་པར་ནི། ཉི་ལྷང་དངས་ཕྱིར་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས། ཚད་མ་ཕྱོགས་སྤང་ཡབ་སྐུས་སྒྲིབ་བྱས་ལས། རྒྱལ་
བས་པས་མ་གསུངས་ཐལ་རང་མི་འདྲོད་ཅེས། སྒྲུབ་ཁེགས་སོ་འོན་ཀྱང་བརྒྱུད་སྤོང་དང། ཉི་མི་རྒྱན་སྤང་སོགས་སུ་ཚད་མེད་ལ། བསྒྱུར་ཅིང་ཉི་
སྤང་ལས་ནི་འདི་ལྷར་གསུངས། ཆགས་མེད་རྣམ་པར་མངོན་མཐོང་ངེས་འབྱེད་ཏེ། འཐད་པ་མ་གསུངས་གསུལ་བྱ་ཏེ་བའི་དབང། འོ་ན་གསེར་
ཕྱོང་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དང། སོ་དྲུག་དག་ལ་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་མདོ། ཁྲངས་མཉམ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པ་ཡི། བྱང་ཕྱོགས་ཐེ་ཚན་
བདུན་ལ་མདོ་བདུན་དང། སོ་བཞིའི་རྣམ་ཐར་སྟོམས་འཇུག་སྤོང་ལམ་ལ། རེ་རེ་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་རེ་རེ་སྟེ། སོ་དགའི་ཐེ་ཚན་བཞི་དང་ཐ་མ་
གསུམ། སོ་སོར་བྱས་པའི་བདུན་གསུངས་ཅི་ཞེ་ན། མདོ་ལས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས། འཐད་པ་གསུངས་ཀྱང་དེར་བསྟན་རྣམ་པ་ནི།
དམ་བཅའི་རྣམ་པར་གཅིག་སྟེ་བརྒྱུད་སྤོང་ལས། ཆགས་པ་མ་མཆིས་སྤང་དུ་ཆགས་མེད་ཅེས། གསུངས་ཕྱིར་ཐུ་ཕྱིའི་ལུང་ལ་འགལ་བ་མེད། ལྷག་
བསུལ་རང་མཚན་བཞི་དང་ཕྱི་ཡི་གཅིག འཇིག་ཕྱིར་མི་རྟོག་འཕགས་དང་མི་མཐུན་སྟུག ཉེན་བྱེད་བདག་སྤོང་རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། ། ༥ ལྷུབ་པའི་
དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་ནི། ཉི་མི་ལས། བཅོམ་ཐུན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་གཞུལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཚད་ཅེས་པ་ལས་ཚད་མ་ཞེས་མི་འབྱུང་ཡང། ཉི་སྤང་དུ་ཇི་ལྷར་དེ་ལ་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞུལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མདོ་
དངས་པར་ཡིག་ཚར་ཡང་སོར་བཞག་མཛད་པས་ཐུ་མ་འབྱུར་སྒྲིན་ཡིན་ནམ་དཔུང་གཞི་ཡོད་དེ། འདིའི་བརྒྱུད་སྤོང་པར་ཡང་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཆོས་ཉིད་ཚད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤང་དུ་འདི་ནི་གཞུལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་
གསུངས་ཤིང། འདིར་སྤང་དུ་ཞེས་པ་ཕྱིར་ན་ཞེས་འཐད་པ་འམ་རྒྱ་མཚན་དུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། རྒྱན་སྤང་ལས་ཀྱང། གཞུལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཚད་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། རེས་འབྱེད་ལའང་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་ཐུར་སོ་སོར་ཡོད་དེ། ཉི་མི་ལས། གསོལ་བ། བཅོམ་ཐུན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་
བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་མཁའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ལམ་རྒྱུབ་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་དག་གི་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་དང། སྤོང་འཐར་
ཚུལ། འཛིན་སྤངས་སོ་སོ་བ་ཡོད་ལ་འདིར་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པ་ལས་སོགས་སུ་གོ་རྒྱུ་དང་སྟོན་ཚུལ་མེད་དེ། བརྒྱུད་སྤོང་པར། བཅོམ་ཐུན་འདས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་ཆགས་པ་མ་མཆིས་
པའི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། འདིའི་འདྲ་སྤང་དུ་ཞེས་པ་རྒྱ་མཚན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་ཐུར་དང་འདྲ་བས། དམ་བཅའ་དང་འཐད་པ་གཉིས་བསྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་ཅེས་ལས་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་ཤེས་སོ། འདིའི་ཕྱིར་ལུང་ཐུ་
འགལ་བ་མེད་ཚུལ་ཤེས་སོ། བདེན་པས་སྤོང་པ་ཕྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། ཕྱི་དང་ནང་སོགས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པ་ཡི། འཁོག་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་གི་སྤོང་ཉིད་
རྣམས། འདིར་བསྟན་འཁོག་བདེན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཕྱིར། གྲེ་རྟོགས་སྤྱིར་བ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གསུངས། ཁ་ཅིག་ལམ་ཤེས་སྐབས་གསུངས་སྤྱིར་

བ་ཀྱམ། འོན་དམ་རྣམ་ཅན་འདྲོང་པ་མི་རིགས་ཏེ། མ་འོངས་སྤང་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དེ། འོན་དམ་མིན་ཡང་དེ་ཡི་འཛིན་སྣངས་ཕྱིར། ཀལ་ཞན་
དུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་ལ། ཤེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མེད་འགྱུར་ཕྱིར། ཀལ་ཞན་པོའི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཤེག་ཆེན་
རྟོགས་རིགས་འདིར་བསྟན་སྒྱུར་བར་ཡང། ཀྱུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་ལམ་གྱི་གཉིས་སོགས་མང། སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱུག་
བདེན་སྤྱོད་གི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བཞི་ཡང། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བར་གནས། ཁ་ཅིག་ལམ་དེས་རྟོགས་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི། རྣམ་པའི་དོན་དུ་
འདྲོང་ཀྱང་མཉམ་གཞག་སྒོ། རང་གི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཕྱིར་མི་རུང་ངོ་། །

༥ རང་ལུགས་ལམ་ཤེས་དོན་རྣམ་གང་ཡང་རུང། ཤར་ནས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྱུར་བ་དེ། འདི་ཡི་དངོས་བསྟན་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་དོན།
འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་འདྲོང་སྤྱོད་མ་ཐུངས་ཤིང། ཀལ་ཅོ་བོར་མི་སྤོང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་ན། ཟག་བཅས་སྤྱོད་བསྟན་རྣམ་གངས་ཟག་བཅས་ཕྱིར།
རྒྱུ་ཡི་ལམ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས། །

༦ རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་ལ། ཡོད་དང་རྩིས་མཐུན་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པ་དང། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མིན་རྣམ་
གསུམ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་དང། རྟོན་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནར་བཤད་སྐབས་ཕྱིར། ཀལ་ཟག་གསུམ་ལ་ཡོད་ཅིང་མཁྱེན་གསུམ་དུ། །
དབྱེ་བ་མི་རུང་ཞེས་ཚིག་ལན་ལ་ཡང། ཁ་ཅིག་འཕགས་ཆོགས་ཡོན་ཏན་ཡར་ཐུན་དུ། བསྐྱས་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་བཏགས་པ་ཟེར། ཁ་ཅིག་
རྒྱུར་བཤད་ཅན་ལས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི། མ་ཡིན་གཞི་ལམ་རྣམ་པར་གོང་བཤད་ཟེར། རང་པོ་མི་འཐད་ཁྱོད་ཀྱིས་རྩ་བ་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྩིས་
མཐུན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། བསམ་ན་འགལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡི་དོན། ཆ་འདྲར་མི་བྱེད་དེ་ལ་ཡོད་པ་དང། མཐུན་པར་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་སྤྱིའི་སྐབས་སུ་འདི་ལ་ཞལ་འཕངས་ཕྱིར། ཀལ་ཉིས་པ་རྒྱུར་བཤད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་བྱེད་པའི་དོན་དང་རང་རང་གི་རིགས་
འདྲ་གར་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་ཚུལ་སོགས། ཤེས་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ལ་སོ་བདུན་སོགས། བྱེ་བར་ཆོག་གསལ་མཁན་སོ་ཉིད་ཀྱང་བཞིང། དེ་ཕྱིར་
བར་ཆད་མེད་དང་དྲོད་སོགས་ཀྱང། ཀལ་སངས་པ་རྒྱུན་ལ་དགོངས་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད། ཀལ་སར་འཕྱེད་ཉར་ན་ཡུལ་དུ་བསྐྱས་པ་སྟེ། རྩ་མར་མི་སྒྲོམ་
དེར་ནི་མཁྱེན་པ་གཉིས། རྟོགས་བྱེད་དང་འདིར་རྟོགས་བྱུར་བསྟན་ཕྱིར་དང། འདིར་ནི་དེར་བསྟན་རྣམ་ཀྱུན་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་བདེན་
གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་བསྐྱས་ན། ཤེས་རྣམ་རྒྱུད་པ་མིན་ཕྱིར་དེ་བསྐྱས་འགྱུར། དེར་ཡོད་དང་མཐུན་ཐུན་མོང་ཞེས་བྱ་ཡི། འཕགས་པ་འོག་མར་
ཐུན་མོང་རྣམ་མཁྱེན་ཞེས། མི་སྒྲོམ་དམན་མཆོག་ཡོན་ཏན་འགལ་ཕྱིར་གསུངས། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་འབྱེད་ཐུན་མོང་ལམ་བཞིན་ཟེར། སོ་བདུན་སོ་བཞི་
ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་དང། ཐུན་མོང་གསུངས་པ་རྟོགས་རིགས་ཕྱིར་མིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་དོན་རྒྱུ་སྤྱང་སེམས་དཔའི་དེར། རྣམ་ཐར་
གསུམ་སོགས་དམན་པའི་རྟོགས་རིགས་མང། དེ་བཞིན་འདིར་བསྟན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡང། དམན་པའི་རྟོགས་རིགས་མིན་ཏེ་འདིར་བསྟན་གྱི།
དམན་ཉེ་སེམས་དཔའི་བསྒྲོམ་བྱ་གཙོ་ཞིང་དེ། དམན་པའི་དེ་ལས་བརྒྱ་བཞིས་.....མདོ་ལྷོ་རྒྱུན་ལས། རྟོན་དང་གཉེན་པོ་དག་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇུག་པ་དང། །

དམིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང། ཐོབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱུང་པར་འཕགས། མཐུན་དང་རྩིས་སུ་འཇུག་པ་དང། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྐྱེས་པ་དང། ཆེན་པོ་དང་ནི་མཆོག་ཉིད་དང། བསྒྲོམ་དང་ཡང་
དག་འབྲུབ་པ་གཞན། ཞེས་གསུངས། བྱུང་འཕགས་ཏེ། ཤེག་མཆོག་ཤེས་རབ་གསུམ་རྟོན་མཆོན་འཛིན་གཉེན། ཀལ་ཞན་བདེན་བཞིར་འཇུག་སེམས་ཅན་
ཀྱན་ལུས་དམིགས། མི་དམིགས་ཡིད་བྱེད་དེ་བཞིན་ཐོབ་པའི་སྟེ། ལུས་བལ་ཕྱིར་མིན་མི་འབལ་ཕྱིར་ཡང་མིན། ཁ་ཅིག་ཆོས་སྤྱོད་ཟག་ལུང་གཉིས་ལ་
སྤྱོད། ལ་ལ་ཞིར་འཇུག་མིན་ཡང་འདྲོད་ལ་སྤྱོད། ལས་ཕྱིན་དང་མཐུན་ཉན་རང་རྩིས་སུ་འཇུག་ སྤྱོད་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་བསམ་བཞིན་སྤྱིད་པར་

སྒྲི། རང་བཞིན་རྩི་བས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་དུང་མེ། རྟག་སར་འབྲས་པ་ཉེ་བར་སྐྱེས་ཕྱིར་མཆོག་ ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ལྷག་མེད་ཟད་མི་འགྱུར། བར་ པའི་ས་དང་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་འགྲུབ། ཁ་ཅིག་སྟོབས་བར་ཐུན་མོང་ཟེར་ཡང་མིན། རྩི་བར་ཐུན་མོང་མིན་ཏེ་སེམས་དཔར་མེད། བསྐྱེད་བྱར་ ཡང་མིན་རྒྱལ་བས་མི་སྐྱེས་ཕྱིར། ཁོ་རིག་ཐོབ་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྐྱབ་པ་སྤངས། རྟགས་ཕྱིར་དགྲ་བར་རྒྱན་གསུངས་རྩེས་མཐུན་ཅས། རང་ལྷགས་ ཐུན་མོང་དོན་ནི་རང་ཉིད་གར། གཏོགས་པའི་ཐེ་ཆོན་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ། ཡོད་པའི་རང་གི་ཐེ་ཆོན་ཞེས་བརྗོད་ན། ཐུབ་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཐེ་ ཆོན་ཟག་མེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་ཐེ་ཆོན་ཡིན་ཕྱིར་ཆོག་གིས་གཞོད། །

རྒྱས་བཤད་སོ་བདུན་སོ་བཞི་སོ་དགུ་པས། རང་པོར་སྤྱི་དང་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། རང་པོར་ཐེ་ཆོན་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བདུན། སྐྱེས་ རྒྱུ་ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང། སྦྱོར་ལམ་གཉིས་གཉིས་མཐོང་སྐྱེས་རིམ་བཞིན་གཙོ། རང་པོར་འཕྱལ་དང་མཐོང་ལའང་ལམ་མེད་ མིན། བྱེ་སྤྱོད་ཆོགས་གཅིག་སྦྱོར་བཞི་སྐྱེས་མཐོང་ལ། རིམ་སྦྱར་བྱང་ལག་སྦྱར་སྦྱོས་གངས་བསྟན་ཟེར། རྒྱལ་འདི་ཉན་ཐོས་ལ་སྦྱོར་མོངས་གཏམ་མོ། མིང་གི་ཐོག་ཆས་སོ་བདུན་རྩེས་སུ་བསྟ། རང་བཞིན་དུན་དང་ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་དགའ། བཏང་སྟོམས་རྟོག་དང་ཤིན་སྦྱངས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཏེ། ངག་དང་ལས་མཐའ་འཆོ་གསུམ་ཐ་མས་བསྟས། བསྟ་བར་བྱང་ཕྱོགས་ལ་ནི་དང་སོགས་ལས། མ་བསྟས་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་ཤིན་སྦྱངས་དགའ། བཏང་སྟོམས་དུག་གམ་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྟོམས་ན་བཞི། གསུངས་ཏེ་རྟོག་པ་ཤེས་རབ་རྩེས་ཕྱིར་བཀོལ། རྟེ་ལྟར་བྱས་ན་སོ་བདུན་རྩེས་དགྲར་འདུས། རྒྱུ་འཕྱལ་ཏིང་འཛིན་འདུན་སོགས་རྟེན་པ་བྱ། བྱེ་སྤྱོད་འདོད་ཕྱིར་འདུན་སེམས་དབྱེད་པའི་རྩེས། བསྟན་པས་བར་གསུམ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རམ་དཔུང། ཁྲུབ་མཐའ་གོང་མས་རྒྱུ་འཕྱལ་སྦྱུལ་བསྟར་དང། རྟེན་པ་ཏིང་འཛིན་འདུན་སོགས་དེའི་རྒྱར་བཞེད། དུན་ཏེ་ངོ་བོ་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི། གང་བྱང་ལ་དམིགས་རང་སྤྱི་ཅི་རིགས་སུ། སེམས་པའི་ཤེས་རབ་རིགས་གནས་མཁྱེན་པ་འོ། ཁ་ཅིག་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལན་འདོད། རྩེས་མཆོངས་ཉམས་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུན་ཏེ་དང། ཤེས་རབ་ལན་མིན་ཏིང་འཛིན་ཏིང་འཛིན་དང། མི་ལན་འང་འབྲེལ་བའི་དུན་ཏེ་ཡིན་ཞིང་ འདིར། རིམ་གས་པ་དུན་ཏེ་མ་གཏོགས་དངོས་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀུན་ཡིན་གསུངས་ཕྱིར། ལུས་སོགས་བཞིར་དམིགས་རང་སྤྱིའི་ མཆོན་ཉིད་དུ། རྟོགས་བྱེད་དུན་ཉིད་དོན་དུ་ཁ་ཅིག་སྟ། མི་འཐད་ལམ་མ་ལྷགས་ན་ཡོད་ཕྱིར་དང། ལུས་ཅམ་ལ་དམིགས་དུན་ཏེ་གསུངས་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་སུ་དང། རྟེ་ཉིད་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སུ་སེམས་པ་ཡི། དུན་ཏེ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་མདོ་ལས་སོ། མདོ་དོན་འགྲོ་བའི་ སྟག་བསྟལ་རང་སྤངས་ཏེ། རྟེ་ལུས་བདེ་ཆེན་ཟག་མེད་སྦྱར་མོས་ཞེས། ཁ་ཅིག་འདོད་ཀྱང་ལུང་དེའི་མཚུག་ཐོགས་སུ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་གསུངས་ ཏེ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་ལུང་དེའི་འཕྲོར་རྩེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་ཟག་པ་མེད་པ་ལྟར། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆོས་(ཉིད་)ལའང་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གོ། རྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་མཐས་པས་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས། བསྟབ་བཏུས་སྟོས། ཡིག་ཆར་སྤྱི་མཆོན་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འང་ཡིན། ། དམིགས་པ་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ག་ལ། བྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་དབྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་མིག་དབང་སོགས་དང་ཕྱི་ཡི་ལུས། གཞན་གྱི་ ལུས་ལ་དམིགས་པའི་ཆོར་བ་གསུམ། རིམ་བཞིན་ཡིན་ཏེ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་མཆོངས། ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་རབ་བྱེ་ཞིང། ཆོར་བ་ཀུན་ འབྱུང་གཙོ་བོ་མེད་པའི་རྒྱ། བདག་མེད་ན་ཡང་སྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཉིད་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་གཞིར་ཡོད་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱལ་སྤང་དོར་ཤེས་ པའི་ལམ་བསྐྱེད་སྟེ། རྟེ་ལྟར་རིམ་བཞིན་བདེན་པ་བཞིར་འཇུག་ཅིང། མི་རྟག་སྟག་བསྟལ་ལ་སོགས་གཞིར་མང་འཇུག། རྟགས་པ་བདག་གི་གནས་ དང་ལོངས་སྦྱོད་དང། རྟོན་དང་ཀུན་བྱང་གཞིར་རྟེ་སྦྱོང་ཕྱིར་གསུངས། སྐྱེས་རྒྱལ་ལུས་ལ་ལུས་རྩེས་རྟེ་སོགས་ཏེ། རང་ལུས་འང་རྟོག་པའི་

གཟུགས་བརྟན་ཀེང་ཅུས་ཀྱི། རྩོམ་སྤྱི་ལོ་བར་རྒྱལ་མཁའ་མ་ལས་གསུངས། སྒྲིན་ལྟུང་གཞན་ཡང་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རྒྱ། འདུན་དང་མ་སྒྲིན་སྒྲིང་
བྱེད་བཅོན་དང་ཚོལ། སྒྲིན་པ་མི་ཉམས་བྱེད་རྒྱ་རང་ལ་བརྟེན། སྒྲིང་དང་གཞན་འཆོས་མི་སྒྲིན་མཐུན་པ་འོ། རྒྱུ་པར་བྱེད་རྒྱ་ཡོན་ཏན་རྒྱུང་ཅུས་
ཀྱང། རྒྲིན་པས་ཆོག་འཛིན་ཕྱིར་ལྷན་མེད་སོགས་བཞི། རྩོམ་པ་འདི་ཡང་བྱིང་རྒྱུ་སྒྲིང་བྱེད་ཕྱིར། རྒྱ་འཕྲུལ་རྒྱུང་པའི་སྒྲིན་དང་ལྷན་མེད་པས། །
མཉམ་བསྒྲིན་མཉམ་ཐོབ་ཡོད་དེ་རྒྱ་མཚུངས་ཕྱིར། རྩོམ་སྤྱི་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མོ་འདི་ཡིན་ནོ། རྩོམ་པའི་སྒྲིན་ཐོབ་སྒྲིན་ཆོ་འབད་བཅོན་གཉིས། །
གསུངས་པའང་རིམ་བཞིན་བྱིང་རྒྱུ་གཉེན་པོར་སྦྱར། འདི་ཡི་སྒྲིན་ལྟུང་ལྷན་པར་གསེར་བྱེད་གསལ། རྩོམ་ཉེད་སྒྲིང་བྱེད་བྱེད་སྒྲིན་པ་རྣམས། ཤིང་
གཤག་ཁྱེལ་འམ་འཛིན་པས་འཛིན་པ་ལྟར། རྩོམ་པའི་སྒྲིན་པས་ཤིག་པར་དམིགས་པ་ལ། འཛིན་པར་འདོད་ཀྱང་སྒྲིང་དཔོན་ཤིག་པར་ཤིག་པས། །
རྣམ་པར་བྱེད་ཉེད་པས་འཛིན་པར་གསུངས། སྒྲིང་གཉེན་སྒྲིང་དོར་ལ་སྒྲིང་བཅོན་འབྲས་ཀྱི། ཆ་ནས་བཞག་མཁུན་ཡང་དག་སྒྲིང་བ་ཞི། ཡང་དག་
འཛིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མཛོད་འབྲེལ་གསུངས། ལ་ཅིག་སྤང་གཉེན་སྒྲིང་དོར་ལ་བཅོན་ཅམ། རྩོམ་པའི་སྒྲིང་བ་མི་འཐད་ལམ་མིན་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ཡང་དག་
སྒྲིང་བར་ཉེར་ལེན་ཀྱི། རྩོམ་ཉེད་སྒྲིང་དཔོན་པོར་འབྲེལ་གསུངས་ལོ། རྩོམ་ཉེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་རྒྱུན་གཅིག་ཀྱི། མི་རུང་བཅོན་དང་ཤིག་པར་རྩོམ་
གཞན་ཕྱིར། སྒྲིང་མིན་ཡང་མཉམ་དུ་ཐོབ་ཅུང་བ། སྒྲིང་དུ་སྒྲིན་ལྟུང་བཞད་པས་ཤིག་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིང་བཞི་གཉེན་པོ་སྒྲིན་པའི་སྒྲིང་ལྟུང་ཡང། སྒྲིག་སྒྲིན་སྒྲིང་བ་ཉེན་དང་སྒྲིན་འབྲིན་སྒྲིན་པས། མ་སྒྲིན་མི་སྒྲིང་ཉེས་ལས་ཐོག་པའི་སྒྲིན་པས། །
སྒྲིང་དང་སྒྲིན་པ་གཉེན་པོ་ཀྱན་སྒྲིང་སྒྲིན་པས། ཞེས་སྤྱི་མཆོམས་གསུངས་ལམ་རིམ་མཆོན་ཅུ་ལས། སྒྲིག་སྒྲིན་སྒྲིང་བ་ཐོག་དང་སྒྲིན་འབྲིན་སྒྲིན་པས། མ་
སྒྲིན་མི་སྒྲིང་ཉེན་དང་གཉེན་པོའི་སྒྲིན་པས། གསུངས་ཀྱང་མ་ལེགས་པས་གཟུང་བར་བྱ། བྱ་བ་སྒྲིན་པའི་ལྟུང་དམིགས་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྩོམ་གཉིས་
སོགས་ཀྱི་འབྲུར་པའི་གནས་བྱེད་པའི། ཆ་བཞག་མཁུན་པ་རྒྱ་འཕྲུལ་རྒྱུང་པའི་དོན། རྒྱ་འཕྲུལ་འབྲུར་པའི་རྒྱུང་པ་གནས་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་མཐར་
དེར་གནས་ལས་སྤྱི་རུང་བ་ཉེད། རྩོམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྲུར་པར་འབྲུར་ཞེས་གསུངས། རྩོམ་པའི་སྒྲིང་དོན་ལྟུང་ཡིན། ལ་ཅིག་ཉེས་ལེ་
གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། རྩོམ་པའི་ཏིང་འཛིན་འདི་ཡི་དོན་དུ་འདོད། བྱིས་པར་ཡོད་ཅིང་རྒྱལ་ལ་མེད་ཕྱིར་འབྲུལ། ལམ་ལྷགས་སྒྲིང་བ་གཅིག་
ལའང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། མི་ཐུན་ཞི་ཆོ་ཚོལ་བ་སྒྲིན་ཡིན་ཕྱིར། ལྷན་སྒྲིན་འདུན་དང་ཉེན་སྒྲིན་བཅོན་འབྲས་དང། ཞེས་ཀྱིས་བོན་གདམས་དོན་
དཔྱད་བཞི་ལས། འདུན་བཅོན་སེམས་དང་དཔྱད་པའི་ཏིང་འཛིན་བཞི། སྒྲིན་པའི་འདི་བྱེད་བསྒྲིན་ན་ཐབས་བཞི་ཞི། རྩོམ་པའི་སྒྲིན་པས་གསུམ་
འབད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལན་འདོགས་ཐབས་ཡིན་ཞིང། རྩོམ་དང་ཤིག་བཞིན་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཤིག་བཞིན་
འཕྲོ་བ་ཤིག་པར་དཔྱིག་འབྲེལ་གསུངས། ཏིང་འཛིན་ནོར་དང་བྱིང་རྒྱུ་རྒྱུན་པོ་གཉིས། གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རུང་ཞི་སྤྱང་མ་བཞིན། རྩོམ་བྱེད་
དང་ནི་བཏང་སྒྲིན་གཉེན་པོའི་ཐབས། སྒྲིན་པ་དུག་ཉི་མཐོང་བ་སྒྲིན་པ་འོ། གདམས་དག་མཛོད་ཤིག་དུག་གིས་འདོམས་པར་གསུངས། གནས་
པའམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་པས་སྒྲིང་། ཞེས་པའི་སྒྲིན་པས་མཆོག་དང་དབང་བཅུ་དང། རྒྱལ་པའི་མ་འདྲེས་ཆོས་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱེད། རྩོམ་
བཞིན་ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པའི། རྩོམ་སོགས་གཙོ་བོར་རིགས་གནས་མཁུན་པ་དེ། རྩོམ་པའི་དོན་དོན་ལ་ཅིག་འཕགས་པའི་ལམ། །
སྒྲིང་ལ་རང་དབང་གྱུར་པའི་མཁུན་པར་འདོད། ཉེན་ཐོས་སྒྲིན་ལམ་པ་དེ་གཞན་རྒྱུན་གྱིས། འགོ་བར་གསུངས་ཕྱིར་རང་དབང་ཅན་མིན་ནོ། རྣམ་
བྱང་དབང་པོ་དང་སོགས་ལྟར་མ་དེས། མཚུངས་ལྟར་རྣམ་བྱང་དབང་པོ་གསུངས་ཕྱིར་རོ། བྱེད་སྒྲིན་ལམ་མ་ལྷགས་ཀྱི་དང་བཅོན་གཉིས། རྩོམ་
པོར་འདོད་དོ་དགོ་བ་གཞན་གསུམ་ཡང། སྒྲིང་དོན་རྒྱུན་བཟང་དབང་པོ་ལྟུང་ཞིང། འཕགས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་རིམ་རིམ་དབང་བྱེད་ཟེར། རྩོམ་གསུམ་

འཕགས་ལམ་འགྲུབ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། མངོན་གྱུར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅོམ་རབ་བྱེད་པའོ། བཟོད་པ་ཡན་གྱི་དང་སྟགས་མཁུན་པ་དེ། སྟོབས་ཀྱི་
དོན་ནོ་ཁ་ཅིག་དབང་བོ་ལ། སྟོབས་སུ་འདོད་ཀྱང་དྲོད་ཅེའི་རྩེ་ཐོབ་ཏུ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་དང་འབྱུང་བྱེད་ཕྱིར། སྟོབས་མིན་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་འདྲེས་ཕྱིར་རོ། ཁྱབ་ཉེ་སྟོབས་ནི་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། རྟེན་ལ་ཁ་ཅིག་མ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི། ས་ཕྱིར་འཕགས་པར་ཡོད་ཅིང་
དགོན་མཚན་ལ། རྟོན་དུང་མ་དང་ཉེ་ཅི་ཐེ་ཚོམ་ཡང། ཟད་པར་འོག་ནས་གསུངས་ཕྱིར་མི་འཐད་ཟེར། གང་ལས་དྲོད་སྟགས་འཛིག་པའི་བདག་
མེད་དེར། ཡིན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བཀོལ་ཕྱིར་དང། རང་གི་ངོས་སྒྲུབ་མ་དང་མ་བཅོམ་ན། བཟོད་པའི་དབང་པོར་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་
གསུངས། རབ་སྟོབས་གཉིས་ཀས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ། སྟོར་ཞིང་འབྲེལ་ཡང་རིང་སྟོར་ཉེར་འབྲེལ་ལོ། རྟེན་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་དྲན་
སྟགས་ཀྱིས། བསྐྱས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡན་གྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་བྱང་རྒྱབ་ཡན་ལག་དོན། ཡན་ལག་རྒྱ་འོ་རྟོགས་བྱེད་ལ་ཡང་འཇུག་
ཁབ་ཅན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མངོན་མཐོང་ཞེས། ཁ་ཅིག་འདོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལམ་གྱིས་ཞེས། བསྐྱ་བར་དེ་ལ་རྟོག་པའང་གསུངས་
ཕྱིར་རོ། འོ་ན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། རྟེན་མཐོང་ལ་སྟོང་ཉིད་དགོས་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་ཡོད་བདག་མེད་དེ་ཉིད་མིན་ཕྱིར་ཟེར། བདག་
མེད་རྒྱན་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི། འཕགས་རྣམས་བདེན་པ་མ་མཐོང་ཐལ་བར་འགྱུར། མི་རྟོག་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་རང་བཞིན་དང། རྟན་པས་
མི་གཡེང་གནས་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། བཙོན་པས་སོ་སྟེ་ས་ལས་དེས་པར་འབྱུང། རྟག་འབ་ལུས་སེམས་པན་འདྲགས་ཡན་ལག་གོ། ཉོན་མོངས་མེད་
པའི་ཡན་ལག་རྣམས་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་མེད་གཞིའི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་སྤངས། ཉོན་མོངས་མེད་གནས་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཉོན་མོངས་མེད་
པའི་ངོ་བོ་བཏང་སྟོམས་སོ། རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་བྱེད་དྲན་པ་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཤེས་རབ་མཚན་འཛིན་འཛིན་པས་སྒྲུང་བོ་ཆེ། རྒྱར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་
བཙོན་འགྲུས་ཏ། ཆོས་ཚུལ་སྤང་བས་རབ་དགའ་ལོར་བུའི་འོད། འདི་གཉིས་གོ་རིམ་ཐལ་འབྲང་ཡི་གེ་ལོར། ཤིན་སྤངས་ཟག་མེད་བདེ་ཉེར་བཅུན་
མོ་སྟེ། མཁོ་དགའི་འབྱུང་གནས་ཏིང་འཛིན་ཁྱིམ་བདག་མཚན། བཏང་སྟོམས་འདོར་ལེན་བྱེད་པས་སྟོན་པོ་འོ། །

རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྟེད་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི། མཁུན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མཚན་ཉིད་དོ། སྒྲི་དོན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་གཞིར་
གྱུར་པའོ། ཁ་ཅིག་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་སྟོན་ལམ་དང། སྐར་བ་མི་འཐད་མཐོང་ལ་ཡོད་ཕྱིར་ཟེར། མ་ཁྱབ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་སྐར་ཕྱིར་
དང། རྟེན་ཆོ་སོ་བདུན་ཐོབ་པར་རྒྱན་གསུངས་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྒྱན་ལུགས་ལུགས་པས་མ་ཐོབ་སྟེ། མི་སྟོགས་མེད་ན་དགའ་བ་མེད་གསུངས་ཕྱིར། །
མཐོང་དོན་རྩེ་སུ་དཔྱད་པའི་ཉུང་བ་དང། རྟེན་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་བྱེད་རྟོག་པ་སྟེ། རྟག་ལུས་སྤེམས་དག་དག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་འཚོ་
བ་ལུས་དག་གཉིས་གའི་སྟེ། རྒྱལ་འཚོས་ཁ་གསག་གཉིས་སྟགས་སྤོང་ཕྱིར་རོ། རྟེན་འདོད་ཡིད་གཙུགས་སྤྲོ་བ་ཁ་གསག་སྟེ། རྟོན་བསྐྱགས་གཞི་
སྤོང་ངོ་སྟེན་བདག་དུང་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་དུང་དག་བཅོམ་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ། ཞེས་བཞེད་ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བར་ཉི་སྤང་གསུངས། བྱེ་སྤྲོ་རྣམ་
རིག་མ་ཡིན་གཟུགས་མེད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་མ་ཚང་འགྱུར་ཞེས་སྟེ། རྟེན་གཟུགས་སུ་མི་འདོད་ལྟེ་དག་གིས། སྟོན་ཆོང་དག་དེས་དངོས་
སུ་བཞེད་དམ་ཅི། ཞེས་ཚིང་ལན་དུ་བྱེ་སྤྲོ་དེ་མིན་ཡང། མཉམ་གཞན་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྩེ་ཐོབ་ཏུ། འོག་པའི་དག་ལ་མི་འཇུག་རྒྱ་མཚན་ཅན།
ཤངས་སུ་མཐོང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རིག་མིན་སྟོན་པ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ་ཟེར། འོ་ན་སེམས་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་ཀྱང། རྟེན་ཉེ་དངོས་
སུ་བཞེད་པ་མི་དགོས་ཤིང། རྟེན་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཕྱིར་མགོ་མཚུངས་སོ། སྟོན་སྤང་རིམ་པ་དུ་མ་སྤོང་དགོས་ཀྱང། མི་སྟོན་གཉེན་པོ་སྟོན་ལ་ཡང་
དག་ཅོད། རྒྱ་མཚན་རྣམས་མི་བཞེད་དྲན་པ་སྟེ། ཞི་གནས་རྒྱ་མཚན་ལོད་ཆོ་མི་སྤྲུག་པ། བསྟོམས་པའི་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱིང་

ཆོ་སྤྲུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད། བཀྲ་སྟོམས་རྒྱ་མཚན་རྩུན་གྲུབ་འཇུག་པའི་ཆོ། རྒྱུན་བསྐང་བ་ལ་དབུས་མཐའི་འབྲེལ་བཤད་གསུངས། །
མངོན་ཤེས་སོགས་སྤྲུབ་ཡང་དག་ཏིང་འཛིན་ནོ། རྟེན་བརྒྱུད་བསྟན་པ་བཞི་སྟེ་ཉེ་ལ་ནི། མཉམ་གཞག་མཐོང་དོན་ཡོངས་གཙོད་ཡན་ལག་དང། རྟོག་
པ་དེ་དོན་གོ་བྱེད་ཡན་ལག་སྟེ། ལས་གསུམ་ཉེ་བེམས་ཡོ་བྱེད་བསྟུངས་པ་ལ། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
ཚོལ་བྱ་ཏིང་འཛིན་ཏེ། སྒྲིན་སྤོང་དང་ནི་བྱེད་ཚོད་རྣམ་གཉིས་དང། རྟུང་འཕགས་ཡོན་ཏན་གཤམ་རྣམས་འཛོམས་ཕྱིར་རོ། རྟག་སོགས་
གཟུགས་སུ་འདོད་རྣམས་ལུས་ངག་ལས། རྩེས་གཞན་ཕྱིར་ན་བརྩ་གཅིག་རྩེས་སུ་འགྱུར། །

སེམས་དཔར་ཡོད་པ་དང་མཐུན་གཉེན་པོའི་ལམ། སྤྲུལ་པའི་ལམ་དང་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལམ། འདས་ལམ་སྤོང་ལམ་སངས་རྒྱས་ལམ་
དྲུག་ལས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། རྩེ་བའི་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་མེད་ཅས། རྟོང་པའི་རྣམ་པ་རྟོང་དང་བདག་མེད་
གཉིས། མཚན་མེད་སྟོན་པར་རྣམ་རྟོག་དམིགས་མེད་ཅས། མཚན་འཛིན་ཞི་དང་ཞི་བྱེད་འགོག་ལམ་བསྟན། རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞེས་བསྟུར་དགོས་
གསེར་བྱེད་གསལ། སྒྲིན་ལམ་དམིགས་སུ་མེད་ཅས་སྒྲིན་མེད་དེ། སྤྱིད་སྒྲིན་སེལ་ཕྱིར་སྤྲུག་ཀུན་རྣམ་པ་དྲུག་ འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡང་དུ་མ་
སྟེ། བསྟུ་བར་རྟོང་མཚན་སྒྲིན་མེད་སྤྲུལ་བསྟན་དེར། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་རྩོད་ཉིད་ལ་སོགས་ཀྱི། རྟིང་འཛིན་སྤྲུལ་བསྟན་སྟེ་འཕགས་སྒོམ་
བྱང་གཉིས། རྣམ་ཐར་སྤྲུལ་འདས་ལམ་སྒོམ་བྱང་ཉིད། རྩེ་ཐུ་བྱེད་ཕྱི་མ་བྱེད་བྲག་ཕྱིར། མཆོམས་མཛོད་དང་པོར་སྒོམ་དང་གཉིས་པ་ལ། །
སྒོམ་བྱང་འདས་ལམ་མ་བཞག་འཐད་པར་དཀའ། བྱེ་སྤྲུལ་ཡང་སུན་འབྱེན་ལམ་གསུམ་གྱིས། གཙོད་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་ལ་བསྟན་གཞན་རྣམས་
མཚུངས། རྒྱུན་ལས་རྟོང་པར་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་དང། སྒྲིན་མེད་དམིགས་པ་སྤྲུག་བསྟུལ་བྱང་པོ་སོགས། རྟེན་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་མཚན་མེད་ཕྱིར།
བརྩ་དྲུག་སོགས་ལ་དངོས་སུ་མ་སྤྲུལ་ཞིང། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ཡང། བསྟུས་ཕྱིར་རྟོང་པ་རྩེས་ཡོད་བཀག་ཙམ་མིན། བཀར་
བཀགས་བྲག་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིན་མེད་དང། གསུམ་པས་རྟོང་པ་བཞི་བས་མཚན་མེད་འགྲུབ། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ལས་སྤྲུལ་པའི་ལམ་གསུམ་སྟེ། རྟོན་
ཀྱི་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆེ། ཐེག་དམན་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་རྒྱུན་བཅས་སོ། ལ་ཅིག་མཛོད་རྩེར་མི་ཉིད་ཁོ་ན་ཟེར། བྱང་སེམས་
གཟུགས་དང་འདོད་རྩེས་ཕྱིར་པའང་ཡོད། སེམས་རྟོན་མཛོད་ལས་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་ནི། བཞི་པར་བརྟེན་ཡང་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས། བསམ་
བཀྲན་དང་པོ་གཉིས་པོ་ཅེ་རིགས་ཏེ། འདོད་དང་དང་པོའི་སས་བསྟུས་ཁ་དོག་ལ། ཆགས་བྲལ་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་བསྒོམ་པར་འདོད། ཞོད་དེར་
ཆགས་དང་བྲལ་ཕྱིར་མིག་ཤེས་འད་མེད། སྤྲུལ་མཐའ་གོང་མས་རྣམ་ཐར་གསུམ་ག་ཡང། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་བརྟེན་པར་གསུངས།
ཉི་མུང་གཟུགས་མེད་གསུངས་པ་དེ་ཐོབ་ན། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཞིག་པ་སྤྲུལ་པར་དགོངས། ཡིག་ཆར་བསམ་གཟུགས་གང་རུང་གསུངས་པའང་
དེ། གཞན་དུ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་པར་འགལ་བྱེད། འདོད་ནས་སྤྱིད་ཆེད་པར་དུ་སོང་འོང་གཉིས། སྤྲུལ་ཡང་འདོད་ནས་བཞི་པའི་བར་
སོང་སྟེ། མཐུན་པར་བྱ་བ་རབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང། མཐའ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་བྱེ་སྤྲུལ་འདོད། ཞོད་མས་དེ་དོན་རབ་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་ཅས། །
བསྒོམས་ཏེ་དེར་གྱུར་བསམ་གཏན་བཞི་ག་འདོད། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དང་གཞིག་པ་ནི། འབས་དུས་གཞན་དོན་སྤྲུལ་ཚུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་ཕྱིར།
སྤྲུག་དང་མི་སྤྲུག་སྤྲུལ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི། གཉེན་པོར་རོ་མཉམ་སྤྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ། རྟག་དང་མི་དགའ་གསུངས་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི། །
ཐོབ་སྟེ་དགའ་བ་སྤངས་ཕྱིར་འདོད་ལ་དགོངས། རྟེན་གསུལ་ཆེ་རྒྱུང་བཟང་དན་སྤྲུལ་ཆོགས་སོ། སྤྲུལ་དོན་འབྱུང་ཆ་སྟོམས་ཕྱིར་སྟོམས་འཇུག་དང། །
རང་སའི་ཀུན་དཀྱིས་མ་འདྲེས་རྣམ་ཐར་རོ། རྣམ་ཐར་ཐུ་མ་ཕྱི་མའི་སྤྲུལ་འགྲོ་བར། གསུངས་ཕྱིར་དང་པོ་གསུང་ཐོབ་ལུས་མངོན་བྱེད། བཞག་

པར་དཀའ་ཕྱིར་རྟེན་གྱི་ས་མཚམས་དཔྱད། །འདས་ལམ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་འགོག་སྟོམས་དགུ། །རིམ་གྱིས་ཐོབ་ཕྱིར་མཐར་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །

འགོག་སྟོམས་རྟེན་ལ་ཁ་ཅིག་མིར་ངས་ཟེར། །ལ་ལ་གཟུགས་མེད་རྟེན་ལ་གསར་སྟེ་འདྲོད། །ཕྱི་ནས་གཟུགས་སྤུང་བསྟོམ་ལ་གསར་ཐོབ་མིར། །མཛོད་ལས་གསུངས་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་རིམ་བཞིན་ཁེགས། །གསེར་བྲང་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་ལ་མེད་ཅེས་ཟེར། །མི་འཐད་ཆོས་སྐུར་སྟོམས་འཇུག་དགུ་གསུངས་ཤིང། །ཐུང་འདས་ལ་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས། །སེམས་རྟེན་རྩོམ་པ་དང་པོར་སྤྲོད་ཅིང། །ཕྱི་ནས་ས་དགུར་བརྟེན་པ་ལུས་ལས་གསུངས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཏིང་འཛིན་ཅུལ་སྦྱོང་ཕྱིར། །དགག་བྱ་ཚར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པ་སྟེ། །ངོ་བོ་རྩ་གཤམས་ས་བཅུའི་མདོར་བརྟེན་ནས། །གཙོ་བོ་ཆོས་ཉིད་སྟེང་དུ་ཚར་འདུ་སོགས། །བཀག་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་འདྲོད་ཅིང། །འཕགས་སེང་ཚར་འདུ་རགས་པ་བཀག་ཆ་དང། །དེ་ལ་མཉམ་གཞག་ལུལ་ཅན་གཉིས་ཆར་བཞེད། །མདོ་སེམས་ཚར་འདུ་རགས་པ་བཀག་ཅམ་གྱི། །ལུན་མེན་ལ་འདྲོད་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། །རྒྱལ་ཆབ་དེ་ལ་འདས་ལམ་མི་བཞེད་དེ། །འདས་ལམ་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་འདས་ལམ་དུ། །བཞག་ཅེས་རྣམ་བཤད་ལས་ནི་གསུངས་ཕྱིར་ཟེར། །དེ་མཐུས་ཐོབ་པ་ཅོམ་ལ་དགོངས་ཕྱིར་ཏེ། །རྣམ་ཐར་སྐབས་སུ་དེ་ལ་ཚར་བ་དང། །འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ། །གསུངས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་རགས་པ་སྟོམ་དོན་ཕྱིར། །དེ་དང་འགོག་སྟོམས་མི་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་པས་འགོག་སྟོམས་ཟུར་དུ་མ་གསུངས་པ། །རྣམ་ཐར་སྐབས་དང་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་འདས་ལམ་ཡོད་མེན་ན། །ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉར་གཅིག་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྩ་བས་ཆོས་ཉིད་མཉམ་གཞག་སྟོ། །འཕགས་སེང་ཚར་འདུ་རགས་བཀག་ལུན་མེན་ལ། །བཞེད་ཅེས་རྣམ་བཤད་ཆོག་ཟེར་ལ་གསུངས་ཀྱང། །དེ་བསྟེད་ངོ་བོར་བསྟེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཐུ་མ་རྩེས་ཐོབ་པ་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད། །གཞན་ཡང་འཕགས་ལམ་མེན་ན་ཞེས་གནས་ལམ། །གསུངས་པར་འགལ་ཏེ་ཞི་དང་རྣམ་ཐར་སྐྱས། །བསྟན་པ་འདས་ལམ་ཉིད་དུ་བསྐྱས་པས་འགྲུབ། །མཛོད་ལས་ཐུ་བ་ཐུ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །གསུངས་ཕྱིར་ཐུ་མ་ཡོད་དེ་གཞན་དུ་ན། །སེམས་ལུན་གངས་སུ་མི་འགྲོ་དེའི་ལུས་ཀྱང། །བྱལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུང་ཡང་མཚན་སྟོན་མས། །བྱས་པར་དགེ་སྟོང་འགོག་ལ་སྟོམས་འཇུག་དེའི། །རྣམ་ཤེས་ལུས་དང་མ་བྲལ་གསུངས་པར་འགལ། །རང་གི་གྲུབ་མཐའི་གང་ཟག་ངོས་འཛིན་མདོ། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ག་མཐུན་གྲུབ་དེ་ལས་ཀྱང། །རི་རྩར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ཞེས་སོགས་གྱིས། །ཕྱང་བོ་བཞི་ཆོགས་དགོས་གསུངས་དེར་ཡང་འགལ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཆོ་སེམས་ཡོད་འདྲོད་པ་ནི། །ས་ཡི་སྟིང་བོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་སོགས། །ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས། །སྦྱོང་འཇུག་འགགས་པ་སྐར་ཡང་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན་ཞེས་དང། །ཉན་སར་ཆོག་རིས་དེ་མཚུངས་གསུངས་མོད་ཀྱང། །དགོངས་པ་ཚར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པར་མདོན། །དོན་གསང་ལས་གསུངས་འདྲོད་རྒྱལ་གསུམ་ཡོད་དེ། །ཁ་ཅིག་ཚར་འདུ་བཀག་ཅམ་བརྟག་འགོག་ཟེར། །ཐལ་འགྱུར་བ་ཡི་འགོག་སྟོམས་ལུལ་དང་མཚུངས། །ལ་ལས་དེ་བཀག་ཆ་ཡི་ལུན་མེན་ཟེར། །གཞན་དག་དེ་བསྟོམ་སེམས་གྱི་བག་ཆགས་ཏེ། །ལངས་པའི་ཆོ་ཡང་དེ་དང་ལུན་ཕྱིར་ཟེར། །དང་པོ་མི་འཐད་མ་མཐའང་ཀུན་བཏུས་ཏུར། །འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོར་འཐད་གྱི་རྟག་པར་མེན། །རང་ལུགས་འཐད་ལུན་གཉིས་པ་ཡང་མེན་ཏེ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཉིད། །གསེར་འཕྲེང་དེ་ཆོ་དབྱིག་བཤེས་སེམས་འདྲོད་པ། །ཐེག་བསྐྱས་སོགས་ལས་བཀག་ཅིང་སྟེ་མཚན་གྱི། །གཞུང་ལས་གཞན་དུ་མཁས་པས་མ་བཀྲལ་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ཡི་སེམས་མེད་འདྲོད་ཕྱིར་ཏེ། །རྟག་ཏུ་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་ཞེས་ཕྱིར་བསྟན་ནས། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་རྣམས་བསལ་ཕྱིར་དང། །འཇུག་ཤེས་ཡོད་ན་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་དེ། །ཤི་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་བཛོད་འབྲེལ་མེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་སེམས་མེད་ཡིན་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་ཏུ། །

གསུངས་པ་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་འམ། །འདི་ཡིས་འབྱུང་བ་སྟོམས་པ་ལ་དགོངས་ཤིང། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཤད་པ་ཡང། །མདོན་
དུ་བྱེད་པར་རྟུས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས། །རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །མདོ་ལས་དུག་པར་འགོག་པ་ཐོབ་གསུངས་པ། །ལྷགས་
འདིར་དུས་ལ་སྒྱུར་གྱི་འཛིན་སྣངས་མིན། །ཉི་མའི་སྤྱིང་པོར་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་འདིར། །འཁྱགས་ན་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་ལས་ཉམས་གསུངས་པ། །
ཐེག་དམན་ལྷ་བྱ་ཞི་བདེར་ཞེན་པ་ཡིས། །འཁྱགས་ལ་དགོངས་ཏེ་པད་དཀར་སྟགས་ཀྱིས་ཤེས། །སྤྱོད་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི། །ཆོས་ཤེས་
རྒྱན་མཐར་སྐུར་ཡང་ཐུབ་དགོངས་ལས། །མཐོང་ལམ་ལ་གསུངས་འཕགས་སེང་དགོངས་པར་མཐུན། །སངས་རྒྱས་ལམ་ལ་སྒྱུན་སྟགས་ཡར་བྱིན་བསྟ།
།གང་དུ་གཏོགས་པའི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ། །འོག་མར་མེད་པའི་རིགས་གནས་མཁྱེན་པ་དེ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པའི་དོན། །དབྱེ་ན་
མི་མཐུན་སྟགས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་ཞིང། །དེ་ཡིས་བརྗེ་བར་མི་རྟུས་རིགས་གནས་སྟོབས། །གནས་དང་གནས་མེན་མཁྱེན་པ་ལ་སྟགས་བསྟ། །འཁོར་
དབྱས་སྤངས་རྟོགས་ཆོས་སྟོན་འཛིགས་མེད་པའི། །ཆ་བཞག་མཐར་ཐུག་མཁྱེན་པ་མི་འཛིགས་པའོ། །ཆ་བཞག་མེད་ན་མཐར་ཐུག་གཞི་ཤེས་ཀྱང། །
དེར་འགྱུར་དགོས་ལ་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་བྱིན། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་འགལ་བྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སྟ། །མི་འཐད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་སེམས་དཔའི་ཡིན། །རིགས་འདྲ་ཐུ་མ་འཕགས་པ་འོག་མར་མེད།
།སྤྱོད་བའང་མི་རུང་ཉེར་ལེན་ལས་སྤྱོད་བྱིན། །རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་དང་གཞན་གྱི་དོན། །བར་གཙོད་ཆོས་དང་ངེས་འབྱུང་ལམ་སྟེ་བཞི། །
དམ་བཅས་པ་ལ་རྟོག་མེད་མི་འཛིགས་བཞི། །འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་སྟོབས་པ་སོ་སོར་ནི། །ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་སོ་སོར་གཟིགས་པ་ཡི། །རིགས་
གནས་མཁྱེན་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག། །རང་གི་སྡེ་ཆོན་འཕགས་པ་འོག་མ་དང། །རྟུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་འདྲེས་རིགས་གནས་ཀྱི། །མཐར་ཐུག་
མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་མ་འདྲེས་ཆོས། །དབྱེ་ན་རྟོགས་པ་སྒྱུད་པ་འཕྲིན་ལས་དང། །ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་དུག་དུག་གསུམ་གསུམ་མོ། །སྟོབས་བསྟེ་མི་
འཛིགས་བཞི་དང་དཔྱད་ཉེ་གསུམ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དང་བཙོ་བརྒྱུད་བྱེ་སྤྱིའི་ལྷགས། །ཡེ་ཤེས་ལས་འཕྲོས་དུས་གསུམ་རྣམ་གཞག་ལ། །ཆོས་སྟོབ་དངོས་
འགྱུར་གསེར་བུམ་བཙོམ་བཞིན་ཟེར། །དབྱངས་སྟོགས་མཆོན་ཉིད་ཤས་ཆེ་ཆགས་བཞིན་ཟེར། །དབྱིག་བཤེས་གནས་སྐབས་ཅིས་ཀྱི་དེའུ་བཞིན་
འགྱུར། །མ་བྱ་གཞན་གཞན་འགྱུར་འདོད་སངས་རྒྱས་སྟ། །དང་པོ་མི་འཐད་གངས་ཅན་ལྷགས་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་འཐད་མཆོན་ཉིད་འཆོལ་བྱིར་
རོ། །བཞི་པ་མི་འཐད་གསུམ་གར་ཐལ་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟུང་བཟང་འོན་ཀྱང་བྱ་བ་སྟགས། །བྱེད་དང་མི་བྱེད་གནས་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར། །ཁ་
ཅིག་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་བཞིན་དུ། །སྤྱོད་ལ་འགགས་དང་སྤྱོད་ལ་མ་འགག་པ། །སྤྱོད་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྤྱོད་དུས་གསུམ་ཟེར། །དེ་དག་དངོས་
པོ་རང་ལ་མ་བཅིས་པར། །སྤྱོད་མཐན་དེ་ལ་སྟོན་ཏེ་བཞག་པའི་བྱིན། །འགགས་ཟེན་ང་ལས་ལུ་དང་མ་སྤྱོད་པའི། །འཁོར་སྐུར་དུང་སྟགས་ཡོད་མིན་
མེད་མིན་འགྱུར། །རང་ལྷགས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་འགག་ཆ་དང། །དངོས་གཞན་སྤྱོད་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྤྱོད་ཆ། །འདས་དང་མ་འོང་དོ་གཉིས་ཀ་མེད་
དགག་ཉིད། །ཁ་ཅིག་སྤྱོད་གནས་འཛིག་གསུམ་མཉམ་གྲུབ་ཟེར། །སྤྱོད་བྱུ་དུས་ཡིན་ལ་གཞན་གཉིས་ནི། །དེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཡང་ཆོག་ལ་གཟུབ། །
སྐད་ཅིག་གསུངས་པའང་རྟོགས་པར་གྲུབ་ཟེན་ནས། །སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་མི་སྤྱོད་དོན་ཡིན་ཏེ། །རབ་བྱུང་ལོ་ནི་མགོ་ལྷའི་ཆོས་གཅིག་དང། །མཉམ་
གྲུབ་བསྟ་གཉིས་ལྷ་བར་སྤྱོད་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདས་པའི་མི་ཡོད་དཔྱད་བྱིར་ན། །མ་ཁྱབ་དཔྱད་མཐན་དེ་ལ་སྟོན་བྱིར་རོ། །བུམ་པ་ཞིག་པ་བུམ་པའི་
འདས་པ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོང་དོ། །སྐབས་དོན་འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་ཡང། །གཟིགས་རྩལ་ད་ལྟར་བྱུང་བར་གཟིགས་མིན་
ཡང། །ད་ལྟའི་དུས་སུ་སྤྱིའི་བྱུང་རྩལ་ཀྱན། །མདོན་སུམ་གཟིགས་བྱིར་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །རྣམ་

པ་གསུམ་ལ་ཤེས་ནམ་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། རྣམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་དང་ནི་རང་རྒྱལ་དང། སངས་འཕགས་མིག་ཤེས་གསུམ་གྱིས་མ་ངེས་ཕྱིར། རྟོག་གསུམ་དོན་ནི་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་མཐར། མི་ལྔ་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང། སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་སྒྲིབ་རང་བྱུང་གི། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མངའ་བསྟར་ཡེ་ཤེས་དང། ཆོས་ཀྱན་རྣམ་པ་མ་ལུས་མངོན་སུམ་དུ། རྟོགས་པའི་རིགས་གནས་མཐར་ཐུག་མཁུན་པ་འོ། རྣམ་གྲངས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྒྲིབ་བརྗོད་ཅན། ཡིན་གྱི་ཟག་བཅས་དངོས་མིན་ལྟར་བཤད་དོ། །

བདག་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་པའི་སྒྱུར་བའི་རྟེན། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཤར་ཕྱིན་གྱི། སྟོང་ཅུང་ཟེར་ཁིང་ལ་ལ་ཕྱི་ནང་གི། བཤེས་གཉེན་གཉིས་ལྟར་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཟེར། བྱེ་སྒྲར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་དང་པོའི་སྒྱུར། འདི་ནི་དམན་སྒྲིབ་ལ་གནས་གསུངས་པ་དཔྱད། ཉན་སྟོང་སེམས་ཅན་བྱང་སེམས་གཉིས་པའི་སྒྱུར། འདིར་བསྟན་སྒྱུར་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱང། ཡོད་ཕྱིར་དེ་ནི་སེམས་དཔར་མ་ངེས་སོ། རང་ལུགས་རྒྱལ་བསྟེན་དེ་ལས་དགེ་ཅ་བསྟེན། ཐེག་ཆེན་བཤེས་གྱིས་ཟེན་པ་གསུམ་ཆང་བའི། འདིར་བསྟན་གདུལ་བྱ་འདིར་བསྟན་ཉན་པའི་སྟོང། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལམ་གྱི་སྟོན་འགོ་ཕྱིར། ལམ་ཞུགས་ལམ་མ་ཞུགས་དང་རིགས་ཅན་གསུམ། ཉན་སྟོང་ཉན་ཐོས་དེ་ཡང་སྟོང་ཅུང་མིན། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་བསྟན་པ་རྣམ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱུ་བསྟེན་བཀུར་དེ་མེ་ཆོམ་དྲི། སྒྱིན་སོགས་སྟོང་དང་བཤེས་གྱིས་བྱིན་བརྟུང་བཞིས། རིམ་བཞིན་ཉན་དང་ཆོག་འཛིན་དོན་མི་བརྟེན། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་སྟོང་དེ་གཙོ་བོ་བྱས་ཀྱང། རང་སོ་ཀྱན་ལ་དགོས་ཕྱིར་སྒྱུར་ཞེས་གསུངས། ཐ་མ་ཀྱན་ལ་དགོས་པ་གཞུང་ཀྱན་མཐུན། ཉན་འཛིན་ཐོས་པའོ་བསམ་སྒྲོམ་ཐ་མ་གཉིས། །

༥ དེ་ནས་བསྒྲོམ་བྱ་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྒྲོམ་བྲལ་དུ། བསྒྲོམ་པའི་རིགས་གནས་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཟེར། མི་འཐད་ཆོགས་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་རོ། འདིས་ནི་མངོན་སུམ་མཐོང་བར་འདོད་པའང་ཞེས། དབྱེ་ན་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་གནས་བཀག་དང། སྒྱུར་བ་དེར་ཡང་མ་ཞེན་རྣལ་འབྱོར་བཀག། ཟབ་དཀའ་ཆད་མེད་གསུམ་སྟེ་ངོ་བོས་ལ། ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་རྒྱུ་མཐའི་བར་དུ་འཇུག རྟེན་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་བཞག་ཅིང་ཐ་མ་ནི། སྒྱུར་བ་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་འོ་ཟེར། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའང་དང་སོ་ལྟའི། གནས་སྐབས་ཡིན་པ་མི་ཅུང་སྟོང་ཉིད་ལ། སྒྲིག་པས་སྤངས་ཏེ་དན་འགྲོར་འགོ་གསུངས་ཕྱིར། མཐའ་གསུམ་རིམ་བཞིན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི། ཆོས་ཉིད་ཟབ་དཀའ་ཆད་མེད་རྟོགས་པ་སྟེ། གསེར་ཤོང་གཞི་ཤེས་ཐ་མ་ལ་ལས་ལྷག་ཟེར། ལམ་ཤེས་ཉན་རང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དཀའ། རྣམ་མཁུན་ཁྱད་པར་འགྲོར་མེད་གསུམ་རྟོགས་གསུངས། འུ་རྟིས་གསུམ་ལ་གནས་དང་རྣལ་འབྱོར་བཀག གཉིས་གཉིས་དབྱེ་བས་སྒྱུར་བ་ཉེར་གསུམ་འདོད། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོགས་ཆེན་ལ་སོགས་བརྟུད། འཕེལ་འགྲེལ་མེད་སོགས་སྒྱུར་བའི་རྟོགས་ཐབས་བཞི། རྟོན་བྱེད་མདོར་ཡང་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་ཆོ། གསུངས་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། རིན་ཆེན་སྒྱིན་སོགས་འབྲས་གཉིས་དུས་གྱིས་གཅིག རིམ་བཞིན་ཆོགས་གཅིག་ངེས་འབྱེད་ཆ་ལ་བཞི། རྒྱུན་གསར་དཔེ་ཡིས་མཐོང་ལམ་བྱང་རྒྱུ་ཏེ། མ་དག་ས་ལ་སྒྲུམ་མ་ཉེ་བའི་དཔེའི། སངས་རྒྱུ་ལྷུར་དེ་ས་བདུན་དྲི་མ་ནི། མངལ་སྤུབ་འདྲ་བར་རྒྱུད་སྒྲར་གསུངས་ཕྱིར་དང། རྟེན་ལ་ས་བརྟུད་པ་ལ་གཞིན་ལྷུར་གྲགས། རྟེན་ལྷུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་སྒྱུར་བའི་ལུས། ཐོབ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་དང་འཕེལ་འགྲེལ་མེད། ལམས་གསུམ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་དེ་དགྲུ་བ་ལ། སོ་རིག་བཞི་ཡིས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་བྱེད་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་བཟུང་སྟེད་བྱང་རྒྱུབ་བར། རྟེན་བའི་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྒྱིན་བྱེད་དང། བཅུ་བར་ཉེས་སེལ་རྣམ་དག་སྒྱུར་བའོ། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ས་མཚམས་

སྒྱུར་བ་ཤི། བརྒྱད་པར་ཚྲལ་མེད་འཇུག་ཕྱིར་ལོ་སྒྲུབ་མཚམས། མི་དགོས་ཕྱིར་ན་ཚོགས་ནས་བདུན་པའི་བར། འདི་དག་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ཆོགས་
ཆེན་གྱི། སྒྱུར་བར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། མི་འཐད་དབང་རྩལ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་བོ་ཡི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཡིན་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་དབང་རྟོན་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཀྱང་མིན། ཁ་ཅིག་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིས། ཐོབ་གསུངས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་ཟེན་ཁོ་ན་ཟེར། ལ་ལས་རྒྱལ་
ལས་དངོས་ཐོབ་ཁོ་ནར་འདོད། གཞན་དག་དེ་གཉིས་བཀག་ནས་འཐོབ་ཅེས་པ། མ་འོངས་ཆོག་ལྟེ་ཉི་མུང་དགོངས་པར་སྒྲ། གསུམ་ག་མི་འཐད་
དངོས་སུ་ཐོབ་པ་འམ། དུས་དེར་སངས་རྒྱས་མེད་ཀྱང་སྤར་ཐོབ་མཐུས། མི་རིང་གཞན་གྱི་འུང་ལུང་སྟོན་རྒྱུ་སྤང་གསུངས། །

༥ སྒྱུ་ཕྱིར་སྒྱུར་བའི་མཇུག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བ་བསྒྲམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །
སྒྱུར་ལམ་བཞི་དང་ས་བཅུར་གཞོན་ནུ་དཔལ། སྒྱུར་ཡང་བཅུ་བཞི་ཆོགས་ནས་སངས་རྒྱས་བར། ཁ་ཅིག་སྒྱུན་རྒྱུ་བའི་གོགས་ཡིན་ཕྱིར། ཡོན་
ཏན་འདི་རྒྱུ་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་འོ་ཟེར། དེ་རྒྱ་ཉ་ཞོག་ནུས་དང་ནུས་ཅན་ཡང། མིན་ཏེ་ཕན་ཡོན་གསུངས་ཕྱིར་འབས་བྱ་འོ། ཁ་ཅིག་སྒྱུར་བ་སྒྲམ་
རྟོན་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་འདོད། ལ་ལ་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བ་བསྒྲམས་སྟོབས་ཟེར། དང་བོ་མི་འཐད་ཐེག་དམན་ལ་ཡོད་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མིན་སྒྱུར་བ་གསར་བསྒྲམ་ཆོ། རྒྱལ་ཀྱན་བསུང་ཕྱིར་བདུད་ཀྱིས་མི་རྒྱལ་གྱིང། སྒྱུར་བསྒྲམ་སྟོན་སོང་མིན་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མིན།
ཁ་ཅིག་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱང་འདིས། ཡོན་ཏན་ལ་པར་ཆེན་བོ་གསུམ་གསུངས་སོ། གསེར་སྒྲིང་པ་དང་ཨར་སོགས་ཆོན་པ་གཉིས། །
རིམ་བཞིན་རྒྱ་དང་འབས་བྱའི་ཡོན་ཏན་འདོད། ཁ་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་མིང་དོན་སྒྱུར་དགོས་ཟེར། རང་ལུགས་རིམ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དེ། ཆོ་
འདིར་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་བདུད་བཅོམ་ཡོན་ཏན་འབྱུང། ཆོ་འདིར་བསྒྲམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཐོབ་ཕྱིར། །
ཆོ་རབས་གཞན་དུ་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་ཉིད་འབྱུང། ཆོ་འདིར་བསྒྲམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཕྱིར། གཞན་ཆོ་རྒྱལ་བས་མངོན་སུམ་མཛད་པར་
འགྱུར། འདི་གསུམ་རིམ་བཞིན་དག་ཡི་མཚོན་བཅག་དང། གཉེན་ལ་གོ་བསྟོན་ལག་ཏུ་མཚོན་གཏད་བཞིན། སྒྱུར་བའི་རུས་པ་རྒྱུང་འབྱེང་ཆོ་
གསུམ་མོ། ལྷག་ཀྱང་དེ་ཉར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སྒྱུར། དུག་པར་འཕྲོས་ཏེ་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་དཔུང། །

ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བ་སྒྲུ་གནས་གོང་འཕེལ་གསུམ། ཅི་རིགས་གོགས་བྱེད་ཆ་ནས་བདུད་ལས་སུ། བཤད་དེ་སྒྱུར་བའི་སྒྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། འོན་
ཀྱང་བདུད་ལས་དངོས་སུ་མ་ངེས་ཏེ། ཆ་འདྲའམ་བདུད་ལས་རྒྱ་ཕྱིར་བཤད་པ་མང། ཁ་ཅིག་སྒྲུ་གནས་གོགས་སུ་འདོད་མོད་ཀྱང། མ་ཡིན་སྒྱུར་བ་
རྒྱན་ཐོན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། སྒྲིན་གྱི་དབྱེ་བ་འགལ་རྒྱུན་ཉར་གསུམ་སྟེ། དོན་ཤེས་བར་གཅོད་སྟོབས་པའི་དབང་བྱ་བ། ཆོགས་ཆེན་བུལ་དང་སྒྱུར་ཆེས་
མི་བརྟན་གཉིས། སྒྲིན་གསུམ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་བྱས་གསུམ། ཐེག་ཆེན་ཉམས་བྱེད་རྒྱ་བདུན་ལུལ་མང་ལ། རྟོག་སོགས་གཡེང་བའི་རྒྱ་བརྒྱུད་
རང་བརྟན་ཞིང། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་སོགས་མཐའ་གསུམ་གཞན་བརྟན་ནོ། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆོང་སྟོམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་སོགས། གཉིས་བརྟན་ཉར་
གཅིག་རང་བརྟན་འགྲོ་གཉིས་སོ། ཡང་ན་རིམ་བཞིན་རང་གཞན་བྱུང་མོང་དང། རང་དང་གཞན་བརྟན་བཅུ་བཞི་གཉིས་བདུན་ནོ། ཉམས་བྱེད་
རྒྱ་བདུན་ཆོགས་ལམ་མན་ཆད་དང། གཞན་ཡང་ཕལ་ཆེར་སྒྱུར་ལམ་མན་ཆད་དེ། བྲ་མོ་མ་དག་ས་བདུན་བར་དུ་ཡོད། ཆོགས་པའི་ཆོས་སྒྱུད་
སྐབས་སུ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས། མ་མཐུན་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྒྱུར་སྒྱུར་ཡིན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་མཁས་པས་སྟོབ་མ་མི་མཁས་ཀྱང། འཕྲིད་བ་སྒྱུར་མིན་དམ་
པའི་ལུགས་སྟོལ་ལོ། །

༥ དེ་ལྟར་སྒྲིན་ཡོན་ཐང་དང་དོར་བའི་སྒྲིན། སྒྲིན་བ་སྒྲིན་ལ་མཚན་ཉིད་ཤེས་དགོས་ཕྱིར། མཛད་ལས་ཤེས་མཚན་ལ་སོགས་ནས་བཞི་ལས། བྱེ་བས་གོ་གཅིག་གསུངས་པ་རྩེ་བཅུན་གྱིས། བསྟན་ཏེ་བྱེད་སྒྲུབ་ལས་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་མཛད། གཞིན་ཅུ་དཔལ་གྱིས་ཤེས་མཚན་ལ་སོགས་བཞི། རིམ་བཞིན་བྱོགས་ཆོས་རྩེས་ཁྱབ་ཐོག་ཁྱབ་དང། དཔག་བྱར་འདྲིང་གྲང་ཡིན་འགོད་ཡོད་འགོད་གཉིས། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མ་དེས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ལ་ཡང་ཤེས་མཚན་ཡོད་ཕྱིར་དང། སྒྲིན་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་མེད་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་ཤེས་མཚན་སངས་རྒྱུས་ལ། མེད་དེ་འདི་ནི་སྒྲིན་བའི་ཤེས་མཚན་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཀྱི་མ་ར་ཡི་དེ་འཐད་དེ། བྱེད་པའི་རུས་དང་མི་ལྡན་ནས་བཅད་ནས། རྩོད་ཏེ་ལ་རུས་ལྡན་རྩེས་འགོ་བསྟན་བས། ཁྱད་མཚན་གྱིས་ནི་ཉན་རང་ལ་སོགས་ལ། ལྡན་པ་གཙོད་པས་ཐོག་ཁྱབ་འགྲུབ་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ཅམ་རྩེས་ཐོག་ཁྱབ་པའི་དོན་མིན་ཞིང། རྩོད་ཏེ་ལ་རུས་ཕྱིར་སྒྲིན་བ་ལ། མཚན་གཞི་དོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་བྱ་དང། བྱེད་མཚན་ཁྱད་མཚན་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། མེ་ནི་མཚན་གཞི་སོག་བྱེད་མཚན་ཉིད་དང། མེ་ཡི་ཐ་སྟངས་བྱ་རུང་མཚན་བྱ་དང། མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་ཡོངས་གཙོད་ཚད་མ་ལ། མཚན་པར་བཤད་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་མཚན་གྱིས། སྒྲིན་བ་དེ་དག་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་དང། ལྡན་པར་རྟོགས་ཕྱིར་མཚན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་བཅུ་དྲུག་པས་གསུམ་གྱི། བྱེད་མཚན་ཁྱད་མཚན་གཉིས་ལ་མ་དམིགས་ཕྱིར། མཚན་པ་དངོས་མིན་དོན་ཡང་དེ་ཡི་ཡུལ། ཡིན་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་པས་བསྟན་ཏེ་ཟེར། མི་འཐད་དེ་བཞིན་གསེགས་འབྱུང་ཞེས་སོགས་གྱིས། ཤེས་མཚན་ཞི་བརྒྱད་དངོས་སུ་ཆོག་ཟེར་ལ། བསྟན་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་འཕངས་ཅམ་ག་ལ་ཡིན། ཤེར་འབྱུང་ལྡར་བཤད་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི། བདེན་ནས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ཤེས་མཚན་དང། དེ་གསུམ་ཐབས་ཤེས་གོགས་གྱིས་ཟེར་པའི་སྒྲིན། སྒྱེད་ཕྱིར་སྒྲིན་རྣམས་ཀུན་བཤམ་ནས་དག་དུ། འབྱུང་བའི་ཐོག་ཆ་ནས་ནི་ཁྱད་མཚན་ཟེར། རྣམ་པའི་སྐབས་དང་འདི་ཡི་མཁྱེན་གསུམ་སྒྲིན། མིང་ཅམ་འདྲ་ཡང་སྒྱེད་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྡར་མ་བཅུ་དྲུག་བདེན་ནས་མཁྱེན་ཆ་དང། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འབྱུང་སོགས་ཡུལ། ཞི་བརྒྱད་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ཕྱིར་དང། ཁྱད་མཚན་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡང། འོར་ཏེ་སྒྲིན་དཔོན་གཞི་ཤེས་བསལ་ཕྱིར་རོ། བྱེད་མཚན་སྒྲིན་རྣམས་སངས་རྒྱུས་སྒྱེད་བྱེད་དུ། མཚན་ཏེ་འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་བྱེད་ཚུལ་ཟེར། རྟོན་དུ་སངས་རྒྱུས་སྒྱེད་བྱེད་ཡིན་མོད་ཀྱང། འདིར་ནི་མཚན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལམ་འབས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ཤེས་ཏེ། འབས་བུ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་སྒྲེ་བ་ལ། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལོགས་པར་ཤེས་དགོས་ཕྱིར། ལམ་ཉིད་རང་གི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ལ། སྒྲིན་བའི་མཚན་ཉིད་མིང་གིས་བསྟན་ཕྱིར་རོ།

༥ རང་ལུགས་ལ་ཡང་མཚན་ཚུལ་དུ་མ་སྟེ། མེ་ཡི་ཆ་བ་ཉ་བྱ་རང་མཚན་དང། མི་རྟག་བདག་མེད་ལ་སོགས་སྒྱི་མཚན་དང། བྱས་དང་མི་རྟག་ལ་ཡང་མ་བྱས་དང། རྟག་སོགས་ཐོག་ཆས་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་གཉིས་བཀག་རིགས་མཐུན་ཅམ། དེར་བསྟན་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་མཚན་ཉིད་དང། རྟོན་ལ་མི་དགོས་འང་སོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་སོགས། ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་དང། ཐོག་ཆའི་མཚན་ཉིད་གཙོ་སྒྲིན་བ་ལ། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་དོ་ཐོག་པས་དབྱེ་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིན་བ་རྟོགས་དང་འཕྲིན་ལས་མཐར་ཐུག་སྟེ། རྟོན་གཉིས་ཕན་ཚོགས་སྒྱེད་པའི་རུས་ལྡན་པར། ཤེས་བྱེད་གཉིས་གྱིས་མི་ལྡན་ནས་གཙོད་དུ། མཚན་ཞིང་རུས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡོད་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་མི་དགོས་ཀྱང། ཁྱད་མཚན་གྱིས་ནི་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ། གཞན་ལ་ལྡན་པ་ནས་བཅད་ཚུལ་གྱིས་མཚན།

ཁྱུང་མཚན་འདི་ཡིས་ཤེས་མཚན་སོ་གཉིས་ནི། ༡ཉན་རང་སྦྱོར་བ་ལས་ནི་རང་ཐོག་སྒྲིག། ༢ཁྱུང་པར་ཁྱུགས་པར་བསྟན་ཁྱུང་གཞི་ཤེས་ཀྱིས། ༣བུ་
དུག་དེ་ཉམས་མ་བསྟན་དེ་དག་ནི། ༤ཟིན་བྱེད་དབང་གིས་ལུས་པའམ་རྩལ་གྱི་ཁྱུང། ༥ཁྱུགས་ཀྱང་རང་ཐོག་སྒྲིག་ནས་འཕགས་མིན་ཕྱིར། ༦ཁ་ཅིག་སྐབས་
གསུམ་པར་བསྟན་ཟིན་དབང་བྱས་ཟེར། སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་བསྟུས་སྦྱོར་བའི་ཁྱུང་མཚན་ནི། ༧འོག་ཏུ་འཆད་འཕྱར་ཕྱིར་ཞེས་མཁས་གྲུབ་གསུངས། བར་
བ་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ༨རྒྱ་འབྱས་སྦྱོར་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱང་མཚན་པར་གསེར་ཐང་གསུངས། ༩ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། ༡༠དང་
བོ་གསུམ་ལ་སྒྲིམ་ནས་ཐ་མ་འདི། ༡༡རང་བཞིན་ནམ་མཚན་བྱར་བཤད་ཅེས་གསེར་ཐང་གསུངས། མཚན་མཚན་ཚུལ་ཡང་བྱ་རྒྱུ་བབ་བ་ཡི། ༡༢དང་
བཟང་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུ་དེ་བསྟན་ནས། ཤེས་ལ་མཚན་པར་བཤད་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ༡༣ནམ་པར་བཞག་འཛིག་མཚན་མཚན་དངོས་མིན་ཕྱིར། སྦྱོར་བར་
མ་ཟད་སྦྱོར་བའི་ལུས་པ་ཡང། མཚན་བྱར་བཤད་ལ་འགལ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ༡༤ལུས་དང་ལུས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཕྱིར་རོ། ༡༥དབྱེ་ན་འདིར་བསྟན་ཤེས་
མཚན་སྦྱོར་བའི་དོན། མཁྱེན་གསུམ་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས། གཞུང་བོར་གྱུར་པའི་
འདིར་བསྟན་ཤེས་ཕྱིན་ནོ། དེ་ལ་གཞི་ལམ་རྣམས་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་གསུམ། དོན་ནི་གཞི་ཤེས་དམིགས་པ་སྒྲུབ་དམིགས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་འབྱུང་
ཤེས་སོགས་བུ་དུག་གི། ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཕྱིན། དང་པོའ་དེ་བཞིན་ལམ་ཤེས་སྒྲུབ་དམིགས་ནས། སྦྱོང་ཉིད་མཚན་མེད་
ཤེས་སོགས་རྣམས་མཁྱེན་ཏུ། དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་སོགས། བུ་དུག་ཆ་བཞག་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཕྱིན། རྣམས་མཁྱེན་
སྦྱོར་བའོ་སྦྱོར་དང་ཤེས་མཚན་གཉིས། འཚོལ་བར་མི་སེམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལས་སྒྲིམ། ཤེས་མཚན་ལ་སོགས་མིང་གིས་བསྟན་ཅམ་ལས། མཚན་
ཉིད་སྦྱོར་ལས་གཞན་གྱུར་ཡོད་མིན་ཕྱིར། མཚན་བྱ་སྒྲུབ་མཚན་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར་རོ། འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་ཤེས་མཚན་བུ་དུག་སོ། གཞི་
ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཀྱང་གཞི་ཤེས་ཀྱི། ཤེས་མཚན་འཆད་བྱེད་དངོས་བསྟན་མ་དེས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི། ཟིན་བྱེད་
བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གསུངས་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེ་ཞེས་བྱ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཏེ། བཟ་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོར་སྦྱར། བྱངས་ཀྱིས་
གཞལ་བར་མི་ལུས་ཆད་མེད་དང། སེམས་དེ་དབང་ཤེས་ལ་ནི་བསྟན་མེད་པར། མ་ཟད་སངས་རྒྱས་སྦྱོར་ལས་བསྟན་ཡང་མེད། ། ༡༦ གཡོ་བ་སོགས་
ཏེ་འདུ་བཟམ་བུ་མ་བཞི། དེ་ལས་ལུང་མ་བསྟན་ཏུ་བུ་བཞི་སྟེ། རྩོན་མཐར་བརྟེན་པ་འཛིག་རྟེན་རྟག་སོགས་བཞི། བྱི་མཐར་བརྟེན་པ་
མཐའ་ལུན་ལ་སོགས་བཞི། བྱང་འདས་ལ་བརྟེན་གྲོལ་བདག་གྲོངས་པན་ཆད། འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་བཞི། ལུས་སྟོག་ལ་
བརྟེན་རྩལ་གཅིག་ཐ་དང་གཉིས། སྦྱུབ་པ་མི་རུང་དགག་པ་དེར་མི་འོས། དེ་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་པར་རྣམས་བཤད་གསུངས། རྩེ་ཤེས་རྟེན་ཆེན་
གསུངས་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན། གྲོལ་བདག་ལེགས་ལུན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་གསུངས། གསེར་ཐང་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་སྦྱར། མཐའ་དང་
མི་ལུན་རྟག་དང་གྲོལ་བདག་འབྱུང། བྱངས་ཅན་ལ་བརྟེན་གཡོ་བའི་སྒྲུབ་གསུམ། རྩོག་ཕྱོགས་རྒྱང་འཕེན་ལ་བརྟེན་འདུ་བ་གསུམ། གསེར་ཐང་
མཐའ་ལུན་མཐའ་ནི་བྱི་མའི་ཆར། མཚན་དེ་གངས་ཅན་པ་ལ་མཐའ་ལུན་སྦྱར། གཅེར་བྱ་བ་དག་ལུས་པའི་གནས་སྐབས་ནི། ཞིག་ཀྱང་རང་
བཞིན་མི་འཛིག་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དགག་སྦྱུབ་ཆ་མཉམ་བཟུམ་པའི་སྒྲུབ་གསུམ། གནས་མ་བྱར་བརྟེན་རྩོག་ཕྱོགས་བུ་དུག་པ་གསུམ། བདག་འཛིན་
མིན་ཡང་ཁྱུང་གཞི་བཟགས་བདག་ལ། བརྟེན་ཕྱིར་ཁྱུང་ཆོས་འཛིན་པ་ལོག་ཁྱུགས་སོ། རྣམས་མཁྱེན་ཤེས་མཚན་སྦྱོར་བྱེད་གཞུང་ཆོག་དེར། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ཞེས་གསུངས་སོ། བརྟེན་དང་ཤེས་མཚན་མཐོན་སུམ་མཐོན་གསུམ་དོན། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་དབང་བྱས་
ཟེར། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གསུམ། ཡང་ན་གདུལ་བྱ་སྦྱི་ལ་བརྟེན་མཐོན་ཅིང། སྦྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་པས་ཤེས་པར་མཛད། །

ནུམ་གྲོལ་གདུལ་བྱས་མངོན་སུམ་མཐོང་མཛད་དོ། །བསམ་མི་ཁྱབ་སྟགས་བརྩུ་བྱག་ཅི་རིགས་ཀྱིས། །ཐེག་དམན་ལས་འཕགས་ཆ་བཞག་ལམ་ཤེར་
ཕྱིན། །སེམས་དཔའི་ཁྱད་མཚན་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱོབ་སྟགས་བྱེད་པའི་ཆོས། །བརྩུ་གཅིག་ཆ་བཞག་འདིར་བསྟན་ལམ་
ཤེར་ཕྱིན། །འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་བྱེད་མཚན་སྦྱར་བ་སྟེ། །དང་པོ་དགུ་དང་མཐའ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན། །འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་སྦྱར་བ་
གསུམ་དང་སྟུར། །འགྲེལ་ཆུང་གཞི་ཤེས་ཅན་གྱི་ཐོག་པ་ནས། །གསུམ་ལས་མི་རུས་ཕྱིར་ན་གོང་གསུམ་སྟོས། །སྤྱིང་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟགས་གསེར་
འཕྲེང་གསལ། །མཚན་གཞིའི་སྦྱར་བའི་དོན་ནི་ཤེས་ཁྱད་བྱེད། །གསུམ་གྱིས་མཚན་པས་ལས་སྦྱབ་ཀྱིས་བསྟན་པའི། །སྦྱར་བའི་དངོས་ཉིད་སེམས་
དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞི་ཤེས་སྦྱར་བཞི་གསུམ་གྱིས་མཚན་ནམ་དཔྱད། །དགོས་ཏེ་ཚོད་སྤང་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་བཞིའང་གཞུང་གི་དངོས་
བསྟན་ཟིན་བྱེད་གཞོ། །འདིར་བསྟན་མཚན་ཉིད་གོ་གཅིག་ཚགས་ལམ་ནས། །རྒྱན་མཐའི་བར་རོ་གཞན་དུ་རྒྱལ་བར་འབྱུང་། །

༥ ཐར་ཆ་ནས་བཟུང་རྒྱད་ལ་སྟེ་རིམ་ལ། །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ངོས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱན་གྱི་ཆེད་བྱའི་གདུལ་བྱ་ངོས་འཛིན་དང། །དེ་ནས་
སྒྲིན་བྱེད་ལམ་གྱི་སྟེ་རིམ་དང། །མངོན་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟེ་རིམ་གསུམ། །དང་པོ་ཐུར་བཤད་མཁྱེན་གསུམ་རྣམ་པ་དང། །མཚན་ཉིད་བཞི་
སྟགས་བསྒྲམས་མཐུས་འགའ་ཞིག་ལ། །ཐར་ཆ་གངས་མེད་ཚོགས་དང་མཉམ་འབྱུང་སྟེ། །དད་དང་དྲན་པར་མཁས་ཕྱིར་མི་ཐོག་ཅིང། །བཙོན་
འབྱས་མཁས་པས་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང། །ཏྱིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མཁས་ཕྱིར་སྟ་བ་ཡི། །དཔྱད་པ་རྫོགས་ཕྱིར་རོ་དེ་ལས་དང་པོ་གཉིས། །ཐེག་
ཆེན་འཇུག་སྟེའི་སྒྲིན་འགོ་དངོས་གཞི་སྟེ། །དེ་ནས་གསུམ་པས་སྦྱོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་དང། །པར་ཕྱིན་མཐའ་གཉིས་སྟོབ་ཚུལ་མཐའ་གཉིས་སོ། །མདོ་ཡི་
ཆོག་ཟིན་དད་སྟགས་ཆུང་འབྲིང་དང། །དབང་པོ་རྩལ་འབྲིང་ཉན་རང་ལ་ཡིན་ཕྱིར། །བྱང་སེམས་མིང་གིས་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ལས། །བྱང་
སེམས་ཉིད་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་འདོད་འབྱུལ། །ཁ་ཅིག་རྩ་བར་བཤད་པའི་རྩ་རྩལ་ཡང། །ཐེག་དམན་ལ་འདོད་མི་རིགས་དེ་གཉིས་ནི། །རྫོགས་
བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བར་མཚུངས་པ་ལ། །རྩ་རྩལ་དབང་གིས་དཀའ་སྤྲོ་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྩ་རྩལ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་ཏེ། །འབྲིང་པོའོ་ཟེར་ཡང་
དེ་ནི་རྩལ་པོས་བསྟུས། །དད་སྟགས་ཐུ་ལ་མཁས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི། །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་དབང་
རྩོན་ཆོས་མངོན་རྟོགས། །འདི་ཡི་དངོས་བསྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དོན། །གཞན་ནི་ཐབས་ཤེས་ཉི་ཆོས་ཟིན་པ་དང། །རང་བཞིན་དབང་འབྲིང་དབང་
རྩལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །ཐར་པའི་ཆ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཐར་ཆ་སྟེ། །ལུས་རྟེན་སེམས་རྟེན་གཉིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བཞིན། །རྒྱན་བརྟེན་ལུལ་ཐུང་གང་ཅུང་
རྟོགས་དགོས་ཀྱི། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དེ་ནི་བསྟན་བཙོས་འདིའི། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དོན་གསུངས་ཤིང། །གདམས་དང་རྩེས་བསྟན་གང་
ཅུང་དབང་བྱས་ན། །དེར་གྱུར་འཕགས་པ་ཡོད་གསུངས་དཔྱད་བྱ་སྟེ། །བདེན་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་ཆེ་བྱང་གི་ཆོས། །གཟིངས་དང་འཇུ་ཕྱིར་ཆེད་དུ་
མི་བརྟེན་པས། །རྒྱན་ལས་རྟོག་གེར་ཆེད་དུ་བརྟེན་པ་དང། །དམ་བཅའ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་མ་ངེས་དང། །ཆོས་ཀྱན་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་མ་ཁྱབ་དང། །
ཀྱན་རྫོབ་ཅན་ལས་དོན་དམ་མ་མཐོང་དང། །སྟོབས་པ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་སྦྱོ་བ་ཅན། །འདི་ཐུ་སྟེ་ཁོ་ནར་སྦྱར་ཕྱིར་རོ། །སྟོ་བརྟེན་རྟོག་གི་
གཞུང་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད། །

༦ གཉིས་པ་སྒྲིན་བྱེད་ལམ་ལ་དངོས་དང་ནི། །མངོན་རྟོགས་གོ་རིམ་ལོག་རྟོག་སྤངས་པ་གཉིས། །མཉམ་གཞན་ཤེས་རབ་སྟོན་ཚུལ་ཐུར་བཤད་
ནས། །རྩེས་ཐོབ་བརྟེན་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་རྣམས། །འདིར་གསུངས་བསྟོན་པས་སྦྱོར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་འབྱུར། །འདིར་ནི་རྩ་བའི་ཆོག་
དང་སྟོ་བསྟར་ཏེ། །དྲོད་སྟགས་སྟེ་ལ་སྦྱར་ཡང་སྤང་བ་གཉིས། །བྱི་སྟེ་མཉམ་བྱམས་གཉིས་དང་ཕན་སྟགས་གསུམ། །པ་མའི་སེམས་སྟགས་ཐུང་དང་

དྲོད་གསུམ་སྤྱར། ཚིག་གསལ་སེམས་མཉམ་ཁོ་ནར་དྲོད་རྒྱུར། སྤྱིག་ལས་ཐོག་ཅིང་གཞན་དགོད་བསྟགས་བརྒྱུད་དང། སྤྱིན་སོགས་ལ་གནས་གཞན་འགོད་བསྟགས་པ་བརྒྱུད། རྒྱང་སྤྱོད་ཉིད་ལ་གནས་སོགས་ཅེ་མོ་གསུམ། བདེན་བཞིར་ཤེས་སྤྱོད་སོགས་བྱེད་གཞན་འགོད་དང། རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་སོགས་ཤེས་ཀྱང་མངོན་མི་བྱེད། མཐོང་སོགས་ལ་གནས་གཞན་འགོད་བཟོད་པ་གསུམ། སེམས་ཅན་སྤྱིན་དང་མངོན་ཤེས་བསྟེད་པ་དང། རྣམ་མཁྱེན་བསྟེད་ཅིང་གཞན་འགོད་ཆོས་མཆོག་གསུམ། ཁ་ཅིག་རྩ་བར་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་དང། བདེན་ཤེས་རྣམ་པར་གསུངས་ཀྱང་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས། བདེན་ཤེས་དམིགས་པར་བྱས་ཏེ་དམིགས་པ་ཡི། སེམས་ཅན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་ཟེར། སྤྱོད་དཔོན་ཅེ་མོ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང། སྤྱོད་གསུངས་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཆད་པ་དང། བདེན་པ་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་མེད་དོ། རྩོད་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱི་ལ་མི་རུང་ངམ་དཔྱད། རང་ལུགས་གཙུག་པོར་ཐབས་ཆས་ཁྱད་པར་དུ། བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དོན་ཡིན་ནོ། །

མངོན་རྟོགས་གོ་རིམ་ལོག་རྟོག་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་མཐོང་སྒྲིན་གསུམ་སྐབས་དུག་དུ། གསུངས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དེ། བསྒྲིམ་བྱ་མི་མཚུངས་ཕྱིར་ན་མི་སྤྱོད་ཤིང། བཞི་པར་ས་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་ཆེ་རྒྱུད་གསུམ། རྩ་བར་དགྲ་དང་བརྩ་པའི་སྤྱོད་ཆ་དང། དུག་པར་བརྩ་པའི་སྤྱོད་ཆར་སྤྱོད་མཐོང་སོགས། མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་སྤྱོད་སོ། ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཡིག་ཆར་སྤྱོད་ཆ་གསུངས། རྟེན་གྱི་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་རྩ་བ་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛུམས་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར་དང། ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས་པར། གསུངས་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཚུངས་ཏེ་སྐབས་དང་པོར། སྤྱོད་ལམ་སྐབས་སུ་དག་པ་ལྟ་གསུངས་དང། རྟེན་པར་འགྲོ་དང་སྤྱོད་ཆ་ལྟ་གསུངས་ཕྱིར་རོ། རྟེན་གྱི་མོས་སྤྱོད་ཆ་དང་རྒྱུར་གནས་ལ། འདོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། རྟེན་ཕྱིར་རྒྱུད་པའི་དབང་བྱས་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱིར་མི་སྤྱོད་རྟོགས་རྫོགས་རྩིས་སྤྱོད་པའི་ཆོས། བཤད་ཟེར་དེ་ནི་མི་སྤྱོད་དགོ་འདུན་ཞེས། གཉིས་སུ་བྱེད་པ་བརྒྱུད་གཅིག་ཕུར་འགལ། སྤྱོད་འགྲེལ་སྤྱོད་དཔོན་ལྟ་མའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ། གསུངས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལྷག་པའི་དབང་བྱེད་པ། འགྲེལ་ཆེན་བཞིན་ནོ་དེ་ཡང་སྐབས་དུག་ལས། རྟེན་པོ་གསུམ་ནི་སྤྱོད་པའི་དབང་བྱས་ཤིང། གཞན་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་དབང་བྱས་ལ། རྒྱང་གསེས་ཀྱི་ཡང་མི་འདྲ་སྤྱོད་བ་གསུམ། རིམ་པས་རེ་རེ་ཅམ་ཞིག་བསྒྲིམ་སྤྱོད་པའི། ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་མཉམ་དུ་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །

༥ གསུམ་པ་མངོན་རྟོགས་གོང་མ་སྤྱོད་རིམ་ལ། སྤྱོད་མཐོང་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་རྟོགས་དང། སྤྱོད་གསུམ་འབྲུག་བྱེད་ལམ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། ཁ་ཅིག་རྟོགས་ནི་ལུས་ངག་མཚན་མ་ཟེར། རྟེན་གྱི་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱི་ལོག་ཆ་དང། ཐེ་ཆོས་མི་ཁོས་ཟད་ཆ་བྱམས་ཡིད་སོགས། ལུས་ངག་མཚན་མ་མེན་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། གཞན་དག་རྟོགས་ནི་གཞན་གྱིས་དཔོག་པའི་དུས། ཁོ་ནར་བསམས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག མེད་ཅེས་སྤྱོད་དག་ཀྱང་འདིས་ཞེགས་སོ། ཁ་ཅིག་རྟོགས་འདི་འབྲས་རྟོགས་ཁོ་ན་དང། ལ་ལ་རང་བཞིན་རྟོགས་འདོད་གཞན་དག་ནི། གཏན་ཆོགས་སྤྱོད་ནས་དཔོག་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། གསུམ་ག་མི་འཐད་མདོ་ལས་འབྲས་རང་གཉིས། ཅི་རིགས་སྤྱོད་ནས་རྟོགས་པ་གསུངས་ཕྱིར་རོ། གཡོ་ཅན་སེམས་དང་ལུས་ངག་མི་མཐུན་ཀྱང། ལུས་ངག་སྤྱོད་ནས་དཔོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྟེན་པ་རྣམས་ནི་དགོས་དབང་མ་གཏོགས་པ། རྒྱང་གི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་གཟུགས་ལས་སྤྱོད་སོགས་རྟོགས་ཞེ་བཞི། གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད། རྟེན་འདུན་དོན་དུ་འདོད་པ་རྒྱལ་བས་ཞེགས། སྤྱོད་པའི་དབང་བྱས་ན་ཡང་མཐོང་ལམ་པ། རྟེན་ལྟུང་དེ་ཡིས་རྟོགས་རྣམས་མ་ཐོབ་ཀྱང། སྤྱོད་དང་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་གཉིས་ཡིན་ཕྱིར་འགལ།

།རྩོམ་མ་དག་ས་ལ་སྦྱར་བའི་སྒྲིན། བྱིར་མི་ཐོག་རྟགས་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་པས་མིན། །རང་ཙམ་དོན་དུ་ཐར་པ་འདོད་ཕྱིར་ཏེ། །ལྷང་ལས་ཇི་མིང་
ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་མིང་ཐོག་པ་དམན་པས་འཛིགས་གསུངས་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་མཚར། །ལྷང་འདི་རྒྱད་
ཟེར་དང་ནི་ལང་གཤེགས་ཞེས། །མང་པོ་འཁྱལ་ཡང་རྩེ་རྩེ་མའི་ཡིན། །

༥ རང་ལྷགས་བསམ་སྦྱར་གཉིས་སྒྲིན་གཟུགས་སོགས་ལ། །བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་ཐོག་སོགས་རྟགས་ཞེ་བཞི། །གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་
དཔའ་ཕྱིར་མི་ཐོག་ །རྟགས་ཐོབ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་དོན་དུ་འདོད། །སྦྱར་མཐོང་སྒྲིན་ལ་ཉི་ཤུ་བརྒྱུག་བརྒྱད། །སྦྱར་ལམ་བཞིར་ཡང་བརྒྱ་
གཅིག་དུག་གཉིས་གཅིག །མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བརྒྱུག་གསུངས་པ་ནི། །ཤེས་བཞོད་བརྒྱུག་ལག་རྩེས་ལྷན་དག་གི། །བྱ་བར་རྒྱ་ཡི་མིང་གིས་
བཀྲགས་པ་འོ། །རེ་རེ་རྣམ་པ་རྟགས་དང་མཚན་མ་གསུམ། །དེ་ཡི་བྱང་པར་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལ་སྟོན། །མཐོང་ལམ་ལས་འཕྲོས་དབང་པོ་ཉེར་
གཉིས་ལ། །ཀྱན་བཀྲས་བསྐྱེད་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མང། །སྒྲིན་ལམ་བྱང་ཆོས་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་གསུམ། །དབྱེ་བ་ལས་འཕྲོས་གངས་དང་བྱེད་པ་ལ། །
ཚོད་པ་སྤྱང་ཚུལ་གཉིས་སོ་དང་པོ་ནི། །གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས། །འདི་ཡི་བདེན་པ་དབྱེ་མ་རང་ལྷགས་ཀྱི། །བདེན་པ་
གཉིས་ལ་འགྲེལ་སོགས་འདོད་ཀྱང་མིན། །རྩེས་སམ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དོན་དམ་དང། །ཐོག་པ་སྦྱི་མཚན་ཀྱན་རྩོམ་བདེན་པ་སྟེ། །དངོས་པོ་གཅིག་
ཀྱང་ཐོག་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །བྱེད་པར་དོན་དམ་ཐ་སྐད་ལ་སྟོན་པའི། །ཚོད་པ་གཉིས་སོ་བྱི་འཕེལ་དོན་དམ་པར། །མེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཁོ་ན་
དང། །ཐ་སྐད་དུ་ནི་རེ་རེ་བ་སོགས་ཀྱི། །མིན་ཡང་མ་ངས་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པས་སོ། །

ཆོས་སྐུ་འབྲུབ་བྱེད་སྤྱང་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར། །དོ་བོ་རྩེས་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང། །བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་སྦྱེ་བའི་སྐབས་བཅོམ་པའི། །
ཆ་ནས་བཞག་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱང་ཉིད་རྟགས་པ་ཁོ་ནར་འདོད། །དག་སའི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གསུམ་རྟགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་
གསུམ་ཡང་ཤེས་རབ་ཆ་ཡིན་ཞིང། །ཆོས་སྐུའི་ལག་རྩེས་གཙོ་བོར་འཛིན་བྱེད་ཕྱིར། །འདིར་གསུངས་རྟགས་འདིས་ཤེས་རབ་ཆ་ཀྱན་འབྲུབ། །གསེར་
འཕྲེང་ཚོགས་ལམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་གསུམ། །སྒྲིན་ཚུལ་གསུངས་པར་འཁྱལ་ནས་ཐོབ་པོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་རྩེས་ཀྱི་ཆོ། །བདེན་
འཛིན་མངོན་གྱུར་གྱི་སྐབས་མ་བཅོམ་ཕྱིར། །ཚོད་ཚུལ་འདི་དག་ཁ་ཅིག་དབྱེ་སེམས་དང། །ཁ་ཅིག་ཐལ་རང་ཁོ་ནའི་ཚོད་ཚུལ་ཟེར། །ལ་ལ་དེ་གཉིས་
མི་འཐད་འདི་དག་ནི། །མདོ་ལས་དངོས་བསྟན་ཚོད་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཟེར། །གསུམ་ག་མི་འཐད་འདི་ལ་དོན་སྟོན་དང། །སེམས་ཙམ་རང་རྒྱད་པ་ཡིས་ཚོད་
ཚུལ་ཏེ། །ཐལ་རང་སེམས་ཙམ་གསུམ་གྱིས་ལན་རེ་ཡང། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི། །བདེན་གཉིས་འཛིན་མཚམས་ཕྱ་རགས་མི་
མཚུངས་ཕྱིར། །མདོར་གསུངས་གྲུབ་མཐའི་ཚོད་ཚུལ་མིན་དགོས་ན། །གྲུབ་མཐའི་ཚོད་ཚུལ་མདོ་དོན་མིན་པར་འགྱུར། །ཁ་ཅིག་གཞན་གསོད་ཆིས་
པ་མངོན་ཞེན་གྱིས། །བསད་པས་སྟོག་གཙོད་ལས་ལམ་རྩོགས་པར་སྟོ། །ཆི་ལམ་མི་ལ་སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་དེ། །མི་འཐད་པ་མ་བསད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་ནས་ལས་ལམ་རྩོགས་གསུངས་པ། །གཞོད་སེམས་བྱས་བསགས་ཆང་བ་ཡིན་ནམ་དབྱེད། །རྩོམ་ཉིད་ཐོག་གསོག་ན་པམ་པ་
ཡང། །འབྲུང་ཞེས་ཚོད་དེ་བཅས་དབང་མ་དགོངས་སོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མདོར་གསུངས་ལྟ་ཀ་ནི། །ལས་མེད་ལས་འབྲས་དོན་དམ་ཐལ་བ་དང།
།ལྷང་འགལ་ཆི་ལམ་ལས་གསོག་ཐལ་བ་བཞི། །ཉིན་ཡང་ལས་མེད་ལྟ་ཀ་དང་པོ་འོ། །དོན་དམ་དུ་འདོད་ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་ན་དཔེ། །མ་གྲུབ་ཞེན་པས་
གསོས་ན་བྱི་འཕེལ་ཕྱིར། །འོ་ན་ཆི་ལམ་ལས་ཀྱང་བྱི་འཕེལ་དུ། །འགྱུར་ཕྱིར་དོན་དམ་ཐལ་བ་གཉིས་པ་འོ། །ལས་ནི་དམིགས་བཅས་སྦྱེ་ཕྱིར་མངོན་
ཞེན་གྱིས། །འཕེལ་བ་བདེན་ཕྱིར་མ་ཡིན་རྒྱུན་ཕྱིར་མིན། །གཉིས་པར་བརྒྱད་སྟོང་བདེ་གཤེགས་ལས་གསོག་འཕངས། །དམིགས་བཅས་སྦྱེ་ན་མདོ་

ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དབེན་གསུངས་ལྷང་འགལ་ཁྲན་ཀ་གསུམ་པ་ལོ། །དབེན་པ་དོན་དམ་སྟེ་བ་རྩུན་ཕྱིར་ཅུ། །མི་ལམ་ལས་ལམ་རྒྱལ་འགྱུར་
བཞི་པ་སྟེ། །རབ་འབྱོར་མ་འོངས་རྒྱལ་འབྱུང་དོན་ཡོད་ཕྱིར། །བྱམས་པར་ཁ་འཕངས་དེས་ཀྱང་ཁྲན་ཀ་ཡི། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་གསུངས་ཏེ་
དོན་གྱི་ལན། །དེ་ནས་ལོངས་སྤུལ་འབྱུང་བྱེད་ཁིང་དག་དང། །ཐབས་མཁས་གཙོར་བསྟན་ཀྱི་ཀྱང་ཆོགས་གཉིས་འབྱས། །ཁྱད་པར་ཐབས་མཁས་
འབྱས་བྱ་བདུད་ལས་རྒྱལ། །བདུད་ཀྱང་བཞི་སྟེ་གང་ཞིག་འཆི་བ་ནི། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་བོ་ཕྱ་རགས་དང། །གང་གིས་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་བག་
ཆགས་བཅས། །འཆི་བའི་ངོ་བོ་ཕྱ་རགས་འཆི་བདག་བདུད། །དེ་ལས་འདའ་བའི་བར་གཙོད་འདོད་ལྟ་དང། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་སྟེ་བྱའི་
བདུད། །ཁ་ཅིག་བདུད་བཞི་རྒྱུ་ཆད་མི་རིགས་ཏེ། །འདོད་ལྟ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགྱུར་ཕྱིར་ཟེར། །མ་ཁྱབ་ངན་འགྲོ་རྒྱུ་ཆད་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །
བདུད་བཞི་རགས་པ་ཙམ་ལས་འདའ་ཚུལ་ནི། །ཐེག་དམན་སྟག་མེད་ཆོ་དང་དག་བཙམ་ཆོ། །གཉིས་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཆོ་དང་མཐོང་ལམ་ཆོ། །རིམ་
བཞིན་བྱི་མ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དུས། །གཞན་གསུམ་ས་བརྒྱུད་ཆོ་འོ་ཁ་ཅིག་གིས། །རགས་པ་མི་སྦྱོར་ཐེག་དམན་གང་ཟག་བཞིར། །སྦར་བཞིན་
བཤད་པ་མི་རིགས་བདུད་བཞིའི་གཡུལ། །གཅིག་ཙམ་བཙམ་དང་རྩུན་གྲུབ་འཕྱིན་ལས་ཀྱི། །གཏེར་མངའ་སྦྱོ་གསུམ་མདོན་གྱུར་དུས་མཉམ་ཕྱིར། །
ཚུལ་འདིར་འབད་པ་ལས་བྱུང་ལེགས་བྱས་མཐུས། །ཐོས་པའི་རྩེས་འཇུག་སྦྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང། །ཁྱད་པར་བྱམས་མགོན་ཉིན་བྱེད་ཤར་བའི་ཆོ། །
གསུང་གི་བདུད་ཚིའི་རོ་ཡིས་ཆོས་པར་ཤོག།

༥ ཤེས་བྱའི་འཁོར་ལོ་ཡངས་པའི་འཆི་མེད་ལམ། །བཞོད་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད་ལྷ་ཤེལ་འཇུག་རྒྱབས་ཙན། །ལེགས་བཤད་ག་བྱར་ཐེགས་པ་
འབུམ་གཡོ་བ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་སྟོང་གི་ཕུན་སེལ་རྒྱལ། །སྒྲུབས་བཞི་པའི་ཆོག་དོན་ཀྱན་ཆང་ཁིང། །དཀའ་གནད་རྣམས་གསལ་བར་བྱེ་སྟེ་མདོར་
བསྡུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་བཞིན། །“རྩེ་སྒྲ་མ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲིག་མ་
དཔལ་བཟང་བོ་ཉིད་དགྱང་ལོ་ཉེར་ལྔ་བཞེས་པ་མེ་ཉིའི་ལོར་ལྟ་ལྟ་མཚན་བཏགས་གནད་ནས་མདོ་སྦྱང་དུ་ཕེབས་ཁར་ཕེབས་སྟེ་ག་སྟོག་དང།
དོན་གཉེར་བ་གྲངས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆོས་མང་བོ་གནད་དགོས་པས་བྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྒྲུབས་ཕྱག་དཔེ་ལ་གསར་དུ་གཟིགས་ལོང་མ་བྱུང་ཡང་
འཕལ་དུ་ཕྱགས་ལ་གང་བཞུགས་རྣམས་སྟོ་མང་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དོ་རྩེའི་སྟེ་གཞགས་པ་རྒྱལ་མཚན་བདག་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྱས་སྤྱངས་ཆོས་སྟེ་ཆེན་
པོར་འཛིན་ཆོས་སྟེ་བས་རྩེས་སྟེ་གནད་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་བསྟན་སྟེ་དང་འཇམ་མགོན་བཤད་སྦྱབ་བསྟན། །འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་ལ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་སྦང། །དགའ་བ་བརྒྱ་ལྟ་ཕོ་བྲང་གན་མཛོད་
ནས། །ཆོས་སྦྱོར་འཇོག་མེད་གཞུང་རྒྱུན་འདི་སྟེལ། །སེམས་མཁྱེད་ལྟོ། །

༡༡། བོ་བླ་ཏ་པ་ཏུ་གཏེ་ཐོ་རྒྱ་མཁན་ཅས་པ་བཟུ་གཏུ་སྤྱི་བཏ་ཏེ་སྟ།

༄༅། ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མཚུ་སྟོ་ཏུ་ཡ། གང་གི་ཐུགས་རྗེའི་དྲི་བཞོན་དང་འགྲོགས་ན། ཁྲོ་གྲོས་བྱ་གཞིངས་དད་པའི་བ་དན་ཅན། ཁྲུ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་
ཕྱིན་བྱེད་པ། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་དེ་ཡིས་རིང་དུ་སྦྱོངས། །པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་བཙམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱན། །ཟབ་ཡངས་དྲག་ཏུ་འབབ་པའི་
རྩ་སྟོང་ཆ། །ཅིག་ཅར་རོལ་ལ་མི་ཕམ་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི། །མཐུ་ལྡན་ཇ་རྩེའི་ཞལ་ལྷང་གསྒྲ་མ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་བཙོན་འབྲས་ཀྱིས། །
དབྱིག་འཛིན་ཁོར་ཡུག་ཁྲུབ་པར་འདྲན་པའི་གཉེན། །སྟོ་བཟང་གུགས་སྟན་འབར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ། །མངའ་བསྐྱར་འཇིགས་མེད་དབང་བོའི་ཞབས་
ལ་འདུད། །སྟོང་བཅུད་འཁོར་འདས་སྣ་ཚྭགས་དབང་བོའི་གཞུ། །མཐའ་ཁྲམ་ཀུན་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་སྟ། །མཐོང་སྟེ་སྟོས་ཀུན་ཉེར་ཞིའི་
དབྱིངས་རྟོགས་པ། །རྣམ་རིག་གཞུང་བརྒྱའི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བདེ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་ཀུན་གྱི་གཞི། །རང་སེམས་ཁོ་ནར་ངེས་ནས་གསུང་
རབ་ཀུན། །དེ་ཉིད་འདུལ་བའི་ཐབས་སྟ་འཁྱར་བ་ཡི། །དཔྱད་ལྡན་དེ་ཡིས་ལུགས་འདི་བརྟེན་པར་རིགས། །

དེ་ཡང་མདོ་ཟེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང། འཇམ་དཔལ་ཅ་བའི་རྒྱུ་སྒྲིལ་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ནལ་འབྱོར་བྱོད་པའི་ལམ་གྱི་སྒོལ་འབྲེད་ཆེན་པོ་ས་གསུམ་བརྟེས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་རྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་སྟོབ་པ་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཤག་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དངོས་པོ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། ཆོས་ལྟ་དག་དང་རང་བཞིན་དང། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས། ཁེས། མིང། རྒྱ་མཚན། རྣམ་རྟོག་དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེ་ཆོས་ལྟ། རང་བཞིན་རྣམ་མཚན་ཉིད་གསུམ། ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད། བདག་མེད་གཉིས་རྣམས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང། དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང། བསྟུང་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྣང་བ་དང། དེས་ན་ཐེག་པ་མཚོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། ཁེས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་བསྟར་བསྟུས་ནས་ཀུན་གཞི་ནི་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་བྱ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཁེས་དང་པོར་སྟོས་སོ། །

དེས་ན་རེ་ཞིག་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་གི་འདོད་ཚུལ་སྦྱར་བསྟན་པ། ཀྱང་གཞི་
དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
གྲངས་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དངོས་སྤྱོད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་འདོད་པ། དུག་ཏུ་
འདོད་པ། བདུན་ཏུ་འདོད་པ། བརྒྱད་ཏུ་འདོད་པ། དགུར་འདོད་པ་དང་དུག་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚྭས་དུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། འཇུག་ཤེས་དུག་ཉོན་ཡིད་དེ་བདུན་ཏུ་འདོད་
པ་དང་། སྐབས་འདིར་རྣམ་ཤེས་ཚྭས་བརྒྱད་ཏུ་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་དགུར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གྲུབ་
མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་ཤེས་གཅིག་འདོད་མཁན་ལ་ཀྱང་གཞི་ལ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་གཉིས། ཞེས་ནང་གསེས་ཀྱི་ལྷགས་
མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཚུ་བར་འདོད་མཁན་གཅིག་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་ནི་ཀྱང་གཞི་ཆ་བར། ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་
དབང་དུག་གི་ ཉེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་ཆོ། སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ། དེ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལས། གང་ཞིག་ལྷས་
མེད་ལྷག་གནས་ཤིང་། རིང་དུ་འགོ་ལ་གཅིག་ཕྱར་རྒྱ། ཞེས་སྤྱུ་གཅིག་གིས་ཁང་པའི་བྱ་གསོ་སོ་སོར་ནས་བརྟུ་བའི་དཔེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་མཆོད་
བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚྭས་དུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་དོ། ཞེས་ནང་དུ་མར་མེ་གཅིག་སྤྱར་བའི་འོད་བྱ་གསོ་སོ་སོར་
འབྱུང་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཤེས་དང་སེམས་བྱུང་
ལོགས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། གཉིས་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། ལེན་ཆོག་གི་དགོངས་འགྲུལ་འགྲུལ་ཆེན་ལས། སློབ་དཔོན་བོ་དེ་ལུ་ཅིས་བསྟན་བཙོས་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་ཡང་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་མོ། གཉིས་པ་ནི། མཚུངས་པར་ལྡན་
པའི་སེམས་དེ། དང་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས།
དགུར་འདོད་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཙོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དགུའི་དོན་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་
པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་མེད་དེ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྲུབ་པོ། བརྒྱད་པ་ནི་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འདི་
ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། རྒྱུ་པོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱང་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཀྱང་གཞི་ནི་
ཁམས་བཙུན་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱང་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལྷལ་ལ་དམིགས་ནས་ང་
རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ་དེ་ནི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱི་གང་ཟག་འཛིན་པ་མ་ཡིན་མོ། རྟེན་པ་ནི་ངི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཆ་བར། བརྒྱད་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀྱང་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། རྟེན་པ་ངི་མེད་རྣམ་
ཤེས་སུ། འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལྷགས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འོག་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྟག་མ་གོ་སྟག་མ་མེས།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་ཚྭས་དུག་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་དང་དགུ་དང་གཅིག་ཏུ་
འདོད་མཁན་གསུམ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཅིག་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཉོན་མོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

དེ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག སེམས་ཅམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ལས། དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་
འདོད་པ་དང། ཞེས་གསུངས་ཤིང། འོག་ཏུ་འདི་དེའི་མཆན་གཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ཐེག་བསྟུས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། ལ་ཅིག་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཉིན་དེ་དང་དེ་ནས་འབྱུང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། སེམས་པ་
ལ་ལྟས་དང་དག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་སྟེ། ཞེས་སེམས་པ་ལྟས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ལྟས་ལས་དང། དག་གི་སྒྲིན་ནས་ལྟས་ན་དག་ལས་
ཀྱི་མིང་འཛོལ་བ་དབེར་བྱས་ཏེ་འདོད་ཚུལ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་སྟངས་སོགས་རྒྱས་པར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་བཤད་ཀྱང་འདི་
ཀུན་གཞི་མི་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འདོད་ཚུལ་སྒྲིན་པའི་ཐད་ཀྱི་བཤད་སྒྲུར་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གཞན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་བསྟུས་ལས་དངོས་སུ་དགག་པ་
མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གྱིས་འདིའི་དགག་པར་འགོ་བ་དང། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་
ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང། །
དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྒྲིན་ཕྱིར་དང། བྱེད་རྒྱ་བྱེད་ཐག་མེད་ཕྱིར་དང། ལྷང་དང་འགལ་བར་འབྱུར་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཚུགས་ལྷ་གཉིས་ཀར་
ཐུན་མོང་གི་དགག་པར་འགོ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འགོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་མེད་ན་ཆོར་སོགས་སྤང་བོ་ལྷ་མི་འཐད་
པར་འབྱུར་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་བཏགས་ཞེས་པ་ཡང་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་སེམས་བྱུང་དང་དབང་ཤེས་དངོས་ཀྱི་དོན་མི་རྣམས་ན་ལྷ་མི་
སྒྲིན་སོ་ན་གནས་པ་དང། དེའི་དོན་བྱེད་རྣམས་ན་ཆོར་སོགས་དང་དབང་ཤེས་སོགས་རྣམས་སྤྱོད་པས་སེམས་གཅིག་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འབྱུར་
ཞིང། སེམས་གཅིག་སྤྱོད་པ་འདོད་ན། ལྷང་ལས། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་འབྱུང་བ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་གཅིག་སྤྱོད་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་དཀའ་འབྲེལ་
ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིན་དཔོན་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་དུ་འདོད་པ་རྒྱུའི་སྒྲིན་དཔོན་མེན་ཆོག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་བཀོད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་གངས་ཉུང་བར་འདོད་མཁན་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དུག་དང། གཉིས་དང། དགུར་འདོད་ཚུལ་
རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་བཀོད་ཀྱང་གཅིག་སྤྱོད་སྐབས་སུ་དེའི་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལ་ཅིག རྣམ་ཤེས་གཅིག་
སྤྱོད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་ཁོ་ན་ཟེར་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་གཅིག་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཀུན་གཞི་འདོད་
པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བསྟུབས་ཟེན། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་བརྒྱུད་མཐའ་དག་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་
ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ལས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས། ཕྱི་རོལ་ལས་
ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལེན་ན་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་ རྣམ་བའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི། རབ་ཏུ་སྒྲིན་པོ་དེ་དོན་མེད། རྟེན་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཞོད་དུ་འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་ལས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་སྟེ། ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤྱོད་པ་བཞད་གང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཕྱི་དོན་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལས་ལེན་
པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་

ལས་ལྷག་འདྲིང་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲི་བ་ལ་བསམ་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤུང་དགོངས་རྩིས་ཀྱི་སྒྲོལ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་འདྲིང་པའི་ཕྱིར། སྤུང་དགོངས་ན་གསལ། འོན་ཀྱང་སྒྲི་ཆའི་སྒྲོལ་ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་པས། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཞི་འཆོ་ཡང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལ། ཨ་ལྷ་ཀ་ར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། རྒྱལ་པོ་ལས་དེས་ཀྱན་གཞི་འདྲིང་པར་གསུངས་པ་སྒྲི་ཆེ་སྟོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིན་ལས། རྩིས་པ་ཡང་སྒྲི་ཕྱིའི་དབང་གིས་འགལ་བར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲི་བ་ལ་ཆེར་གྱང་ཀྱན་གཞི་བཞེད་པར་ཐལ། སྤྱི་སྤྱོད་དང་འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་གང་ཞིག ཁྱེད་པས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང། སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། ཞེས་དང། ཉི་ལྟང་ལས། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་པས། ཞེས་དང། སྒྲོལ་དཔོན་གི་སྤྱད་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཀྱན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ལྷང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཟབ་དོན། རིག་པར་མི་འཇུར་གང་ཡིན་དེ་ལ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། དེས་ཀྱན་གཞི་དང་གང་ཟག་དང་ལྷང་པོ་སོགས་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་བཀག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན། གང་ཟག་དང་ལྷང་པོ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འདྲིང་དགོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཀྱན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པས་ཀྱན་གཞི་མི་ཁེགས་པར་མ་ཟད་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་ན། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་དེས་ཀྱན་གཞི་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཀྱན་གཞིའི་མང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཆོ་སྤིང་པ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་སེམས་སུ་བཤད་པ་གང་ཞིག འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་འདུས་པའི་སྟོར་གྱི་གཞུང་གཞན་ལས་འཆི་སེམས་དང་སྒྲི་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་བཤད་ཚུལ་མཐུན་མི་དགོས་སྟམ་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་རྣམ་སྟངས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་མཆོན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་འདུས་པའི་ཡན་ལག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱན་གཞི་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེར་བྱི་དོན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཆོངས་པར་གསུངས་ཚུལ། འཇུག་པ་ལས། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཞིག སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཞིག ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་སྟངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས་སོ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་བཞེད་ན་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འཛིན་དགོས་པ་ལ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་སྟངས་ལས། རྒྱན་ཉིད་ཀྱིས་ན་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གོ། ཞེས་དང། དབུ་མ་ལྷང་རིགས་སྒྲིན་མེ་ལས། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྷང་པོའི་རྒྱན་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང། སྒྲོལ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཞེས་པ་ནས། ཆོགས་དུག་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་བཤད་པ་རྩུར་ཙམ་ཡང་མེད་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྟངས་ལྟགས་ཚད་ཀུན་གཞི་དངོས་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་དང་། རྒྱུ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མཛད་པ་སྟགས་དུ་མ་ཡོད་པས་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་ལུང་དོན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་འདི་ཡང་དེ་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་གསུངས་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ན་ཀུན་གཞི་གཏན་མེད་དུ་གོ་ལ། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་སྟུ་ཡང་མེད་པས་དེའི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་ཀྱང་གཏན་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་གཞི་ཡང་ལུང་སྟགས་ཐ་སྟངས་ཚམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བཀག་ཞིང་ཀུན་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིག་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་གཞན་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ཞེས་བཤད་མི་རུང་བས་དོན་དམ་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཡོད་ཅེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་འབྲིག་ །འཁོར་གསུམ། དེས་ན་ཐལ་འབྱུར་བས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་ཕྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཀུན་གཞི་འཛོག་པ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ལྷག་མཚམས་ཀྱི་ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བཤད་ཚུལ་ལྟར་དངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སྟགས་སྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྟེ་འབྱུར་ལྟར། ཞེས་པས་ཀྱང་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་རྩིས་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྤྱི་བ་ནི་ཉམས་སྦྱང་ལ་བསྐྱར་བའི་མན་ངག་ཟབ་མོར་སྒྲིམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་འབྲུལ་གཞི་ནི་དོན་སྤང་ཙམ་གྱི་སྒྲིག་ཕྱི་དོན་འཛོག་མ་ཤེས་པར་དེ་ཡོད་ན་ཚུགས་སྟབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་ཉན་ཐོས་ལྟེ་བས་སྒྲིག་བརྟགས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དགོས་སྟམ་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། མདོ་སྟེ་པ་དང་ཐལ་འབྱུར་བ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་ལེན་ཚུལ་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་གོ་ན་མན་ངག་ཟབ་ཅེས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་གྲགས་དང་ལེགས་ལྷན་གཉིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དགོངས་གཞི་འདྲན་ཚུལ་མཐུན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་དེ་འདྲའི་མདོ་དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་དེ་འདྲའི་མདོ་གཏན་ནས་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔུ་མ་ལུང་རིགས་སྒྲིན་མེ་ལས། ཟླ་བས་མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་པར་བཤད། ལེགས་ལྷན་གྱིས། ཞེས་པ་ནས། མདོ་དེ་དག་ཀུན་གཞི་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་གནས་སྐབས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་མེད་པར་བཞེད། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་པས། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མདོའི་དོན་པལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་རང་བཟོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བཅུ་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་པ་འདིས་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་ཟླ་བས་ཀྱང་བཞེད་ལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་ལང་ག་ཤེགས་

ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་
ཡོད་མིན་ཏེ། ལྷན་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བར། སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྤང་བས་ན། སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ང་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་
བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་འདུང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། ཞེས་དང། སྤྱིང་ཐུན་ལས། ལེགས་
ཟུན་གྱིས་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་དེས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་མདོ་དེས་སེམས་
ཅམ་མ་བསྟན་ཞེས་མི་འཆད་ཀྱི་སེམས་ཅམ་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་
བོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དག་གིས་ངེ་ལྟར་བཀལ་བ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་དབྱ་
མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་སྤྱོད་འདི་ནི་ལེགས་ཟུན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཞེས་དང། གྲུབ་མཐའ་ཙ་བར། བྱེད་པོ་འགོག་ཕྱིར་གཟུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་གམ་གཙོ་བོ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་རྒྱན་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕྱི་དོན་མེད་
པ་མདོའི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་པས་རྗེ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་དཔུང་དགོས་མི་གསུང་ཞིང། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྤྱོད་ཐུན་གྱི་
དོན་ཡང། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དེ་མདོའི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་ཅུང་ཞེས་
པར་འགྲོ་བས་ཚོས་སྤོང་གི་ལས་སུ་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཟླ་གསལ་དང་ལེགས་ཟུན་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ལེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མདོའི་དོན་མིན་གསུངས་པ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་བྱེད་ན། ཞི་འཚོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆ་
ཕྱེ་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཛིག་གོ། ཞེས་པ་དང། ཐུན་སྟུག་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། གཙོ་བོ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབྱ་
སེམས་ལུགས། ཞེས་ལྟ་མ་དང་ཆ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འཁྱུར་ཏེ་བསྟན་དོན་གཙོ་བོར་ཞི་འཚོ་ཡང་མི་བཞེད་ལ། བསྟན་དོན་པལ་བར་
ལེགས་ཟུན་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་ལས། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་བསྟན་དོན་པལ་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་པའི་མདོ་ཡང་མེད་པས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་
བྱས་ཁོ་ནར་འཆད་དེ། མདོ་ལས་དྲང་དོན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་དགོས་པ་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང། སེམས་ཅམ་དུ་བཤད་
པ་མདོན་སུམ་ལ་སྤྱོད་འདེབས་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་གོལ་སར་འཁྱོད་པ་ལས་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དང་
བོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་སྤངས་ནས་ཕྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ན་ཡང་འདམ་རྩལ་གྱིས་སྟགས་ནས་འབྲུ་བ་ལས་དང་བོ་ནས་ཐག་བསྐང་བ་བཟང་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཏྲིག་གོ་འབར་བ་ལས་ཀྱང། སྒོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ལུགས་
གཞན་དུ་འདྲན་པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་
སྒྲིན་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱེ་མདོ་སོགས་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་བརྗོད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་བཞེད་མི་
བཞེད་སོགས་ཕྱིས་པའི་རོལ་ཅིང་མང་ཡང་མ་སྒྲིས། ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། དེའི་གྲུབ་མཐའ་
ཀུན་ཤེས་ལས། སེམས་ཅམ་པ་ལ་ཀུན་གཞི་བཞེད་མི་བཞེད། གཉིས་སུ་གངས་ཅན་འདི་ན་གསལ་མོད་ཀྱང། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་
བཤད་པ་ལས། རྗེས་འབྲང་ལ་ལས་གསལ་བོར་མ་བརྗོད་ཀྱང། འགོག་པའི་ལུང་རིགས་སུས་ཀྱང་མ་བརྗོད་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་སེམས་ཅམ་
ཆད་ཟུན་དཀའ། ཞེས་དང་དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འཛིག་པའི་གཞི་མེད་པ་དང་ཡིད་ཤེས་ལ་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་
བརྟན་པ་མེད་ཅིང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་མི་ཅུང་བས་དེ་བསྒྲོ་གཞི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང། ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་སེམས་ཅམ་མདོ་ལྔར་

གཤམ་པ་རྣམས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་སེམས་ཙམ་པ་མཚན་ཉིད་པར་མི་རུང་བ་དང། གྲགས་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་མི་རུང་བ་དང། ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན། ཞེས་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་བྱུང་བ་དང། སེམས་ཙམ་དངོས་སུ་མ་ཟད་དེར་སྒྲོ་བསྟན་པའི་ཞི་འཚོ་འཕགས་སེང་དང་བཅས་པས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང། མདོ་དང་ཟླ་བ་དུན་དུ་རྒྱ་ཆེར་མི་གསལ་བ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་ཆུང་བས་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཟླ་བ་དུན་སྐབས་སུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་འབྲེལ་ཆུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་སྤང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། འདི་ཡང་ཀུན་བྱང་གི་རིམ་པ་མི་སྒྲོན་པར་བྱ་རྒྱུ་སོ་རྒྱུ་གི་བསྟན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཕྱི་དོན་མེད་ཚུལ་དང། ལྷགས་འདིའི་ཐ་སྙད་ལྷ་མོ་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང། མདོན་སྤྱད་ཆད་མ་དང་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བ་སོགས་སྒྲོ་རིག་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཐམས་ཅད་གསུངས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་དང་མི་འབྲེལ་བ་དེ། དེ་མི་བཞེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ལ་རྒྱན་བརྟན་པ་མི་སྤིང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལེུ་གཞིས་པར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། རྟོན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན། བྱང་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ན། རང་བཞིན་དེ་འདྲ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྟོན་བརྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་སྤང་གི་དམིགས་པ་བརྟན་པ་ལས། རྣམ་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། ཞེས་སྒྲོ་འཛོན་ལྷ་མོ་མའི་སྤང་ན་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་སྤྱོད་དུ་བཤད་པ་གང་ཞིག་ ཉེ་དེའི་སྤང་དུ་བསྒྲོས་ནས་ཡོད་ཀྱི། རིག་ལ་མ་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ལྷགས་འདིའི་དབང་པོ་འཛོག་ཚུལ་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང། ལྟན་ཅིག་བྱེད་དབང་རྣམ་པ་ཡི། ཁོ་བོ་གང་ཡིན་རྣམ་པ་འདྲ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ཅིང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ། ཉེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་ ཅེས་ཕྱོགས་སྤར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མེད་པ་སྤར་རྣམ་མེད་ཕྱིར་དང། ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར། རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་ཡིན། ཞེས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྒྲོ་བྱ་བསྒྲོ་བྱེད་མཉམ་དུ་གྲུབ་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤོན་དུ་དེ་འཛོག་བྱེད་མེད་ཅིང། བག་ཆགས་གྲུབ་ཟིན་ནས་འཛོག་མི་དགོས་ཞེས་བསྟན་ལ། གངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལས་བོན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་ཡོད་ན། སྤོང་བཅུད་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

ལང་གཤེགས་དང་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་བྱང་པ་གཏུགས་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་སེམས་ཙམ་པར་མི་རུང་བེར་བ་ཡང་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་བྱ་བ་ལྷ་བྱ་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་འཁོར་དུ་འཛོག་བྱེད་གཙོ་བོ་རྣམས་དྲང་དོན་དུ་བཀའ་ན་སེམས་ཙམ་པར་མི་རུང་ཡང། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལྷ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་དོན་ཆོན་རེ་གཞིས་དྲང་དོན་དུ་བཀའ་བས་སེམས་ཙམ་པ་མིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་གཤམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ནས་རིགས་ཆད་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྲུབ་སོགས་བཞེད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་གྱི་རྩ་བའི་མདོ་ཟླ་རྣམས་སུ་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ཐུན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་རྣམས་ལ། ཞེས་དང། ལོག་སེང་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདྲའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་ཤིང། མདོ་ཟླ་རྒྱན་ལས་ཀྱང། ཆོས་དང་བདག་མེད་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། ། མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་བཀའ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ལས། འདོད་

ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉལ་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
ཡོད་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བཅུགས་ནས་བསྐྱབས་པའི་ལུང་རིགས་ཐམས་ཅད་བསུབ་པའམ། ཡང་ན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་
སེམས་ཅན་པའི་གྲལ་ནས་འབྱེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཡང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྒྱུག་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་བཀའ་ཉི་ཤང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་ནང་ནས་ས་བརྩ་བར་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩའི་སྒྲིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་
བཤད་པ་སོགས་ཡོད་པས་འགལ་འདྲ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལོངས་ལ་སེམས་ཅན་པ་ཆད་ལྷན་གྱི་གྲལ་དུ་སྒྲོང་ཅིག །སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་མི་རུང་བར་
ཐལ་བའི་ཟབ་ཁྱད་བརྟན་པ་ཡང་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསེས་པས་སྐབས་སུ་མ་བབས་ལ། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་གཉུག་སེམས་དེ་ཉིད་སྒྲིན་སྒྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་བྱེད་ན། ཀུན་གཞི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིན་ལམ་མཐོན་པོར་མ་སྒྲིབ་
བར་དུ་མི་ཐོག་ཅིང་། དེའི་ངོ་བོ་ནི་སུམ་ཅུ་བར། རྣམ་པར་རིག་དང་མི་རིག་དང་། །ཞེས་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་བཞེད་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་རང་ཡུལ་གང་
ཡང་ངེས་མི་རུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀའ་བའི་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐུ་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ངོ་མཆར་རོ། །ཀུན་
གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་པ་ཅན་བྱུང་ཡང་དེའི་དོན་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཀུན་གཞི་འདོད་ན་མ་གཏོགས་སེམས་རིགས་མཐུན་དུ་
མ་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པ་ལ་བཤད་དུ་རྩང་ཞིང་། ཡང་ན་སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུའི་ཆོག་རིས་དང་སྒྲོ་བསྐྱན་ཅན་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་འདོད་ན་ཉོན་
ཡིད་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་སྒྱིར་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔག་
དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་རྣམས་ལས་རིགས་
མཐུན་པའི། རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་དང་། རྟོག་
གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་ལན་གངས་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་རི་ལྟར་དང་ལེགས་པར་བསམ་དགོས་སོ། །དེ་དང་སྒྲོ་བསྐྱན་
པའི་ཞི་འཇོ་འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྒྱུག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་རྩུ་ཅན་གོང་དུ་བཀག་ཟེན་པས་མ་སྒྲིབ་ལ་དེ་
དག་གིས་རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་གི་འདོད་ཚུལ་རགས་པ་ཅན་སྒྲིབ་ཟེན་པས་གཞི་བྱས་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་
ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པར་བྱའོ། །

‡ གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་བཤད་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་སྒྱེད་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་སྒྲེ་ལས། རང་བཞིན་
མཆན་ཉིད་དམིགས་རྣམ་འཁོར། །འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་ཐོག་པའི་དུས། །དབྱེ་བ་རྣམ་གངས་སྒྲིབ་བཤད་དོན། །ཆད་མ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
ལྟར། རང་བཞིན། མཆན་ཉིད། དམིགས་པ། རྣམ་པ། འཁོར། འཇུག་ཚུལ། ཐོག་དུས། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གངས། སྒྲིབ་བཤད། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
སྒྲིབ་དོན་ཆན་བརྩུག་ཅིག་ཏུ་བྱེ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གཞི་ལྟའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དགོ་རྩ་ཆད་པ་དང་། །ཁམས་གོང་མ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་
པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འདི་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པ་
ལས། དེ་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་དང་། ཅུ་བར་ཡང་། བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །དགོ་དང་མི་དགོ་མཛོན་གྱུར་དང་། །རྒྱུད་གཅིག་

ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ། །ཅེས་དང། མཛོད་ལས། རྣམ་སྒྲིག་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་དང། སྒྲིབ་ལ་བཙུག་པའི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དམ་འཛིག་བྱེད་ནི། རྒྱན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཅིང་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིར་གྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཙོ་སེམས་དེ། གུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། རྩོད་ཆོ་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་དག་ས་སོགས་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་སྒྲིག་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཙོ་དོན། དོན་དེ་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་ན། གང་དུ་བསྟོ་བའི་གཞི། གང་གིས་བསྟོ་བའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་བསྟོ་བའི་ཚུལ། བསྟོས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་རང་བཞིན་བཞིན་ཡང་གསུང་ལ། བསྟོ་གཞི་ནི། ཐེག་བསྟུས་ལས། བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྟོ་བྱ་བ། །ཞེས་སོགས་བཞིན་དུ་རྩ་བར་ཡང། བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྟོ་བྱ་བ། །བསྟོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང། །མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་ལྡང་ལྡན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཏྲག་སྒྲ་མའི་དྲི་བསྟོ་བ་ལ། བརྟན་པ་ཤིང་སོགས་དེའི་རྟེན་དུ་རྩལ་གི་མི་བརྟན་པ་སྒྲ་སོགས་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རྩལ་བ་ལྟར། དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་རྣམས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་མི་འཇུག་པས་མི་བརྟན་ཅིང། སྤྱག་པ་ཡིད་ཤེས་ནི། ལུས་ཅུ་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་བ། །སྟོ་མས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཉོན་ཡིད་ཀྱང། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །འགོག་པའི་སྟོ་མས་པར་འཇུག་ནའང་མེད། །ཅེས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་མེད་པས་བསྟོ་གཞིར་མི་རྩལ་ཡང། གུན་གཞི་ནི་བསྟོ་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་བར་རྒྱན་བརྟན་པས་དེར་རྩལ་དོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡང་དགོས་ཏེ། སྟོ་ག་སྒྱུ་དང་ཅན་དན་ལྟ་བུའི་དྲི་ཆོ་བ་ལ་གཞན་གྱི་དྲི་མི་འགོ་ཡང་ཏིལ་ལྟ་བུའི་དྲི་མཉམ་པ་ལ་འགོ་བ་ལྟར། དག་མི་དག་གང་རྩལ་ཡིན་ན། རིས་སྤྱུ་ཆད་པས་གཅིག་ཤོས་གྱི་བག་ཆགས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མངོན་དུ་འགྱུར་ཡང་མི་རྩལ་བའི་ཕྱིར། བསྟོ་བར་བྱ་བའམ། བསྟོ་བར་འོས་པ་ནི། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རྟེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པས་བསྟོ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་མི་འཇུག་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་བསྟོ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་འབྲེལ་བ་ལས། བསྟོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོད་པ་དང། དུལ་དང། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མི་བསྟོ་འོ། །གང་བསྟོ་བ་འཛིན་པ་དེ་ལ་བསྟོ་འོས་པའི་དོན་ཡང། ལ་བསྟོ་བར་བྱེད་པས་བསྟོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟོ་བར་འོས་པ་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། གང་བསྟོ་བ་འཛིན་པ་དེ་ལ་བསྟོ་འོས་པའི་དོན་ཡང། དང་པོར་ལས་དེའི་བག་ཆགས་བཟུང་ནས་སྒྲིམ་རྣམ་སྒྲིག་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ཏེ་སྒྲིང་ཞིང་དེ་ལ་སྒྲིག་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །མཛོད་ལས། ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིག་པ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ལ་སྒྲིག་པ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐེག་བསྟུས་འབྲེལ་བའི་དོན། མེ་ཏྲག་གི་དྲི་དེ་སྟེ་བ་ཏིལ་སོགས་ལ་འགོ་ཡང་སྤྱ་བ་རྩོ་སོགས་ལ་མི་འགོ་བ་ལྟར། བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་རྩལ་གི་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་རྩལ་བའི་དོན་ཏེ། ལུགས་འདིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་སྤྱུ་འདོད་ཅིང། དེའི་སྟོ་བས་ཀྱིས་རིགས་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །བསྟོ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ཡང། མེ་ཏྲག་གི་དྲི་ལུས་དུས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་བསྟོ་བ་ལྟར་རྒྱུད་གཞན་ལ་མི་རྩལ་བས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བསྟོ་བྱེད་སྟེ་རྟེན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི། དེའི་འཁོར་གྱི་རིག་སོགས་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་བསྟོ་གཞིར་མི་རྩལ་ཡང། གུན་གཞིར་རང་སྟོ་བས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་པར་བྱི་མ་འདི་ཐེག་བསྟུས་ན་མི་གསལ་ཡང་དོན་གསང་གི་དགོངས་པ་བཞོད་པའོ། །འོ་ན་བསྟོ་གཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བསྟོ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གུན་གཞི་རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བས་མི་རྩལ་ཞིང། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་གྱིས་བསྟོ་ལ། བསྟོ་ཚུལ་ནི་ཏིལ་དང་མེ་ཏྲག་

ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། མེ་རྟག་བསལ་གྱང་ཏིལ་ལ་དེའི་བྲི་གནས་པ་ལྟར་བསྟོ་བྱ་བསྟོ་བྱེད་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་དུ་ཆོགས་ཏེ་ཕྱིས་བསྟོ་བྱེད་རང་ཉིད་འགག་གྱང་རང་གི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནས་ཏེ། རྩ་བར། བསྟོ་བར་བྱེད་པས་བསྟོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆོ། །བཞག་པའི་རུས་པ་འོ། །ཞེས་དང། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཏིལ་དག་ལ་མེ་རྟག་དག་གིས་བསྟོས་པ་ཏིལ་དང་མེ་རྟག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགག་གྱང་ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་པ་ནི། དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །ཞེས་ཕྱི་སྟོང་གི་རྣམ་རིག་དོན་ལྡན་དང། རང་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་དབང་སོགས་གཉིས་བཤད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས་གྱང། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །ཞེས་དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱན་གཞི་དང། བདག་ཏུ་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་ཡིད་དང། རྣམ་པར་རིག་པར་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲིར་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་དབང་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བསྟན་ཅིང། སྒྲིབ་བརྗོད་ཀྱིས་ཕྱི་ན་བག་ཆགས་ཏེ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །དོན་གྱང་བག་ཆགས་ནི་དམིགས་པ་དངོས་མིན་ཏེ། རྩ་བར། ས་བོན་གྱི། དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། །སྤང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་བག་ཆགས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་དབང་རྟེན་དང། དོན་ལུ་ལྡ། ལུས་དབང་པོ་སོགས་སྟོང་བརྒྱུད་གྱི་སྤང་བ་འབྱུང་བས་དམིགས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་མི་གསལ་བས་སྟོང་བརྒྱུད་དེ་དག་སྤང་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་ཏེ། ལུས་སྤང་བ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་ལས། རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། དུལ་སྟོབས་འགྲེལ་བཤད་ལས་གྱང། དེ་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་དང། རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་སྟེ། ཞེས་དང། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འདི་ལ་འདི་ཞེས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་རྣམ་པར་མི་རིག་སྟེ། ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། འཁོར་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང། དེའི་ནང་ནས་ཆོར་བ་ཡང་བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། རེག་སོགས་ལྔར་ངེས་ཆོར་བ་ནི། །བར་མའོ། །ཞེས་བྱུང་སྟེ། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་གཞན་རྣམས་ལ་དོགས་པ་རྒྱུད་ཡང་གཞན་འབྱུར་གྱི་ཁྲོད་དུ་དབྱེད་གཞི་རྒྱུད་ཟད་ཡོད།

དུག་པ་འཇུག་ཚུལ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། དམིགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང། །གཅིག་གི་རྟེན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་དང། །ལྷན་ཅིག་དངོས་པོའི་འཇུག་པ་དང། །ཞེས་ལུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཚུལ། གོགས་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་ཚུལ། འཇུག་ཤེས་སོགས་དང་པན་ཚུན་རྟེན་བྱས་ཏེ་འཇུག་ཚུལ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཚུལ། རང་གི་དངོས་པོའི་འཇུག་ཚུལ་ཏེ་ལྔར་གསུངས་པའི་དང་པོ་བཞི་གོང་འོག་ཅི་རིགས་པར་འཆད་ཅིང། ལྔ་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཇུག་ལ། ཆོ་སྤྱི་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་ཚུལ་ཡང། ལུས་སྤང་བ་ལས། ལས་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ལྔ་མ་ཡི། །རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །རྣམ་སྟོན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་མོ། །ཞེས་ཆོ་སྤྱི་མར་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གསོས་པ་ལས་ཆོ་འདིའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཀུན་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང། འདི་ཟད་པ་ན་ཡང་ལྔར་བཞེན་གསོས་ཏེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཀུན་གཞི་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བས་གཞན་སྟེའི་བདག་ལྟར་རྟག་པར་མི་འབྱུར་བ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཆད་པར་ཡང་མི་འབྱུར་ཏེ། རྫོ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ལས་གྱི་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་

ཆགས་ཀྱིས་ཟིན་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང། སྤྱི་མའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཟད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤྱོད་དོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ། རྩོག་མཚམས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཙམ་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ནས་ཐོག་ཤིང། དེ་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དགྲ་བཙམ་ལ། ཀྱུན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཇོག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང། ལུས་རྩ་བ་ལས། དགྲ་བཙམ་ཉིད་ན་དེ་རྩོག་ཏེས་སོ། །འོན་ཀྱང་གོང་དུ། ལྷག་མ་མེད་དང་རྩེ་རྩེ། །བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་ཏེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་དགོངས་ཤིང། ཀྱུན་གཞི་དངོས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལོག་ཀྱང་རྒྱན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་སྤངས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུར་གནས་ཀྱང་པ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་ལས། གནས་ཀྱང་མ་ཐག་ཏུ་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང། ཅན་གྱོ་མིས། གང་ཡང་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གནས་ཀྱང་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་དབུ་བ་ལ། སྒྲས་བརྟེན་གྱིས་དབུ་ན། རྟེན་དུ་ཀྱང་པ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཀྱུན་གཞི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀྱུན་གཞི་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་སྤྱི་མ་ནི་ཀྱུན་གཞི་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དང་ཀྱུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་འདྲ། རོ་བོ། དབུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་ཉིད་ལས། བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀྱུན་གཞི་ནི། །བསྒྲོ་བར་བྱེད་པས་བསྒྲོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆོ། །བཞག་པའི་རྩ་བ་པོ། །ཞེས་བསྒྲོ་བྱེད་ཆོགས་བདུན་གང་རུང་གིས་ཀྱུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའམ་རྣམ་སྒྲིན་སོགས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་འབྲུབ་རུང་གི་རྩ་བ་ལྟར་ཀྱང་པར་བཞིག་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དབུ་བ་ལ། དུག་ཏུ་དབུ་བ། གསུམ་དུ་དབུ་བ། བཞི་ཆན་གཉིས་སུ་དབུ་བ་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀྱུན་རྟེན་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཀྱུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་རྩ་བའི་དབུ་བ་ས་ལྷ་སོགས་ཕྱིའི་ས་བོན། ཀྱུན་གཞི་ལ་གནས་པ་ནང་གི་ས་བོན་ཏེ་གཉིས་དང། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དགེ་མེ་དགེ་གང་དུ་ཡང་མི་གསལ་བ་སྟེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཕྱིའི་མི་གསལ་བ་དང། ནང་གི་མི་གསལ་བ་ཞེས་གྲངས་གཉིས་དང། དེ་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱི་མ་སྟེང་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཆོད་ཅམ་ཡིན་པས་ཀྱུན་རྟེན་དང། ནང་དབུ་བ་བཟོད་ཀྱིས་བོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ཞེས་གྲངས་གཉིས་ཏེ་དུག་ཏུ་བྱེད་པ་རྩོག་ཆ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་སྤྱི་མ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡང། ཅ་བར། གཞན་ཡང་མངོན་བརྟེན་བདག་ལྟ་དང། སྤྱིང་པའི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཐ་སྟོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མངོན་བརྟེན་གྱི་བག་ཆགས། རྟག་ཏུ་དཔོན་སྟམ་པ་སྐྱེད་པ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས། །འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་འཆི་འབྲུབ་བྱེད་སྤྱིང་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ཡིད་ཤེས་དང། ཉོན་ཡིད་དང། དགེ་མེ་དགེའི་ལས་ཀྱིས་འཇོག་ཅིང། སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས། །འཇོག་ལྟའི་བག་ཆགས། །སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །བཞི་ཆན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་བརྟེན་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་སམ། ཆོར་མེད་དང་ཆོར་བཅས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བཞི་ཆན་གཉིས་པ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་བག་ཆགས། སྤྱད་ཟིན་པའི་བག་ཆགས། སྤྱད་མ་ཟིན་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱུན་ཉོན་ཕྱོགས་དང། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་དང། འཕངས་འབྲས་བུ་ཟིན་དུས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བོན་དང་མངོན་བརྟེན་གྱི་བག་ཆགས་བཞི་ལ་བཤད་པའི་དང་པོ་རྣམས་གོ་སྤྱོད་མ་ཟིན་པའི་དོན་ནི་མངོན་བརྟེན་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོག་མེད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་ཞིང། གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་ཆ་གཉེན་པོས་མ་སྤངས་བར་དུ་སྤྱད་པས་ཟད་

དུ་མེད་པ་ལ་བྱ་ཡི་ཐུ་མའི་རིགས་པ་སྤྱད་ནས་འཕངས་འབྲས་ལྷུང་མ་ཟེན་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས།
སྤྱད་མ་ཟེན་པའི་ས་བོན་ནི། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ། དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

དགྲ་པ་རྣམ་གྲངས་དང། བརྟ་བ་སྤྱད་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན་གོ་སྤྱོད་བས། དེའང་ཤེས་བྱ་ངོ་སོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་
ཤེས་བྱའི་གནས་དང། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དང། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ལྷས་ལེན་པས་ན་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཐེ་སྟོང་ལས་གསུངས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེ་སྟོང་ཀྱང་ཡལ་ཆེན་པའི་ལྷང་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་རྣམ་
ཤེས་དང། ས་སྟོན་པའི་ལྷང་ལས། འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་འཇུག་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་པའི་ལྷང་པོ་དང། གནས་བརྟན་པའི་ལྷང་ལས།
སྤྱིད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་ཤེས་དང། མང་བཀུར་བའི་ལྷང་ལས། ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱིན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་
རྣམ་ཤེས་དང། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དུ། འཁོར་འདས་ཀྱང་གྱི་གཞི་བྱེད་པས་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བསྟན་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་དོན་
གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །འོ་ན། ཐེག་བསྟན་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སེམས་དེ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འཇུག་ལེན་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་མ་བསྟན་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཐ་མོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང། བསྟན་འདི་འདི་ལྟར་གཞན་ན་མ་མཐོང་ལ། འདི་དག་བྱང་རྒྱ་བཅོམ་
བའི་རྒྱར་མཐོང་བས། གནས་རྒྱུ་བསྟན་པ་ལྷང་ལྷགས་གང་ཡིན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཀའ་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱན་གཞིའི་
ཐ་སྟངས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་སྟམ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། འདི་ཉིད་ལས། ཐེག་དམན་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང། ཀྱན་གཞི་རྩ་བའི་
རྣམ་ཤེས་དང། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་ཇི་སྤྱིད་པའི། ལྷང་པོ་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་བསྟན། ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྤྱི་དགྲ་ཀྱན་གཞི་ལ་དགའ་བ། ཀྱན་
གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་ལྷང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་བསྟན་གྱི་དོན་ཐེག་དམན་གྱི་ཐེ་སྟོང་ལས་
ཐེག་ཆེན་བཞིན་དུ་ཀྱན་གཞིའི་རང་བཞིན་འཇོག་བྱེད། འཇུག་ཕྱོག་གི་རྒྱལ་སོགས་མ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེའི་ཐ་སྟངས་ཅམ་མེད་པ་མིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་འདི་འདི་ལྟར། ཞེས་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། ཤེས་བྱའི་གནས། ཞེས་སོགས་སྤྱི་
དང་བོར་རྫོགས་པར་བསྟན་ཅིང། དེ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན་པ་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རྫོགས་པར་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་
རྣམ་པ་འདོན་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལྷགས་འདིར་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སེམས་ཞེས་པ་ཡང་ཀྱན་གཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་
བཞེད་དེ། སྤྱིར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་ཀྱང། ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན། ཀྱན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སེམས་
དང། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པས་ཡིད་དང། འཇུག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལྷལ་དུ་ག་སོ་སོར་
རིག་པས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སུམ་རྩ་བ་ལས། བྱར་བ་དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྱིན་དང་ངར་སེམས་དང། ལྷལ་ལ་རྣམ་
པར་རིག་པ་འོ། ཞེས་དང། སྤྱི་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པའི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་པར་
འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འོ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ངར་སེམས་པ་འོ། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ལྷལ་སོ་སོར་སྤྱང་བའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི་ལྷལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། ཁྲིམ་ན་ཀྱན་གཞི་ལ་རྣམ་པར་
སྤྱིན་པ་ཞེས་པ་ཡང། ཐུ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱིན་དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་མི་བྱེད་གྱི། དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ཡང་བསགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱར་
སྤྱིན་པར་འབྱུར་བ་ལ་བྱེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ལྷག་གཟུང་ཞིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་

ནས། སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་གཟུགས་དང། སྒྲ་དང། རི་དང། རོ་དང། རེག་བྱ་དང། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྒྱ་བསགས་པ་དང་ཉེ་བར་
བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང། རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བཟུས་རྒྱུ་ལས། ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སེམས་
ཉིད་དུ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ལས་ཀྱང། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་སྒྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་
པ། ཞེས་དང། དུ་ལ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་བས་ན་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་བསགས་པས་སེམས་ཞེས་བཤད་ཚུལ་ཡང། ཅི་ཏྲ་ཞེས་པ་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དོད་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་བྱིངས་མདོ་ལས། ཅི་ཏྲ་གསོག་པ་ལའོ། ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ ཏྲ་རྩེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཕྱིས། ལས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱ་བྱིན། ཀ་
བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས། རྣམ་དབྱེ་དང་བོད་གཅིག་ཆོག་སེ་བྱིན། ས་ར་དག་གིས་རྣམ་བཅད་དོ་ཞེས། ས་རྣམ་བཅད་བྱས་པས་ཅི་ཏྲ་གྲུབ་ཅིང།
དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང། མཁྱེན་གོམས་པ་ལའོ། ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་སྟེ། རྒྱུ་ཏིབ་བྱིན་ནས་བསྐྱབས་པས་མ་ན་རྟེ། ཞེས་པ་རྟག་རྒྱུ་གོམས་བཞིན་
པའི་དོན་དུ་འགྲོ་ལ། རྣམ་ཤེས་ནི། བེད། ཤེས་པ་ལའོ། ཞེས་པའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབ་སྟེ། ཉེར་བསྐྱར་གྱི་དབང་གིས། བེ་བེ་དུང་ཞེས་པ་རྣམ་པར་རིག་
པར་བྱེད་པ་དང། བེ་བེ་དེ་ཏུ་ ཞེས་པ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ངོས་ཆོག་དང་སྦྱར་རྟེ།
སོ་སོར་བཤད་པ་མདོའི་དགོངས་པའང་ཡིན་རྟེ། ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྟེ། ཁང་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། དུལ་ལ་
རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། ཁྲི་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། བཅས་དང། དོན་གསང་ལས། སོགས་པས་ན་སེམས་སོ། རྟོགས་པས་ན་ཡིད་དོ། རྣམ་
པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱ་གཅིག་པ་སྦྱབ་བྱེད་ལ། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་
གྱི་གནས་ཡིན་རྟེ། ཁྲི་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང། རྒྱ་དན་འདས་པའང་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ན། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུ་བཞིན་འབབ། བདག་རྒྱ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་
བསྟན། ཞེས་དང། ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྒྱ་བོ་ནི། རྩ་ཆོགས་ལུལ་གྱི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད། རྣམ་ཤེས་རྩ་ཆོགས་བླ་མ་པས་རྣམས། །
གང་ཞིང་རབ་རྒྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང། རྒྱུ་རྒྱུ་བོ་བཞོད་པར། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང། རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་
གནས། ཞེས་སོགས་དང། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་གོང་དུ་སྒྲིས་པ་རྣམས་སོ། རིགས་པ་ཡང་ལུང་བོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་དང་སའི་སྟོད་འགྲེལ་སོགས་ལས་
གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང། གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱུ་བར། ལེན་དང་དང་བོ་གསལ་བ་དང། ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཆོར་དང། སེམས་མེད་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དང། ཁྲི་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། ཞེས་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྐྱུད་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པའི་ནང་ནས་དང་བོ་མི་རུང་བ་
དང། གསལ་བ་མི་རུང་བ་དང། ལས་བཞི་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་གསུམ་ནི། རྩོགས་ལྔ་མས། ཀུན་གཞི་འགོག་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྟོང་གི་རིགས་པ་ཡིན་ལ་གཞན་ལྔ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྦྱབ་པའི་
གཏན་ཆོགས་དངོས་སོ། །

དང་བོ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ལེན་བྱེད་མེད་དགོས་རྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་རྣམས་ནི། དུལ་
དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་འདུས་ནས་གསར་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་རང་ཉིད་མ་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལུས་

ལེན་བྱེད་ཡིན་ན་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་གནས་པས་ངེས་མ་ཟེན་པའི་ཆ་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་མཐར་གསར་དུ་འཇུག་ཤེས་སྒྲིག་པའི་ཆོ་ལུས་སྒྲུངས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཆོ་གཅིག་ལ་ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་ལེན་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་གསུངས་ཤིང་འདི་ལྟར་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྒྲིང་ཁོ་ན་དང། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དགོ་སོགས་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཞེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུངས་ཏེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། པ་རོལ་བོས་ཀྱན་གཞི་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིག་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིག་པ་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་ལུས་དྲུག་ཁྱད་མེད་དུ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང། དབང་པོ་དྲུག་ཀྱང་མཉམ་པར་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་བཟླ་འདོད་སོགས་ཡིད་བྱེད་དྲུག་ཉེ་རིང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཆོ་མཇུག་དེ་མ་ཐག་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཀྱི་སྒྲིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱན་གཞི་ཡོད་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ལྟ་རོལ་དེ་མ་ཐག་འགག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་གྱིས་བྱས་ཆོག་པ་གང་ཞིག། །དམིགས་རྒྱུན་བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱང་འཛིན་པས་རྒྱུན་བཞི་ག་ཆང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེའི་ནང་ནས་དང་པོར་གཅིག་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཆང་བར་ཁྱད་མེད་བཞིན་དུ་གཅིག་སྒྲིབ་ལ་གཅིག་མི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒོ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱབས་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་རྒྱབས་གཅིག་འབྱུང་ངོ་རྒྱལ། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རབ་དུ་གནས་ནས་གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་ལྟ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡང། རྟགས་ལྟ་དེ་ཉིད་ལ་འཕངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་མཐོང་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཡིད་ཤེས་གསལ་བ་གཅིག་དང། དེ་འདས་རྗེས་སུ་དཔྱད་པའི་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲིབ་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མེད་ན་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་དུས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་གསལ་བ་དེ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཀྱན་གཞི་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ། ཉེན་ཀྱན་གཞི་མེད་ཅིང་འཇུག་ཤེས་རྣམས་དེར་མི་རྩད་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་དགོ་བའི་རྗེས་སུ་མི་དགོ་བ་དང་ཁམས་གོང་འོག་འདས་མ་འདས་སོགས་སྟེལ་ནས་སྒྲིབས་པན་ཚུན་ཉེན་དུ་མི་རྩད་བའི་ཕྱིར་དང། འཇུག་ཤེས་ལ་བསྟོན་ན་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་མེད་པས་བག་ཆགས་རྒྱན་ཆད་དེ་ལས་བྱས་པ་རྒྱུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ཟེར་ན། ལྟ་མའི་སྒྲིག་སོ་ན་གནས་ཏེ་ས་བོན་ས་བོན་གྱི་ཉེན་དུ་མི་རྩད་བས། དེ་ལ་ཡང་བསྟོན་གཞི་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་མངོན་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་འཇུག་ཤེས་དང་མི་འདྲ་བར་དམིགས་རྣམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཙོད་མི་རུས་པས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཞིག་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་དམིགས་རྣམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཤད་ཀྱང། འོན་ཀྱང་གཞི་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱས་ལས། གང་བརྒྱལ་བ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱ་བ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་མིང་དུ་གཞུག་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་མེད་ན་ཀྱན་བྱང་ཐམས་ཅད་མེད་དགོས་པས་རིགས་པ་བཞི་པ་འདི་ཉིད་ལུགས་འདིའི་གཏན་ཆོགས་གཙོ་བོ་ཞིག་གོ། །

ལྷ་པ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་ལས་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྒྲོན་གྱི་རྣམ་རིག་ཕྱི་འཛིག་
རྟེན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། གནས་གྱི་རྣམ་རིག་ནང་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། འདོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རིག་བདག་ཏུ་སྒྲུང་བ་དང་། ལུལ་གྱི་རྣམ་རིག་
གཟུགས་སྟགས་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་སྟེ་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཤར་བར་འགྲོ་འོང་སྟགས་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བ་བྱེད་
ཚུལ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་ལ་འཆར་བ་མ་གཏོགས་སེམས་གཅིག་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་དད་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་དུ་མ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། གུན་གཞི་མེད་ན་དག་སེམས་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོ་ལུས་ལ་པན་གཞོད་བྱས་པས་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་ལུས་ཚོར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ཡིད་ཤེས་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པས་དེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། གུན་གཞི་མེད་པས་དེ་ལ་རྟེན་སྐྱེན་པའམ་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཀའ་
འགྲེལ་ལེགས་བཤད་ཏུ་མཚོ་ལས། སྒྲོང་བ་དེ་ལ་རྟེན་སྐྱེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ལ་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་མི་རུང་བ་ནི། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཁྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ལུས་རྟེན་དེ་རྣམ་ཤེས་གྱིས་
བོར་བས་ཤི་ལུས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་འཇུག་ཤེས་མེད་ལ་གུན་གཞི་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་སྐྱེན་མའི་མདོ་ལས། རྟོང་
དང་མ་བཤམ་ཞིང་སྟག་གི་དབང་བོ་དང་མ་བཤམ་བས། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བཤམ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟགས་དང་འགལ་ཞིང་སྟོམས་འཇུག་
གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱེད་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་འགྲོ་བར་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་
གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། དེ་ཉིད་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མངོན་པར་བྱེད་ཆོ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་
འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་འགྲོ་བ་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ནི། གུན་གཞི་མེད་ན། རིམ་གྱིས་འཆི་འཕོ་ཞིང་རྟོང་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བཤད་ལས། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ནི་ཁོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་དེས་ལུས་གུན་བརྒྱུད་སྟེ། བཅའ་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་གུན་གཞིའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་
གྱུར་པ་དེ་ནས་བསྟུས་པས་རིམ་བཤམ་བཞིན་དུ་རྟོང་གྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་རྣམས་ལུས་གྱིས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག
ཡིད་ཤེས་དེ་ལྟར་མིན་ཡང་གུན་གཞི་ལྟར་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་གསལ་བར་ཡོད་
བཞིན་དུ་རྟོང་སྒྲུབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ལས། འཆི་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་དམ་སྒྲུབ་དུ་རྟོང་ཡལ་བར་བྱེད་ཅིང་འདོར་ན་
ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཤེས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་མི་གནས་ཀྱང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྟོང་ཁོ་ནར་གནས་པར་འདོད་པ་ཞིགས་སོ། །

གཉིས་པ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ས་བཟང་མ་ཏི་པཏ་ཆེན་གྱི་གསུང་ན་རེ། གུན་གཞི་ལ་གུན་རྫོབ་པ་རྣམ་ཤེས་དང་། རོན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
གུན་བཏུས་འགྲེལ་པ་ལས། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ལ་གུན་རྫོབ་དང་། རོན་དམ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་།
རྣམ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་སེམས་དང་གུན་གཞི་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་
དགོས་པས། ཞེས་པ་ནས། གུན་གཞི་ལ་འང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་གུན་རྫོབ་པ་ཆོས་ཅན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གུལ་དུ་

གུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྤྱི་
ཆོགས་ཀྱན་གཞི་སྟེ། ཁབ་དེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དགོ་བའང་དེ། སྤྱིང་པོ་དེ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་སྒྲིན། ཁབ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྤྱིན་པར་མཛད། སྤྱིང་པོ་ཀྱན་
གཞིར་བསྟན་པ་ཡང་། ཁྲོ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་ཞེས་པ་
ནས། ལྷ་དན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་ན་ཡང་། ལྷ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ་ཞེས་པ་
ལྟར་གསུང་བུའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་དུ་བྱང་བས། འཕགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པར། ཀྱན་གཞིའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་ནས་བཤད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་འགྲེལ་པར་ཀྱན་གཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མདོ་
དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་བཤད་པ་ནི། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། རྒྱན་པ་
དང་སྤྱིང་པོ་ལྟར་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་བས་ན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།
ཞེས་སོ། ཁོ་ལ་འོ་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་གཞི་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་གཉིས་ཀ་མདོ་དཔེ་བསྟན་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་བྱེ་ནས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་སོང་། ལྷ་བ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་སྤྱིས་ཀྱང་རང་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་
གཅིག་གིས་གཅིག་མི་འགོག་པས་འགལ་མེད་འཐད་ཐུན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་ཐུན་ལས། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་སྤྱིའང་། ཁོའི་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་གཞན་གྱིས་འགལ་འདུ་བརྒྱུད་པ་ཡོད་ཀྱི། རང་གིས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་
པར་རང་གིས་ཁས་སྐྱབས་ནས། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆོད་མས་ཀྱན་རྫོབ་འགོག་པར་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་གཞི་
གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་ཤེས་ནས་འགའ་ཞིག་སྤང་ཕྱིར་དང་། གཞན་གང་ཞིག་ནི་མངོན་སྲུང་ཉིད་བྱ་བ། ཞེས་སོ་སོར་
འབྱེད་རྒྱུའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རྒྱུད་ལྷ་མ་ཆ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ལྷགས་འདིར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདེ་
གཤེགས་སྤྱིང་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པར་འདོད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ལྷ་མའི་འགྲེལ་པར། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་།
ཆོས་མངོན་པའི་ལྷང་ཐུར་དྲངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་སྤྱི་འཛོག་པར་ཐལ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།
དཀོན་བརྟེན་ལས། རིགས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པའོ། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁམས་དང་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོར་བཤད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཆ་བ་དེ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱང་ས་ལས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་དུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
ཞེས་པ་ནས། རིགས་དེ་ནི་ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ནི་ལྷས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྤྱི་མཆོད་དུག་གིས་ཟིན་པ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ཆོད་པའི་སེམས་སྤྱིང་གི་ས་བོན་ཞིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་སྤང་ལས། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་བརྒྱུད་དགོས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་དང་ཚོད་ཆུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་འཕགས་པའི་བཤད་
ཆུལ་དཔེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་བྱང་བར་ཐལ། མདོ་ལས། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ཀར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་གསུང་བུ་སོ་སོའི་དབང་

དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་གསུངས་ཚུལ་ཡང་སྐབས་སོ་སོ་ལ་མ་འདྲས་པར་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེར་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲེལ་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་བོ་བཤད་ཀྱང། ཀུན་གཞི་བྱར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད། ཐེག་བསྟན་སྤྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་བོ་མ་བཤད་པར་ཀུན་
གཞི་ལ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ལྷགས་གཅིག་ལ་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་
སྒྲིན་དགོས་པ་ཡང་རང་ཚིག་དང་འགལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་བོ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་དོན་དམ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལྷགས་ཀྱི་
དོན་དམ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་དག་ཀུན་གཞི་གཉིས་སྒྲིན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་དོན་དམ་
ཡང་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པར་སྦྱོར་བ་ནི་འཐད་ལུན་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཟེན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ཚས་ཉིད་སེམས་སྤྱི་འདོད་
ཅས་སྦྱོར་མཐན་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཤན་དང། ཁྱད་པར་དུ་རྩོམ་པའི་ངས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཁོར་བའི་ཚས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་སྒྲིང་པའི་གཞན་སྒྲིང་རྟག་བརྟག་གཡུང་དུང་ཐེར་བྱས་དང། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་བོ་བར་སྦྱང་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བའི་མཚན་འགྲེལ་དང།
བདེན་བཞིན་རྣམས་བཤད་དུ་དགག་ཟེན་པས་མ་སྦྱོས་ལ། ལྷགས་འདིར་ཡང་ཚས་ཉིད་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དགོས་པ་ནི། དགོངས་
འགྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཚས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་ཞེས་དང། ཐེག་བསྟན་ལས། ཡོངས་སྤྱི་གྲུབ་པའི་མཚན་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མས་འགྲུབ་བོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག ཀུན་གཞིའི་རོ་བོ་རྟག་པར་འདོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསལ་སྦྱང་ཙན་གྱི་
སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྦྱང་ཡང་དེ་ལ་ངས་པ་འདྲེན་མི་རུས་པའི་སྦྱང་ལ་མ་ངས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅུ་བ་ལས།
རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། ཞེས་དང། དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྦྱང་བཅུད་དེ་དག་སྦྱང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་མི་ངས་ལ་རྩེས་སྤྱི་ངས་པ་ཡང་འདྲེན་མི་
རུས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྦྱང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡུལ་འཆར་ཚུལ་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་མི་
གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ་ཐ་ན་ཡིད་ཤེས་རྟག་བཅས་ལས་ཀྱང་མི་གསལ་བར་
འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཀུན་གཞི་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྦྱང་བའི་དོན་མིན་གྱི་དེ་རང་ཉིད་རོ་བོ་ཐ་
བའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་འཆར་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་གི་འབར་བ་ལས། འདིའི་ཞེའམ། འདི་ནའོ། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་པའི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་མི་རིག་པའོ། །ཞེས་སེམས་ཙམ་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་ཐད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། དེ་མ་འགྲེལ་བར་ཐལ། དེ་རྩ་ན་ཡིད་ཤེས་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་ཟེར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དབང་བའི་མཛན་སྤྱི་ལས་
ཡིད་ཤེས་རྟག་པ་འཆར་དཀའ་ཞིང། འདི་དེ་ལས་ཀྱང་འཆར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག མི་རིག་པ་ཞེས་པའི་དོན་དེས་རང་ཡུལ་ངས་མི་
རུས་པ་ཁོ་ནར་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ཀུན་གཞིས་པར་རང་ཡུལ་ངས་མི་རུས་པ་དང། ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་རྒྱུར་གཞན་གྱིས་ངས་
དཀའ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ནི་འདི་ལ་འདིའོ་ཞེས་ཚར་བའི་རྣམ་པར་མི་རིག་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་
ནི་ལེན་པ་མི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང། དེ་ལ་འདིའོ་ཞེས་རིག་པར་མི་རུས་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་བཀོད་པ་
རྩར་དུལ་སྒྲིང་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་ག་ཀུན་གཞི་ལ་གསལ་བར་སྦྱང་ཟེར་ན།
དབང་དོན་གཉིས་སྦྱང་ཡང་བག་ཆགས་དེ་ལ་མི་སྦྱང་བར་ཐལ། བག་ཆགས་དེའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་སྦྱང་བ་

ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ས་བོན་དེ་སྤང་ནས་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་དེའི་དབང་གིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་སྤང་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་བའི་དབང་དོན་གཉིས་མེད། བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་དང་ས་དེའི་དབང་དོན་གཉིས་མེད་ལ། ས་གཞན་གྱི་དེ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་ཡུལ་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད། ཞེས་ཡུལ་རྟོག་པའི་སྒྲིག་ཚུལ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་རིགས་པའི་རྩིས་འབྲང་གི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདྲིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་དུ། ཐེག་བསྟུས་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལས་དང། ཀུན་གསུངས་བརྟན་ནམ་པ་གཉིས་པོ་ཡང། དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཅུང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་གིས་སྤང་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེའི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་པའི་མི་ལས་ཀྱི་ཤེས་པ་སོགས་ལ་འད་སྤང་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིག་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དང། ཡུལ་བཞི་གང་ཡང་མེད་ན་ཡུལ་རིག་པ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པར་མི་ཅུང་ཞིང་ཡུལ་ཅན་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤང་བྱའི་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་གང་ཅུང་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། སུམ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་དང། རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་ཅུང་ངོ། ཞེས་དང། དུལ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང། རྣམ་པ་མེད་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཡང་མི་འདྲོད་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གསུངས་མེད་པའི་མེད་གཞིའི་ཕུང་པོ་དེ་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། རྣམ་པར་རིག་པ། ཞེས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ནང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང། ཕྱི་སྒྲོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། སྤང་མ་ལ་བག་ཆགས་དབང་པོ་མེད་གསུམ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སུམ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། བག་ཆགས་དང། གནས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོའི་གཟུགས་དང་མེད་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་མེད་ཞེས་པ་གཟུགས་མེད་ལ་སྤྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་གསུངས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི། ཀུན་གསུངས་སུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མངོན་པར་མི་འགྲུབ་པས་མེད་གཞི་ལེན་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང། དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་དང་དབང་པོ་སོགས་དམིགས་པར་འཇོག་པའི་དོན་ཡང། དེ་དག་སྤང་བྱའི་ཕུང་པོ་དང། ཀུན་གཞི་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་འདྲིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་སོགས་ཀུན་གཞིས་དངོས་སུ་མ་སྤྱང་ཡང་དེ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཚར་བ་དེ་ཀུན་གཞི་ལ་སྤང་བའི་སྒྲིག་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱང་བ་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞུལ་ན། ལེན་པོར་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། ཞེས་པའི་འགལ་བ་བརྗོད་ཚུལ་ཞིག་བྱང་ཡང་སྐབས་མིན་པས་མ་སྟོས།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔུལ་བའི་ཀུན་གཞིས་སྟུག་བསྟུལ་སྤྱང་བར་ཐལ། དེ་བདེ་སྟུག་སོགས་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱང་བ་པོའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་སྤྱང་བ་པོའི་མཚན་གཞིའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱང་བ་པོ་དེའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལ། རྩལ་པོ་མ་སྒྲིམ་དགའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དེ་རང་གི་ས་གསོད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ས་གསོད་པ་པོའི་རྩལ་པོ་མ་སྒྲིམ་དགའི་མཚན་གཞིའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག། ཁོང་དུ་འདྲོད་

ན། དམུལ་བའི་ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན། རང་གྲོགས་ཚར་བའི་སྒྲིན་མའི་སྟུག་བསྟན་ཐང་བར་ཐལ། སྟུག་བསྟན་ཐང་བའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་ནས་པར་ཤེས། ཉེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟུག་བསྟན་ཐང་བའི་ཚར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚར་བ་སྟུག་བསྟན་ཐང་ཡིན་པར་ཐལ། གཏུང་བ་ཉམས་སྟུང་བའི་ཚར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། དེ་དཔེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མེ་རུས་ཏེ། ཚར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ཅ་བར། ཚར་བ་ནི། བར་མཐོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚར་བས་སྟུག་བསྟན་ཐང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚར་བ་དེ་ལ་སྟུག་བསྟན་ཐང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ཚར་བ་ལ་སྟངས་བའི་ཚར་བས་སྟུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚར་བ་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟན་ཐང་མཐས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྟུང་བས་ལྷན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་ཐམས་ཅད་སྟངས་ལྷན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་ཚར་བས་སྟུང་བ་དང། ཚར་བ་དེ་ལ་སྟངས་བ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་བར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་བོད་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚར་བ་དེས་སྟུང་བ་དང། དེ་ལ་སྟངས་བ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲིམ་པས་བདེ་བ་སྟུང་བར་འཛིག་ཀྱང་བདེ་བ་ཀུན་རྒྱུ་ཡིན་པས་དཔེ་སྟངས་ལུ་མི་བྱུང། ཚོས་ཉིད་དཔེ་སྟངས་ལུ་ཡིན་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་སྟུང་བའི་ཐ་སྟངས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱར་དང་བོ་བྱུ་བ་སྟེ། བདེ་བ་སྟུང་ཁྱེས་པའི་བདེ་བ་ཡང་ཚར་བ་རང་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱིའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱར་བྱི་མ་བྱུ་བ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་ཤེས་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དེས་ཚོས་ཉིད་སྟུང་ན་ཟག་བཅས་སྟུག་བསྟན་ཐང་དུ་རྟགས་པའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བ་དེས་སེམས་གཏུང་གཉིས་ཀ་སྟུང་བའི་སྒྲིན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚར་བའི་སྟུང་བྱ་དེ་དཔེ་ལུ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། སྟུང་འཇུག་ལས། གཞན་སྟུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། ཁྱེས་སྟོ་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་སྟུང་བར་བཤད་ཅིང། རང་ལུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟུང་བའི་སེམས་བྱུང་སྟུང་བ་དེ། ཚར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟེ་མ་ནི་རང་སྟུང་གཞན་སྟུང་དབྱེད་པའི་ཆོས་དྲངས་ཏེ་ཤར་བ་ཅམ་ལ་སྟུང་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང། བྱི་མ་ཡང་སེམས་གཏུང་བར་མ་ཅི་རིགས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྟེ་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛིག་ན། བྱི་བྱག་ཚར་བ་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་རང་ལུ་སེམས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟུང་བ་ཁྱེས་བཤད་དགོས་པ་གང་ཞིག ལྷན་ཚར་བའི་ལུ་ལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་གཞི་མ་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟེ་མཚར་བ་དེ་ལ་སྟངས་ན་དེས་སྟུང་བས་མ་ལྷན་ཀྱང། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚར་བ་ལ་ལྷན་པར་ཐལ། དཀའ་འཁྲེལ་ལས། འདྲོད་ན། དེ་དག་ལ་སྟུག་བསྟན་ཐང་གཏུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་དམུལ་སྟངས་མཚན་ཉིད་པ་སྟངས་བའི་ས་བོན་སད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྟངས་ལྷན་ཐང་འདྲི་ལ་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྟངས་ཟེར། ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་བསྟན་པ་ཆགས་འཛིག་སྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས་གསུམ་པ་མན་ཆད་སྟངས་ཟེར། ལ་ལས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྟངས་ཁྱེས་འདྲོད་ཅིང་དེ་ལ་ནད་གསེས་ཀྱིས་བྱེ་ན་བལ་བོ་རྩ་སྟོགས་མའི་ཀུན་གཞི་ལ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མའི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུར་སྟངས་ཟེར་བ་ནམ་པ་གཅིག་དུ་སྟངས་བའི་ལྷན་པར་དང། མའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་རིགས་དུག་གི་སྟོང་བཅུད་རིགས་དུག་སོ་སོ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལྟར་དུ་སྟངས་ཟེར་བ་ནམ་པ་ཁ་བོར་སྟངས་བའི་ལྷན་པར་སྟགས་ཡོད་ཀྱང། སྟགས་འདིར་དེ་དག་བཀག་ནས་མའི་ཀུན་གཞི་ལ་མའི་སྟོང་བཅུད་ཁོ་ན་སྟངས་བར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་

མིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉལ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ལ། དེའི་སྤྱིང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཆ་
དང། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་ནང་ལེན་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ངེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་མདངས་པར་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱོད་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་དེའི་དམིགས་པར་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གཏཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། མར་མེ་
འབར་བ་ནི་སྤྱིང་པོ་དང་སྟུང་གི་རྒྱུ་ནི་ནང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་འོད་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་ལེན་པའི་དམིགས་
པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་འདི་དང་འདྲ་བར་བརྟ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། མར་མའི་འོད་མར་མེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཡང། ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་མདངས་པར་
འཕྲོས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བརྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ལྷས་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་སྒྲུབ་ན་
མཚོད་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་མི་སྒྲུབ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཚོད་སྒྲིན་གྱི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ལྷས་སྒྲིན་གྱི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
ཐུན་མོང་བ་མེད་ཀྱང་བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཅིག་ལ་དུ་མས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་རེ་རེ་ནས་སུས་ཀྱང་མ་བསགས་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བརྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཆེ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ལས་མི་ལེན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་དོན་གཟུང་
ཆ་ཐུན་མོང་བ་འདོད་ཀྱང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་ལས། འདི་དག་
རྟོག་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡང་ཡོད། །དོན་ལ་གཞན་རིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་དབུ་སེམས་གང་གི་སྐབས་སུ་
ཡང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་ན་འདི་ཡིན་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་དེ་ཡིན་ཞེས་ཆ་གཉིས་རེ་འབྲེད་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་བྱས་ཅོམ་ཡིན་གྱི་བརྟ་བྱ་ཐུན་
མོང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱི་ཚྭ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་འོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་བཟུང་འཛིན་གྱིས་དབེན་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དེས་རང་ཡུལ་
ལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་འདི་ནི་འདིའོ། །འདི་ནི་འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚན་མར་བྱེ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།
ཞེས་དང། ལྷས་སྒྲིན་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའོ། །ཡུལ་ནི་དམིགས་པའོ། །མཚན་མ་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་སྒྲིན་པོ་དང་
སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱའོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་ནི་འདི་སྒྲིན་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་རྟོག་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ལ་དབང་དོན་སོ་སོར་སྤང་ཅོམ་དེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ངེས་པ་
དབང་ཤེས་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲིན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིན་པོའོ་སྟུང་དུ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་དང། མཛོད་ལས།
ངེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་སྟུང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་འཆར་བར་ཐལ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་
གཞི་ལ་རྣམ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ། །སྟུང་དུ་འཆར་བ་གང་ཞིག་ བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱོད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དམིགས་
པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ལས། གཟུགས་མེད་པའི་ལམས་ན་མ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཚོད་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཚོད་ན་ནི་རྒྱ་ཚད་
མེད་པའི་དམིགས་པ་ཅན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཀུན་གཞིའི་འཆར་ཚུལ་མིན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་མིང་

གཞིས་བསྐྱས་པའི་སྒྲིན་མའི་འཇུག་གི་ཡུལ་འཆར་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བཏུས་རྒྱུར་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དམིགས་པར་མ་བཞག་པར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་པ་རྩ་བུ་དམིགས་པར་གསུངས་ཀྱང། སྒོ་བརྟན་དང་དུལ་ལྷའི་བཤད་ཚུལ་གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པའི་ལུང་དེའི་གོང་གི་མདོར་བསྟན་དུ། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲོད་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ལེན་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་སྒྲོད་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམ་པར་རིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ལ་རྒྱུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ཆད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་དེ་ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འཆར་ཚུལ་ནང་གི་དམིགས་པ་ལེན་པ་ལ་ཤར་བའི་སྒྲིན་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་འཇོག་པ་ལུང་དེས་ལེན་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་ལ་རང་ཡུལ་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་འགོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་བདེ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། བདེ་འགོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་བདེ་འགོར་འཇོག་ན་ལྷ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཤུ་རིའི་བུ་རྩ་བུ་ལ་ང་དང་འགོ་བ་ཞེས་པ་ལྷ་མའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་གྲུབ་པའི་ཐྲོག་ཆ་ཙམ་ནས་བཤད་ཅིང་རིགས་མཐུན་གྱི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པས་གདགས་གཞིའི་ཆ་ཡིན་ལ་དགེ་སྒོང་དང་འཕགས་པ་ཞེས་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། འཕགས་ལམ་སོགས་ལྟར་པར་གཞན་ལ་སྒྲོམ་ནས་བཞག་པའི་བཏགས་ཆས་ཀྱི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དགེ་སྒོང་སོགས་སུ་འདོད་ན་དེའི་མཁན་སྒོམ་ཀྱང་འཇོག་དགོས་ལ་འོན་ཀྱང་དེའི་འགོ་བར་འཇོག་དགོས་པ་ནི། ཐོག་བསྐྱས་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། ཞེས་པ་ནས། དེའི་འགོ་བ་ཐོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་འགྲུབ་གོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན། ལྷན་གྱུར་བའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་རྩ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྒྲུལ་བར་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་མི་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུལ་བ་དེ་མི་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མིའི་མཚན་གཞི་ལ་མིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་ཀུན་གཞི་སོ་སོ་བ་རེ་འཇོག་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྩ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་། མི་ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་སྒྲུལ་པ་བརྒྱལ་ཀུན་གཞི་ཡང་བརྒྱལ་འབྱུང་བར་ཐལ་སོ། ། འདོད་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་བརྒྱུ་སྒྲོང་འབྱམས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ལྷན་སྒྲུལ་ནས་འཕེལ་དགོས་པར་ཐལ་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུལ་པ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཅ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་སོང་། ལྷག་སྟེ། སྒྲུའི་རྣམ་པ་ལྷ་ཆོགས་སུ་བསྟན་ཀྱང་ཅ་བའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་གཅིག་ཅས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་བདེ་འགོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲུལ་པ་སྒྲུལ་མཁན་ཐམས་ཅད་བདེ་འགོ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་བདེ་འགོ་བས་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷན་སྒྲིན་གྱི་ང་ལ་ཀུན་གཞིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྷན་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ལྷན་སྒྲིན་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷན་སྒྲིན་གྱི་ང་ལ་སྟེ་བ་ཐུའི་ང་དུ་མ་ཡོད་ཟེར། ལ་ལས་དེ་བཀག་ནས་ལྷན་སྒྲིན་གྱི་ངོ་སྟམ་པ་སྟེ་བའི་གཞིར་གྱུར་བའི་ང་ལ་སྟེ་བ་དེའི་ངས་ཁྱབ་ཟེར། དེ་

གཉིས་ཀྱི་མེ་འཐད་པར་ཐལ། ལྷས་སྒྲིན་གྱི་དང་ཞེས་བཤད་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་ཐུག་པའི་ཕྱི་དྲུག་ལྟེ་བུ་གང་ཞིག །
དང་ལོ་སྒྲིན་པའི་གཞིའི་དང་ཚམ་དེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལྷས་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་བདག་
ལ་དང་ལོ་སྒྲིན་དུ་བཟུང་བའི་བདག་ནི་ཆོ་རེ་བའི་བདག་ཚྭ་གས་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷས་སྒྲིན་གྱིས་མངོན་
པར་ཤེས་པས་སྒྲིབ་པ་ཐུག་པར་དང་ལོ་སྒྲིན་པ་དང། དེ་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་ཉ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ལ་དང་སྒྲིབ་པ་བྱེ་མར་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དོགས་ནས་དགོ་
བ་བསྐྱེད་པའདུང་ཡོད་པས་ལྷས་དུས་བྱེ་བྲག་མ་བྱེ་བར་དང་ལོ་སྒྲིན་པའི་གཞིའི་དང་ཚམ་དེ་ཆོ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་
ལས། ཆོ་འདོའི་ལྷས་སྒྲིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་དང་ལོ་སྒྲིན་པ་སྒྲིབ་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆོ་རབས་ཐུག་པ་ཆུ་མས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ།
ཞེས་དང། ཆོ་འདོའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་བྱེ་མར་མེ་འགོ་ཡང་དང་ལོ་སྒྲིན་པའི་དམིགས་པའི་དང་ཚམ་ཞིག་དེར་ཡང་རྩེས་སུ་འགོ་བས། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁོ་ན་རེ། ལྷས་སྒྲིན་གྱི་དང་ལོ་སྒྲིན་པ་སྒྲིབ་པའི་གཞིའི་དང་དེ་ཆོ་སྒྲིབ་མཐའ་མཐའ་པར་ཐལ། དེ་དང་ལྷས་སྒྲིན་
གཉིས་པ་ཆུན་པོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་སྒྲིབ་པ་ཆུ་མས་དེ་གཉིས་པོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་མེ་འདོད་པའི་ཁྱད་
པར་ཡོད་པའི་བྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལྷས་སྒྲིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་པོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚྭ་གས་ལ་སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་པོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རིང་གི་མེ་ལ་ལ་སང་ངས་གཟུགས་མཐོང་པོ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པས་གྲུབ་པས་དངོས་སྒྲིབ་ཀྱང་
འདོད་ལ། ལྷ་དེའི་དོན་ལྷས་སྒྲིན་གྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དང་དེ་ཐོག་མཐའ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མེ་འདོད་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་འདོགས་མཁན་གྱི་མེ་དང། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་དུ་མེ་གཟུང་བར་མེ་
དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ལ་དང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྙད་དེ་ཅམ་གྱིས་དང་འཇོག་རྩལ་པས་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དང་ཐུན་མོང་བ་
མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐུ་མའི་གདགས་གཞིའི་དང་དེ་བྱེ་མའི་གདགས་གཞིའི་དང་ཡིན་མེ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་བུ་མཐའ་
བུ་གཉིས་བུ་མཐའ་བུ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱིར་གྱུར་པའི་བུ་མཐའ་བུ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་གསེར་བུ་གྱི་བྱིར་དེ་མཐའ་བུ་གྱི་བྱིར་ཡང་མིན་ལ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་བྱིར་གྱུར་བའི་བུ་མཐའ་བུ་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གོ་ས་ལོགས་ན་ཡང་བསྟན་རྒྱ་མཐའ་པར་བུ་མཐའ་བུ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་གྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པ་
བཞིན་ནོ། །དངོས་སྒྲིབ་པ་ཆུ་མས་ལྷས་སྒྲིན་གྱི་བཏགས་དོན་བཅས་ཏེ་གདགས་གཞི་ཡང་དེའི་ཆོགས་པ་ནས་རྟེན་དགོས་པར་འདོད་པས་སྒྲིབ་པ་གཞན་གྱི་
ཆོགས་པར་རྩེས་སུ་འགོ་ཚུལ་མཐའ་ཅིང་དེའི་གནད་ཀྱིས་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བ་ཡང་མེ་སྟེད་དོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་རིགས་པའི་གསང་
ཆོག་ཞིག་ཏུ་སྤང་བས་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །སྒྲིབ་པས་ཀྱི་གདགས་གཞིའི་ཡིན་པ་ཡོད་མཐའ་སོགས་མ་སྒྲིབ་ཀྱང་དུ་ཉིད་རིགས་སྒྲིབ་པས་ཀྱིས་
དགོངས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པའི་དབང་པོ་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། སུམ་རུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་སེམས་ཅན་ནི་བདག་
དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་ཐུར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་བྱི་ཅམ་དང་གང་ཟག་སྟོས་ས་སྟོས་
འཇོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལྷས་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་མཚན་བྱིན་གྱི་དབང་པོ་སྤང་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར།
འོན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ལ་གཞན་གྱི་སེམས་སྤང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་པར་མེ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལས་

ཤེས་པར་བྱའོ། ལ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤངས་སྤྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་པ་མོས་བསྟན་པའི་ལས་ཏེ་ཟག་བཅས་
དང་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང། ཟག་མེད་ལས་སུ་བཞག་པ་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྒྲིབ་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་
བཞག་ཆོག་ལ་ཀུན་གཞི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་གོང་འོག་གང་དུ་འདྲ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་སྒྲུར་ནས་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་
དུ་བཤད་པ་མེད་ལ་མཛོད་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྒྲུར་ན་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འཇུག་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་སྤངས་བྱར་བཤད་པ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཡིན་ལ་སྤོང་ཚུལ་ཡང་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་སོགས་ཟག་བཅས་གྱི་ཆ་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་
གཙོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ལམ་འབྲས་གང་ཅུང་སྟེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ལ་མཐར་
ཐུག་གི་ཆེ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ལེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་
གནས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀུན་གཞི་ལས་འབྱུང་ཚུལ་དང། མངོ་སྤེ་རྒྱུན་ལས། མེ་ལོང་ལེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་
ནི་དེ་ལ་བརྟེན། ཞེས་ལེ་ཤེས་གཞན་རྣམས་མེ་ལོང་ལེ་ཤེས་ལས་འབྱུང་ཚུལ་གསུངས་པའི་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་གནས་འགྱུར་གསུངས་པ་རྩེས་
རྒྱུན་ཐུ་ཕྱི་རྣམ་མ་ཡིན་པར་བསྟུང་ལུས་སོ། ཡང་ལ་ཅིག་ན་རེ། བརྒྱུད་ནས་དེ་ཡི་ཆོགས་དུག་གི་ཡུལ་དུ་སྤངས་བར་གང་ལུས་པ། ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་
དུ་འཛོག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང། དབང་དོན་ལས་གཞན་དུག་པའི་ཡུལ། ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན་མི་འགལ་
བར་ཐལ། སྤངས་འོད་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་དུག་ལ་སྤངས་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་
འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་དུག་པའི་ཡུལ་གྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དང་འདས་མ་འོངས་སོགས་འདྲུ་མ་བྱས་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་
ཡུལ་དུ་མི་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ན་རེ། བག་ཆགས་བསྟོན་པའི་དགོ་མི་དགོ་གང་ཅུང་གིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉོན་ཡིད་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉོགས་གྲུབ་སྟེ། བདག་ལྟོ་བག་ཆགས་བསྟོན་པའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བག་ཆགས་བསྟོན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པར་
ཐལ། དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་བསྟོན་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་རྒྱ་མཐུན་གཅིག་ལུ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར། ལུས་
ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་བག་ཆགས་དང་རྒྱུན་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་
བསྟེན་དོ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཉིད་བསྟེན་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ས་བཟང་གི་འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱ་མཚན་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགོ་ལ་བོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་
བསྟོན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་
དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བ་གཟུགས་ཡིད་འོང་མཐོང་བ་ལ་སྟག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྤྲོ་འཛིན་རྣེས་ལྟ་བུས་ཀྱང་བག་ཆགས་བསྟོན་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེས་སྤངས་པས་སྤྱི་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་སོ་སྟམ་དུ་དཔྱད་ཤེས་བསྟེན་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེད་མདའ་པའི་ཀུན་བདུས་རྒྱུ་ལས།
དེ་དང་མཚུངས་ཐུན་གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟོན་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཀུན་གཞི་བཞིན་དུ་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་དང། བག་ཆགས་འཛོག་པའི་རུས་པ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། གང་གི་ཆེ་ཡིད་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་དམིགས་པ་ནང་དུ་གཏད་པ་ལ་སོགས་
པའི་གནས་སྐབས་ན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང། ཞེས་པ་ནས། མཐོང་ཐོས་ཞེས་པའི་དྲན་པ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་དགའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རང་ལྷགས་སུ་མཛད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། བག་ཆགས་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་འགག་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྤེང་དུ་བག་ཆགས་བསྒྲོལ་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་པ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ལ་དེའི་སྤེང་གི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་སྒྲར་སངས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་ཀུན་གཞིའི་འབྲས་བྱའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྒྱུར་བ་གང་ཞིག། ཁེམས་བྱུང་དེ་རྣམས་ཀུན་གཞི་དང་སྟེ་འགག་དུས་གཅིག་པས་དེ་འདྲ་བའི་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཛོན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀུན་རྣམས་ཤེས་ལ་སྒྱུར། ཇེ་དག་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན། ། ཕན་ཚུན་འབྲས་བྱའི་དོ་བོ་དང། རྒྱ་ཡི་དོ་བོར་རྟག་ཏུ་སྒྱུར། ཞེས་དང། དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཐེག་བསྟུས་འགྲེལ་བ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་ཤེས་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་ཤེས་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང། ཅ་བར་ཡང། ཀུན་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཐམས་ཅད། རྒྱ་འམ་འབྲས་བྱའི་དོ་བོ་ན། སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན། ཞེས་སྟགས་ལྟར་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་ལ་རྩེ་བོ་ལྟ་བུའི་ཕུང་སྟགས་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་པོར་འབྲུལ་པ་དང་སྒྲོད་བཅུད་མཐའ་དག་བྱེད་པའི་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་དབང་ཕྱག་དང། རྣམ་འབྱུར་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་པའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་འབྲུལ་ཏེན་ཆེ་ཡང་དོགས་པ་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཕྱིས་འདོད་པའི་དབང་ཕྱག་སྟགས་ནི་རང་ཉིད་གང་ལ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མེད་དང་རང་གིས་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདོད་དགར་བྱེད་པར་འདོད་ལ་ཀུན་གཞིས་རང་སྤེང་དུ་ཐུར་ལས་ཀྱིས་བོན་བཞག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་རྣམས་དེ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་སྤེད་སྟགས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ན་སྒྲོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་ཆགས་བསྒྲོལ་གཞི་དང་བསྒྲོལ་བྱེད་འཛིག་པ་མེ་འཐད་པར་ཐལ། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་བསྒྲོལ་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་གོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསང་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་བག་ཆགས་སུ་འབྱུར་ཞེ་ན། རྣམས་ཏིལ་ལ་སྟགས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ནས་དྲི་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དོན་གསང་མཁན་པོས་བག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱང། རྩེས་རང་ལྷགས་སུ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བག་ཆགས་བསྒྲོལ་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་བག་ཆགས་རྟེན་པ་ཁོ་ན་གསོ་བར་འདོད་པ་དང། གསར་བཞག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང། རྟེན་པ་གསོ་བ་ཡང་ཡོད་ལ་གསར་བཞག་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་གསུམ་ཡོད་པས་དང་པོ་དོན་གསང་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་གང་ཞིག། ལྷགས་བྱི་མ་གཉིས་འདོད་མཁན་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགའ་འགྲེལ་ལས། ལྷགས་གསུམ་དོན་གསང་དུ་བཀོད་ནས་ཕན་ཚུན་སྒྲིན་བཞེད་དང་འགལ་སྔོང་རྒྱས་པར་བྱས་ཤིང་ལྷགས་དང་པོ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཕྱོགས་གསུམ་པ་བཟུང་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། ལྷགས་དང་པོ་ནི། དོན་གསང་ལས། བག་ཆགས་ནི་བསྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་མེ་སྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པ་ལྟན་ཅིག་སྟེ། བ་དང་འགག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་གསོ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་རང་ལྷགས་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་རེད་མཐའ་བས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུམ་པ་མ་བཀག་པས་རང་ཡང་འདོད་པར་སེམས། ཞེས་གསུངས་པས་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བར་སྤང་དོ། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལྷགས་དང་པོ་སྟོབ་རྟོན་དང། གཉིས་པ་བཙུན་པ་ཡང་དག་བདེན་སྟོབ་དང། གསུམ་པ་མཆོག་གི་ཕྱེད་དགའ་བའི་ཕྱེར་འདོད་ལ། དཔང་ལོ་དང་ས་བཟུང། དང་པོ་སྟོབ་སྒྲོད་དང་ཡང་དག་བདེན་སྟོབ་དང། གསུམ་པ་ཆོས་སྒྲོད་སྟོབ་ལ་འདོད་གསུང་ཡང་ལུང་དང་རྒྱ་མཚན་སྟོབ་པ་མ་མཐོང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་རྟོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ནི། དུལ་ལྟའི་སུམ་རུ་པའི་

འབྲེལ་བཤད་ལས། འབྲེལ་བ་བྱེད་པས་ཚྱུགས་པར་མ་བཞག་གོ། ཁྱེད་གསུངས་པས་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེར་བག་ཆགས་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལྟགས་གཉིས་པར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྗེའི་རང་ལྟགས་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་པ་འཐད་ལྡན་དུ་མཛད་དགོས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དང་བོ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག ། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། བག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཀུན་གཞི་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྒྱུར་ཚུལ་མེད་པས་ཐེག་བསྟུས་དང་འགལ་ཁྱེད་གངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་བྱུང་འབྱུར་བ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་སྟགས་གྱི་ཚོལ་བ་གསར་དུ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐ་ན་ཏིལ་ལ་མེ་ཏྲག་གི་དྲི་བསྐོ་བ་ལྷ་བྱུང་མི་སྲིད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རྩས་པ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་དེའི་རྩས་པ་སྤར་ནས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་མེད་གྱི་རྩས་པ་གསར་དུ་བསྐོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བག་ཆགས་གསར་བཞག་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཀུན་གཞི་འབྲེལ་བྱེད་གྱི་རྩས་པ་གསར་བཞག་དགོས་པས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཡོད་པའོ། དེ་འདྲའི་རྩས་པ་གཏན་མེད་དུ་འབྱུར་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྲེལ་བའི་རྩས་པ་ཡང་གསར་བཞག་དགོས་ན་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཞིག་གིས་འཛོག་དགོས་ཤིང་ཆོས་མཆོག་མན་ལ་འཕགས་ལམ་སྟེ་མ་ཚུངས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་བོ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྲེལ་བ་དེ་གྱི་རྩས་པ་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་ནམ་ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ན་ལམ་གྱི་ཏྲོགས་པ་སྟེ་ལ་རིགས་ཆད་ཀྱིས་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་ལམ་མི་སྟེ་བ་གདོད་ནས་དེ་འབྱུང་བྱེད་གྱི་རྩས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རས་གྱི་ས་བོན་གྲུང་བོ་དེ་ཐོག་མ་ནས་ཐུ་གྱ་སྟེད་པའི་རྩས་པ་དང་ལྡན་པས་ནམ་རྒྱུད་དང་ཤད་པ་ན་ཐུ་གྱ་སྟེ་ལ་ས་བོན་ཆོག་པ་ཀྱེན་དང་ཤད་ཀྱང་མི་སྟེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ལྷ་བྱུང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ས་བོན་ལྷ་བྱུང་གསར་དུ་བཞག་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་དགོས་ཏེ། ཚྱུགས་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་ལེན་པ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་རྒྱུར། ཁོ་བོས་ནི་བག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སམ་གསར་དུ་སྟེ་ཁྱེད་དཔྱད་པ་ཉིད་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པར་ཏྲོགས་སོ། ཁྱེད་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། བསྐོས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་བའི་བག་ཆགས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བར། འཛོག་བྱེད་དགེ་སྟགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། ། བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཟུས་ལས། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་གྱི་བག་ཆགས་སོ། ཁྱེད་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་བར་བཤད་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་དེས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་མི་རྩས་པས་ལས་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་པར་ཐལ་བ་དང་། དགེ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལ་དགེ་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་བག་ཆགས་ལ་དགེ་བ་མེད་ན་སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་དགེ་མི་དགེ་གང་གི་ཡང་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུར་བས་སྤར་དགེ་སེམས་སྟགས་སྟེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་ཐོམ་པའི་ངོ་བོ་སྤོང་སེམས་རྒྱན་ཆགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་སྤོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་བར་དུ་དགེ་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར།

ཚུང་པ་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེས་འབེལ་གྱི་དགོ་བར་གསུངས་པས་དགོ་བར་འབྲུབ་ན། གཟུགས་མེད་ན་ཡང་གཟུགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
བག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་དེ་རྗེས་འབེལ་གྱི་གཟུགས་སུ་གསུངས་པས་དེར་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁམས་གོང་ན་མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་
སྒྲོན་སྟགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཚུང་པ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་དེ་རྣམས་མེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་
དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕངས་འབྲས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྷ་མ་ལྷ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་
ཡང་ལྷ་མ་ཕྱི་མའི་འཕེན་བྱེད་དུ་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་དེ། སྤྱིར་
གཞན་ཟླ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པའི་ཚུང་པ་འགོག་ཚུལ་ནི། ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱིན་པའི་དུས་བར་དུ། གནས་ན་ལས་དེ་ཉག་པར་འབྱུར།
།གལ་ཏེ་འགག་ན་འགག་འབྱུར་བས། འབྲས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འབྱུར། ཁྱེད་གསུངས་པ་བཞིན་ཚུང་པར་བྱེད་ལ། དེའི་སྒྲོན་སྐྱོང་དུ་བྱེ་སྤྱོད་ལ་
ཅིག་ཐོབ་པ་དང་། ལ་ལས་སུ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱ་ལྟུང་མི་ཟ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་པས་ཆེར་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཐལ་འབྱུར་བས་ཞིག་
པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཏེ་སྒྲོན་སེལ་ལ་སེམས་ཅན་པས་ཀྱན་གཞིའི་སྤྱོད་ནས་སྒྲོན་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། མདའ་འཕེན་པའི་ཆོ་དང་པོར་འདོམ་
བཀང་སྟེ་འཕངས་ན་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབེན་ལ་མ་ཕོག་བར་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འགོ་འང་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འཕེན་པའི་ཚོལ་བ་མི་དགོས་
པ་ལྟར་དང་པོར་ལས་ཀྱིས་འཕང་སྟེ་དེ་ནས་ཀྱན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པས་ཕྱིས་སུ་དེའི་རྒྱུ་ལ་འཕེན་བྱེད་མེད་ཀྱང་ལྷ་མའི་རུས་པ་མ་ཉམས་
པའི་དབང་གིས་འཕང་འབྲས་འབྱིན་པར་འདོད་དེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། མ་བཏབ་ཤི་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། མདའ་ནི་བར་དུ་མི་རྒྱུད་བཞིན། ཁྱེད་སོ། །

ཚུང་པ་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་མེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚུག་ཐོགས་སུ་དགོ་སེམས་སྐྱེས་པ་ན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་བག་ཆགས་
ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཀྱང་བག་ཆགས་དེ་འཇོག་བྱེད་དགོ་བ་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཀྱི་དགོ་སེམས་དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་
འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་གྲ་སྒྲོན་པོ་དེ་ནས་དང་མི་འདྲ་ཡང་སྐར་འབྲས་སུ་སྤྱིན་པ་ན་ས་བོན་དང་
དབྱིབས་འདྲ་བས་འབྲས་སུ་མ་འཆོལ་བར་བཞག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། བག་ཆགས་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྒྲ་ཆོགས་
མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཐ་དང་པ་སྒྲ་ཆོགས་དག་གི་རྒྱར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དཔེར་ན། ཆོག་གུའི་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་རས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་མི་སྤང་བ་
གང་གི་ཆོ་ཆོན་གྱི་སྒྲོད་དུ་བཅུག་པ་དེའི་ཆོ་རས་ལ་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དང་པ་རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་དུ་མ་སྒྲོན་པ་བཞིན་དུ། ཁྱེད་དང་། དབྱིག་
འབྲེལ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་སྒྲ་ཆོགས་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་སུའི་དུས་ན་རྣམས་པ་དུ་མའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་མཐོང་སྟེ་བཙོན་པའི་གོས་བཞིན་ནོ།
ཁྱེད་རས་ཡུག་དཀར་པོ་གཅིག་ལ་ཆོག་གུའི་ཆེ་འམ་རྒྱར་ཆེ་གར་སྐར་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱོས་ན་སྐབས་དེར་མདོག་མི་འདྲ་བ་མི་འཆར་ཡང་། སྐར་ཆོས་སྒྲོད་
དུ་བཅུག་པའི་ཆོ་ཆོག་གུའི་ཆེ་མི་འདྲ་བའི་རུས་པས་མདོག་བཟང་ངན་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བ་དཔེར་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །

ཚུང་པ་བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོན་པ་སྐྱོང་སེམས་ས་བོན་དང་བཅས་པར་བཤད་པ་ནི། སྐྱོང་སེམས་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཉམས་པའི་
དབང་གིས་ཉེས་རྒྱུད་འབྱུང་བར་ཚོམ་པ་ན་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་འགོག་རུས་ཤིང་ཡུན་ཇི་ཅན་བསྐྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྣམས་མེད་འཕེལ་དུ་འགོ་བའི་
དོན་ཡིན་གྱི་དགོ་བ་ཡིན་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འཇུག་
དགོས་པས་སྤང་སྟན་ལྟར་གཅིག་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་བྱེད་ལས། སེམས་གཡེང་བ་དང་། སེམས་མེད་པ་དག་ལ་

སེམས་པ་དེ་མེད་ན་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བག་ཆགས་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པ་དང་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ། ཞེས་དང། བཤད་སྒྱུར་ལས། ལུས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱིར་རོ་ནས། ལུས་པ་ཡང་ལུས་པ་ཅན་ལས་དེ་ཉིད་དང། གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང། དཀའ་འབྲེལ་ལས། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིན་པའི་ལུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐུང་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་པ་ཡོད་པར་འཇོག་ལུས་ལ། ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཀྲུ་བས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དག་བཤེས་མིན་དང། དག་མི་དག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་མི་གསོད་པ་གཞན་ལ་བཅོམ་ཏེ། རང་ཉིད་དག་སེམས་ཞིག་ལ་གནས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཕ་རོལ་པོ་དེས་མི་གསོད་པའི་དངོས་གཞི་གྲུབ་ན་འདི་ལ་ཕམ་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་སྒྲིན་པས་ཆོག་གོ།

ཁ་ཅིག་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཞེ་སྒྲུང་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་ལ་དེའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོའི་བག་ཆགས་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཞིག་དང། དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་ལ་དགོངས་ཟེར་བ་ནི་སྒྲིབ་པོ་མེད་པའི་གཏམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོད་ལན་དེ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ནར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང། དེ་སྦྱང་སྦྱོར་བ་ནི་ཀྱན་གཞི་དང་བག་ཆགས་བྱ་བའི་རྣམས་སོ་སོ་བ་རེ་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་གོ་བའི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིང་ལ་འབྲས་ལུ་སྒྲ་ཆོགས་བཏབ་པ་ན་མས་པན་རྒྱན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མི་འདྲ་ཞིང། ཞིང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་ནས་ཟུར་དུ་སྒྲོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་བག་ཆགས་ནང་པན་རྒྱན་ཡང་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་ཞིང་བསྒོ་གཞིའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ན་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་པར་འབྲུལ་བ་གང་ཞིག ཁྱེད་ལྟར་གནས་ན་རང་རྒྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཀྱན་གཞི་རང་ཉིད་ན་སྒྲིབ་དེ་དང་དེ་འབྱེན་པའི་ལུས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དེས་བག་ཆགས་བཞག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཚོན་བརྟུན་དེ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་ལྟར་ལུས་སུ་གྱུར་པ་ལ་རྩྭ་བ་ཞེས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྩྭ་བ་མཚོན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐུང་དངས་པའི་བཤད་སྒྱུར་དང། རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་བག་ཆགས་གསར་རྟེན་བསྒོ་རྒྱུ་དཔྱད་པ་གནས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་བསྒོ་བྱ་བསྒོ་བྱེད་གཉིས་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་སོ་སོ་བར་བཟུང་ནས་ཐུང་དཔྱད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་ལ་ཅ་བར། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཉེན་ལས་ནི། རྣམས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། གང་དེ་འབྱུང་བའི་མཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོ་བྱེད་དེས་བསྒོ་གཞི་དེ་ལུས་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་རྣམས་སུ་གྲུབ་ན་ཉེན་བཟུང་པའི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྣམས་གྲུབ་ཏུ་འབྱུར་ལ། དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་ན་རྣམས་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཀྱང། དེ་གང་དུ་འང་ལས་ལེན་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་རྣམས་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱེད་དུ་མའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཀྱན་གཞི་དང་བག་ཆགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཆ་གང་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་རྣམས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིན་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་སྒྲིན་པ་ཐ་དད་པ་རུང་ལ། འབྲེལ་བ་རྣམས་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་སྒྲིན་པ་ཡང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཐལ་འབྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲིན་པ་ཐ་དད་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་དེར་སྤང་གི་སྒྲོ་ལ་སྤང་རྒྱུ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སྒྲིན་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འདོད་

དགོས་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞོང་དུ་འདོད་ན། ཀུན་གཞིའི་སྤྲོད་གི་ས་བོན་དེས་ཀྱང་དམིགས་ནམ་འཛིན་པ་དང། འགྲོ་བ་ལྷན་འཕེན་བྱེད་གྱི་དགོས་པ་དགོས་ནམས་དང། ལམས་སོ་སོའི་བག་ཆགས་ནམས་ཀྱང་པན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་རྩ་བའི་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ས་བོན་དམིགས་ནམ་ཡོད་པ་དང། འགྲོ་བ་ལྷ་ཡིས་ས་བོན་ནམས། འཛོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་དང། ལམས་ཀྱང་འཛོལ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། རྩས་གྲུབ་གྱི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། སྤྱིར་ཐ་དད་ཆོས་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཐ་དད་ལ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་མི་དགོས་ཀྱང་རྩས་གྲུབ་གྱི་ཐ་དད་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་རྩས་སྤྱི་ཐ་དད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་མ་འདྲེས་པའི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྟུས་འབྲེལ་བ་ལས། ཐ་དད་ན་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། འཇུག་པ་ལས། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གནས་པ་ཡང་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་འགྲོས་མཐུན་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ཞོང་དུ་འདོད་ན། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་དང་ལྷན་མིན་ནམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་མཐོང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། གཟུགས་དང་ལྷན་མིན་དང་ཆོགས་བདུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་སྤྱི་ཐ་དད་པ་དང། གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་པ་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྩས་གྲུབ་ཅེས་པ་ལྷན་མིན་ཞེས་པ་དང་སྤྱོད་དགོས་པས། ལ་ཅིག་འདིའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་རྩས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷན་མིན་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་དགོས་པས་རྩ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱང་རྩས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ལྷན་རྩས་གྲུབ་གྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། ཞོང་དུ་འདོད་ན། སོ་སྟེ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་སྤྱི་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། ལྷན་སྟེ། རྩ་བར། རྟན་གཅིག་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་གཉིས། འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུད་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ནམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སེམས་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྷན་སྟེ། ཆོགས་བདུན་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅིང། སེམས་བྱུང་ནམས་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་དགོས་པས་རྒྱུད་རང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་ན་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་བརྟན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ནམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པས་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུད་ཀྱིས་རྩས་གྲུབ་གྱི་གཅིག་ཐ་དད་ཅེས་བཤད་པ་དགྲོགས་བཤད་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་བ་དང། དཀའ་འབྲེལ་གང་དུ་ཡང་རྩས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ཞེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་རྩས་གྲུབ་གྱི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་དུ་བྲངས་པའི་ཐེག་བསྟུས་ལས། དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྩས་སྤྱི་ཐ་དད་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་མི་དད་པའང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེར་བྲངས་པའི་དོན་གསང་དང། བཤད་སྤྱད་གཉིས་ཀར་རྩས་སྤྱི་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་འབྲུང་ཞིང། ཡང་ས་བོན་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྩས་སྤྱི་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དབྱིག་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་བྲངས་པ་དང། རྩས་པ་བཏགས་ཡོད་རྩས་པ་ཅན་རྩས་ཡོད་དུ་བཞེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། རྩ་བར་སྤྱབ་བྱེད་གྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་འཆད་པ་ན། བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་

གསུངས་པས་ཕྱ་མ་རྩེ་ཡོད་བཀག་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དཔེ་དང་ལུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དཀའ་
འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྩེས་ཀྱང། ཤིང་མེན་ལས་ཐོག་དངོས་པོ་དེ། ཤུལ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་¹²ཡིན། ¹³དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་མེན་ཕྱིར། །
ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཤུལ་དང་རྩེས་གཅིག་གམ་ཐ་དང། ཅེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་ནོ།
ཞེས་རིགས་གཏེར་གྱི་བསྟན་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག། དེས་འབྲེལ་བ་རྩེས་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་མཚན་སྟོན་དུ། བཞི་བ་སེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་ནས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས།
ཐོག་པ་དང་སྤྱི་དངོས་པོར་ཁས་སྤངས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གང་བཀག་པ་དེ་སྤྲོད་ནད་ཀྱི་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། དེ་ཡིས་རྩེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ། དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྩེས་མི་འགྲོ། རྩེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྤང་བ་མེད། །
ཅེས་ཤིང་དང་ཤུལ་གཉིས་སྤྱི་གསལ་དུ་གྲུབ་པའི་འབྲེལ་བ་རྩེས་གཅིག་ཡོད་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲེས་དགོས་པས་ཤིང་གིས་གང་ཁྲབ་ལ་ཤུལ་བས་
ཁྲབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤུག་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའོ། ཡང་ན་གསལ་བ་རྩེས་སོ་སོ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ཤིང་སྤྱི་ཡང་རྩེས་སོ་སོ་བ་
ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྩེས་གཞན་ནི་སྒྲིམ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤྲོད་ཆུ་མེད་ཅིང་གསལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཤིང་ཅམ་དེ་གང་གི་ཡང་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་
ཤུལ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་རིགས་གཏེར་དང་གཉིས་ཀ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་རྩེས་གྲུབ་ལ་བཀོད་པའི་
སྒྲིན་དེ་རྟེན་བཏེན་པའི་འབྲེལ་བ་རྩེས་གྲུབ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་གང་ཞིག། དེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བསྟན་བཅའ་ཞི། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམས་གཞན་དང། ཤུལ་དང་ཤུལ་མེན་ཅི་འདྲ། དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་
བཏགས་པར། འདྲིལ་རྟེན་རྩེ་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བཏེན་ནས་ནི། བསྟན་བྱ་བསྟན་བུ་ཀུན་བཞག་ལ། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་
བྱའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ཆ་རྣམས་རྟོག་པ་འབྲུལ་པའི་སྤང་ངོ་ཅམ་ལ་སྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་
བཏགས་ཡོད་དུ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན། དེ་དག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ནི་སྒྲིམ་འབྲུལ་པའི་དབང་
གིས་འཇོག་ནས་པས་སྤྱི་གསལ་དང་རྟེན་བཏེན་པ་སོགས་འདྲེར་ཅུང་གི་ཚུལ་དུ་སྤང་ཡང་དོན་ལ་འདྲེས་མི་དགོས་ཀྱང་རྩེས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རིགས་གཏེར་དར་རྒྱུ་ལས། ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེར་སྤང་གི་སྒྲིམ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་དོན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱིས་དབེན་པར་སྤང་གི་ཆ་ཅན་མི་སྤང་བས་ཤུལ་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་ཤུག་པ་ལ་ཡང་རྩེས་སུ་
འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཞེས་དང། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྤང་བ་དེ་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དེ་འདྲིལ་གྱི་སྤྱི་
སྒྲིམ་དེ་སྤང་ལུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒྲིམ་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྤང་བས་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་
བཞིན་འདྲེས་དགོས་ནའང། ཞེས་དང། ཤིང་གི་སྤྱི་འཇོན་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་དུ་སྤང་བ་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་དེར་སྤང་གི་རྟོག་པ་དེ་སྤང་ལུལ་ལ་མ་
འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཤིང་དུ་སྤང་བ་གང་ཞིག། དེ་སྤང་ལུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲིལ་གསལ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པའོམ་སྤྱི་རྩེས་གཞན་ཡོད་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ཚུལ་དང་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ཕན་ཚུན་
འཆོལ་བའོམ་ཀུན་གཞི་རྩེས་གཞན་ཡོད་པའི་འགལ་བ་བརྗོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་རྩེ་སྤྱི་གསལ་བ་

ནུམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འདྲི་བ་དེ་མི་དུ་རྒྱུ་གཅིག་དང་ཐ་དང་བརྟག་པའི་སྒྲིན་སྤོང་མི་ལུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དཀའ་གནད་རྩེན་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །ཡང་བཤད་སྟུར་གྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ས་བབ་གིས་ཐོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་བརྩོན་དུ་མེད་ཅིང་རྩེན་གཞན་
དུ་བརྩོན་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གསང་དུ་ཡང་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འདྲི་རྒྱུ་ལ་རྟོག་ཡོད་པས་དོན་
གསང་མཐན་པོས་དེ་གཉིས་ཀ་བཞེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང། དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྩེན་གཅིག་ཐོག་པ་ཐ་དང་དུ་འདྲི་བ་ནི་གཞུང་ལྷགས་
གཞན་གྱི་ཆོས་སྐད་འཆུགས་པས་རང་སྐད་མ་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་དང་དེའི་སྤྱི་བོ་བྱ་ཆགས་
གཉིས་རྩེན་གཅིག་ཐོག་པ་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་རྩེན་གཅིག་ཐ་དང་གང་ཡང་མིན་
ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་ལུས་ཏེ། འདྲི་བྱས་གང་ཞིག རྩོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐོག་པ་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
རེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། རྩེན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེན་གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩེན་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་ཅུང་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག སྤྱིའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན་བྱེ་བྱག་གི་ཁྱབ་པ་ཡང་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩེན་ཡོད་ཅེས་པའི་རྩེན་དང་རྩེན་གཅིག་ཐ་དང་ཅེས་པའི་རྩེན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུ་མ་རང་རྒྱ་འཛིན་ཐུབ་
པའི་རྩེན་ལ་བྱེད་ཕྱི་མ་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་རྩེན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། བསྟར་བ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་སྟོང་ཤིང་དེ་ལས་
གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྩེན་སྤོང་པ་ཡིན་པར་བསྟན་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་རྩེན་གྱི་སྒྲིབ་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། རྩེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་ནི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང། འདྲི་བའི་རྒྱར་གྱུར་
པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་རྒྱ་འབྱས་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་
གཉིས་བག་ཆགས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པས་རྩེན་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྩེན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟན་མིན་འདྲི་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྩེན་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པར་ཐལ། ཐོན་བོ་དང་ཐོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་རྩེན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདྲི་ན། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། ཐོན་དང་དེ་སྟོན་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དེ་སྟོན་དེ་སྟོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཏྲགས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དེ་
གཉིས་རྩེན་གཅིག་པ་འགོད་པར་ནུམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་དང་ལྷང་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆའི་གྲུབ་མཐར་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆའི་སྐབས་ལྷ་པར་དངོས་ཟིན་དེ་
ལྟར་བཀོད་ན་རྩེས་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པས་མི་ཅུང་བར་གསུངས་ཀྱང་ཏྲགས་དེ་ལ་བརྟན་ནས་རྩེན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པར་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །
ཀུན་གཞི་དང་བག་ཆགས་གཅིག་ཐ་དང་གྱི་དབྱུང་ཚུལ་འདིར་དོན་གསང་ལས། བག་ཆགས་མ་སྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཐེག་
བསྟར་དང་འགལ་ཞེས་རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་བཀག་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ་དེ་སོགས་མཐས་པའི་བཞེད་ཚུལ་དབྱུང་དགོས་མང་ཡང་ཆོག་ཆོགས་
ཆེས་དོགས་པས་མ་སྟོལ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞིའི་ནུམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
ཕྱིའི་ས་བོན་དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་བོ་ས་བོན་ལ་བརྟན་ནས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟོན་འབྱུང་འཛིག་ཀུན་
གཞི་ལ་མི་སྟོང་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཤི་འཕྲོས་ཀྱང་དེའི་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་གཅིག་ཤིན་དེའི་ལས་

དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་ལྷ་བྱ་འཛིག་མི་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྫོང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་
ཚོར་མེད་དང་ཐུན་མོང་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཟག་དུ་མའི་བྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འབྲུབ་དགོས་པས་གང་ཟག་རེ་རེ་གི་
འཕོས་པ་ན་དེའི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཆ་འགགས་ཀྱང་ཙུ་བའི་རྫོང་བྱི་ཐྱོག་དེ་འགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྫོང་ལྷ་
བྱར་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་པས། མཛོད་ལས། སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཛིག་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་མཉམ་དུ་
འགགས་པའང་ཡོད་ལ་གཞན་རྣམས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་རྫོང་ཀྱང་འགགས་ཏེ་བསྐལ་པ་འཛིག་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། མར་མེ་བརྒྱ་མཉམ་དུ་སྤར་བའི་ཆོ་འོད་སོ་སོར་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འགག་པའི་མཐར་གསལ་ཆ་གཏན་མེད་དུ་འགོ་བ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་སྤྲོད་ནང་འཛུལ་སྤོང་གི་རྫོང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞིག་མེད་ན་དེས་དེར་ལོངས་
སྤྱད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསགས་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིའི་ས་བོན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་ས་བོན་གང་བཏབ་མ་འཛུལ་བར་སྟེ་བ་དཔེར་
བྱས་ནས་ནང་གི་ས་བོན་ཡང་དེ་ལྷར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནང་གི་ས་བོན་བཤད་
པའི་རྒྱས་དངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ལ་ཕྱིའི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་རིགས་མཐུན་མ་བཏབ་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་ཡོད་ལ་ནང་གི་ས་བོན་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྤྱི་
བས་ཕྱིའི་ས་བོན་ལས་ཀྱང་ནང་གི་ས་བོན་གཙོ་ཆེ་ཞིང་མི་འཛུལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཏིལ་དང། ལྷ་ཐུང་ལའི་རྩ་བ་དང། དུར་བ་
གསུམ་རང་རང་མ་བཏབ་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སོལ་བ་དང། བ་ལང་གི་ཕྱེ་བ་དང། ལྷག་གི་བལ་ལས་སྟེ་བ་ཡོད་པར་བཤད་སྟེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བོན་ལ་ནང་གི་ས་བོན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ས་ལྷ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ནང་གི་ས་བོན་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་
ལྷའི་ས་བོན་ལ་ནང་གི་ས་བོན་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲས་བོན་ལས་སྟེ་བར་
རྟོགས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྤྲོད་གི་ས་བོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷ་གྲས་སྟེ་
བར་རྟོགས་ན་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་འོ་ན། ཀུན་གཞིའི་སྤྲོད་གི་ས་བོན་ལས་སྟེ་བར་རྟོགས་
ན་ཀུན་གཞི་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྒྱ་གཅིག་པ་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཀུན་གཞིའི་སྤྲོད་གི་འཕེན་བྱེད་
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་ན་ཀུན་གཞི་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བརྒྱ་པ་སྤྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་
བྱུང་བར་རྟོགས་ན་ཀུན་གཞི་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྒྱ་པ་སྤྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཀུན་གཞིའི་སྤྲོད་གི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱིད་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་
མཚམས་ལ་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་རིགས་ངས་ཡང་ཡོད་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཡང་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཀུན་གཞི་
རྟོགས་པའི་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། རྒྱར་ཏུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ངན་འགྲོའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འཁོར་བ་སྤོང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་

ཡན་ལག་བརྩུག་ཤིང་ལྷགས་འབྱུང་ཐོག་གཉིས་ཀར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྟུག་ཀུན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་འདོད་དང་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བཙུག་མེན་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། བདེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ་འདི་ལྟར་སྒྲིག་བཤད་ན་ཤི་ནི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པའི་རབ་ཏུ་བྱ་བའོ། །ཞེས་དང། རྗེའི་གསུང་མགུར་ལས། སྟུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་
མ་འབད་ན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྒྲིག་ཞིང། ཞེས་སྟུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱུར་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ལེན་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། ཟབ་པ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་མ་རྟོགས་པ་དང་སྟེ་རང་གིས་
རྟོགས་མི་རྣམས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཤད་སྟུར་ལས། སྟེ་བཞི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཤེས་བྱ་སྟེ་
བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་
མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་རྣམས་པ་གང་ཞིག། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། དེ་དག་ནི་བསྟན་པ་
མེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པས། ཞེས་དང། བཤད་སྟུར་ལས། དེ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟུག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་བསྟན་ཀྱང། ཞེས་པ་ནས། ཉན་མོངས་རྣམས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་ལས།
དེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིགས་ངེས་རྒྱུན་ལྷགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྩུག་ཤིང་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་གཞི་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང། ཁྱོད་རང་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་
པའི་བུམ་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། བུམ་པ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག། བུམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་འགྲིག་བྱས་པ་ལ། དེ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་
བྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོགས་ཆེ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་བུམ་པ་སྟེ་ཆོས་རྟོགས་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
གསུམ་པ་རྣམས་ཤེས་པའི་ཀུན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཆེ་སྟོང་བརྩུག་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་རྣམས་སྟེ་ཆོས་
རྟོགས་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་བྱ་བའི་ལན་བྱ་རྟོག་གིས་མ་ཐོས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཐེ་བ་ལ་ཀུན་གཞི་ལྷང་གིས་བསྟུག་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལ་གྲགས་པའི་ལྷང་གིས་ཀུན་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷང་ལ་ཀུན་གཞི་དངོས་སུ་
སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང་སྟེ། དེ་ལ་གྲགས་ཞེས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ནང་གི་སྒྲིག་དགྲུ་
ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་ཞེས་སྟུག་གྱི་ལྷང་འདི་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
ཉན་ཐོས་ཐེ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་གང་མས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱ་ཉན་ཐོས་ཐེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་གཞི་དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་ཐེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟེ་མོ་
དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་ཐེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱུང་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟེ་མོ་དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དེ་མེད་པར་ཐལ། མ་ཁྱུང་བ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྟོང་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས། མེད་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟེ། ཞེས་སྟུག་གྱི་ཆོགས་བཅད་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་དེ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ནང་གི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཐེག་དམན་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལྷང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་

པ་ལས། འདྲེ་མི་རྩལ་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོན་སྤྲུལ་བར་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པས་ལས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།
འཇུག་འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལྷགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། དེ་དངོས་
སྤྲུལ་གཞི་ལྷན་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདྲོད་པ་ལ་སེམས་ཚུལ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོང་བྱུང་ལས། སེམས་ཚུལ་པ་དང་
དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀའང་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འདྲོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས་ཀུན་གཞི་བསྐྱབ་ལུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་རིགས་པའི་རྩིས་འབྲང་ཡོད་ཀྱང་ལུང་གི་རྩིས་
འབྲང་མེད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་བཀར་ལས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་གིས་བསྐྱབ་ལུལ་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུར་ལ་ལུང་གི་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱོད་
རང་ལ་བསྐྱབ་བྱེད་དེ་བསྐྱབ་ན་དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རྟགས་སྒྲུར་གྱིས་
བསྐྱབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བསྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཤིན་ཏོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་བསྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་
ཐེག་དམན་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་
འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྩལ་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལུང་དེ་རང་གཞུང་དུ་ལས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་དོན་ལ་
ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་ཀུན་གཞི་སྟོན་བྱེད་དུ་མི་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་དབྱིག་
བཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བཤད། བཅུན་པ་མིའུ་ཐུང་གིས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་བཤད། དབྱངས་སྒྲོགས་གྱིས་འཛིག་ལྟ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཙ་
བར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ། དབྱིག་བཤེས་མིའུ་ཐུང་དབྱངས་སྒྲོགས་གསུམ། རིམ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཆོར་བ་དང་། འཛིག་ལྟ་གསུམ་ལ་
དགོངས་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་དེ་གསུམ་གྱི་བཞེད་ཚུལ་དེ་ཡང་ལས་ལེན་རུང་བར་ཐལ། ཚུལ་དེ་མི་རུང་མེད་མོད་ཀྱི།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདྲོད་མི་རྩལ་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། དེ་གསུམ་ལའང་རིམ་པ་བཞིན་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཟེར་ནས་འཆི་བ་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་གང་ཟག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དང་། བདག་འཛིན་ལ་སྒྲིན་དུ་ལྟ་བུའི་སོ་སྟེས་རྣམས་དེ་དག་ལ་དགའ་བ་མི་འཐད་པའི་
སྒྲིན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ལེན་པ་སོ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཉིང་མཚམས་སྒྲུར་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དུ་
གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྟེ་བའི་སྤྱིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
ཆགས་སྤང་གང་རུང་གིས་ཉེ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲུལ་བྱུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉིང་
མཚམས་སྒྲུར་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ལས་ལེན་གྲགས་ཆེ་
ཡང་འདྲིའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་བཤད་ཚུལ་གཞིར་བཞག་ན་མེད་པར་མངོན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་
རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྡན་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམ་མཁུན་དང་
ལྡན་པར་ཐལ། དེར་ས་བོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ཐོབ་འགྱུར་གྱི་རྩལ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཤོས་ལྡར་མངོན་གྱུར་དུ་ཐོབ་པ་
དེའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་མིན་ཏེ། སྒྲོམ་པ་མངོན་གྱུར་ཐོབ་ནས་བཏང་བའི་རྩིས་སུ་འང་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་

མྱུང་། རིགས་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། ས་བཟང་ན་རེ། གཟུགས་མཐོང་འདྲ་ནས། ཆོས་ཤེས་པར་འདྲ་པའི་བར་གྱི་ཡིད་བྱེད་བྱུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་མཐོང་འདྲ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་པར་བ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པའི་མྱུང་། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཅིང་། འདིར་ཆ་མཉམ་པའི་དོན་ཡིད་བྱེད་ཉེ་རིང་མེད་པར་གང་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བུ་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་མྱུང་། དེར་ཐལ། ལུས་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དམིགས་པའི་སྐྱེ་དང་ཕྱད་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་གཅིག་ཕུ་དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སམ་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སྐྱེ་གཉིས་ལས་ཡིད་བྱེད་མ་གསུངས་ཤིང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་འདྲ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་སྤང་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱུང་། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དེའི་དམིགས་སྐྱེ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་མྱུང་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་སྐྱེ་དངོས་མིན་ཀྱང་ཡོད་མེད་རྩེ་སུ་འགྲོ་ཐོག་མི་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་སྤང་བའི་དམིགས་སྐྱེ་ནམ་དམིགས་སྐྱེ་བཏགས་པ་བར་བཞག་པའི་མྱུང་། དམིགས་བཏགས་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་ན་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པོ་དེ་མིག་ཤེས་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་པོ་ནས་ཐུབ་པའི་མྱུང་། དེར་ཐལ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྐྱེ་དུ་ཐུར་པའི་མིག་དབང་དེས་མཐོང་དགོས་པའི་མྱུང་བེར་ན། འདི་ལ་མདོ་སེམས་སུའི་ལུགས་བྱས་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་ཞིག་དགོས་པར་སྤང་།

གསལ་བ་མི་བྱང་བའི་དོན་ཡང་། ཁ་ཅིག རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དབང་མདོན་འདས་མ་ཐག་ཡུལ་དེ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་སྤང་དེ་མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་དེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་འགལ་བེར། ཁ་ཅིག ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་འདས་མ་འདས་སོགས་མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་བེར། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདྲོད་པ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་བཞད་གང་ཡིན་པའི་མྱུང་། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མདོན་ཐུར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་རང་ཡང་འདྲོད་དགོས་ལ། རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ཙམ་འཕངས་ན་འབྲེལ་མེད་པ་ལྷ་མ་དང་འདྲ་བའི་མྱུང་། དེར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་མདོན་དུ་ཐུར་བཞིན་པའི་དུས་སུ་དེའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པོ་དེ་ཡིད་ལ་ཡང་གསལ་བར་སྤང་དགོས་པས་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡིད་མདོན་ཞིག་འབྱུང་ལ། དབང་མདོན་འདས་ཆོ་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་དེ་ཡང་འདས་བེན་པས་པལ་བས་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱན་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་གཞལ་དགོས་པའི་མྱུང་། བསྐྱེ་བ་ལས། འདས་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་ལྷེས་སུ་བྱན་པ་དེའི་ཆོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་བ་ནི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡིད་ནི་དེ་ལྟར་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱུང་། ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་སྤྱིར་ད་ལྟ་བུ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་དབང་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེས་སྤྱོད་བཞིན་པ་དེར་འཛིན་དགོས་པའི་མྱུང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དང་དུས་མི་མཉམ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ནི་གསལ་འདས་པ་ལྟ་བུ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ལོ། ཞེས་ན་མི་བྱང་སྟེ་ཞེས་དང་། རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བཏུས་རྒྱུ་ལས། སེམས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན་དབང་བོའི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་སྤང་པས་དེའི་མྱུང་ཡུལ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་བྱང་བ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱུང་། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་མདོན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་པོ་གི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡིད་མདོན་ཡིན་ན་དབང་མདོན་གྱི་རྩེ་སུ་བྱུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་གའི་སྐད་ལས་དབང་མདོན་འདས་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མདོན་སྐྱེ་ལོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལུང་གི་རྩིས་འབྲང་རྣམས་དེ་ལྟར་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྩིས་འབྲང་རྣམས་མཐན་པོས་ཀྱང། གོམས་ལས་བདུན་ན་གནས་པ་ལ། འདི་འོ་ཞེས་ན་ཤེས་པ་གང། མངོན་སུམ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མ་འདྲས་པ་དགོས་སོ། །ཟླ་མའི་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་སྒྲིས་བྱ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་དང་འཕགས་ལམ་སོགས་ཐོབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་སྟོན་ཏེ་སོང་བའི་ཆོད་ན་པའི་སྟོང་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོད་པ་ལང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བ་དེ་དོན་སྤྱིའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ལ། དབང་མངོན་མེད། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད། རང་རིག་ས་སྟེ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ཏེ་རྒྱུད་རིང་པོའི་མེ་རྒྱ་སོགས་ཀྱང་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོད་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མ་བཞག་ན་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་བཞག་དཀའ་བར་སྒྲུབ་ཞིང། འདི་ལ་སྤྱོད་ན་རོལ་མཚོ་ལས། དེ་འདྲའི་ཡིད་མངོན་མེད་པ་རྣམས་འགྲེལ་དང་སྟོབ་སྟུན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་མིག་ཐོན་པོ་ལ་བསྟར་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་ཐོན་པོ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་མ་འབྲེལ། ཡང་ཁ་ཅིག་རིགས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་རིག་བཞིག་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སྟོང་གྱི་རྣམ་རིག་ཅས་པ་ཡུལ་ཕྱོགས་སྤྱིའི་སྒྲུབ་བ་དང། གནས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཅས་པ་རང་གི་ལུས་རྒྱུ་པ་འདེགས་འཛོག་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གོང་དུ་དོན་དང་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ལ་སྦྱར་དགོས་ཤིང། ངོ་སྟོན་པའི་རྣམ་རིག་ཉོན་ཡིད་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་ཡུལ་དུག་སོ་སོར་སྒྲུབ་བའི་འཇུག་ཤེས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ཚར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་ལུས་ཚར་བ་དེ་སྟུག་སོགས་དེས་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིས་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་གཞན་ལ་གཏད་བའི་ཆོད་ལུས་ལ་པན་གནོད་བྱས་པའི་ཚར་བ་བདེ་སྟུག་སྟེ་བ་ཀུན་གཞིའི་སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ཚར་བདེ་སྟུག་སྟེ་བ་ཡིད་བྱེད་ལ་མི་སྟོས་ཀྱང་ནད་དུ་དེ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་དང་གནད་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལས། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ནི་པོ་ལ་ཆེས་པར་རྟོག་པ་ལས་སྟེ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ནད་གི་སེམས་ལ་མི་སྟོས་ན་རོལ་མཚོན་བསྟུན་པས་ཀྱང་ལུས་ཚར་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་འཇུག་ལོག་པའི་ཡིད་བྱེད་མེད་ཀྱང་ལུས་ལ་པན་གནོད་དང་དུང་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་གཉིད་བསྐྱངས་ཏེ་དབང་ཤེས་སྟེ་བ་ཡང་གཉིད་ལོག་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྟེ་བའི་རྟེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཆོད་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་སྟོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སྟོན་སྟོང་མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ས་བོན་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་ཀུན་གཞི་ལས་མ་འདས་ཤིང་ཟླ་མས་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་ས་བོན་དེའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དེ་
མེད་པས་ཀྱན་གཞི་མེད་ན་དེ་དག་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་སྤྱོད་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། རྟག་ཏུ་འོ་
འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་གཉིས་དང་། སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་གཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་ཆོ་གཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་ལུང་དོན་
ཡོད་དེ། གཉིད་སྤྱོད་མའི་ཆོ་མི་ལམ་མེས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ཚུང་བས་གྲུབ་ལ། གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པའི་ཆོ་མི་
ལམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་གཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ། ལུས་སྤྱོད་པའི་འགྲུལ་པ་ལས། སེམས་མེད་པའི་གཉིད་ནི་གཉིད་འཇུག་པོས་
མོན་པའི་ཕྱིར་དུས་དེ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བས་སེམས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཁྱེད་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་
གཉིད་འཇུག་གི་ཐོག་ལེ་དང་མི་ལམ་གྱི་ཐོག་ལེ་ཞེས་སྐབས་སོ་སོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པའི་ཆོ་
གཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་དུག་པོའི་དབང་གིས་བརྒྱལ་བའི་ཆོ་སྤྱོད་
བསྐྱེད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་བརྒྱལ་བར་འཇོག་པ་བཞིན་གཉིད་ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་ཤེས་པ་རྣམས་ཐང་བསྟན་པའི་ཆོ་
གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པར་འཇོག་ཀྱང་གཉིད་དེའི་ཆོ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཉིད་ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་དུ་འཇོག་ཟེར་ན། དེ་ལ་མ་སྦྱིབ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མི་ལམ་ན་
ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། ཁྱེད་དང་། གསེར་ཕྱང་ལས། དགེ་བའི་གཉིད་སར་གནས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས། ཁྱེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་འཁོར་དུ་འབྱུང་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་
འཇུག་དགོས་ལ་ཀྱན་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཉིད་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བཏུས་རྒྱུ་ལས། བར་མ་ཆད་
བར་མ་སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཞིག་རྣམས་ཕྱིར་བར་རིགས་ན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་དུ་རྟོག་
དཔྱད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཀྱན་འགོ་ལྟ་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་འདྲུ་ཤེས་དང་ཆོར་
བ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
ན་ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་དུ་ཡང་ཆོར་འདྲུ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་འདྲུ་སོགས་དམིགས་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བས་འགོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀྱན་གཞིའི་ངོ་བོ་ཙམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཐོག་དམན་དག་བཙམ་ནས་ལྟོག་ཀྱང་རྣམ་
སྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་མཐའ་དང་ཐོག་དམན་ལྟ་མེད་ཀྱི་ཆོ་སྤྱོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་གོང་འོག་མི་འགལ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྟག་པར་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཆོ་ནས་ཀྱན་གཞིར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་དག་བཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་སྤངས་ཀྱང་ཀྱན་ཉོན་གྱི་ཆོས་
རྣམས་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ནས་ཀྱན་གཞིར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིབ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་འདིའི་ཆོ་འགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐའ་དག་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐའ་
དག་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ལས། ཕུང་པོ་སྟག་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་

སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དག་མེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཐངས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། མ་ལུས་པར་ཐངས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཚྭ་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྗེས་རྒྱན་ཚྭ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཕྱེ་ན་སྤྱང་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་རྣམས་སྒྲིན་ཐུང་ནས་དང་། བདག་ཉམས་བག་ཆགས་དངོས་གཉེན་སྒྲིན་དང་། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལྷག་མེད་དང་རྒྱན་མཐའ་ནས་ཚྭ་པར་དོན་གསང་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་སྒྲིན་དོན་དང་། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བརྟན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཅ་བར། ཀུན་གཞི་རྣམས་སྒྲིན་ཆ་ཉིད་ལ། བདག་ཉམས་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན། ཞེས་སོ། །འཁོར་ནི་ཀུན་འགྲོ་ལ། ལྟ་བུ། མ་རིག་པ། ང་རྒྱལ། འདོད་ཆགས་ཏེ་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་དགུར་ངས་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ལྟ་བུ་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་གཞི་དང་། མྱོངས་པ་ལ་བཏགས་པ་མ་དང་བ། ལེ་ལོ། ལྷགས་པ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་མྱོད་པ། ཆགས་ཐུང་གཉིས་ཀ་ལ་བཏགས་པ་བག་མེད་དེ་དུག་བསྐྱར་ནས་བཙོ་ལྟ་ཡང་གསུངས་ཏེ། ལུས་སྤྱི་པ་ལས། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་མྱོངས། བདག་རྒྱལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དཀའ་འབྲེལ་ལས། དུག་པོ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དེའི་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་བཞི་ལས་གྲུད་ན་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སའི་ཁྲུང་པར་རང་ཉིད་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐུན་པའི་གང་ཟག་ས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེས་བསྐྱས་པ་དགོས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་པར་ཐུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ས་དེའི་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་པས་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལུས་སྤྱི་པ་ལས། གང་དུ་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡི་འོ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། བདག་གིར་མ་བྱས་ཞེས་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཅིང་ཀུན་གཞི་ལ་བདག་ཉམས་ས་བོན་བཏབ་ནས་ཆོགས་དུག་ཀ་མཚན་མའི་གནས་ལ་འཆིང་བར་བྱེད་དོ། །འཇུག་ཚྭ་གི་ཁྲུང་པར། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་འགོག་སྦྲོམས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་གྱུར་ཚྭ་ཀྱང་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་འབྱུང་བས་གནས་སྐབས་ཅི་མ་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱུད་པ་དང་ཐེག་དམན་དག་བཙོན་ཐོབ་པ་ན་གཏན་དུ་ཚྭ་གོ། སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ལུང་ནི། ལུང་ཕན་ཆོགས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་རྟག་ཏུ་ནི། ཉོན་མོངས་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་ཞིང་འབྱུང་། ཉི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་ནི། མ་གྲོལ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ནི་རང་བཞིན་དངས་པ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ལྷག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེ་ཡིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་འོད་ལས། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྒྱུངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྲིབ་འཐོབ་པོ། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །རིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནི། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། རྩ་བོ་དག་དང་འབྲ་བ་དང་། རྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། རེས་ཆོག་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ། རང་འཛིན་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར། རང་འཛིན་པ་དང་ཐུན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་སྒྲིབ་བྱེད་དུག་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ཆགས་སུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་ཐལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་རེ་ཡོད་ཀྱང་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འགོག་པའི་སྦྲོམས་འཇུག་དང་།

འདྲེ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིན་མའི་འཕྲུག་གཉིས་ལ་ཞི་བ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་ངར་སེམས་པས་ན་ཡིད་དོ་ཞེས་
ཉོན་ཡིད་རང་གི་ངེས་ཚིག་གམ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་ངས་མཐོང་ངས་ཐོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཚིག་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདྲེ་
ཤེས་མེད་པར་སྒྲིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་སོགས་སྤྱད་པར་འཛིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་
ཐལ་བ་རྣམས་སོ། །

མཐའ་དབྱུང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བརྟན་པའི་
རྣམ་རིག་དེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟེར་ན། ཉོན་ཡིད་ཚས་ཅན། སྒོ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ལས། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་གཞི་ཚས་ཅན། རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པའི་ཚས་གཞན་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྒྲིན་མི་དགོས་པའི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་སོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་དང་།
ལེགས་བཤད་སྟེང་བོ་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་ཀུན་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྣམས་སྤྱད་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་སྤྱི་ཚོག་བདགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་གཞི་ཚོག་ཀུན་གཞི་སོགས་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འདོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སྒྲིབ་
ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས། རྣམས་ཡོད་བདག་སྒྲིབ་གནས་མ་བྱུར་ངེས་དང་། རྣམ་ཤེས་བདག་སྒྲིབ་དབྱ་སེམས་ཡོད་པ་འགལ། ཞེས་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་
དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པར་དགག་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཆེ་རྒྱ་མས་རང་རྒྱ་
ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ལས་ལེན་པའི་རང་སྤྱེ་གནས་མ་བྱུར་མ་གཏོགས་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ལས་ལེན་མཁན་གཞན་མེད་
པར་མ་གསུངས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་ཕྱོགས་སྤྱང་ས་མ་ཟེན་པའི་ལྷག་ཚད་ཏུ་འདྲུག་ཅེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བྲ་སྟེ་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་
རྣམས་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་སྟེང་ཏུ་བཞག་ན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་གྲུབ་ཚད་ལས་མ་འདས་པས་མི་འཛིན་ཅིང་ཤེས་པ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་སྤྱར་ལྟར་རོ། ཞེས་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འདོད་
པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཡོད་ན་རྩེ་མ་ལ་སྟག་ལོའི་དགག་པ་དེ་འཕྲུག་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལའང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། མདོས་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཚས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་འཁོར་ལོ་
དང་བོའི་དགོངས་གཞིའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྤྱི་མོའི་དགག་བྱ་དེ་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
སོགས་མི་འཚམས་པ་ཏུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲིབ་པའི་དབང་རྣམ་འབྱེད་ཆེན་མོར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་ལ་ལྷུང་རྒྱ་
རིན་པོ་ཆའི་གྲུབ་མཐའ་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པ་ཡང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་
ཐུབ་རྣམས་དང་རྩེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུངས་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་འཐད་རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག ཞེས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་མཁས་པ་ལྟ་བུ་
ཁ་ཅིག་གི་བཤད་རྒྱུ་བསྟུངས་པ་ཙམ་ལས་རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྷགས་མིན་ཏེ། བསྟར་བ་དང་། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་དགག་བྱ་བཅད་པ་སོགས་ལ་མ་
སྒྲིན་པར་ངོ་བོ་སྒྲིབ་ཏུ་འཆར་ཏུ་ཡོད་པའི་རྣམས་ཡོད་དང་གདགས་གཞིའམ་ཆ་ཤས་སོ་སོ་ལ་མ་སྒྲིན་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པར་

གསུངས་པ་ལས་སྟག་པའི་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་བཅད་པ་སོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་
མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཞབས་སྟོ་བ་སོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཕྱང་སྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲུབ་མཐར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཁོ་ན་མཛོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་དེར་ཉན་རང་ལ་
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་དབུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དེ་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་
བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་རྒྱས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་ང་མ་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་དེ་ལ་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་ངའོ་སྟམ་དུ་བཟུང་བས་ལོག་ཤེས་སུ་འགྲོ་
བེར་ན། ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན། ང་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་
ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམ་རིམ་རྒྱུ་ལས། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པའི་ལུལ་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་བཞག་
དགོས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ན་ང་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ལུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ང་ལ་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་མ་དམིགས་ན་ངར་འཛིན་འཛིག་ལྟའི་ཞེན་ལུལ་དུངས་འབྱེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས།
བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ། །དེ་ཕྱིས་
ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྒྲིབ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབ་པའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་སྟོད་པའི་
ང་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་མ་དམིགས་པར་ཐལ། དོན་
གསང་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་རྩེ་ལྟར་དམིགས་ཞེ་ན། དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིག་
པའི་སྟོན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ང་སྤྱི་ཙམ་དེ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་མིན་ཀྱང་ཀུན་
གཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་ང་ལ་དམིགས་པར་འཛིག་པའམ། ཉོན་ཡིད་ལ་ཀུན་གཞི་དེ་རྣམས་སྤྱི་ཙམ་དང་བག་ཆགས་འཛིག་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་མཐའ་དག་མ་ཤར་ཡང་ལུས་ལེན་པ་པོའི་བདག་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་སྤྱི་ཙམ་དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རེད་མདའ་བའི་རྒྱུ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འདི་བདག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་བདག་
ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྣམས་སྤྱི་ཙམ་གྱི་རྩེ་དེ་ཉིད་སྤང་ནས་
ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ལུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སུམ་རྩུབ་པ་ལས། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྲ།
ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ཞེས་བྲ་བའི་སྒྲིན་ཉོན་ཡིད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གསང་རང་
ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ནི་འཁོར་བ་རྩེ་སྤྱད་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཉེ་བ་ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཀོ་རྩེ་ལྟར་རྒྱན་
འཆད། ཅས་ཉོན་ཡིད་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཤེས་དང་མི་འདྲ་བར་ལྷ་ཕྱི་རིགས་མཐུན་ཅིང་དམིགས་ལུལ་ཀུན་གཞི་རྟག་ཏུ་
ཡོད་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉོན་ཡིད་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པའི་དོན་ལ། ས་བཟང་གིས། ཟག་མེད་ལམ་དང་ལྟན་ཅིག་མངོན་གྱི་མི་
འབྱུང་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སྒྲིབ་ཅེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་དོན་

ཡིན་གྱི་རང་གིས་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་མ་སྒྲིབ་པའི་
རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཞེས་དང་ཡིད་འདི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཞིས་རྟོགས་རྟོགས་པོར་བྱས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཅུ་བའི་
འབྲེལ་པ་ལས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར།
འདི་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་དགོས།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་ཅན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། བདེ་བ་དག་དང་འདོད་ཆགས་སྟ། མཚུངས་ལྡན། ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་ནི་དགའ་བ་
དང་སྦྱེ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི། ཞེས་དང་། ད་རྒྱལ་དེ་དགའ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཤད་སྒྱུར་ལས་ཀྱང་། བདག་ལ་
ཆགས་པ་འབྱུང་སྟེ། བདག་ལ་དགའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡིད་བདེ་
བའི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གསང་ལས། དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་པའི་ཚར་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། དཀའ་
འབྲེལ་ལས། ཚར་བའི་དགའ་རྣམ་མེན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་རྣམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཉེ་
ཉོན་དེ་དུག་མེད་པར་ཐལ། ཉེ་ཉོན་ནི་རྩ་ཉོན་གྱི་ཤུགས་ཞན་དུ་སྔོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛིག་ཅིང་ཉོན་ཡིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་འདྲ་མི་སྤྲོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གསང་ལས། ཡང་ན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
རྩིས་ལ་ཤས་ཀྱི་བྱི་བར་ཞུགས་པ་ན་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཞེས་གདགས་ན་ཡིད་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤྲོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་
སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྩ་ཉོན་བཞི་ཡང་ཉེ་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་
པ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་གཞན་
ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ལུན་བཏུས་ལས། ལུགས་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། མ་དང་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རྩ་ཉོན་བཞིའི་རྩིས་ལ་བཏགས་ཅིམ་ཡིན་པས་ལྷ་མ་
དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱད་ཀྱང་བཞག་ཆོག་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩིས་ལ་
བཏགས་ཅིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡོད་ན་དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིག་གོང་མའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡང་
ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ནས་གོང་མར་སྦྱེ་བ་དང་། གོང་མ་ནས་འདོད་པར་སྦྱེ་བའི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་ས་འཕྱོས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་
ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དེར་འཁྱུར་དགོས་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་ཆད་པའམ་ལྷག་པ་འབྱུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་
ལས། འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་གར་མང་ཁུང་མི་འབྱུང་སྟེ། བཟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་འཇུག་ཐོག་གི་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཉོན་མོངས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སུ་འཁྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། གང་སྟེལ་ལས། འདོད་པ་
སྦྱོད་པའི་ལུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པ་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་འོ། ཞེས་སྐྱེས་རྩ་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
ལུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་བྱེ་སྤྲོས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ལས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཉེན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་རིམ་
ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུ་ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འཛིག་རྩ་དེ་འདོད་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདྲོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འདྲོད་ཉོན་སྐྱོར་དགུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལུབ། ཉེགས་གྲུབ་སྟེ། འདྲོད་ཉོན་སྐྱོར་དགུའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་བྱངས་པའི་འདུས་བྱས་ན་མ་གྲོལ་ལམ་དགུ་དང་འདུ་མ་བྱས་འགོག་བདེན་དགུ་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ན་མ་གྲོལ་ལམ་བརྟུང་ཅུ་ཅུ་གཅིག་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་སྤངས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདྲོད་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་ཅུང་བར་ཐལ། དེས་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལུབ་སྟེ། འདྲོད་པའི་ཡང་སྤང་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་སྤེད་ལེན་གཉིས་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདྲོད་ཉོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་འདྲོད་ཉོན་མ་ལུས་ཡང་གོང་མའི་ཉོན་ཅན་དེས་སྤངས་ཟེར་ན། འོ་ན་འདྲོད་པ་ནས་ཁམས་གོང་མར་སྦྱིས་མ་ཐག་དེས་ཀྱང་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་གོང་མའི་ཉོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། འདྲོད་པ་ནས་འཆི་ཁ་མ་དེ་འདྲོད་ཉོན་སྤོང་ཁ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདྲོད་ཉོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤོང་ཁ་མ་གང་ཞིག །འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དངོས་གཉེན་གྱི་གཞིམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྣམས་ཏེ། འཆི་སྤེད་སྤྲོ་མོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཅིག་ཅར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ས་དགུའི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལུབ་སྟེ། ས་དགུའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཅུ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྐྱོར་དགུ་འབྱེད་པ་འཇུག་ཤེས་སུ་ཐུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱེད་པ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཞེ་ན་འདྲོད་པ་ན་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡང་འཇུག་ཤེས་གྱི་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་དུ་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷུང་ལ་འདྲོད་ཉོན་མངོན་འབྱུར་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་སྤོང་ལུགས་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལུབ་ཀྱང་དབྱུང་གཞི་ཆེ་བར་སྤྲང་ངོ་། །

ཡང་ཁ་ཅིག །མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རང་གྲོགས་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་གྲོགས་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཅིག་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བཟུས་ལས། མ་རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་ལུབ་ན་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རང་གྲོགས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ན་བཏང་སྟོམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། གང་དུ་སྦྱེ་བ་དེ་ཡིའོ་གཞན། །རིག་སྒྲོགས་ཀྱང་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགོ་ལྡང་འདྲའི་ཀུན་འགོ་ལྡང་ལ་སྦྱིབ་མ་སྦྱིབ་ཅམ་ལས་གཞན་གྱི་ཁྱད་མ་བྱེ་བས་ཚོར་བ་ཡང་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རིག་སྒྲོགས་ལྡང་པོ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འང་བཤད་ཅིང་ཚོར་བ་ལ་བྱེ་བྲག་མ་བྱས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་བརྗོད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལུབ་སྟེ། དེ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་ཤིག་ནས་སྐབས་སུ་ཉུག་ཏུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མངོན་འབྱུར་དུ་འཇུག་པའི་མ་རིག་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། ཞེས་གྱི་གེགས་སུ་ཉུག་ཐུར་དང་། །སུས་ན་མས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདྲོད། །

ཅེས་པའི་ལྷང་གིས་འབྲུག་ལ་འཇུག་ཤེས་འཁོར་ལ་དེ་འདྲ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྷན་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་པ་
ནས། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཆད་པར་
འབྱུར་བའི་སྒྲུབ་པས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བཤད་སྒྱུར་ལས། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
དང་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རྩེ་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་དོན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷང་འདི་
དཀའ་འབྲེལ་ལས་རེད་མདའ་བའི་རྒྱུ་དང་སྒྲིག་བསྟན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས་ཞེས་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་ལས། དེ་ནི་དེ་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་མདོ་ལྷང་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་ཐེག་བསྐྱས་སུ་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་དང་དཔྱུས་གཅིག་
ཏུ་འབྱུང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། མ་འདྲེས་པའི་དོན་ལ་ཡང་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བཤད་སྒྱུར་ལས། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་
མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་རྩེ་ལེ་ལྷན་ཞེས། གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཞིན་ནོ། ཞེས་འདིར་བསྟན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པས་རྟེན་མ་འདྲེས་
པ་ཡིན་པར་བཤད། འོན་ཀྱང་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་དེ་
ཐལ་བར་འབྱུར་དུ་འོང་བས་སོ། ཞེས་དང་། མ་རིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཡོད་དེ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སེམས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཙམ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ཡང་སེམས་
གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འགྲོ་བས་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པའི་དེར་ཐལ་བ་འཕངས་ནས་རང་ལྷགས་རྩེ་མ་འདྲེས་པའམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་འདྲན་པའི་མཐུ་མ་འདྲེས་པ་ལ་བཤད་དེ་རྩེ་གྲང་རུས་པའི་རྣམ་གངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་
བཞེད་པ་འདི་དག་དགོངས་པ་ཟབ་པས་ཁ་ཚཱ་གཙུག་དཀའ་ཡང་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་འདི་
ཁོ་ནས་དངས་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ལྷགས་བྱི་མ་བཀག་ནས་ལྷ་མ་འཐད་བྱོགས་སུ་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་དོན་གསང་མཁན་བོས་རུས་པ་མ་འདྲེས་པར་བཤད་ཀྱང་རང་ལྷགས་རྟེན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཟེར་
ན། འོ་ན། རང་ལྷགས་ལ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟེན་མ་འདྲེས་པར་འཇོག་ཚུལ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། མ་འདྲེས་པ་ནི་བདེན་པ་
རྣམས་མི་ཤེས་པའོ། ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་ལས། མ་འདྲེས་པ་ནི་མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་སྟེ། མི་བརྟན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་
གཞིར་བཞག་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇུག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
ལ་སྒྲིམ་སྤང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་འཇིག་རྫ་ལྷན་སྐྱེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རེད་མདའ་བའི་རྒྱུ་
ལས། གཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་འཇིག་ཆོགས་ལ་རྩ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་མ་རིག་
པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིའི་ཡི་གེ་ནོར་པའམ་གང་རྩེ་ཡང་འཇིག་རྫ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་སྤང་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་རང་ཉིད་
ལས། གང་གིས་བདེན་པའི་གནས་ལྷགས་ལ་ཚོངས་པར་བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཉོན་

མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་ཕྱན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག མཚུངས་ཕྱན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཅི་ཉན་གཞན་དང་མཚུངས་ཕྱན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གུན་བཏུས་དར་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཉན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་ཕྱན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ནམ་མཁུ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཤིང་། འདི་མཚུངས་ཕྱན་མ་འདྲེས་པ་མེན་ན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་གཞན་རྣམས་མ་ཚང་བས་དེར་འཛིག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཇུག་ཤེས་སུ་ཁྱུར་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ཕྱན་དུ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་རང་གོགས་འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ཕྱན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ཕྱན་གཙོ་ཆེ་བ་གང་ཞིག འཛིག་ལྟ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ཕྱན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གུན་བཏུས་ཐར་དུངས་ཟེན་ཅིང་དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཉན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ལས་གཞན་པ་དེ་ནི་འདོད་པ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ཕྱན་ལ། ཞེས་བ་ནས། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཕྱན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་གཏན་ལ་མ་བཟུངས་པ་ལ་མོས་པ་མེད་པས་ཡིད་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་ཀྱང་། ཉན་ཡིད་འཁོར་ལས་གཞན་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་ལ་སྒྲིངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ལ་མི་དགའ་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འགག་ཁར་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ཕྱན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གུན་བཏུས་ལས། ང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ཕྱན་ལོ། ང་རྒྱལ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་དེ་འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ཕྱན་དུ་མི་འབྱུང་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་གསུང་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ཐང་དུ་འགྲུབ་པས་ལྷན་སྦྲེས་དང་མཚུངས་པར་ཕྱན་པ་ལྷག་ཏུ་འང་མི་རུང་ངོ། ཁོ་ན་རེ། འཇུག་ཤེས་སུ་ཁྱུར་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཛོད་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་འཛིག་པར་ཐལ། དེ་ཆགས་སོགས་ལྟ་མེན་བཞེན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་བཙུག་དང་མཚུངས་པར་མི་ཕྱན་པའི་མཐོང་ཐང་གི་མ་རིག་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མཛོད་ལྷགས་དང་འདི་གཉིས་གྲོགས་སེམས་བྱུང་མང་ཉུང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། མི་དགེ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། ལྟ་དང་ཕྱན་ལ་ནི་ཤུ་འབྱུང་། ཞེས་འདོད་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ཕྱན་གྱི་སེམས་དེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཀྱིས་མང་བཅུ། ཉན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དུག མི་དགེ་བའི་ས་མང་གཉིས། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་ནི་ཤུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་དང་པོ་བཙུའི་ནང་ནས་ཡུལ་ངེས་ལྟ་བུས་ཏེ་དགེ་སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་བཞག་པས་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ཕྱན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་པོ་འདི་ལ་སྦྱི་དོན་རོལ་མཚོར། ཉན་ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཅམ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་མེན་ཞིང་། ལྟ་བུ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒྲིལ་དཔལ་ཤེས་དང་འདྲ་བར་བདག་རྟེན་ཡིད་དཔལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱེད་ལྟ་ན་ཉན་ཡིད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་སྐབས་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དུག་ཀ་འཇུག་ཤེས་སུ་འདྲ་བ་ལ་རྟེན་དཔལ་པོའི་ཁམས་དུག་ཁྱེད་དུ་དགོས་པར་བྱེ་སྦྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། དུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་སྐྱབ་ཕྱིར། ཞེས་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་བདག་རྟེན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་དུག་ལྟ་མ་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དཔལ་པོའམ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་སོགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་པན་རྟེན་དུ་འདྲ་ཡང་ཁམས་བཙོ་བརྟེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲིལ་མེད་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པའི་

མཛོད་རང་འགྲུལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དང་གང་འགག་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་
པར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྩེ་སྤྱོད་ཁམས་བསྟན་བདུན་ནམ་བུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནོ། །དེས་ན་ཨ་པོ་དག་
དང་མི་འདྲ་བའི་སྒྲིན་བརྗོད་ཚུལ་དབང་ཤེས་ཨ་པོ་ལ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་བདག་རྒྱུན་དགོས་ཞེས་
བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དབང་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་རང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་
པའི་རྟེན་སྟེ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྟུན་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་ཚོགས་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
བའི་གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དབྱིག་འགྲུལ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་དེ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་བའི་རྟེན་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲུལ་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཨ་པོ་ལ་འདས་པའི་རྟེན་
འདས་མ་ཐག་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་དབང་པོ་ཨ་པོ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་ནི། སྒྲིན་དེ་མི་
འཇུག་པར་ཐལ། དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་དབང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེན་མོང་
གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དོན་གསང་ལས། རྩེ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཁོར་བ་
ཇི་སྲིད་པའི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ཆར་གྱིས་ཐ་མི་དང་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྟེན་
སྟེན་མོང་བ་ཅན་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཕལ་ཆེན་པ་
དང་ས་སྒྲིན་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ཞེས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག ལྟུང་འདྲིའི་འགོག་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་པའི་དེའི་རྟེན་དབང་པོ་མི་འདོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚུད་ཚུལ་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཙོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
མཛོད་ལས། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ཨ་རྣམས་ཀྱི། དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྟེ་བའང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གསང་ལས།
གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ལྡེ་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྷན་
ཅིག་སྟེས་པའི་རྟེན་ནི་སྟོང་གི་ཕྱོགས་བྱ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ནས་བྱ་ག་དགའི་བར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
དེས་རྟེན་དུས་མཉམ་པ་བཞག་ཀྱང་དེ་རྟེན་དུ་མེད་རུང་བས་ཨ་པོ་སྒྲིན་སྟོང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་པ་ཡོད་ན་དེ་དབང་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདས་པ་འཛོན་མི་རྣམས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཡིད་
ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོས་པས་ཚོགས་ཀྱི། ཡང་ཁ་ཅིག ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་ལ་རྩེ་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་དེས་ཅན་དུ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཁས་སྒྲང་ལ་འཁྲིས་ནས་དགག་པ་བྱས་པ་ཡིན་
ཀྱི་རང་ལྷགས་ལ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་སྟེབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་སྟུར་ལས། ཨ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྟེབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལུན་འབྱེན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་གྱི་གཞུང་ལ་ནི་གང་ལྷན་ཅིག་སྟེ་བའི་གནས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་དུ་བྱེ་སྟེས་འདོད་ཀྱང་
ལྟུང་འདྲིའི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་དུ་བྱ་གས་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུན་དངོས་སུ་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་རང་ལ་གྲགས་

པའི་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ལ་ཕྱ་ཚེས་རང་གིས་ལས་མི་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཛོད་ལས། རྟལ་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། ཁྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་འདྲིར་ཡང་ལས་ལེན་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡིད་གང་ཞེ་ན། ཁྱེད་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟལ་པོ་དག་འགག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མཛོད་ཀྱི་དེ་རྟལ་ཀའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡིད་ལམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་སྐབས་འདྲིར་དེ་བདག་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་མི་རུང་བ་གང་ཞིག་ ཡིད་ཀྱི་ལམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདྲིར་བཤད་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་གནས་སུ་ཐུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་མ་ཐག་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་དར་རྒྱལ་ལས། བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམས་བསྟན་པར་སེམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པར་ཡིད་དང་། ཁྱེད་སྐྱབས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམས་ཀྱི་སྒྲོ་དོན། སྤོང་དང་སྐྱོ་སྤོང་རིགས་ཀྱི་དོན། ཁྱེད་པ་རྟར་འབྲས་བྱ་བྱེད་མ་འབྲས་པའི་རྩས་པའི་ཆ་ནས་གཙོ་བོར་འཛོག་དགོས་པ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ག་མཐུན་ལ་སྐབས་འདྲིར་བག་ཆགས་བསགས་པས་སེམས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ཐུར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟལ་པོ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་བདག་རྟེན་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དུ་བཞག་ན་འང་ཆོག་པར་ཐལ། རྟལ་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དར་རྒྱལ་ལས། འགག་ལ་མ་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གོ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་ནས་བདག་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་བདག་རྟེན་ལལ་བ་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་བོར་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ཐུན་པས་བདག་རྟེན་དུ་བཞག་ལ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཐག་རྟེན་ལ་རང་ཉིད་མངོན་ཐུར་དུ་ཡོད་པ་དེ་འགག་པའི་སྒྲིན་ནས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐྱིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག ། ཉོན་ཡིད་རྟག་ཏུ་མངོན་ཐུར་དུ་འཇུག་པས་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བཅུན་རེད་མཐའ་བས། འདི་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་འགག་སྐྱབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་གསུངས་ཤིང་འདྲིར་སྒྲིན་མས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་སྐྱབས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ལ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲིན་མས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་བྱལ་གྱི་འབྱེད་ཚུལ་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ཐུན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་སྒྲིན་མས་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིན་མས་འཇུག་དེ་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཐུན་མ་ཡིན་པའི་འདྲུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིན་པར་འཇུག་པ་ཁྱེད་གདགས་སོ། ཁྱེད་དང་། བསྟན་པ་ལས། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྩེ་སུ་ནི་མིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིན་མས་འཇུག་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་ན་འགོག་སྒྲིན་མས་ལ་ཡང་འདྲ་བས་དེའི་ཆེ་ཤི་ལུས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་སྤོང་བའི་ཆེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་བཤད་མི་དགོས་པར་སྒྲིན་མས་འཇུག་རང་ཉིད་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ལ་ན་བཏབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྱུང་ལས། འགོག་སྒྲིན་མས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་སེམས་ཡོད་ཡིན་ཁྱེད་ལ་ན་བཏབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛོན་དང་མཚུངས་ཐུན་ཅི་རིགས་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ཐུན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲིན་མས་འཇུག་གཉིས་

གྲི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་སྒྲིམས་གྲི་ཚོ་ཉོན་ཡིད་མེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ཚོ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པས་
དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྲི་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་ཆགས་སོགས་གྲི་སྒྲིན་ནས་བདག་ཏུ་སྲིད་པའི་ཤུགས་མི་ཉམས་པའི་སྒྲིན་དང་བཅས་པའི་བྱིར། ཐེག་བསྟུས་
འགྲེལ་བ་ལས། འདི་ལྟར་དེའི་དུས་སྐབས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྲི་ཡིད་མེད་ན་ངར་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནི་འཕགས་པས་ཀྱང་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ནི་སྤང་བ་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲིམས་འཇུག་དེ་
གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞི་མ་ཞིའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་ལྡན་གྲི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་འདུ་བའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྲི་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེའི་ཚོ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་སྲིད་པའི་བསྐྱར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་
བསྟུས་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྲི་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་གྲི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྒྲི་
སྲིད་དེ་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་ཡང་སྒྲི་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་
ཚིག་མེད་པའི་སྒྲིན་བརྒྱུད་ཚུལ་ལ་རོལ་མཆོ་སོགས་སུ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དེས་ཚིག་ལ་ངར་སེམས་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་བྱིར།
ཞེས་པ་རྩལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་སྟེ། ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་པའི་ངར་སེམས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ཉུག་ཏུ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྩལ་པ་མ་
ཐོན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ཆོགས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཉུག་ཏུ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ཉུག་ཏུ་ངར་
སེམས་པའི་བྱིར་ཡིད་དོ། ཞེས་པའི་དེས་ཚིག་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བྱིངས་མདོ་
ལས། ལྷ་ལོ་གོམས་པ་ལའོ། ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་ རྒྱུན་ཏིང་བྱིན། བྱིད་པ་པོ་ལ་ཨམ་པོ། ཞེས་པས་ཨམ་བྱིན། ལྷ་ལོ་ཞེས་པ་མ་ན་རུ་བསྐྱར། ད་
གཉིས་དང་བྱིངས་མཐའི་ཨ་ཡང་བྱིས། ན་སོག་མེད་ཨ་ལ་དངས་པས་མན་ཏི་གྲུབ་ཅིང་ཉུག་ཏུ་གོམས་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་ལ། སོ་སྒྲིའི་གནས་སྐབས་སུ་
རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ང་ཞེས་པའི་གོམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཉོན་ཡིད་ལས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དས་མཐོང་ངས་ཐོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་
དེས་ཚིག་ཀྱང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སོ་སྒྲིས་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ངར་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པས་གསུང་བ་དེ་དང་མཚུངས་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས། དེའི་ཚིག་ནི་
ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྤྱིང་བོ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྒྲིས་པའི་ཚོ་ཉོན་ཡིད་
མེད་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ངར་འཛིན་དང་བལ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ངར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དག་བཅོམ་སྒྲིན་དུ་
འཕེན་ལ། དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིར་ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་འཐད།
མི་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིར་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཚོ་དེ་འགག་དོན་མེད་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིར་ཉོན་ཡིད་མི་འདོད་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་དགོས་པས་དེའི་ཚོ་ངར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་དགོས་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་བསྟོ་གཞི་ཞིག་དགོས་པས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དཀའ་འགྲེལ་ལས།
ངར་འཛིན་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ན་དགེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་དོ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་
བསམས་ནས་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་པའི་ངར་འཛིན་ལ་མི་དགེ་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གོང་མའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་འཛིག་ལྟ་ཆོས་
ཅན། མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟུར་དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་ཀུན་བདགས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ཕྱན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ལ་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་ལྷུ་བ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གོང་མའི་སས་བསྟེས་ཀྱི་
མཐོང་སྤང་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་བཏུས་དར་རྒྱུ་ལས། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་
ཁམས་ན་ལྟ་བུ་ཕྱ་དང་ལྟ་མེན་ཕྱ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་རེ་རེ་ལ་ལོག་ལྷགས་བརྒྱ་བརྒྱ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོ་བཞི་བཞི་བོར་བས་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་གྲུག་
བ་གཉིས་སྟུ་ཡོད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གོང་མའི་སས་བསྟེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་སྟེ། མཐོང་ལས།
གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལྷང་མ་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་ཐོག་མཚམས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུ་ལ་ཉོན་
ཡིད་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་མ་ཟད་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ནང་དུ་བསྟེས་ཏེ་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡང་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྟེས་ནས། རྣང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། གནས་ན་འང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི། མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་དབང་སྟེས་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྟེད་
ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆེ་གཅིག་གསལ་བས་སྒྲིབ་ན་ཡང་། སེམས་ཀྱི་ལྷང་པར་
རྒྱན་དག་ལ། ཞེས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་སྒོ་གཞན་དང་གཞན་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་པ་དེས་སྒྲིབ་ནས་མི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རེ་
ཞིག་ཕྱི་མ་བཞག་ལ་ཕྱ་མ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒོ་བ་པ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུ་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་མ་ཟད་གཉིད་ལོག་
པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྒོ་མི་སྤྲིད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་
ལྷུ་བ་ན་གཉིད་ལོག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་ཤེས་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིད་ལོག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་མིག་དབང་དེས་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བདག་རྟེན་ཕྱིད་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་བོར་ཐལ་
བའོ། ཡང་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འདས་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་སོགས་སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

ཡང་ཁ་ཅིག འགོག་པ་མཉམ་གཞག་གནས་སྐབས་དུས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། མི་རྟག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པའི་
རྒྱུ་ལ་ཉོན་ཡིད་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལ་མེད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་སྟོམས་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཉོན་ཡིད་མེད་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་པ་མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་
རྟག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྷུ་བ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་རུང་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བར་མཉམ་གཞག་ཅེས་པ་དེ་སུམ་ཅུ་པ་ལས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ན་མེད། འཛིག་
རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། ཞེས་པའི་འདས་ལམ་དེ་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་སྟེ། སྦྱར་འཕགས་ལམ་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་ལྷུ་བ་ཀྱང་འདས་
ལམ་དང་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེར་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུམ་
བར་མ་ལས། ཇི་ཅོམ་དུ་གཉིས་པ་དེ་ཅོམ་དུ་དམིགས་པའོ། མི་གཉིས་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་

སྟེ་འཇིག་རྟེན་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་སྟོང་སྒྲིམ་མ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡང་རྩེ་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩེ་འཕུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སྟགས་བྱེད་པའི་བྱང་
འཕགས་དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེ་འཕུལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་
ལས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་རྩེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་རྩེས་ཐོབ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ངང་ནས་སྟོང་ལམ་རྣམས་བཞི་དང་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སྟགས་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་སྟག་པའི་
རྩེས་ཐོབ་གྱི་བྱ་བ་འཛིག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགོག་སྟོམས་གྱི་ཆེ་ཉན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་
ཡིད་ཤེས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོང་གིས་ཕྱ་པོ་དག་དང་འབྲ་བ་དང་། ཞེས་བྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་གོང་དུ་
མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉན་ཡིད་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཡིད་དུ་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱན་ན་
ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཉུང་མཐའ་ལ་ཡང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས།
མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྩེ་རྒྱན་ཆད་པའི་ལོག་པ་ནི་མེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་དེ་ཉུང་ཡང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཡིད་དང་
སྟན་ཅིག་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཡིད་གྱི་རྒྱན་ཕྱི་མའི་ཡིད་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོང་དང་
མཚུངས་ཕན་གྱི་ཉན་མོངས་བཞི་སྟགས་མེད་པར་ཐལ། བྱོང་ཉན་ཡིད་དུ་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་
མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་གསང་ལས། ཡིད་དེ་ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། གནས་སྐབས་དེ་ན་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་ལུས་པ་གཉིས་དང་ཕན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རང་ལྷགས་ལ་ཕྱི་མ་ལས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩེ་བཙུན་རེད་མཐའ་བས་བྱོགས་གཉིས་པ་འདི་ནི་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཚ་བར། ཉན་མོངས་ཅན་དུ་འཛིག་བྱེད་པའི། གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་རིགས་ཅམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་།
།ཆོས་འཛིན་བསྐྱེད་ཅུས་མ་ལོག་ཕྱིར། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་པའི་སྟོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བྱལ་སྟེ།
དབང་ཐོབ་དག་བཅོམ་གཉིས་དང་འགོག་པ་མཉམ་གཞག་སྟགས་གྱི་ཆེ་ཉན་ཡིད་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱན་གྱི་ཡིད་ཡོད་པས་འཇུག་ཤེས་གྱི་བདག་རྟེན་
མེད་པའི་སྟོན་མི་འོང་ལ། །ཡིད་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཉན་ཡིད་གནས་འགྱུར་གྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡང་མི་ཡོང་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཟག་བཅས་སུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟེ་ཉན་ཡིད་དེ་ལ་ཉན་མོངས་པའི་སྐྱེལ་པ་ཅན་དུ་འཛིག་བྱེད་རང་གྲོགས་ཉན་མོངས་
བཞི་དང་། །ཤེས་སྐྱེལ་དང་བཅས་པར་འཛིག་བྱེད་འཇུག་ཤེས་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྤང་བ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཅུས་
པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདི་དག་གི་ཆེ་ཕྱ་མ་ལོག་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཡོད་པས་ཤེས་སྐྱེལ་གྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཐ་སྙད་སྟོན་ཆོགས་
འདོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟན་ཅིག་སྟེ་བའི་རྟེན་བྱས་ནས་ཆོས་འཛིན་པ་ཤེས་སྐྱེལ་བསྐྱེད་པའི་ཅུས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། རིགས་ངེས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉན་མོངས་སྤོང་བར་ཐལ། དེས་ཉན་ཡིད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནས་ཉན་ཡིད་གཏན་དུ་ལོག་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཉན་ཡིད་ལ་སྟོན་མངོན་གྱུར་པས་བྱལ་ཅིང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤོང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལ་
དབང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པས་དེའི་འཁོར་དུ་ཉན་མོངས་བཞི་གཏན་མི་འབྱུང་བར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྤོང་དང་ནི་

བར་མི་རྟོག་པ། ཁེས་དང་། མདོ་ཕྱེ་རྒྱན་ལས་ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སློབ་དཔོན་སྐྱ་
སྐྱབ་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བཞེད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤོང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
ཀུན་བཏུས་དར་རྒྱུ་ལས། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེའི་བཞེད་པས་ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་སྐྱབ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྟེན་གཞིའི་མདོའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ས་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལ་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་མོ་སྤངས་པས། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། དེ་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པ་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། ཅིག་ཅར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང་རོ། ཁེས་སོ། །

སྐྱས་པ། སློབ་ཤེས་ཉེ་མ་འབར་བའི་གདེངས་ཀ་ལས། ཀུན་མོངས་སྟན་པའི་བྲ་བ་མཐར་བྱེད་པའི། ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱའི་སྤང་བ་སྤོས་པ་
ཡིས། སློབ་གསལ་རྒྱུ་རྒྱལ་རབ་དགའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྲེལ། ལྷ་རིགས་ལང་ཚོ་དར་བའི་གཞོན་ནུ་འདིའི། མཆེད་པོ་སྒྲོན་དགའི་བསྐལ་བར་ཅི་སྟེ་
མེད། ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་སྟེག་མོ་ཡིས། འདི་ལྟའི་མཛའ་བོ་རྟེན་པར་གྱུར་ཅིག་གྱ། ཐུབ་བསྟན་སྟེག་རྩེས་འགོ་སྟོན་མི་འབྲུལ་བའི། །
བཤད་སྐྱབ་དབྱགས་བྲལ་འབྱུང་བའི་སྟངས་སྟབས་གར། བསྐྱར་བའི་ཚས་བརྒྱད་རོལ་པ་ལེགས་བྱས་ཀྱི། རྟེན་འཛོམ་འབྲུལ་བས་གཡེང་རྣམས་སྟོང་
རྩེའི་ཡུལ། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་མགོན་ལ་གྱས་བརྟེན་ནས། ཀུན་མཁའ་མང་ཐོས་བའི་དཀའ་སྤྱད་རྒྱུར་སྤངས་པས། འཕགས་བོད་མཁས་པའི་ལེགས་
བཤད་དགའ་སྟོན་ལ། ཁོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཁོ་བོས་རྟེན། རྒྱལ་འདིར་འབད་པ་ལས་བྱུང་ལེགས་བྱས་ཀྱི། ཆ་ཤས་ཡོངས་སྤྱོད་གང་བའི་
བསལ་ཟེར་ཅན། རང་བཞིན་དག་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་མཁར་འཕགས་ཏེ། དོན་གཉིས་ཀུན་དའི་དགའ་ཚལ་འབྱེད་གྱུར་ཅིག །

ཅས་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནད་རྣམ་པར་བཤད་པ་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས་ཁེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚས་གྲ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤིས་འབྱེལ་གྱི་གྲ་ཆོང་ཐོས་བསམ་སྤྱིང་ནས་སྟོ་མང་
དཔོན་སློབ་དག་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྤུལ་པའི་སྐྱ་སྐལ་བཟང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱུར་དཔོན་སློབ་བཟང་ཤེས་རབ་སྟགས་འཛིན་གྱའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བའི་ངོར། བཅུན་
བ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མས་རང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ས་སོ་རྟའི་ལོ་ཁྲུམས་སྟོང་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་པོའི་ཉོན་ཚས་སྟེ་ཆེན་པོ་དགོན་ལུང་བུམས་པ་སྤྱིང་དུ་རྟོགས་པར་བྱུར་
བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྒྲིན་མ་ཚོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའོ། འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་སྟེ་མའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །

(12) ཟླ་པར། ཤ་བ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མེན། །
(13) ཟླ་པར། གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་བ་མེན། །

དཔལ་ཤུམ་མེ་བདེ་འབྱུང་ནི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ། མེ་མུ་པ་ཏ་ན་མེ་སྤྲོ་ལ་ཞོན་ནི་བརྟུ་བྱ། ཏི་ར་ཏུ་གརྩ་མེ་གསེར་གྱི་མངལ་ཅན་ཆངས་པ།
ཨ་ནི་ག་ཤུམ་མེད་དང། དེ་ལ་པ་ཏི་ཐུར་ན་ལུས་མེད་བདག་པོ་སྤེ་འདོད་ལྟ་དང། ལྡོ་ད་ར་མེ་ཐུ་ར་མུས་ཐ་གུའི་སྟོ་བར་བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱས་
བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཆོག་གཏེར་འགྲེལ་བ་ལས། བྱིས་པའི་དུས་ན་ཐ་གུའི་སྐར་ལས་བཅངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང། འདོད་འཇོ་འབྱུར་
གསར་ལས། ལྡོ་ད་ར་མེ་མེ་ཏོག་སྟོའོ། །ཞེས་དང། གྲགས་པ་དང། སྤང་རྩེ་དང། རོལ་པ་དང། སེལ་བའི་དོན་གྱིས་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་པོ་རྒྱམས་
འདིའི་སྟོ་བ་ལ་ཐན་པའི་བྱིར། དེས་ཉེ་བར་མཚན་པ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལགས་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་ཐོང་བཅངས་སོགས་ལ་གཞན་ཅུའི་རྒྱན་དུ་
གསུངས་པ་ལྟར། འདིའང་བྱིས་པ་གཞན་ཅུའི་སྐབས་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་པོ་སྟོ་བའི་དོས་སུ་བཅངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །འདོད་འཇོ་ཤོང་སྟོན་གྱི་
འབྱུར་ལས། མེ་ཏོག་སྟོ་ནི་སྟོ་མོ་གྲགས་མ་ཞེས་བྱ་བ་བྱབ་འབྱུག་གི་རྒྱང་མའོ། །དེས་མེ་ཏོག་སྤོང་བ་མགོ་ལ་འཇོག་པར་འདོད་པ་ལ་མ་སྐྱབ་པས་སྟོ་
བ་ལ་བཞག་གོ། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་མཚན་པས་མེ་ཏོག་སྟོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཐུ་མ་དང་མི་མཐུན་པ་རྒྱ་དཔེ་མ་འདྲ་བར་མངོན། དབང་ཕྱག་ལ་
བདེ་འབྱུང་ཞེས་པའང་གཉན་སྟོན་གྱིས་སྟོ་མོ་ཐུ་མ་ལ་བརྟན་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པ་ནི་རང་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་རྩལ་བཤད་དགོས་རྒྱལ་
གཞན་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་རྩལ་བཤད་པ་དེ་སྤྱག་བདེན་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐྱབ་བཤད་པ་བཞིན་འབྲེལ་མེད་པས། དཀའ་འགྲེལ་ལས། མཚོག་ཏུ་དགའ་
བའི་གཟུགས་འཆང་བས་བདེ་འབྱུང། ཞེས་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཟུགས་དང་ཐན་པར་གསུངས་པ་ལགས་ཏེ།
རབ་འབྱོར་རྒྱ་བས། ཤྱ་ཞེས་པ་ནི་མི་ཟད་པ་དགེ་བའི་དོན་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤུམ་མེ་བདེ་འབྱུང་དམ་དགེ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་
ལས་ཐར་པ་སོགས་འཐོབ་པ་དགེ་འབྱུང་གི་དོན་དང། གནས་སྐབས་སུ་དགའ་བ་སྦྱིད་པ་བདེ་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ཅིང། དེ་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་གྱི་ཐ་མ་དགའ་མགུར་གནས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དབང་ཕྱག་གི་གཞུང་
དངས་པ་ལས། ཐར་པའམ་ཡང་ན་སྟོ་ཡི་ལུས། ཀྱང་དུ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་དག ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཐོབ་འབྱུར་བས། དེས་ན་དགའ་མགུར་
གནས་ཞེས་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཐུན་ཞོན་ཡང་ཁ་ཅིག་ཐུན་གྱི་ཤུགས་འཆང་བའི་སྒང་པོ་ཆེ་ཞེས་སྐྱར་མཚོགས་ལ་བཤད་ཀྱང། འདོད་འཇོ་
ལས། ཐུན་ཆེན་པོ་སྒང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་འཇོན་པའི་ས་བྱང་བུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་འདིའི་བཞོན་པ་ཡིན་པས། ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་དལ་གྱིས་གཡོ་
བས་བརྗིད་པའི་ཉམས་དང་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒང་པོའི་སྐྱེས་རབས་ལས། སྟོན་ཀའི་ཐུན་ནམ་ན་བུན་གྱི་ཆོགས་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན་རྒྱར་འོངས་
པ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསེར་མངལ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་བཏུས་གྱི་འགྲེལ་པ་བྱང་བཟང་གིས་མཛད་པར། རྒྱ་དང་ས་དང་མེའི་
དྲེལ་འཁོར་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིང། མེའི་དབུས་སུ་སྒོ་དང་ཆེན་པོ་འོད་འབར་ཞིང་གསལ་བར་གནས་པ་དེ་སྤྲོན་ཅིང་བརྟོལ་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་
པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་བློའི་མངལ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་བརྒྱལ་གནས་པ་གདོང་བཞི་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་འཇིག་རྟེན་རྒྱམས་སྤུལ་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཆངས་
པས་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་མེ་དྲེལ་གྱི་དབུས་སུ་གསེར་གྱི་སྒོ་དང་སྤྲོན་པ་ལས་བྱུང་བར་བཤད། དུན་པའི་གཞུང་ལས། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་རབ་མཛེས་
པའི། སྒོ་དང་རྒྱ་ལས་རང་བྱུང་སྟེ། །དེ་ལས་རང་ཉིད་ཆངས་པ་སྐྱེས། །རང་བྱུང་ཞེས་སུ་རྒྱས་པར་གྲགས། སྒོ་དང་དུམ་བུ་གཉིས་གྱུར་དེས། །མཁའ་དང་
ས་ཅུ་དེ་ནས་ཆགས། ཞེས་སྒོ་དང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང། དེ་གས་ནས་ནམ་མཁའ་དང་ས་གཞི་བྱུང་བར་བཤད་དེ། རྒྱ་ནག་ཤེའུའི་ཐོལ་འཇོན་པ་དག་
དང་པོར་དུན་དུན་ཞེས་གནམ་ས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་

ཅིང་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ན་དཀའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་མདའ་ལྔ་འཕངས་པས་དཀའ་ཐུབ་ལས་ཉམས་པས། དེ་བདུད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཤེས་ནས་
དབང་ཕྱུག་ཁྲིམ་ཏེ་ཉི་མ་ཟླ་བ་མའི་མིག་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་མའི་མིག་ལས་མེ་ཐུར་བས་བདུད་ཕྱིག་ཅན་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷས་མེད་པར་བྱས་ཞེས་མངོན་
བརྗོད་ལས་འབྱུང་ངོ་། མདའ་ལྔ་ནི་སྒྲིན་གསལ་ལས། དྲིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མྱོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱལ་
བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མདའ་ལྔ་འོ། ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་བའི་ལྷའི་ཐེབ་སྦྱར་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དགོན་བྱེད་རབ་ཏུ་འདུ་
བྱེད་དང་། མྱོངས་བྱེད་དེ་བཞིན་བརྒྱལ་བར་བྱེད། འཆི་བྱེད་རྣམས་ནི་འདོད་དབང་གི་མདའ་ལྔ་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས། ཞེས་གསུངས། རབ་
འབྱོར་ཟླ་བས། མདའ་ལྔ་ནི་སྦྱོར་བྱེད་དང་། སྟེང་བྱེད་དང་། མྱོངས་བྱེད་དང་། སྐྱེས་བྱེད་དང་། འཆི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
མིང་འདོགས་མི་འདྲ་འདྲ། སྒྲིན་གསལ་གྱི་མཆན་ལས། འདོད་ཆགས་རྒྱས་ཤིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་དྲིགས་པར་བྱེད་པ། ཞེས་པ་ནས། མི་གཡོ་བས་རོ་
བཞིན་དུ་བྱེད་པ་སེམས་མེད་པར་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྦྱར་ན་དོན་འདྲ་ལ། ཆོག་གཏེར་འབྲེལ་བར་སྦྱོར་བྱེད་འདར་བྱེད་སྟོགས་ལྔ་དང་།
མངོན་བརྗོད་གཞན་ལས་གསོད་བྱེད་རྗེ་བྱེད་སྟོགས་ཐུར་བཤད་པ་རྣམས་འདྲ་མི་འདྲ་བརྟག་དགོས། ཐ་གུའི་རྩོམ་པའདྲ་ཟེན་ལ། སྟོགས་སྦྱོར་
བསྐྱེད་པ་གཞན་ཏུ་གདོང་དུག ཆོགས་བདག་ཉི་མ། ཟླ་བ། སྐྱེས་མཁན་ལུར་བུ་སྟོགས་སྦྱང་དོ། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྔ་ན་
འདས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་ཆེན་པོ་རང་རང་གི་གནས་ན་འཁོད་པའི་ཆོ་སྒྲོས་དང་མཐུ་སྟོབས་རྩ་འབྲུལ་སྟོགས་འབྲུན་ཟླ་མེད་
པར་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བཙུན་ལྔ་འདས་ཀྱི་བྱུང་དུ་ཉི་བར་སྟེབ་པ་ན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མེ་ཁྱེར་བཙུན་པ་བཞིན་བེལ་གྱིས་མཁན་པས་ཁེངས་
དྲིགས་བསྟོལ་ཏེ་གཞུག་གི་ཙོད་པ་ཅ་གྱིས་གང་གི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱར་འདུད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ལྷའི་ཡང་ལྟར་གྱུར་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་མཐའ་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག་ན་པེ། ཆངས་པ་ཆོས་ཅན། སྒོང་སྦྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། གསེར་གྱི་སྒོང་ལས་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ལུང་ཐུར་དངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། གསེར་གྱི་ཁ་དྲོག་ཅན་གྱི་བརྒྱ་སྒོང་འདི་དབྱིབས་ལྷ་བུ་ཞིག་ལས་སྦྱོར་པས་དེ་ལྟར་བཤད་
ཀྱི། སྒོང་མཆན་ཉིང་པ་ལས་སྦྱོར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྩས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་དང་དཔུལ་བ་བར་དོ་བ་གསུམ་
གང་ཅུང་ལ་རྩས་སྦྱོར་གྱིས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དཔུལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་། བྲིད་པ་བར་མ་རྩས་ཏེ་སྦྱོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེར་མ་ཟད་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་པོར་སྦྱོར་པའི་ཆོ་བོངས་ཆོད་རྫོགས་ཤིང་གོས་དང་བཙས་པར་རྩས་ཏེ་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
གཞུགས་ཅན་རྣམས། ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཙས་པ་ཉིད། ཞེས་སོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་པེ། སྦྱོར་གནས་བཞི་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་རྩས་སྦྱོར་སྒོང་སྦྱོར་འགལ་
མི་དགོས་པར་ཐལ། སྒོང་སྦྱོར་དང་མངལ་སྦྱོར་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒོང་ལས་སྦྱོར་པའི་བྱ་དེ་མངལ་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མངལ་ལས་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འོ་ན་དོད་གཤེར་སྦྱོར་ཀྱང་ཡིན་པར་ཐལ། བ་མའི་ཁུ་ཁྱག་དང་ལྷས་ཀྱི་དོད་ལས་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་
འབྲིག ཡང་ཁ་ཅིག གསེར་གྱི་སྒོང་ཆུ་དཀྱིལ་ནས་བྱུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་འབྲེལ་པར་མེ་དཀྱིལ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། གཉིས་ཀ་རིག་བྱེད་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དངོས་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་བྱེད་ལས་
ཆངས་པ་དབང་ཕྱུག་གིས་བོན་ལས་སྦྱུལ་བ་དང་། ཁུབ་འཇུག་གི་རྩོམ་པའི་བརྒྱལ་སྦྱོར་པ་དང་། ཡང་ཆངས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
ཅད་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཁུབ་འཇུག་གི་སྦྱོར་དོན་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་ཁུབ་ཅིང་འཇུག་པ་བཙས་དོན་བྱེད་པ་ལ་བཤད་ནས། ཡང་ཁུབ་འཇུག་
སྟེ་གཞན་དུ་བོས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཆངས་པ་སྒོང་སྦྱོར། ཁུབ་འཇུག་མངལ་སྦྱོར། དབང་ཕྱུག་བདག་ལས་སྦྱོར་པར་བཤད་པ་སྟོགས་འགལ་

འདྲུ་སྒྲིན་ཆོགས་བཤད་པ་དངོས་གནས་སྤྱུ་ཁས་སྤངས་མི་ཅུང་བའི་ཕྱིར། དོན་དངོས་པོ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཆོས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་གནས་
རྒྱུ་ལས་རིམ་ནས་ཆགས་པ་དང། བརྟེན་པ་རྒྱུ་ལས་རིམ་ནས་ཆགས་དགོས་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་ག་བསེས་ནས་བཤད་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་
ན་རེ། འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞེས་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་གསར་དུ་ཆགས་དུས་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱུ་མཉེ་ཆགས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། བསྐལ་པ་ལྷ་མ་མེས་ཞིག་ན་ཕྱི་མ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་འགོ་བརྒྱུ་མཉེ་ཆགས་དགོས་ལ། ལྷ་མ་ཆུ་དང་རྒྱུང་གིས་ཞིག་ན་ཕྱི་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱུ་མཉེ་
ཆགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་པ་ལ་ཆེར་ལས་ཐོག་མར་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་བསྐལ་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་པས། འདིའི་ལྷ་མའི་བསྐལ་པ་དེ་མེ་འཛིག་གིས་ཞིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དོགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱུ་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆེན་ལས།
ཆངས་པ་འང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་བཞི་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་པ་མེ་དང་ཆུ་དང་ནི། རྒྱུང་གིས་རྒྱུ་མཉེ་ཆགས་དུ་འབྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་འཛིག་པས་དེ་ཉིད་ནི་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར་བདག་པོ་ཉིད་དུ་
མངོན་པར་རྒྱུ་མཉེ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དེ་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲིའི་རིས་ལས་ཞེས་སོགས་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་
པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་མཛད་དོ། བྱས་པ་ལ། འོ་ན་གསེར་འབྲེང་ལས། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་ལས་བསགས་པའི་ཕྱིར་དང། འོག་སྒྲིའི་གནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འང་སྒྱིར་བཏང་མ་ཡིན་པར་བསྐལ་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཐོག་མར་མ་
བྱུང་ན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྤུལ་སྟུང་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་ལོག་ལྟ་སྟེས་པ་འགོ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ལས་དབང་
གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་རྒྱུ་མཉེ་ཆགས་དེར་མི་སྟེ་བ་དང། དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཡོ་སྒྲུབ་དཔལ་པ་སོགས་རྒྱུ་གཞན་དུ་མ་འཛིག་
པར་འབྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་ལ་ལུས་མེད་བདག་པོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལུས་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལུས་མེད་དང་ལུས་མེད་ཀྱི་བདག་པོ་སོ་སོར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་འང་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་བཛྲུ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲོད་
པ་དང་འདྲོད་ལྟ་གཉི་ག་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པར་མིང་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། སྦྱ་དེ་འདྲོད་ལྟ་སྦྱར་བའི་ཆོ་རྒྱ་མཚན་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། འདྲོད་པའམ་འདྲོད་ཆགས་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ་དེ་ལ་ལུས་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མཉེ་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིའི་ལ་གནས་ཏེ་བྱིད་པའི་ཀྱན་སྦྱོར་སྒྲིན་ཆོགས་ཚུལ་པས།
ཡིད་ལ་ཉལ་དང་ལུས་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྦྱོད་འཇུག་ལས། གཞོད་པའི་ཆོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལ། བདག་གི་སྒྲིའི་ལ་ངེས་
པར་གནས་འཆའ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་འདྲོད་བྱིད་ལ་ལུས་མེད་དང། དགའ་རབ་དབང་ལྷག་གིས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མཉེ་ཆགས་ལ་ཐབས་
སྒྲིན་ཆོགས་ཀྱིས་འདྲོད་བྱིད་བསྐྱེད་ནས་བྱིད་པར་འཆང་བར་བྱེད་པས་དེའི་བདག་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་ཁམས་གོང་མ་ལ་སྒྲིན་ཏེ་
འདྲོད་ཁམས་པ་རྒྱུ་མཉེ་ཆགས་ལུས་ཆུང་བས་མེད་པ་དང་འདྲ་ཞིང། འདི་དེའི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དོན་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་
ཆད་བྱེད། འོད་ཆུང་རྒྱུ་མཉེ་ཆགས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། ལུས་ནི་ཉིས་འབྱུར་ཉིས་འབྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲིན་སྒྲིན་འཇོག་གིས་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་མན་
ཆད་ལུས་མེད་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་བཙམ་ཐུན་འདས་ལ་སྒྲིན་པོ་རྒྱུ་མཉེ་ཆགས་ཀྱིས་བཏུད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལའང། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མདོ་ལས། ལྷ་དང་མི་
རྒྱུ་མཉེ་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང། སྐབས་གསུམ་པ་དང་དབང་པོའི་དགྲ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་གཞུག་རྒྱུ་དུ་བྱུར་ཚུལ་

གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཕྱགས་ནས་དེ་དག་གི་དེ་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐུར་ཚུལ་
གྱི་སྒོ་ནས་བཞུན་པ་ཡིན་ལ། འདྲི་ལྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ལམ་ལྟར་སྤང་བཞུན་པ་རྣམས་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་མེག་མེད་
དུ་བཅོམ་ཉེ་སྤྱོད་པ་ཟེར་པར་ཐུར་པ་དེའི་སྒོ་ནས་བཞུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུར་མ་ནི། འདྲན་པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ཐུན་འདས། །
ཞེས་པ་ལྟར་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་སྟགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏྲན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞུན་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི། སྤྱོད་པ་ཟེར་འདྲན་མཆོག་གྲུའི་དྲོག་ བཅས་པ་
ལྟར་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བཞུན་ཚུལ་ཡིན་པས་སྐབས་འདྲི་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟར་པའི་བཞུན་པ་བཅོམ་ཐུན་འདས་
ཀྱིས་བྱེད་པ་དང། བྱེད་པའི་བཞུན་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་རྣམས་ལྟ་མ་ཡིན་གྱིས་བྱས་པའི་གཞུང་གི་
ཉེད་ནས་ལྟ་སྟོན་གཏན་ལ་དབབ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་སྐབས་སུ་བཞེན་ཅིང་རྒྱར་སྤྲོད་པ་གྲགས་བྱེད་པས་ལྟ་མཉམ་གྱི་རྟེན་འབྲང་དུ་བཤད་ལ། དེའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་གསུམ་ཐུ་མ་ཐུ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་དམན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་བ་གྲུབ་ཉེ། མངས་པ། ལྷག་འཇུག་ །དབང་བྱུག་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པའི་
གྲུབ་མཐའ་བཞུན་ཚུལ་གྲགས་ཆེ་ལ། བརྒྱ་བྱེན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱིར་མངས་པ་རྟག་ཞི་བས་བྱས་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་མཉམ་པོ་དེ་ཀྱང། སྤྱིའི་ལྷངས་
གཏུགས་ས་བརྒྱ་བྱེན་གྲགས་ཆེ་བས་རིག་བྱེད་དེ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་བརྒྱ་བྱེན་མདྲི་སྤྱོད་པ་ལྟ་མཉམ་པ་འཕྲོག་ཆེད་དང། བདུད་ཐིག་ཅན་ནི་
བྱེད་པ་རྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིད་བསྐྱར་ཏེ་སྟོན་པའི་བཞུན་པ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱགས་པར་བྱེད་པའི་འགལ་སྤྱོད་པས་འདྲི་དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་ཉེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་གཞན་སྤྱིའི་སྟོན་པ་སྟགས་སྤྱོད་པ་དང་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
མེད་པར་ཐུར་པ་དང། རང་ཉིད་ཀྱི་བཞུན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཁོ་ཀྱིས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་ཟབ་མོ་
རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་དབང་དུ་བཞུན་པ་འདྲི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱུད་པར། ལྷོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར། མཐོང་
པའི་རྒྱ་མཚན་རྟེན་འབྲུང་གི་ །ལམ་འདྲི་ཉིད། ཅས་དང། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདྲི་མདོ་དང་ལྟ་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་
ཀྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། མི་ཡི་སེང་གེ་ཤེས་རབ་པ་རྣམས་ལྟོན་བརྟེན་ནས། །ལྟ་སྤྱོད་ཅན་མང་སྤྱོད་བྱེད་འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་
ཞེས་དང། ཅ་ཤེ་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང། །ནས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་
འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་རྩིས་དང་བཞུན་པ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་དོན་ལྟོན་ཅི་
མ་ལོག་པར་གསུངས་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང། ས་རྣམས་པོའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱིས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་བར་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་
དཔོན་ཤིན་ཏུ་དང་བ་དང་ཐུན་པར་ཐུར་པས། སྤྱོད་པ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ལ་ལྷོད་པར་དུ་མཛད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ། ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་འདྲི་རང་ཅག་རྟེན་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དུ་འདྲེས་པོ་དགོས་ཏེ། རང་གི་སྟོན་པ་མདྲི་མཉམ་པས་མཐོང་ན་དེའི་
བཞུན་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་ལས། གཞན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རྟེན་སུ་འབྲང་མི་རིགས་ན། ར་རྩིས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལྟ་བུ་མི་
མ་ཡིན་ཕྱི་མོ་རེས་བཞུན་པ་དང། ཉམས་ལ

འཕགས་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷ་མའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་རྒྱམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱམས་རྩ་ལྟར་བོར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཆོས་ལུགས་ལྟར་སྤང་ལ་མགོ་མ་འཁོར་བར་རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱི་གཤེགས་བཤུལ་འཇམ་མགོན་སྐྱེ་མས་གསལ་བར་བྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིབ་དགོས་པ་ནི་མཆོད་བརྗོད་དང་པོ་འདིའི་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བབ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། མཁའ་བཙུང་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ནི་གཏིང་
མཐའ་དཔག་དཀའ་བ། ལྷབས་འཕྲེང་གཡོ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་སུ་ཀླུ་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལྟར། འདི་གཉིས་ཀྱང་མཁའ་
བཙུང་གཏིང་མཐའ་དཔག་དཀའ་བའོ། ཡང་ན་མཁའ་བཙུང་པ་ནི་ཟབ་མའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཀླུ་པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། བཙུང་
བས་གཞན་པས་གྱི་ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གཞོལ་བས་རྒྱ་ཆེད། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་སོགས་དུ་མ་དང་། ཁྱད་པར་མདོ་སྤྱི་
རྒྱུན་ལས། སངས་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་པ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཇུག་པ་བཙུང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་
བའི་མཇུག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཁྱུང་དུ་ལེན་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་སྤྱིས་དང་སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མདོར། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལྟར་སྤྱུལ་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་གང་དག་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྟེ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་འདོ། འདི་འདྲའི་དེ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་ལེགས་བཤད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་དུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་ལེགས་བཤད་འདི་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་བརྒྱུད་དེ་རིམ་པར་འོངས་པ་ལོ་ན་ཡིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། འདིས་མཚན་ཏེ་
གང་མས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཆུ་མགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་
རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ། ཅས་སོགས་བྱུང་། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་དགོངས་འགྲེལ་དང་སྒོ་གྲོས་
མི་ཟད་པས་བཤད་ཚུལ་ལྟར་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་གཉིས་བྱེ་བར་བསྟན་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་གསུང་རབ་ཅས་པ་གཙོ་བོར་དེ་གཉིས་ཅན་
ལ་བྱེད་པའང་མི་འཐད། ཚུལ་ཞེས་པ་བཤད་ཚུལ་ཅན་དུ་བྱས་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཅས་པ་
དང་། འོག་ཏུ། འཁོར་བ་ལས་སྒོ་ལ་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་འབྱེད་དགོས། དེའང་གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་
པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་རྩེས་སུ་འབྱང་དགོས། ཞེས་པའི་གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་འབྱེད་མཁན་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་
མཆོད་བརྗོད་བྱས་པ་ཡིན་པས་གོང་འོག་གི་གསུང་རབ་འདྲ་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ན་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་གཙོ་བོ་ཤེར་མདོ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་དང་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་གཉིས་བྱང་ངེས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལྷེ་མེག་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། གང་ལ་བྱང་ངེས་འབྱེད་
པའི་གཞིའི་མཇུག་ལྟ་བུ་ཤེར་མདོ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་པ་སྒོས་མི་དགོས་ལ། སེམས་ཅན་པས་ཀྱང་ཤེར་མདོ་མདོ་སྤྱི་
ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་རྩི་བའི་སེམས་ཅན་པ་ལོ་ན་ར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་གཉིས་ཞེས་པ་བཤད་ཚུལ་ཅན་ལ་མི་བྱེད་པར། བྱང་ངེས་སུ་འཇོག་པའི་
ལམ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱོ་སྒྲོ་མཚན་ཆ་ལས། ཚུལ་ནི་འདྲ་དང་སྤྲད་པ་དང་། སྐྱོ་དང་སྤྲོས་པ་མཚན་ཉིད་དང་། མཐའ་
དང་རིག་པ་དོན་དང་འདོད། ལེགས་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཞེས་ཚུལ་གྱི་སྐྱོ་དོན་བཅུར་བྱེད་ལམ་གྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ལ། རྒྱུ་བཤད་རིགས་

པ་ལས། རྒྱལ་གྱི་སྒྲིན་འདྲེན་པ་དང། ལམ་དང་འབྲེལ་འབྱུང་རིག་པ་དང། ཞེས་གསུངས་པས། ལམ་ནི་ས་ལམ་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ལམ་སྒྲིལ་ལའང་སྒྲུར་དགོས་ཤིང། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་འགྲེལ་པའི་ལམ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཕྱེ་བ་གཞུང་གི་དོན་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཆོག་ཅེས་པའང་མཆོག་གི་སྒྲི་ཉེ་ཆོག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་སྒྲིལ་སྒྲུར་ཡང་རུང་ལ། འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་དཔལ་མགོན་སྤྱུ་སྒྲུབ་ནི་ཟབ་མའི་ལམ་གྱི་བཀའ་བབ་དང། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་བཀའ་བབ་ཡིན་པས། གཉི་ག་བསྐྱེམས་ཏེ་ཟབ་རྒྱས་རུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐོག་པ་མཆོག་གི་ལམ་བཟང་གསལ་བར་མཛད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་པས། བསྟན་པ་མཆོག་ཅེས་པའང་ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ནས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་སྒྲིལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤིང་རྩའི་སྒྲིལ་འཛིན་རྣམས་ལ་བཟླགས་ཤིང། དེའང། ཟླ་བ་གསལ་པའི་ཞབས་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་དབུ་མ་དང། དབྱིག་གཉེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲིལ་འཛིན་གཙོ་བོ་རྣམས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་དོན་གོ་སྒྲའོ། །

རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། གཞུང་ལྷགས་མང་ཐོས། ཞེས་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། ཅེས་པའི་བར་བྱུང། དེའང་གཞུང་ལྷགས་མང་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ། གཞུང་ལྷགས་མང་དུ་ཐོས་པ་རྟོག་ལོ། ས་པམ། བྱ་སྟོན་སོགས་དང། རིགས་ལམ་ལ་ངལ་བ་མང་དུ་བསྟེན་པ་ཆ་བ་ཆོས་སེང་སོགས་སེང་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་དང། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མི་དམན་པ་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་བྱ་བ་སོགས་སུ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོར་སྒྲུར་ཡང་རུང་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུའང། ཟླ་བས་ཆེན་སྟོད་ལ་རིང་ནས་ཞུགས་པ་ཡི། རྒྱལ་སྤྱུལ་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པས་ཀྱང། ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གནས། གསུངས་པ་བཞིན་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུར་ན་གོ་བ་སྟེར་ལུལ་ཆེ་སྟེ། དམ་པ་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་སྟོད་ཕྱོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་ཞིང་སྒྲིལ་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲོ་གོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྟེང་དུ་མདོ་ལྷགས་རིག་གནས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། རྒྱང་པར་རྩ་བའི་གནད་དོན་ཆོལ་བར་འདོད་ནས་རིགས་པའི་ལམ་ལ་སྒྱོང་ལ་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འབད་བ་བསྟེན་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་འཇམ་མགོན་ཟླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་འོལ་ཁ་སོགས་སུ་དཀའ་སྟོད་ཤུགས་དྲག་པོས་བསག་སྦྱང་དང་གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་པ། རྒྱང་པར་དུ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཅིང་དེས་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་བཀའ་བྲིན་ལས་རྟེན་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་སྟོབ་དཔོན་ལྔ་མའི་མན་དག་དང་ལྷན་རྒྱལ། རང་གི་དོན་རྟོགས་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱང་ཆང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་དང། རྒྱང་པར་དུ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་བཟུང་རྒྱལ་གསུངས་པས་རྒྱ་ཆོགས་དང་པོ་བསྟན་ཅིང། དྲིན་གྱིས་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཞེས་ཁེངས་བསྒྲུང་བའང་མཛད་དོ། །ལེགས་མཛོང་ནས་ཞེས་པས་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཞོར་བར་གཟེགས་པའི་མཁྱེན་རབ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་ཞེས་པས་བརྩེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཅིང་གདུལ་བྱ་ངེས་ལེགས་སུ་འཁྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་འདི་ལས་སྟག་པ་མེད་པས་བསྟན་བཅོས་རྩམ་རིགས་པར་བསྒྲུབས་པའང་ཡིན་ནོ། །འདིས་མཆོན་སྐབས་དུ་མར་ལྔ་མ་མང་པོའི་ལྷགས་བཀག་ཀྱང་མིང་བཟུང་མ་མཛད་པ་དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཞོར་བ་བྱུང་ཡང་སྟོད་ཕྱོགས་མི་རུབ་པར་བསྒྲུངས་པའི་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། རྒྱང་པ་གཉིས་པར་ངལ་བ་མེད་བསྟེན་ཞེས་ཀྱང་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ་དོན་ལ་རྒྱང་པར་ཆེར་མེད་དོ། །

སྒྲིན་མའི་ཉན་པར་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྟར། མདོ་དང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྒྲིན་མའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲིན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ལས་གཞན་དུ་འདར་མེད་པས། དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་པས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསམ་སྒྲིན་ལུན་ལུན་ཆོགས་པའི་སྒྲིན་མའི་ཕྱིན་དུ་ཉན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིན་བསྐྱེད་པས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའང་བསྟན་ཏེ། གནས་འདི་ནི་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་བརྗོད་བྱ་དང། བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དང། སྒྲིན་བསྐྱེད་ཅེས་པས་དེའི་དོན་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྒྲིན་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་བྱང་ཆོལ་ལ་འགོད་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་གི་ཉིད་དགོས་སུ་བསྟན་ཅིང། དེ་དག་གི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་འབྲེལ་བ་དེ་འབྲེལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ལ་གཞན་ཕྱི་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག འདི་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། རྩོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད། རྩོག་པར་འཁྱར་བའམ་རྒྱ་ཡིས་ནི། འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་འབྲེལ་བ་བརྟན་པར་ཚུལ་དེ་རྒྱུས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་གི་རྟོགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་འབྲེལ་བ་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིག་པའི་གཙུག་རྒྱུ་སྒྲངས་ན་དུག་ཞི་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་བཤད་ཀྱང་དེའི་ཐབས་མ་བསྟན་པས་སྒྲིན་པོ་དེ་དོན་དུ་མི་འཁྱར་བ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་ཐབས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགོས་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྩིས་མཐུན་ཐབས། སྒྲིན་བྱའི་དོན་ནི་རྩིས་བྱེད་དག ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཙམ་གྱིས་འདིའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་འབྲེན་པའི་ཆོ་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཉིད་དགོས་ཞེས་འབྲེན་དགོས་པ་གང་ཞིག རྟེན་བརྗོད་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡོད། ཉིད་དགོས་ལ་མི་གནས་པའི་སྒྲུང་འདས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་ཚུལ་འཆད་པའི་ཆོ་བརྗོད་བྱ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅས་དེའི་བཤད་པ་ལ་བྱེད་ཅིང། དེ་དང་གདུལ་བྱས་དེའི་དོན་རྟོགས་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཉིད་དགོས་ལ་སྒྲངས་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བྱ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྱེད་ལས། བསྟན་བཅས་དང་དགོས་པའམ། དགོས་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། བརྗོད་བྱ་དང་ཞེས་མ་གསུངས་པར་བསྟན་བཅས་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། དང་པོར་བསྟན་བཅས་ལས་བཤད། དེ་ནས་དེ་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་པའི་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྒྲིན་རྒྱུ་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་དོན་ལུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང། ཞེས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྒྲིན་ཀྱི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང། ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་སོགས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདིས་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཅུང་སོགས་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང། ཐུགས་ལམ་གྱི་སྒྲིན་པོ་འོད་གསལ་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཕྱགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་ཕབ་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱགས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་
སྤོང་བ་ལའང་དངོས་གཉེན་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་སྤོང་བ་ཉིད་འདི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིན་དགོས་ཀྱི། འདི་མེད་ན་ཕྱགས་ལམ་མཐོན་པོ་
སྒྲིན་ཁྲུལ་བྱས་ཀྱང་ཐར་ལམ་ཙམ་དུ་འང་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྩེ་བཅུན་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་ལས། ཕྱགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་རྣམས་ལའང་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཉུང་བའི་སྤོང་བ་འདོན་ལྷགས་འདི་མེད་པས། དེ་རྒྱང་བ་བྱས་ན་ཉུང་བའི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་དུ་གཏན་མི་འགྲོ། ཞེས་དང། རྩེ་སྒྲིན་མས་
དགའ་བཞི་བ་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་ལ་གདམས་པ་ལས། ཟབ་མོ་སྒྲིན་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་ནི་ཕྱགས་དང་ཕར་བྱིན་ཁྱུང་པར་མེད་པར་མཁས་
པ་གོང་མ་རྣམས་བཞེད་པ་ལེགས་པར་མཐོང་བས་ཟབ་དོན་གྱི་གོ་བ་ནི་དབྱ་མའི་བསྟན་བཙས་ལས་བཙལ་ན་ཕྱགས་ལས་རྟོགས་སྒྲིབ་པར་མཐོང་ངོ། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྤོང་བྱན་ལས་ཀྱང། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། འཁོར་བའི་ཙམ་བ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལ་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དབྱ་མ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཕྱགས་དང་ཕར་བྱིན་གཉིས་ཀྱི་ཉུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོག་དམན་དུ་བཟུང་ན་རྩ་རྒྱུང་དུ་འགྱུར་བར་
གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། ཐུབ་པའི་མཐའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ཕྱགས་ཀྱི་རྩལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའོ། །དེ་ལ་
སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུག་པའོ། ཞེས་སོ། །མདོར་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚུག་ཏུ། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་བྱེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་
པའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲིབ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང། གསང་ཕྱགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་པའི་བརྟེན་ཏུ་དང་ཐུབ་
ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབབ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་གསུམ་མེད་པས་རྩལ་
འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་ཕྱགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གོ་ན་བསྟན་པའི་
སྤོང་བོ་སྤོང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་དང། བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅེས་པ་རྣམས་ལ་བྱོགས་རེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་གོ་བ་མཐའ་ཆོད་པ་
སྟེར་ཞིང་ལེགས་བཤད་སྟེང་བོ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མིང་བཏགས་པའི་མཚན་གྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བསྟན་བཙས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག་དགོས་སོགས་བཞི་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྟན་བཙས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིན་དུ་དེ་བཞི་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བརྗོད་
བྱ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ །དེ་བསྟན་བཙས་ལ་ཞུགས་ནས་གཞོད་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་
པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅེས་པས་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ །འདིའི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རེ་རེ་ནས་ཁས་
ཟེར་ན། གོང་དུ་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེའི་སྒྲིན་དུ་དེ་བཞི་རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱང་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཐད་ཐུན་
ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་ནི། ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང། བེའུ་བུམ་སྒྲིན་པོ་ལས། དོན་འགྱུར་དོན་མི་འགྱུར་བ་དག་
ལ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནའང་འཇུག་ཐོག་རྒྱར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་བསོད་ནམས་དམན་པ་ལ་སྟེ་དགའ་ཞིང་སྒྲིན་
ན་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་རྒྱུང་དུས་ཚོས་འདི་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་སྟེ་མི་འགྱུར། ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང། །
སྤོང་བ་རྒྱལ་བོར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་ས་ཏྲ་ཀ་རའི་ཆ་ལ། ཁོངས་སུ་སྤྱད་པས་རབ་ཐུས་པ། ལག་ཐུན་སྒྲིབ་པའི་
ཁ་སྒོ་ལས། ལྷང་རིགས་དྲི་བཟང་ཅི་ཡང་སྟོ། །ཀྱ་ཡེ་སྟན་ཚོག་གཙམ་བུའི་སྒྲིབ་དབྱངས་ཀྱིས། རྣ་བ་གཙོར་བའི་རྟེན་དུག་མ་ཡིན་པར། མདོ་རྒྱུད་
མགིན་པའི་རྩ་རྣམས་སྤོང་དུ། འཁོལ་བ་མཁའ་འགོ་དགར་བའི་རྩེས་སུ་ཞུགས། །

༩ གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ། ངང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ངང་ངེས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ། བྱ་སྟེ་གང་གི་རྩིས་སུ་འབང་
དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དང་སྒྲུབ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་
སྒྲིབ་གིས། ཞེས་པ་ནས། རིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་བྱང། འདི་ལ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དཔལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས། དེ་རྟོགས་པ་ལ་ངང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཙམ་ལ་སྒྲུངས་
པས་མི་ཆོག་པར་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཅིག་ལ་ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས། གང་ལ་རྟོན་སའི་མདོ་དེའང་ངེས་དོན་ཡིན་པ་དེ་ངེས་དོན་
དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་མི་ཆོད་དེ། མདོ་ལས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་བྱི་དོན་ཡོད་མེད་སོགས་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་
དབང་གིས་གསུངས་ཡོད་པས། མདོའི་སྒྲིབ་ཟེན་ལ་བསྟན་ཆད་ཁས་སྐྱབ་དུ་རུང་བས་ཁྲུབ་པ་སྒྱིར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་ངང་དོན་གྱི་མདོའོ། །
འདི་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོའོ་ཞེས་གསུངས་ཆད་དེ་ལྟར་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྲུབ་པའང་མ་གྲུབ་སྟེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་དགོངས་འབྲེལ་
ལས་ངང་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་ངེས་དོན་དུ་གནས་པ་དང། ཐམ་དེས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་ངང་དོན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོན་ན་ལུང་ཙམ་རྒྱ་
མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ངང་ངེས་ཀྱི་མདོ་སོ་སོར་འཛིག་མི་བྱུང་ལ། རང་ཅག་རྩ་བུས་སྒོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོར་འབྱེད་མི་བྱུང་། པརྟེ་ཏ་དང་གྲུབ་
ཆེན་ཡིན་ཆད་ཀྱི་གསུང་གི་རྩིས་སུ་འབང་ནས་ཀྱང་འབྱེད་མི་བྱུང་པས། གསུང་རབ་ལ་ངང་ངེས་འབྱེད་པ་བོར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་
པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་གི་རྩིས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ངང་ངེས་འབྱེད་དགོས། དེའི་རྩིས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་དེས་མཛད་པའི་གཞུང་བཟླ་ག་
པ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་བར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐའ་གཞན་དུ་འབྱེད་པའི་གོལ་ས་མཐའ་དག་བཀག་ནས་འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་གནས་
དགོས་ཞེས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྟེན་བྱེད་པའི་རིགས་ལམ་ངོ་མ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་དཔལ་དེ་གཏན་ལ་
འབེབས་དགོས་སོ། རྟེན་རྩ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང། གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་
ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དཔལ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་གོ། རྟེན་པ་ཞི་བ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། ཞེས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེའང་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཞེས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང། གདོད་ནས་
སམ་ཐོག་མ་ནས་དོན་དམ་པར་སྟེ་མ་སྟོང་བས་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་སྟེ་མཚན་མ་མེད་པ་དང། མ་འོངས་པ་ནའང་དོན་དམ་པར་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་
བས་སྟེ་བ་མེད་པ་སྟེ་སྟོན་མེད་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། སྒྱིར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་
རྣམ་པ་དང། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། འཇུག་པའི་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། རྟེན་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་ཅན། ཞེས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། སྒྲུག་བདེན་གྱི་ལྷག་མ་གཉིས་དང། ཀུན་འབྱུང་གི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལམ་གྱི་བཞི་རྣམས་སྟོན་མེད་དང། འགོག་
བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ནི་མཚན་མེད་དུ་བཤད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ། སྟེ་ཆ་མི་རྟག་པ་སྟེ་འདུ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ། ཐོ་མོའི་མཚན་མ་
གཉིས་ཏེ་མཚན་མ་བསུ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ལམ་གྱི་བཞི་ལ་དེ་མ་ཆད་ཞིང་ལུང་ལས་འདའ་བའི་ཆོ་ལམ་སུན་འབྱེན་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་
ནས་རྒྱན་བཅད་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དུ་བཤད་དོ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ནི། མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས། ཉིང་
འཛིན་གསུམ་གྱི་སྟོང་ལུལ་ནི། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང། བདག་དུ་འཛིན་པའི་རྟེན་དང་ནི། རྟེན་གྱི་ཉེ་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང།
འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་སྐབས་བཞི་པར་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བསུ་དུག་ལ་སྒྱུར་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་བྱང་མི་འདྲ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་བདག་མེད་

གཉིས་ཞེས་པ་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་ཤིང།
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་དེ་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་རྟོང་བདག་མེད་ཙམ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བཤད་ལ། འགྲེལ་པས་ལམ་གྱི་བཞི་
མཚན་མེད་ལ་སྤྱར་ཀྱང། རྟུན་ལས་ལམ་གྱི་བཞི་གང་ལའང་མ་སྤྱར་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཤེས་པ་དང། རྟོང་བ་དང་སྤངས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
ཙམ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པ་ལས། ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་གོ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིག་པ་མེད་པ་རྣམ་
པར་བཞག་གོ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིག་མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་བདག་གཉིས་སུ་
ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྒྱུགས་པ་དང། དེ་རྟོག་ཏུ་ཞི་བའི་
མུང་འདས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགའ་བདེ་འགྲུབ་ཅིང་སྤིང་པའི་བདེ་བ་སོགས་ལ་སྒྲིག་པ་ལས་འདའ་བར་
འཁྱར་བ་སྟེ། རྟུན་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱབ་ཀྱིས་སྒྱུགས། རྟོག་ཏུ་དགའ་དང་ཐུན་པ་འོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་
བཞི་ལ་སྤྱར་ཚུལ་སོགས་མང་སྟེ། རྟུན་གྱི་རྟེན་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་མདོར་བསྡུས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
ཐར་སྒྲིག་སུམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྤྱར་བ་དང། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྤྱར་བ་སོགས་ལས། དང་བོ་ནི་རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས། སེམས་ནི་
རང་དངོས་མེད་ཕྱིར་དང། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང། ལྷ་བྱ་ཏའི་ཐུགས་དོན་བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས།
ངོ་བོ་ཉིད་དང་བལ་ཕྱིར་སྤྱང་པ་སྟེ། རྟེན་བཞིན་རྒྱ་དང་བལ་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད། རྟོག་པ་རྣམས་དང་བལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི། མ་ལུས་སྒྲིག་པ་ལས་ནི་
ངེས་པར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་མ་སྒྲིས་པ་དང། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང། དོན་དམ་པར་འབྲས་བྱ་མི་འབྱིན་པ་
ཞེས་སྤྱར་ན་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་ལམ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞག་ནུས་ལ། དེའི་རྒྱ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་སུ་སྤྱར་ན་མི་རུས་སོ། བྱ་བྱེད་
ལས་གསུམ་ལ་སྤྱར་བ་ནི། སྤྱིར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པར།
དངོས་པོ་མེད་པས་སྒྲིམ་པ་མེད། བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་བསྒྲིམ་པ་མིན། རྟེན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། བསྒྲིམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་འོ། ཞེས་པ་
འདི་ལ་རྒྱལ་བཞིའི་བཤད་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྤྱར་བ་དེ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་ཡིག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འདི་ཉིད་
བཤད་དོ། རྟེན་བྱ་བ་སྟེ་བསྒྲིམ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང། བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས། དེས་དེ་བསྒྲིམ་པའང་
དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་འཁྱར་ཏེ། རྩ་ཤེལ་ས། ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། བསྒྲིམ་པ་འཐད་པར་མི་འཁྱར་དོ། ཞེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་
བསྒྲུར་དུ་མེད་པ་ལ་བསྒྲིམ་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུམ་བཤད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིག་པ་ཉིད་དུ་འདུས་ཏེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་པས་སྤྱང་ལ་སྤྱང་པ་ནི། ཡིན་དང་མཚན་མས་ཅེ་ཞིག་བྱེད་པར་འཁྱར། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་
པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མ་ལུས་སྒྲིག་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིན་དང་ཞེས་པ་ནི་ཡིན་ན་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ལ། སྤྱི་
སྒྲིག་མཚན་ཆ་ལས། རྒྱ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང། ཞེས་ནི་སྤྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས་འདི་འདྲ་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཐུགས་རིམ་ལས། རྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྒྲིག་མེད་གསུམ་བཙོན་པ་སྤྱིའི་དབང་གིས་ཐ་དད་པར་བཞག་ཀྱང། དོན་དམ་པར་སྤྱང་

པ་ཁོ་ནར་གཞན་གཉིས་འདུས་པར་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚྭ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་ལ་ཞེས་སོགས་གོང་གི་ལུང་དེ་དངས་པའི་
ཕྱིར།

མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་གིས་ཁྱས་པའི་ལུང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེ་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་
གིས་ཁྱས་པའི་མདྲར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་མདྲ་འདྲིར་མེད་ཀྱང་དབུ་མ་སྒྲུབ་བ་སོགས་སུ་དྲངས་པ་འདྲིར་བཀོད་
པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཟེར། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་འཁོར་སྟོང་གིས་བོད་དུ་འགྱུར་བ་འདྲིར་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་
འཁོར་སྟོང་གིས་ཁྱས་པ་རྒྱུ་ཅུ་ལྟགས་སུ་བཞུགས་པ་དེར་མེད་ཀྱང། དཀོན་མཆོག་བཞུགས་པའི་ཚས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་
ཁྱས་ཀྱི་ལུང་འདྲི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་བ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། མི་ཤེས་པས་ནི་འགོ་བ་འབྱམས་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་རྩེའི་
ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས། རྟེན་དག་རྣམས་ནི་འཛུང་པར་མཛད་པ་ལགས། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ལྷ་མ་གཉིས་འགྱུར་ཁྱད་ཚམས་ལས་གཅིག་
ཏུ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱང་དྲི་མེད་འོད་རླངས་དུ་འདྲིར་དྲངས་པ་བཞིན་འབྱུང་ཡང།
འགོ་འགྱུར་ལས། བསྐྱེད་བཅད་བཅད་པའི་གསེར་བཞིན་དུ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བརྟགས་ནས། བདག་གསུང་ཐང་བྱ་དགེ་སྟོང་དག །
གྲས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་གཞན་ཞིག་ཏུ། བསྐྱེད་བཅད་བཅད་པའི་གསེར་བཞིན་དུ། ལྟགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་
བཀའ། མཁས་པ་དག་གིས་ཐང་བྱ་ཡི། རྟེན་སྟོང་དག་གིས་གྲས་ཕྱིར་མིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ཆོག་རིས་མི་འདྲའང་མདོ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྟོག་པོ་མེད་པས་སྒྲིན་པ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ཁོ་ན་བསྟན་ཟེར་ན། མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེས་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་ལྷ་ཏའི་ལྟགས་དོན་ལ་རྒྱ་འབྲས་
ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་བཤད་དགོས་པ་གང་ཞིག རྟེན་ལྟགས་དོན་དང་དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་སོགས་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཕྱིར་སྟོང་པ་སྟེ། རྟེན་བཞིན་རྒྱ་དང་བལ་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད། རྟོག་པ་རྣམས་
དང་བལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི། མ་ལུས་སྒྲིན་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདྲར་བྱས་ལས། དངོས་པོ་མེད་
པས་སྒྲིན་པ་མེད། ཅེས་པ་ནས། ཆོགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱ་མི་རྒྱུའི། བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་སྟོང་པར་བསྒྲིམ། ཆོག་འདི་སྦྱར་བ་འདི་ཡིས་ནི། ལེ་ཤེས་
ས་གཞིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་
ཉིད་དེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ནང་གི་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ནང་གི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲིམ་བྱ་སྒྲིམ་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ནང་
གི་བསྒྲིམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱོད་ལྟར་ན། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་དང་སྟོག་གཅོད་ལྷ་བྱའི་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བྱ་བ་
ལའང་གཞལ་བྱ་དང་གསལ་བྱ་དེ་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། དེར་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་གསལ་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག རྟོག་མེད་མེད་ལྟར་ཏེ།
གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ལས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ལས་སུ་བྱ་བ་གང་བསད་པར་བྱ་བ་དང། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་
གསོད་པ་པོ་དང། བྱ་བའི་རང་བཞིན་བསད་པ་སྟེ། ཞེས་དང། རྣམ་འགྲེལ་རྟོག་ཆེན་ལས། འབྲས་བུ་ནི་མཚན་བྱ། ཚད་མ་ནི་མཚན་ཉིད། གཞལ་བྱ་
ནི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདྲིགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། རྟེན་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་བ་དང། བྱེད་པ་དང། ལས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་དུ་བརྟེན་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཚད་མ་མདོ་ལས། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང། དེའི་རང་འགྲེལ་

ལས། འདི་ལ་བྱེ་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབས་བྱ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་སྤྲོད་མཛད་པ་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཁས་སྒྲང་རང་ལ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་གསང་བྱ་དེ་བྱ་བར་བཞག་པ་གང་ཞིག །གསང་བྱ་དེ་གསོད་པ་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་བཞད་གང་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་བ་ཞེས་པ་གཞན་གཉིས་ལ་སྒྲིན་ནས་བཞག་ཚམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་འདི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད། བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟོང་དག །ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས། ཞེས་དང། ལྟས་ཀྱང། ཐམས་ཅད་དེ་ལྟའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉི་ལྟ་བུར་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱི། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །བྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིན་གཞན་གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདུའང། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ནད་གི་མཚན་མེད་སྒྲིན་མེད་གཉིས་དེའི་སྟོང་ཉིད་དུ་འདུ་ཚུལ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་རྒྱ་བདེན་པར་མེད་པ་མཚན་མེད་དང། བུམ་པའི་འབས་བྱ་བདེན་པར་མེད་པ་སྒྲིན་མེད་དུ་བུམ་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འདུའང། འཇོག་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང། དེས་དོན་དམ་པར་འབས་བྱ་མི་སྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚན་མེད་དང་སྒྲིན་མེད་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཐར་སྒྲིན་གསུམ་ཤེས་པ་དང། ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ། འགག་པ་མ་མཆིས་པ། ཞེས་ཆོས་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་འདྲ་བྱེད་པར་དེ་དག་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཞི་བུམ་པ་གཅིག་ལུ་ལའང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོ། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང། འབས་བྱ་སྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདེན་པར་ལྟ་བ་སོགས་སྒྲིན་ཆོགས་འབྱུང་བས། དེ་འགོག་ཆེད་དུ་རྣམ་ཐར་སྒྲིན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་བྱིར། ཚངས་པས་ཁྱེས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་དག་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའམ་འགག་པར་འཚལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་དག་འཁོར་བ་དངོས་པོར་འཚལ་བ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོའང་བསྒྲིན་བྱ་སྒྲིན་བྱེད་བསྒྲིན་པའི་བྱ་བ་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་པ་རིམ་བཞིན་མཚན་མེད་སྒྲིན་མེད་སྟོང་ཉིད་གསུམ་དུ་འཇོག་ཅིང་བྱེ་མའི་ནད་དུ་ལྷ་མ་གཉིས་འདུས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིན་མཚན་མ་མེད་པ་རྫོགས་པར་བསྒྲིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟོང་བར་གནས་པ་སྟེ། ཞེས་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ཐོག་ཆ་ནས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ལྷགས་འདིར་ཡུལ་ཐོན་པོ་སོགས་རྒྱ་དང་སྟོ་འཛིན་སོགས་འབས་བྱར་འཇོག་ཅིང་རྒྱ་དང་མཚན་མ་རྣམ་གངས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང། སྒྲིན་པའི་ཡུལ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབས་བྱ་ཡིན་པར་གྲགས་ཆེ་ལ། སྒྲིན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་ཡང་དེ་གཉིས་ལས་འབས་བྱར་འཇོག་དགོས་པའི་བྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་གོ་སྟེ། རྟགས་ཟུར་བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བསྒྲིན་པའི་བྱ་བ་ནི་བསྒྲིན་བྱ་སྒྲིན་བྱེད་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པས་དེ་བདེན་སྟོང་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་འདུ་ལ། བསྒྲིན་བྱ་བདེན་སྟོང་དང་སྒྲིན་བྱེད་བདེན་སྟོང་གཉིས་གཅིག་གཅིག་གི་ནད་དུ་མི་འདུ་བའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་བུམ་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་བུམ་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་གཞིར་བུས་ནས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པར་བཏགས་ཚམ་གྱིས་མ་ཆོས་པར་བདག་ལས་ཡིན་ན་མ་

གཞན་ལས་ཡིན་ཞེས་བཅས་པའི་ཆོ་དབྱེད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྷན་སྒྲིལ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་གང་ཟག་དོན་
དམ་པར་མ་སྒྲིལ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟླ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྒྲིལ་བའི་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལྷགས་འདྲར་བདག་མེད་གཉིས་
སྤྱོད་གཞིའི་སྒྲིན་ནས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་ནས་དོན་དམ་པར་སྒྲིལ་མ་སྒྲིལ་མེ་
ཆོས་ཟེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ལྷན་སྒྲིལ་དོན་དམ་པར་འཛིག་པ་
མེད་པ་ལྷན་སྒྲིལ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་མའི་ལྷགས་ལ་ལྷན་སྒྲིལ་འཛིག་པ་ལྷན་སྒྲིལ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་
ཀྱང། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ལྷན་སྒྲིལ་འཛིག་པ་ལྷན་སྒྲིལ་རྩིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེའི་ལྷགས་ལ་ལྷན་སྒྲིལ་འཛིག་པ་དང་ལྷན་སྒྲིལ་ཞིག་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཆོག་གསལ་ལས་འཛིག་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཞིག་པའང་འཛིག་པར་བཞེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་གྱི། བ་རོལ་བོ་ནི་ཞིག་འཛིག་འགལ་བར་འདྲོད་པས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་གཞན་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་རྟག་ལ་གཅིག་ཤོས་མི་རྟག་པས་རིགས་འགལ་བར་འདྲོད་ཀྱང། རང་ལྷགས་གཉི་ག་འདུས་
བྱས་སུ་རིགས་འདྲ་བར་འདྲོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། ཞི་སྒྲོ་གསུམ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག །མ་ཁྱབ་སྟེ་གཞུང་ལས་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐད་སྒྱུར་ཡང་ཞི་བའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐད་མ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང། རང་
ལྷགས། དེར་ཐལ། ཞི་སྒྲོ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་སྒྲུབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྒྲོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱོད་རང་ལ་བདེན་པ་བཞི་མེད་པར་ཐལ། བདེན་པ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལས། བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་འདྲེན་ཞི་སྒྲོ་གཉིས་པ་མེད་པར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གང་
ཞིག །སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་གཞུང་བྱེ་མོའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཐལ་རང་ཀུན་གྱིས་ཆད་མར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ལྷང་དེའི་འཕྲོར། བདག་
མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཛོད། བཅས་འབྱུང་བས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟླ་མགས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་བདག་མེད་བྱི་ཙམ་དེ་ཞི་བའི་སྒྲོར་
བཞག་ནས། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྷན་སྒྲིལ་བའི་ཞི་སྒྲོ་མེད་པ་ལྷང་དེའི་དོན་དུ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་
ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ཀྱང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་ཀྱི་
བདག་མེད་པར་མཐོང་ཟེན་གོམས་ན་འཁོར་བ་ལས་གོམ་རུས་པར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། སྒྲོ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཛིག་པ་དང། དེ་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞི་སྒྲོར་འཛིག་པ་གཉིས་ཡིན་
ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞི་སྒྲོ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་
སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྐུ་མོང་པ་ལྟར་ན་ཐར་པ་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་སྒྲོ་གསུམ་ལེན་པས་འཁོར་རྩ་མི་འཐད་ཀྱང། དེའི་ཞེན་ལུམ་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཞི་སྒྲོར་འཛིག་པ་གོང་དུ་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་དང་སྒྱུར་བས་འབྲུབ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་འདྲོད་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་འདུ་བྱེད་སྒྲུག་བསྐྱེད་དུ་མཐོང་བ་གཅིག་ཡོད་པར་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕྲོས་དོན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་པར་
གཞན་དུ་བཤད་ཟིན།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང། ཞེས་པའི་ཐབས་དེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་དང། རིགས་པ་བརྒྱ་དག་ཅེས་པའི་
རིགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཁ་དངས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཅུ་ཤེ་ལས། བདག་གོ་ཞེས་ནི་བསྟན་གྱུར་ཅིང། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། ཅེས་དང། འཕགས་པ་ལྟས། དམ་པ་མེན་ལ་
བདག་འཛིན་མཚོག། བདག་མེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་སྟོན་དམན་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་དང། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང། བདེན་གྲུབ་དང། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་སོགས་གསུངས་པའང་སྟོ་ཚད་དང་འཚམ་པར་ཁ་
ཁྲིད་དེ་མཐར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་སུ་འཁྲིད་པའི་ཐབས་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷན་གདང་འོག་མར་
འཛོགས་པ་དེ་གོང་མར་འགོ་མ་པ་མེན་ཡང་དེའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་ལྡན་ཐབས་འདི་རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། །
ལྷན་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རིམ་གཉིས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལམ་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་འཁྲིད་ཚུལ་
ཀུན་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་སྟོན་བསྟན་གྱིས་དེའི་དགོངས་པ་བཀའ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། མདོ་ལས་ཀྱང། ཡོངས་སུ་
ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་དམ་པའོ། ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་བསྟན་པ་དེ་རྒྱལ་པོས་བྱང་དུ་འཁྲིད་
པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ནི་ཡིག་དོན་ལའང་མ་ཞུགས་ཏེ། འདིར་རིགས་པ་བརྒྱ་དག་ཅེས་པ་རྟོན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་
བལ་སོགས་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སམ་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོ་རིག་གི་
རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་ཟེར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པར་ཐལ། གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་བཅད་བྱེད་
པའི་ཚེའང། གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ། དོན་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་པའི་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། ཞེས་སྟོས་
པའི་ཕྱིར་དང། དྲང་ངེས་བྱེ་མ་བྱེ་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་བྱེ་མ་བྱེ་ཡིན་པས། འདིའི་མཚན་བརྗོད་དུ་འང་གིང་ཏེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་དྲང་ངེས་བྱེ་ཚུལ་
ཀྱིས་བརྟོད་པའི་ཚེ་དྲང་ངེས་བྱེ་པའི་གཞིར། བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་
རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ།
ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན། མོས་མཐོས་ཡིད་དཔྱད་ཙམ་གྱིས་བྱེའང་སྟོ་ཕུགས་སུ་ཐག་མ་ཚད་པར་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་
འཇུག་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱར་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་གིས། ངེས་པ་རྟེན་ཀྱང་སྒྲུབ་དང་སུན་
འབྱེན་གྱི། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན། འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕུར་པ་བཞིན་འབྱུར་བས། ཡང་དག་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཛོག་མི་
ལུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལྷབ་སྟེ། ངེས་པ་རྟེན་ཀྱང་ཞེས་པ་ཡིད་དཔྱད་ལ་མི་སྦྱར་ན་སྟོ་རིག་བདུན་པོ་གང་ལའང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་
འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ལྷབ་ན། ལྷན་འབྲེལ་ལས། དངོས་སུ་སྒྲུབ་ཆེན་ཁྲུས་འདྲར་འབྱུར། ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ནར་འབྱུར་རོ། །དེ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་ཞེས་པ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞུང་ཉིད་ལས། ཚས་རྣམས་ཀྱི་དེ་

བཞིན་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེའང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཞེས་པ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་ནང་ནས་དྲང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གང་ཡིན་སོ་
སོར་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་པས། རྗེ་བྱེད་ཆོག་གི་དྲང་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་
དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་
ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་རུས་ཤིང་དེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་ཟེན་དགོས། དེ་ངོས་ཟེན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཞེས་པ་དང། གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་ཞེས་པ་
མི་འདྲ་བར་ཐལ། རྩ་མ། ཀྱི་ནི་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ། སྟོན་དང་ཆད་འཛིན་
གཞི་དང་ནི། ཞེས་པ་ལྟར། དེ་དབྱེད་གཞིར་བྱས་ཏེ་དེའི་སྟེང་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འབྱེད་ན་ཆད་མའི་སྟོབས་
ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བར་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
རྟོགས་པ་ལ་དོན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་ཕྱི་མ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟོགས་སྒྲིབ་འགོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྟོགས་པ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉི་ག་
འདྲ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་གཙོད་པ་ལ་ཟེར་པས་མི་ཆད་ཀྱང་རྩ་བར་བ་ལ་དེས་ཆད་པ་ལྟར། དོན་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ཆད་མའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་ཀྱང། ཆོག་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་བསམ་བློང་གི་
སྐབས་ཡིན་པས་དོན་སྒྲིབ་ལུགས་པར་ཤར་ཏེ་སྟོ་འདོགས་བཅད་ནས་འབྱེད་དགོས། གཅིག་ཤོས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤོས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབབ་ལུགས་
ཡིན་པས་སྒྲིབ་ཤིང་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལྷེ་རྒྱུ་ལས། མདོ་ཡི་ལྷེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས། མི་གཉིས་དོན་ནི་རབ་འབྱེད་
པ། མཛད་སོགས་མིང་ལ་སེམས་འཛིག་གོ། རྟེན་ནས་དེ་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། ཆོག་རབ་དབྱེ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང། ཁོ་སའི་ནང་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ། རྟེ་ཡི་
དོན་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། མཛོད་ལས། ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་སྟོ་རྣམས་ནི། མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ལུ་ཅན། ཞེས་
ཐོས་བྱུང་མིང་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དོན་སྒྲིབ་འཛིན་པ་རྟེད་པ་ལ་ཆད་མ་དགོས་ན་སྒྲིབ་ཅམ་གྱི་ངེས་པ་དེའང་ཆད་
མའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེད་དགོས་ཟེར་བ་སྒྲུག་པའི་རིགས་འགྲོ་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང། དེ་འདྲའི་རིམ་པ་ཞིག་མེད་ན་སྟོ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་ཚུལ་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོར་འཛིག་ཚུལ་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་སྟོ་ནས་འཛིག་ཚུལ་
མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་སྟོ་ནས་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོར་འཛིག་ཚུལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་འཛིག་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་དབུ་མ་པས་དེ་ལྟར་འཛིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་
བཞི་གའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་
རྒྱུའི་དྲང་ངེས་འཛིག་ཚུལ་ལའང་རྩ་མའི་འཛིག་ཚུལ་དེ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་པའི་ཅི་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ལ་དོག་
ལ། ལྷུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྱུང་ཆད་ཙམ། ལྷ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་རྟོག་དུ་བསྟོམ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལུར་ཡང་

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྱག་མཚན་བསྒྲིམ་པ་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དང། རྒྱལ་རིམ་པའི་རྒྱུད་གཞིར་བསྟན་པས་དེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མདོ་ལུགས་བཞིན་དྲང་དེས་ལ་ཆོག་སོ་སོ་བ་མི་དགོས་པར་ཆོག་གཅིག་ལ་དོན་གཉིས་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་དྲང་དེས་སྤྱི་བཞག་ཆོག་པས། འདི་གཉིས་
མཐའ་དུག་གི་ནང་ནས་དོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དྲང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་ནི་
དོན་སོ་སོར་དེས་ལ་གཞུང་ན་གཅིག་ཏུ་དེས་སོ། ཞེས་དང། བ་ཙོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱུད་སྤེའོག་མ་བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་དྲང་དོན་དང་
དེས་དོན་དུ་བཞག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་དྲང་དེས་ནི་གཞུང་ཕན་ཚུན་དུ་འགལ་བས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དྲང་དེས་
གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་གཞུང་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་དཔལ་ལྷན་ཆེན་བས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཐལ་འཇུག་བ་རང་ལུགས་ལ་
འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིན་གསལ་ལས། སྐལ་ངན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་ཡིས། སྤུས་ཏེ་བཤད་པ་དྲང་བའི་དོན། ཡང་དག་དོན་ནི་རབ་སྟོན་ཕྱིར། །
དེས་པའི་དོན་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་དང། དེའི་མཆན་སྤྱགས་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་རྒྱལ་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་
པའི་ཕྱིར་དྲང་དོན་གསུངས་པར་མ་ཟད་དེས་པའི་དོན་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་མའི་ཐད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། མདོ་
གང་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །མདོ་གང་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་
དོན་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུར་དྲང་དགོས་པས་དྲང་དོན་དང། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ནས་དེ་ལས་གོང་མར་དྲང་དུ་མེད་
པས་དེས་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ་མཐའ་དུག་གི་དྲང་དེས་དང་འགྲོས་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་དྲང་དེས་ཀྱི་འཛིག་ལུགས་སྤྱི་ཆོགས་ཡོད་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་
དོན་མཐའ་ཆོད་པ་ལ་དེའི་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། གསུང་རབ་ལས་དྲང་དེས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་གསུངས་པས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་དྲང་དེས་དེས་དྲང་དེས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་འབྱེད་པ་ལ་དབྱུང་པ་རང་
ལུགས་ཀྱི་དྲང་དོན་ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པ་དང། དེས་དོན་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ལེགས་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གང་ཟག་ལ་སྦྱར་ཆོད་
ལྟར་དགོས་ཀྱང་གཞུང་ལ་སྦྱར་ན་མི་རུང་སྟེ། ས་སྤེའོག་ཀྱང་གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲང་དེས་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་
འབྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དེར་མ་ཟད་བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྟུ་དུག་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བརྒྱུད་སྟོང་
པའི་དོན་སོ་གཉིས་སྤྱི་བཀལ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། འོ་ན་སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་གིས་སྟོང་ཉིད་བསྟུ་དུག་བཤད་པར་ཐལ། དེས་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་
དོན་འབྲེལ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དྲང་དེས་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞུང་ལ་སྦྱར་
ན་དེས་དྲང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་ལ་བཤད་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཀྱང། གང་ཟག་ལ་སྦྱར་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་ནི་དྲང་དོན་ནོ། །འདི་ནི་
དོན་དམ་པའོ། ཞེས་སྤྱི་བཀལ་བཤད་པར་འཛིག་ཀྱང། གང་ཟག་དེས་དྲང་དེས་བྱེད་མ་བྱེད་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་མ་བྱེད་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
ཐ་མ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་སྤྱི་རྣམས་དང་དེའི་གཞུང་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བདེན་གཉིས་བདེན་བཞི་ཁྱད་ཆོས་བསྟུ་དུག་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བཞི་ལམ་ཐ་
སོགས་གང་ཡང་མ་བཤད་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཤད་པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཉུགས་ལས། འདོད་ན། དེས་དབྱུང་མའི་ལྟ་བུ་བཤད་པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང། དེས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཀྱན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་
དབྱུང་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་དེ་དབྱུང་མའི་དོན་དུ་སྤྱི་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བུ་བཤད་པ་དེ་དབྱུང་

མའི་རྩ་བ་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། ལ་ཅིག་གོང་དུ་མ་ཁུབ་ཟེར་ཡང། དེས་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བའི་དབུས་མ་བཤད་ན་སྒྲིན་གྱི་
མཐའ་མ་བཀག་ཟེར་དགོས་པས་ཞིབ་ཆ་འདོན།

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་དགོད་པ་ནི། འོན་ཀྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དགེ་སྤྱོད་དག་གས། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་
བར་བྱང། འདི་ལའང་སྒྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་ཚིག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོན་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང། ཅུ་བའི་
ཁུངས་འདི་ལས་འཕྲོས་པས། འདིར་རྟོན་བཞི་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ང་ཞེས་དང། ལྷ་མིའི་མེན་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གང་ཟག་ཁུང་པར་ཅན་དུ་གྲགས་པས་ལྷ་མིའི་མེན་ཞེས་པ་ཅམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང། ང་ཡི་བཀའ་སླང་བར་བྱ་ཞེས་དེས་
གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ཆད་མར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་བཤད། ཡང་ང་ཡི་བཀའ་ཞེས་དང། ལྷ་མིའི་མེན་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པས་བཀའ་ལས་
གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ཆད་སྒྲིས་ཟེན་ལྷ་མིའི་འཛིན་པས་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང། བརྟགས་ལ་སླང་བར་བྱ་ཞེས་པས་དགོངས་དོན་
ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འཛིན་པས་དོན་ལ་རྟོན་པ་བཤད། བསྟགས་བཅད་བརྟེན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། ལེགས་པར་བརྟགས་ཞེས་པས་གསེར་གྱི་
ཕྱིའི་སྒྲིན་ཡོན་རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་སྤང། གཏིང་ན་སྒྲིན་ཡོད་མེད་ནན་གྱིས་རྟོག་དགོས་པ་ལྷ་མིའི་བསྟན་དོན་རགས་པ་ཅམ་ཤེས་སྤང་དེས་མི་
ངོམས་པས་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པ་དང། དགོངས་པའི་གཏིང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འཛུལ་དགོས་པས་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་བཤད།
གསེར་ལ་སྒྲིན་ཡོན་ཕྱ་རགས་དང་མཐུན་པར་བརྟག་པའི་ཐབས་མེད་དང་གཅོད་བྱེད་བདར་སོགས་རིམ་པར་ཡོད་པ་བཞིན། གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་
འཇལ་བྱེད་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་དང། ཕྱི་མ་ལ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་མ་འདས་སོགས་ཡོད་པས་ཕྱ་མ་ཕྱ་མས་མི་ཆོག་པར་བྱི་མ་བྱི་མ་དང།
མཐར་མཉམ་གཞལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཁྱེད་པའི་བར་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་
ཤེས་ལ་རྟོན་པ་བཤད་པའི་བྱིར། རྟོན་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ནི་སྒྲིན་གྱི་མེན་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ངེས་དོན་
དང་ཆོས་ལ་རྟོན་པར་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་ནི་ཐར་འདོད་རྣམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་དང། དེའང་ཐ་སྟད་པའི་
ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་མཐར་ཐུག་འབྱེད་མི་རྩལ་པས་དེ་ལ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་དང། དེའི་སྒྲིན་ལས་དོན་གྱི་མདོའི་
དགོངས་པ་འབྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཐར་བཤད་དེ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པས་ནི། དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་
གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྟེད་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི། དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉི་ག་བདེན་
པར་མེད་པ་འདིར་གནས་ཞེས་དྲང་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་དོན་དུ་མཐུག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲིན་མའི་མཐའ་
དབྱེད་ལས། སྒྲིན་གྱི་མེན་མི་ཟད་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ལ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་ཞེན་མི་བྱ་བར་བདེན་མེད་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་གང་
ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་དུའང་བཤད། ཅས་དང། སྒྲིན་གྱི་མེན་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་ཟག་གི་རྩིས་སྤྱོད་འབྲང་བ་ནི་རི་
རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་རྩིས་སྤྱོད་འབྲང་བའང་རི་རྩ་སྤྱོད་ན། གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞུགས། ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞུགས་ནས། གང་ཟག་འདིས་དགེ་བ་བྱས་ན་
ནི་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། མི་དགེ་བ་བྱས་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་ཐུག་བསྐྱེད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རྩིས་སྤྱོད་འབྲང་བ་ཞེས་
བྱའོ། གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉི་ག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་གཉི་ག་ལ་མི་རྩ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩིས་སྤྱོད་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། འདི་རྩ་བ་གང་ཟག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་བཞག་ཆོག་པའམ། ཡང་ན་དགག་བྱའི་བདག་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། ཁམ་ཐེ་རྒྱུན་ལས་

དེའི་གོ་རིམ་བསྒྲིག་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་འདི་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྤྱིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པའི་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ས་ལས་
དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་བོད་དང། ཆོས་ལ་རྟོན་པ་གཉིས་པར་བྱས་པ་ནི་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཉན་ཚུལ་དང། དོན་དེའང་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་དང་
ཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་ལ་ཟུར་བསྐྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས། རྟོན་པ་བཞི་བོ་དེ་དག་ལས་ནི་
མདོར་བསྟུན་ཆད་མ་ཉིད་བཞི་བསྟན་ཏེ། བསྟན་པའི་དོན་དང་རིགས་པ་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། གཙུག་ལག་
བསྟན་པའི་ཆོས་དང་ནི། དེའི་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དང་ནི། དེས་དོན་ཆད་མ་ཐུན་པ་དང། དེའི་དོན་བརྗོད་མེད་ཐོབ་པ་འོ། ཞེས་རྟོན་བཞིའི་ངོ་
བོ་དང། སྤྱང་དང་རི་སྐད་བཤད་པ་དང། ཞོག་པར་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང། བརྗོད་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་དག འདིར་ནི་དགག་པར་བསྟན་པ་ཡིན།
ཞེས་དགག་བྱ་བཞི་དང། མོས་དང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང། གཞན་ལས་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་དང། བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། བརྟན་རྣམས་
ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པམ་ཡོན་བཞི་གསུངས་སོ། སའི་དངོས་གཞིར་གང་ཟག་བཞི་ལ་སྒྱུར་བ་དང་དུས་བཞི་ལ་སྒྱུར་བ་གཉིས་གསུངས་ལ།
བྱང་ས་ལས་ཆད་མ་བཞི་དང་སྒྱུར་བ་རྣམས་རྟོན་པ་སོ་སོར་རེ་རེ་བཞིན་སྒྱུར་ཆོག་ལ། གྲུན་བཏུས་སུ་རིགས་པ་བཞི། རྒྱན་དང་ཐོག་བསྟུས་སུ་
དགོངས་པ་བཞི་དང་ཐུན་དགོངས་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་ཡིན་པས་རྟོན་བཞི་དང་གནད་འདྲའང་
རིམ་པ་བཞིན་སྒྱུར་མི་དགོས་སོ། བྱང་ས་ལས། རྟོན་པ་བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་སྒྱུར་བ་ཙོམ་པ་ལ་ཞུགས་
པའི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་མདོར་བར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་རོ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སྒྱུབ་པའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་
ཅད་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཐོས་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད། བསམ་ཚུལ་ཡང་བཤད། སྒོམ་ཚུལ་ཡང་བཤད། དེ་གསུམ་རེ་རེས་མི་ཆོག་
པས་ཡ་མ་བྲལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད། རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་གང་ཟག་བཞིའི་
དང་པོ་ཚུལ་འཆོས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་ལྟར་བཅས་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་པ་ཙོམ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་བཞིན་སྒྱུད་
ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་སྟོན་ཅུས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན། ཆོས་ཉན་པའི་ཆེད་རྒྱང་པན་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་ཆོག་ཙམ་གྱི་རྩིས་སུ་རྒྱག་པ་
མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་ཆ་ལ་སྒྲུབ་དོར་འཇུག་ཐོག་གི་གནད་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཉན་པ་དང། ཉན་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་པ་ཉན་
ཐོས་ཐེ་གཉིས་ལྟ་བུ་རང་སྒྲོར་མ་ཤོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་བོའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་སྤྱང་བ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཁོང་
དུ་མ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ངེས་དོན་རྟོགས་པ་གཞན་ལས་མཉན་ཅིང་ཐོས་པར་བྱེད་པ་དང། མཉན་པའི་དགོས་པའང་ཐོས་པ་ཙོམ་ལྟར་ལེན་པའི་གང་
ཟག་ལྟ་བུ་ཐོས་ལ་དང་ཤེས་ལའི་གྲགས་པ་འདོད་པ་ཙོམ་དང་གཤག་འབྱེད་པའི་ཙོད་པ་ལ་ཆགས་པ་ཙོམ་མ་ཡིན་པར། གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་མཉན་པ་ཀུན་སྤོང་རྣམ་དག་གིས་ཟེན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ལས།
འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཤེས་པས་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱད་ལམ་ཙོམ་གྱིས་མ་ཡིན་རོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི་བྱང་ས་
ལས། དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་གྱི། ཆོག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་རོ། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ནི་རྒྱན་
ལས། གཞན་ལས་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་དང། ཞེས་དང། སྒྲོ་བརྟན་གྱིས། སོ་སོར་རྟོན་པ་གསུམ་པས་ནི་སྤྱང་པ་དང་བདག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཆོས་
དག་བདག་གིས་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ན་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཤེས་པ་དག་ལས་བདག་མེད་པ་དང་སྤྱང་པའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཉན་པར་བྱེད་

དེ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སོ་སོར་རྟོན་པའི་བཞི་པས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་ཅིང་རྩོལ་བར་བྱེད་
གྱི། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པས་ངེས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ། རང་གི་ཞེན་ཕྱོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མར་གྱུར་བའི་རྟོན་པའི་གསུང་གི་རྩིས་སུ་
སློབ་དགོས། སློབ་ཚུལ་ཡང་གསུང་གི་ཆོག་བཟུང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལུང་དོན་ལ་འཐད་སྒྲུབ་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་
འབབས་དགོས། གཏན་ལ་དབབ་བྱའང་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པར་གང་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་བྱས་ན་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་བསྐྱོད་ཅུས་ངེས་པའི་དོན་ཟབ་
མོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཚུལ་སློབ་དཔོན་སྤྱུ་སྒྲུབ་ལྟ་བུས་བཀའ་བ་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་དགོས། རྟོགས་པའི་སྟོང་སྟོས་བྱས་གྱི་ལྟ་བུས་མ་ཡིན་དགག་གི་
སྟོང་པ་ལྟ་བུ་གཞལ་བས་མི་ཆོག་པར་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྟོང་པ་མེད་དགག་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་བྱང་ས་ལས།
རིགས་པ་དང། ཞེས་དང། འདི་ཉིད་ལས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ལེན་ན་སྒྲིབ་པ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་ལུར་མི་ཅུང་། ཞེས་དང། ལྟ་
ལས་སུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལས། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། ཁེར་སྒྲིབ་སྟགས་ལ་མི་ལྡང་ཡང། ཁང་ཞིག་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཆོག་ ཉི་
ཉིད་རྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན། ཞེས་དང། སློབ་པར་གྱིས། ཚད་མར་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཏེ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི་བྱང་ས་
ལས། བསྟན་པའི་དོན་དང། ཞེས་དང། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཐོས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་མི་བྱ་ཡི། དོན་ལ་བསམ་པར་བྱ། གཞལ་བར་བྱ། ཉེ་བར་བརྟག་
པར་བྱའོ། ཞེས་དང། འདི་ཉིད་ལས། གྲུབ་པ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའང་འདི་ནི་
གྲུབ་པའི་དོན་ནོ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་ཅུས་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ནི། ངེས་དོན་ཚད་མ་ལྡན་པ་དང་ཞེས་པའི་
ཐད་གྱི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའམ། དེས་ཚད་མར་མཇད་པས་ངེས་པར་བྱས་ཤིང། ཞེས་དང།
སློབ་པར་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་སྤྱུ་སྒྲུབ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་
ལ་རྟོན་པ་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པས་བཤད་པའི་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང། འདི་ཉིད་ལས། གསུང་རབ་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་
པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་ངེས་གྱི་དགོངས་པ་བཀའ་ཅིང་དེའང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་འབྲེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང།
གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་ཅུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་གི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་
འཆོལ་དགོས། ཞེས་གསུངས་ལ། རྟོན་པའི་སྒྲིབ་མི་བསྒྲུབ་པ་ལའང་འཇུག་ཅིང་ངེས་དོན་ཡང་མི་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐད་འདིར་བྱང་ས་ལས།
རྟོན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སློབ་པ་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ན་གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་སོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ན་ཚེར་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་
བ་དང། འདུ་ཤེས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང། འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་པ་སྟེ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ལ་རྣམ་
པར་རིག་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། གཞལ་ཡང་ནང་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པས་ཆོས་གང་ཡང་
མི་རྟོག་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང། སློབ་པར་གྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གཟུགས་ལ་
སྟགས་པའི་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཀའ་ནས་བདེན་སྟོང་གཏན་ལ་དབབ་པར་གསུངས་སོ། རྣམ་ཤེས་གྱི་
གནས་པ་བཞིར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན། འདོད་ལམས་པ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལྡན་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་ལ་སྟེད་པ་དང། བསམ་གཏན་བཞི་ཚར་བ་

རིགས་བཞི་ལ་སྟེང་བ་དང། གཟུགས་མེད་དང་བོ་གསུམ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟུང་བ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་དང། སྤང་རྩེ་དེ་
འདུའི་འདུ་ཤེས་རྒྱུ་ཆད་མེད་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པའི་འདུ་བྱེད་མ་དོར་བས་དེ་དག་གི་སས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ལ་རྣམ་ཤེས་དང། ལམས་
གསུམ་ལས་འདས་པ་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་དགོལ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱས་པར་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་གསུངས་ལ། སྒྲོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདྲོ་འབྲེལ་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོག་མ་འགོག་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ན། དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་དམིགས་ཤིང་བཅོལ་བའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྤང་པའི་རྩེ་མའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི་ཆོད་འདུ་བྱེད་ཡུན་རིང་བོར་གནས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པས་ན་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་གཞན་རྣམས་འདྲའང་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་དོན་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོན་པ་བཞི་ལ། རིགས་པ་ཆད་
མ། དོན་ཆད་མ། རྟོན་པ་ཆད་མ། ཡེ་ཤེས་ཆད་མ་ཞེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །སྒྲོམ་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ། དང་པོར་སྒྲོམ་གྱི་
གོལ་ས་ཆེ་ཤོས་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཕྱི་ལོ་གྱུ་གཅིད་བྱེད་ཅམ་དུ་བབྱུང་ནས་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་མན་དག་ཏུ་གྲགས་པ་རེ་ལ་ཉམས་ལེན་སྟེང་
བོར་བྱེད་པ་མང་ཡང། སངས་རྒྱས་ལས་མཁས་པ་སྤྱའང་མེད་ཅིང། དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ལྷག་པར་ཆེ་བས་དོན་དུ་འགྱུར་ན་མི་གསུང་མི་སྤང་བས། དེའི་
གསུང་རབ་ལ་མན་དག་གི་རྒྱལ་བོར་གོ་ནས་མོས་པ་བྱེད་དགོས། བཀའ་ལ་སྒྲུབ་ཟེན་འགལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་ན་འགལ་བ་
མེད་པས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དྲང་དོན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བྲིད་ནས་མཐར་ཐེས་དོན་ལ་སྦྱོར་
བས་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟེང་བོ་དང་གཞན་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གོ་སྟེ་གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་དག་ཏུ་འཆར་དགོས། གདམས་པར་ཤར་བ་ན་
ཉེན་མཚན་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱང་འདས་སུ་བགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་
ཆས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མེན་ཏེ། མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མེན་པས། དེ་ཕྱིར་
དྲང་སྟངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདྲ་སྟེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྱུགས། ལུབ་ཚུལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་དང།
རྒྱན་ལས། མོས་དང། ཞེས་དང། སྒྲོ་བརྟན་གྱིས། དྲང་སྟངས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་
བཞིན་དུ་དེའི་རྩེ་སུ་འབྱུང་གི་གང་ཟག་སོ་སོ་ཐ་དང་པ་མི་མཐུན་པ་རྟོན་པའི་ཆོག་ལ་མི་སྟེགས་པ་ནི་ཞལ་ནས་གསུང་བའི་ཆོས་རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཞེས་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དོར་མི་ཅང་བར་བཤད་དེ། གཙུག་ལག་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་ནི། ཞེས་པ་དེར་འགྱུར་བྱུང་ཞུགས་པར་
སྒྲུང། གཉིས་པ་ནི་རྒྱན་ལས། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང། ཞེས་དང། སྒྲོ་བརྟན་གྱིས། དགོངས་པ་དབྱེད་པས་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་བབྱུང་ནས་དགོངས་པ་ལོག་པར་དྲངས་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། དགོངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བབྱུང་ན་ཉམས་པར་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱུད་བར། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྟེང་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་
འཇུག བཅས་དང། ལུལ་འཁོར་སྒྱོད་གིས་ཞུས་པ་ལས། དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང། རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུང་པར་མཛད།
བཅས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རྒྱན་ལས། བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ཞེས་དང། རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང། དེའང་
གཙོ་ཆེན་སྟེང་མདོར་སུ་ཏུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཐོས་བསམ་སྒྲིག་གསུམ་ཡ་མ་བུ་ལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚས་ལ་རྟོན་པས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཚས་
ཀུན་རྒྱུབ་པར་བྱེད། ཚེག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པས་གང་ཐོས་པ་དེའི་དོན་རྣམས་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པར་བྱེད། གང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་
རྟོན་པས་དགོངས་པ་ཉེ་བར་བརྟགས་ཏེ་སྒྲིག་འདོགས་བཅད་ནས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་
ལ་རྟོན་པས་ཐོས་བསམ་ཚམ་གྱིས་ཚེག་ཤེས་མི་བྱེད་པར་ཐོས་དོན་ཉམས་སྦྱངས་ཏེ་སྒྲིག་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། སའི་དངོས་གཞི་ལས།
དུས་བཞིར་རྒྱུད་ཟ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཚས་ཀུན་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་དང་།
འཛིན་པའི་དུས་དང་། དོན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པའི་དུས་དང་། ཚས་ཀྱི་རྩིས་སྤྲུལ་མཐུན་པའི་ཚས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ལས་རྟོན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱང་བོར་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པ་དང་བསམ་པས་ཚས་དང་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚམ་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། གྲུ་པ་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནམ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏེ། གང་ཟག་བཟང་ངན་ལ་མ་སྟོས་པར་དོན་དུ་འགྱུར་ན་སྤྲུལ་བཤད་ཀྱང་
ཉན་དགོས་པ་དང་། ལ་ནས་བཤད་ཤེས་པས་མི་ཚེག་གི་སྒྲིག་སྤྲུལ་མི་བྱེད་དོན་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་དང་། དོན་ཡང་ལུགས་སྤྲུལ་མི་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་
དགོས་པ་དང་། མདོར་ན་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་བྱང་ས་ལས། སལ་བའི་སྐད་ཀྱིས་ཚས་སྟོན་ནའང་བྱང་རྒྱུབ་
སེམས་དཔལ་དོན་ལ་རྟོན་པས་ནི་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་ཉན་པར་བྱེད། ཅས་དང་། དེའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་ཟེ་མའི་མཐའ་དབྱེད་དུ། དོན་ཟབ་ན་སལ་བའི་
སྐད་དང་སལ་བས་སྟོན་ཀྱང་གྲུས་པར་བྱེད། ཅས་སལ་ཚེག་གིས་བཤད་པར་མ་ཟད་བཤད་མཁན་མི་སལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྒྲུས་པ་དོན་དུ་འགྱུར་
ཆེ་འདོར་མི་བྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། འཇམ་མགོན་ས་པཅ་གྱིས། ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་། མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ལེན། ཁྲི་ཞིམ་
འབྱུང་ན་རི་དྲགས་གྱི། ཁྱེ་བ་ལས་ཀྱང་སྒྲ་ཆེ་ལེན། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱད་འགྲོགས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ལེན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་
བརྟན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚས་ལས་འདས་པའི་ཚས་ནི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོན་པ་ནི་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚེག་
ཅས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཚེག་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་སྟན་ཡང་དོན་བསྒྲུབ་བྱེད་ལས་མེད་པས་
དོན་ལྡན་བསྒྲུབ་མེད་པའི་ཚས་རྣམ་དག་ཁོ་ན་ཞིག་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ནི་སྒྲ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། མདོ་གང་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་
ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་གང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་
དོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཚས་ཀྱང་ཐིག་སྤྱོད་དག་བ་སྒྲུབ་པ་རྒྱུད་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མདོར་མཐོང་ཚས་སྟོར་ཚམ་གྱིས་མི་ཚེག་པར། ལས་ཉོན་ཟད་
པར་སྤངས་པའི་ངེས་ལེགས་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། བཞི་པ་ནི་སྒྲ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་
དམིགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱོབ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱོབ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱོབ་པའི་འདི་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། གང་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། སྟེམས་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་དང་། རྟོག་
པ་མེད་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་མཆན་འཛིན་དང་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲིག་པ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་དང་རོ་
གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོར་དུ་བྱེད་རྩིས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། ཡལ་དག་སྤོང་དག་གམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚེགས་བཅད་ངེས་ལུང་དབྱེད་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལས། དེ་ལ་བསྟེགས་པ་ནི་མདོར་སྤྲུལ་དང་ཚས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། བཅད་པ་ནི་
རྩིས་སྤྲུལ་དཔག་པ་དང་ཚས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། བཅད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཚས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་རིགས་ཐིགས་

ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མ་མདྲོར་བསྟན་པ་གསུངས་སོ། རྟོན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་འདི་ལས་འཕྲོས་པ་གྲགས་ཆའང་གོང་གི་རྩ་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྟོན་བཞི་བཤད་སྟེ་པ་དང། རྟོན་བཞིའི་ཁོངས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་མན་དག་ཆ་ཆང་བའི་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་སྟེ་པ་སུ་ལའང་མི་འདུག་པས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཏུལ་བྱའི་བསམ་ཚིད་ལྟར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བདེན་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པའི་དོན་དང། རྟོན་པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཇི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པ་དེ་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུང་ལས། གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ལྟར་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བདེན་ཀྱི་དེའི་བསམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་རྟོན་པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་གསུངས་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བདེན་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར། དོན་ལ་རུང་ཡང་ཚིད་སྒོ་འཕེལ་བྱིར་ཅུང་ཟད་སྟོན། ལྟ་སྟེགས་གཅེར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་རྟོན་པར་ཐལ། རྟོན་པས་ཆོས་གསུངས་ཆད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོན་པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་གསུངས་ཆད་ཐར་འདོད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་བསྟན་བའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ལ་མི་རྟོན་པར་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པའི་བྱིར། སའི་དངོས་གཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ཚུལ་འཆོས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷག་སྟེ། གཅེར་བྱ་བ་རྣམས་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པར་བྱའི་ཀུན་སྟོང་དཀའ་ཐབས་སོགས་ཆོས་ལྟར་བཅས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་དམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གོ་བསྟོན་སྟེ་རང་ལྟགས་ཀྱི་རྟོན་པ་དང་པོ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཤུག་གོས་མེད་བྲམ་ཟེ་རྣམས། ཆོས་ནི་རིམ་བཞིན་ཡིད་དང་ནི། མིག་དང་རྣ་བ་ཡིས་འཛིན་པ། དེས་ན་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལྟགས་ལ། ཞེས་དང། དེའི་དར་རྟེན་ལས། ཤུག་པ་དང། གོས་མེད་གཅེར་བྱ་བ་དང། བྲམ་ཟེ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་དང་མིག་དང་རྣ་བ་ཡིས་འཛིན་པ་དེའི་བྱིར་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལྟགས་ལ་བས། ཞེས་པ་ནས། གཅེར་བྱ་བ་རྣམས་ལྟས་ཉི་ལྟགས་ཀྱིས་གཟེར་ཞིང་གཅོང་སྟོང་པ་དང་བལ་བས་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་གོ་བ་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པ་ཅམ་དེར་མི་འཇོག་གི་དེའི་ཐབས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་དེའི་ཐབས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའང་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཐབས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ལམ་བསྟོན་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ལམ་བསྟོན་བྱར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟུང་ལས། དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོན་པ་མེད། ཅས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཐབས་སུ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཐབས་སུ་བདེན་པར་བརྒྱུད་ན་འཛིན་ཚུལ་བྱིན་ཅེ་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཐབས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆད་མ་དང། དེའི་ཐབས་སུ་བདེན་པར་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་མ་གཉི་ག་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང། དེར་འཛིན་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང། དེར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྟོན་སྟེ་ཞིང། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བསྟན་བར་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དྲང་ངེས་བྱེ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོན་པ་བཞིའི་སྟོན་པ་དྲང་ངེས་བྱེ་བའི་བྱིར། འདོད་ན། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྟན་བར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྟན་བར་རྟོགས་པར་ཐལ།

ལོ། །འདྲོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ། གསུང་རབ་མཐའ་དག་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྟེན་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་གྱི་ རྟོགས་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྟེན་བར་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་བསྟན་བྱའི་ཤིན་ཏྲོག་གི་ཆོས་དེའང་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤ་མོ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟོགས་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་རྟོགས་ཚད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུད་ རྟོག་གསུམ་ལས། རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པའི་རྟོག་གོ་བ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་བའི་དངོས་གྲུབ་རིད། །ཞེས་གསུངས་པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཚད་མར་བྱེད་ དགོས་ཀྱི། དེའི་དོན་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་མི་རུང་བེར་ན། བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་མ་བཟུང་པར་མི་འགྲོ་བར་ ཐལ། ལྷན་སོ་སོའི་དགོངས་པ་བཙལ་ཏེ་སྒྲིབ་ཟེན་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་འདོར་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཚད་མར་བྱེད་ལྷགས་ ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། སྤོང་དང་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང། ཞེས་རྟོན་པ་དང་པོའི་ཐོག་ཕྱོགས་ལྷན་སོ་སོའི་སྒྲིབ་ཟེན་མི་མཐུན་ པར་མཐོང་ནས་སྤོང་བ་དང། རྟོན་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་ཕྱོགས་ཆོག་ཙམ་ལ་རྟོན་པས་ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཟེན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་ པ་གཉི་ག་ཆོས་ལས་ཉམས་བྱེད་དང་མ་དང་པོའི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་མདོ་རྒྱམ་བཤད་རིགས་པར་ དྲངས་པ་ལས། བཙམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཆོས་རྒྱམས་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱམ་པར་འབྱེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་ པའི་འབྲུང་གནས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །དགོངས་པ་ཅན་གྱི་དོན་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་པོའི་ འབྲུང་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྷ་བ་དང། དན་གཡེའི་ལྷ་བ་སོགས་ ལྷ་དན་ཉེར་བརྒྱུད་འབྲུང་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། དང་པ་སྒྲེ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྲུང། གཞན་ཡང་ གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་སྒྲེད་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་ཙམ་གྱིས་གོ་མི་ཚད་ཅིང་རིག་པས་དཔྱད་པ་བྱས་ན་གསུང་རབ་ལ་ཚད་ མར་མ་བཟུང་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་ལས། དེས་ན་གསུང་རབ་ལ་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། མོས་སྒོ་ཙམ་ གྱིས་གང་གསུང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་ན་རྟོན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆར་འགྱུར་བས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འབྲུང་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་ པའི་ལམ་ནས་དོན་དངོས་པོའི་ཐོད་ལྷགས་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་གིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་དེ་གསུང་རབ་ལ་ཚད་མར་བྱེད་ ལྷགས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་རིམ་དང་མཐའ་དཔྱད་སྒྲ་གུ་ལས། གཞུང་ལྷགས་རྒྱམས་སུ་རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་ལྷར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ དགོས་ཀྱི། དེ་དག་ཚུར་མཐོང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ལྷན་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། བདག་ནི་སྒྲིན་པ་གཞན་ཐུངས་ནས། བཙམ་ཐུན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་འདི་ནི་བདག་རང་གི་འདྲོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་རང་གི་སྐྱབས་འགྲོའི་མཚང་སྒྲིགས་ པར་ཟད་དོ། །ཞེས་དང། དེའི་ཆེ་ལྷན་གཉིས་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཚད་གཞི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་མིན་དཔྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང། འདི་ཉིད་ལས། མཐར་གཏུགས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ འབྱེད་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དག་སྤང་སྤོང་བའི་ལུས་བྱས་ཏེ་གསུང་རབ་ལས་དགག་སྒྲུབ་ཐང་ཐང་དང་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ སོགས་སྒྲིབ་ཟེན་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་རང་ལྷགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྒྲིན་པོའི་གཏམ་འགལ་འདུའི་ལུང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་གསུམ་རབ་དཔྱེ་ལས། ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་རང་ས་ན། །བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཀུན་ལ་སྒྲོགས། །འཛིག་རྟོན་པ་རོལ་མེད་པ་སོགས། །རྟོ་སོག་ཐམས་ཅད་ བདེན་པར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་ཀུན། །རང་ས་ན་ནི་བདེན་སྟམ་ན། །འདི་ཡང་ཅུང་ཟད་བརྟག་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་གསུང་ལ་དྲང་

དོན་དང། ཁྲི་དོན་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཁྲི་སྟགས་དང། ཐུབ་བསྟན་གྱི་དོར་ལས། དེ་ཙམ་གྱི་འགལ་འདྲའི་ཐུང་པོ་འང་འགལ་འདྲར་མི་རིག་
པ་ལས་ཆེས་ཆེར་སྟན་པའི་སྒྲིན་གྲང་ཞིག་ཡོད། སྟན་པའི་རྟགས་སྒྲིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་དོ་མཚར་བའི་སྟུབ་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་ཅད། ཁྲི་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ན་རེ། ཤེར་མདོ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་ཁྲི་ཆོས་ལ་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོག་ལ་མི་
རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་ཁྲི་ཆོས་པའི་ཆོག་གམ་ཡི་གེ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་གྲིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་དོན་ནི་གང། ཡི་གེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོར་ན་
ཆོས་ཀྱི་ཐུང་པོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་ཅུ་ཅུ་བཞི་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཡི་གེ་ཁྲི་ཆོས་ཀྱི་ལོ། ཁྲི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟན་གྱི་
ཐེམ་པ་བར་མ་དེ་འོག་མ་ནས་ཡར་བཏོད་སའི་ཐེམ་པ་གོང་མ་དང། དེའི་སྟེང་མར་བཏོད་པའི་ཆོ་འདོར་རྒྱུའི་ཐེམ་པ་འོག་མར་འཛོག་པ་མི་འགལ་
བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཁྲི་ཆོས་པའི་སྟབས་ཀྱི་གང་ཟག་དང། དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཡིན་ན་དེའི་སྟབས་
ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྟེན་ཐམས་ཅད་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་ཁྲི་ཆོས་པའི་ཆོག་དང། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་སྟབས་ཀྱི་དོན་
ཡིན། རྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་སྟབས་ཀྱི་དང་དོན་དང། ལམ་གྱི་བསྟོན་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྟབས་ཀྱི་དེས་དོན་ཡིན།
འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེཤེས་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་དེའི་སྟབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང། ལམ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྟབས་ཀྱི་ཡེཤེས་ལ་འཛོག་དགོས་
པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟག་གཅོད་ཀྱི་ལས་དང་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་སྟགས་དོན་ལ་རྟོན་ཁྲི་ཆོས་པའི་དོན་དང།
དེས་དོན་ལ་རྟོན་ཁྲི་ཆོས་པའི་དེས་དོན་གཉི་གར་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དན་འགྲོའི་སྟུག་བསྟུལ་བསམ་པའི་ཆོ་ཆོག་བརྒྱུད་པ་
ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས། མི་དགེ་བཅུ་སྟེང་བ་ལའང་སོ་སའི་དོ་བོ་སྟེན་སྟེན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལེགས་
པར་དེས་ནས་སྟོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེའི་སྟབས་ཀྱི་དོན་ལ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྟབས་ཀྱི་དེས་དོན་ལའང་བཞག་ཆོག་
སྟེ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་མདོ་ལ་དང་དེས་འབྱེད་པའི་ཆོ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་དེས་དོན་དུ་འཛོག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མདོ་ལ་རྟོན་པ་བཞིས་དང་དེས་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ན་རེ། སྟབས་འདིར་བྱང་ས་ལས་ནག་པོ་
བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཁྲི་ཆོས་གསུངས་པ་དེ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་བྱེད་དང། ཁྲི་བའི་པན་ཡོན་སྟོན་བྱེད་ལ་སྦྱར་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་
གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱོར་རྒྱུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་
བར་འབྱམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་དེ་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང། འཁོར་བའི་འཆང་བ་དགྲོལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་དེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འཛོག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེན་གྱི་ཆ་རྒྱུ་ལས། ནག་པོ་བསྟན་པ་ལ་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་མེད་པས། གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ལ་
ཆེན་པོ་སྟོན་པས་ཁྱབ་པོ། ཁྲི་དང། བྱང་སའི་འགྲེལ་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛོད་པ་ལས། ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཡང་དག་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ཁྲི་བྱ་བ་ནི། མདོ་སྟེན་ལ་འཇུག་ཅིང། འདུལ་བ་ལ་སྦྱང་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསྟོག་པ་ནི་ནག་པོ་བསྟན་པ་ལོ། ཁྲི་གསུངས་ཤིང། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང། མདོ་སྟེན་ལ་འཇུག་ འདུལ་བ་ལ་སྦྱང།
ཆོས་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལམ་ཐམས་ཅད་འདིའི་ཡེཤེས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཁྲི་པ་རྣམས་སུ་བྱས་པའི་ཆོ། འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཁྲི་པ་

ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མས་ནམ་ཤེས་དང། རྒྱང་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ནམས་ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྲིན་གྲོས་མི་ཟད་པར་གསུངས་ལ། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོན་པ་བཞིའི་སྒྲིན་མ་དང་ངེས་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དབང་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་ན་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །དབང་རྟོན་ལའང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབང་རྒྱལ་གྱིས་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འཇུག་པས་དང་པའི་རྩིས་འབྲང་དང་ལུང་གི་རྩིས་འབྲང་དུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར། གང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབང་རྟོན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟགས་པའི་གོང་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོན་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དབང་རྟོན་དེས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དང་བསྟེ་བའི་ཐོན་དུ་བརྒྱུད་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། གཞི་དང་ལམ་དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས། ཞེས་པ་ནས། གདོན་མི་ཟ་བར་མིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་རབ་རྒྱ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ནམས་རྒྱུད་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པར་རྟགས་པ་དེ་བརྒྱུད་བྱ་ངེས་དོན་ཆང་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ནམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆོན་ལས། བརྒྱུད་བྱ་རྟགས་པའི་བསྟན་པ་ཆང་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མ་རྒྱུད་བྱེད་ལུང་གི་བསྟན་པ་སྒྲིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་ཆང་མའི་སྒྲིས་བྱར་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་སྒྲིན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དང་ངེས་དོན་རྟགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིན་སྟོག་སྒྲིན་པའི་ལུང་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་རྟགས་པ་དང་དེའི་བསྟན་བྱའི་ཤིན་སྟོག་རྟགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁྱ་མ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་རྟོན་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་ཐོན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་ཐོན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཐོས་སྟགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་དེ་ལ་འཇུག་པ་སྒྲིན་པའི་སྒྱུད་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། འཐད་ལུན་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་ནི། །ཐེ་ཆོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དེ་གཙོ་བོར་དབྱེད་ནས་འཇུག་པའི་དབང་རྟོན་གྱི་འཇུག་རྒྱལ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་རྟོན་གྱིས་མདོ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མི་འཐད་པར་འཇོན་པའི་སྒྲིན་འདོགས་ཆང་ལ། ཆེ་གཉིས་པའི་སྒྲིན་འདོགས་ཆང་ཟེན་པ་མིན་ཡང། དོན་འགྱུར་ཙམ་ལས་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་ཆེར་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དུས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཀྱང་སྐར་དེའི་དོན་ལ་ཆང་མས་ངེས་པ་རྟེན་དེ་སྒྲིན་འདོགས་ལྷག་མེད་དུ་ཆང་པ་ན་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་དྲག་རྒྱ་སོང་སྟེ་མི་ཐོག་པའི་དང་བསྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་རྒྱུད་གི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་ཐོན་དུ་དེ་སྒྲིན་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བཤེས་གཉེན་ངོས་ཟེན་པ་དང་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིས་ནས་བསྟེན་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གདམས་ངག་ལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། རྒྱན་ལས། དགེ་པའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་མཉམ་པ་ཡི་སྒྲིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོག་མར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལུན་པར་ཆང་མས་རྟགས་མི་རྩས་ཀྱང། སྒྲིན་ཉིད་རྟགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་སྒྱུད་པ་སྟགས་གསུང་རབ་ནས་འབྱུང་བ་དང་གཞུང་དོན་འཆད་ལུགས་སྟགས་ལ་བསྟུན་ནས་རང་གིས་དཔྱད་ཅིང་གཞན་ལའང་དྲིས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་

ནས་སྒྲིམ་པ་བཞེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འོ་ན། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་ཆོས་ལྟན་པར་འཛིན་པའི་ཐོན་ཏུ་དེ་ལ་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་
མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ཤེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆོས་བ་དོན་མེད་ལ། མི་ཤེས་
པར་བཞེན་ན་ནི་བཞེན་པར་བྱ་བ་དང་བཞེན་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་བྱེད་པར་ཐོག་མར་གང་ཕྱད་པ་དེ་བཞེན་པར་རིགས་སོ་ཞེས། སྒྲིན་
མེད་དེ། འདི་ནི་རྟོགས་ཐུན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་དོན་རགས་པ་ཚད་མས་ཤེས་ཤིང་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡོད་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལ་དྲིས་པ་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཚུན་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཐོན་ཏུ་དེ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚད་ཐུན་ཞིག་མོས་གུས་ཀྱིས་ཚུལ་
བཞིན་བཞེན་པ་མེད་མི་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག། དེའི་ཐོན་ཏུ་དེ་ངོས་ཟེན་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མོས་གུས་སྒྲེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ལས། དེ་
ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉ་བ་རྟེན་པའི་ཐོན་ཏུ་དེ་སྟོན་པའི་སྒྲིམ་དང་གསུང་རབ་ལ་རྟོན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཚུལ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ལམ་རིམ་
ལས། དེའི་འདྲའི་ཉ་བ་འང་དྲུང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་གཅིག་གིས་བཅའ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་ཕྱི་མ་ངེས་དོན་སྟོན་
པའི་ལུང་གཞི་དེ་མེད་ཏུ་མཐོང་བ་དང་ངེས་དོན་རྟོགས་པ་དུས་མཉམ་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིན་ཤིག་སྟོན་པའི་ལུང་གཞི་དེ་མེད་ཏུ་མཐོང་ན་
ཤིན་ཤིག་གི་དོན་དེ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིན་ཤིག་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་གཞི་དེ་པ་
མེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་འཁྲུལ་གཞི་ནི་ཤིན་ཤིག་བསྟན་པ་ལ་རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞི་དེ་པ་མེད་པར་
རྟོགས་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དཔག་ལ་ཐུག་སྟམ་པར་སྤང་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཤིན་ཏུ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཐ་ཕྱི་
དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དཔག་གིས་ཁྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། ད་དུང་དེ་མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་
ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྒྲིན་མེད་དེ། རང་འགལ་མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་སྟོན་པའི་
ཀྱི་དོན་དེ་ཁྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན། སྒྲིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྱིས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན།
རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོན་པའི་རྟོགས་རྟོགས་ན་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟོགས་དེའང་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དཔག་གིས་འཁྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ལས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དཔག་ཏུ་འགྲོ་
སའི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚན་ཏེ་ལྷགས་ཐུ་མ་ལ་སྟོན་པ་དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་རྟོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་ཐོན་ཏུ་
འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ་བའང་འཕེན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ལ་གཞི་དེ་པ་མེད་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་རྩིས་
དཔག་ཁོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་ལྷགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་སུས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན། སྒྲིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་
འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀྱང་འགལ་དགོས་པ་ཤེས་སྤྲོ་ལ། གསུང་རབ་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བཤད་པ་གོང་འོག་མི་མཚུངས་པ་བྱུང་ན་དོན་དེ་ལ་གཞི་དེ་
པ་ཁྱབ་ནའང་། དེ་འདྲ་དངོས་དང་དོན་ཐོབ་གང་ལའང་སྟོན་རྒྱ་མི་རྟེན་པས། གཞི་དེ་པ་མི་འཇུག་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་ཆགས་སོགས་འཁོར་བའི་ཅ་བར་འདོད་ཅིང་། ཁྱས་དང་གཙང་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་པ་དེར་

གཞོན་པ་སྟོན་པའི་ཆོ། ལྷན་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞོན་པ་སྟོན་མི་ཐུབ་ཀྱང། ཆགས་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ལྷན་གྱིས་
པས་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། དེ་ལ་དཔག་ན་དེའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ལའང་མི་གཞོན་པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར།
ནམ་འབྲེལ་ལས། ཆགས་སོགས་ཆོས་མེན་ཅ་བ་དང། ལྷན་གྱིས་ཆོས་མེན་དག་འགྱུར་བའོ། ཞེས་དང། རྒྱུ་ཆེན་ལས། གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱ་ལ་མི་
གཞོན་པ་དེས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་འཛོམས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངར་བ་དང་སྦྱུང་པའི་རྩིས་ཀྱིས་བད་ཀན་ལ་མི་གཞོན་པ་བཞིན། རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་
ཀྱང་ཐིག་པའི་རྒྱ་ཆགས་སོགས་ལ་གཞོན་པ་མ་ཡིན་མོ། ཞེས་བྱ་བ་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་
གང་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང། དེའང་མཐར་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱན་ལས། རྟགས་
ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མཐར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ན་རེ། དཔྱད་པ་
གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞོན་པ་མེད་པ། མཐོང་བ་སྟོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་དངོས་
སྟོབས་རྩིས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་རིགས་པར་ཐལ།
ཁྱེད་ཀྱིས་བཞེགས་བཅད་པར་བཤད་པའི་སྟོན་པ་གསེར་གྱི་སྟོན་ཡོན་པ་རགས་ལ་རྟོག་ཚུལ་གསུམ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་ལུགས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཆར་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་སྟོན་ཁོ་ན་
སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་གྱི་ མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་མི་སྟོན་ན་དེ་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་བཅུན་
རྒྱན་ལས། དེས་ན། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་ཞེས་སོགས་སྤྱོད་རྒྱ་མེན་གྱི།
ཁྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད། མ་མཐོང་བ་སྟོན་གྱུར་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་
མས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད། རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། དེ་ནི་ཐུ་མས་བཤད་ཚུལ་གྱི་ནམ་གངས་ཅམ་ཡིན་གྱི། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་གི་བཞེད་པ་མེན་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་
མཚོ་ལས། འོ་ན་ཁྱེད་པར་གསུམ་ཐུན་གྱི་ལུང་ཞིག་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྦྱ་བར་སྦྱབ་པ་ཡིན་ན། རྟགས་གང་གིས་བསྐྱབ་པར་
བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་ཐོན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་
མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང། གཞན་དག་མངོན་གྱུར་དུ་འདྲོད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་སོགས་མངོན་གྱུར་མེན་པར་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་
མེད་པ་ལྟ་བུ་དང། མཐོང་བ་སྟོན་གྱུར་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྩིས་དཔག་ཉིད་ཀྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་རྩིས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ། གཞན་དག་སྟོན་ཏུ་གྱུར་འདྲོད་པའི་བདག་
དང་གཙོ་བོ་སོགས་བཀག་པ་ལ་རྩིས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང། མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་དག་ལུང་དེ་
ལས་རི་ལྷར་བསྟན་པ་ལྷར་ཁས་ལྷངས་པ་ལ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྩིས་དཔག་གིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་ཅིང། རང་ཆོག་ཐུ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་
ཤུགས་འགལ་བས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་ཐིག་པའི་ཅ་བའང་ཡིན། ལྷན་དང་མར་མེར་ཐུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐིག་པ་དག་
པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་བཀག་པ་དང། སྤྱིན་པ་དང་མི་འཆོ་བ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་ནང་འགལ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྷར་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་
དག་པ་དེ་ཁྱེད་པར་གསུམ་ཐུན་གྱི་ལུང་འདིའི་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྦྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉི་ག་མཁས་

གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཡིན་ཀྱང། རྒྱུ་ཆེན་ནི་དབྱེད་པ་རྣམས་དུས་ཀྱི་ཕྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་དབང་བཙན་དགོས་ལ་རྩ་བ་དང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེའི་ཐང་གི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོར། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། འོན་ཏེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང། རྩེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང། གཞོད་མེད་འདི་ཡི་མི་སྤྱུ་བའོ། ཞེས་དང། ལེའུ་བཞི་པར་ཡང། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཆོག་གིས། གཞོད་མེད་བསྟན་བཙུག་གང་ཡིན་དེ། གཞུང་བར་བྱ་ཕྱིར་དཔྱད་འཇུག་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཤི། འོན་ཏེ་དག་ལ། ཞེས་དང། མ་མཐོང་བ་དག་ལ། ཞེས་འོན་ཏེ་དང་དེ་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི། འོན་ཏེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་འོན་ཏེ་ཡིན་ན། འོན་ཏེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དང། ཞེས་སོགས་དུག་སྤྲོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གནས་གཞི་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤིན་ཤོག་སྟོན་པ་ལ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྩེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིན་ཤོག་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྩེས་དཔག་དེ་དུས་མ་སྤྱེས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐུར་བསྐྱབས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྩེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་གཉིས་པོ་དོན་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ལ་དབྱེད་གཞི་ཅུང་ཟད་སྤང་དོ། །

གཞུག་བྱའི་གནས་གཉིས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་སེལ་དུ་མ་མཐོང་བ་སྟོག་གྱུར་ཅེས་འབྱུང་ཡང། རྒྱུ་ཆེན་དུ་མཐོང་བ་སྟོག་གྱུར་ཅེས་གསུངས་པའང་ཕྱི་མ་ཉར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། རྟེན་མིག་མཐོང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་བརྟེན་དོ། ཞེས་དབང་རྟེན་མཐོང་བའི་སྟོན་མིག་མཐོང་བར་འཇོག་པ་བཞིན། ཅུང་ཟད་སྟོག་གྱུར་ནི་ཤིན་ཤོག་ལ་སྟོས་ཏེ་མངོན་གྱུར་དང་ཉེ་བས་མཐོང་བར་འཇོག་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྩེས་དཔག་གིས་མི་རྟག་པ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་མཐོང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སོ་སྤྱོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། མདོ་ལས་ཆོས་མཐོང་བ་ཆོས་ཐོབ་པ་སོགས་འཕགས་པ་ཁོ་ནར་སྤྱར་ཞིང། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། ཆོས་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་ཏེ་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ལྟར། ཁྱོད་རང་ལ་དབྱེད་མཐའ་ལས། དེ་ལ་འོན་ཏེ་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། འདི་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང། ཞེས་གསུངས་ཏེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འོན་ཀྱི་དོ་བོ་ཅམ་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྩེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་རང་དོན་ནི། རྩེས་གསུམ་རྟགས་ལས་འོན་ཏེ་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་གོ་བསྟོག་རིགས་པར་ཐལ། རྩེས་དཔག་ཡིན་ན་རྩེས་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་མ་མཐོང་བས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཐོང་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བ་སྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྤྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། ལུང་དེས་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། འགོད་རྩེ་ལ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དང། མི་འབྱུང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པ་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དང། མི་འབྱུང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞིང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྟར་ཤི། ལུང་དེ་རྟོགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐྱབ་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོད་དུ་འདོད་ན། ཤིན་ཤོག་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བྱེད་ལ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རང་ལྡོག་དེ་མ་གཏོགས་

མེད་པར་ཐལ། ལུང་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐམས་ཅད་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །
མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་ལུང་ཚྭ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཉམས་བཞུགས་ཆོག་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་སྐབ་པའི་ཆོ་བས་པའི་རྟགས་ཏྲ་བུས་
སྐབ་ན་སྐབ་པ་དེ་ཉམས་བྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་དུན་ཅུན་ལས། འོ་ན་སྐབ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པ་ལའང་སྐབ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་སྟེ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞུགས་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་
མེད་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། ལུང་དེ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་སྐབ་པ་ལས་སྐབ་མི་རྟག་པར་ཆོད་མས་བྱུབ་པར་སྐབ་དགོས་ལ། དེ་སྐབ་པ་ལ་སྐབ་མི་
རྟག་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། མ་འགྲེལ་ལས། དཔྱད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི། ཟུང་ཞེས་
ལུགས་འདི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕྲོ་པ་ན། ལུང་འདྲེན་པ་ནི་མཁས་པའི་ལུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་བཞིའི་རྣམ་
གཞག་འདི་རྣམས་སྤྱི་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཉམས་བྱེད་དགོས་ལ། སྟོན་གསེང་མེད་པའི་མདོར་གསུངས་ཚུལ་དེ་དབྱེ་མ་
པའི་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་འདྲེན་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཏྲ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས། བཤད་གཞིའི་དབང་གིས་སྟོན་བཟན་གྱིས་ཀྱང་དེའི་དོན་སྤྱི་སྐབ་ཀྱི་བཞེད་
ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉམས་རྟོན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་འདྲ། ཀུན་མཁྱེན་སྐབ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་ཟེན་
པའི་དགག་གཞག་ལུང་རིགས་རྣམས་ཚུར་དྲངས་ན་མང་གིས་དོགས་ཏེ་མ་བཞུགས་པར། དེར་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དོན་གཉེར་ཅན་
རྣམས་གཉི་ག་སྤྱགས་ནས་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྐབས་འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །སྟོན་པ་མཆོག་དེའི་ལུགས་ཀྱི་བཅུད། རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་
མོ་རྟོགས་པའི་ཐབས། རྟོན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་འདིར། བཞེན་ནས་སྟོན་མེད་འབྱེད་པར་མཛོད། འཛམ་གླིང་ཁོར་ལུག་ཡངས་པར་བྱུབ་
བསྟན་ལ། །སྤྱི་ཚོགས་རི་མོར་བཞུད་རྣམས་ལུག་གི་ལུལ། མི་མཉམ་ལས་འདིར་བཅོན་པ་རང་གི་བཞུགས་ཀྱི། གོགས་ཅན་སྟོན་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་གསུངས་
ལེན། །

༥ གཉིས་པ་དྲང་ངེས་ཇི་ཉམས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྤྱེད་གོངས་འགྲེལ་ལ་བཞེན་པའི་ཕྱོགས་དང། སྟོན་གསེང་མེད་པའི་མདོ་ལ་
བཞེན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་སྤྱེད་ནས་ཇི་ཉམས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང། དེའི་དོན་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་སོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ལའང། མདོ་སྤྱེད་ལ་འགལ་སྤྱོད་གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྤྱོད་པའི་ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གི་བྱུབ་པའི་དོན་ལུས་
ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ།
ཅས་པ་ནས། དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ཐུན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཁྱུ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དྲི་བའི་གཞུང་བཞུགས་ཅིང།
འདིས་ནི་མདོ་སྤྱེད་ཁ་ཅིག་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང། ཞེས་པ་ནས། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་བཟླེད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེའི་
དོན་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་བཀྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་དྲི་ལན་མི་འདྲ་བའི་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་རྣམ་རིག་ཅན་གྱི་དེ་ཉིད་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་དྲི་བ་གཉིས་ཀྱི་དྲིན་ལན་གྱི་ལེའུ། གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ལུལ་ལས་
འདས་པར་སྟོན་པ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ། གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐོག་པ་ཐ་དང་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟོན་གསེང་རྣམ་དག་གི་ལེའུ། བཞི་པ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་སྟོན་པ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ། ཐུག་པ་ཀུན་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟོན་གསེང་ལངས་པའི་ལེའུ། དུག་པ་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ། བདུན་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དོན་དམ་ཡང་དག་

འཕགས་ཀྱི་ལེའུ། བརྒྱུད་པ་ཞི་ལྷག་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་བྱམས་པས་ཁྱེས་པའི་ལེའུ། དགྲུ་པ་ས་བརྩའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་
ཁྱེས་པའི་ལེའུ། བརྩུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཁྱེས་པའི་ལེའུ་རྣམས་སོ། །དཀའ་འབྲེལ་ལས་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་མ་
བགང་བ་ནི། ལ་ཅེག་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲིབ་གཞིའི་ལེའུ་སྟེ་དང་བོད། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་འོག་དུ་སྒྲིབ་གཞིའི་ལེའུ་ཞེས་
འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་བརྩུ་གཅིག་དུ་འབྱུར་བས་མ་བགང་བ་ཡིན་ཟེར་ཡང་། དེ་ནི་མདོ་གཞན་བཞིན་སྒྲིབ་གཞི་རྩོགས་མཆོམས་ནས་ལེའུ་བྱས་
ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་གཞུང་རང་ན་ལེའུ་བྱས་ནས་ཡོད་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
དངས་པས་འདོར་ཐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་དཀའ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ནི། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ས་བརྩའི་དབང་ལྷག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་བརྩམས་སྟོན་པ་ལ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་མཛད་པའི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོའི་སྒྲིབ་གཞིར་སེམས་དཔའ་བརྩའི་མཆོན་སྒྲིབ་ཀྱང་རབ་
འབྱོར་མ་བྱུང་བས་ལེའུ་དེ་སེམས་དཔའ་བརྩའི་དྲིས་ལན་གྱི་གངས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །སེམས་དཔའ་བརྩུ་ཡོད་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ལ་དྲི་ལན་
ལེའུ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་སྟེ་བརྩུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་ལུའི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆར་བར་
སྟོན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཆོན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་
སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་གཞི་དང་། མཆོན་ཉིད་ཅེས་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་སྟེ།
དེ་བཞིའི་སྟོན་པ་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབབས། དེར་འཇུག་ཅེས་བྱོད་ཅེ་དང་། བཟོད་མཆོག་དང་། མཐོང་ལམ་གསུམ་ན་ཀྱན་བཏགས་
གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་འཇུག་ཆུལ་དང་། དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་ཕྱིན་དུག་དང་། དེ་རབ་དབྱེ་ཞེས་ས་བརྩུར་འབྱེད་ཆུལ་དང་། བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ཞེས་པས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་ཆུལ་ཏེ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབབས། དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་ཞེས་པས་མི་གནས་པའི་ལྷང་
འདས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་ལུའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པས་དགོངས་འབྲེལ་དང་ཁོག་མཐུན་ཀྱང་དོན་ཆོན་
རེ་རེ་དང་ལེའུ་རེ་རེ་སོ་སོར་སྦྱོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བརྒྱུད་པ་དང་དགྲུ་པས་ལམ་བསྟན། བརྩུ་པའི་འབྲས་བྱ་བསྟན་ལ། གཞན་བདུན་ཀས་
གཞིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་འདིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་ཁྱེས་ནས་དང་
ངས་བྱེ་བའི་ཆུལ་གཙོ་བོར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཀལ་
སྟེ། སྟེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་བོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ།
གཟུགས་ལ་སྟེ་བའང་ཡོད། འཇིག་པའང་ཡོད། དེའི་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་ཆོར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཡིན། སྤངས་
པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའང་བཀའ་རྒྱལ་ཅེས་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་
ནི་གཟུགས་ལའང་ཡིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་ལའང་ཡིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཡིད་
བྱུང་ན་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་ལོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སྤངས་པ་དང་། དེའི་འཕྲོར། རྣམ་པར་གྲོལ་ན་
བདག་གི་སྟེ་བ་ཟད་དོ། །ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་བསྟན་ཏེ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །ཁྱིད་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་
བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསྟན་པར་བྱས་ན་གོ་རིམ་དང་མཐུན་ལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་ཕུང་པོ་སྟེ་དོ་བོ་བདག་དུ་མ་གྲུབ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་ན་གོང་དུ། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ནི་

བདག་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བདག་གི་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེ་ཉ་བ་བཞིན་
དུ་བརྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཕུང་པོ་ནམས་ངེ་ཉ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་ཆེད་ནམས་དང། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང།
ཟས་ནམས་ཀྱི་ཡང་བཀའ་སྒྲུལ་ཅེས་པ་ནི། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རལ་བ་ཅན་ལྔ་བརྒྱ་དང་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་
གདམས་པ་ནམས་ཡིན་ནམ་སྟུང་ཡང་དབྱུང་དགོས་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནམ་གྲངས་དུ་མར་བདེན་པ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
བཀའ་སྒྲུལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང། སྤངས་པ་དང། མངོན་དུ་བགྱི་བ་དང་བསྒྲོམ་པའང་བཀའ་སྒྲུལ། ཅེས་པ་ནི་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་ཏེ།
དེའང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ཞེས་ཆོས་འབྱུང་གསན་ཡིག་ནམས་སུ་མདོ་བྱར་བ་ཞིག་བྱས་འདུག་ནའང། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོར་སངས་
རྒྱས་དང་པོ་བཞུགས་ཚུལ་ནས་བརྒྱུགས་ཏེ་རིམ་པར་གསུངས་པའི་ནང་གི་ལྔ་ཕྱེ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་ཐད་དེ་སོགས་སུ་བཀོལ་བ་ཡིན་པ་
བསྟན་པས་ཤེས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནམ་གྲངས་དུ་མར་ཁམས་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ། ཁམས་སྒྲ་ཚགས་པ་ཉིད་དང།
ཁམས་དུ་མ་བ་ཉིད་དང། སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའང་བཀའ་སྒྲུལ། ཅེས་པའི་མདོ་ནི་སྤྱིར་མངོན་པ་ལྔ་བརྒྱ་ནང་གི་ཁམས་ཀྱི་ཚགས་ལྟ་བུ་
བྱེ་སྒྲིམ་བཀའ་འདོད་ཀྱང་མདོ་ལྔ་པ་ལ་ཅིག་དག་བཅོམ་པ་གང་པོས་བྱས་པ་དང། ལ་ལ་དེའི་མིང་ཅན་སོ་སོ་སྒྲིབ་ས་བརྒྱམས་པར་འདོད་པའི་ཚྭ་
པ་ཅན་ཡིན་ལ། འདིར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ལྟེ་གཉིས་ལ་གསུངས་ཤིང། དེ་གཉི་གར་ཚྭ་མེད་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚགས་ལྟ་བུ་
པས་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནམ་གྲངས་དུ་མར་དུན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ། ཅེས་པ་ནས། འཕེལ་
ཞིང་ཡང་བ་ཉིད་དུ་བཀའ་སྒྲུལ་ལ། ཞེས་པ་ནི་དུན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཀྱི་ནང་གི་ཡིན་ལ། དུན་ཉིད་ལོ་རྒྱུ་བ་ལ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་བཞེད་
ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་ཡིན་པར་དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སོ་སོར་ཁྱེད་པར་སྦྱར་ཚུལ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཅུང་ཉོགས་དཀའ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང། སྒྲིབ་དང། འཛིག་དང། སྤང་དང། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལྔ་སྦྱར་བའི་དང་པོའི་
དོན། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་གཟུགས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །
ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་བྱེད་དམ་
མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་ཡང། འདི་ཉིད་ལས། མདོ་ཉིད་ལས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང། ཀུན་བཏགས་ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་བྱེད་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་དུ་
འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་མི་འཐད་ལ། ཁྱེད་པར་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་སྤངས་པར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཀུན་འབྱུང་བའི་དོན་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཏན་དུ་སྤངས་པར་བྱའོ། །ཐུག་བསྟེན་གྱི་བདེན་པའི་མཐའ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྦྱང་བ་དང། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྦྱངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གཅིག་
དང། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་དང། ཕུང་པོ་དེ་ལྔ་རང་གི་ངོ་བོ་ནད་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་
སྦྱར་ཚུལ་གཅིག་ཉེ་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་འདིར་དགག་པ་མ་མཛད་པས་འགལ་བ་མེད་པར་མངོན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་ཁྱེད་པར་བརྒྱད་སྦྱར་

བའི་བྱི་མ་གཉིས་ལ། བྱི་ཁིང་འབྱུང་བ་དང། འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པ་ཞེས་ཀྱང་མེན་ཆོག་གིས་བཤད་པའི་དོན་ནི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱུང་པ་
 སྐྱེ་མི་བརྗེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང། དེ་ལྟར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་ཁིང། འཕེལ་བ་དེའང་མཚོང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཞིན་མཐའི་ཆད་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་མེད་དུ་རྒྱས་པའི་དོན་ནོ། །

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ལ་ཅིག་ན་ར། བཅོམ་ཐོན་འདས་ཀྱིས་དང་པོ་ཡུལ་མ་ར་ཤ་སིར། ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་
བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཞེས་གསུངས་པས། ཇི་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བརྗོད་བྱ་བདེན་བཞིར་བརྟམས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྒྱལ་པོ་ལ་
གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་སྟེ་བའང་ཡོད། འཛིག་པའང་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་
མི་རུས་ཏེ། སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྡུལ། ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་བཞི་ལ་བརྟམས་
པ་ནི་རྣམ་གངས་དུ་མར་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྡུལ་ཅེས་སོ་སོར་སྟེ་སྟེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོན་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་གང་ལ་བརྟམས་པའི་གཞི་མི་འདྲ་བའི་མདོ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དང་པོའི་
དྲི་བ་ཁྱུ་དུས་རྣམ་གངས་དུ་མར་ཞེས་ཡང་ཡང་སྟུས་ལ། བར་བའི་སྐབས་འགྲེས་རྟེན་ཕྱིས་མ་ཕྱིས་ཀྱི་ཁྱད་ཅམ་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་ཚུལ་འདྲ་བས་དྲི་བ་འགོད་ཚུལ་ཚན་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་ཁུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་
བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེར་བདེན་བཞི་ལས་བརྟམས་མ་བརྟམས་ཅི་རིགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དང་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབབ་ཚུལ་གཙོ་བོའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་མདོ་གཉིས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་གནས་དང་པོ་གསུམ་གས་སྟུག་བདེན། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་འབྱུང། དེ་
ནས་གསུམ་གྱིས་འགོག་ལམ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་བདེན་བཞིའི་སྟངས་ནས་གཏན་ལ་འབབ་པར་བྱེད། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་རྣམ་རིག་
ཅམ་དུ་བསྟུབ་པའི་ཆེད་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་འབབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད། དབྱ་མ་པ་རྣམས་སྤང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་དང་ཐབས་ཤེས་
བྱུང་འཇུག་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབ་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་གཟུགས་ལ་སྟེ་བ་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་
འདི་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ད་ལྟ་དཀར་ཆག་སོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོའི་མིང་བཏགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོས་བསུ་བ་ཞེས་པའི་མདོ་དེར་ཡོད་ལ། དེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལ་ཅིག བཟོ་སྦྱང་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང། དེའི་ནང་དུ་གཟུགས་སྟེ་བའང་མ་ཡིན། འཛིག་པའང་མ་ཡིན། དེའི་སྟེ་བ་དང་
འཛིག་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། མདོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་མདོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོའི་ནང་དུ་ཡོད་ལ།
དེར་གཟུགས་སྟེ་བའང་ཡོད་ཅེས་སོགས་འབྱུང་བས། འདི་འགྲུར་སྟོན་ནས་རྒྱ་དབེ་མ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་གཉིས་བསྟར་ན་ཤེས་ལ། བཟོ་སྦྱང་
གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་ཞེས་པའང་མིང་འདྲགས་ལུགས་ཅམ་ཡིན་པར་འདུལ་བ་ལུང་དང་སྟེང་འབུམ་ལས་གསུངས་
སོ། །ལ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྡུལ་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་བ་ཞུས་པ་ལྟར་དོགས་པ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱུས་ཟེན་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྟེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག འཛིག་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྐྱུས་ཟེན་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་

རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲེ་བ་དང་འཇིག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་ལེ་ མི་འཐད་པར་ཐལ། དེར་སྒྲེ་འཇིག་ཡོད་ཅེས་པ་ཙམ་
ལས་གོང་འོག་གང་དུའང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། གཞུང་རང་
གི་ཆོག་ལ་མེད་ན་ནན་གྱིས་འདིས་དེ་སྟོན་དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ནན་གྱིས་ཁྱོད་འདི་འདྲོད་བྱས་པ། གསལ་ལ་བར་དབང་ལྷག་སྒྱུད་
པ་ཡིན། ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ནར་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་ན་ལེ། སྒྲིན་མེད་དེ། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཟེ་བ་ཡིན་ཞིང་
དེའི་ལྷགས་ལ་སྒྲེ་འཇིག་ཡོད་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཕྱི་མ་ལ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་
ལས། འདྲ་སྤྱད། ང་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་འདུལ་བའི་བསྐབ་བྱ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུས་ཟེན་ལའང་དོན་དེ་དང་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཟེ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྟགས་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ལས། འདྲོད་ན། དེ་དག་ལ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ཞེས་དྲིས་ནས་དོགས་པ་གཙོད་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་དག་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག སྟོན་པ་ལ་འབྱུལ་པ་མི་མངའ་
བའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། བསྐབ་བྱ་གསུངས་པ་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཙོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་
ལྷགས་ལ་གོང་དུ་མ་ལྷག་སྟེ། གདུལ་བྱ་དེར་སྒྲེ་འཇིག་སྟགས་ཡོད་པར་བསྟན་ཆད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་
མི་དགོས་ཀྱང། གོང་དུ་བྱངས་པའི་སྒྲེ་འཇིག་ཡོད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་དེ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟུར་གདུལ་བྱ་དེའི་སྒྲོ་ངོར་ཕུང་པོ་ལ་མ་
སྟོས་པའི་ཚུགས་སྐབ་ཀྱིས་དབང་སྒྱུར་བ་པོའི་བདག་དང། དེས་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕུང་པོ་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང། དེ་ལས་ལྷགས་སུ་བདག་ཕུང་འཇོག་
ཚུལ་མི་ཤེས་པས་དེ་ལྷགས་དང་ལྷགས་རྩེ་ལྟར་སྟོས་མེད་ཀྱི་སོ་སོ་བ་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཀྱང། རང་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ང་ཞེས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་ཞེན་གཞིར་ང་དེའི་སྒྲུང་བའི་ཕུང་པོ་ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེ་ཡོད་
པས་ཕུང་པོ་དེ་ལེན་པའི་སྒྲེ་བ་དང། འདྲོད་པའི་འཇིག་པའང་སྒྲོ་བདགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་གཞི་དེར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོག་ཟེན་ལ་སྒྲེ་འཇིག་ཙམ་གསུངས་ཀྱང། བརྗོད་དོན་ངོ་བོ་ལ་
ཀུན་བདགས་པ་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང། ལྷག་པར་ལ་ཀུན་བདགས་པ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲེའོ་ཞེའམ། འགག་
གོ་ཞེའམ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤང་བ་དང། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདེས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བདགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདིའི་སྒྲུས་ཟེན་ལྟར་སྒྲེ་བ་དང་
འཇིག་པར་དམིགས་ཤིང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་གྱུར་བའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐང་པ་ཤ་སྟག་
ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་ལས། ཕུང་པོའི་སྒྲེ་བ་དམིགས་པ་དང་ཕུང་པོའི་འཇིག་པ་དམིགས་པ་དང། ཞེས་པ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
འདི་དག་ནི་ཆོས་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་དམིགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པས་ཤེས་པ་བདེ་སྒྲོད་པར་བབྱིད་ཅིང་འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་འཛུལ་བས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་
ཟིན་ཅིང་ཤེས་པ་བདེ་སྤྱོད་པ་བགྱིད་པ་ཤ་སྟག་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དེ་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྟོན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ན་ནམ་མཁུན་སྤྱོད་བ་པོའི་བདག་དང། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་
སོགས་འཛིག་མི་ཤེས་པས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་འཁོར་བ་ལ་སྒྱུ་བ་སོགས་མི་འབྱུང་བ་གང་ཞིག། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྟོས་པའི་དབུ་
མའི་ལམ་ཡང་རྒྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལཱ་ལས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དང་པོ་ཉིད་ནས་
དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ། སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱིན་པ། མས་པ་མི་མང་བ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཡང་
དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ངས་སྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་དེ་ཐོས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཤིང། མི་བརྟན་པ་ཉིད་དང། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དང། འཇུག་པའི་ཆོས་ཉིད་
དུ་ཤེས་ནས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་ཡིད་མུང་བར་བྱེད་སྒྱུ་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་མུང་བར་བྱས་སྒྱུ་བར་བྱས་ནས་ཐིག་པ་ལས་ཕྱིར་སྒྲོག་སྟེ། དེ་དག་གི་
ཐིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་ལ་སྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་གཞན་དབང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ཅམ་
ལ་འཇུག་ཐབས་དང། འོན་ཀྱང་སྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང། འོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མི་ཤེས་པས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྱུ་བར་མི་འབྱུར། ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་མི་འབྱུར། ཡང་དག་པར་གྲོལ་བར་མི་འབྱུར་ཞེས་ཆོས་བདག་མ་བཀག་པས་འཁོར་བ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བྱེད་དུ་མི་
འབྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བར། བསོད་ནམས་མེན་པ་དང་པོར་བསྒྲོག། ཁྱེད་པ་དང་གཞན་གཅིག་གོ། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ལ་སྟོས་པའི་དབུ་མ་རྒྱབ་པ་ལ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་སྒྲོ་དེས་རྟག་མཐའ་འགོག་ཀྱང། གདུལ་བྱ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དེའི་
སྟོན་དུ་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རེ་ཞིག་འཛིན་དུ་མ་བརྟུག་ན་ཆད་མཐར་སྤྱང་སྟེ་དབུ་མར་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
འོན་དམ་རྟགས་པ་ལ་ཐ་སྟངས་ཆད་གྲུབ་རྟགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྒྱབ་པ་ལའང་དེའི་སྟོན་དུ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་བདག་དང་ཕུང་པོ་ཅམ་བཀག་པར་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག། བདག་ལྟ་
གོམས་ཆེས་པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ལ་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་བསྟན་ན་སེམས་ཀྱི་
སྤང་ཆ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་སྒྲིག་ཤད་དང་སྒྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ལྟར་གོ་ནས་སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་ཆོས་རྣམས་ལ། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་དཔྱད་པ་འཛིག། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་
པོར་རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་སྒྲིས་ཟེན་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལུལ་ལ་གསར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གཙང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཕུང་སོགས་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལོག་རྟག་གཙང་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་ཁ་སྤུལ་དུ་འཁྱུལ་ནས་སྒྲག་པའི་ཆོ། དེ་ཤིང་གི་རྩྭ་ག་མ་ཡིན་
ཞེས་བསྟན་ན་སྒྲག་པ་སེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་འདུ། ཤིང་གི་རྩྭ་ག་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེས་སྤུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་སྒྲིང་བོ་ལས། ཐག་པ་ལ་ནི་སྤུལ་ཞེས་འབྲུག། །འཁྲི་ཤིང་བསྒྲིག་པར་ཤེས་པ་ནི། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འབྱུང། །ཞེས་སོ། །ཁྱོད་
རང་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདྲིམས་གཙོ་བོ་ཕྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཡིན་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྤུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་འགྲིག། །འདྲོད་ན། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ངེས་ཕྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཙོ་བོ་ཕྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདྲིམས་ཡིད། །
གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དངོས་པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །ཁམས་སྣ་ཆོགས་དང་ཁམས་དུ་མ་ཞེས་པའི་དོན། །ཁམས་བཙུང་
བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་ལ་ནང་ཆོན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང། །གདགས་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཐོག་ཆ་ནས་མིང་
གཉིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། །ཁམས་བཙུང་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐ་དད་པའི་མཆོན་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་བཙུང་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་
ཁམས་དུ་མ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་མེན་ཆོག་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་རང་ལྟགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། །འོག་ནས་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ། སྤང་བོ་སྒྲིམ་ཆེད་རྟེན་འབྲེལ་ཁམས་ཟས་རྣམས་དྲི་ལྷས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་
གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཐད་དུ། །ཁམས་དུག་དང་ཁམས་བཙུང་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲི་
གཉིས་དོན་འདྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །འདྲི་ཉིད་ལས། །ཁམས་སྣ་ཆོགས་དང་ཁམས་དུ་མ་ལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་འོག་ནས་འབྱུང་
བའི་མདོ་དང་སྤྱར་ན་ཁམས་དུག་དང་ཁམས་བཙུང་བརྒྱུད་པ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་
ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང། །ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །ཁམས་བཙུང་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་ལན་ཚུན་
མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཁམས་དུ་མ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཅན་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་
གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་བ་རུ་རའི་མདོ་ལས། །བཙུང་ལྟར་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྤྱོད་དག་དཔེར་ན་བ་རུ་རའི་སྤང་བོ་
འཕང་དུ་དཔག་ཆད་ཙམ་རྒྱར་ཡང་དཔག་ཆད་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ལ་བ་རུ་རའི་སྤང་བོ་དེ་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་བ་རུ་
ར་རེ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཏེ། །བ་རུ་རའི་དེ་ནི་ཁམས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་དོར་རོ། །བ་རུ་རའི་དེ་ནི་ཁམས་གཞེ་མོ་ཞིག་ཏུ་དོར་རོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཟེར་ན། །བ་རུ་
རའི་སྤང་བོ་དེ་ནི་ཉུང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་འབྱུང་གྱི། །ཁམས་ནི་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། དེའི་
དོན་བཞིན་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང། །ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་དང་སྒྲོ་
བསྟན་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་དང་ཁམས་དུ་མ་ཞེས་པ་འདྲིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཁམས་ཀྱི་དྲི་བ་འགོད་པའི་མདོ་ནི་གཙོ་བོར་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ཡིན་པས། དེ་དང་རྒྱན་གྱི་རྟེན་སའི་མདོ་
གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཇི་སྐད་དུ་བ་རུ་རའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས། །གསུང་
རབ་ལས་འབྱུང་བའི་ཁམས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང། །ཁམས་མང་པོའི་མདོ་དང་སྤྱར་ན་ནི་
ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་མང་བོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། །འདྲིར་བ་རུ་རའི་མདོ་ལས་བཤད་ཚུལ་བཀོད་ཟེན་པའི་རྩིས་སུ་
གསུང་རབ་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་འདྲི་ལ་སྟེགས་དགོས་པ་དང། །དེ་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་དང་སྤྱར་དགོས་པའི་དོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདི་ཁམས་མང་བོའི་མདྲོ་དང་སྤྱར་ནའང་མི་འགྲིག་པར་ཐལ། དེར་ཁམས་བཙུག་གི་རྩིས་སུ་ཁམས་དྲུག་ཚན་
དང་བཞི་ཚན་གསུམ་ཚན་དུ་མ་གསུངས་ལ། འདིར་ཁམས་དྲུག་ལས་མ་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་དེ་ནས་གསུངས་པའི་ཁམས་སྟག་མ་
རྣམས་ཁམས་བཙུག་དུ་འདུའང། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་སྒྲིས་བྱ་གདགས་གཞི་ཁམས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། དེ་
དངོས་སུ་སྒྲིན་ན་སྟག་མ་རྣམས་དེས་མཚན་ནས་གོ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གང་སྟེལ་ལས། ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ནི་དྲུག་ཚན་
གསུམ་དང། བཞི་ཚན་གཅིག་དང། སུམ་ཚན་དྲུག་དང། གཉིས་ཚན་གཉིས་སུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་ཙམ་བཞི་ཅུ་འབྱུར་རོ། ཞེས་དང། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་བཞི་
བཅུ་ཙམ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་དུ་འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྒྲིས་བྱ་
ས་མེན་ཆུ་མ་ཡིན། མེ་མེན་རྒྱང་མེན་ནམ་མཁའ་མེན། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མེན་ན། དེ་ལས་གཞན་ན་སྒྲིས་བྱ་གང། སྒྲིས་བྱ་ཁམས་དྲུག་འདུས་
བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མ་ཡིན་རྗེ་ལྟ་བུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲི་བ་ལྟས་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དང། བར་
བས་དེ་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་སྒྲིས་ཟེན་འགལ་བས་དྲོགས་པ་ལྟས་ཟེར་བ་ནི། དང་པོར་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སོགས་འགྲེལ་རྟེན་བཅུ་ཙམ་དུ་བཅུད་ཁྱད་
གཞིར་མ་བཟུང་བར་ཕུང་སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་བཟུང་བར་གསུངས་པས་ཞེས་ལ། ཁ་ཅིག དེར་ཞིབ་ཆ་སྟེ་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་བར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་ཟེར་བའང། ཕུང་སོགས་འདུས་བྱས་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ན། དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་
དོན་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་སྟེ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་བས་དྲི་མི་དགོས་པ་དང། ལ་ལ་དང་པོར་ཕུང་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དང། བར་བས་དེར་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་ཟེར་བའང། བར་བ་ངེས་དོན་དུ་ཐལ་བས་འགོག་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་
རྣམས་ཀུན་མཁུན་སྒྲི་མའི་ཡིག་ཆར་གསལ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དང་
མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་གསུང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཐུན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ལས། དང་པོར་
ཕུང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མཉམ་དང། བར་བ་ལས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་ཀྱི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དངོས་
སུ་སྟེ་ནས་མ་གསུངས་པས་དང་དོན་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
ཅས་པའི་ཆོག་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པར་བསྟན་ཟེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་
སྒྲུལ་ཅས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རང་མཚན་དེ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ། འདི་ཉིད་ལས་དེ་ལྟ་ན་ཀུན་བཏགས་
ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་བྱེད་ཡོད་པས་རང་མཚན་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཕུང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེར་ཀུན་བཏགས་དམིགས་
ཀྱིས་བསལ་དགོས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར། མདོ་ཉིད་ལས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་
གསུངས་ཞེས་པ་དེ་གཞན་དུ་སྒྲིག་མི་དགོས་པར་སྒྲི་སོར་བཞག་གི་རང་མཚན་ལ་བྱས་ཆོག་ཅིང། མདོ་ཆོག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅས་པ་

དེ་མིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྟེགས་དགོས་ཟེར་ན། འོ་ན། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ཟེན་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲིན་ཟེན་ལ་སྤང་པོ་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚིག་ཟེན་གྱི་རང་མཚན་དེ་རང་མཚན་དངོས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་
ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེའི་ཚིག་ཟེན་གྱི་སྒྲི་འཛིན་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྤངས་ནས་འཕེལ་ཞིང་ཡང་བའི་བར་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་ལ་མི་
བྱེད་པར། སྒྲི་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་དངོས་ལ་བྱེད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཚུལ་སྒྲི་སོགས་དེ་དང་དེ་དངོས་བཀའ་སྩལ་པ་མ་ཡིན་པར། དེ་དག་རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའང་དེ་དང་འདྲ་ཟེར་ན། འོ་ན། མདོ་ཚིག་དེས་སྤང་པོ་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འདི་ནི་སྟུག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་པ་འདིས་སྟུག་བདེན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྟུག་བདེན་གྱི་སྤྱིང་གི་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་
སྒྲིན་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟུག་བདེན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟུག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་ངོ་བོ་ལ་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་སྟོན་བྱེད་ཅིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ངོ་བོ་མ་བཤད་པར་ཁྱད་
ཚུལ་ཁོ་ན་སྟོན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ཉིད་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་གསུངས་པའང་དགག་བྱའི་རང་མཚན་གཞིར་བཞག་
ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་གསལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའང་རང་མཚན་
དངོས་ལ་བྱེད་ན་སྤང་པོ་སོགས་དེར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དྲི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གསུངས་པ་དེ་འགོག་ཆེད་ཡིན་པས་དེའི་རང་མཚན་དེ་ཡོད་ན། འདིའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འདི་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ཡིག་ཆར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཅེས་པའི་རང་མཚན་དེ། ཞེས་པ་ནས། མདོ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་
མིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། མདོ་ཉིད་ལས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པ་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཅེས་པ་དང། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསུངས་ཞེས་པའི་རང་མཚན་དེ་དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་
བྱེད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་རང་མཚན་དེ་རང་མཚན་དངོས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྤྱིར་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཕྱགས་མི་འདྲའང། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་འདིར་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་
ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་སྟོན་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དབང་བཞིན་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། གཞན་དབང་གི་སྤྱིང་
ཏུ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྤང་ཚུལ་དང་སྤྱིང་
ཚུལ་དེའང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རིགས་པའི་འཕུལ་དང་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

དྲི་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཁ་ཅིག་ཆོག་གིས་ཁྱབ་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། འོན་ཏེ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ་གཉིས་སྒྲིན་ཟེན་འགལ་བ་དེ་ཅི་
ཡིན་སྟུང་པའི་དོགས་པ་དེ་འཛོག་དགོས་ཟེར། སྡེ་མ་ལ། འོན་ཏེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཁྱུ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་
འཁོར་ལོ་དང་བོ་དང་བར་པ་གཉི་གའི་དྲི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲི་བ་ལ་ཆོག་གིས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་ ཆོག་དེ་ལས་གཞན་འཛོག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་བོའི་དྲི་བ་དངོས་སུ་ཁྱུས་པར་ཐལ། མདོ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོག་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང། དང་བོའི་དྲི་བ་ཡིན་ན་དངོས་སུ་
ཁྱུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བར་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་མེ་རུས་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་བར་
པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་དྲིས་ཤིང། རྒྱགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་བོར་ཕྱང་སྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིའང་
དོན་གྱིས་དྲིས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དྲི་བ་ལ་ཆོག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཡིད་གྱིས་དྲི་བ་
བྱས་པར་ཤར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དག་ཏུ་མ་ཐོན་པར་ཡིད་གྱིས་དྲི་བ་བྱས་པའི་དྲི་བ་དེའང་ཆོག་ཏུ་
བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩེ་བཙུན་གྱི་དག་ཏུ་མ་ཐོན་གོང་གི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱན་དང། རྒྱན་གྱི་ཆོག་བཟང་སྟེ་ཡིད་སྦྱོར་བྱེད་པའི་
དུས་ཀྱི་རྒྱན་སྟགས་སྒྲ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་བྱས་ཆོག་ཀླགས་མེད་པ་སྤྱུལ་པའི་ལུས་བཟང་ནས་ཆོས་ཉན་པར་གསུངས་པ་དེ་
སྤྱུལ་པ་བསྐྱུས་མ་ཐག་ཆོས་དེ་བརྩེད་མི་འགོ་བས་ཡིད་སྦྱོར་བྱེད་པ་འཛོག་དགོས་ལ། དེའང་སྒྲ་སྤྱིའི་ཕྱིང་བ་རིམ་པར་ཤར་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ན་
འཛོག་དཀའ་ཞིང། སྡེ་མ་ན་ཤེས་གྱིས་ཐོས་ཚུལ་དང་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་ཚུལ་ཡང་འཛོག་དཀའ་བས་དབྱུད་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའམ། ཡིད་གྱི་བརྒྱས་པ་དོན་མེད་འབྱུར། སྒྲ་ནི་ན་བའི་སྦྱོད་ལུལ་ཡིན། ཞེས་དང། རྟོག་ཆེན་ལས། ཐུགས་སྒྲ་རང་མཚན་པ་
དང་ཡིད་ལ་ཤར་བའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར། ཞེས་སྟགས་རིག་བྱེད་པ་དང་ཚིང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །གོང་གི་
ལུགས་བྱི་མ་དེའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོན་ཏེ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་དོགས་པ་སྟེ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་སེམས་ཀྱིས་ཁྱུས་པ་
ཡིན་གྱི། ཁོང་རང་ལ་མདོ་གཉིས་སྒྲིན་ཟེན་འགལ་བ་ཅི་ཡིན་སྟུང་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འོན་ཏེ་ཡང་དག་
འཕགས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟ་དང་མེར་བཅས་པའི་སྟེ་དགའི་དོན་དང། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱོད་དོན་འདི་ཉིད་
འདྲི་བར་སེམས་པ་དེ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་སྡེ་མ་ཤེས་པ་
གསར་དུ་ཤེས་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །རང་ལུགས་ལ་བར་བའི་དྲི་བ་དངོས་སུ་ཁྱུས་པའི་རྒྱགས་ལ་དང་བོའི་དྲི་བ་ཁྱུས་པར་འགོ་
ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་བོར་ཆ་མ་བྱེ་བར་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་བཀའ་སྤྱུལ། བར་བས་ཆ་མ་བྱེ་བར་རང་མཚན་གྱིས་མ་
གྲུབ་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཚུལ་གཉི་ག་བཀོད་དེ། བར་བས་ཆ་མ་བྱེ་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ཞེས་དངོས་སུ་དྲིས་པ་ན། ཆོག་གི་རུས་
པས་ཆ་མ་བྱེ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་དོན་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུར་སོང་བས་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པར་གོ་ཞིང། དེ་ལྟར་ན་དང་བོར་ཡང་ཆ་
མ་བྱེ་བར་གསུངས་ཚུལ་བཀོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའང་དྲིས་པར་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིག་ཆ་རྙིང་པར་བྱེ་དོན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་
འཁོར་ལོ་དང་བོ་དང་རང་འཛོན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་བོ་གཉིས་མདོ་སོ་སོ་བར་
གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཉིད་དུ། འཁོར་ལོ་དང་བོ་ལས་བྱེ་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛོན་གཉིས་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་
པའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཞེས་པ་ནས། གཞོད་བྱེད་ནི་བྱེ་རོལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིས་དང་བོ་དེ་དང་དོན་དུ་

འགྲེལ་ཚུལ་བསྟན། ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་མ་ཕྱེ་
བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་འདྲ་དོན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཕྱི་མ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་ ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་བོ་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་
སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་བོ་གཉིས་མདོ་སྟོན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉི་ག་དངོས་བསྟན་ལ་མ་སྦྱར་ན་མདོ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་དངོས་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་བོ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། འཁོར་ལོ་དང་བོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་གསུངས། ཞེས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་ནོ།
ཞེས་ཡང་སྒྲུས་ཕྱི་དོན་བསྟན་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པར་མ་ཟད། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འདྲ་དྲང་
དོན་དུ་འགྲེལ་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲེ་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྡེ་ལ་ཅེས་པའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་
བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེད། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་བོར་མི་འཛིན་ན། ཕྱི་དོན་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་
དང་བོའི་མཚན་གཞི་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་སྟོན་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཟབ་བརྗོད་དགོངས་པ་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱལ་བའི་བཀའ། བྱ་ཆོམ་མི་འབྱེད་དགོངས་པའི་ལུགས་བཙལ་ཏེ། སྤྲ་ཞིབ་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་སྦྱར་ལེན་པ།
རྒྱལ་སྤྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་བཞེན་བརྗོད། དྲང་ངེས་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་མཐར། དྲིས་ཞུས་འཁོར་ལོས་བསྟོད་པ་ན། དྲན་དབང་
ཆེན་པོ་སྟོན་རྣམས་ཀྱང། དྲིགས་པའི་རལ་པ་ས་ལ་བསྟེལ། །

༥ གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། མ་སྒྲེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ། དགོངས་གཞི་དེ་ལྟར་བཀའ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
བཤད་པ་དང་བཞི། དང་བོ་ལ་བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉི་ཉེ། ཞེས་པ་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་བར་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པར། བསྐྱ་བ་ལས་ཀྱང།
ཞེས་པ་ནས། སེམས་དང་ཐུན་པ་སུ་ཞིག་སྤྲ། ཞེས་པའི་བར་བྱང། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། ཞེས་པའི་བར་བྱང། སྒྲེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
སྟོན་པར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་པ་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མིན་པའི་ལུགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་
བྱང། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཞེས་པ་ནས། དོན་དམ་གཞན་དུ་གྲུབ་མ་
གྲུབ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཛིན་ཚུལ་དང་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པའི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པ་འདྲ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་པ་ནས། མི་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་བྱང། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་
བསྟན་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དཔེ་དང་འདྲ་བ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་པ་ནས། དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་བྱང། བཞི་

པ་དགོངས་གཞི་དེ་ལྟར་བཀའ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས།
སྐྱེ་འགག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་འཇུག་པའི་ལྷགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་བྱད།

དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་སྒྲིག་ཡིན་ཞིང། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། མདོར་བསྟན་སྐབས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བྱེན་ན་
རྒྱས་བཤད་དུ་མཚན་གཞི་དྲི་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་ཡིག་ཆ་ལྟར་རོ། །བསྐྱ་བ་ལས། བཅོམ་ཐོན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྱི་བཤད་ལ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང།
སུམ་ཅུ་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་
ཡིན། ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་དྲངས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྩོམ་པས་ཤེར་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་གྱི་དོན་དམ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་འགོག་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མཉམ་
དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དྲིས་ཞུས་ཀྱི་མདོར་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཞེས་དྲི་དགོས་བྱུང་ཞིང།
ལན་དུ་འད། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ།
ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། མདོའི་ཆོག་ཟེན་ཅམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་དྲངས་དགོས་ཟེར་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་དགོངས་པ་མ་དྲངས་པར། རྩེ་མ་སྤྱོད་པའི་ལུང་མནན་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེ་གཉིས་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་སྐྱབ་ལས་སྤྱི་ལྷགས་
ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐུར་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་གསོར་མི་རུང་གི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་པའི་
སྐབས་འདིར་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་མི་དགོས་ཀྱང། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཆེ་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དང་
མཐུན་དགོས་པ་དང། འདི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བསྐྱབས་བྱེན་པས། ལྷ་སྐྱབ་དང་མ་མཐུན་ཆེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་
མཐའ་ལས་བཀའ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང། ཕ་རོལ་པོས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འདྲིལ་བའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་
ཕྱོགས་པར་ཐུར་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
དུ་བསྐྱས་ནས་དགོངས་གཞི་བཀའ་ཅིང། ཅ་བ་ཤེར་མདོ་རང་ལས་འགྲེལ་རྟེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སོ་སོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲིག་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཡོད་བཞིན་དུ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སྐྱེའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་
དོན་དམ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་སེམས་ལྟ་ཅི། ཆོག་ཐོས་པའི་ན་བ་ཅན་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྤྱི་མི་འོས་སོ། །

༥ རྩེ་བཤད་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པས་མཚན་གཞི་དྲིས་ཤིང། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་
ཡིན་པའོ། ཞེས་པས་ཀུན་བཏགས་དེའི་མཚན་གཞིར་བསྟན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་སྟབས་བྱེད་དྲིས་ཤིང། འདི་ལྟར་དེ་ནི་
མིང་དང་བདེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་པས་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང། སྟབས་ཕྱོགས་ནས་མིང་དང་བདེས་བཞག་པ་
ཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་འདི་བའི་ལྷགས་ཀྱི་མིང་བདེས་བཞག་ཅས་ཀྱི་དོན་དང། རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་
ཚུལ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་འཛོག་ཚུལ་དང་བསྟན་ན་རགས་པས། ལྷགས་འདིའི་རང་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ལྷགས་ཀྱི་དེ་ཆང་ཡང། དེ་ལ་
འདི་ཆང་མི་དགོས་སོ། ཇི་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའང་མཚན་གཞི་དང་རྒྱ་མཚན་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟབས་ལ། སྟབས་བྱེད་ནི་
དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་དབང་བའི་སྟེ་བའམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང། སྟབས་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་ཁྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པས་སོ། འོན་ཀྱང་མ་ཤིང་
བོ་ཉིད་མེད་པ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གཞན་དབང་དེའི་མཚན་གཞིར་ངོས་བཟུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་
པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་
པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་བཏགས་པར་གསུངས་སོ། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་དང། ཆོས་བདག་བཀག་ཅས་མམ་མེད་ཅམ་གྱིས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་མེད་དགག་ཡིན་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཤད་དེ། འདི་དང་ཟུ་མ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་དོན་
དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལྷགས་གཞན་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་དཔེ་ནི། ཀུན་བཏགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང། གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་འབྲེལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་དང། ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རང་གི་དགག་བྱ་དེ་
མེད་པ་ཅན་ལ་བཏགས་པས་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། ཇི་ལྟར་དཔེ་དང་གཏམ་ཆོགས་དུ་མའི་སྟོན་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གསུམ་གཏམ་ལ་ཕབ་སྟེ། ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་གསུངས་པའི་མེད་ལྷགས་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཀྱི། སྟེ་ཇི་བཞིན་
པར་བཟུང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་
གཏམ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང། ཀུན་བཏགས་ནི་རང་ཉིད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཡེ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ནའང་འདྲགས་པའི་གཞི་གཏམ་མེད་པའི་

དབང་གིས་ཡེ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གཞན་དབང་གི་སྤྱི་འགག་སྟགས་སྒྲོ་འབྲུལ་བས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཀྱན་གྱི་གཞིར་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ལ་ཅིག་ན་རེ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། མདོར་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་འདི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་མཐུག་སྟགས་སུ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་མེད་གོས་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་རང་ཉིད་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགོག་བདེན་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གོ་བསྟོན་རིགས་པར་ཐལ། དང་པོ་ལས་སྤངས་ཤིང་ཕྱི་མའི་མེད་རྒྱ་དེར་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གཅིག་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་བྱས་ནས་དང་པོར་དེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དགག་བྱའི་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བས་ནམ་མཁའ་དང་དཔེ་དོན་སྒྲུབ་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མེ་རྒྱས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་དང་དཔེ་དོན་སྒྲུབ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་རྩ་བ་དེ་ལྷ་བྱར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟ་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས། ཀྱན་བཏགས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་དང་འདྲ་བ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེར་འདོད་ཀྱང་། མཐའ་ཙམ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དཔེར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་དཔེར་བྱེད་ཚུལ་ཐལ་རང་སེམས་ཙམ་པ་གསུམ་མཐུན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་ཞེན་ལུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀྱན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མིང་དང་བདུན་བཞག་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མཐའ་ཙམ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལེགས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལེགས་ལ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེ་ལས། ཀྱན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འདིར་ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྩེའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིན་མའི་དྲིས་ལན་ལས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཐ་སྟོང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་ལེན་པས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་ཀྱན་རྩིབ་ཏུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་མཚན་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བ་པལ་ཆེར་བདེན་གྲུབ་ལས་མི་ལེན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའང་ལས་མི་ལེན་པ་གཞིར་བཞག་བྱས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་རང་མཚན་ལས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་ཤོས་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པར་བཤད་ཚུལ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོར་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆ་ལས།
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་ལ་འཛིན། ཅེས་དང། སྤྱི་མའི་མེད་རྒྱ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི། ཅེས་དང། དངོས་བསྟན་གྱི་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང། དེར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྣམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་སྤྱི་མའི་གོང་འོག་གཉི་གར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་མ་གསུངས་པར་དེའི་དོན་ཞེས་
གསུངས་ཤིང། དོན་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་འདིས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའང་ཡོད་པས་ཆོག་ལ་དེ་བཞག་པ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང། དོན་
འཆད་པའི་ཆེ་དེས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་དགོས་ཤིང། དེ་ལྟར་བསྟན་ན་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཕྱི་མ་
གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། དེའང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུང་གཞིར་བཞག་ནས་ཆོག་སྒྲ་བསྟུས་པར་སྤང་ལ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་མ་ཤེས་བྱ་ལ་
མི་སྤྱི། ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་སྤྱི་མའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མེད་རྒྱའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེར་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་
དང། ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་ཏུ་འང་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང། གྲུབ་
པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཉི་ག་གསུངས་པ་ཡིག་ཆ་ཕྱི་མའི་དགོངས་པར་ཡང་གནས་པས་རང་ལྟགས་དེའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའང་
བཞག་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བ་དང། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་བདག་གིས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟགས་སྤྱི་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོར་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང། བརྟག་པ་
མཐའ་བཟུང་གི་དེའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ཉིད་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་ཀྱང། དེའི་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་
དེས་ཁྱབ་ཀྱང། མདོར་བསྟན་ཙམ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང། གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱང་མདོར་བསྟན་གྱི་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལྟགས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་འདི་
དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བར་བའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་
དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དེ་གསུམ་དང་བའི་དགོངས་གཞིར་ལྟགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་བར་བཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་དག་
ལས་དེས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྒྲོ་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་འདིའི་ཁར་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་
སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྤྱི་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན།
མདོར་བསྟན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ། ཁྱུང་རང་ལ་ཕྱི་
དོན་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་པའི་རང་ལྟགས་ལ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་པའི་རང་ལྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག་ཡང་ཁོ་
ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། ཉན་གས་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་

པའམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མོ། དེའི་མཚན་གཞི་དྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ལ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་མིང་བདས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་
རྒྱས་བཤད་གྱི་དོན་སྒྲིན་དུ་དཀའ་འབྲེལ་ལས་བཀོད་པས་དེ་ཉམས་ལེན་དགོས་ཟེར། ལ་ཅིག་ ཁྱོད་སྒྲིན་དེ་ཉམས་བཀོད་པ་ལ་ཡིག་ཆར། ཀུན་
བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིན་པ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། མདོ་སྤེལ་པས་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགག་པ་མཛད་ལུགས་ཀྱིས་འདིའི་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་དེར་མདོ་སྤེལ་
མ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པས། སྒྲིན་པ་འཁོད་ཆོད་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཁོད་
དགོས་ཟེར་བ་གཉི་ག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྐབས་ཐོབ་གྱི་ཀུན་བཏགས་འདི་གཞིར་བཞག་ཡིན་པས། རྩ་མས་ཀུན་
བཏགས་སྤྱི་ཅམ་ཆོད་གཞིར་བཟུང་བ་མི་འཐད། ཡིག་ཆས་དགག་པ་མཛད་ཚུལ་ཡང་ཆོད་གཞིར་ཀུན་བཏགས་སྤྱི་ཚོག་བཟུང་བ་ལ་ཡིན་གྱི། རྟགས་
ཆོས་འཁོད་ཚུལ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་སྐབས་སུ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཆོད་
གཞིར་བཟུང་བ་མ་གཏོགས། རྟགས་ཆོས་ལྟར་བཞིན་བཀོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉམས་འཁོད་ཀྱང་དགོས་པར་ཐལ། མདོ་ཉིད་ལས། མིང་དང་བདས་ན་མ་
པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཞེས་པས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་མིང་བདས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་བསྟན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ན་མ་པར་གནས་
པ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་པས་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བསྟན་པ་གང་ཞིག འདིའི་མི་གནས་སྤྱི་རང་མཚན་དེ་དགག་བྱའི་རང་
མཚན་ལ་མི་བྱེད་པར། རྟོག་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་རང་མཚན་ན་མ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་སྤྱི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི་མིང་
དང་བདས་ལ་སྟོན་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོད་གཞིར་བཟུང་ཡང། རྟགས་ཆོས་ལྟར་བཞིན་བྱས་ན་དེ་དངོས་མེད་དུ་མདོ་སྤེལ་རྟོགས་ཟེན་པས། དེ་ལ་གྲུབ་
ཟེན་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་སོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་སྤྱི་ཚོག་དང་ན་མ་མཐའ་ཉམ་བུ་ཆོད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་
རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕང་ན་ཆོག་གིས་བསྟན་ཆོད་དེ་ཅམ་ལས་གོ་རྒྱ་གཞན་མེད་ལ། འདིར་དེ་ཉམས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཆོད་གཞིར་
བཟུང་ནས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕང་བ་ན་དེའི་དོན་གོ་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའམ་སྒྲུབ་པ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཅམ་མིན་པར་དོན་སྟེང་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་
གྲུབ་ན་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ཉམས་གྲུབ་པམ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་ཆོད་དཔྱད་བཟོད་ཀྱིས་རྟེན་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་ལ། ལུགས་འདིར་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་མཐར་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་དང། དེར་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མོར་
འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་སྤྱི་ཚོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་འདི་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཆོག་ཟེན་གྱིས་བསྟན་ཆོད་ཅམ་དེ་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འགྲོ་འད། དེའི་སྟེང་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དེ་སྟོང་ཉིད་
དུ་འགྲོ་བས། འདི་ཉིད་ལས། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི། ཞེས་ཆོག་གིས་བསྟན་ཆོད་དང་དོན་གྱི་ཐོབ་ཆོད་གཉིས་ཡོད་
པར་གསུངས་ཤིང། ཡིག་ཆར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་ཀུན་བཏགས་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་འཛིན་པ་གོ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མདོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལཱ་ལས། རབ་
རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲིན་ཆགས་པ་དེ་ཉ་ལྷན་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཨ་རྒྱ་རྩེ་ལ་དང། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང། བརྒྱ་རྩ་ག་དང། མཐུད་དང། གསེར་དུ་ལྷག་པར་འཛིན་པ་དེ་ཉ་ལྷན་ནི་གཞན་གྱི་དབང་
གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བརྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོ་འབྲུལ་བས་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྤང་ཆ་དང་སྤྱར་ནས་
ཀུན་བཏགས་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ནའང། དེའི་དོན་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་ཆོས་བདག་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། ལུས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ནའང་དེའི་དོན་
རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྲོ་དོན་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆོས་
བདག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་སྤར་ཉར་ཡིན་ཅིང། རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཏན་ནས་མེད་མི་དགོས་ལ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཏན་
ནས་མེད་དགོས་ཀྱང། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཏུ་ཐལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ནམ་མཁར་འཕུར་ཐུབ་ན་ཡ་མཚན་ཡིན་ཀྱང་
མི་ཐུབ་ན་སྒྲིན་ཡོད་མི་དགོས། ལུ་ནམ་མཁར་འཕུར་མི་ཐུབ་ན་སྒྲིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐུབ་ན་ཡ་མཚན་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉར་ཡང་
འདི་ཉིད་ལས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། ལུང་བོ་ལ་སོགས་པ་
ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའོ་ཞེས་སོགས་བྱུང་པར་དུ་མིང་དང་བདར་བཏགས་པའི་དངོས་བོའོ། །ཞེས་གང་ལ་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་ན་དོན་གྱིས་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཀུན་བཏགས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆ་ཁ་
ཅིག་ཏུ་རྣམ་གུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང། མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་
ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྟོག་པས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒོས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་
ན་རེ། རྣམ་མཁའ་དང་སྒྲ་རྟོག་སྒྲོང་སོགས་ཀྱང་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་མིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་མིང་བདས་འཛིག་མི་དགོས་ཤིང། སྒྲ་རྟོག་སྒྲོང་མིང་
བདས་འཛིག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་བད་མི་ཤེས་པའི་བ་ལང་ཉ་ལྷན་ལའང་གཡང་ས་མཐོན་བོར་བྱིན་པའི་ཆོ་ཐོགས་རེག་བཀག་པའི་
སྒྲོང་སང་གི་སྤྱི་ཤར་ཏེ་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲེ་བས་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མིང་བད་ལ་སྒྲོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། སྒྲ་རྟོག་སྒྲོང་ནི་དངོས་བོའི་སྒྲོབས་
ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི། བད་དང་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང། དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་
དང་བདས་འཛིག་མི་རུས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། རྩ་མ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་བ་དབྱ་སེམས་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་
ལས། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་མི་སྤིད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲོན་པ་མིན་
པར་བཤད་ཟེར་ཏོ། །ཞེས་དང། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཚད་ནི་མིང་དང་བད་ལ་སྒྲོས་ནས་བཞག་མ་
བཞག་ཡིན་ལ། བཞག་པ་ལའང་ཡོད་པས་མ་བྱུང་ཅིང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མིང་བདས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བད་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལའང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱའི་

བདན་སྒང་འབྲུང་བ་བད་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་ལུས་ཏེ། མདྲོ་མེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དེ་སྐབས་འདིའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་དངོས་
སྒྲ་བསྟན་ནས་དེའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཞེས་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་དུ་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྒྲ་རྟག་སྟོང་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཀྱང། དེ་མིང་བད་ཙམ་གྱིས་འཛོག་མི་ལུས་པ་
འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་རང་མཚན་གྲུབ་པ་གཙོད་ལ། རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཁས་ལེན་ཡང་དགོས། མིང་བད་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་དེ་འཛོག་བྱེད་སྒྲ་རྟག་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་དང། དེ་ལྟར་ཞེན་
པའི་འདྲི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལས་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་འཛོག་བྱེད་ཡོད་པ་གཙོད་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་ཅུང་བའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རེ་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་ཅུང་བ་ལྟ་བུ་འདྲི་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་པས་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་བྱ་དང། སྒྲ་རྟག་
སྟོང་ལྟ་བུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འབྲུབ་དགོས་པས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་བྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། སྒྲ་ནི་
བད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །དེ་ཡང་འདྲི་ཙམ་བརྟེན་པ་ཡིན། སྒྲ་ཡིས་གྲུབ་པ་མ་གྲུབ་མིན། །དེ་ལྟར་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས། ཞེས་དང། གལ་ཏེ་ལ་
ལར་དེ་གྲུབ་ན། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན། །བད་འགོག་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །གྲགས་པ་ཞེན་བྱའི་རྗེས་སུ་དབག །ཅེས་སྟགས་གསུངས་ལ།
ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང། དོན་གང་ལའང་འདྲི་བས་བད་སྟོར་བ་འགོག་པ་མེད་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་
དབག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་དག་གིས་སྒྲ་རྟག་སྟོང་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འདྲི་བ་དང། རྟག་པས་ཕར་བཏགས་
ཙམ་དུ་འདྲི་བ་ནང་འགལ་ཡིན་ཏེ། མིང་བད་ཞེས་པའི་བད་ནི་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང། ཁྱེད་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདྲི་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་
པས་སྟོང་ངོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པའི་རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་ལུས་ཏེ། བྱས་པ་ཁྱེད་སྐབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅས་པའི་མེད་སྟེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ།
སྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་མེད་
པ་ཀུན་བཏགས་ལ་འདྲི་ཀྱང་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱེད་མི་འབྱེད་པའི་ཐལ་འཇུར་པའི་ལྷགས་བཤད་སྐབས་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་
དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་མདོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང། ཞེས་གསུངས་པའང་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་ཀྱི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་
བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་མི་ཅུང་སྟེ། ཐལ་འཇུར་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་
ལ་ཀུན་བཏགས་ཡེ་མེད་དུ་བསྟན་པར་ཐལ་པའི་སྟོན་གཉིས་སུ་འཇུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅིམ་པའི་ལྷགས་ལའང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དང། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁྱད་འབྱེད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། རྩ་མའི་དོན་ཡང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བཙལ་ན་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་འདྲ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བདགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་

ཆོས་པར་དེའི་ཐ་སྟངས་གང་ལ་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་རི་རྩུ་ཡིན་དུང་ཅིང་བཙལ་ནས་འཛིན་ན་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན།
མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་གང་ཡང་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་དགོས་པར་འདོད་པས། དོན་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་དེར་
ཁས་སྤངས་སོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་པས་ཀྱུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མིང་བདས་
བཞག་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེའང་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བཙལ་ན་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པས། ཐལ་འགྱུར་བས་གཞལ་
ཆེ་ཀྱུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་སྤར་ནས་འབྱོར་སྒྱུད་པ་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀྱུན་བཏགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མིང་དང་བདས་བཞག་པར་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ་དེ་ནི་མིང་དང་བདས་འཛིན་ལུས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་
གི་མིང་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཙལ་ན་མ་རྟེན་པར་མི་འདོད་པས་འདི་པས་བཤད་པའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་ཡིན་
ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་ནམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱད་པར་སྤྱོད་
བ་ནམས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱད་པར་སྤྱོད་མཚན་མེད་དགོས། ལུས་ལ་རང་སྤྱོད་གཉིས་མེད་ན་ལུས་ཅན་ཚད་མ་གཉིས་
ཀྱང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་དུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། སྤྱོད་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་རྩེ་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་
རྒྱུ་འཕེན་པའི་རང་ལུགས་འཛིན་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཀྱུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། དོན་སྤྱོད་གཉིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་
བད་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་ན་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཏེ། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལུང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་གྱི་སྤྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ། ལུང་དེས་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་མིང་
བད་འཇུག་པའི་གཞིར་གནས་ཚད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་ན་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཚད་མ་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དེ་
ཞེགས་ན་འང་ཡོད་པར་བཞག་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། རྟོང་བྱུན་ལས། འདིར་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་བད་འདོགས་
པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་ན་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེར་མདོ་སྡེ་པ་རང་ལ་
གྲགས་པའི་རང་མཚན་དེ་ལ་མི་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པས་དེ་གཞལ་བྱ་
གཉིས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་མཚན་མིན་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིན་ལ། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར་ནམ་མཁའ་རང་
གི་གནས་ཚད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་
རྩུ་ཀྱུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་དངོས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ཡང་། རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་
དོན་ཐོབ་ལ་ཁས་སྤངས་སོང་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་ཁས་སྤངས་སོང་བ་གཉིས་བསྟེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

སྒྲིང་བྱན་ལས། རྣམ་མཁའ་དང་མུང་འདས་སོགས་རྣམ་མཁའ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སུ་རང་གི་གནས་ཚད་
ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་མདྲོ་ལྷེ་པ་འདྲིང་པ་དེ་ལ་མདྲོ་ལྷེ་པ་རང་གིས་རང་མཚན་གྱི་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་མདྲོ་ལྷེ་པས་དེ་ལ་
རང་མཚན་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཏེ་འདི་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། འདིའི་
ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱས་ནས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱི་མའི་
ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་ཏེ། མདྲོ་ལྷེ་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་གྲགས་
ཤིང་དོན་ལའང་གནས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དེ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་
བདེན་པར་མེད་ན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། ཀུན་བཏགས་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་མིང་
བརྟེན་འཇུག་པའི་གནས་སུ་རང་གི་གནས་ཚད་ཀྱིས་དབང་གིས་གྲུབ་པའམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞེགས་ན་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེས་ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདྲིང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་
འདྲིང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ཅམ་དོན་གཅིག་ཡིན་གྱི། དེ་དང་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དོན་མི་གཅིག་ལ། འོན་ཀྱང་མིང་བརྟེན་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང། དེར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དོན་
འདྲ་ཡི། དེར་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་དེར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིང་བརྟེན་འཇུག་པའི་གནས་སུ་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་
པའི་ཚོགས་གི་རྣམ་པས་དེར་རང་ངོས་ནས་རྒྱུར་ན་མིང་བརྟེན་མར་བཏགས་པ་ལ་མི་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིང་བྱན་ལས།
མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སུ་རྣམ་མཁའ་དང་མུང་འདས་སོགས་རང་གི་གནས་ཚད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་མདྲོ་ལྷེ་པ་འདྲིང་། ཅས་དམིགས་
ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། མདྲོ་ལྷེ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱིས་སྒྲིང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྒྲིང་པར་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང། དེ་ཐ་སྟོང་ཅམ་དུའང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ལུང་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་སྒྲིང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྒྲིང་པས་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་ཚུལ་སྤྱིས་སྒྲིང་པར་
ངེས་ན་དུང་སྤྱིས་སྒྲིང་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དང། གཞི་དེར་མི་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཅན་དན་གྱི་མི་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་
ཁྱད་པར་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ལ་རང་མཚན་ཞེས་པ་ཅམ་འདྲའང་དོན་གྱི་སྤྱི་སྟོང་ར་འཆར་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལ་གཞི་
བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཆ་བཅས་དང་མི་རྟག་པ་གང་ཅུང་དེས་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྒྲིང་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པར་
རྟོགས་ནས་མི་འཛིག་པའི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་དང། ཆ་བཅས་སུ་རྟོགས་ནས་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་པུ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། སྤྱིར་ཆ་
མེད་ཀྱིས་སྒྲིང་པ་རྟོགས་ན་བྱེ་བྲག་ཆ་མེད་སོགས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟར་གྱིས་སྒྲིང་པའང་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་ན། བྱས་པ་ལ་

ཞབས་སོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་ན་བྱམ་པ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྱུབ་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་དགོས་པ་དང། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་
རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་ལྷེ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་ཀྱང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
རྟོགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མཚན་དུ་རྟོགས་དགོས་ལ། སྤྱི་མཚན་དུ་རྟོགས་ན་
རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ཕྱོག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་རྩིས་དཔག་ཆད་མའི་
གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པ་མདོ་ལྷེ་པས་གྲུབ་ཟིན་པས་མི་འཐད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ཕྱོག་རང་
མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་ཟིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་དེ་སྤྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་ཟིན་པ་བཞེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་བཏགས་ལའང་འདྲ་
བའི་ཕྱིར་དང། དེར་མ་ཟད་ཁྱེད་ལྟར་ན་མདོ་ལྷེ་པས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ཕྱོག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་
མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ཕྱོག་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
བྱས་ཆོག་པར་ཐལ། དེ་ལ་མདོ་ལྷེ་པས་གྲུབ་ཟིན་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལྷེ་པས་དེ་གྲུབ་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཞེན་ཡུལ་
གྱི་རང་ཕྱོག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་དགོངས་པ་འབྱུང་བའང་ཞེས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལྷེ་པའི་དཔེ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ཕྱོག་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པར་ཐལ། དཔེ་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་བརྒྱུ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིན་དེར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཉན་ཐོས་ལྷེ་པ་དག་
སྤྱི་མཐུན་ཀྱང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་སྤྱི་དོན་གྱི་སྤྱི་མཚན་བ་དེ་ཉིད་དོན་དཔེ་དོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་ན་བརྒྱུ་འབྱེད་ལ་མི་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ཀྱང། གཟུགས་རང་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིན་
དེར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མདོ་ལྷེ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཀུན་
བཏགས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་རྟོགས་ན་ཙམ་སྤྱི་དོན་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་
ཀུན་བཏགས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་དེར་འཛིན་པ་སྒྲིན་མི་དགོས་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་
དེར་འཛིན་མི་འཛིན་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཞིག་ཡོད་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་དང། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་བ་འདྲའང་ཙམ་སྤྱི་གཙོད་ཚུལ་དང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་ཆེ་སྟེ། མདོ་སེམས་གཉི་གས་ཀུན་བཏགས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་
རང་མཚན་དེར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་དེར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མིང་བརྒྱུ་ལ་མ་སྒྲིན་
པར་རང་དོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་སྤྱིར་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་

སྒྲ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆས་མི་མཐུན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འང་ཡོད་ལ། གཞི་འགའ་ཞིག་ཟུ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐད་ལས་ཀྱང། བཏགས་གཞི་བཙལ་ན་མི་རྟེན་པར་མི་འདོད་པས་འདི་པས་བཤད་པའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བེ། དེས་དོགས་པ་གཙོ་བོ་ལྟར་བཏགས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཟུ་མའི་དོན་ལའང་ཁ་ཅིག །གཞི་དེ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲི་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲི་ཡིན་པས་བྱ་བེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲི་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲི་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་བཏགས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲི་དེ་ལོག་ཤེས་དང། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲི་དེ་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་དགོས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པ་སོགས་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ། འོ་ན། ཀུན་བཏགས་མིང་བདས་བཞག་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲི་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་བར་ཐལ། ལུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་བེ། ཀུན་བཏགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་རང་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་ལས་ཇས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་གཟུགས་ཡོད་པར་འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལ་ཡོད་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པས་ཡོད་མཐར་ལྟ་བ་དང་དེར་སྦྱང་བ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཡུལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་ཟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲི་དོན་མི་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལ་དོན་མཐུན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་མ་བསྐྱང་པའི་དོན་མཐུན་གྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་དབང་སྟོས། སེར་པོ་ལ་འབྱུལ་ཞིང་དབྱིབས་ལ་མ་འབྱུལ་པའི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་འཛིན་ཚུལ་ལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང། ཆོས་མཚོག་གི་འཐད་ཐུང་བ་ལས། ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་ཤིང་དང་ཇི་ལྟར་ཕྱད་ཅེ་ན། ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཕྱད་པ་མེད་དེ། ཞེས་དང། དེ་བས་ན་ལོག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་དོན་དང་ཕྱད་པ་འཇམ་མཐུན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་པའི་ལྷགས་གཉིས་བྱང་ཡང་ཕྱི་མ་འཐད་པ་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟམས་ཀྱི་བསམ་པ་རིག་པར་དཀའ་ཡོད། འདྲན་པ་དམ་པ་རྟམས་ཕྱི་མ་འཐད་པར་བཞེད་པས་ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལྷགས་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅམ་པ་པའི་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྟོ

ལ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན། གཞན་དབང་གཞན་དབང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཤད་པ་ཡིག་ཆར་བཀག་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང། བསྐྱ་བ་ལས། རང་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང།
བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེ་ནུས་སུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
མ་ཡིན་ཞེས་དང། རང་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་གསུང་གི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང། རང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་པོ་
བང་ཉ་ལྟ་བུར་གཞན་གྱིས་འཁྲིད་དགོས་པ་ལ་གཞན་སུས་ཀྱང་མ་ཁྲིད་པར་ཞུགས་ན་རང་དབང་དུ་ཞུགས་པའམ་རང་ཉིད་ཞུགས་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན།
རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གང་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་ཉིད་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱེ་བའམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཟེར་ཞིང། དེ་རྒྱ་མེད་
ལས་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱུང་འཕེན་གྱི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མཐའ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་སྐྱེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་སྟོས་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་འམ་ངོ་བོ་ཐ་དང་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་དཔྱད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་བཞག་པ་གུངས་ཅན་པའི་ལུགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆེས་མི་
འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་གཞན་དབང་གཞན་དབང་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་འདོད་མཐན་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་བདག་སྐྱེ་
ལ་བྱེད་འདོད་པར་སྒྲུང་མོད། བདག་སྐྱེ་འང་བྱམ་པ་བྱམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཟེར་རོ། །འོན་
ཀྱང་བྱེ་སྐྱེས་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དུས་མཉམ་ལ་བསམ་གྱི། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ལྷ་གུའང་མཛོན་པར་མི་
གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མི་འདོད་པས་བདག་སྐྱེའི་དོན་མེད་དོ། །རྒྱ་འབྲས་གཅིག་གཅིག་གི་དུས་ན་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མེད་ན་སེམས་
ཅན་སྤྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་དུས་མེད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་གུངས་ཅན་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་དེའི་ཆོ་དེ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་
བསམ་ཞིང། གུངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་གུའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་ག་ལྷ་གུའི་རྒྱ་དུས་ན་འང་ཡོད་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་འབྲེལ་མེད་པ་ལས་
འབྱུང་བས་བྱེ་མ་ལས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སོགས་རྣམས་འབྲེལ་ལེའུ་དང་པོར། གལ་ཏེ་ཚྭ་པ་སྤངས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་
པས་འདི་དང་ཆེས་མི་མཚུངས་སོ། །འདིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པའི་
དངོས་བསྟན་ཅམ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཆང་མི་དགོས་ཞེས་ཡིག་ཆའི་སྒྲིན་ཟེན་ལ་གསུངས་ཀྱང། འོག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་ལ་གཞན་
དབང་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཏགས་པ་ཅམ་འཛིན་ཚུལ་རིགས་འབྲེ་སྒྱུར་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལ་ཆོན་མ་བཅད་པའི་དགོངས་
པ་བཅའ་དགོས་སོ། །ཡང་ལ་ཅིག་ན་རེ། ཡིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ།
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འབྱུར་བའི་དེའི་དོན་སེམས་ཅམ་པས་བཞག་པ་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་མ་གྲུབ་
ཅིང་བྱེ་མ་མ་ཁྱབ་པོ། བྱས་པ་ལ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་བ་རྣམས་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སེམས་
ཅམ་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་དགོངས་འབྲེལ་སེམས་ཅམ་པའི་རང་གཞུང་དུ་བཞེད་པས། དེ་ལས་གསུངས་
པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང། རང་ལུགས་དེ་དང་སྒྲི་མི་

བསྟན་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། འཕགས་པ་སྒྲོན་མེ་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྒྲེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའང་
རྟོགས་པར་བྱའོ། རྟོགས་ཙམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
བཤད་པ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་ན་རང་ལྷགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ལ་དེའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྟོན་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། འདི་
ཉིད་ལས་ཀྱང། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ལྷགས་སུ་འཆད་ན། ཞེས་དང། དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་
བཞག་པ་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་བོ་དང་སྒྲོན་མེ་ཟེར་བས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དགོངས་
འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་རང་དབང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང། ཐལ་འབྱུར་བ་རང་
ལྷགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ནི། མ་དྲོས་པས་ཁྲུས་པ་ལས། ཀང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།
ཞེས་དང། ལང་གཤེགས་ལས། སྒྲོན་མེ་ཆེན་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་
དང། ཤར་ཕྱིན་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱུ་པར་ཡང། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པས་འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་མོ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་དགོངས་འབྲེལ་ངས་དོན་
གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་
སྟོན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། ཐོག་མཐའ་དང་དོན་བར་བ་ངས་པའི་དོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་རྟགས་ཟུར་གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་མདོ་སྒྲེ་དགོངས་འབྲེལ་རང་གཞུང་དུ་བྱེད་པས་དེའི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་ཅིང། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་བདེན་གྲུབ་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་མེད་གིས་བཤད་པའང་མང་བས་དེ་དང་བསྟན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྒྲེ་སྟོན་པའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་
ལས། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཞེད་པས་དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། ཞེས་དང། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ཐད་ལས་ཀྱང། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་
མཁས་པ་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པ་ཞེས་བཤད་ཆད་ཐལ་འབྱུར་བ་ལྟར་གྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་དེར་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལའང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
རང་བཞིན་དང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་ཐལ་འབྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའང་མང་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་ནའང་མང་བས་དབྱེ་དཀའ་བར་སྣང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྐབས་འདིར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཤུན་ཤོར་བ་མིན་གྱི། རང་རྒྱུད་པའི་
རང་གཞུང་མང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཅིང། དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མདོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
གསུངས་པ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་དངས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། མདོ་གཞན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ལ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་བསྟན་པ་ནི།
མདོའི་སྒྲིན་ཟེན་གྱི་དོན་གཞན་དུ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་དངོས་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། རྩ་མ་ནི་དོགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
ཙམ་ཡིན་ནོ་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་གཟིགས་ངོར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འང་མ་
ཁྱབ། འོ་ན་གཞན་དབང་དོན་དམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །
འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་མི་སྤྲོད་ཅིང། དེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་མི་དགོས་ལ། གཞན་དབང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱུང་བཟོད་དུ་མདོ་ལྷེ་པས་ཀྱང་འཛིན་ཅིང། དེའི་སྟོང་པ་རྟོགས་པའང་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་དགོས་པས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་ལུགས་ཀྱང་ཀུན་
མཁུན་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུང་རྒྱར་ན་འདིའི་དོགས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེའང་སེམས་ཙམ་པར་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་
དམིགས་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྟེང་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཡོད་པས། དེའི་དམིགས་པར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་
ལུགས་དེ་དོན་གྱི་ཐོག་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལས་འོས་མེད་ཅིང། ཀུན་བཏགས་དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་
རྒྱུན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲིན་མེད་སྟམ་པ་ཡིན་ལ། ལན་དུ་དེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་བསྐྱོམས་ན་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་རྟུངས་འགལ་བའི་
སྒྲིན་པས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཁྱད་ཡོད་དེ། སྒྲིན་དང་སྒྲིན་མི་རྟག་པ་སྒྲིན་འཛིན་མངོན་གསུང་གི་སྒྲིན་ལུལ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་རང་ལ་དམིགས་ན་རྟག་འཛིན་ཐོག་མི་
ཐོག་གི་ཁྱད་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་བའོ། །སྒྲིན་ལུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། འདི་ཉིད་ལས་སྒྲིན་མི་རྟག་པ་ལ་དམིགས་པས་སྒྲིན་
རྟག་འཛིན་ཐོག་ཀྱང་སྒྲིན་ལ་དམིགས་པས་དེ་མི་ཐོག་པ་དཔེར་བཞོན་པའང་སྒྲིན་དང་སྒྲིན་མི་རྟག་པ་གཉི་ག་དེའི་ལུལ་ཡིན་པའང་མཚུངས། བདེན་པར་
གྲུབ་པའང་མཚུངས་ཀྱང། བསྐྱོམས་པས་རྟག་འཛིན་ཐོག་ལུས་མི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པ་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་
ནང་དུ་ཉི་ཟེར་པོག་པའི་འོད་ཅིག་ངོས་སུ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ན་དེ་ནས་ཤར་བའི་ཉམས་འབྱུང་ཡང་དོན་ལ་རྒྱུའི་རང་མདངས་ཡིན་པ་རྒྱར། དོན་
དམ་གཏན་ལ་འབབ་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུལ་སྒྲིན་རྟགས་པ་ལོག་པའི་ཆོ་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མཐོང་རྒྱ་གཞན་མེད་པས་སེམས་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
རྟེན་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། བཅས་པ་རྩ་བུ་གཞན་
དབང་ངོས་འཛིན་པའི་ཆོ་སེམས་གཙོ་བོར་བྱས་པ་མང་བས་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་
ཞེས་པའི་གཞན་དབང་ཡང་སེམས་ལ་བྱེད་ཟེར་རོ། མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བ་དེ་ལ་སེམས་ཙམ་གྱི་རྩ་བ་རྟེན་པར་འདོད་
མཁན་དང། དེར་མ་ཟད་དབྱུ་མའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་དང་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩ་བའང་དེ་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པའི་བོད་ཟླ་མང་པོ་བྱུང་མོད་
ཀྱང། སེམས་ཙམ་པ་ལ་དེ་རྩ་བའི་ཁས་ལེན་མེད་པས། དེའི་ལུགས་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོགས་གཙོ་བོ་རྩ་བའོ་ལས་གསུངས་པའི་གནས་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས། ཞེས་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་

པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། ཐེག་བསྟན་ལས། མི་ཞིག་མིག་ནི་བཙུམས་པ་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགག་བྱའི་སྟོང་པ་ཙམ་ལས་མི་འཆར་བས་སྤང་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཉན་ས་ལས་ཀྱང། དེའི་ཆོ་སེམས་དགག་པ་རྩ་བ་སྤང་མོད་ཀྱི། །ཞེས་སྒྱུར་ལམ་ལ་བཤད་ན་མཐོང་ལམ་རྩ་བ་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟན་གྱི། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང། །ཞེས་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལ། རྟོག་ཅེ་གཉིས། བཟོད་མཚོག་གཉིས། མཐོང་ལམ་རྣམས་སུ་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་དོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། །ཁྱེད་ལ་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དོན་དམ་ཡིན་ལ། །ཁྱེད་དམིགས་པ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཉར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་མ་མང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ལ་རང་རང་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྩ་བ་གཞན་དབང་དངོས་གནས་རེ་དགོས་པར་འདོད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་པར་སྤང་འཆད་པར་འཇུག་ལ། ཆོས་རང་རང་དེར་བཞག་ནས་དེའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོ་སྟོང་གཞི་རང་ཉིད་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཇུག་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བ་དང། །ཀུན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་རྒྱུ་ཞེས་པའང་ཀུན་བཏགས་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་དང་དེའི་སྟེང་གི་དོ་བོ་དང་ཁྱེད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱས་ན་བཤད་རུང་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དགོངས་པ་རྣལ་མར་མི་འགོ་སྟེ། །དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཅེས་པ་འཛིན་སྤངས་ལ་བྱེད་པས་དེའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་ན་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལུལ་དུ་འཇུག་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང། །དོ་བོ་དང་ཁྱེད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་རིགས་པས་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ལ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཇུག་སྟམ་པའི་དོགས་པ་རྒྱུ་ཙམ་ཡང་སྟེ་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དེ་ལ་སྒྲོན་འཕེན་པ་ན། །ཀུན་རྫོབ་རྣམས་རང་གི་སྟེང་གི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཇུག་རམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་དགོས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་དེ་མི་དགོས་ཏེ། །དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། །བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་བཙལ་བའི་ཆོ་བུམ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགོ་འདྲ། །བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བཙལ་བའི་ཆོ་བུམ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། །བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། །སྟོང་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁྱེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་དམ་པའི་དོན་ནམ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །དེའི་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྒྲིབ་བཤེད་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་ཀུན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཞེས་པའི་གཞན་དབང་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ཡང་ཀུན་བཏགས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་སྟོང་གཞིར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་སྟོང་གཞིར་མ་བཟུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། །ཁམས་བཙེ་བརྒྱུད་པོ་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཞེས་ཆོས་ཁམས་སོགས་སྟོང་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང། །དེ་བཞག་པའི་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་རྟག་པའི་སྟོང་གཞིར་འཛིན་ལུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། །དེའི་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། །ཁོ་རང་སྟོང་གཞིར་བཟུང་བ་མིན་ཟེར། །འོ་ན། །ཁམས་བཙེ་བརྒྱུད་པོ་གང་ཡང་སྟོང་གཞིར་བཟུང་བར་མི་འགོ་བར་ཐལ། །ཆོས་ཁམས་ལ་དེ་ཉར་བསྟན་

པས་ཁོ་རང་སྟོང་གཞིར་བཟུང་བར་མི་འགྲོ་བ་གང་ཞིག་ །དེ་དང་གཞན་ནམས་སྟོན་ལུགས་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་དོན་སྟོར་བར་
འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །གཞན་དབང་ལ་དོགས་པ་ཆེ་ལ། ཀུན་བཏགས་ལ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་དང། འདི་
ལས་འཛོམས་ཏེ་ཡིག་ཆ་རྟེན་བར། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་འགོག་བདེན་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་འཛིན་པ་དང། འགོག་བདེན་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་མའི་ཕྱིར་པ་དང། འགོག་བདེན་
རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩེ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཆོས་བཟོད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་མི་འཛིན་པར་བཤད་པ་གསུམ་ག་ཁས་སྒྲངས་མི་རུང་བའི་ཚུལ་སོགས་
ཡིག་ཆ་ལྟར་རོ། །

འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འཛིན་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། གོང་དུ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་
རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དང། སྒྲི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མེད་རྒྱུའི་སྒྲི་བའང་རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲི་བ་དང་ཆོས་བདག་གི་སྒྲི་བ་ལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ལུགས་མི་
འདྲ་བ་རེ་རེ་བཀོད་པ་བཞིན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའང་ཡིན་ལ། དགག་བྱའི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་ཙམ་གྱིས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང། ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟོང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་
གྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་འདྲ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་དབྱེ་མ་པའི་
ལུགས་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ཡོངས་གྲུབ་འདི་ནི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་ནམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་ནམས་
གྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དགག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་
བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས།
ཞེས་བྱང་བ་ལྟར། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲི་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་ཐལ་རང་གཉིས་བཞེད་ཀྱང་གཙོ་བོར་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཡིན་
ལ། རང་རྒྱུད་པ་ནམས་དགོངས་འགྲེལ་དང་སྒྲི་བསྟན་ནས་སྒྲི་བཤད་ཚུལ་ལྟ་མཁའ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་མ་སྒྲུབ་བ་ལས། དེའང་
ཆད་མས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
དོན་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང། རྩོ་ནང་པས་དེ་ལས་བསྒྲིག་ནས་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་པའི་ངོ་བོ་རྟག་བརྟན་
ཐེར་ཟུག་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་མ་བྱས་པ། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ཆས་སུ་ལྡན་ཞིང་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཟག་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཏུ་འདོད་དེ། དེས་དོན་རྒྱ་མཚན། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པས་གཞན་སྟོང་རྟག་བརྟན་
གཡུང་རྒྱུང་ཐེར་ཟུག་དང། ཞེས་དང། ཡང་དེས་བརྩམས་པའི་བཀའ་བསྟུ་བཞི་པར། ཆོས་འཁོར་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་ཟབ་མོ་ཀུན། ཀུན་རྫོབ་
མ་ཡིན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། མི་རྟག་མ་ཡིན་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཡིན། ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ཡོངས་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །དངོས་སྒྲི་མ་ཡིན་
དབྱེ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞེས་དང། རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང། རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ། རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་གཡུང་རྒྱུང་
རིག་མ་ལ། ཞེས་དང། ཡང་དེས་དོན་རྒྱ་མཚན། གང་གིས་དག་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་གང་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་

དག་པ་སྟེ། ཞེས་སྒྲིང་བོའི་མདོ་བཅུར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་འབྲལ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་དེ་ཉིད་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དང། ཡོངས་གྲུབ་
རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་པ་མཚན་དཔེ་སྟགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ཡང་རང་ཆས་སུ་ཐུན་པར་འདོད་དེ། རྒྱུད་ཆ་མར། ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤང་མའི་ཆེ་དང་འདྲ། ཞེས་པ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འབྲལ་པ་ཡིན་ཞིང། དེ་ཉིད་གཟུགས་སྒྲིག་ལ་བ་ལྷ་སྟགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་ནི། འདིས་དག་པའི་བདག་ཅེས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྤྲོད་དུ་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་བཀག་པ་ན་མེད་དགག་ཅན་མ་ཡིན་
པར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་མཚན་དཔེས་བཀྲ་བའི་སྤྲོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛིན་སྤངས་སུ་འདོད་པས། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་སྤྲད་ཅུང་ཞིག་
བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བསམ་ནས་རིན་ཆེན་རྟག་གི་དབང་པོ་དོན་རྩེར། མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟགས་སྒྲིབ་ནས་བཤད་པ་དེ་
འདྲ་དོལ་བོ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་ཞེས་བཤད་དོ། ཁོ་ན་རེ། དེས་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་མེད་དུ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲོད་ཐུན་ལས། སྤྲོད་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་དངོས་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་དངོས་བོ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོགས་གྱིས་
སྤྲོད་པའི་གཞན་སྤྲོད་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་ནོ་སྟུང་དུ་བཟུང་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱིར་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་དངོས་
མེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་འཇུག། དེ་དག་གིས་དངོས་པོར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་མ་བྱས་པར་འདོད་པས་དངོས་པོའི་དོན་མེད་པ་ལ་
དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་མ་བྱས་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ནན་ཏན་དུ་བཅས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་བོ་སྒྲིབ་པ་མ་བཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་
སྒྲིབ་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དོ། ཞེས་ཆོས་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས་རང་ཆས་
སུ་ཡོད་པས་སྤར་མེད་པ་གསར་དུ་སྒྲིབ་ཆེད་ལ། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་ངི་མས་བསྒྲིབས་པ་དང། སངས་རྒྱས་ཆོ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བུལ་བ་
ཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དང། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་ཆོ་བུལ་བ་དང་
བསྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བད་སྟུར་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། ཁོང་དུ་འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེས་དངོས་པོར་
ཁས་ལེན་པར་མ་ཟད་རྟག་དངོས་གཉི་གའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པ་རང་བྱུང་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
གཉི་གར་ཁས་སྤངས་པས་ནད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལས་བརྒྱལ་ཞིང། རང་གིས་ཆད་མར་བྱེད་རྒྱུའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་ཆད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་སྟོན་ནས་
དོན་བྱེད་ན། འདི་ནི་གྲངས་ཅན་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་བཅུགས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་དབང་ཐུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
བཀག་ཟེན་ཏོ། ཞེས་དང། སྟོན་གསུམ་རབ་དབྱེར། ལ་ཅིག་གྲངས་ཅན་ལུགས་བཞིན་དུ། ཡོད་པའི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ། རང་བྱུང་དུ་ནི་གྲུབ་པར་
འདོད། ཇི་ལ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་ཟེར། ཞེས་དང། ཀར་ལན་སྒྲིབ་དགོངས་རྒྱན་ལས། རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཉླ་བ་དེ་ཐོགས་མེད་སྒྲིབ་
མཆེད་བཞེད་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ཉླ་བ་ཡིན་ན། རྣམ་འགྲེལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞེད་དགོས་ཤིང་དེ་ཉླ་བ་བཞེད་པ་འདྲུག་
པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་དངོས་སུ་བཞེད་པ་ནད་འགལ་ཏེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩོམ་པས་སྤྲོད་ཉིད་
བདེན་གྲུབ་དང་སྒྲིབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པར་ཐལ། དེས་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅན་གྱི་མེད་དགག་ནི་སྤྲོད་ཉིད་དངོས་མ་ཡིན་ཆད་སྤྲོད་དུ་
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཆད་སྤྲོད་དེ་ཅས་ཞིག་བསྟན་པས་སྒྲིབ་ཆེ་བཞིན་པ་མིན་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་

གཞན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་བསྟན་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཀར་ལན་ལས། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་ཆད་སྟོང་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་
བསྟན་གྱི། ཟུར་བཤད་པའི་གཞན་སྟོང་ཆེན་མོ་བདེན་གྲུབ་དེ་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཁོར་ལོ་
བར་བར་བདེན་མེད་དུ་གསུང་རྒྱུའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞིག་མེད་པར་འདོད་དེ། སྟོང་ཐུན་ལས། དོན་དམ་མ་ཚུད་པར་ཀུན་རྫོབ་
འབང་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ་ཞེས་སྟེ་བ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཚུལ་དེ་ནི་འདི་ཉིད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གངས་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་ནས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས། མདོ་སྟེ་དེ་
དག་ལས་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་དམ་མེད་དོ་ཞེས་སེམས་དང་ལྟན་པ་སྤྲུའི་ཞིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་གདེང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་ངོ་ནང་པ་ན་རེ། དེར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོགས་རྣམ་གངས་དུ་མའི་སྒྲིན་ནས་སྒྲིན་པ་དང། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་ཉི་ཤུ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
བྱས་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རང་སྟོང་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གངས་དང་དབྱེ་བ་དུ་མ་བྱས་ཏེ་བདེན་མེད་དུ་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་སྟོང་ཆེན་མོ་ལ་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་མིན་པས་ཀླན་ཀ་དེ་ཁོ་རང་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་
ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེས་སྒྲིན་སྟོང་མི་རྣམས་པར་ཐལ། དགོངས་འབྱེལ་དང་ཐོགས་མེད་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་གསུང་སྒྲིམ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང། ཤེར་མདོ་
ལས་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འབྱེལ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་
དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཁོ་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞན་སྟོང་ཆེན་མོ་ལ་བྱེད་ན། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་
པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང། སྒྲིམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་
འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་སྟོང་ཆེན་མོ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ཀྱང། འཁོར་ལོ་བར་བས་དེ་རང་བཞིན་མེད་
པར་སྟོན་མི་དགོས་སྟུམ་ན། གཞན་སྟོང་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་བར་བས་ཁྱོད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་ཁྱོད་བདེན་
མེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཇོག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་དང། གཞན་དབང་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་སྒྲིམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་དང། ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ལ་དགོངས་ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སོ་སོའི་སྟོང་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་སྟུར་ནས་དེའི་དགོངས་གཞིར་འཇོག་དགོས་པ་
གང་ཞིག གཞན་སྟོང་ཆེན་མོ་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྒྲིམ་རྒྱུའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡིན་པར་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་
ཟུར་ཐ་གྲུབ་སྟེ། སུམ་རྒྱ་བ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། དགོངས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ།
ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གསུམ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་རང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལུགས་རེ་ཡོད་པ་དེ་གསུམ་དང་སྟུར་ནས་དགོངས་པ་ལེན་དགོས་ཀྱི། ལྷན་མ་བྱེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

མཉམ་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་སྒོ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ་ལས།
རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། རང་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་དང། དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པའི་འགྲེལ་
བཤད་ལས། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། འདིས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་གཞན་དབང་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་འཛིག་
དགོས་ཤིང། དེའི་དགོས་པའང་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་ཆར་སྟེ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མའི་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། དེ་ལའང་ཁོ་ན་རེ། ཇོ་ནང་པའི་ལྷགས་ལ་འདིར་
བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞི་འགྲེལ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་སྒྲུབ་ཟེན་སྒྲིལ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་བས་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་སྐྱེའི་ཆས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་དམ་མེད་པ་གང་ཞིག ཀྱུན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་
རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུང་ཐུང་དངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེར་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅུ་
དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དུང་དོན་དུ་འགྲོ་ལ། ཆས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་སྒྲིལ་པར་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་བཤད་
པས་ཆ་ནས་ཀྱང་དུང་དོན་དུ་འགྲོ་བར་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇོ་ནང་པས་ཆས་ཉིད་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བར་བཞག་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཅུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅུང་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར། ཞེས་དང། ཆས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་སོགས་རང་གིས་ཁྱུངས་གཏུགས་སའི་མདོ་རྣམས་ལས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅུ་གྱི་མེད་
དགག་ཏུ་འཛིག་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་གྱུར་ཚུལ་ཡིག་ཆར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཆས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟེ་མས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་
བསྟན་གྱི་དེ་ལ་ཆས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟེ་མ་མོ་དགོས་ཀྱང་ཤུགས་བསྟན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟེ་མ་མོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
དགོངས་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟེ་མ་མོ་མི་ཡོང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡོངས་
གྲུབ་དགོས་ཤིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟེ་མ་མོ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་
བདག་མེད་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དེའི་ནང་གི་ཆས་ཀྱི་བདག་མེད་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྟོང་ཡུལ་
རྣམ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་བཞུང་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དོན་དེ་ལྟར་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རྣམ་དག་ལས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལ་དགག་བྱ་མི་འདྲ་བའི་བདག་མེད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང། དེ་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་
གཅིག་ཕུར་འཛིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བརྟན་གྱི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་ཡུལ་འདི་རྣམ་པ་
གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཕུས་བཞུང་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོང་ཡུལ་ཞེས་པ་དམིགས་ཡུལ་ལ་བྱས་ནས་རྣམ་
དག་ལས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལ་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་བའང་གཞུང་གི་དོན་མིན་
པར་འདིས་ཤེས་སོ། གཞན་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཆས་དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་སོགས་སུ་འཛིག་པ་འདྲ་བར་ཐལ། དབུས་མཐའ་

ལས། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། ཅེས་དང། འབྲེལ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་རང་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མོ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་གང་ཞིག གཞན་
དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་མུང་འདས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་
སྒྲིམ་པས་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་པ་ཟད་དོན་མེད་ཅིང། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་བཟོད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་དེ་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་འགོག་བདེན་དེའང་བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞོང་དུ་འདོད་ན། གཞན་དབང་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཁོར་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མུང་འདས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡོངས་
གྲུབ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་རྩ་བའང་འདི་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་སྤྲེད་དངོས་པོར་
སྒྲིབ་པས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། འཁོར་འདས་གཉིས་གཅིག་བདེན་པར་
མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་དགོས་པའི་རྩ་མཚན། འཁོར་མཁན་དང་གོལ་མཁན་གཉིས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད་ཚུལ་
མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། སྤྱག་བསྐལ་ནི་འདུ་བྱས་ཏེ། རྩན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སོ་ཞེས་མ་སྒྲིམ་སམ། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྒྲིམ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲིམ་སོ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་པ་མེད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར། ཆོས་གང་རྩན་པ་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་འགོག་པ་མེད་ན། ཁྱོད་སྤྱག་བསྐལ་དེ་འགོག་པར་ག་ལ་འབྱུར། ཞེས་སོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ལས། སེམས་ཅན་པ་དང་
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྷབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་
པོ་གང་རྩང་གིས་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་པར་འདོད་རྒྱུའི་བྱ་བ་ཞིའི་ཡ་གུལ་གྱི་བདག་མེད་ཅན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པའང་ཡིན་མོད། སྟོང་ཐུན་ལས་དེ་དོན་དམ་མ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཀུན་རྩོལ་དཔྱད་བྱེད་
དུ་གསུངས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ཕྱོག་ལ་དགོངས་གསུངས་པའི་སྤྱི་ཕྱོག་གི་དོན་ཡང་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ། སྤྱི་ཕྱོག་ཅེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་
རང་ཕྱོག་ཟེར་བ་དང། ལ་ལ་པ་རགས་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅན་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདག་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ན་
བདག་མེད་རང་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བའི་བདག་ཁེགས་ན་བདག་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲིམ་བདའི་
ཡིག་ཆ་སོགས་སུ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟོང་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་སྟོང་ཐུན་གྱི་དགོངས་པར་བྱེད་ཅིང། ཡང་ལྷགས་སྤྲེལ་མ་ལ་བརྟེན་
ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ཇེ་ལ་འོ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཞིག བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། ཇེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། ཅེས་བདེན་
གྲུབ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་སྟེ་གཞན་དབང་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚན་ཚད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་

ཀྱང་དོན་དམ་ཡིན་མི་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། རྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །
མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་དག་
ལས་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་
གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་
ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་ཐེད་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ཀུན་བཏུས་
ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགག་པ་དེ་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་གི་གཙུག་པོར་བསྟོན་ཕྱིར་བདག་མེད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོང་ཐུན་ལས།
སེམས་ཅན་པས་གཞན་དབང་དང་ཀུན་རྒྱུ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་
ཡིན་པས་ལྷན་པ་དང། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཁས་ཐངས་ནས། ཉན་
རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པ་མ་ལྟས་པར་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་ལྷན་ཅིང། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་དོ་
ཞེས་སྒྲིབ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ནང་འགལ་བ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྷན། དེ་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དབྱུ་
མ་པས་གཞལ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཅུ་ཞིག་དོན་སྒྲིག་ཀྱང་རྟོགས་པས་དེ་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་སེམས་ཅན་པས་
ཀྱང་ཁས་ལེན་འོས་མེད་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ལས་འོས་མེད་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་ནང་འགལ་
བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་པ་རང་ལྷགས་ལ་རང་ལ་ནང་འགལ་མེད་དགོས་པས་དེ་རྣམ་དག་ལས་གྱི་དམིགས་པ་དང་ཡོངས་
གྲུབ་གཉི་གར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཉན་རང་གིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ།
དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལས་གཞན་དུ་དེའི་དམིགས་པ་མཐར་
ཐུག་འཛིག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་རེ་རེ་ནས་རྟོང་ཐུན་གྱི་ལུང་དེས་འགྲུབ་པོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་ཕྱག་རྒྱའི་ཡ་གྲུལ་ལ་འདོད་རྒྱུའི་བདག་མེད་
དེའང་དོན་དམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མང་བཀུར་ལྷེ་ལྷས་ཀྱང་དེའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བདག་མེད་དེ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་རྟོང་པར་
འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་རྟོང་པ་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྟག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་རྟོང་པ་བདག་མེད་རགས་པ་དང། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དབྱུ་
མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། འདི་པའི་ལྷན་སྟེས་རྩིས་ཡོད་དང། རང་ལྷེ་གཞན་གྱི་ལྷན་སྟེས་རྩིས་ཡོད་དང། རང་ལྷེ་ཀུན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་
པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། མི་འཇིག་པའི་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་པའི་རིལ་བོར་འཛིན་པ་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྷན་སྟེ། བལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་
བདག་འཛིན་ལྷན་སྟེས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟོང་ཐུན་ལས། རང་ལྷེ་ཁ་ཅིག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་བདག་ལྷ་ལྷན་

སྒྲིན་སྒྲིང་འདྲོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་ནི། མང་བཀྲར་ཟླ་ལྷན་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་
རྒྱ་བྱུང་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྒྲོང་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། བདག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་
བརྟེན་དུ་མེད་ཟེར་དོན་མེད་ལ། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྒྲོང་པར་ཁས་ལེན་ནའང་བརྟེན་དུ་མེད་ཟེར་དོན་མེད་པས་རྒྱུ་ཡོད་དང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱིས་
སྒྲོང་པ་གང་དུ་འདྲུང་ཁས་མ་སྒྲངས་པར་བརྟེན་དུ་མེད་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་དབུ་མའི་
ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཁྱེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། ཉན་
ཐོས་ཟླ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱད་ནས་རྟེན་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་གང་
ལ་རིགས་ཤེས་སྒྲིང་པའི་ཡུལ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟེན་པ་གང་ཞིག ཡུལ་དེ་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མ་ཁྲབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ཀྱི་སྒྲོམ་བཤེད་པ་མི་འདུག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་ནང་འགལ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཅུ་གྱིས་འགྲིག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲོང་བྱུང་
ལས། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདྲོད་པ་ལ་དབུ་མེས་ཀྱི་མཐར་ཕྱུང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། རྟེན་ལྟར་ན། ཉན་
ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
གསལ་དངོས་སྒྲིང་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། ཁྲབ་པའང་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་མཆོག་ཏུ་སྦྱི་བའི་ནང་འགལ་གྱི་ཁྱུར་ཆེན་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེའང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་མཛད་པའི་འཛིག་ཚུལ་དང་པོ་ནི་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ནི་རང་གི་སྤང་ཚུལ་འདི་ཅུ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་སྒྲིང་
འབྲངས་ནས་ཆགས་སྤང་གིས་ལས་སྤྱོད་ཆགས་བསགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་རྒྱ་བ་གཙོད་པ་ལ་སྤང་ཤས་འདི་ཉིད་འགོག་དགོས།
དེའང་མིག་བཙུམ་པ་བཞིན་མི་སྤང་བར་བྱེད་པ་མིན་གྱི། ད་ལྟའི་སྤང་ཚུལ་འདི་ཅུ་ལ་གནས་ལུགས་སྒྲིབ་མི་ཞེན་པར། གནས་ལུགས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་གཞི་བཙུག་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་མ་ཡིན་པར་ད་ལྟའི་མཐུན་ཅན་རང་དགའ་བ་རྒྱུ་མཐོང་ཐོས་རྒྱུ་མཐོང་ཤེས་རྒྱུ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་
མ་སྒྲོང་གཞི་གཞན་དབང་གི་སྤང་ཚུལ་འདི་ཅུ་ལས་ལྷག་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲིག་གྱུར་ཅིག་བཙུག་རྒྱུ་མེད་ན་སོ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
བདེན་པ་མཐོང་བཞིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་པ་རྒྱུ་མཐོང་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཆོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲིང་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།
སྒྲོམ་རྒྱུ་རྒྱུ་དག་གི་ལུ་ལས། གལ་ཏེ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་
སོ་སྦྱོར་ཐོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འབྱུར། ཞེས་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་པ་དག་འདྲུ་བྱེད་རྒྱུ་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་
ཐོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱེད་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མཐོང་ཤེས་པ་ལས་གོང་དུ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སྒྲིབ་ཆོས་བར་ཡང་མི་འབྱུར་ལོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དབུ་མེས་གཉིས་ཅི་ཅུ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཐར་ཕྱག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དམ་ཀྱི་འཛིག་མཚམས་མི་འདྲའང་། ད་ལྟའི་སྤང་ཚུལ་འདི་
ཅུ་ལ་ཞེན་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སྤང་ཚུལ་དེ་ཅུ་ཞིག་གནས་ལུགས་སྒྲིབ་པ་དེ་འགོག་
དགོས་པར་བཞེད་པ་འདྲུ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཡོད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། སྤང་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་གི་འཆིང་གྲོལ་གཉི་གཞི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་གི་ལྟུང་གིས་ཀྱང་ད་ལྟུང་ལྟུང་ཅན་ལ་སྤང་ཞིང། སྤང་བ་ལྟུང་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་ཞེན་ལུལ་དེས་སྤོང་བར་བསྟན་པ་གཅིག་ཡོད་ན་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དབའི་སྒྲོན་མེ་སྤོང་བ་ལ་བཤད་བྱའི་མདོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ཇི་ལྟ་བུར་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟུང་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བུར་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟུང་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུར་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བཟུང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དཔེར་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་བཀོད་པ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དཔེར་འདོད་མཁན་མེད་པར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤིང་པའི་དཔེ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གཏན་མེད་ཀྱི་དཔེ་མིན་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་ཟིན། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དཔེར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་འདྲས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས། སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་བདེན་པར་མི་སྒྲོན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སྐྱུ་མ་དཔེར་བཀོད་པ་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར། དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བ་བརྟུང་། རེས་ལྟས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེ་རྩལ་དོན་དུ་སྤང་ཡང་བྱེ་རྩལ་གྱིས་སྤོང་པའི་དཔེར་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་དང་དཔེ་སྤྱར་བ་ནི། ནམ་མཁས་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རང་གི་ངོ་བོ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ལ་འཛིག་པ་ལྟར། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་འཛིག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་གསལ་བས། འདིས་ཀྱང་ཇོ་ནང་པས་ཡོངས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པ་ལེགས་པར་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་རང་རང་གི་སྟེང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དང་མ་སྤྱར་བར། འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མཉམ་དུ་ཁས་སྐྱོངས་ན་སྤྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཆོས་དེ་ལ་མས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་ནའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྐྱེ་བཞིན་ཁོ་ནར་མདོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བུར་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུར་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལའང་སྤྱར་བ་འདེབས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལའང་སྤྱར་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ཅིའི་

མྱུར་ཞེ་ན། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་ཀུན་བཏགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་
མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལའང་སྐར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་
རྣམས་པ་གསུམ་ཆར་ལའང་སྐར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐར་
འདེབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གཞན་དབང་ཡོངས་སུ་བཏགས་ལ་སྐར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་སུ་མ་
གསུངས་པར། ཀུན་བཏགས་ལ་སྐར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་ནི་དོགས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་གཉིས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དེ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཟུང་ན་སྐར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བ་རྟོགས་སྤྲུལ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་སྐར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་དཀའ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་ཡོངས་སུ་བ་
བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི་མདོས་དོགས་པ་གཙོད་ཚུལ་འདིས་ཀྱང་ལེགས་པར་འགྲུབ་མོང། འོན་ཀྱང་མདོས་
དམིགས་འབྱེད་ཚུལ་རྩེ་སྤྱི་མས་གསལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ད་ལྟ་ཀུན་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྤྱི་མ་ཐེན་ཞེས་པ་དཀོན་
པར་བྱུང་སྤང་ངོ་། །གཞན་དབང་ཡོངས་སུ་བཏགས་བདེན་པར་མེད་ན་གཏན་མེད་དགོས་ལ། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་གཏན་ནས་མེད་
མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཐག་པ་སྐྱུལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་སྐྱུལ་སྤང་མེད་མི་དགོས་ལ། རྩ་བའི་ཐག་ཁྲ་མེད་ན་ཐག་ཁྲ་སྐྱུལ་སྤང་ཡང་
གཏན་མེད་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་མ་པའི་སྤང་ཆ་ཙམ་ཡིན་པས་འཛིག་བྱེད་གཞན་མེད་ཀྱི་སྤྱི་མ་སྤང་ཙམ་མམ་རྟོག་པས་བཏགས་
ཙམ་གྱིས་འཛིག་ལུས་པ་ལྟར། ཀུན་བཏགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་འཛིག་ལུས་ལ། ཐག་ཁྲ་ནི་དོན་རང་གི་དོན་ནས་ཐག་ཁྲ་གྲུབ་པ་སྤོའི་
སྤང་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར། གཞན་དབང་དེས་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཐག་ཁྲ་སྐྱུལ་དུ་སྤོའི་པ་དང་འདྲ་བར་སྤོའི་སྤོའི་ཙམ་ཡིན་ན་ཐག་པའི་སྐྱུལ་དེར་གཞན་ལ་འཛོལ་སྟོན་གྱི་ལུས་པ་མེད་པ་ལྟར། གཞན་དབང་
ལའང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སྟོན་གྱི་ལུས་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་ལུས་མེད་ན། །ས་བོན་སྟོན་ནི་ལྷག་སྟོན་ལ། །
ལུས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྒྱུ། །འདྲོད་ན་ཅི་ཉེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། དེའི་དོན་དོན་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བས་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྤྱི་བ་ནི་དོན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་པར་ལས་སྤངས་སོང་བས། ས་བོན་གྱིས་ལྷག་སྟེད་པ་
ལྟ་བུ་འཛིག་རྟོག་གིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལ། དེ་བསྐྱེད་ཀྱང་སྐྱེད་པ་ཀུན་རྒྱུ་ཏུ་ཡིན་ན་ཞེས་སྤྱི་བ་ནི། དས་མི་དེ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་རྩལ་ཡིན་
ཟེར་བ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དངོས་འགལ་གྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་སྤོའི་དུ་འགྲོ་བའི་འགག་པའང་མེད་དགོས་ལ། དེ་
གཉིས་ཀ་མེད་ན་ལས་དགེ་སྤྱི་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱི་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་དང། ལས་ཉོན་འགག་པའི་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐར་འདེབས་སུ་
འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱུབ་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་
པས། རྟོན་ཐུན་ལས། གཞན་དབང་གི་དོན་བདེན་པར་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱི་མེད་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིར་རྩལ་ནི་རང་
དོན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་མཐུ་དང་ཐུན་པ་ཞིག་ལ་འདྲོད་པས་རྒྱ་འབྲས་འཛིག་པ་ལ་དེ་དེས་པར་དགོས་པར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱི་མ་དུ་འབྱུག་
པར་ཡང། གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྩལ་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །འཛིག་རྟོག་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བཟླག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་རྩལ་

ཡོད་བཀག་པའང་འདི་ཡིན་གྱི། རྩེ་གཅིག་ཐང་དང་གྱི་རྩེ་ཉེར་ལེན་སྟགས་ལ་བྱེད་པས་མི་འགོག་གོ། དེའི་ཕྱིར་རྩེ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་རྩེ་གྲུབ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་མ་ཕྱིན་ན་རྩེ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ལུས་པ་ནི་རྩེ་མེན་ཏེ་གཞུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་ལུས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྟན་འབྱེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱིས་གཞོད་གྱི། ཞེས་འཛིག་ཏེན་གྱི་དངོས་པོ་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་པས་སེལ་བ་ཡིན་པས་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རྩེ་རེན་ཐང་ཆང་བ་མེད་ན་ཡམས་པ་གཉིས་པའང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་བའི་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་འགག་རྒྱ་ཞིག་མེད་པར་འདོད་ཀྱང། དལུ་མ་པ་རྩེ་མེན་ནི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཀུན་རྩོབ་ཏུ་འདུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འགག་པ་དང། ཞེས་པ་ལྟར་རང་ཏུས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཅམ་གྱིས་སྒྲུར་འགག་པའང་བསྟན་མེད་ཏུ་བཞག་ཆོག་པ་ནི་ཟབ་པ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་དགག་པ་ཟབ་པ་ཡིན་པས་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲོར་མ་ཤོང་བར་འཆད་དོ། །

གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏུ་རྒྱུ་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་གྲུབ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདྲ་བ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་དབྱེ་ཞེ་ན། ལྷན་གྱི་དཔེ་དེས་འབྲུབ་སྟེ་ཐག་ཁའི་སྒྲུལ་སྒྲུང་དེ་འབྲུལ་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང། སྒྲུལ་གྱིས་སྒྲོང་པ་དེ་སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པར་དོན་སྟེང་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུབ་ན་ཐག་ཁས་ཀྱང་སྒྲོང་པར་སྒྲོམ་པས། དེས་སྒྲོང་པར་འབྲུར་དགོས་པ་ལ་མི་འབྲུར་བ་ནི་ལྷན་མ་དངོས་པོའི་གཤེས་སུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་གཤེས་སུ་འབྲུར་བ་ལ་སྒྲོམ་ཅམ་མེན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཐག་པ་སྒྲུལ་གྱིས་སྒྲོང་པ་དང། ཤེས་བྱ་དང་ནམ་མཁའ་སྟགས་དོན་དམ་ཏུ་འབྲུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོག་མི་རུས་ཀྱང་སྒྲོམ་པས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཚུལ་གོང་ཏུ་བཤད་ཟེན་ཅིང། དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ་དེ་འཛོག་བྱེད་གཙོ་བོ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཐག་ཁ་སྒྲུལ་གྱིས་སྒྲོང་པ་སྟགས་འཛོག་བྱེད་གཙོ་བོ་ཆུར་མཐོང་གི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ལྷན་མ་གང་གི་ངོར་འཛོག་པ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་ཞིག་དེ་ཞིག་ལ། ཕྱི་མའི་སྒྲུལ་གྱིས་སྒྲོང་པའི་ཐག་ཁ་དེས་པའི་ཤུགས་གྱིས་སྒྲོང་པ་དེའང་དེས་དགོས་ཤིང། དེའི་སྒྲུང་ཆ་ཅམ་ལས་ཟུར་ན་སྒྲོང་པ་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྲལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་བཞིན་དོན་མེན་བཅོམ་ལྡན་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ། མཁས་པ་རྩམས་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་བརྟགས་ན་ཆོས་འདིས་སྒྲག་མི་འབྲུར། ཞེས་པ་ལྟར། ཤེར་མདོར་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་ཏུ་ཞེན་མི་རུང་བའི་ལྷགས་ཡིན་པས། ལྷགས་འདིར་དེ་ལྟར་ཞེན་ན་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཅན་ཏུ་འབྲུར་བར་གསུངས་སོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བའོ། ལྟ་བ་གཉིས་སྟགས་འདི་ལའང་བཤད་པ་རྩམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལ་ཅིག་ན་རེ། མེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྒྲུར་བའོ། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་མེད་པར་སྒྲུར་བའོ། ཞེས་སྟགས་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཆ་བྱེ་ནས་སྒྲུར་ཚུལ་གསུངས་པའང། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང། ཞེས་སྟགས་ལ་འགྲིག་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང། མེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་དང། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་པ་རྒྱས་བཤད་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཀུན་

བཏུས་ལེབ་གསུམ་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་
དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་རྣམས་འབྱེད་པ་ལ་ཉ་བ་དན་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། ཉ་བ་དན་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་པོ་དག་གང་ཞིན། མཚན་
མར་ཉ་བ་དང་། བཏགས་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཉ་བ་དང་། ཀུན་རྟོག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཉ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཉ་
བ་དང་། ཞེས་སོགས་དངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཀུན་བཏུས་དར་ཁྲིལ་ལས། མེད་ཉ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲིན་མ་བསྟན་པ་གཅིག་ དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་མ་ཕྱེ་བ་
གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། མེད་ཉ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲིན་མ་འདྲོང་བསྟན། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་མ་ཕྱེ་ན། བཏགས་པ་སྟེ་ཀུན་བཏགས་
དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ་
མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཉ་བ་དང་བྱུར་ན། གོང་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་དང་ཆོས་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ན་
རེ། གཞན་དབང་དེ་ཉར་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ལུགས་འདིར་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་བས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཉར་འཛིན་ཅུང་བར་
ཐལ། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྷབ། འཁོར་ལོ་བར་བར་གསུངས་པ་ཉར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་པའི་
འདོད་པ་ཉར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཀུན་བཏགས་དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་འཛིན་མི་ཅུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་
རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག་ །དེ་གཉིས་ཀས་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་གཞུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤར་མདོས་ཀུན་བཏགས་རང་
མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་བསྟན་པ་ཉར་གྱི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྷབ་སྟེ། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ན་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཅམ་དུ་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་
བསྟན་ན་རྟོག་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་དགོས་པའི་སྒྲིན་མཚན་གྱིས་འདིའི་ཁར་ལ་བསྟན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་
དེའི་སྒྲིན་ཟེན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་སྒྲིན་ཟེན་ཆད་མས་བསལ་བ་གང་ཞིག་ །འདི་ཆད་
མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་འདིའི་སྒྲིན་ཟེན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྷབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་མི་འབྱུར་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་གོང་དུ་
འདོད་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པའི་བཤད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིན་པའི་ཤིང་ཉིད་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཅུང་བར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ་བ་སོགས་སྒྲི་སྟེ། །

གཉིས་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཉར་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གང་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་ཤིན། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་དེ་ཉར་བཤད་དོ། ཞེས་བྱུང་། དེ་ལ་བཤད་བྱའི་མདོ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞེད་མ་ནས་ཞིབ།
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ཉར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱོས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱོས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང། ཐེར་ཟླ་ཐེར་ཟླ་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང། ཐེར་ཟླ་ཐེར་ཟླ་གི་དུས་སུ་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་སྦྱོས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱོས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་པའོ། །

འདི་ལའང་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོའི་ཤེར་མདོ་ལས་སྦྱེ་འགག་སྟགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་སྦྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་ན་ལས་འབྱས་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འགྲེལ་དགོས་ལ། འགྲེལ་ཚུལ་སྦྱེ་སྟགས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་གྱི། དགག་བྱའི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་དང་པོ་མདོར་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་གཞིར་རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་པར་སྦྱོ་བཏགས་སྟགས་ནི་སྐབས་འདིའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའང་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྦྱོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་གོང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སོང་བའི་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེས་རིགས་འགྲོས་སྦྱར་ནས་རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྦྱེ་སྟགས་མེད་པའང་མ་སྦྱོས་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་སྦྱོས་པ་ཡིན་ཞེས་མ་སྦྱོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་བཀོད་ཀྱང། རང་མཚན་གྱིས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྦྱོས་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་སྟོན་ཚུལ་ཡང། རྩོང་གཞི་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་གཞི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་དེ་ནི་སྦྱོན་དང་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་ནམ་གྱི་ཚེའང་སྦྱེ་འཛིག་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟགས་མེད་པར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྦྱོས་པ་མ་འགགས། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་སྟགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་སྦྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ནི་དེའི་རང་ཐོག་གཙོ་བོར་བཀའ་བ་མིན་གྱི། དེའི་མཚན་གཞི་གཞན་དབང་སྟགས་སུ་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དབང་སྦྱེ་བ་མེད་པ་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མ་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་

མེད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན། ཞེས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། གོང་དུ་འང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པས་ལྷགས་འདིར་སྐྱེ་ན་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་ཤོས་ཡིན་ནོ། འདི་ཉིད་ལས། ཉམ་པ་ཉམ་པའི་དུས་ནི་མ་མཐའ་མའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་ལ་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། ཞེས་བཤད་པ་བཀོད་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པས་རང་ལྷགས་སུ་ཁས་ལེན་ཅུང་ལ། སའི་དངོས་གཞིར། ཉམ་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་མི་ཅུང་སྟེ། ཞེས་གཉི་ག་མའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། རྩོན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། གཟུགས་ཉམ་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་ཟུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་མའི་དུས་བུའོ། རྟེན་ཉམ་པ་ནི་ཉམ་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། བརྟན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ཐེར་ཟུག་ནི་རྒྱུད་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུམ་ག་ཕྱི་མའི་དུས་ལ་སྐྱར་ཉི། དངོས་པོ་རྣམས་སྐར་འཛིན་པ་དང་། དེའང་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་འཛིན་པ་གསུམ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་གཟུང་མི་དགོས་སོ། གཞན་དབང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལ་འདས་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མ་བསྟན་པ་ནི། མདོ་མེ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་དང་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་འདུས་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱེ་མུང་འདས་སོགས་རྣམས་བྱང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བར་གསུངས་པ་མང་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཅོམ་པའི་སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་བཤད་པ་མང་ཞིང་། རྩོ་གྲས་རྣམས་དག་གི་ལཱ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ། ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་མ་ཞི་བ་འཁོར་པའི་ཕྱོགས་དང་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཕྱོགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ལ་འདས་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་བོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཉི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་མ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཉི། དེའི་དགོངས་གཞིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས་ ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ལ་འདས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བོ། རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལ་འདས་སོ། ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་རྒྱ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། གདོད་ནས་རྒྱ་ལ་འདས་པ་འདྲ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་བཏུས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་རྩེ་བཅུན་གྱི་

དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། འོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན། སྒྱེ་མེད་འགག་མེད་གཞོད་ནས་ཞི། རང་བཞིན་
ལྷ་དན་འདས་པ་གྲུབ། ཁྱེས་གསུངས་ཤིང། གོང་དུ། རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། ཁྱེས་སོགས་གཙོ་བོ་གཞན་དབང་ལ་སྦྱར་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ་
སྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་མདོའི་དགོངས་པ་ཁ་བསྐངས་ཏེ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་དུ་འཕྱར་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། སྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་སྒྱུར་མ་སྒྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ཀྱང། དགོངས་འབྲེལ་ལས་དེ་དེའི་དགོངས་གཞིར་མ་
གསུངས་པར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས། སྒྱེ་བ་སོགས་མེད་པའི་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བར་པ་ལ་མི་མཛད་པ་དང། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྒྲེ།
དགོངས་འབྲེལ་ལས་མ་སྒྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་མ་གསུངས་ཁྱེས་པ་སྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རང་ཚྭ་མིན་གྱི། དེའི་གཞི་
ཚྭ་གཞན་དབང་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། སྒྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་ལ་དགོངས་པ་མིན་
ལ། ཁྱེས་ལུང་གི་དོན་འབྲེལ་པའི་ཆོ་གཞན་དབང་གི་མིང་གིས་སྒྲོས་ལ། ཡིག་ཆར་ཡང། མདོ་འདིར་གཞན་དབང་སྒྱེ་འགག་མེད་པ་སོགས་གྱི་
དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ། ཁྱེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་སྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
དེ་མ་སྒྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་སྒྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དྲིས་
པའི་ལན་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང། འོག་ཏུ་མདོའི་དོན་གདུལ་བྱས་གོ་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་པ་ལྟར་དེ་དག་ཉིད་ལ་
དགོངས་ནས། དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་བཟོད་པའི་རྣམས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྱེས་པ། མ་འགགས་པ།
གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའོ་ཁྱེས་སྟོན་ལོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡིག་ཆར་སྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་མ་སྒྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་རྩོམ་པ་ལ་སྒྱུན་བསྟན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཞོད་པར་གསུངས་པའི་
ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བར་བའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་བར་བས་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་
པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འཕྱར་བས། འདིར་དང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཀྲལ་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེར་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་
མེད་པར་མ་བསྟན་པར་འཕྱར་ཁྱེས་བཀག་པ་ཡིན་པ་ལ། རང་ལུགས་ལའང་སྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་མ་སྒྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་
དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན། གཞན་དབང་མ་སྒྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འཕྱར་ཏེ། ཀུན་
བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་དབང་མ་སྒྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཟེར་དོན་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་རང་སྟེང་ན་དེའི་
དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྱེ་མེད་ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་སུ་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེར་མ་སྒྱེས་པ་སོགས་སུ་
གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་གཞན་དབང་མེད་ཅེས་སྒྲ་དགོས་པར་འཕྱར་བའི་དོན་ལོ། །

འདི་དག་ལ་དཔག་ནའང་སྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆོ་གཞན་དབང་ཁོ་ན་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་
པའི་དགོངས་གཞི་དང། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ཆོད་དུ་སྒྲུང་སྟེ།
དེ་མིན་ན་སྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་མ་སྒྱེས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
དེར་དངོས་སུ་བསྟན་བྱས་ཆོག་པས་རྩོམ་པར་བཟོད་པའི་སྒྲིན་འཕྲུག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཡིག་ཆའི་གསུང་ཟེན་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་

བརྟག་དགོས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཞན་དབང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཡོངས་གྲུབ་དོན་ལའང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་དང་པོ་ཁས་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་སྟོང་ན་གོ་རྒྱ་བྱམ་མོང་
 མ་ཡིན་པ་རེ་ཡོད་པས་དེའི་དགོངས་གཞིར་བཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱད་ལྟར་ན་བུམ་པ་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་སྐྱེའི་
 ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པར་ཐལ། སྐྱེ་མེད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་མེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་
 གཞིར་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་
 གསུངས་པར་ཐལ། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་
 གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་གཟུགས་སོགས་མ་སྐྱེས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འབྱུར་པ་ལ་གཟུགས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་ཐལ་འབྱུར་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་ཐར་པ་སོགས་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ལས་དགེ་བའི་
 འབྲས་བུ་བདེ་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་འགག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་འདྲ་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དབང་གི་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཐོག་མཐའ་གཉི་ག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དབང་སྐྱེ་
 བའི་སྟོང་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་འདིར་ཐུང་ན་ཞེས་པ་ཀུན་ཉོན་དུ་གསུངས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་ལ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་ཅེས་ཁྱད་འབྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཉི་གའི་ལྷགས་ལ་ཀུན་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཐུང་ན་དེར་ཀུན་ཉོན་མི་ཡོང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་
 ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་བར། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཛོལ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་ཐུང་འདས་པར་ཏེ། །
 འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་དང། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། དེས་ན་མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཆོས་ནི་མི་འཛོལ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 གསུངས་སོ། །ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་དང། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་གྱི་དགག་བྱུང་མི་རིགས་པས་དེ་སྐབས་འདིའི་ཐུང་ན་ལ་བཞག་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་སྟོང་
 ཉིད་དུ་བྱ་རྒྱུ་ལ་རྩེ་ལྷན་ཡིན་སྟམ་ན། ཅུ་ཤེ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟག་ལས། །དེ་དག་སྒྲིས་ལས་སྒྲིས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་པར་
 འབྱུར། །ཞེས་དང། ཟླ་བའི་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལོག་པས་སྐྱེ་བ་ལོག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྒྲིས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་གཟུགས་
 ཅན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་དཔེ་བདག་ཉིད་དུ་སོང་ན་རྣམ་མཁའ་འགྲོ་བ་ཅས་སུ་འགྲོ་བ་ལ། དེར་མ་སོང་བར་ཐོགས་རིག་བཅད་ཙམ་དུ་
 གནས་པ་དེ་ག་རྣམ་མཁའ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲི་མས་བསྐྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་རང་བཞིན་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིས་པ་དེ་དག་

གིས་དབེན་ཁིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་ཡིན་ཏེ། སློབ་པའི་ཆེ་མུ་ངན་དེ་རང་བཞིན་ལ་མ་ཁྱགས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་ཞེས་བྱ་ལ། མི་སློབ་པའི་ཆེ་མུ་ངན་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་བསྐྱབ་མི་རུས་པས་མུང་འདས་དངོས་ཀྱི་སྒྲི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་མུ་ངན་དང་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མུ་ངན་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རང་བཞིན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱགས་པའི་བཙའ་མེད་ཅེས་པས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱགས་པའི་བཙའ་ཡོད་པ་བཀག་ཀྱང་སྒྱུར་བཙའ་ཡོད་པ་མི་འགོག་པ་ལྟར། རང་བཞིན་ལ་ཁྱགས་པའི་མུ་ངན་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མུ་ངན་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་མེད་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའང་ཐེག་བསྐྱས་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པའི་འོད་གསལ་བར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ངོ་བོ་དྲི་མས་བསྐྱབ་ཚུལ་རྟོག་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དྲི་མ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྟེན་པར་འདོད་པ་དེ་དབུ་མ་པས་གཞལ་ན་རང་བཞིན་བསྐྱད་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་འབྲལ་མི་རུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ངོ་བོ་སྐྱབ་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དེ། དེ་འདྲ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སྐྱབ་པར་སྒྲོམ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐྱབ་པ་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཁིང་ཀྱན་ཉན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡེ་མེད་དུ་འགོ་བར་འདོད་དོ། །གནད་འདི་མ་གོ་བར་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་རེ་བས་གྲུབ་མཐའི་གཏིང་དཔོག་ག་ལ་རུས་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་དང་ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་ཙམ་བའང་འདིས་བྱས་སོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་མུང་འདས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། གོང་འོག་གི་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་གཞན་དབང་གིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་འཆད་པ་དོལ་པོ་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིའི་ཤེད་མ་ཕྱེ་བ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་འདི་སྟེ་བ་ཤིན་ཏུ་བདེན་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བ་རོལ་པོས་ཡོངས་གྲུབ་གཞན་དབང་གིས་སྟོང་པར་བཤད་པ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས་སྟོང་ཚུལ་བདུན་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ས་ཕྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་གཞིའང་ཡོངས་གྲུབ་རང་ལ་བྱེད་དགོས། འདིར་བཤད་པ་ནི་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱགས་ན་རང་བཞིན་དང་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་གང་ལ་སྟོས་ཏེ་དབྱེ་མི་རུང་ཡིན་དགོས་པས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་ཡང་དྲི་མ་ལས་ཉན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པ་ཁེགས་མི་རུས་པས། ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་ལས་ཉན་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གྱི་མུ་ངན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱར་བཤད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཀྱན་རྩོད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པ་རིག་ངོའི་དགག་བྱར་དོལ་པོ་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་སྟོང་གཞིར་སེམས་དེ་ཉིད་ཡོང་སྟེ། སེམས་སྟོང་དུ་ཆོས་བདག་བཙལ་མཐར་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་སྟོང་གི་ཆོས་བདག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྐྱབས་པའི་དྲི་མ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་ཆའི་འགོག་བདེན་དེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལྷགས་ཁོ་རང་གི་བདག་ཉིད་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་གདོད་ནས་ཟད་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ལྷབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་ཕྱེ་མ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ལ་དོགས་པའང་ཆེར་མེད་ལ། ཐུ་མ་ནི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཁིང། ཆོས་ཉིད་ནི་བཙལ་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སྟམ་ནས་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང། སེམས་ཙམ་པས་དྲི་མ་ཟད་པ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཀྱང་གང་གི་ངོ་བོར་ཟད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་ནམ་ཡང་འགྱུར་ཐྱོག་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་སྒྲི་སྟེ། འདིར་ཡང་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་

ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་མེད་ཅིང་ཀུན་ཉོན་དང་བཟུལ་བས་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་སུ་གསུངས་
པའང། རྒྱུད་སྒྲ་མར་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུད་ནང་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ངོ་བོ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་མིང་འདྲགས་སོ་སོ་བར་བྱས་ཀྱང་རང་
བཞིན་རྣམ་ཡང་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་མེད་པས་ཐུ་བྱའི་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་གནས་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། ཐེག་བསྟུས་ལས།
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་བོ། ཞེས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང། རྒྱན་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཞེས་
པ་ལྟར་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དགོས་ཀྱི། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཐུ་བྱའི་དུས་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་
མདོའི་དོན་མི་རྟོགས་སོ། གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དྲི་མའི་སྤང་པ་མ་ཞུགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྒོ་བྱར་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྒྲེ། འདིའི་རང་བཞིན་འདི་གསལ་བ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་ནམ་མཁའ་དང་དཔེ་སྟར། དྲི་མ་སྒོ་བྱར་བ་སྒྲིན་དང་དཔེ་སྟར་ནས་དེ་ནམ་
མཁའི་ངོ་བོར་ཟད་པ་ལྟར་དྲི་མ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་རང་བཞིན་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་བྱེད་
ལ་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི། རྒྱ་ལམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ལེའུ་དང་པོའི་ཆོས་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག ལེའུ་བཞི
པར་ཡང། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། གཉིས་ནི་སྒོ་བྱར་བྱུང་བ་སྒྲེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདིའི་གཉིས་ཞེས་པ་དག་མ་དག་གཉིས་ཡིན་ལ། ཞིབ་ཆ་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསལ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཆད་
ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སེམས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ཐུན་པ་བབ་པ་དེས་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་
ཏེ། ཞུགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྒྲངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་མེད་ཅིང་
བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཚུལ་དོན་གྱི་སྒྲོད་ལྷགས་སུ་སོང་མ་སོང་ལ་གསུངས་པས། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དྲི་
མ་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་ཆོས་ཉིད་དྲི་མས་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་ཀྱི་དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་
སྟམ་ནས་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་མིན་ཞིག་ཏུ་སྒྲ་བ་སོགས་མཐོང་བྱ་ཆུང་བས་སྒོ་གུ་དོག་པར་ཟད་དོ། མདོ་ཡི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ། མདོ་རྒྱས་
གཉིས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གྲུང་བསྒྲིགས་ཏེ། མདོ་ཙམ་གཏམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཆོས་དཀར་འོད་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་བསྒྲའི་
སྟར། གྲུང་འཕྱོར་བྱ་མཚོས་མི་ངོམས་ཤོད་མ་ལ། བཀོལ་བའི་བསྟན་འཛིན་མཁས་པ་ཀུན་འཇུག་ཆལ། ཀུན་ལ་བདུད་ཅིའི་མཚན་ཡོན་སྤྲངས་སམ་
སྟམ། །

༥ གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་དུ་ཡོད་པས། དེ་གསུམ་རེ་རེ་བཞིན་དྲི་བས་མཚམས་སྟར། བཤད་བྱའི་མདོ་བཀོད། མདོའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་
འབབས་པར། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་ཉིད་གང་ཡིན་སྟམ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་བཏགས་སོ་ནས་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་དང། ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱི་མའི་དོན་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྩ་བ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་ཚུལ།
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེད་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་འཛིན་ལྷགས་འདྲ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པར། དེ་ཉིད་
གོང་མས། ཞེས་པ་ནས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བའོ། ཞེས་པའི་བར་བྱུང། བཤད་བྱའི་མདོ་གསུམ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་

ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་ཞེས་ཤིང་། འགག་གོ་ཞེས་ཤིང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཚས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཚས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་པོར་གཟུགས་ཕུང་གི་སྤྱིང་ནས་ཚན་གསུམ་གསུངས་ལ། དེ་ནས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་སྦྱང་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བཀྲི་ལགས་སོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྦྱོ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྦྱོ་མཆེད་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཟས་བཞི་པོ་དག་གི་ཟས་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཁམས་དྲུག་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། སྦྱག་བདེན་ལ་གཟུགས་ཕུང་གི་སྐབས་བཞིན་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་མཐུག་དུ། སྦྱག་བཟུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་སྦྱག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བཀྲི་ལགས་སོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། རྟོགས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བཀྲི་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་མཐར་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཡང་གོང་བཞིན་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་སྦྱོ་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེའང་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་། བར་བའི་དགོངས་གཞིར་སྟོན་པ་ན་སྦྱབ་ཕྱོགས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིས་མ་བསྟན་པར་དགག་ཕྱོགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། བར་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་མེད་པ་མིན་གྱི། མེད་ཚུལ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་རེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གདམས་བྱེད་པོ་བདེ་བའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བཏགས་ཚས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་གདགས་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ངེས་དགོས་པས་འདིར་དེ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་གསུངས་སོ། །དེའང་སྦྱོ་རྟོག་གིས་སྦྱོ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། རེ་བོང་ར་ལྟ་བུ་མེད་རྒྱུའི་ཀྱན་བཏགས་སམ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀྱན་བཏགས་དང་། སྦྱོ་མཚན་དང་རྣམ་མཐའ་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིའི་དངོས་བསྟན་ནི་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་

གྲིས་གྲུབ་པའམ་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་དང། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྲིས་
གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་གཉིས་སུ་མཛད་པས། རྒྱགས་བསྟན་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་སྦྲར་ཏེ་དོ་བོ་
དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སྒྲོ་དོན་ཡང་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་གི་དོ་བོ་སྒྲོ་རྟོག་གིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་
པ་ལ་བྱེད་ཅིང། འདིར་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རབ་རིབ་ཙན་གྱི་མིག་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཟས་ལ་སྒྲོ་ཤད་མཐོང་བ་བཞིན་གཞི་གཞན་
དབང་གི་སྤྱོད་དུ་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ཙམ་ལ་བྱེད་དེ། དང་པོ་ནི་ཐོག་བསྐྱུས་ལས། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་རི་རྩར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཅིང་དམིགས་པ་
གང་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང། མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་དང། དག་ཀུན་ནས་སྤོང་བ་གང་དང། ཐ་སྙད་གང་དང། སྒྲོ་འདོགས་པ་གང་གིས་
ཀུན་ཏུ་རྟོག་ བཅས་སོ། །གཉིས་པའང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
པའི་དོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེུ་ལས། རབ་རིབ་ཙན་གྱི་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲོན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀུན་བཏགས་
པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཁྱད་པར་དུ་འདིར་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཞན་དབང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེར་སྒྲོ་འདོགས་
ཚུལ་དང་བཅས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྒྲོས་ནས་བྱུང་བ་གཞན་དབང་གི་དོ་བོ། དེ་ལ་འཁོར་བའི་གནས་ལུས་རྒྱ་བཅས་ལྟ་བུ་
མ་དག་པའི་གཞན་དབང། འཕགས་པའི་མཉམ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུ་ལྟ་བུ་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་ཡོད། སྒྲོ་དོན་ནི་གོང་
དུ་བྱངས་པའི་མདོར། འདི་རྩར་དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་རྩར་རྒྱ་གཞན་ལ་སྒྲོས་དགོས་
པས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཐོག་བསྐྱུས་སུ། སྐད་ཅིག་ལས་རྩལ་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་རྩས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྤྱོད་པའི་དབང་མེད་པར་འཛིག་དགོས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་གཞན་དབང་དུ་གསུངས་སོ། །སྒྲིབ་གཉིས་ཅི་རིགས་
ཀྱི་གཉེན་པོའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག །རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོ་བོ། དེ་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་དང། ཆོས་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལའང་ནང་སྟོང་ཉིད་སྟགས་ཉི་ཤུ་ཡོད།
སྒྲིབ་བཙོང་གིས་བྱེ་ན། བསྐྱེད་བྱའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དོན་དམ་དང། དེ་སྐོམ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་སྦྱབ་པ་དོན་དམ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
བཞིན་ཉིད་མདོར་དུ་བྱས་པའི་ཐོབ་པ་དོན་དམ་སྟེ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ལ་སྦྲར་བ་གསུམ། ལུལ་དང་ལུལ་ཙན་ལ་སྦྲར་ཏེ་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་རྩ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འང་མཛད་དོ། །སྒྲོ་དོན་ཡང་
དཔེར་ན། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་གིས་ནམ་བཙུག་ཀྱང་དོན་དངོས་གནས་པ་དེ་ཉིད་རི་རྩར་སྤང་བ་བཞིན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་རི་རྩར་གཞིགས་པ་བཞིན་དག་མ་དག་སྤྱོད་དང་བྱེ་མའི་དུས་གང་གི་ཆོའང་འགྱུར་སྟོག་མེད་པར་ལུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་
གདོད་ནས་གྲུབ་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཅས་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེུ་ལས། མིག་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲོན་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བར་གྱུར་པ་མིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་མ་རྟོར་བའི་སྤྱོད་ལུལ་དེ་རྩ་བུར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་སྒྲོ་དོན་རྒྱས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་
མེད་དང་དོན་དམ་དང། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་དང། གཞན་མིན་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་
དང། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་བྱིར། །རྣམ་གྲངས་དོན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་རིམ་པ་རྩར། གནས་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་མིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད།

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ། དགག་བྱའི་མཚན་མ་འགོག་པས་མཚན་མེད། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་
དོན་དམ་པ། གང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒྲུབས་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྲོ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། དབྱིངས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྒྱ་ཏུ་ཞེས་པ་སྐབས་
འདིར་རྒྱ་ལ་བྱེད་པར་འབྲེལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་འདིར་མི་གསལ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རྟོང་ཐུན་ལས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏུགས་
པ་ལྟར་གྱིས་རྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་ལ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟོང་ཐུན་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་གཏོགས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ནས་དང་། ཡིག་ཆར་སྐྱས་ཟེན་དེ་ཉིད་ཚྭ་པ་བོའི་བཞེད་པ་དངོས་མིན་པར་
གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། བདག་གཉིས་བརྟག་པས་རྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་རྟོང་ཐུན་བཞིན་གསུངས་པས།
རང་ལུགས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་དབུས་མཐའ་རྩ་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་བཞིན་ཡིན་
ལ། དེར་མ་ཟད་མདོ་འདིར་ལན་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་བོའི་དགོངས་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གསུམ་དང་། བར་བའི་དགོངས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གསུམ་སྟེ་ཆོན་གཉིས་འབྱེད་དགོས། དེ་
ལྟར་སྐབས་འདིར་གསུངས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡང་དེའི་མཚན་གཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། བདག་མེད་གཉི་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་
ཉིད་གསུམ་གསུམ་འབྱེད་དགོས་པར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་འདོད་ན། གཞན་དབང་གང་གིས་རྟོང་པར་བསྐྱབ་རྒྱའི་ཀུན་བཏུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
དང་ཆོས་བདག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བདག་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱིས་རྟོང་པ་གཉི་ག་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དང་ཡོངས་
གྲུབ་ཏུ་འཛོག་དགོས་པ་མདོ་ཆོན་གསུམ་གའི་འབྲེལ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཐེག་དམན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་
དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐ་མོ་དང་བོའི་དགོངས་གཞི་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཤེས་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་བར་བའི་དགོངས་གཞིར་བྱས་ཏེ་གཉི་ག་མདོ་འདིར་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བསྟན་པས། འདིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་
ཁྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉི་གའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡོངས་གྲུབ་མི་འདྲ་འདྲ་གཉི་ག་འདི་ནས་བཤད་པའི་གཞན་དབང་ཀུན་
བཏུགས་ཀྱིས་རྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་རིགས་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མདོ་ཉིད་ལས། ཀུན་གྱི་རྣམ་དག་ལམ་ནི་གཅིག་ཕུ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་
པའང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད། རྟོང་ཐེག་པ་གཅིག་པ་འདི་ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རིགས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་མེད་པ་མིན།
ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་པ་ནི་
ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། རྟོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་བྱེ་
བྲག་གིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉི་གའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་རྣམ་དག་ལམ་མཚན་ཉིད་པར་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲུབ་བོ། །

དེས་ན་རྩེ་བཅུན་གྱིས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པའང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐར་ལམ་འཛིན་སྟངས་
མི་འདྲ་བ་གཉིས་མདོ་དེ་དག་ཏུ་གསུངས་པ་དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་ལ་རྣམ་དག་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ན་རྣམ་
དག་ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པའང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོང་འདི་ཉིད་ལས། ཆོག་དང་བོ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་བཏུགས་འདོགས་པའི་གཞི་

བསྟན་ལ། ཞེས་པ་ལྟར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལུས་ཞེས་དང། གུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཞེས་དང། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་ཚུལ་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་ལུས་ནི་མཛོད་གནས་བདུན་པར། རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ལུས་དང། ཞེས་པ་ལྟར་དམིགས་ལུས་ཀྱི་མིང་ལ་སྤྱོད་ལུས་དུ་བཏགས་པ་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་ཞིང། འདིར་ཡང་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ལུང་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྤྱོད་ལུས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དམིགས་རྒྱུ་ཞེས་པ་སྤྱང་བའི་དམིགས་རྒྱུ་ནམ། དམིགས་རྒྱུ་བཏགས་པ་པ་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཞེས་པ་ཀྱན་བཏགས་འདོགས་གཞི་ཡིན་པས་གོ་སྤྲོད་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདུ་བྱེད་ནི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྟེ་འདུ་བྱེད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའོ། །མཚན་མ་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་མཚན་མའོ། ཞེས་དང། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས། ཞེས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུངས་དེས་དགོས་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་གཅིག་དང། མཚན་མ་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོ་བོར་གྲུབ་པ་ཙམ་ལ་བྱ་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་བཞེད་ནས་བྱི་མ་བཟང་བར་བཤད་ཀྱང་མ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྒོ་ལུས་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་སྟེ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱ་མཚན་རེ་རེ་ཤར་བའི་སྒྲིག་སྒྲུངས་དགོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པས། ལུགས་འདིར་ཡང་དེ་རང་སྤྱིའི་དོན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་རྟེན་ཆེན་ལས། འདྲ་བ་སྟེ་རང་སྤྱང་ལུས་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟན་མོང་བར་སྤྱང་བ་དང། མི་འདྲ་བ་སྟེ་རང་སྤྱང་ལུས་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྤྱང་བ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང། རྒྱ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། སྒོ་ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། གཞན་དབང་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང། དོན་དམ་པར་སྒྲིས་པ་ཡིན་ནི་ཅོག་གི་ལུས་མ་ཡིན་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་གི་དོ་བོ་འདོད་ཚུལ་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ། ཡོད་དང་སྒྲིས་ཀྱན་ལུས་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ཅེས་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟུར་བ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའང་གནད་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བོ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གི་སྤང་ཆ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འབྱུང་ཚུལ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལུས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་ལོ། །རང་ངོས་ནས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་མཐུང་དང་ཐུན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ལུགས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་ཚུལ་གཉི་ག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དང་བོས་གང་གི་ལུས་ཡིན་པ་དང། གཉིས་པས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གང་གས་གཞི་དང། གསུམ་པས་རང་གི་དོ་བོ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྒྲི་རྟོག་གི་ལུས་མ་ཡིན་པ་ནི་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་བཟུང་བ་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲི་བཏགས་པའི་རྒྱུ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མ་ཞོར་བ་དེ་དེའི་ལུས་དུ་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྒྲི་རྟོག་གི་སྒྲིས་པ་ཀྱན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་མཛོད་པར་བཟོད་པ་ནི་དངོས་སུ་ན་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ལ་ཅེག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་གཙོ་བོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
སྤང་ཞིག་ཉི་གའི་མཐའ་འགོག་པ་དང་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིག་ཉེས་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུས་མཐའ་ལས།
ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། གནས་ཀྱི་གཞི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་སྟར་མཐོང། གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་གཉིས་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་པན་བྱའི་ཕྱིར། །འཁོར་བ་གཏང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །དགེ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་
ཕྱིར། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་འོངས་སྟོང་བྱེད་
སྟུང་བྱ་སྟོང་པའི་རྟེན་དཔེ་ཞིང་རྣམས་ལ་ནང་བྱི་གཉི་ག་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་དང། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དགེ་བ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་
རྣམས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་བྱན་མོང་དུ་སྦྱར་བྱང་ཡང། མཐའ་ལས་འདས་པས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པས་འཁོར་བ་
མི་འདྲར་བའི་རང་བཞིན། དོར་བ་མེད་པས་སྟག་མེད་ཀྱི་ཆོང་གཞན་ཡལ་བར་མི་འདྲར་བ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་སྟོང་བ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་དཔེ་སྐྱབ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་རྣམས་བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྲེལ་ཞིང། འདིའི་མཐུག་ཏུ་འད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། དང་པོ་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་རྩེས་སུ་བདག་མེད་བསྒྲུབ་པའི་ལག་རྩེས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་
འབྱུང་ཡང་དང་པོ་ནས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟེན་ན་བདག་མེད་བསྒྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་
མི་རྟག་སྟུག་བཟུལ་སོགས་བསྒྲུབ་པས་བྱིད་མཐའ་ལེགས་བྱེད་དུ་འགྲོ་འད། ཉན་རང་གིས་དེ་བསྒྲུབ་པ་བྱིད་མཐའ་ལེགས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བཅུ་བཞི་བོ་དེ་དབྱེ་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་དཔེ་དབྱེ་གཞི་ལ་བདག་
མེད་གཉི་ག་འཛིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སྦྱར་དབྱེ་ཆོས་སྟོང་
ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་ཡིན་ཀྱང། འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཟུར་དུ་གསུངས་པ་དགོས་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། གང་ཟག་
དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན། །ཞེས་དང། འབྲེལ་
བཤད་ལས། ཟ་བ་བོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཇི་སྟར་ཞེ་ན། དཔེ་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་བྱི་མ་གྲུབ་ལྟེ། དབྱེ་གཞི་བདག་མེད་གཉིས་དང་དབྱེ་ཆོས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞི་བོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་
དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དུ་འཛིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ཡང་དེ་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་ཙམ་ལ་བཞག་པ་ན་
གཏན་མེད་དུ་འབྱུར་རམ་སྟམ་པ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དེ་ཉིད་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བཤད་ལས། གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་སྟོོ་འདོགས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བོད་ཁྱ་མ་མང་པོས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་བཞི་མ་བཅུ་བདུན་

དུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མ་དགུས་མཐའི་ཆོག་ཟེན་ཅན་ལ་འབྲུལ་བར་སྤང་ཡང་དེ་བཅུ་བཞིའི་སྤྱི་ཐ་མ་གཉིས་བསྟན་པས་སྤྱོད་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དགུས་མཐའ་རང་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང། དབྱིག་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང། སྤྱོད་པ་ཉིད་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་སྒོ་ཅེ་དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཀྱི་ལཱ་ལས་མཆན་མ་བཅུའི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བསམ་པར་སྤང་ཡང་ཤེར་མདོ་ལྟར་སྤྱོད་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལྷགས་འདིར་བདག་མེད་གཉི་ག་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པར་གོ་རུས་ལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགའ་ཞིག་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་ད་དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པལ་མ་ཆེན་རེ། སྐབས་འདིར་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཆན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་དགོས་པ་དང། དེའི་ནང་གི་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཞན་དབང་མཆན་ཉིད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་མ་ཆང་བས། དེ་དག་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་དཔྱད་པའི་གཞི་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། སྤྱོད་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཅིག་མེད་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འགྱོ་བར་སེམས་ཅན་པའང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཆན་ཉིད་གཅིག་གཞུག་བྱ། ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་རྣམས་ཀྱིས། རྟོན་བྱ་དེ་ལས་འགྲུབ་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པའི་ཐད་དུ་འདི་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་པས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བར་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས། གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྷགས་ལྟ་མས་ཀྱང་སྒྲུ་ལ། ཞེས་དང། ཆ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་རྒྱུ་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་དབུ་སེམས་གཉི་ག་མཐུན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་རང་རང་དང། རང་འཛིན་ཆད་མ་དང། དེ་ཉམས་སྦྱོང་གི་རང་རིག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགལ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དང་པོ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ཁྱོད་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དོན་སྒྲིབ་གཞུག་བྱ་ཅན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང། རྟོག་བཏགས་ཅན་མིན་པའི་གཞུག་བྱ་ལ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་རིགས་པ་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དམིགས་པ་ལ་སྒྱུར་ནའང་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་དམིགས་པ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང། རྟོག་བཏགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་དེའི་དམིགས་པར་འགྱོ་བ་ལ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གོ་བསྟོག་ནས་གཞུག་བྱ་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དམིགས་པ་ཅན་ལའང་རང་མཆན་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་གཞུང་དོན་ལ་ཞིབ་དུ་མ་བཏགས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྒོས་བཏགས་མིན་པའི་གཞུག་བྱ་ནི་རང་མཆན་གཅིག་ལུང་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྒྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཞུག་བྱ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཡིན་ཏེ། མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་རུས་པ་རང་སྒྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་མཆན་དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དོན་དུ་

གཉེས་བར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་ནམ་པར་དཔྱད་པའི་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱ་བ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་ཕྱ་དེ་ལས་འབྲུབ་པས། ཞེས་དང།
གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་འགྲེལ་གྱང་
མ་བསྒྲིགས་པར་བྱངས་ན་འདི་འདྲ་ཡོད་ངོ་། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷང་བྱངས་པའང་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རིག་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་
བཟོད་པའི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དེར་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉི་ག་ཡོད་མེད་མཚུངས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པ། གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་
པའི་དོན་དམ་དུ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་གྱི་ལྷང་དོན་ཡང་ཆོས་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་དེའི་རྟེན་ཡང་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་ལྷང་ཡང་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡིག་ཆར་ལྷང་འདིའི་དོན་དམ་ཡང་ལྷགས་རང་རང་གི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་ལ་སྒྱུར་བ་མཁས་པ་མ་མའི་བཤད་པ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་
དེའི་འཕྲོར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྟེན་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པར་
མཐོང་ནས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཁེམས་ཙམ་པའང་རང་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པ་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར། ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གཉི་གའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཞག་པའི་དབང་གིས་ལྷན་སྤྱོད་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་སྤོང་ཉིད་ལྷན་
སྤྱོད་གྱི་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པས། ལྷགས་འདིར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱང་འཛིན་དཀའ་ཞེས་པ་ཆ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་
གསུངས་ལ། སྒྲིམ་བཤའི་ཡིག་ཆར། དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལྷན་སྤྱོད་གྱི་ཆོས་ཉིད་མིན་ཡང། ལྷན་སྤྱོད་དང་དེ་འཛིན་རྣམ་མཁྲེན་
རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤོང་པ་གཉི་གའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་
སྤོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། འང་སྤྱིའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང།
གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་ཟད་གཉིས་སྤོང་དེ་ཡིའང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས། གཉིས་སྤོང་ཞེས་པ་གཟུང་བྱ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང། དེ་ལྟར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉི་གའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
བཞག་པར་འདུག་སྟམ་པ་སྟེའང། དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཟུང་འཛིན་གཉི་གའི་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་དོན་
མིན་གྱི། གཟུང་འཛིན་གཉི་གའི་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་ཚུལ་མཐུན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་ཤེ་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པར། ཟུང་ན་འདས་
མཐའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཆོག་ཟེན་ལ་ཟུང་འདས་ཀྱི་སྤོང་པ་ཉིད་དེ་འཁོར་བའི་སྤོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང། དེའི་དོན་འཆད་པའི་ཆེ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྤོང་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་འཁོར་བའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྤོང་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འཁོར་འདས་གཉིས་དགག་བྱའི་བདག་གིས་སྤོང་ཚུལ་འདྲ་བའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བྱི་ལུལ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉི་ག་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤོང་མཉམ་ཡིན་པས། གཉིས་སྤོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དེ་གཉི་གའི་སྤོང་དུ་གནས་ཚུལ་དཔྱེར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞོང་དུ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་
དང། ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་བྱི་རྣམས་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་རྣམས་གཞན་བཀག་ནས། དེའི་དོན་བསྟུར། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང། །
གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྤོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱི་ལོ་དེ་འཛིན་ནས་མཁུན་རྩེ་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་གཉི་གའི་སྤོང་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པ་ནི་ཚད་པ་གཞི་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་
འདྲའི་སྤོང་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་འདྲ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གི་སེམས་དང་རྩེ་གཞི་གཉིད་ཀྱི་མི་འགྲོ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་
རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་ཟུར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་ནི། རྩེ་མཁུན་དང་སྤྱི་ལོ་གཉི་གའི་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉི་གའི་སྤོང་གི་སྤོང་ཉིད་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉི་གའི་སྤོང་གི་སྤོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་
གང་དུན་དུན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་སྤྱི་སྤྱིར་ཉེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས། ཡང་དེ་གཉི་གའི་སྤོང་གི་
སྤོང་ཉིད་ཡིན་ན་གང་དུན་དུན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉི་གའི་སྤོང་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲིན་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་གཉི་གའི་རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བ་དེ་དེ་གཉི་གའི་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དེ་གཉི་གའི་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉི་གའི་སྤོང་གི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་རྩེ་དཔག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
གཉིས་རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་པའི་རྩེ་དཔག་གི་གཞུང་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་རྟགས་
པའི་རྩེ་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉི་གའི་རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནི། དེ་
གཉི་གའི་སྤོང་གི་སྤོང་ཉིད་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉི་གའི་སྤོང་གི་ཡོངས་གྲུབ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཞི་གའི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉི་གའི་སྤོང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དབུ་སེམས་སྤོང་ལུགས་ལའང་གཞི་
ལམ་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྤོང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྤྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཛིན་ཚུལ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་
ཀ་བྱམ་གཉི་གའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉི་གའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་གཉི་གའི་
ངོ་བོ་དང་རྒྱ་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་མཚན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་ཁས། འདོད་ན། དེ་
གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ནམ་མཁའི་སྤོང་གི་གཞན་དབང་ལ་དེ་འཛིན་ཆད་མ་སོགས་ནམ་མཁའ་ལས་དོན་གཞན་
ཞིག་བཞག་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤོང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྤྱིར་བའི་དགོས་པ་དེའི་སྤོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འགོག་པ་དང་
ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། དེ་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་ནམ་མཁའ་ཁོ་རང་གཞིར་བཟུང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འཛིན་ས་
མཁན་པོ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྩལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་དབུ་མ་པ་སྤོང་ལུགས་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྤོང་
གཞི་གང་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་གང་ལ་ཆོས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྤྱི་ལོ་དེ་བཟུང་
ནས་སྤྱི་ལོ་སྤྱིར་བསྐྱབ་པས་ལ་བར་འདོད་ན་ཐག་པ་སྤོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་སྤྱི་ལོ་གཉིས་སྤོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དགོས་པ་ལྟར། གང་ལ་བདག་ཏུ་
བཟུང་བའི་གཞི་གཞན་དབང་དེ་རྩེ་རྩེར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྤོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་སྤོང་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྤོང་ཉིད་
བསྐྱོར་ན་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། སྤོང་གཞི་དང་སྤོང་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱས་ན་འདྲེ་ཤར་སྤོང་སྤྱོད་ལུ་སྤོང་དཔེ་རྩེར་གནད་
དུ་མི་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་སྤང་ལ་སྤྱིར་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་ཆོ་ཁོ་རང་གཞན་
དབང་བྱས་ཏེ་དེའི་སྤོང་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ། དེས་སྤོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་བཅས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། ལུང་པོ་
གཞན་བཞི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སྤེལ་བ་དུན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་དེ་རྩེ་རྩེ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པར་མདོ་རང་ཉིད་གྱིས་

དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་གདགས་གཞི་ཟུར་བཞིན་ལ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་བཞིན་དུ་གདགས་གཞིའི་གཞན་དབང་འཛིག་ཚུལ་གཟུགས་ཕུང་དང་སྟག་བདེན་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་འཛིག་པར་ལོགས་ཤིག་ནས་བཙལ་བ་མདོ་བསྟན་བཙོས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཚུལ་སོགས་ཡིག་ཆ་ལྟར་རོ། །ཡང་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆོད་མའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་དོན་གྱི་བཅའ་པོར་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། གཟུགས་འཛིན་ཆོད་མ་ཕྱི་དོན་གྱི་བཅའ་པོར་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ཤེས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། རྟོག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་སྟག་ལ་འབྱུར། ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་རྟེན་ཆེན་ལས། རྣམ་འབྱོར་སྟོང་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྟོན་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པར་མཛོད་ནས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཕྱིན་དེའི་སྟོང་གཞིའང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་ཟེར་ན། རྣམ་མཁའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའང་རྣམ་མཁའ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་ཚུལ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའང་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱང་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་རྣམ་མཁའ་རང་ཉིད་འཛིག་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་རྣམ་མཁའ་རང་ཉིད་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་གི་སྟེང་དུ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་རང་ཉིད་བཞག་སྟེ། སྟོང་གཞི་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སམ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པ་གང་ཞིག གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་གསུམ་འཛིག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་འདུས་བུས་འདུས་མ་བུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་དུ་སྟོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱིག་གཞེན་གྱི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པར། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་གང་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་གང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གང་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་འདིས་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་སྟེ་དོན་བསྟན་པར་སྟོབ་བརྟན་གྱིས་བཤད་པས། གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་གང་ལ་འདོགས་པའམ་གང་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་སྟམ་དུ་འཛིན་སྟེ་མཚན་གཞི་དེ་ཉིད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། སྟོབ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གཟུགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྟེ་མཆོད་རྣམས་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། དུས་གསུམ་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། འདུས་བུས་དང་། འདུས་མ་བུས་ཏེ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁམས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཀྱན་བཏགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་མདོན་པ་ཀྱན་བཏགས་ལས་ཀྱང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་
བ་ནས། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆོད་དེ་དག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དེའི་སྤྱོད་གི་རྣམ་
བརྟགས་སམ་གཞན་དབང་ལ་དེ་དག་རང་རང་ཁོ་ན་འཛོག་པར་གསུང་གི་གཞན་ཞིག་བཙལ་ནས་འཛོག་པར་མ་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་
ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་འདྲ་བར་སྦྱར་དགོས་ན་མཚན་བྱའི་སྤྱོད་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་འང་རྣམ་
བརྟགས་ཀྱི་མཚན་བྱ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་བྱ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བྱ་གསུམ་དུ་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འཕང་བ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་བྱ་ཞེས་པ་མཚན་བྱའི་
ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་ཀྱི། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེའི་མཚན་བྱ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་སུ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་བ་པོའི་
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་སྟོན་པའི་བྱིར། ཁྱད་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་
ཆོས་ཉིད་གཉིས་ལ་གཟུགས་ཤིག་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དབྱིག་འབྲེལ་ལྷུང་དྲངས་པ་དང། ཉི་ཁྲི་ལས་ཀྱང། བྱམས་པ།
གཟུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
གཟུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོངས་སུ་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་ལྷུང་པའི་འདུས་བྱས་རེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་
པར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཀྱི་སྒྲིན་པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བ་
ཏུ་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྗེས་དང་པས་ཆོས་ཅན་ལ་སྟོང་ཉིད་བཞག་ནས་དེ་གང་གིས་སྟོང་ན་
འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཚུར་སྟོང་བ་ཡོངས་སུ་བ་ལྟར་པ་མཛད་དོན་མིན་ཀྱི། འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན་ལ་བཞག་ནས་དེ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་
ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡོངས་སུ་བ་ཏུ་ཕར་འཛོག་པ་མཛད་དོན་དུ་གསལ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདུས་བྱས་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་དགོས་པའང་
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གིས་གཙོ་ཆེ་བར་དགོངས་པར་གསུངས་པའང་ཅུང་མོད། གཙོ་བོ་ནི་ཕྱགས་ལྷ་མས་འདུས་བྱས་རྣམས་གང་གིས་སྟོང་ཆུའི་
དགག་བྱ་ལ་བཞག་པ་དེ་བསྒྲིག་ནས་འདུས་བྱས་སྟོང་གཞིར་བྱས་ཏེ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཤིག་འཛོག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ཕྱགས་ལྷའི་འདོད་
པ་བརྗོད་ཚུལ་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལོ། །ཁ་ཅིག་ལྷང་འདིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་དགོས་པར་བསྟན་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་
སྟེ། འདིར་གོང་འོག་གཉི་གར་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སྒྲིན་པས་ཆོས་བདག་བཀག་ཙམ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་བ་ཏུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་བཀག་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བ་ཏུ་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི། ཡོངས་སུ་བ་ཙམ་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་པ་དགོས་པར་
སྟོན་པའི་གནས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཉིད་ལས། ཆོས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་ལ་
དམིགས་ནས་བསྒྲིམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བ་ཏུ་ངོས་བཟུང་ངོ། །ཞེས་པའི་ལྷང་འདིས་ཡོངས་སུ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཁོ་ན་འཛོག་པར་བསྟན་ཞེས་སྤྱོད་བའང་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ཆོག་དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ལ།
ཐོག་ཆེན་སྒྲོབ་པའི་བསྒྲིམ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཡོངས་སུ་བ་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲིམ་པས་སྒྲིབ་པ་དག་
པར་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོག་དམན་རྣམས་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲིམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་དེའང་ཡོངས་སུ་བ་ཏུ་སྒྲུབ་ཀྱས་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང། ཆོས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟགས་སུ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་བདག་གཉིས་སུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གོང་དུ་འདོད་ན། རྫོང་དེས་ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་ན་བདག་མེད་གཉི་ག་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་ན་བདག་འཛིན་གཉི་གས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ན། བདག་འཛིན་གཉི་གས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟགས་སྒྲོ་སྟེ། ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་སྟོང་གཞི་འདུས་བྱས་ཤིག་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་དུ་མ་ཟད་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་འདོགས་པའི་གཞིར་འདུ་བྱས་རེ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཙ་ཤེ་ལས། གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པའི། །དངོས་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བ་གསལ་ནས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་མངོན་སུམ་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཟུང་ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱས་སྟོང་པར་དེས་པ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་དེ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་ཆོས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཞེན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཇོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ཇོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་ཞེས་པའི་དོན། ཡིག་ཆར། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་གི་མེད་སྟེའི་ཇོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་མེད་སྟེའི་ཇོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་ལ། ཇོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མེད་སྟེའི་ཇོ་བོ་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་ཅེས་སྒྲོན་པ་ལ་ཇོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་སྟེ། མ་མཆིས་སྟེའི་ཇོ་བོ་ཉིད་ནི་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་མེད་སྟེའི་མཚན་ཉིད་ཇོ་བོ་ཉིད་དང། གཉིས་པའི་མེད་སྟེའི་སྟེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་དང། གསུམ་པའི་མེད་སྟེའི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་སྐབས་ཐོབ་གཙུག་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་མ་མཆིས་སྟེའི་ཇོ་བོ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་མེད་སྟེའི་ཇོ་བོ་ཉིད་དེའང་ཡོངས་ཀྱང། དེ་ཡོངས་གྲུབ་དོས་བཟུང་བའི་ཞར་བྱང་ཙམ་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་དོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་གཙུག་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་སྟེའི་ཆོས་བདག་མི་ཡོང་བར་ཐལ། ཁོ་ནའི་སྒྲུབ་དེ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་ན། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

ཕྱ་མོ་མི་ཡོང་བར་ཐལ་ཡོ། རྩོད་པ་ལ་སྒྲིན་སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་འདི་ན་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་
བཞག་པ་དེ་ཤར་མདྲེ་སྐབས་སུ་སྒྲོང་གཞིར་བཟུང་ནས་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་ཞེས་སྒྲུབ་མི་རུང་བས། དེ་ལ་ཤར་མདྲེ་སྒྲོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་
བསྟན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་འདི་ལྟར། ཤར་མདྲེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱིས་དགག་བྱའི་བདག་བཅད་
ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲོང་ཉིད་ལ་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཅིག་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོས་པ་རྩོད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་རྒྱུའི་མདོ་སྤེལ་དགོངས་འབེལ་གྱི་སྐབས་སུ། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་
ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་དགོས་སོ། ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་
ཏུ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་ཞེས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནད་ནས་གཅིག་ཁོ་ནའི་ངོ་བོར་
མ་མཆིས་པའམ་བཀག་ཅམ་ལ་མ་སྒྱུར་བར། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ནད་གི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཕུ་བཀག་ཅམ་
ལ་འཇོག་གི། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཀག་པ་མི་འཇོག་ཅེས་ཁོ་ནའི་སྒྲིན་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་གཅོད་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་རུང་
སྟེ། དགོངས་འབེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས།
ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ཞེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གོང་དུ་སྒྲིན་པ་ལ་གསུངས་ནས་ཁོ་ནས་ཞེས་པས་ནི་གཞན་གཅོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་
གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་དང། མདོ་འདིས་
སྒྲོང་རྒྱལ་བསྟན་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་འདོད་པའང་འགལ་བའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འདི་ཉིད་ལས། སྟག་བདེན་ལ་ནི་གདགས་གཞི་སྤར་བཞིན་ལ་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་སྟག་བདེན་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མེད་དང་བདུན་བཞག་པ་ཀུན་བཏགས་དང། གཞན་དབང་སྤར་བཞིན་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་སྤར་དང་འདྲ་ལ་ངོ་
བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་སྟག་མ་ལའང་སྒྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའང་རྩོད་པའི་འདོད་
རྒྱལ་དེ་ལ་ལྷང་འགལ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་གཟུགས་སྤང་དང་འདིར་སྟག་བདེན་གྱི་སྒྲོང་དུ་ཡོངས་གྲུབ་འཇོག་རྒྱལ་མདོ་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་མི་
འདྲ་བ་མེད་པས་ཡོངས་གྲུབ་སྤར་དང་འདྲ་ཞེས་པས་ཆོག་མོད་ཀྱང། དེའི་སྟེང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་ཞེས་
བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་ཆོས་ལ་ཆ་བྱེ་ནས་ཀུན་རྫོང་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྫོང་པའི་ཆོས་
གཞན་གྱིས་སྒྲོང་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང། མདོ་ལས་གོང་འོག་གང་དུ་འང་ཁྱེད་མ་བྱེ་བར་གཟུགས་སྤང་ནས་འདིའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་
བཏགས་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང། ཁྱེད་པར་འདིའི་མཚུག་དེ་མ་ཐག་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་བྱང་གང་
ལའང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཇོག་རྒྱལ་ཁྱེད་མེད་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མི་འཕྱུག་པའི་གཟེར་བཏབ་པ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་རྩེ་སྤར་མས་རྩེ་མའི་ཆོག་འདི་
གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་
མཁན་མདོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། དེ་ལྟར་ན་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་མདོ་ལས་གཞན་གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། གཉི་ག་ལེའུ་
འདིའི་ནད་གི་ཡིན་ཀྱང་མདོ་ཆོག་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་སྒྱུར་མཁན་ནི་དྲི་བ་ཁྱེས་པའི་ལན་དུ་སྒྲིན་པས་བཀའ་སྒྲུལ་
བའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བདག་གིས་གོ་ལགས་ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཡར་ཁྱེས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་བའི་ནང་གི་གཞན་དབང་དེར་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསམ་ནས་རང་རང་མི་
འཇོག་པར་གཞན་རེ་བཙལ་ནས་འཇོག་པ་ནི་སྐབས་དོན་གྱི་དགོས་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དགོས་པ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་
ཐོག་མར་སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འགོག་སྒྲིའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང། དེ་ནས་དེས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེད་ཡིན་
པས་སྟོང་གཞིར་འགྲོ་མི་འགྲོ་གཙོ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ལ་སྟོས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པ་འདོན་ལུགས་དོན་དེ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱགས་ཙམ་འདྲ་བ་ལ་ཚུལ་
དང་ལུགས་གྱི་སྒྲི་འཇུག་པས། འདིར་འདུས་མ་བྱས་ནས་ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་གཞན་དབང་གི་དོན་དངོས་མ་ཆང་ཡང། སྟོང་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
གཞན་དབང་དུ་འཇོག་ལུགས་བྱས་ཆོག་པའི་དོན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་
གཞན་དབང་གི་སྒྲི་བཤད་ལུགས་ཡོད་དེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཀུན་བཏགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཞན་དག་ལ་དབང་བས་ཏེ། ཀུན་
བཏགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གཅིག་རང་
ལ་གཏང་སོ་མེད་པར་གྲོགས་བཟང་དན་གྱིས་གར་ཁྲིད་ཡིན་པ་དེར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བེར་བ་ལྟར། སྟོང་གཞི་རང་ངོས་ནས་ཡང་དག་པ་དང་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་ངེས་པ་སྟེང་མི་རུས་ཀྱང། བདག་འཛིན་གྱིས་ལོག་པར་སྟོན་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་བཏགས་པའི་སྣང་ཚུལ་དང། འཕགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟེགས་པའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་པའི་གནས་ཚུལ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱང་
མེད་ཀྱང་འཛིན་སྣངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་ཐུང་མོང་གི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དབང་དང། འཛིན་སྣངས་སོ་སོའི་ངོ་
ལ་སྟོས་ཏེ་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ལ་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་
དུ་མེད་ཀྱང། དེའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱང་པར་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་སྟེ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་ཚུལ་གཅིག་བཤད་དུ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་མཁའ་
གཞན་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཅིག་བཤད་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ། བྲམ་ཟེའི་བྱ་སྒྲ་ཉག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེང་གི་ཡིན་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སེང་གེར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག་གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་ན་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་
ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དབང་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་དེའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་ན་སྟོང་དེའི་སྟོང་ལུལ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ལུལ་ཞེས་པ་དེའི་དམིགས་ལུལ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོང་ལུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟེང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟེང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་བདག་འཛིན་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྣངས་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ལུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ལུལ་དུ་མ་
གྱུར་བའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་མི་བྱུང་འཇོག་ཟུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རྒྱལ་སྐས་རང་རྒྱལ་རྣམས་

དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལྟར་། རྒྱུ་ལྷ་མ་ལྟར་རྒྱུ་ལྷ་མ་ལྟར་སྒྲིག་པ་ལྟར་། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལྟར་། མཛོད་འབྲེལ་རྒྱལ་སྐྱེས་མ་ལས། གང་དག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷ་མ་ལྟར་གཏོགས་པ་ལོ་ན་ཡིན་པ་དེ་དག་། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་
ངོ་བོ་དང་ཁྱེད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
གནས་ཁེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འདི་ཉིད་ལས། གཉིས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་
ཀྱི་སྒྲིག་གི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཁྱོད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ངོ་བོ་དང་ཁྱེད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ལ་མ་གཤམ་གྱི་བྱར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྒྲིག་བཏགས་པའི་ཆ་དང་། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་མ་གཤམ་གྱི་བྱ་
གཉེ་གའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་རྟོག་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྟོག་པ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་གཤམ་གྱི་བྱའི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ལྟར་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྟར་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་
ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཕྱང་པོ་ལྟར་དེའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེད་ཤིང་ངོ་བོ་དང་ཁྱེད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་
ཡོངས་སུ་གཟུགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དོན་ལ་འགལ་བ་ཆེར་མེད་པས་ཐ་སྙད་གཟུགས་ཆོད་དང་མཐུན་པའི་ལན་འདེབས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩ་ཤེས་རྣམ་
བཤད་ལས། རང་སྤེལ་དངོས་པོར་སྒྲིག་བས་ཀྱང་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱེད་པར་མི་འབྲེད་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
དེ་ལ་ཁྱེད་འབྲེད་པའི་དངོས་སྤེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱེད་སྤྱེ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་སེམས་ཙམ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟོགས་གྲུབ་སྤྱེ།
མདོ་སྤེལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འཁོར་བ་དངོས་པོ་དང་མུང་འདས་རྟོག་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་། རྟོག་དངོས་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་
བདེན་མེད་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤེལ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱེད་པར་དང་། ཕྱི་མ་ལ་དོན་
དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་བྱེད་ཅུས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་
སྤྱེ། གཞན་ནི་ཀུན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལོ། དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་གསུམ་གྱི་གཞི། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་
རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་གསལ་བར་ངོས་འཛིན་ཚུལ། ངོ་མཚར་རིག་ཐུགས་རྒྱལ་པོ་འདི། རྒྱལ་རྣམས་དགྲེས་བྱེད་མཚན་པའི་སྤྱིན་གྱི་གཟུངས། །
མཁས་པ་དག་འབྲེད་ཤེས་རབ་སྒོ་འཕེལ་ཐུགས། རྒྱལ་ལ་མཐར་བྱེད་དམོད་པའི་དྲག་ཐུགས་རྟེ། སྤྱི་ཙམ་འདོན་ལ་ནི་ཙམ་མ་ཁི་ཡིན། །

༥ བཞི་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷན་ཚུལ་ལ། དྲི་བས་མཚམས་སྒྱར་བ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ། མདོའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་
ནི། དེ་ལྟར་ན་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་དང་། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལེགས་པར་བྱེ་མ་བྱེ་གཉིས་སུ་འབྱུང་ལ་བྱེ་བ་ནི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་བྱ་བས་ངེས་པའི་དོན་དང་། མ་བྱེ་བ་ནི་
དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པས་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་གཉིས་ཡོད་པས་མདོ་སྤེལ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྒྲར་བཤད་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འབྱུར་རོ། ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིག་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྒྱར་བའི་དྲང་ངེས་སུ་
འབྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་ལ་ཁྱེས་པ་ནི། ཁེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཙམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་
ཡུལ་མ་ར་རྩ་མིར་དྲང་སྤོང་སྤྱོད་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱེས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མདོ་དུ་བྱུང་བ་སྤོན་ལྟར་གྱུར་པ་འཕམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་

གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱར་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་དེའང་སྒྲ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དང་བའི་དོན་ཚྭ་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷན་ལ་སྦྱང་བ་ཉིད་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེའང་སྒྲ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དང་བའི་དོན་ཚྭ་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷན་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ངོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་ཚྭ་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་མདོའི་ཆོག་དོན་དང། དེ་ནས་འབྱུང་བའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱར་བའི་གནས་ཞེས་སོགས་དང། གཉིས་པ་ནི། དེ་འབྲུ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་སྤྱི་དོན་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་ཆོག་འདི་དག་གིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ཚུལ་ཡང། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་ཆོས་འཁོར་སྐྱར་བ་པོ་དང། དང་པོར་ཞེས་བསྐྱར་བའི་དུས་དང། ཡུལ་མ་ར་རྒྱ་སེར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་གནས་དང། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཕྱེ་སྦྱང་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་གདུལ་བྱ་དང། བདེན་པ་བཞིའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ལས་བརྒྱུམས་པའི་བརྗོད་བྱ་དང། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང། ངོ་མཚར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་བ་དང། དེའང་སྒྲ་ན་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དོན་ཚྭ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བསྟན་དོ། ། བྱི་མ་གཉིས་ལ་གནས་དང་དུས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་མའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྦྱར་དགོས་ལ། རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ན། དུས་གཉིས་པའི་ཆེ་ཞེས་དང། དུས་གསུམ་པ་འདིར་ཞེས་བྱི་མ་གཉིས་ལ་འང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་གསུང་སྤང་ངོ་། ། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱར་བའི་གནས་མ་ར་རྒྱ་སེར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཀུན་གཟིགས་ལ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། མར་ཤ་ཕུབ་དང་ཨ་སི་རལ་གྱི་སྤྱོད་ལུ་འཁོར་ལོ་འཁྱུགས་པ་ཤིན་ཏུ་དར་བས་གོ་མཚན་རྒྱུན་དུ་བརྟེན་པས་ཕུབ་རལ་ཅན་ནས། ཡང་ན་མ་ར་འཁོར་མོ་དང་ན་སི་འཛིགས་པར་བཞེད་པ་དང། བརྟེན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཚུ་བོ་མར་ཤ་དང་ཨ་སིའི་བར་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་མཚམས་སྦྱར་བས་མར་ཤ་སི་ཡིན་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། བྱི་མ་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས། ཅིའི་བྱིར་མ་ར་རྒྱ་སེར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ། འདི་ནི་ཆུ་སྐྱུང་གི་མིང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་མ་རིང་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་བཞིགས་པས། དེའི་བྱིར་གྲོང་ཁྱེར་འདིའང་བར་ཤ་སི་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་དུ་དྲངས་པ་དང་མཐུན་ལོ། ། དྲང་སྤང་སྤང་བ་ཞེས་པའང། བཀོད་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཆོ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་ལྗས་སུ་འཇུག་པར་དགོངས་པ་ན། ལྷའི་བྱ་དག་འཛམ་བུའི་སྤྱི་དུ་བབས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འཕགས་པ་དག་ཞིང་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་རིགས་སོ། ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་གྱི་སྤྱུམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྤྱོད་པ་དང། དེའི་ཆེ་ཡུལ་མ་ར་རྒྱ་སེར་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བརྒྱས་ལྷའི་བྱའི་ཆོག་ཐོས་པས་འདུག་པའི་སྟན་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་དུ་ལ་བདུན་ཅན་དུ་འཕགས་ཏེ། མེས་

རང་གི་ཕུང་བོ་བསྐྱེད་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཀྱི་ཤུ་རེ་རྩེ་འབའ་ཞིག་ནས་མཁའ་ལས་བབས་པས། དེའི་ཕྱིར་གནས་འདི་དང་སྤང་སྤྱང་བའི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་ཐེ་ཐུ་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱུ་འོད་སྤང་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པའི་གོང་དུ་དེ་ཉམས་བྱུང་བར་བཤད་དོ། །
བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་དུ་ཐོན་དང་སྤང་སྤྱང་ཐུ་རྣམས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ན་རྩེ་འབའ་ཉེ་གནས་འདིར་སྤང་བས་དེ་ཉམས་བྱུང་གས་པ་དང་། དང་སྤང་མཚེག་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མ་བསྐྱར་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་སྤང་སྤྱང་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པའི་བརྟེན་བྱང་ལས། དུས་དང་པོར་ཡུལ་མ་ར་རྩེ་སི་རེ་དཀའ་ཀྱི་ཆོས་དང་སྤང་འདུས་པའི་གནས་སྤྱོད་བ་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རྣམས་པ་གསུམ་རྟག་ཏུ་དེར་འདུའོ། །ཞེས་ཆོས་དང་རྒྱ་དང་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྷན་པས། སངས་རྒྱུ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་འཁོར་འཕགས་པའི་ཆོག་འདུ་བ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོ་རེས་འགའ་རང་སངས་རྒྱུ་དུ་མ་འདུ་ལ། རེས་འགའ་འཛིག་རྟེན་པའི་དང་སྤང་སྤྱང་མ་འདུ་བས་དང་སྤང་འདུས་པའི་གནས་ཞེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། རེ་དཀའ་ཕ་ཕ་མང་པོ་གནས་པ་དང་། ཤ་བ་སྒྲུམ་མའི་དོན་དུ་རེ་དཀའ་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཐོག་བྱང་བའི་རྟེན་གྱིས་རྒྱལ་པོས་དེ་རྣམས་ལ་མི་འཛིགས་པ་བྱིན་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་རེ་དཀའ་ཤ་བ་གསུམ་རྟག་པར་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རེ་དཀའ་ཀྱི་ནགས་དང་། རེ་དཀའ་བྱིན་པའི་ཆོས་དང་། རེ་དཀའ་རྒྱུ་པའི་གནས་ཞེས་སོགས་དུ་མར་བསྒྱུར་རོ། །འཁོར་ལོ་བར་པ་ནི་བྱ་རྒྱུ་ཕུང་བོའི་རི། མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ། གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷའི་རྒྱལ་བོའི་ཁང་བ། ཀ་ལ་རྩེ་ཀའི་ཆོས་ཉེ་གནས་བཞིར་འདུས་པ་བརྟེན་བྱུ་ཀྱི་གསུངས་པར་བཤད་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གནས་གཅིག་ཏུ་དོས་མ་བཟུང་དོ། །

འོན་ཀྱང་གཤགས་ཆེ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཕུང་བོའི་རེ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱོད་ཅི་ནི། ས་ལྷ་ལྷང་པའི་མདོར་བྲག་བྱ་རྒྱུ་མགོའི་དབྱིབས་ལྷ་ཕུར་ཡོད་པས་དེ་ཉམས་བྱུང་གས་པར་གསུངས་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཤར་མདོ་གསུངས་པའི་ཆོ་ཞེང་གཞན་ནས་བྱང་སེམས་དུ་མ་བྱ་རྒྱུ་གཟུགས་སྤྱུལ་ཉེ་ཆོས་ཉན་པར་འོངས་པས་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱུ་རྣམས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཆེན་པོའི་ཕུར་ཡུལ་གཞན་གྱིས་འདེགས་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བའི་གནས་དང་འདྲ་བར་འདོད་པར་བྱ་བ། རེན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་བོར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་བྱ་རྒྱུ་ཕུང་བོའོ། །རྩེ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་འདོད་པ་རྣམས་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་བོ་ཆེར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པའི་ཆོག་གི་ཆོས་གྱིས་ན་རེའོ། །ཞེས་སྒྲི་རྩེ་ཀྱི་ཏེ་རྩེང་པ་ར་བ་ཏའི་ངེས་ཆོག་གི་སྤྱོད་ནས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དཔག་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་མདོ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་ཏུ་བྱ་རྒྱུ་ཕུང་བོའི་རེ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལྟ་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་བཞིན་དུ་བྱང་སྤྱོད། བསྐྱེད་པ་འཛིག་པའི་ཆོང་མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བའི་གནས་དོ་རྩེ་གདན་ནི་མི་འཛིག་པར་གསུངས་ལ་འདིའང་དེ་དང་འདྲ་བར་མདོན་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་མ་མ་བསྐྱར་བའི་གནས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་དག་པའི་བདེན་པའི་བརྟེན་བྱང་ལས། གལ་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བཞུགས་ནས་ཞེས་བསྟན་ན་དེས་ཞིང་ཡོངས་སྤྱོད་མ་དག་པ་ན་བཞུགས་པར་བསྟན་པར་འཇུག་པས་མདོད་དང་མི་མཐུན་པར་འཇུག་རོ། །ཞེས་དང་། གནས་བདུན་དུ་འདུས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་གསུངས་པར་འཇུག་ཏེ། མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པས་དེ་གཙོ་བོར་སྒྲོབ་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་མ་མ་བསྐྱར་བའི་གནས་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་འཐད་དེ། ལང་གཤེགས་ལ་རྒྱའི་གྲོང་བྱེད་དུ་གསུངས་ལ། རྒྱུ་རྒྱུག་ལས། འདོད་པ་དང་

གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱད་པོ་ན། ཞེས་འོག་མིན་དུ་གསུངས་
ཚུལ་སྒྲིབ་གཞིའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི་གནས་གཉིས་སུ་
བཞུགས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དུ་ཡངས་པ་ཅན་སྒྲིན་པ་ནི་
དགོངས་འགྲེལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཁང་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
ནོ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཁོར་ལོ་དང་བོ་ལ་དུས་དང་བོར་ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བར་བ་དང་ཐ་མར་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་འཐོབ་ཅིང། ལུན་
མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མར་གསུང་རིམ་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཀྱང། སོ་སའི་ལོ་གྲངས་ལ་འབྲངས་ལོ་དང་འདས་ལོའི་རྩི་ཚུལ་
སོགས་མ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བཤད་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད་དེ། ཆག་ལོ་སྤྲོ་བས་དང་བོ་ལོ་བདུན། བར་བ་སོ་གཅིག་ཐ་མ་བདུན་ནམ་དགུར་བཤད་པ་
ནི་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དང་མཐུན། ཁྲོ་ལོ་སྤྲོ་བས་གསུམ་དང་སུམ་ཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད། བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་རྒྱ་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་དང་
བོ་ལོ་བདུན་མ་ལོང་བ་དང། བར་བ་བཅུ་གཉིས། ཐ་མ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་བཤད། མཆིམས་ཆེན་པོས་བདུན་དང། ཉེར་བདུན་དང། བཅུར་བཤད་ཀྱང།
བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། དུས་ཀྱི་ངེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་ཁོ་བོས་མ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་རྩི་ཚུལ་གྱི་བཤད་རྒྱ་རྩི་ཙམ་ལས་
ཚོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་མི་ལྟན་ཞིང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་གསུངས་པ་
ལུང་ཐེ་བཞིས་བྱུང་ཚུལ་ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲུབ་མས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཤམ་བྱ་ནི་དང་བོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་དང།
བར་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་དང། ཐ་མར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོར་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེ་སྟོང་ལ་བརྟེན་པ་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེ་སྟོང་ལ་བརྟེན་པ་དང། ཐེག་པ་གོང་འོག་གཉི་གའི་ཐེ་སྟོང་གྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་བའི་
གཤམ་བྱ་རིགས་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་གསུངས་སོ། གང་ལས་བརྒྱུམས་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་བོར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་
བསྟན་པས། ཞེས་གསུངས་ཤིང། བར་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་བརྒྱུམས་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ། འགག་པ་མ་
མཆིས་པ་དང། གཞོད་མ་ནས་ཞིབ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ནས། ཞེས་ཁྱད་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་སོགས་ཐུ་ལས་བརྒྱུམས་པ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐ་མ་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་
འབྱུང་ཞིང། བར་བ་ལ་མདོའི་འཇུར་འདིར་སྟོང་ཉིད་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པའི་ཞེས་འབྱུང་ཡང། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བསྐྱར་སྐབས་མི་མདོན་པའི་རྣམ་
པས་ཞེས་བསྐྱར་བས་འཇུར་དེ་ལེགས་པར་འདི་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གང་ལ་འང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་
གསལ་བར་མ་བསྟན་པར་སྟོང་ཕྱོགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་ཏེ། ཡོད་པ་མཁྱུད་པའམ་སྤྲོས་པས་ན་མི་མདོན་པའི་
རྣམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། དེ་ལྟར་མི་མདོན་པར་ཞེས་བསྐྱར་ན་འབྲེལ་ཆགས་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལེགས་པར་བྱེ་ཞེས་པའི་ཆོག་
གི་རུས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། མདོ་དེ་གཉི་ག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་བརྒྱུམས་པར་འདྲ་འང། གཅིག་གིས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གསལ་བར་བྱེ་ཞེས་པའི་
ཤུགས་ལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བྱེ་བ་གོ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལེགས་པར་བྱེ་ཞེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་
པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལ་བྱས་ན། ཐུ་མས་སྟོང་ཕྱོགས་གཅིག་ལུ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་གོ་རུས་པས་དེའང་འབྲེལ་མེད་པ་མིན་ནོ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཞེས་པས་ངོ་བོ་བསྟན་ཅིང། དེའང་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་

མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆོས་འཁོར་དངོས་ནི་ཆུ་མ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་འཁོར་ལའི་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མཛོད་ལས། ལྷུང་བར་འགྲོ་སོགས་ཆེབས་སོགས་ལྟར། ཞེས་དཔེ་དོན་སྒྲུར་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་སྒྲུར་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་བཟོད་པ་ལྟར་བ། ས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ། ལུལ་འཁོར་དབང་དུ་མ་བསྐྱས་པ་རྣམས་སྤྱད་པས་ན་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ། བསྐྱས་ཟེན་བརྟན་པར་བྱེད་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགྲོད་པ། མཐོ་བ་ལ་འཕར་བ། དམའ་བ་ལ་འབབ་པ་དུག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲིན་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། བདེན་པའི་དམིགས་རྣམས་ལྷ་མ་ལྷ་མ་དོར་ནས་གཞན་དང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་སྤང་སྤང་མ་སྤངས་པ་སྤོང་བ། སྤངས་ཟེན་བརྟན་པར་བྱེད་པས་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ། ལམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་འཕར་བ། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་འབབ་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། ལྷུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོར་བ་དང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགྲོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕར་བ་དང་འབབ་པའི་ཕྱིར་དེ། ལྷུང་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། ཆེབས་སོགས་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། བརྟན་པ་དབྱངས་སྒྲིགས་ན་རེ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་ཆེབས་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་ཚོལ་བ་དང་དྲན་པ་རྣམས་ནི་ཆེབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཡང་དག་པའི་དག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་རྣམས་ནི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྤྱད་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་སྒྲུར་ནས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་ལའི་གཞན་དུ་སྤྱོད་བྱེད་དམ་ལུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཆེབས་ཡིན་པ་ལྟར། གཞལ་བྱ་རང་སྤོབས་ཀྱིས་རྟོག་བྱེད་དང་བསྐྱོམ་པའི་བྱ་བར་འཇུག་བྱེད་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སོགས་ཡིན་པས་དེ་བཞི་གཙོད་པའི་ཆེབས་དང་སྒྲུར། ཆེབས་ཀྱི་རྟོན་གཞི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་རྟོན་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་སོགས་གསུམ་རྟོན་པའི་ལྷ་བ་དང་སྒྲུར། ཆེབས་རྣམས་མི་འཐོར་བར་བསྐྱེད་སྤྱད་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱང་བྱིང་རྟོན་ཀྱིས་མི་གཡེང་བར་དམིགས་པ་ལ་གནས་བྱེད་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པས་དེ་སྤྱད་པའི་སྤྱད་དང་སྒྲུར་རོ། །

བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཇི་ལྟར་ཤིང་ཉིང་འཁོར་ལོ་ལྷ་བ་དབྱས་སུ་གནས་པས་ཆེབས་ལྷ་བ་ལ་བརྟན་པ་དང་སྤྱད་ཀྱིས་ལྷ་བ་བསྐྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ནི་ཆེབས་ལྷ་བ་ལྟར། འགོག་པའི་བཟོད་པ་དང་འགོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ལྷ་བ་ལྟར། ལམ་གྱི་བཟོད་པ་དང་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་སྤྱད་ལྷ་བ་ལྟར་ཉིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱག་ཀྱན་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱ་དང་། འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱིང་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་ལམ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་པར་སྤང་ངོ། རྒྱན་ལས། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། འདྲན་པ་དག་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད། ཆེས་པའི་དབྱིག་འབྲེལ་དུ། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུལ་མ་ཐེབས་པ་འབབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟར། ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བརྒྱན་རྒྱལ་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱད་དང་སྒྲུར་བའི་ཡ་གྲུལ་ཙམ་ཡིན་པས་འདི་དང་མི་འདྲའོ། བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་ལ་བསྐྱས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བརྟན་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་འདྲའང་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེ་སྐྱས་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱའོ། ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱའོ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱས་པ་

དང། སྤྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། ཀྲུན་འབྱུང་ཐངས་སོ་ཞེས་སོགས་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང། བསྐྱེད་པ་རེ་རེའི་མཐར་མིག་སྒྲི། ཤེས་པ་སྒྲི།
རིག་པ་སྒྲི། རྫོགས་ཞེས་བཞི་བཞི་བྱུང་བས་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་དང། ཡང་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱེད་པ་དེར་བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར་
བྱི་མ་གཉིས་ལ་འདྲ་བཞི་བཞི་ཡོད་པས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་རེ་རེའི་མཐར་མིག་སྒྲི་སོགས་བཞི་བཞི་སྤྱར་བས་རྣམ་གྲངས་ཞེ་བརྒྱད་དུ་
འགྱུར་རོ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚན་དང་བཅུ་གཉིས་ཚན་དུ་གྲངས་མཚུངས་པས་ཟུར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་དགོ་སྒྲོང་གནས་བདུན་ལ་
མཁས་ཞེས་པ་དེ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་ལྷང་ལ་སྤྱར་ན་དེའི་ངོ་བོ་དང། དེའི་རྒྱ་ཀྲུན་འབྱུང་དང། དེ་འགོག་པ་དང། དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་
དང། དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་དང། ཉེས་དམིགས་དང། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས། ལྷང་པོ་གཞན་བཞིའི་སྤྱང་ནས་
བདུན་རེ་སྟེ་མཁས་བྱའི་གནས་སོ་ལྔ་འབྱུང་ཡང་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གསུམ་ཚན་
དང་བཅུ་གཉིས་སུ་ཚས་མཐུན་པའི་བྱིར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བཤད་དེ། ཚས་གཉིས་དང་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་
བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། བསྐྱེད་པ་འདི་དག་གིས་ནི་གྲངས་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་རྣམས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལྷེ་པས་དེ་བཀག་ནས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གསུམ་མཐོང་ལམ་སྒྲི་བར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་འདི་ནི་སྤྱག་
བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་དེར་ཆེ་བས་ལྷགས་འདིར་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་རྣམ་གྲངས་ཞེ་བརྒྱད་བྱུར་མེད་དོ། །
མིག་སྒྲོ་ཤེས་རིག་བཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་སྤྱི་ཚན་ཚོགས་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མིག་གོ། བྲེ་ཚམ་མེད་པའི་
བྱིར་ཤེས་པའོ། ཡང་དག་པར་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རིག་པའོ། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་སྒྲོ་སྟེ། ངེས་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྣམ་པར་དག་
པའི་བྱིར་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། མིག་ལ་གཞན་པ་དང། འོར་བ་དང། རྟག་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་ཚས་གྱི་མིག་ཁྱེད་གཞི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་ལས་ཐ་དང་པའི་ཐོག་ཆ་ནས་གཞན་གསུམ་བཏགས་པར་གསུངས་ཤིང། རྒྱན་ལྷང་ལས་
ཀྱང། མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་སྒྲིས་སོ། བྲེ་ཚམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཤེས་པའོ། ཡང་དག་པའི་
དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རིག་པའོ། རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒྲོ་སྒྲིས་སོ། ཞེས་གསུངས། ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། གཞན་ཡང་
བསྐྱེད་པ་གསུམ་དག་ལ་ཐོག་མར་མཐོང་བ་ནི་མིག་གོ། ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་ཤེས་པའོ། གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཅན་
ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་སྟེ། ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ལ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཅན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་དང། ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་གྱིས་བཞིའདྲ་གསུངས་པས། སྤྱི་མ་དང་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ་ཚས་སུ་བཟོད་པའོ། ཤེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཚས་སུ་ཤེས་པའོ། རིག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་རིགས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། རྫོགས་འདི་ལྟ་སྟེ་རིགས་སུ་ཤེས་
པ་རྣམས་སོ། ཞེས་པ་གཉིས་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་སྟུམ། ལྟ་སྟེ་ཚས་འབྱུང་ལས། བསྐྱེད་པ་རེ་རེར་མིག་སྒྲིས་སོ། ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་སྒྲོ་སྒྲིས་སོ་
ཞེས། སྤྱིར་བ་དང། བར་ཆད་མེད་པ་དང། རྣམ་གྲོལ་དང། ཁྱེད་པར་གྱི་ལམ་སྒྲིས་པར་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་སོ། ཞེས་ལམ་རང་རང་
གི་སྤྱིར་དངོས་རིགས་ལ་སྤྱར་བ་ནི་བྱེ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་གསུམ་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་སྒྲི་བར་བསྐྱར་ཅེས་འདོད་པ་དང་འགྲིག བྱིས་གྱི་ཡིག་ཆ་དུ་
མར་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་སྤྱིར་ལམ་དང་བཞི་ལ་སྤྱར་བ་དང། རྣམ་གྲངས་བསྐྱེད་པ་ལས། མིག་ནི་མདོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་འཛིན་པའོ། ཤེས་

པ་ནི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་འཛིན་པའོ། རིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། སྒྲིན་མའི་སྒྲིག་པ་བཞིན་དུ་རྩིས་སུ་རྟོགས་པའོ། ཞེས་
འབྱུང་བ་སོགས་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གསེར་འཕྲེང་ལས། བྱེ་སྤྱོད་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། རྩ་སྤྱོད་ལ་
ལམ་རྒྱ་སེར་ཆོས་བསྟན་པས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་ཏུ་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྱོད་པ་ན་གཞོན་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་མཚན་འདི་ལ་དཔག་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ག་དུ་ལ་བྱ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པའི་མཐོང་ལམ་འབའ་ཞིག་
ཆོས་འཁོར་དུ་བྱེད་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཐ་མ་ལ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངས་
པའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་། རྩ་སྤྱོད་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་མའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཁྱས་ཀྱི་ལེའུ་འདིའི་མཇུག་ཀྱ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བཞུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་རྩལ་བ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ནི་དོན་དམ་པ་ངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དོན་དམ་པ་ངས་པའི་དོན་བསྟན་
པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱངས་ཤིག ཞེས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་ཡང་། དེ་འདྲ་རེ་ལེའུ་རང་རང་གི་མཐར་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་ཁྱབ་རྒྱུང་ལ།
འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས་སོ་སོར་མིང་འདོགས་པའི་ཆོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་མདོ་རང་ཉིད་ལས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བཞུ་བྱ་
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིན་མའི་བཏགས་པ་ནི་རྩ་མ་གཉིས་ལ་མིང་འདོགས་ཚུལ་གྱི་འགྲེས་
དང་མཐུན་ཞིང་། ལང་གཤེགས་སོགས་འདི་འདྲ་བ་གཞན་ལ་འང་འབྲེལ་ཆགས་པས་ཁྱབ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་རྩ་སྤྱོད་འདི་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་
སྤང་ངོ་། །དོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཐོན་ལྟར་གྱུར་པའམ་མེར་གྱུར་པ་སྤྱོད་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་ཞིག་རབ་དུ་བསྐྱར་ཏེ་ཞེས་ཆེ་
བ་བསྟན་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལ་ཆོས་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་ནི་བཞུ་བྱ་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་
པའི་སྒྲིན་མའི་ཐོན་ཀྱང་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་ནོ། །དོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱུད་སྤྱོད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པས་ངོ་མཚར་ནོ། །འབྲས་བུ་ལུ་དུ་བྱུང་བས་མད་དུ་བྱུང་བའོ། ཞེས་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་དང་མཁྱེན་བཅེ་རུས་པ་མཐར་བྱིན་པ་ལས་བྱུང་བས་ངོ་
མཚར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་བཞིན་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་ལ་སྤྱར་ཏེ། དེ་ལས་ལྷག་པ་བྱུར་མེད་པས་མད་དུ་བྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲིན་
གསལ་ལས། ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཀྱན་རྩིབ་ཀྱི་བདེན་པས་སོ། །མད་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཁྱབ་མཐའ་
ཆེན་མོར། ཐོན་ཆད་དེ་འདྲ་མ་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་བ་དང་། དེ་འདྲ་མ་ཐོས་པས་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་སྤྱོད་ཀྱང་མ་བསྐྱར་བ་ནི་
དེའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་མ་ཐོབ་པར་དེ་བསྐྱར་མི་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱུར། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱར་བ་དེའང་སྤྱོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲང་ངས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་བསྟན་ལ། དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་ནི། སྤྱོད་པ་མཆིས་པ་ནི་གྱུ་རུ་ཞེས་པ་སྤྱོད་པ་མ་དང་གོང་མ་གཉི་གའི་སྤྱོད་དོད་ཡིན་ཞིང་། ན་གནས་གཞིའི་དོན་
ཡིན་པས། དེའི་སྤྱོད་པ་མ་གོང་ན་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ངས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་མཆིས་པ་ནི་འདིས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་
པ་ལ་སྐལ་བ་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀའི་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ་གཞོན་བྱེད་བཞུ་རྟེན་པ་དང་། དྲང་བའི་དོན་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་

ལྷ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འདྲན་དགོས་པ་དང། ཚྱོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་མཛད་པས་རྩལ་མ་ཡིན་མེན་ལ་མི་མཐུན་པར་ཚྱོད་པ་འབྱུང་བའོ། རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ལྷ་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་མཁྱུང་ཅིང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ་འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་དང། འབྲས་བུ་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་སྟོན་ཅིང། ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པས། དེའི་བསྟན་པ་འདི་ནི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་བསྟན་པ་དང། སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་བསྟན་པ་དང། གཞན་དག་གིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང། ཟླ་བ་ཉི་ཤུ་པོ་ཚྱོད་པར་སྒྲིབ་བ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆ་གོ། ཞེས་དང་དོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཐོག་མར་སྒྲིག་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མཆིས་པ་སོགས་གསུངས་དུ་འབྱུང་ཚུལ་གསུངས་སོ། འདིར་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ཅེས་བ་དང། འག་ཏུ། ཕྱིས་མཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐབས་མེད་ཅེས་བ་གཉིས་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པས་རྩེ་རང་ལུགས་སུ་མ་མཛད་ལ། མེན་ཆོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀློང་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བསྟར་བ་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་ཏེ། འབྱུང་དེའང་རྩེས་གསུངས་ཚུལ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་གོ། ཁྱད་པར་གཞན་གསུམ་ལ་དགག་པ་མ་མཛད་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་དང་དོན་མཐུན་ནོ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལའང་སྒྲིབ་པ་མཆིས་པ་སོགས་བཞི་གསུངས་པ་པལ་ཆེར་སྒྲིབ་པ་ལྷན་ཡིན་ལ། འདིའི་གོང་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་སྐྱུས་ཟེན་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པའི་བརྒྱུད་བྱང་ལས། བར་བ་འདི་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་པ་རྒྱུ་དུ་ལས་ཐ་དང་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའོ། གྲུང་ཐོག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གོང་མ་དང་བཅས་པའོ། ཐོག་པ་རྒྱུ་དུ་བ་དག་དང་ཐ་དྲ་དཔེ་ཕྱིར་ཐོག་པ་རྒྱུ་དུ་བ་དག་དང་འཐབ་ཅིང་ཚྱོད་པར་འབྱུར་བའོ། ཐོག་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཀློང་བ་དང་བཅས་པའོ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་ལེགས་པར་འདི་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། མི་ལེགས་ཚུལ་བར་བའི་སྐབས་སུ་དང་པོའི་སྐྱུས་ཟེན་བཀག་ཀྱང་དགོངས་གཞི་མ་བསྟན་པས་དེ་གཏན་ནས་དོན་མ་ཡིན་པར་བསྟོན་ན་པ་ལྟ་བུར་སོང་སྟེ་ཐོག་པ་རྒྱུ་དུ་བ་དག་དང་ཐ་དྲ་དཔེ་རྣམས་འགལ་དུ་སོང་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་པའི་ཚྱོད་པ་འབྱུང་བ་དང། འདིའི་གོང་ན་སྐྱུས་ཀྱི་ཐོག་པ་ཡོད་ཅིང་དེས་ཟེལ་གྱིས་གནོད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བར་སོང་བའམ། ཡང་ན་བར་བས་མཐར་ཐུག་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐོག་པ་གཅིག་ཕུ་ལས་མ་བཤད་པས་དྲང་དོན་སོགས་སུ་བསྒྱབས་པ་སྟེ། ཐོག་པ་གསུམ་པོ་རང་ལམ་གྱིས་སྐྱུག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཟད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་ལུས་མི་ལུས་མི་མཚུངས་པར་ཐོག་དམན་གྱི་ཞི་བ་ཉི་ཆོ་བར་བཤད་པས་དྲང་བའི་དོན་དང། མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གསུམ་ཆར་སྟོན་པའི་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་བརྒྱུད་བྱ་རྒྱུགས་པའི་མདོ་གཞན་རང་གི་གོང་ན་འམ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང། ཐོག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོན་སོགས་ལས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཐོག་ཆེན་དུ་མི་འཕྲུག་པར་བཤད་པ་དང་ཕྱོགས་ཅན་ཡང་མི་མཐུན་པས་ཚྱོད་པའི་གནས་དང། མཐར་ཐུག་ཐོག་གསུམ་སྟོན་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འཛིན་པས་སྐབས་མཆིས་པའམ་ཀློང་བ་དང་བཅས་ཞེས་པ་ཡིན་ནའང། འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཤད་པ་གཙོ་ཆེ་ཡི། ཐོག་གསུམ་དང་ཐོག་གཅིག་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་བྱ་སྟེ་མེད་སྟོན་མི་འབྱེད་པས་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། ཐ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པ་མཆིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྒྲིབ་པ་ལྷན་པ་མཆིས་པ་སོགས་བཞི་གོ་བསྒྲིག་སྟེ། འདིའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པ། ཀློང་བའི་སྐབས་མེད་པ། སྐྱུས་ཟེན་གྱི་དོན་དེར་དེས་པ། ཞིབ་དུ་བྱེ་ནས་གསུངས་ཡོད་པས་མཁས་པས་བརྟགས་ན་ཚྱོད་པ་འོང་དོན་

མེད་པ་ཡིན་ནོ། རྩོད་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས། ཐེག་པ་རྒྱུད་ཅུ་བ་ཀུན་གྱིས་བཤོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་མེད་པའོ། ཞེས་པ་ལ་དཔག་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གསུམ་འདི་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐར་པ་འཛོལ་ནུས་པ་དང། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ཡང་དེར་འདོད་དམ་སྟུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་འཐད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་མཚམས་སྟོར་དུ་ཤུགས་ལ་གནས་ཞེས་པའི་དོན། གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་སོ་སོར་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས། དེའི་སྒྲིན་ལ་བདེན་གཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཟེར་བ་ཅན་ལས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདིར་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་ཞེས་མ་གསུངས་པར། མདོ་སྡེ་གཉིས་དང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲིན་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་རྩ་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟགས་ཚུལ་མདོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང། ཤར་མདོ་གསུངས་པའི་ཆོ་རྩ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟགས་པར་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་མཐུག་སྟུང་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། གཉིས་པ་འཛོག་པ་ལ་དང་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་ཡིན་པ་དང། ཐ་མ་ངེས་དོན་ཡིན་པ་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་དོན་ཡན་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཅིང། འདིར་སྤྱི་ན་མཆིས་པ་སོགས་ཚན་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་གཉི་ག་དང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན། སྤྱི་ན་མ་མཆིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞོང་གི་དྲིས་ལམ་དུ་ལན་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནི་མིང་དང་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་ཐོབ་དོན་དུ་བྱེད་བསྟན། འདི་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་གཉིས་ཏེ་གསུམ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞི་བསྟན། དེ་ནི་རྟེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་གཞི་དང་བར་བའི་དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་བསྟན། ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་དོན་གྱི་མདོའི་སྒྲི་ཐི་བཞིན་པར་ཞེན་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་དང་བའི་དོན་ནོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་བྱུང་ཡང་དང་དོན་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་དེ་གཙོ་མི་ཆེ་བར་དང་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་སོགས་བསྟན་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་དེ་གྲུབ་དོན་གྱི་གོང་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། འོ་ན་འདིར་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་པ་དེ་བསྟེགས་ས་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་དོན་ཡིན་པ་སོགས་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་དུ་བཤད་པའང་མིན། འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ཐ་སྟངས་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་སྤར་དངོས་སུ་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྟར་སྟེ། ཞོང་གི་དྲིས་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉི་གས་ཆ་མ་བྱེ་བར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་མཉམ་དུ་བཀའ་སྡུལ་ཚུལ་དང་དེ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་འབབ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན། དང་པོའི་དགོངས་གཞི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་བར་བའི་དགོངས་གཞི་འང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆ་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གཅིག་ཡོད་པར་འགྲུབ་ལ། ཚན་གསུམ་པོ་དེ་དུས་ཤི་ཕྱི་

བར་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་གོ་རིམ་དེའི་སྒྲིན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་མདོ་ཚན་གསུམ་ག་མིང་དོན་སྦྱར་དགོས་ནའང། དེ་
དྲིས་ཞུས་སོགས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་ཐོན་པ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་གྲུབ་དོན་འདིར་དངོས་སུ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
ཀུན་མཁྱེན་སྒྲིན་མའི་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། བཀའ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ན་དུས་དང་བོར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་བོ་དང། དུས་བར་བར་
གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང། དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པར་དགོངས་
འགེལ་དྲིས་ཞུས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང། དེས་འཁོར་ལོ་དང་བོ་དང་བར་བ་གཉིས་ལ་དྲི་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐ་མ་ཤུགས་ལ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་སོགས་དྲངས་པའི་དགོངས་པའང་ལེགས་པར་གོ་ཅུས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉི་
གས་དང་བོ་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་དྲིས་པ་དང་ལན་བཏབ་པ་མེད་ཀྱང་དྲི་བའི་གཞི་འགོད་པའི་ཆོ་བཀའ་རྩལ་རྩལ་དངོས་སུ་ཐོན་ཡོད་པས་ཐ་མ་
ལ་སྟོན་ན་དེའང་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིག་ཆར་འཁོར་ལོ་དང་བོ་དང་བར་བ་གཉིས་ལ་དྲི་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཐ་མ་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེར་དྲི་བའི་ཤུགས་ལ་བཀོད་ཅེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། ཆ་མ་བྱེ་བ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆ་བྱེ་
བའི་ངེས་དོན་གཅིག་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང། ཡང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་བསྟན་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རྩལ་ཡང་ཤུགས་ལ་བསྟན་
ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་འཁོར་ལོ་དང་བོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་ཐུར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་མ་གསུངས་པར། མདོ་ལྗེ་གཉིས་
དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་ཞེས་གསུངས་པའང་སྦྱར་དེའི་ཐོན་དུ་འཁོར་ལོ་དང་བོ་དང་གཉིས་པའི་ཐ་སྟངས་མེད་པ་མིན་ཀྱང། ལེན་འདིར་
གྲུབ་དོན་གྱི་གོང་དུ་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ཐ་སྟངས་དང་དྲང་ངེས་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་མེད་ལ། གཙུག་ལྷན་འཁོར་ལོ་དང་བོ་གཉིས་ཟེར་བ་ལ་ཐ་མ་ཞིག་
ཡོད་དགོས་ཤིང། དེའི་ཐ་སྟངས་ཐུར་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། ཁོ་བོའི་མཆན་འགེལ་དུ་འདི་དང་མི་འདྲ་ཙམ་ཞིག་བྲིས་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་ཆའི་
ཁོག་བསྒྲིགས་ན་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པར་སྣང་ངོ། གཤམ་སྟོན་གྱི་དཀའ་འགེལ་ལས་འཁོར་ལོ་བྱེ་མ་གཉིས་ལ་ངོ་མཚར་མཐུད་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་སྟོན་
ཤིང། དང་བོ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་བའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་གཅིག་རབ་དུ་བསྐྱར་ཅེས་པས་
འཁོར་ལོ་དང་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། འདིར་སྟོན་ཞེས་པ་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་གོང་ལ་བྱེད་གྱི། མདོ་མ་གསུངས་
པའི་སྟོན་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་མ་བསྐྱར་བའང་ཚངས་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱར་བ་ལ་བྱ་ཡི། སྟོན་པས་ཐུར་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་དུ་ན་ཤེར་མདོའང་འཁོར་ལོ་དང་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉི་ཁྲི་ལས་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཇིག་རྟེན་ན་དགེ་སྦྱོང་ངམ། བམ་ཟེའམ། ལྷའམ།
བདུད་དམ། ཚངས་པའམ། གཞན་སུས་ཀྱང་བྱང་བའི་ཆོས་དང་ཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྐྱར་བར་མི་ཅུས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པ་
འགྲིག། ཉེས་ན་སྟོན་པ་ཉག་ཅིག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སུས་ཀྱང་བསྐྱར་མི་ཅུས་པའི་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་འམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འཇིག་རྩལ་
གསུངས་པ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་བྱེ་མ་གཉིས་ལ་འང་སྦྱར་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་བོ་ཡིན་ན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་ལྷ་བ་པ་དང། བདེན་བཞི་གང་ཅུང་ལས་བརྒྱུས་ནས་
རང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པས་ལྷ་བ་པར་ཐལ། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་
ཞེས་གསུངས་ཤིང། འདི་ཉིད་ལས། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྒྱུས་ནས་བསྟན་པའོ། ཞེས་དང། དེ་འདྲ་
བའི་འཁོར་ལོ་དང་བོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྷ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལྗེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་འཚམ་པའི་གནས་

ལྷགས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མངོན་པ་མཛོད་ལྟར་བདེན་བཞི་དང་སྐྱར་བ་འདི་ཡིན་པས་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་
གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་བདེན་བཞིའི་སྤྱིང་ནས་གཏན་ལ་འབེབས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བས་བར་བའི་དོན་བཞིན་བདེན་གཉིས་སུ་
སྤང་སྤྱོད་གཉིས་ཚོགས་པའི་སྤྱིང་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་རྒྱུད་ལྷེ་གོང་འོག་གི་ལམ་དང་རིམ་གཉིས་སྤྱོད་ཚོགས་རིམ་སོ་སོ་ཀུན་ཀྱང་འདི་གཙོ་བོར་
བྱས། སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་མ་བར། འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྤྱོད་གཉིས། །བར་མཐའི་ལྷགས་བཞིན་དབྱ་སེམས་གཉིས་བཞག་ཕྱིར། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡང་སྤྱོད་དགོངས་མཚོག་དམན་བཞེད།
།ཅིས་དང། རྒྱ་ནག་འགེལ་ཆེན་ལས། རི་དྲགས་གྱི་ཚལ་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་
དུ་ཆོས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཆོས་བཤད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་བདེན་པར་རྣམ་པར་
མ་བཞག་པ་སྟེ། ཞེས་དང། རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བརྒྱུ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རིགས་པ་མ་
ལུས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུས་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པའི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་རྩོམ་
གཞི་ལ་གང་གཙོ་ཆེ་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་མིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལའང་བདེན་པ་གཉི་ག་ཁྱད་
གཞིར་བཟུང་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་བརྒྱུ་ལྟར་ཞེས་པ་དགོངས་པ་དེར་འབབ་པ་ཙམ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་
ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩེ་མ་མས། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྟོང་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལ་བརྒྱུ་ལྟར་
འཇུག །ཅིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་ལས་བརྒྱུ་ལྟར་པར་གསུངས་ཤིང། དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཁུས་གྱི་ལེན་ལས་ཀྱང། ཆོས་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་བདེན་བཞི་ལ་བརྒྱུ་ལྟར་པའི་མདོ་ལ་བདེན་བཞི་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁུས་གྱི་ཚེ་སྤང་པོ་ལ། སྤྱོད་
མཛེད་བརྒྱ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས། ཟས་བཞི། བདེན་པ་བཞི། ལམས་བཅོ་བརྒྱད། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཏེ་ལྷེ་ཚན་བདུན་ལ་བརྒྱུ་ལྟར་པར་
བཀའ་སྒྲུལ་ཚུལ་སོ་སོར་གསུངས་པས་དེ་དང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་འཛོག་དགོས་ཀྱི། དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་རྒྱ་ལེ་པའི་མདོར་འཛོག་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་པར་ཀུན་མཁྱེན་མ་
མའི་གསུང་ལྟར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་སྤྱོད་པའོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདིས་བདེན་བཞི་གང་རུང་ལ་བརྒྱུ་ལྟར་པར་ཐལ།
དེས་སྤྱུག་བདེན་ལས་བརྒྱུ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལས་བརྒྱུ་ལྟར་པ་གང་ཞིག །དེ་སྤྱུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན། མ་ཁྱབ། འོ་ན་སྤང་པོ་ལ་བརྒྱུ་ལྟར་པ་ལམས་དང་སྤྱོད་མཛེད་གཉིས་ལའང་བརྒྱུ་ལྟར་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དག་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་
བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཀུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་གསུམ་ལ་སྤྱོད་ཏེ་དེ་གསུམ་ལ་རྩོམ་ཚུལ་སོ་སོར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་རྩོམ་པར་མཛོད་ཅེ་ན། སྤྱོད་པ། འདུལ་བ་
རྣམས་ཀྱི། རྩོམ་དབང་འདོད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསུམ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཛོད་འདོད་དང་པ་རོལ་
པོས་གོ་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི། ཆོས་དེ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྤང་པོ་རྟོགས་ན་སྤྱུག་བདེན་རྟོགས་པ་དང། ལུས་པ་མཐོང་ན་སྤྱུག་བདེན་
མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ། དེའང་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

མདུན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འདིའི་རྒྱུ་ལ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་ཤིག་དང་དེའི་མཚན་གཞི་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན།
མ་ཁུབ་སྟེ། གཟུགས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། མེན་ཆོག་གིས་སྒྲ་ན་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་
རྒྱལ་འདིར་འགོད་པའི་ཆོག་ལེན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེན་ཆོག་གིས་དེ་སྐབས་
མཆིས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འབྲེལ་པར། སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་
དང་། ཟླ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་ཚོད་པར་སྒྲ་བ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བས། གཞན་དག་གིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་པ་དེ་གོང་དེ་མ་
ཐག་ཏུ། སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་བསྟན་པ་དང་ཞེས་པ་དེའི་མཚུག་ཏུ་ཡར་སྐྱར་ནས་བཤད་དགོས་ཀྱི། ཟླ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མགོར་
མར་སྦྱར་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པའི་ཆོད་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས། ཆས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་
མཚོག་ཏུ་མདུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལས་སྟག་པའི་མཚོག་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཕྱིས་མཚོག་ཏུ་འབྱུར་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་ཕྱིས་
གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་ཚོད་
པ་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། ཞེས་གཞན་གྱིས་གཞིག་ཏུ་མེད་པ་དེ་སྐབས་མེད་རྒྱལ་དང་སྦྱར་བ་འདིས་གཞན་གྱིས་གཞིག་རྣམས་པ་
དེ་སྐབས་ཡོད་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་བ་གོ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་སྐབས་མེད་པའི་སྒྲ་མ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་དེས་སྐབས་མེད་པ་ལ་བཤད་
རྒྱལ་གཉིས་བྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་ཡོད་པ་ལའང་བཤད་རྒྱལ་གཉིས་བྱས་ན་གོང་འོག་མཐུན་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་འོག་གི་
ཆོག་རིས་ཅམ་ལ་བཞུས་ཆོད་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྩེའི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྒྱུང་བས་འདི་བཞེན་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་སྐབས་ཡོད་མེད་ཅེས་པས་
སྐབས་ཀྱི་དོན་རྩི་ལྟར་འཆད་ཤེས་དགོས་སོ། དེའང་སྒྲིན་གསལ་ལས། ལེ་ཏུ་དེ་བཞེན་ཆོག་དང་། དུམ་བུ་དེ་བཞེན་རིམ་པར་བྱེ། ཞེས་པ་ལྟར།
ལེ་ཏུ་ནི་བ་རི་རྩེ་དེ་ཞེས་དོན་ཚན་སོ་སོར་གཙོད་པ་དང་། ཆོག་ནི་ཀམ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་ཅིང་ཐབས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་དུ་འང་འགོ་བས་ལ་ཡར་རྟོག་པ་ཞེས་བསྒྲུར། ལྟར་འམ་དུམ་བུ་ཞེས་པ་ཟླ་ཚན་དུམ་བུར་གནས་པ་དང་། སམ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་དང་ཐོག་པ་
གོང་འོག་ལྟ་བུ་རིམ་པར་བྱེ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་དག་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་ལ། རྒྱན་ལས་སྒྲུབ་དོན་མངོན་རྟོགས་རིམ་པར་
བཤོད་རྒྱལ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་སྐབས་བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། གསེར་འབྲེང་ལས་སྐབས་ཞེས་པའང་ལེ་ཏུ་སོགས་དང་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་སོ།
།

ཡང་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་རྒྱལ་རྣམས་པ་གཅིག་ནི། ཀུན་བཏུས་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་སྒྲུབ་མ་ལས། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་སྒྲིག་པར་
བྱེད་པའི་རིག་བྱ་དང་བྱལ་བའོ། ཞེས་བར་སྤང་སྒྲ་སེང་ལྟ་བུས་གཟུགས་གཞན་འགོག་མི་རུས་པར་གོ་འབྲེད་པ་ལ་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་
གཟུགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱེ་བའི་དབང་གིས་སྐོལ་བའི་ཚོད་པ་འགོག་མི་རུས་པར་ཁྲན་ཀ་འཇུག་ཏུ་ཅུང་བ་ལའང་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་
འཇུག་གོ། དེས་ན་མེན་ཆོག་གིས་སྒྲ་མ་བཞེན་ལམ་གོང་འོག་ལྟ་བུ་དམན་མཚོག་གི་རིམ་པར་བྱེ་རྒྱ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བསམ་སྤང་བས་སྐབས་ཡོད་
མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་འདིའི་དགོངས་པ་རྟོགས་ན་ཕྱིས་དེ་ལས་སྟག་ཅིག་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་མེད་ལ་འདོད་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འབྲེལ་པ་
ལས། ཕྱིས་མཚོག་ཏུ་འབྱུར་པའི་སྐབས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐོལ་བའི་སྐབས་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྦྱར་བར་མཚོག་ཏུ་འབྱུར་པའི་སྐབས་ཡོད་
མེད་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མདོ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ན་སྒྲ་ན་མཆིས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་སྒྲིན་ལ།

དེར་མིར་གྱི་སྒྲུང་སྒྲུབ་མེད་ཀྱིས་ལས་འདིར་གསུང་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དོན་རྟོགས་ཚུལ་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མེན་ཆོག་གིས་ཀྱང་སྐབས་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྷན་ཀུན་འཇིག་པའི་སྐབས་མེད་པ་ལ་འདོད་པར་ཐལ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཕྱིས་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐལ་བའི་ལྷན་ཀུན་གཞིག་མེད་ཕྱིར་ཕྱིས་ཞེས་སྒྲིན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐལ་བའི་ལྷན་ཀུན་གཞིག་ཕྱིས་ན་དུས་དེར་ཡང་གཞིག་ཕྱིས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འདིའི་གཞིག་ཚུལ་ནི་སྒྲིན་འཇུག་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྒྲིན་གྱིས། ཁོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་གསུང་བྱས་མདོ་དེའི་དོན་རྟོགས་ནས་རང་གི་བསམ་ངོར་དེ་ལས་སྟག་ཅིག་རྟོགས་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུར་བསམས་ཀྱང་ཕྱིས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མདོ་ཟབ་མོ་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ན་སྒྲུབ་གྱི་དམ་བཅའ་གཞིག་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་གཞིག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་བཞིན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་ཆང་བར་རྟོགས་པ་ན་ཤེར་མདོ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམ་བཅའ་འཇིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིས་བཤད་ཚུལ་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པ་ཁྱངས་སུ་བྱས་པར་སྤང་ཞིང། དེའི་བརྗོད་བྱང་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་བར་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བཤད་པ་སྒྲུབ་དངས་པ་བཞིན་ཐེག་པ་འཇམ་རྟོགས་པ་གོང་མ་སྟེས་པ་ན་འཇིག་པར་བཤད་ཅིང། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཐད་དུ་འདྲ། ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་བ་ཀྱན་གྱིས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚྱད་པ་མེད་པའོ། །ཚྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞིག་ཏུ་མེད་པའོ། །གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་དཔག་ན་འདྲ་གཞིག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཚྱད་པ་ཡོད་མེད་ལ་སྒྲུབ་བ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པར་བྱེད་དགོས་པར་མདོན་མོ། །སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གསུང་བུ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་སར་བཟོད་དུ་ཡོད་པ་ལ་འདོད་པར་སྤང་སྟེ། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཉིས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མེན་ཆོག་གིས་སྐབས་མེད་པའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་མདོ་དེ་ལས་གོང་མར་གྱུར་པ་ཞིག་གི་དོན་རྟོགས་ནས་འདོར་དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྐལ་བ་གཞན་གྱིས་གཞིག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་འདིའི་དོན་བཤད་ཚུལ་རང་ལུགས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས་སྐབས་མེད་པའི་ཐུ་མ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བས་གཞན་རྣམས་འདྲ་བ་དེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ལ་དབྱེད་གཞི་ཅུང་ཟད་སྤང་ཡང་ལུགས་གཉི་གས་གཞིག་ཏུ་མེད་པར་བཞག་པ་ཙམ་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྟམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མེན་ཆོག་གིས་ཚྱད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྒྲིན་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་ཚྱད་པ་སྒྲུབ་པ་པོར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་སྒྲིན་ཇི་བཞིན་པར་མི་རུང་ཞེས་ཚྱད་པ་འགོད་པ་པོར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འདིར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚྱད་ཅས་པ་དེར་མི་འཐད་ཅས་ཚྱད་པ་མེན་གྱི། དེ་རང་ལུགས་སུ་འཐད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཚྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བྱུང་ཅས་གསུངས་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཆན་གསལ་བར་ངོས་བཟུང་སྟེ། འདི་ལས་སྟག་ན་རྟག་མཐར་རྒྱུད། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆད་མཐར་རྒྱུད་ཞེས་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་གིས་སྟེ་པ་བཙུག་དང། མདོ་སྟེ་པ་ཐུ་གཉིས་སོགས་ནང་པན་ཚུན་ཚྱད་པ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐེ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་ཚྱད་པར་སྒྲུབ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེབ་ཆ་འདི་ལྟར་མ་བྱས་ན་རང་ལུགས་ལ་འང་སྐབས་མཆིས་པ་དང་ཚོད་པའི་གནས་སུ་
གྱུར་པ་གཉིས་སྒྲིག་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་སྤོང་མི་རྒྱས་སོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ འདིས་སྤོང་པ་ཉིད་མི་སྒྲིན་ཞིང་ཡོད་པ་བསྟན་པས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པའང་
མི་བྱང་བར་ཐལ། ཡོད་པ་བསྟན་པས་བྱང་དོན་དུ་འགོ་དོན་མེད་ལ། སྤོང་ཉིད་མ་བསྟན་པས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བའི་
ལུགས་ཡིན་པས་སྐབས་འཆོལ་བའི་བྱིར་བེར་ན་མིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤོང་པ་ཉིད་མ་ལྟར་ཅིང་ཡོད་པ་སྒྲིན་པ་དང། བར་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ལྟར་
ཅིང་སྤོང་པ་ཉིད་སྒྲིན་པ་ཞེས་འབྱུང་བས། སྤྱི་མའི་དོན་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མ་ལྟར་པ་སྟེ་སྤྱི་མ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་མཉམ་པར་བཀའ་སྡུལ་བའི་དོན་ཡིན། བྱི་མ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་གང་གི་སྤྱིང་དུ་འང་མ་བསྟན་པར་
རང་མཚན་གྱིས་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་སྤོང་ཉིད་ཅེས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་ལ་
མི་བྱེད་པར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤོང་ཉིད་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མི་བྱེད་
པའི་བྱིར་ཏེ། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རྩེས་རང་ལུགས་སུ་མ་མཛད་པའི་བྱིར། འདི་ཉིད་ལས། སྤོང་ཉིད་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་པའི་དོན་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཀལན་ཡང་བར་བའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་མ་ལྟར་ཅིང་སྤོང་ཉིད་
བསྟན་ཅེས་པའི་སྤོང་ཉིད་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྤོང་ཉིད་དངོས་ལ་བྱེད་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་
སྤོང་དུ་འཛོག་དགོས་ཀྱང་འདི་ཆ་བྱེ་སྟེ་ཀུན་བཏགས་ཅམ་ལ་སྤྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་ཡོད་མེད་རྩོགས་པར་
བསྟན་ཅེས་པའི་དོན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལས་རེ་རེ་སྤྱི་མ་ནས་རེ་རེ་ཅམ་བསྟན་ཀྱང། འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤོང་དུ་ཆ་བྱེ་ནས་
ཕྱགས་གཉི་ག་རྩོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤོང་པའི་ཆོག་ཀྱང་བྱེ་བྱག་ཏུ་བྱེ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། ཞེས་དང། རྟེན་གཞན་གྱི་སྤོང་བས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་སྤྱིར་བཏངས་པ་རྣམས་དང། ལང་གཤེགས་ལས།
བཟླ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད། ཀལན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱོད་འདོགས་པ་དང་སྤྱིར་བཏངས་པའི། མཐའ་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་པར་བཟླ་ག །
ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་ཅུང་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་
ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྤྱི་ན་མཆིས་པ་དང་
སྤྱི་ན་མ་མཆིས་པའི་དོན་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རེམ་བཞིན་བདག་ཅག་གི་སྤོང་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང།
སྤོང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤྱི་མ་དོན་དམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ལས་མཚན་
ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མེད་པ་གང་ཞིག་ བྱི་མ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་དགོས་པའི་བྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་གོང་ན་ངེས་
དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་མེད་ནི་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྤོང་པ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་མཚན་དམན་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གོང་གི་རྟེན་གྲུབ་སྟེ།
རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། ཐུངས་བྱིར་ཞེས་དང། ཆོས་རྣམ་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང། དེའི་རྩ་བའི་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། ཆོས་
ཞེས་བྱི་བ་དེ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྐབས་འདི་གཉིས་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་ཞེས་བྱི་སྟེ་སྐབས་ཀྱི་རབ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་གང་ཅུང་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།
བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དེའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱོན་པའི་དགོས་

པའི་གཙོ་བོ་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲིན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འཁོར་ཆ་གཙོ་བོ་བྱེད་སྒྲོང་པ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་སྒོ་མཐའ་ལས་པས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་ཤར་མདོ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་དེ་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་མང་མོང་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་སློང་གཞི་དང་ཡོངས་གཏང་གིས་ཤེས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྩེ་སྒྲིན་ཕྱེ་བ་ལྟར་ན། ཞེས་པ་ནས། དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་མེད་ཀྱི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་མདོ་སྡེ་རྣམས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེར་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤེར་མདོ་གོང་མར་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཤེར་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གོང་མར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་རྟོགས་ནུས་ལ། གཅིག་ཤོས་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་དབང་པོ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་སྡེ་རྣམས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ནི་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་དགོངས་པ་བཀའ་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་རྟོགས་ཤིང་སྒྲིན་པའི་མེད་པར་མེད་པ་ལོ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེ་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་ཐུ་མ་ལས་དབང་པོ་དམན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྡེ་སྡོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་མཚོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི། བཀའ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མཚོག་དམན་དབྱེ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ངོ་མཚར་མཆད་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲིས་ཤིང་། བར་བ་ལ་ཆེས་ངོ་མཚར་མཆད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐམ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མཆད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་བརྟན་དཔར་མ་དང་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་། སྒྲིན་གྱི་དཔེ་དག་པ་དུ་མ་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར་དྲངས་པ་སོགས་སུ་མི་འབྱུང་བས་རྩེ་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་མ་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བར་བ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྒྲིན་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་གོང་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། བརྒྱུད་བྱ་སྒྲིན་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིན་སྒྲིན་མཆིས་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྒྱུད་བྱའི་སྒྲིན་མཆིས་པ་དམན་འབྱེད་རྒྱལ་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་མི་རྒྱས་གྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན། དེ་སྒྲིན་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིན་པ་ཁྱད་འབྱེད་ཆོ་ལྷན་པར་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིན་རྟེན་གཙོ་བོ་རྒྱལ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ལས་དོན་གསལ་བོར་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲིན་པོ་བཟང་བའི་སྐབས་སྤྱིང་པ་རྩ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་དམན་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ། བར་བའི་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ། ཐམ་མའི་དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་པར་ཐལ། རིམ་པ་བཞིན་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱེལ་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱེལ་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱེལ་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། འདིའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་དེ་དང་དེའི་ལམ་ལ་མི་བྱེད་པར་དེའི་ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་སྒྲིན་པའི་བཀའ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྟོགས་ནུས་པ་དང་། བར་བའི་གདུལ་བྱས་བར་བ་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དགོངས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྟགས་ནུས་པ་དང། ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་
དགོངས་པ་དང་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་རྟགས་དགོས་པ་དེ་རིམ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཞུགས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་པར་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་གསུང་དུ་གསལ། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གིས་ཀྱང། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བྱེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་
འཁོར་ལོ་བར་བ་ལ་བྱེད། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་སོ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ཞེས་པ་འདྲིར་བཞུད་པའམ་འདྲིས་བཞུད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་སྟོན་པའི་
གཞུང་ལ་བྱེད་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཅེས་བྱ་བའི་
ལམ་དང་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང། སྒྲ་བརྟན་གྱི་དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་འདི་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དེར་མ་ཟད་ངོ་མོ་
ཉིད་མེད་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རིགས་ལ་ཐེག་པ་ཉི་ཤེས་བཟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་རིགས་ལ་དེའི་ཐེག་པར་བཤད་
པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉི་གའི་གང་ཟག་
འོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་གཉིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་དང་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཆ་ནས་རིམ་པ་ལྟར་སོ་སོར་འབྱེད་པར་ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ་
སོགས་རྗེའི་གསུང་རབ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ལས་གསུངས་ཤིང། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་གཉིས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་ན་
དེ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་གཞན་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ནི་བསམ་པས་
སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང། གང་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་པའི་སྡེ་སྡོད་དང། དེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྦྱར་བ་དང། དེས་བསྐྱབ་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང།
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་མཚོག་དམན་ཏེ་ལྷན་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་པ་དང་ནི་བཤད་ཉིད་དང། སྦྱོར་བ་དང་ནི་
ཚོགས་དག་དང། འབྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས། ཐེག་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཞེས་དང། དེའི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། དམན་པ་རྣམས་ནི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འོ། འབྲིང་རྣམས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འོ། མཚོག་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང། འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བར་
ཆོས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་ལ་སྦྱོར་རོ། སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བར་ཚོགས་སོགས་སོ། ཆོགས་ཇི་ལྟ་བར་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་
གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདྲིའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྷག་ རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རེ་ཞིག་
འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱེས་ཟིན་ཙམ་བསྟན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དགྱི་དགོས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པ་གང་ཞིག གྲེ་སྐབས་འདྲིའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོའི་གདུལ་བྱས་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟགས་ནུས་ལ། བར་པའི་དགོངས་
གཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་མི་རུས་པས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པར་བཤད། ཐ་མའི་གདུལ་བྱས་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་ལྔ་

མ་གཉི་གའི་དགོངས་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉི་ག་ཆང་བར་རྟོགས་ནུས་པས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
རྟོགས་པའི་སྒྲིན་དུ་བྱང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་བྱང་བ་ལ་གསུངས་པར་
དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་ཤུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བས། ལེགས་པར་རྒྱུ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་
ནི་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེར་མ་ཟད་བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་ཉན་ཐོས་པ་དང། དབྱ་སེམས་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ཞེས་པའང་དེ་དང་དེའི་ལྷན་སྦྲེད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་
འཛིན་ཚུལ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མར་བྱང་སེམས་དང་བྱི་མར་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་བས་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་དངོས་ལ་བྱེད་མི་
བྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟག་ལོ་སྟགས་སྤྱི་མ་མང་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་བྱུར་བ་སྟགས་འབྲེལ་མེད་མང་དུ་བཤད་པའི་འབྲུལ་གཞིའང་
འདི་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། ཐེག་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་རྟོན་བ་ཆེན་པོ་སྟེ།
ཞེས་དང། རྟོན་ཐུན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཅ་བར། ཐེག་གསུམ་ལ་སྤྱད་གསུམ་འདོད་ལྡར་དབྱེ་འབྲུལ། ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་
ཀྱང་ཁེགས་སོ། ཞོད་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལྷན་སྦྲེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་འཛིན་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འགོ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་སྦྲེད་ལ་སྟགས་བདུན་གྱི་སྟོན་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། དམིགས་
པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དག་དང། ཡེ་ཤེས་བཙོན་འབྲས་ཚྲོམ་པ་དང། ཐུབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང། ཡལ་དག་འབྲུབ་
པ་ཆེན་པོ་དང། སངས་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་འདི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བཞིན། ཅེས་དང། འབྲེལ་པ་
ལས། ཆེན་པོ་ཉིད་རྒྱུ་པ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ངེས་པར་བཞིན་དེ་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་མདོའི་ལྷན་སྟགས་པའི་
ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་མེད་པ་སྟགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ངེས་རྒྱུ་པ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་ལས། འོ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང། འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་གཉིས་དེ་དང་དེའི་ལམ་དངོས་ལ་བྱེད་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་ཞེས་པ་འདི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་
དངོས་ལ་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་པས་གཙོ་བོར་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དེར་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་དགོས་ཀྱང་ཐེག་དམན་ལམ་ཞུགས་མི་དགོས་
པས་པ་རོལ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའང་བཀག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
ཞུགས་ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དངོས་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བྱང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ལ་གཞུགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་སྟགས་བསྟན་པ་དེ་དགོས་དབང་གིས་གསུངས་པས་གཞུགས་པ་ལྡེམ་དགོངས་སུ་འགོ་ཚུལ་ཤེས་ནས་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་
པ་དང། བར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་མཚན་ཉིད་
གསུམ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མེད་ལུགས་རེ་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་དང། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པར་ཤེས་ནས་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་

པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཐུ་མའི་སྒྲིག་པ་བསྟན་པར་གཞུག་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིག་པ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་
 གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་དག་མི་སྟག་ཅིང་བསྟན་པར་གཞུང་བ་དང་ཆོས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སྒྲིག་པ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོག་
 པར་བྱ་བའི་བྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་ཅེས་བཤད་པར་ནི་རྩེ་སྤྱུ་གཞུག་པའི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། མ་ཁྱབ་
 རྒྱུ། ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། མཁས་གྲུབ་རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་ཞེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱ་དེ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་རྩལ་བས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་དཀྱིལ་བྱང་བ་ལ་གསུངས་པའང་ཐུ་མའི་བཤད་པ་བཀོད་ཅིང་
 ཡིན་པས་རང་བྱུགས་སུ་མི་རུང་ངོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསར་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསུངས་མ་ཐག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྟོགས་པ་དགོས་
 སོགས་ཆོས་བཞིའི་ནང་གི་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྒྲིག་དུ་དེའི་བརྗོད་དོན་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་འགོ་དགོས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་འདི་
 ཉིད་ལས། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་རྒྱུ་ཐུ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཉི་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགྲིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་འང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཞུགས་པར་འཇོག་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉི་གའི་དགོངས་གཞི་རྒྱུས་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་རྒྱུ། དེ་
 ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་རྒྱུ། ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པ་གང་ཞིག །བར་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་དབང་པོ་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདིར། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དེའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྟོན་པ་
 ཡིན་གྱི། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་དེའོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་
 ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་དེའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་སོ་སོར་ཞུགས་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་གོ་དོན་སོ་སོའི་དགོངས་དོན་ལ་
 དོགས་པ་སྦྱོར་པ་དང་ཐུ་མ་གཉི་གའི་དགོངས་དོན་ལ་དོགས་པ་སྦྱོར་ནས་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་ཆ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་
 ལས་བཤད་དོ། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསུང་འདིས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གདུལ་བྱ་ཇི་སྟེ་བྱ་
 ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་རྒྱུ་ཞེས་དེས་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་
 ཡིན་པ་བསྟོན་མེད་ལ། དེའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པར་ཡང་གཞུང་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་ཐོན་ཅིང་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུབ་པའི་བྱིར། ཁྱབ་རྒྱུ། གདུལ་བྱ་
 འདི་སྟེ་བྱ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་དེ་སྟེ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། བར་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཞུགས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིག་ཡང་འདྲ་བར་ཐལ། བར་པའི་གདུལ་བྱ་དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉི་གའི་སྒྲིག་ཟེན་ལ་དོགས་པ་ཞུགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 དང་པོའི་སྒྲིག་ཟེན་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དུ་བཟུང་ན་རྟག་མཐའ་དང། བར་པའི་སྒྲིག་ཟེན་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་མཉམ་དུ་བཟུང་ན་
 ཆད་མཐའ་འགོ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་ཆོད་དེ་སེམས་ཅིམ་གྱི་སྟེ་བ་མཐར་ཐུག་རྟེན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ། དེ་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་སྒྲིག་ཟེན་ལ་

དོགས་པ་ཚད་ན་དེར་དོགས་པ་ཚད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་བར་བའི་སྒྲིན་ཟེར་ལའང་དོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དོགས་པ་ཚད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དགོངས་གཞི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ལས། ཞོང་དུ་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་དོགས་པ་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། དེར་དོགས་པ་ཞུགས་པ་དེ་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་རང་གིས་ལས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉི་གའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉི་གའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དང་དེས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་ནང་གཉི་གའི་ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལྷ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་འགྲིག ཞོང་དུ། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། བར་བའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོ་འགྲེལ་ཅིང་དང་དོའི་དགོངས་པ་ཞན་བྱུང་ཅོམ་དུ་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་དང་དོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མི་འཛོག་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་ལའང་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཐལ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་སྒྲབས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱུན་བཟུང་དང། དབྱུང་མ་སྒྲུང་བ་དང། དབྱུང་མ་རྒྱན་ལྷ་བྱ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལམ་སྟོན་དང། ལམ་རིམ་གཉིས་དང་སྤྱབ་དགོངས་ལྷ་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་དག་གྲུང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉི་གའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉི་གའི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་གྲུང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་ཡོད། གྱུན་བཟུང་གིས་དེ་གཉི་གའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆ་མཉམ་དུ་འགྲེལ་པས་གཉི་གའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་འཛོག་དགོས་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གྱུན་བཟུང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། གྱུན་བཟུང་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མ་བསྟན་ལ། ས་བཅུ་ལའང་མིང་ཅོམ་ལས་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་མེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་ལྷོ་སྤྱི་རྣམས་ལས། སྤྲོམ་རྣམས་པ་གཉིས་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལྷ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱོད་མི་འགལ་བར་ཐལ། གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྤྱོད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉི་གའི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་གཉི་གའི་མདོར་པའི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྱུན་བཟུང་ལས། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ནི་གཉི་གའི་མདོར་པའི་སྤྱོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོར་པ་གཉིས་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉི་གའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ། འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉི་གའི་ལམ་གྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིན་པ་ཆེ་འབྱེད་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟོག་སྟགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་སྒྲ་ལས། ལམ་མཚོག་གཉིས་ཀར་དགོས་པའི་ཐུན་མོང་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉི་གའི་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གཉི་གའི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ན།

མ་ཁྲབ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་སྡེ་སྡོད་ཟུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཞེ་ན་བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་སྡོད་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཀའ་
ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འདས་རྒྱ་ནག་མ་ལས།
རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་འབྲིང་དང་དབང་པོ་རབ་བོ། དབང་པོ་འབྲིང་ལ་ནི་མ་ར་རྩ་སེར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱར་ཏེ། དབང་པོ་རབ་ལ་ནི་མའི་ནང་ནས་ཁྱེད་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཉ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དབང་པོ་ཐ་མ་
ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མེ་བསྐྱར་ཏེ། དབང་པོ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་སྟེད་ཅན་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིས་ནི་བརྟེན་ཏེ་གཞན་ཕན་བཟང་པོ་རིགས་མེད་ལ་མངོན་མཐོང་ཆོས་འཁོར་ཟུར་དུ་བསྐྱར་ཟེར་བ་དང་། དམ་ཟེ་སྡེ་ནས་རང་རྒྱལ་རིགས་
ཅན་ལ་དེའི་ཆོས་འཁོར་ཟུར་དུ་བསྐྱར་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱང་ཞེགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མདོའི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དབུ་སེམས་གཉི་
གའི་མདོའི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེར་མདོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་གཉི་གས་རང་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་
སྟེ། རང་རང་གིས་དེ་ཉམས་ལས་ལེན་ཀྱང་སེམས་ཅན་པས་གཞལ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རང་གཞུང་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་དགོངས་པ་
ཅན་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གཞུང་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་བབ་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
རིགས་པ་ལས། དེ་ཉམས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་ནི། འོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་རང་གཞུང་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་
གང་ཡང་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རང་གཞུང་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་ཞིག་མེད་ན་མདོ་གང་གི་འང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་རང་གཞུང་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་རིལ་བོ་ཞིག་འཛིག་དཀའ་ལ་ཤེར་མདོ་ཉ་བྱང་དེའི་རང་གཞུང་མིན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེ་དེའི་
དགོངས་པ་ཕལ་པར་འགྲོ་བ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ནི། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་ཞེས་པའི་དོན་དེའི་སྐྱེས་ཟེན་ཉམས་
ཁས་སྦངས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྩོད་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པའི་མཁས་པ་མེད་
པར་ཐལ། དེའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ནས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ཉམས་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི།
ཁྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལྷང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ཁྱེས་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ངོས་འཛིན་པ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་
དེ་ཉམས་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས། བཏགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་སྒྲོལ་བའི་མཁས་པ་གཏན་མེད་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མཁས་པ་ཅན་ཡོད་ཀྱང་བརྟག་པ་མཐའ་ཆོད་པར་བྱས་པའི་མཁས་པ་མེད་པའམ། ཡང་ན་མདོ་རང་གི་སྟོན་ཚུལ་ཞལ་
མི་གསལ་བའི་དབང་གིས་དེའི་དགོངས་པ་དེ་ཉམས་ཡིན་ན་མིན་ཞེས་རྩོད་པ་འོང་དོན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། རྩོད་པ་ཡོད་
མེད་ནི་མདོ་དེའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟོན་པས་དེ་ཉམས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་པས་བརྟགས་ན་རྩོད་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་ཡི། རྩོད་པ་

གཞན་མེད་པར་སྒྲིན་པ་མིན་ནོ། ཁྱེས་དང། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། མདོ་འདིས་དེ་ལྟར་བཤད་མི་བཤད་ལ་ཁ་མི་གསལ་བའི་དབང་གིས་རྩོད་པ་
མེད་པས་རྩོད་གཞིའི་གནས་མིན་པ་ལགས་གྱུ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་རྩ་བུས་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེའང་མདོ་དཔེ་དོན་ལ་རྩོད་པ་འོང་ཚུལ་ལ་མདོ་རང་གི་སྒྲིན་ཟེན་མི་གསལ་བའི་དབང་གིས་མདོ་དཔེ་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མིན་
ཁྱེས་རྩོད་པ་གཅིག་དང། མདོ་དཔེ་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་ཀྱང་དེ་དགོས་དབང་ཡིན་པས་རང་ལུགས་སུ་མི་རུང་ཁྱེས་རྩོད་ཚུལ་དང་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐལ་འགྱུར་བས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ་རྩོད་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྟ་བོ་དེ་
འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉི་གའི་རྩོམ་གཞིར་འཛོག་པ་འདྲ་བར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པ་བར་བ་དང་
འདྲ་ཞིང། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྟ་བོ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉི་གའི་སྒྲིན་ཟེན་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བར་མཐའ་གཉི་གས་དེ་ལྟ་གཤམ་བརྩམས་ཁྱེས་པ་དེ་གཉི་གའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛོག་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྒྲིན་ཟེན་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྒྲིན་ཟེན་སྒྲི་
ཇི་བཞིན་པའི་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལ་བྱེད་དགོས་པས་དཔེའི་སྒྲིན་ཟེན་ལྟར་གྱི་
དེ་ལྟ་ཆོད་མས་བསལ་བ་ཡིན། ཐ་མའི་སྒྲིན་ཟེན་གྱི་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་རང་རང་གི་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་ལུགས་རེ་ཐུར་བཤད་པ་ལྟར་
ཡིན་པས་ལྟ་བུའི་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་མིང་འདྲ་འདྲ་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྟ་བར་བའི་སྒྲིན་ཟེན་སྒྲི་ཇི་
བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་བའི་སྒྲིན་ཟེན་ལ་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་མིང་མཐུན་
པའི་གཤམ་ཆོད་དང་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་
གཞི་དྲི་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྒྲིན་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་ཉིད་ལས། མདོ་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་སྒྲིན་གྱི་སྐབས་ཡོད་ལ་འདིར་མེད་པ་ནི་སྒྲི་ཇི་བཞིན་
པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་རུང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཁྱེས་འཁོར་ལོ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འབྲེན་དགོས་པར་
མཐོང་ནས་དཔེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མདོ་དེ་གཉིས་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པར་མི་རུང་ཁྱེས་བསྐྱབས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲིན་དཔེའི་སྒྲིན་ཟེན་ལ་གཞོད་བྱེད་
མཐོང་ནས་དེ་རྩིས་དགོངས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འབྲེན་དགོས་སྟུང་དགོངས་གཞི་ཆོས་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དོན་སྒྲིའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཐད་ལྟར་དུ་གོ་ནས་དེ་རྩིས་དོན་སྒྲིའི་གྲུབ་མཐའ་
ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང། ཐར་པ་དོན་གཉིས་བཙས་མིན་སྟེས་ནས་གཞོད་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལྟ་སྟེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ནི་དོགས་པ་སྒྱུ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཅིག་ཡིན་ཏེ། བ་རོལ་བོ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པར་གསུང་བ་བོ་དང་ཆ་བྱེ་ནས་གསུང་བ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་གཅིག་གི་སྒྲིན་ཟེན་ཁས་ལེན་ལ་གཅིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ནང་འགལ་ཏེ། ཕྱི་མ་ཤེས་བྱེད་
དུ་རུང་ན་ལྟ་མ་ཤེས་བྱེད་དུ་རུང་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གསུང་བ་བོ་ལ་བྱོགས་གཅིག་ནས་འཁྲུལ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་བདེན་ཡང། སྒྲིན་པས་ནི་མཁྱེན་
བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་ལུགས་གཅིག་དང། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་འབྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འབྱེད་
པའང་རིགས་པས་འབྱེད་དགོས་པས་མཁས་པས་མཐའ་ཆོད་པར་དཔྱད་ན་རྩོད་པ་མི་འཇུག་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པས་མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་

ཟེན་ལའང་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཅུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན་སྒྲིན་པའི་བཀའ་ལ་འདི་ནི་དང་དོན་ནོ། །འདི་ནི་ངེས་དོན་
ནོ་ཞེས་གྱུ་ཚུལ་དུ་དང་ངེས་འབྱེད་མི་ཅུང་བས། སྒྲིན་ལ་མདོ་དཔེ་དགོངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སམ་གཞན་དུ་འབྱེན་དགོས་ཞེས་ལགས་པར་
བརྟགས་ཏེ་དེ་ནས་དང་ངེས་འབྱེད་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་སྒྲིན་མའད་དོ། །

ཁ་ཅིག་སྒྲིན་བྱུན་ལས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཡིན་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་ཅུང་གི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི། གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི་གཙོ་བོའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་བཀའ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་ཅུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
དྲིས་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་ཅུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྤྲ་ལྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་
ཚུལ་མི་འདུ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་དང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་འདི་འདུ་བའི་དང་ངེས་དབྱེད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དེ། ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བགོ་
བར་གསུངས་པའི་སྒྲིན་ཚུལ་ནི་བདག་མེད་སྒྲིན་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། དྲི་བ་ཞུས་ནས་དང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུའི་ཚུལ་འཁོར་གཞིར་བཞག་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་འདི་ཉིད་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་
པ་སོགས་སུ་སྒྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་དང། འོག་ཏུ་འདུ། མདོ་སྤྲ་གཞན་རྣམས་འདིའི་དང་ངེས་དབྱེད་པའི་
གཞིར་འོང་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་ནས་བཀའ་ལ་འཁོར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འཁོར་གསུམ་དུ་འདུ་
བར་ཐལ། གསེར་བྲེད་ལས། ཚུལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་མ་
མཐའ་ཡས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲ་ལྡེ་ཚན་དུ་བསྟན་ན་དུས་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་གསུངས་པར་མི་འདུ་བ་མེད་པས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཚུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གོ་སྒྲ་བར་བསྟན་ནས་ཚུལ་གྱི་འཁོར་
ལོ་གསུམ་གྱི་མེད་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས། ཞེས་དང། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་ཐུར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་ཁྱབ་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིན་པའི་འཛོག་པར་གྲུབ་ན་སྐབས་འདིར་དང་ངེས་སུ་འཛོག་
རྒྱུའི་མདོ་གསུམ་ཡང་གོ་རིམ་ལྟར་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་དང་འགྲིག་ཡོད་པས། བྱེ་བྱག་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་དེས་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ།
འདི་ཉིད་ལས། དུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་དོན་དུ་སྒྲིན་
པ་ཡིན་གྱི། དུས་དང་པོར་གསུངས་ཚད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུས་དང་པོར་མ་རྩ་སེར་སྤྲ་ལྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་
བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བྱ་གསུངས་པ་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཙོ་བོ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
འདིའི་དོགས་པ་གཙོ་བོ་ལུགས་ནི་གོང་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་ལ། འོ་ན་འཁོར་ལོ་
དང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེའི་ནང་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། སྤྲ་ལྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་པོར་ཡང་གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྤྲ་ལྡེ་ཚིགས་ཤིག་
གསུངས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དོགས་པ་གཙོ་བོ་དོན་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་

མིན་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་བསྟན་བྱ་ཙམ་སྟོན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་ཅིང་མེད་དེ། དཔེར་ན། དངོས་པོ་ལ་ཐུན་མིན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་ཏུས་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཤེས་ཐུན་མིན་
གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏུས་ན་འབྲེལ་བ་མ་གཏོགས། དངོས་པོ་ལ་ཐུན་མིན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་བྱར་གྱུར་པའི་རྟག་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏུས་ན་འབྲེལ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། རྩེ་སྒྲ་མས་ཏུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གཟུང་གིས་དོགས་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཞེས་ལུང་འདིས་ཏུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་
འཁོར་ལོ་དང་པོས་མ་ཁྱབ་པར་བསྟན་གསུངས་པའང་མཁས་པ་མུ་མའི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གསུངས་
པ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མིན་པ་ལ་བྱེད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཙམ་ལའང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་
འགྱུར་བ་ལ་འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཞེས་སྟོས་པས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང། རྩེ་བཙུན་དམ་པ་
དེས་ཀྱང་སྒྱུར་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དྲིས་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཁྱབ་པར་
མི་བཞེད་སྟངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཀྱང་སྒྱུར་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྟོན་པ་འཛིག་ཚུལ་
རྒྱུད་ལྷེ་སྒྱུ་རྣམ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་གྱི། ཏུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་སྟགས་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན་འདི་ཉིད་ལས། འཁོར་ལོ་
གསུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའང་ཐུར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ།
དཔེར་ན་མུ་དན་ལས་འདའ་ཁར་འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་གསུངས་ཀྱང་དེ་མདོ་འདིས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་
པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་ལྟར་འབྲེལ། གོང་དུ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མིན་པ་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་
ན་འདི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མིན་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་
མིན་རྒྱུ་དེ་དྲི་བ་ཞུས་ནས་ངེས་དོན་དུ་འབྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་དང། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་གྲུབ་དོན་གྱི་
སྐབས་འདིར་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་ཞེས་སྟགས་གྱིས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་རྒྱུ་དེས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། དེའི་ནང་ནས་ལེགས་ཕྱིར་ཆོས་འཁོར་རྣམས་དེ་ཡིན་གྱི།
འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཙམ་ལ་འདིར་ངེས་དོན་དུ་བཤད་རྒྱུའི་མདོས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་དེ་སྟོན་པ་མུ་དན་ལས་
འདའ་ཁར་གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་དེ་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་
དང། དེ་འདོད་ན། འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ན་འདིར་ངེས་དོན་དུ་བཤད་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི་སྟོན་པ་འཛིག་རིགས་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཏུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་འདིར་ངེས་དོན་དུ་བཤད་
རྒྱུའི་མདོས་མ་ཁྱབ་པའི་སྟོན་པ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པའི་སྟོན་པ་དུང་མི་འཛིག་
དྲིས་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པའི་སྟོན་པ་དུང་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དངོས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འདུལ་བ་མདོར་
བསྟུས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ལུང་ལྷེ་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྷེ་སྒྱུ་རྣམ་ལས། བདན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བའི་མདོ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང།

དེ་དང་བརྟེན་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒྲིན་མའི་འདུལ་བ་ལུང་དང། མདོ་བྱ་མེར་རྩེ་ལ་བ་དང། མདོ་ཕྱེ་ལས་བརྒྱ་བ་དང། མདོ་ཕྱེ་རྟོགས་བརྟེན་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོར་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན་ངེས་ཤིང་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་འདིར་ངེས་དོན་དུ་བཤད་རྒྱུའི་མདོས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལེགས་ཤིང་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའང་ཐུག་པར་ཤུག་ལེགས་པར་བྱེ་བ་རྣམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིན་ཞེས་པའི་ཡིན་རྒྱུ་དང་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་མིན་རྒྱུ་གཉི་ག་བསྟེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩེ་སྒྲིན་མའི་ཁྱབ་པའི་སྒྲིན་མའི་འདོག་ཚུལ་འདིའང་དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་དུ་འདོག་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མདོར་ཉེ། ལྷ་དཔལ་ལས་འདའ་ཁར་ཞེས་སྒྲིན་མའི་དགོས་པ་དུས་ཐ་མར་གསུངས་པ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ངེས་ཤིང་གྱི་དེས་མ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིན་དུ་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་ལོ་བཞོ་བ་ལ་བསྐབ་པར་གསུངས་པ་བཞག་པའང་ལུང་ཕན་ཆོགས་ལས། ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་ལོ་བཞོ་བ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དང་པོར་བཅས་པའི་འདུལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོར་གྲུབ་པ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྐབས་སྐབས་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཕྱེ་བཞིའི་ནང་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་གང་ལའང་མི་འགྲིག་གོ། སྒྲིན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འདོག་ཚུལ་ལ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང། བརྟེན་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉི་ག་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང། ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲིན་མའི་ཀྱང་རྒྱུ་ཕྱེ་སྒྲིན་མའི་ན་ཞེས་བརྟེན་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་གསུངས་ནས་མཇུག་ཏུ་རྒྱུ་ཕྱེ་སྒྲིན་མའི་ལུགས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པ་ལ་དབག་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ལུགས་བྱས་ཆོག་ཀྱང་འདིར་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་གཞུང་གི་དངོས་ཟླ་དང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་ཞིང་སྒྱེ་ཁྱབ་ཏུ་འདོག་བདེ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་འདོག་ཚུལ་འདི་ཡིན་པས་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིན་མའི་འདོག་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་གཅིག་ཅར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་ཅར་བསྐྱར་ན་དང་པོ་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་དུས་མཁའ་ཕྱིའི་སྒྲིན་མའི་འདོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱུང་རང་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རིམ་ཅན་དུ་མ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་ན་དང་པོ་འདི་བསྐྱར། དེ་རྩེས་འདི་བསྐྱར་ཞེས་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དང། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉི་ག་དངོས་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱུང་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་བརྟེན་བྱའི་སྒྲིན་མའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཆོག་དེས་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་བརྟེན་དོན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱར་བའི་གསུང་གཅིག་ཕུ་དེས་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག་ཏུ་གསུངས་ཀྱི་དོན་ཆད་མེད་པའི་མདོ་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་དུ་བྱངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་གསུང་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གསུངས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འཁོར་ལོ་གསུམ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་འཆོམ་པའི་ངེས་ལན་བརྟེན་བྱ་མི་འདུ་བ་དེ་སྟོང་ཀྱང་གསུང་གཅིག་གིས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་པོའི་ལཱ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཆོག་ཁང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ལྷན་ལྷན་

[illegible]

ཕྱིན་ཚུལ་བཞིན། དེ་བཞིན་གསང་ལྷགས་ཚུལ་རབ་གསུངས། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུས་དང་པོ་དང་བར་བར་ཡང་འཛིག་མི་ཐུབ་པར་
ཐལ། བར་དུ་རྒྱ་བ་བརྟེན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་སྟགས་ཆས་མི་འདྲ་ལ། ཕྱི་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་
བསྐྱོར་བ་མཐོང་ངོ་ཁེས་བསྟགས་པ་ལྟ་བུ་ལྷ་མ་ལས་ལྷགས་སུ་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་སྤང་ཆོད་དེ་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང། སྤྱི་ཆོད་བར་དུ་འཛིག་
པ་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཚན་ཅེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་བྱེད་པ་སྤྱི་ཆོད་ཆོད་དང་འཁོར་འདྲུ་ཐེབས་ཀྱིས་མི་
བྱེད་དེ། ཐུན་མོང་གི་སྤང་བ་གཙུག་ཆེ་བ་སྟགས་ཤེས་དགོས། ཁེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འདུག་པའི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེར་མ་འགྱུར་ལ། ཆོས་སྤྱི་གསུམ་པ་དང་བར་དུ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་དེའི་བར་ལ་ཚུམ་པ་མཛད་པ་མང་ཡང་ཆོས་སྤྱི་
གསུམ་པོ་གྲགས་ཆེ་ཚུལ་དང་བཤད་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱི་ལོ་
ཤར་མདོ་དང་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དུས་ཀྱི་དགའ་བོ་འཁོར་དུ་མེད་པས་དེའི་ཆོ་ཤར་མདོ་གསུངས་པ་ཡིན་ན།
མདོའི་སྤྱོད་གཞི་ལས། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀྱན་དགའ་བོའོ། ཁེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དུས་འཁོར་རྩ་
རྒྱུད་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ལས། ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཙུག་པའི་ཉིན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། བརྟེན་གཉིས་པ་ནག་པ་ཉ་ལ་ཐྱི་རྩ་རྩ་ཀ་ཏ་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ལྷག་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་སོ། ཁེས་གསུངས་པས། བརྟེན་གཉིས་པ་ཁེས་པ་དང་བསྟན་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་དེར་གསུངས་པར་བྱེད་དགོས། ཐེག་པ་
གསུམ་སྟོན་པར་མཛད་དེ་ཁེས་པ་དང་བསྟན་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་ཕལ་ཆེར་བསྐྱོར་བེན་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་རྒྱུའི་ལོ་དེའི་ནག་ལྷ་ལ་བྱེད་
དགོས་པས། དུས་འཁོར་བ་ལྷ་མ་རྣམས་ལྷགས་དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་འདོད་པ་མ་གཏོགས་དེའི་ཕྱི་ལོའི་ནག་ལྷ་ལ་བྱེད་པ་ལྷགས་གང་དང་ཡང་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་དང་པོ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཤར་མདོ་གསར་དུ་གསུངས་པའི་ཆོ་ཀྱན་དགའ་བོ་མེད་ཀྱང་དེ་ཐོས་པ་འཛིན་པའི་
མཚལ་ཡིན་པས་ཕྱིས་བསྐྱར་ནས་གསུངས་པ་འདམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དགེ་སྤྱོད་གཞན་ལས་ཐོས་པའང་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་པར་བཞག་ཆོག་པ་
དང། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ཁེས་པའང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་རྒྱན་སྤང་ལས་ཞིབ་དུ་གསུངས་པ་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་
ལྟར་ཡིན་པས། དོན་གྱི་ཐུ་ཆེན་དང་ལེའུ་གོ་རིམ་ངེས་གཟུང་སྟགས་བཀའ་བསྟུན་པའི་དུས་དང་བམ་གྲངས་སྟགས་བསྟུར་བའི་དུས་སུ་གོད་པ་ཡིན་
ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་འདི་ལྟར་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དུས་ཀྱི་བརྒྱུད་སྤོང་པ་ལ་སྤྱོད་གཞི་དང་ཡོངས་གཏད་མ་ཆང་ན་ལེའུ་སོ་གཉིས་དང་ཤོ་
ལོ་ཀ་བརྒྱུད་སྤོང་མ་ལོང་བས་བརྒྱུད་སྤོང་པར་འཛིག་མི་ཐུབ་པ་འདམ། དེ་ལ་ཡང་ཆང་ན་ཕྱིས་ཀྱིས་དེ་ལ་ལྷག་པས་བརྒྱུད་སྤོང་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་
ཟེར་ན། གསར་དུ་ཆོས་པའི་ལོ་འདུག་ལོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་བ་བརྟེན་གཉིས་ཆང་དགོས་ཀྱང་ལོ་སར་མ་ཐག་རྒྱ་བ་བརྟེན་གཉིས་པ་བྱུབ་མི་དགོས་
པ་དང། སེམས་ནི་ལྷ་མས་བྱང་རྒྱུ་བར། ཁེས་སྟགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྟོན་མི་འཇུག་གོ།

དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བརྟེན་གཉིས་པ་ཁེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ས་
ག་རྒྱ་བ་དེ་ནས་བརྟེན་པའི་བརྟེན་གཉིས་པ་ལ་བྱས་ནས་ཀྱང་བཤད་ཆོག་པ་གང་ཞིག ལོ་དེའི་བརྟེན་གཉིས་པར་བྱེད་ནའང་དེ་དུས་འཁོར་རང་ལྷགས་
ཡིན་པས་ཡོངས་གྲགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བྱ་སྟོན་དང་མཁས་བྱུབ་རྩེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་དུས་
འཁོར་པ་ལ་དེ་འདྲའི་བཤད་པ་མ་བྱུང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མཁས་བྱུབ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དེ་ནས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་བ་བརྟེན་

གཉིས་པ་ནག་པའི་རྒྱ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་བས་དུས་འཁོར་ལྷགས་ལ་ལོ་མགོ་ནག་རྒྱ་ནས་འཛིན་
པ་དང་ས་ག་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་དེའི་བཅུ་གཉིས་པར་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། ལྷག་ཁྱིམ་གྱི་
རི་མོ་ཤར་བ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་རབ་བྱུང་གི་ལོ་ལྷ་བྱུར་ཉོར་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ཤར་ནའང་ཆོས་ཞག་གི་རྒྱ་བས་ཁྱིམ་ཞག་
གི་རྒྱ་བའི་དོད་མ་ཐུབ་པར་ཞག་གཅིག་མ་ལོང་ཅན་རེ་ལྷག་པ་བསགས་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷག་ཁྱིམ་གྱི་རི་མོ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་འཆར་བའི་ལོ་དེ་
གཉིས་ལ་ཡར་ངོ་རྒྱུན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ནག་རྒྱ་ལོ་མགོར་བྱེད་དགོས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཞག་བཅུ་གཅིག་པ་གཉིས་ཕྱི་ལྷ་བྱས་པས་རགས་ཅིས་ཀྱིས་ཉོར་རྒྱ་
གསུམ་པའི་ཉེ་ཤ་གཉིས་ལ་འཆར་བས་ལོ་དེར་མར་ངོ་རྒྱུན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ས་ག་རྒྱ་བ་ལོ་མགོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉེ་མས་
ནག་པའི་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་ཆ་གསུམ་ལ་ལོངས་བྱུང་བེན་ཏེ་བཞེ་ཆར་སྒྲིབས་པ་ནས་ལྷག་ཁྱིམ་གྱི་རི་མོ་ཤར་བས་ལྷག་ཁྱིམ་དང་ས་ག་མཉམ་དུ་རྒྱུགས་པ་
ཞིག་ཡོད་ལ། ལོ་དེར་ལྷག་ཁྱིམ་དང་ས་ག་སྒྱུར་དགོས་པས་ལོ་མགོ་འང་དེ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་མེད་འོད་ལས། ལྷན་པོའི་སྟོང་དུ་མ་བྱ་འདྲིར་
ལྷག་ལ་ཉེ་མ་གཉིས་པ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ས་ག་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པའང་
འགྲེལ་ཆེན་དུ་ནག་རྒྱའི་ཆོས་གཅིག་དང་ལྷག་ཁྱིམ་སྒྱུར་བའི་བཤད་པ་མང་བས་དེར་སྒྲོ་བསྟན་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། རི་མོ་འཆར་མ་ཕྱིའི་དབང་གིས་ལོ་
མགོ་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བྱེད་པ་འདི་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རིགས་ལྷན་དྲིས་ལན་ལས། དུས་བཞིའི་མཐར་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལོ་
དཔྱིད་རྒྱ་བ་བའི་གནས་སྟོང་ལ་གཟུང་ཐམས་ཅད་སྐར་མ་ནམ་གྱའི་སྟེང་དུ་སྟོངས་པ་ལ་ལྷགས་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འགྱུར་ཞིང། སྐར་
ཡང་ནང་བར་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་ཚུལ་པ་ན་ལོ་རབ་བྱུང་རྒྱ་བ་དཔྱིད་རྒྱ་འབྱིང་པོ་ནག་པས་ཉ་བ། གཟུང་ཉེ་མ་སྐར་མ་ཐ་སྐར་སྒྱུར་བ་
ནམ་སེལ། བྱེད་པ་སྟེ་སྐར་སྐར་ཤར་ནས་ཤར་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལོའི་དང་པོ་རབ་བྱུང་དང། རྒྱ་བའི་དང་
པོ་ནག་རྒྱ། རྒྱ་སྐར་དང་པོ་ཐ་སྐར། གཟུང་དང་པོ་ཉེ་མ། སྒྱུར་བའི་དང་པོ་ནམ་སེལ། བྱེད་པའི་དང་པོ་སྟེ་སྐར་དུ་བྱས་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་བ་དང་པོ་ནག་རྒྱར་བྱས་པ་ནི་དེ་འདྲའི་དུས་བྱེ་བྲག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་གཟུང་མིན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོའི་པར་བྱིན་གྱི་མཆན་དུ་ཕྱི་དེ་ལོ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ། དེ་སྐབས་གོང་གི་རྩོད་པ་མ་སོང་བར་
ལྷགས་གཉི་གའི་ཞིབ་ཆ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། ནག་རྒྱ་དང་ས་ག་གཉི་ག་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོ་རྒྱ་
མར་ནག་རྒྱ་ནས་ལོ་མགོ་གཟུང་ན་ཕྱི་མར་ས་ག་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་ཚུལ་མེད། ལོ་རྒྱ་མར་ས་ག་ནས་ལོ་མགོ་གཟུང་ན་ཕྱི་མར་ནག་པ་ནས་ལོ་མགོ་
འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་བ་བཤོལ་མ་ཡིན་པར་ལོ་གཅིག་པོ་དེའི་མགོ་མཇུག་ལ་ནག་རྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བའམ་ལོ་དེའི་
མཇུག་གི་དཔོ་རྒྱ་དང་ཕྱི་མའི་ལོ་མགོའི་ས་ག་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་ནག་རྒྱ་ཞིག་ཆད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལོ་
རྒྱ་མ་ས་ག་ནས་མགོ་བཟུང་ཕྱི་མ་ནག་རྒྱ་ནས་མགོ་བཟུང་ན་ལོ་རྒྱ་མ་དེར་ནག་རྒྱ་མ་ཆད་པར་ཐལ་བའམ། ལོ་རྒྱ་ཕྱིའི་ནག་རྒྱ་གཉིས་བསྟུང་ནས་འོང་
བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཡར་ངོ་མར་ངོའི་མིང་འདྲགས་ལྷགས་ཅན་སོ་སོར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆད་ལྷག་བྱུང་བ་མིན་པས་སྒྲིན་
མེད་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་པར་སྐྱང་ཡང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་ཉ་ཅང་མ་སྒྲིབ་ཏེ་དཔྱིད་པའི་སྒྲོ་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཤར་མདོ་གསུངས་པ་དང་མཉམ་དུ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པར་བཤད་པ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་མཛད་
ནས་ཞེས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། དེས་མདོ་ཕྱོགས་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་གསུངས་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། གསུངས་པའི་གོ་

རིམ་བསྟན་པ་མེན་ལ། ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ལོ་གསུངས་ནའང་སངས་རྒྱས་པའི་བྱི་ལོ་མ་གསུངས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ཐང་པའི་དུས་
ཆོགས་ལས། རྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བྱི་དེ་ལོ་ནག་པ་སྐྱབས་དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང། དེ་རྗེས་
སྐར་ཡང་ཟུང་ན་ལས་འདས་ལོ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ལ་ནང་འགལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ། རྟོན་
པས་གདུལ་བྱའི་ངོ་བོར་དུས་དང་བོར་ཙ་རྒྱུད་མ་བྱི་རིམ་པར་དུ་མ་གསུངས་པ་ལ་འགལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ། དཔེར་ན་རྟོན་པས་
གདུལ་བྱའི་ངོ་བོ་ཤར་བྱིན་གྱི་མདོ་དུས་མ་བྱི་རིམ་པར་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། ལྷན་པར་བཀའ་བརྒྱུད་རྟོན་པ་གཅིག་པོ་དེ་གདུལ་བྱའི་ངོ་
བོར་དུས་མ་བྱི་རིམ་པར་ལན་གཉིས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དཔལ་འབྱེད་གི་མདོའང་གྲོང་ཁྲུང་མཐའ་མེད་
དུ་བྱོན་ནས་བྱ་མོ་དཔལ་འབྱེད་ལ་གསུངས་ཏེ་སྐར་རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གསུངས་ཚུལ་མདོ་རང་ཉིད་ལས་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བསྐྱར་ནས་གསུང་བ་མི་འཐད་ཟེར་བ་རྣམས་ཁེགས་སོ། །

ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བཀའ་བསྟུ་བ་པོའི་རྣམ་གཞག་ནི་སྐབས་འདིར་དོགས་པ་རྒྱུད་ཡང་སྤྱིར་མཐོ་ཆེ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ། ཉན་ཐོས་ལྡེ་པ་ལྟ་
མ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཀྱིས་ལྟོང་གསུམ་བསྟུ་བའི་ཆེ་མ་བསྟུས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་དེ། ཕྱོགས་ལྟ་འགོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབུ་མ་སྤྱོད་བོ་ལས། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་སོགས་སུ་མ་བསྟུས་ཕྱིར། །
རིག་བྱེད་མཐའ་ཡི་ལྟ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་ལན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བཟུང་
ན་བཀའ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཉན་ཐོས་ལྡེ་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་བསྟུབས་པ་དང། ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་ཀྱང་སྤྱད་པ་
པོ་མེད་མི་དགོས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་བཅུན་པ་སྐྱ་མའི་མདོ་སྟེ་ལས་མདོ་དེ་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་
བཅུན་པ་སྐྱ་མ་གཅིག་བྱ་ལས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང། ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས་རང་ཉིད་རྟོན་པའི་དབུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཙམ་ལ་དངོས་སུ་
ཉན་ཅིང་དེས་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆོས་ལུང་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ཞིག་དགེ་སྟོང་གཞན་ལས་ཐོས་པར་གསུངས་ལ། རྟོན་གྱི་ལོ་དེ་སྟེད་ཅིག་ཏུ་ཉིས་སྟོང་བོ་དེ་
ལས་མ་གསུངས་པར་ཁས་ལེན་མི་རུས་པས་དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོས་ལུང་ཐམས་ཅད་མ་བཟུང་བར་འགྲུབ་པ་དང། བ་ད་ལིའམ་འོད་སེལ་
གྱི་མདོར་རྟ་ཅང་ཤེས་བཟང་པོའི་རྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ཞིག་གསུངས་པ་དེའང་དེས་མ་བཟུང་བ་སོགས་དེ་འདྲ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དབུ་མ་
སྟོང་བོར་ལྟོས་ཆོག་བཀོད་པ་ལས། སྐུ་མ་ཀུན་དགའ་བ་ཏེ་ལི། སྟུག་བསྐལ་ལུང་བོ་ས་པ་དང། འཆར་བྱེད་སྟོང་པ་འཆར་བ་དང། གང་བོ་སྤངས་པ་
རམས་པ་དང། ཟུང་ན་འདས་དང་ལུལ་འཁོར་སྟོང། ཞེས་བྱ་གཞན་ཡང་འགྲོ་བའི་མདོ། ཙ་བའི་སྤྱད་པར་མ་ཆང་བས། རྒྱས་པ་མེན་པར་རྟོགས་
པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཆོགས་བཅད་དེ་རྣམ་བཤད་རིགས་པར་བཀོད་པ་ལས། སྐུ་མ་ཀུན་དགའ་འོད་སེལ་དང། སྟུག་བསྐལ་ལུང་སྟོན་ས་སྟོན་
དང། འཆར་ཀ་སྟོང་ཉིད་ཚུ་ལས་སྟོས། གང་བོ་ས་མཚོ་ཚུ་ཤིང་དང། ཟུང་ན་འདས་དང་ལུལ་འཁོར་སྟོང། འགྲོ་བའི་མདོ་དང་དེ་བཞིན་གཞན། །
ཡང་དག་བསྟུས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། མཐའ་དག་མིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འགྲུར་ལྷན་ཙམ་ལས་རྒྱ་དཔེ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་
སྤང་ཞིང་འདྲེན་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་། འོན་ཀྱང་ཆོག་རྒྱུ་ཐ་མ་གཉིས་ལ། ཙ་བའི་སྤྱད་པར་མ་ཆང་བས། རྒྱས་པ་
མིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་འགྲུར་ལྷན་ན་བཀའ་བསྟུ་བའི་དུས་ནས་མ་ཆང་བར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་རྩ་ན་ཀུན་དགའ་བོས་མདོ་སྟེ་ཐམས་
ཅད་བཟུང་བ་མིན་པར་བཤད་པ་དང་འགྲིག ཡང། ཡང་དག་བསྟུས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། མཐའ་དག་མིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པ་དང།

དེའི་ཐང་གི་འབྲེལ་པ་ལས། ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་གཞི་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་
ད་ལྟར་ཉམས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལུང་ཡང་ད་ལྟ་ཟེ་པ་སོ་སོས་འདོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་བས་གང་བསྟན་པ་ལྟར་གནས་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དང། ཤེར་མདོ་ཀུན་
དགའ་བོས་བསྟན་ཀྱང་ཁྱེད་རྣམས་ལ་གྲགས་མི་དགོས་ཞེས་སྐབས་དོན་དང་ཡང་འགྲིག་པས་འབྲེལ་བྱས་ཚུལ་གཉི་ག་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་དགོས་སོ།
།གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འགའ་ཞིག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ཀྱང་བཀའ་མིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཀའ་མིན་ནས་
མ་བསྟན་པ་མིན་གྱི། དེ་དག་གི་ཡུལ་མིན་ནས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བདག་ཅག་གི་ཆ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉན་
ཐོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་ཉན་
ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་སྤྱད་པ་པོ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང། འཇམ་དབྱངས་དང། གསང་བའི་བདག་པོ་
དང། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང། རྒྱ་རྩལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསང་བ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བདག་པོར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་པ་གཏད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། གཞན་རྣམས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་བཛོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷང་ལོ་ཅན་ན་བཞུགས་པ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྩེས་སུ་
གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོ་ལྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆོགས་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་འཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བར་ཀུན་བཟང་གསང་བདག་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་པ་ནི་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་སྟོན་གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་ནི་གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་བོར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་པའི་ཆོག་རིས་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྒྲིན་
གསལ་ལས། བརྟན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་དུ་གྲགས། སྟོན་པ། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་འདིར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉླེ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ཡིན་ལ། རྩེ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དཀྱུལ་འཁོར་དུ་བརྟུག་ཉླེ་དབང་བསྐྱར་བའི་གསང་མཚན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་
བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་ཆེན་པོ་བསྐྱར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དབང་བསྐྱར་ནས་དེ་ཉིད་ལ་བསྟན་པ་
གཏད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་བསྟེན་བ་པོ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཟེ་སྤྱི་རྣམས་ལ། ཁ་
ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་བསྟེན་བ་བྱང་ཆུབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་དན་ལས་འདས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རྩྭ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བོ་མ་ལ་སྤྱོ་མ་ཞེས་བྱ་
བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱུང་ཕྱག་བརྟུ་འདུས་ནས། འཕགས་པ་འཇམ་དབའ་དང། བྱམས་པ་དང། ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ན་པ་འདུལ་བ་མདོ་ལྟེ་རྩེ་སྟོན་གསུམ་བསྟན་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ཨ་མི་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་དོ་
རྩེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་ཉླེ། རུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བསྟེན་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་

འདྲའ་ཚུལ་བསྟན་རྩེ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཁྲིམས་བསྟུན་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཕྱོགས་ལ་འདྲའ་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་ལས། དགེ་སྦྱོང་དག་། འདྲའ་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བར་དུ་མཚམས་སྦྱར་གྱི་ཆོག་རྣམས་ཚུགས་ལ་སྤྱོད་ཤིག་། ཁྱེད་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཀྱང་། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ལ་སོགས། །ཤུག་སེང་གོས་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། སྐར་འདི་ལྷར་སྤྱོད་ཤིག་ཅེས་རྩེ་སྤྱི་གནང་བ་ཡིན་གྱི། བསྟུ་ས་ཡིན་པའི་སྤྱོད་གཞིའི་དོན་བཤད་པ་མིན་པས་རྒྱུད་ལས་སྤྱོད་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུདེ་དོན་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲིན་གསལ་གྱི་མཚན་ལས། མདོ་སྤྱིའི་ཕྱོགས་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་མུ་ངན་ལས་འདས་རྩེ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་བསྟུ་ས་མཛད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྷར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིས་ཀྱང་བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་ཡོད་ན་སྤྱོད་གཞི་ནས་བཟུང་ད་ལྷའི་འདི་བཞིན་ཡོད་མི་དགོས་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་མུ་ངན་ལས་མ་འདས་བར་དུ་བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཙོད་མི་ཅུང་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ་ཉན་ཐོས་དངོས་གནས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་བསྟན་བྱེད་པར་ལས། སྤྱོད་སྤྱོད་གཙན་འཛིན་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དང་། ལྷན་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། ཚུལ་འདི་ལྷར་གསུངས་པ་ལས་ན་རྒྱལ་བོ་ཟས་གཙོད་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པ་མིན་ནོ། ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རྩེའི་དུས་འཁོར་ཟེན་བྱས་ལས། དེ་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་རྒྱུད་དོན་མི་ཤེས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་དཔེ་སྒྲིན་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་མདོ་ལྷགས་ལ་འདྲའ་འདོད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་སྤྱོད་ཆ་གསུམ་པའི་ལུ་ལས། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལྷོད་ནི་འཛིག་རྟེན་མཛོད་བ་བཞིན། །དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་གསུམ་པོ་ཆེ། །ཀ་པི་ན་དང་ནམ་གྲུ་ཀ་ཏ་ཡ་ནའི་བྱ། །གང་བོ་དང་ནི་རབ་འཕྱོར་འོད་སྤང་མཛོད་བར་གྱུར། །ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཀུན་དགའ་བོ། །ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷ་བ་བདག་གིས་མཛོད། ཞེས་སངས་རྒྱས་གང་དུ་བྱོན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེད་ཕྱག་བརྒྱ་སོགས་སུ་འདྲའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚོག་ཟུང་ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དང་དུས་ཆེན་པོའི་གོ་ས་རེར་སྟེབས་པ་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་རབས་མང་པོ་ལ་བདག་བྱས་ཏེ། དང་པོར་སངས་རྒྱས། བར་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་འཁོར་བའི་གཏིང་རྩོད་རྒྱུད་སྟེ་ཆགས་ལྷང་གི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་དང་མི་མཚུངས་པར་ཚད་མའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ལུ་ལ་ཡིན་ནོ། །གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་སྤྱོད་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐ་སྟེ་བཟུང་བོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་ན་ཉན་ཐོས་མཚན་ཉིད་པའི་མཚན་གཞི་གཟུང་རྒྱ་སྤྱོད་ཡོད་པ་སྤྱོད་ཤིག་། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བརྗོད་བྱེད་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་རང་ཉིད་ལས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལུ་སྒྲིན་ཚོས་འབྱུང་ལས། འདི་ལོ་ལྷ་བ་ཐེག་ཆེན་དུ་མཛད། དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་དག་ལས་ཐེག་རྒྱུད་དུ་བཤད་དོ། ཞེས་པ་ལྷར་ལོ་ལྷ་བས་བསྐྱར་དུས་དེ་ལྷར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་རྒྱ་དཔེ་ལ་ལང་ཐེག་ཆེན་དུ་བཤད་པ་ཡོད་པར་མདོན་ཏེ། སའི་སྤྱོད་འབྲེལ་ལས། ལུང་ཡང་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་འོག་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་བླ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་མདོ་ལས།
ཞེས་བར་སྟོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདེན་པའི་སྐབས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་ཡིན་ཆུ་བྱས་ཏེ་བྲངས་སྤང་ངོ་། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཀའ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་སྟོང་པ་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་ལུང་གི་གྲངས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོང་པའི་སྟོང་དང་བསྟན་ནས་དེ་སྟོང་ཅིག་གསུངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། འགྲོ་བ་སྟོང་པའི་སྟོང་ནམས་ངེ་སྟོང་པ། ཇེ་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྟོང་པ་
ནམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྟོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་དབང་རྩལ་ལ་བསྟན་པའི་བྲང་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་གནས་ལ་དེར་མི་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་དབང་པོ་མཐུ་ཆུང་བ་ནམས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བསྟན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྐལ་བ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཀྱང་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་བས་སྟག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་འདི་ཁོ་ན་དང་འབྱུང་ཆུལ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཉེས་དམིགས་འདི་ཙམ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ཞེས་ཁ་ཆོན་བཅད་པའི་སྟོང་
པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ངོས་བཟུང་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་མེད་ཅེས་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ལུང་གཅིག་ལའང་ཤོ་ལོ་གསེགས་ཀྱི་ཆོད་
བཟུང་སྟེ་འདི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་མེད་ཅེས་གྲངས་ངེས་བྱེད་མི་རྩིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གསེས་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་བ་
ཆོད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་སྟོན་གྱི་གྲངས་ངེས་བྱས་ཆོག་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་པོ་ལྷ་དང་ཁམས་བཙུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་དབྱེ་
བ་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་འདྲས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལུང་པོ་ལྷར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཙུག་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་
འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ནང་གི་སྟོང་པ་སྟོན་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་རྟོགས་པ་ལའང་མདོན་གྱུར་ཅུང་ཟད་མགོ་གཞོན་པ་
ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་ནས་བཟུང་། དེའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོན་པའི་སྟོན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེས་བྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བར་སྟེས་
བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོན་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཆ་ཆང་ཡང་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཕལ་ཆེན་ལྷེ་པའི་ལུང་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྩུར་གྱུར་པས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྟེས་སོ། །

གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞིག་མཁྱེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་སམ། ཉུགས་
སམ། མཐོང་ངམ། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་གཏམ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཀྱས་སམ། སྟེས་པ། འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་
ལས་འཕྱོས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དེ་མི་ཤེས་ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་མཐའ་དག་ཤེས་ཏེ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་རྣམས་པ་དང་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་བྱང་སེམས་ལ་བྱག་བྱ་
བར་བཤད་དོ། ཁོ་ན་རེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོ་ཆ་ཆང་བར་ཤེས་པར་ཐལ། དེས་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་ཆང་བར་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁོང་དུ་འདོད་མི་རྩིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དེ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་དང་། གདུལ་བྱས་དེའི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རྩ་བ་བག་ཆགས་དང་

བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་སྒྲར་སྒྲོབ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ནི་རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བའི་བྲང་དོན་ཡིན་པས་དེའི་དབྱ་བཅོམ་
རྒྱུ་མཁས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་སྒྲོབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱུ་
བཤད་ལས། འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིན་པའི་མཆན་གཞིར་མདོ་སྤྲོད་དགོངས་པ་ངས་འགྲེལ་རེལ་བོ་འཛིན་པའང་མི་འཐད་དེ། དེར་
ས་བརྩའི་དབང་ཕྱུག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩན་སྒྲིན་པ་ལ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་མཛད་པའི་དྲིས་ལན་གཞན་རྒྱུ་མཁས་འདིའི་མཆན་གཞིར་འབྲེལ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་བྲང་དོན་དང་ངས་དོན་ལྷན་པའི་ལན་སྒྲིན་པས་བཀའ་སྒྲུལ་བ་
དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིན་པའི་མཆན་གཞིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷན་གྱི་ལུ་
གཅིག་ཕྱ་འཛིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ལེགས་པར་བྱེ་ཚུལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མཉམ་དང། མེད་མཉམ་དང།
ཡོད་མེད་ཆ་བྱེ་བ་གསུམ་ལ་བྲང་ངས་སུ་འཛིན་ཚུལ་དྲིས་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་པལ་བའི་གྲུབ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། དེ་ཉམས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངས་དོན་དུ་འདིས་གྲུབ་དགོས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་
མཆིས་པ་དང་ངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་མདོར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ངས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དང་
སྐྱབ་མི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མདོ་རེ་རེ་ནས་མ་སྒྲིས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཆ་མ་བྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མཉམ་
དུ་སྒྲིན་ཚུལ་འདྲ་བའི་མདོ་ཆོག་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གང་གི་ནང་དུ་བྱང་ཡང་འདིས་བྲང་དོན་དུ་བསྟན་པར་འགྲོ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཡོན་ཏན་འབྲུང་གནས་གྱི་ལུ་ ཚུལ་བཞིན་ཀུན་དུ་དྲི་བའི་ལུ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ལང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྒྱུག་བོ་བཀོད་
པ། འོད་སྲུང་གིས་ལྷན་པ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱང་དེའི་མཆན་གཞིར་འོངས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིན་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ལེགས་
པར་རྒྱུ་མཁས་པར་བྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བ་རྒྱུ་མཁས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་བཞིན་བྱེ་བ་
རྒྱུ་མཁས་ཞེས་མང་ཆོག་སྒྲིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས། བསྟན་ཚུལ་འདི་ནི་ཞེས་བཅོད་བྱའི་ངས་ནས་བཤད་པའི་
མཆན་གཞི་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ཉམས་དང། ཆོས་འཁོར་སྐོར་བཞིན་པའི་ལུ་འདི་ནི་ཞེས་རྫོང་བུ་ལ་སྐྱར་ན་རྒྱུ་མཁས་ཉམས་བྱའོ། །ཞེས་བཅོད་
བྱ་རྫོང་བུ་ལ་སོ་སོར་སྐྱར་ཏེ་ཡབ་ཟས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་བུ་དེ་གི་ཆ་ནས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིན་པའི་ཆོ་
སྐོར་བཞིན་པ་འདི་ནི་ཟེར་དགོས་པས་ལང་གཤེགས་སོགས་ཡོང་དོན་མེད་ཀྱང། བཅོད་བྱའི་ཆ་ནས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིན་པའི་ཆོ་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་
བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདི་ནི་ཟེར་དགོས་པས་རང་དང་སྒྲིན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་མདོ་ལང་གཤེགས་སོགས་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་དོན་འདི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེགས་བྱའི་ཆོས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལང་
གཤེགས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དངོས་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་བཅོད་བྱ་ཚུགས་མཐུན་གྱི་
འཁོར་ལོ་ཐ་མར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཆན་གཞི་དགོངས་འགྲེལ་དང་དེའི་འཕགས་ལྷན་
གྱི་ལུ་གཉིས་དངོས་ཡིན་ལ། རྩོགས་གཏོགས་རྒྱན་སྒྱུག་བོ་བཀོད་པ་སོགས་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་པས་གཞུལ་ན་ལང་གཤེགས། མདོ་སྤྲོད་ས་བརྩུ་བ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟིང་བོའི་མདོ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་རྩོགས་མིན་ཀྱང། སེམས་ཙམ་པས་འདི་དག་བྲངས་ནས་ཤེར་རྩོགས་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབས་པས་
ལེགས་བྱའི་རྩོགས་གཏོགས་ཀྱི་མདོར་འཛིན་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ལྷག་སྟེ། དེ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་བཅོད་བྱ་སྒྲིན་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་དོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཡིག་ཆར་དགོངས་འགྲེལ་རིལ་པོ་འདྲིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་རིལ་པོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་རིལ་པོ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བརྩ་ཚྲིགས་པའི་གཞུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་རིལ་པོ་ལ་ལེའུ་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ལ་མང་ཉུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། རིལ་པོ་ཞེས་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བརྩ་ཡོངས་རྒྱུགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་མང་ཉུང་འབྲེད་མི་ཐུབ་ཀྱང་ལེའུ་བརྩ་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་ལེའུ་བརྩ་རེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མི་ཅུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལེའུ་བརྩ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདུན་གྱི་སྒྲིས་བྱ་ལན་འདེབས་པ་པོ་འདྲིའི་ལྷས་ཡོངས་རྒྱུགས་དང་འདྲིའི་ལྷས་ཆེ་ཆུང་དང་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་ཆུང་མི་ཆུང་གྱི་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ལྷས་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་ཡན་ལག་ཤ་དང་དབང་པོ་ཤ་སྟགས་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷས་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་མིག་ཡོད་པས་བརྩ་བྱིན་ཏྲ་བྱར་ཐལ་བ་དང་། ལྷས་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་སྒྲ་དང་སོ་སོན་སྟགས་སྟེ་བར་ཐལ་བ་དང་། མེད་ན་དབང་པོ་ཤ་ཆང་བའི་མི་ལྷས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་ཆོག་གི་འཁྲི་ཚུལ་ཤེས་སྤྱོད་རིགས་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲིས་པས་ཆོག་གོ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་དགོས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་འདི་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་སྤྱོད་ཡང་མཛད་པའི་དགོངས་དོན་ལས་གཞན་ཏུ་སོང་བ་མང་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་ཏུ་བསྐྱབས་ནས་གཞན་སྤེའི་རིགས་ཅན་བདག་ཏུ་སྒྲི་བ་ལ་ཞེན་པ་རྒྱུས་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པའི་སྒྲི་སྒྲི་ཆོས་པ་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བདེན་མི་བདེན་ནམ་པར་བྱེ་བ་ནི་ལྷར་བཤད་པའི་ལེགས་པ་རྒྱུ་པར་བྱེ་བའི་དོན་ཏུ་འདོད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱོགས་ཤུ་སྒྲི་བ་པོ་ནི་དོལ་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་སྟགས་སྟོང་པོ་རྟག་བརྟན་འདོད་པ་རྒྱུས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་ཚུལ་སྤྱེད་ཆུང་མདོ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་མདོ། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་བྱུག་རྒྱལ་པོས་ཁྱུ་པའི་མདོ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སོར་མོའི་སྤང་བ་ལ་ཕན་པའི་མདོ། དཔལ་འཕྲེང་སེང་གའི་ང་རོས་ཁྱུ་པའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱུ་གྱི་མདོ། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། ར་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱུས་ཡིན་ཞིང་དེ་བརྩལ་ལ་ཇོ་མོ་ནང་པས་སྟོང་པོའི་མདོ་བརྩལ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཡང་འདི་ཉིད་ལས། གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་འདྲིས་དྲང་ངེས་བྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཤུ་མས་སྒྲི་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་དྲང་ངེས་གྱི་ཚུལ་དེ་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པ་མེན་ན་ཞེས་འགོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་ཤུ་མའང་རྒྱུ་སྤེ་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མདོ་བརྩལ་བོ་དེ་བཀའ་ཐ་མའི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་དེ་དག་ལས་ཇོ་མོ་ནང་པས་འདོད་པ་ལྟར་ཏུ་བསྟན་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་དེ་དག་དྲང་དོན་ཏུ་བཞེད་ལ། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་དང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དོན་གཅིག་པར་མཛད་ནས་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་བཀའ་བར་བ་ཁོ་ན་ངེས་དོན་ཏུ་བཞེད་དོ། ཁཛོད་བརྩལ་བོ་དེ་བརྟེན་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། ཡང་ལ་ལས་ནི་དྲང་ངེས་གྱི་ཚུལ་འདྲིར་གསུང་བ་སྒྲི་ཇི་བཞིན་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་འདོད་ལ། ཤེར་མདོ་དྲང་དོན་བྱེད་མི་བདེ་བས་འགལ་བ་སྤྱོད་པར་འདོད་ནས་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གོ་བསྟོན་ནས་འཇོག་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མ་ངེས་དོན་ཏུ་གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞིང་དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྒྱུས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་སྟགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་བཤད་ལས། འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་ཀྱི་

དང་དེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལྟར་བཞག་བྱས་ནས་མདོའི་མཚན་གཞི་གོ་སྒྲིག་པ་ནི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དཔྱད་པ་ཆོག་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་གསལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བོད་མ་མང་པོ་བྱང་ལ། ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་རྟོག་གིས་ཀྱང། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི། ཤེར་
ཕྱིན་པ་ལ་ཆེན་ཆོས་པད་དགས། ཤེས་གསལ་ཁྱབ་བྱེད་དབུ་མ་ཆེ། ཟབ་ཡངས་ཚིང་པ་དང་བལ་བའོ། །ཞེས་དང། དུམ་ལས་ཆོས་སྐྱོར་ལན་གཉིས་ཞེས།
འབྱུང་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་བར་བར་འདོད། ཁྱེན་བདེན་མོད་གཞུང་འདིའི་དོན། ཐེག་ཆུང་གཅིག་ཤོས་གཉིས་སུ་འདོད། འདེམ་ན་སྤྱོད་གསུམ་
གཉིས་བཞིན། ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བྱ་ལྟར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཐོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དགོངས་འབྱེལ་སྐྱེས་
སྟངས་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མེན་ཏེ་རྟག་བརྟན་བཤད་པ་དང་དོན་ཡིན་ཞིང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཤེར་མདོ་རང་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བ་མཐོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་འཁོར་ལོ་བར་བལ་པར་མི་འབྱུང་སྟེ།
འདིའི་གཉིས་པ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་གཉིས་པ་མེན་ཀྱི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས། སྤྱོད་དག་ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་ཅུང་། ཞེས་པའི་སྤྱོད་གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་གཉིས་པ་མི་
དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ཅིང་དོན་པོ་བཞིག་དན་གྱིས་ཆར་བཅད་མོད། དགོངས་འབྱེལ་སྟངས་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོར་རང་
གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱབས་ནས་ཐོག་རྟོག་དང་དབང་པོ་རྩེ་སྐྱེས་བྱི་བའི་དལ་བ་བྱས་པ་ནི་རལ་གྱི་དགྲ་ལ་ཤོར་ཏེ་ཤུབས་ཀྱི་སྟངས་ནས་དཔའ་སྐྱང་
འདོན་པ་དང་འདྲ་བས་སྟངས་པོ་ཅིའང་མེད་དོ། །འདིའི་འབྲུལ་གཞིའང་སྟངས་པོ་རྟག་བརྟན་དང་བདེ་གཤེགས་སྟངས་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་དང།
གཟུངས་སྒྱུ་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་བྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་དང་དགོངས་འབྱེལ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་དགོས་
པར་བཟུང་ཞིང་དེ་གསུམ་ཐ་མ་ཐ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཚན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་སྟེ་འབྲུལ་བའི་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། སྟངས་ཐུན་ལས། ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་
གཟུངས་ཀྱི་དབང་བྱུག་སྒྱུ་པོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་བཤུ་མཁན་མཁས་པས་རྣམ་བཤུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ཞེས་པ་
ནས། འདིས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟངས་པོ་ལ་སྦྱོབ་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་དང་ཐ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་
དག་སྦྱང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཉིད་དེས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་སྤོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ན་རྣམ་བཤུ་གཅིག་ཉིད་སྦྱང་བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་
བ་ལྟར། གདུལ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་ཐ་རགས་གསུམ་སྦྱང་བྱེད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
དགོངས་འབྱེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང། རང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐ་
དད་དུ་སྦྱས་པ་དང་ཁས་སྐྱབས་འགལ་ཞིང། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་
རིམ་ཅན་དུ་འབྲུག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་ཞེས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་དོ། །
ཞེས་དང། རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་སྤྱོད་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡོངས་སྒྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟངས་པོའི་མདོ་དང། འཕགས་པ་དཔལ་འབྱེད་གི་མདོ་ལ་སྐྱེས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟངས་ཞིང་དྲི་མ་སྦྱོར་བར་བ་
ཡིན་པ་དང། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱོད་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པས་དེ་དག་གི་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་བསམ་

པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུགས་སྦྲུལ་གཉིས་སྟེང་པོའི་མདོ་བཅུ་ཞེས་བཞུགས་པའི་བྱུགས་མཐུན་དུ་བྱེད་ནའང། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་ལ། དཔལ་འབྱེད་གི་མདོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པོའི་མདོ་སོགས་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
བསྟན་པ་དང། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དང་དེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་སྒྲིལ་བཞིན་པ་ཡིན་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཤད་ལ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོས་སྟོ་
གྲོས་མི་ཟད་པ་ལྟར་བདེན་གཉིས་གཙོ་བོར་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་སོགས་གནད་ཆེ་ས་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པས་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་
བྱར་མི་རུང་བའི་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་སྟོང་ཐུན་ན་གསལ་བས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་སྟེང་པོའི་མདོ་བཅུ་གྲགས་པའི་ནང་གི་བདེ་གཤེགས་
སྟེང་པོའི་མདོ་དེ་དང་དེས་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། དེ་དང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྟེང་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་རྩིས་
སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་གསུངས་པའི་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བར་བྱིན་མཐའ་དབྱེད་ལས། སྟེང་པོ་རྟག་བརྟན་གསུང་ལུ་
གཞན་སྟེང་མ་སྟོན་གཞན་སྟེང་ལྟ་བུར་གོམས་ཆེས་པས་རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་པའང་བསྟན་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ལྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པོའི་མདོ་དེ་སྟེང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོར་མི་འཛིན་ན་རྩིས་པས་སྟེང་པོ་བྱེད་
ཅིང་སྟོ་རྩིས་བཞིན་པར་འདོད་ཚུའི་མདོ་བཅུའི་ནང་དུ་སྟེང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོ་གཅིག་མེད་དགོས་ལ་དེ་མི་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་
ལས། གཞན་སྟེང་རིགས་ཅན་བདག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དང་བའི་བྱིར་དུ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་སྟོ་བཞིན་པར་འདོད་ཅིང། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་དང། མདོ་དེ་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་སྟེང་པོའི་མདོ་བཅུ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རྩིས་པས་བྱུང་མཐའི་རྩིས་པར་བྱེད་ཚུའི་
བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོའི་མདོ་དེ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་མར་རིགས་སྒྲིབ་བྱེད་དཔེ་དགུ་དོན་དགུ་སོགས་ཀྱི་བཤད་བྱ་རྩིས་པར་ཐུར་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་
པོའི་མདོ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ལས། སྟེང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཆོ་ནེ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་མཐར་ཐུག་གི་
ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད། ཅས་དང། རྒྱུ་སྟེ་སྟོན་རྣམས་ལས། དེ་དག་གིས་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་དང་རྩིས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོ་དོན་
གཅིག་ཅིང། བདེན་པར་བྱུང་པ། རྟག་བརྟན་ཐེར་ཐུག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྟོན་པ་བསྟན་པར་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྱབ་
སྟེ། དཔེ་དགུའི་དང་པོ་སྟེང་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཅིང། ལྷག་མ་བརྒྱུད་གཞུང་དོན་དངོས་བྱས་ཏེ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པོའི་
མདོ་འདི་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་དེ་དག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ལང་གཤེགས་ལས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུའི་སྟེང་པོ་རྟག་
བརྟན་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་དང་དོན་ཡིན་ཞིང་དེའི་མིང་ལ་འང་གཞུང་དུ་མར་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོའི་མདོ་ཞེས་བཤད། དེ་རང་ཉིད་བོད་དུ་མ་འགྱུར་
བས་ད་ལྟ་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་དངས་ཡོད་པ་འདི་དེའི་བཤད་པ་ལང་གཤེགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོག་རྣམས་ཡིན། རྒྱུ་ལྟ་བུར་མའི་བཤད་བྱ་དཔེ་དགུ་དོན་
དགུ་སོགས་སྟོན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པོའི་མདོ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཡོད་པ་འདི་ནི་དེས་དོན་སྟེང་ཉིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
ཤེར་མདོ་དང་འདྲ་བའི་བྱིར། རྒྱུ་ལྟ་བུར་རྟེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པོའི་མདོ་འདྲའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་དང་འདྲ་བར། ཞེས་པ་ནས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པོའི་མདོ་སྟོ་རྩིས་བཞིན་པ་མེན་པའི་དང་དོན་དུ་བྱེད་ན་འོག་ནས་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་རྩིས་ལན་འབེབས་པ་
རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་ལྷུ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟན་པ་དང། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་མདོ་
དང་མི་སྒྲིལ་པའི་རྩིས་སྟོང་མཛད་པ་གང་ཞིག །མདོ་གཉིས་ཀ་བཞུགས་པའི་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་ན་སྒྲིལ་སམ་སྟེ་མའི་རྩིས་པ་འོང་དོན་མེད་པའི་བྱིར། དེ་

ལ་ཁོ་ན་ནི། ལང་གཤེགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚིག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་ལྟུང་བའི་དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་འདྲིའི་མེད་ཀྱང་། ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་འདྲིའི་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་བཤད་པའི་དོན་བསྟན་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལང་གཤེགས་སུ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་མདོ་བཀོད་པ་ལས། རང་བཞུགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམས་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམས་པར་དག་པ་མཚན་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བཞུགས་དེ། ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་དཔེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞུགས་གཤེགས་པས་སྤྲུལ་པའི་པ་སྤྲུལ་པ་དོག་དཔེ་དཔེ། ཇི་དང་བ་སྤྲུལ་པར་འོས་པ་མཛོན་པར་དགའ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་དང་། དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའི་གཟུགས་མཛེས་པ་གཟུགས་བཟང་བ་བཟུ་ན་སྤྲུག་པ་དག་པ་སྤྲུའི་སྒྲིང་པོ་འདི་དག་ལ་སྒྲིལ་མ་གྱུང་བཅས་ཤིང་འཁོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་དང་འདྲ་བར་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ། མིག་དང་ལྷན་པའི་དེ་བཞུགས་གཤེགས་པ་མང་པོ་འཁོད་ཅིང་སྒྲིལ་མ་གྱུང་བཅས་ནས་མི་གཡོ་བར་འཁོད་པ་མཐོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་ཞིང་སྤྱི་དཔེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དག་མཐོང་ནས། ཞེས་དང་། དཔེ་བདུན་པའི་སྐབས་སུ། སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་དཀྱིལ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདྲ་བའི་དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའི་ལུས་དང་ཅི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། ། ཞེས་དང་། ངས་ནི་ཉོན་མོངས་དཀྱིལ་པའི་ནང་དག་ན། །རྒྱལ་བའི་སྒྲིལ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་གྱུར་ལ། །དེ་ནི་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་མི་འབྱུང་ཡང་། ཞེས་དང་། དཔེ་ལྷ་པོའི་སྐབས་སུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱིས་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་འོག་ན་དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སྤྱབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་གཏིར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲུལ་པ་ཡིན། ཡང་ལང་གཤེགས་སུ་བཀོད་པའི་ལུང་གི་འཕྲོར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེན་པོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ་ལྟར། ལུང་པོ་དང་ཁམས་སྒྲིམ་མཆོད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་བྲེལ་གྱིས་ལྷོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། རྟག་པ། བརྟན་པ། ཐེར་ཟུག་པར་ནི་བཞུགས་ན། ཞེས་པའང་དཔེ་བདུན་པའི་སྐབས་སུ། ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཟུགས། །རིན་ཆེན་བྱས་པ་རས་དུམ་དཀྱིས་པ་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། དཔེ་དུག་པའི་སྐབས་སུ། དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའང་འཛིག་རྟེན་ན་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་། བྲེད་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་ཤུན་གྱི་སྤྱབས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་དཀྱིས་པར་མཐོང་ངོ་། ཞེས་དང་། དཔེ་ལྷ་པོའི་སྐབས་སུ། དེར་དེ་ལོ་ནི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཏུ། །དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་མི་འཛིག་ཆོས་ཅན་ནོ། ཞེས་རྟག་བརྟན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་པ་ལགས་སོ། ཞེས་འབྱུང་ལ། སྒྲིང་པོ་རྟག་བརྟན་སྒྲིན་པའི་མདོ་ཞེས་པ་སྒྲིམ་མིན་པས་སྒྲིང་དུ་འཛིག་མི་དགོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་བཅུ་ག་དེར་འཛིག་ཅས་ཟེར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། འོ་ན་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་པར་དེས་པར་བཞུགས། །དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དང་དེ་ཉིད་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བཤད་པར་ཐལ། དེར་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅས་པ་དང་། རྟག་ཅས་པའི་ཆོག་རིས་ཅམ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲིལ་མཛོད་དེའི་དགོངས་པ་བཀྲོལ་བ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་གཉི་ག་མཐུན་ལ། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་

ཚུལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྐོས་མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང། འཁོར་འདས་གཉི་ག་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྩོམ་གཅིག་པ་དང། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འབྱུང་ཅུང་གི་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་ལྷན་མ་ལས། རྩོགས་སངས་རྒྱ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང། །དེ་བཞིན་ཉིད་དཔེར་མེད་ཕྱིར་དང། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་སྟོང་པོ་ཅན། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ཏེ་རྒྱུ་བཤད་དུ་དཔེ་དོན་བཙུག་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་ཁྱབ་ལུགས་འདི་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། རྒྱ་ཚལ་གཉིས་གང་ཡང་མ་བསྒྲུབས་གོང་ནས་སངས་རྒྱུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་བཟུང་ན་མདོ་འདིའི་དགོངས་པར་གཏན་མི་འགྲོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། རྩོ་ནང་པས་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་སོང་ཡོད་པ་རྒྱུད་ལྷན་མས་མདོ་འདི་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་ལྷན་མས་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་གོ་ན་འདིའི་བཤད་བྱའི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་མདོ་སྐོས་བརྗོད་བྱ་ཤིང་མདོ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་སེམས་བདེན་སྟོང་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྟག་བརྟན་གྱི་སྟོང་པོ་བདེན་གྲུབ་མ་བསྟན་པར་མ་ཟད་འགོག་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཏུ་སོང་ཡོད་པར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྷན་གྱི་རྣམ་ལས། རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པས་བཀའ་བར་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་མདོ་དང། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་པའི་མདོ་དང། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང། སོར་མའི་འཕྲུང་བ་ལ་ཕན་པའི་མདོ་དང། འཕགས་པ་དཔལ་འཕྲུང་གི་མདོ་ལ་སྐོས་པའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་ལ། དགོངས་པ་ཐལ་འཁྱུར་དུ་གནས་ཤིང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་འཁྱུར་དུ་བཀྲལ་བར་བཞེད་དེ། རྩོ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འདི་ལས་གཞོད་པ་མེད་གསུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་རྩེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་སྐོས་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྷན་དར་རྟེན་ལས། སྒྲུབ་ཡང་ལྷན་མའི་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལ་སྐོས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྷན་མཐའ་ཕྱི་མ་དངོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་སྐོས་ལ་བྱེད་པས་འདིར་བཤད་བྱའི་མིང་འཆད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་ཅེས་པ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཤིང་མདོ་རྒྱུད་ལྷན་མར་བཞག་སྟེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་སྐོས་ལ་སྐོས་པས་རྒྱུད་ཕྱི་མར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །རྒྱན་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་འཁྱུར་ཏེ། །གཞི་དང་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་དང། །མི་འཕྲོག་པ་ཡིས་རབ་བྱེད་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལས་རྒྱ་རྒྱུད་དམ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུད་དེ་འདིར་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྟོང་ནས་སྒྲ་དོན་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་མདོ་སྐོས་གཉི་ག་འདྲ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲའང་རྒྱ་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་ཙམ་དབྱ་སེམས་གཉི་ག་འདྲ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་དོན་ཀྱན་གསལ་ལས། ཤུནྟེ་པ་དང་ཨ་ལྷ་ཀ་རས་རྒྱ་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོའི་ཆོག་རིས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཅེས་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་མོད་ཀྱང། སྐབས་གཞན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡོད་པས། ཞེས་དང། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན། ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་མ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་སྟེ་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང།

མདོའི་མཚན་ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་བོའི་མདོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་སྒྲིང་བོ་ནི་རིགས་སམ་ཁམས་ལ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག །རྒྱུད་ཆ་མ་
ལས། རིགས་ཁམས་སྤང་ཅི་དང་འདྲ་འདི་གཟིགས་ནས། ཞེས་དང། ཐོགས་འབྲེལ་ལས། འདིར་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས།
ཁྱེད་ཅག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་ངན་གྱི་
མ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིང་བོ་རྟག་བརྟན་སྒྲིན་པའི་མདོའི་སྒྲིན་ཟེན་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲིང་བོ་རྟག་བརྟན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་བོ་མི་འཇིག་པའི་རྟག་པ་དང། རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་བརྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ།
ཁྱེད་རང་ལ་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲུབ་པ་འགྲིག ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་སྒྲིབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་ཀྱང་བྱས་ཏེ། དེའི་བརྗེད་བྱང་རྣམ་པ་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས་གཅིག་ཟུར་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མདོའི་ངོས་འཛིན་དཀྱུས་དང་མཐུན་ལ། ཟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམ་བ་བསྟན་པའི་བརྗེད་བྱང་ལས། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་བོའི་མདོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱུ་པལ་པོ་ཆེ་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མདོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟུ་མ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་བཤད་ལ།
ཤེར་མདོ་གསུངས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བ་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་དུས་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པ་ལ་བྱ་ཡི།
འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པར་མེན་ཆོག་གིས་བཤད་དོ། སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་བཤད་ཀྱང་
དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སྒྲིན་པའི་གསུམ་པ་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་དགོངས་པ་ལེན་གྱི། འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིན་
པའི་གསུམ་པ་དེར་སྒྲིན་གསུངས་པའི་མདོ་ཞིག་འཇོག་ཅེས་བསྟན་མི་གཏོང་ངོ། །རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ལྷ་བྱས་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་འདོད་
པའི་ཚུལ་གཅིག་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་པའང་ལེགས་ལྡན་དང་མཚན་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་མིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ན་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཆ་བྱེ་མ་བྱེས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། དུས་
འདི་དང་འདིའི་ཆོ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་ནོ་ཞེས་འབྱེད་པ་མིན་པས། དོལ་པོ་བ་དང་ཡར་འབྱོག་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་དྲིས་
ཁྱེས་སོགས་སུ་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་གཉིས་ཅི་ལ་དགོངས་ཞེས་དྲིས། ལན་དུ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་བསྟན་ནས་དོན་དེ་ཉམ་གོ་དགོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་བཟུང་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འབྱོ་ཞེས་བཤད་པས། རང་མཚན་གྱིས་
ཡོད་མེད་ཆ་བྱེ་སྟེ་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་དབུ་མའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འབྱོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་
ཅག་གིས་དུས་འདིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང། འདིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་འདིའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཐ་མའི་
སྐབས་སུ་གསུངས་ཆད་ངེས་དོན་ཡིན་མིན་ཚད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། ཁྱེད་ཅག་ལྟར་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་དང་བར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཅི་ལ་
དགོངས་ཟེར་དགོས་པ་ལ། མདོ་ལས་དེའི་ནང་ནས་བརྗེད་བྱ་སྒྲིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་པ་བྱེ་བྲག་པ་རེ་དམིགས་གྱིས་བསམ་ལ་ནས་དྲིས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་
ལས། དེ་གཉི་གས་ཀྱང་མདོ་འདིར་མདོ་ཟེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་བྱུང་ལྷགས་དང་དེ་ལ་སྒྲིན་པས་ལན་བརྟབ་ལྷགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་
ངེས་སུ་བཞག་ལྷགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚད་པར་སྤང་ངོ། ཞེས་སོ། ཁྲུབ་པའི་
དབང་ལྷག་བྱེ་བ་གཤེགས་པའི་བཤུལ། ཁྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རིག་པའི། ཁྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི། ཁྲུབ་དོན་སྒྲིང་

ལ་རྩེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༩༡

བོར་བྲིལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །འབད་པ་སྒོ་ཡི་གྲགས་ལྡན་ཞིང། །ནམ་དཔྱོད་བཙོན་པས་ཡོངས་བབྱང་བ། །སྐལ་བཟང་དེ་ཡིས་འདྲིར་བྱགས་ཏེ། །མདོ་
ལྷགས་ལམ་བཟང་བཤོད་པར་རིགས། །

ལེགས་བཤད་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་འདི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་བཙུན་སྤུལ་པའི་སྒྲོ་བཟང་དགེ་ལེགས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གསོལ་བ་ནན་ཏན་དུ་བཏབ་སྟེ། །འཕྲལ་དུ་བཀའ་ཚིམ་མཛད་
ནས་ཚས་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་སླེབས་པའི་མཚམས་སུ་སྤུལ་བ་པོ་ཉིད་ལྷུར་བར་རང་ཡུལ་དུ་ཐོག་དགོས་བྱུང་སྟེ། །འཕྲོ་མ་སྐར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་གནང་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བྱས་ཡོད་ཀྱང། །འཕྲོ་མ་
ལྷགས་ཚིམ་མ་མཛད་པར་ཐད་འདྲིར་འཛོག་པར་མཛད་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལུན་སུམ་ཚགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །

(14) 2002 མོར་པར་བསྟན་དེབ་གཞུགས། མ་མཆིས།

༣༣། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱོར་གྱི་མཆན་འགྲེལ་རྩིས་འཕྲོ་རྣམས་

རིག་གཞུང་བརྒྱའི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཀློ་མཁྱེན་གཏེར་རྒྱལ་དབང་མཁྱེན་པའི་སྤང་བརྟན་མཆོག་ རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རབ་མྱོངས་ལྟན་པའི་དགྲ། རྩལ་སོར་ཅེ་ན་ཅེན་པའི་སྒྲིན་གར་གྱིས། བདག་ཡིད་འཆང་བརྒྱའི་འཆང་བ་ད་དགོལ་ཅིག། རྩེ་སྤྲོད་གསུམ་བསྐྱར་བའི་ཆོ་མཛན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་རི་རྩ་བ་བཞིན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ལ་འགྱུར་བྱས་བྱ་བ་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་རྒྱུ་ཤ་མོ་ཞིག་ཀྱང་སྒྲོན་པ་ཉག་གཅིག་མ་གཏོགས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཀྱང་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་རམ། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཤ་མོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། མདོ་སྤེལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་མཛད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྒྲོན་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱས་བྱ་བར་བཀག་བཅད་ཅིང་པལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་དོ། འདིར་ཡང་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་ཆོས་ཁྲུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་བོ་རང་གིས་གང་ལས་ལམ་འདི་རྟེན་པའི་རྩ་བའི་སྤང་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་སྒྲོན་པས་སྐྱོར་གྱི་བྱས་འཚལ་བའོ། །

དེར་མ་ཟད་རྩ་བ་འཚོལ་བ་ལ་སྤང་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཤེས་པར་བསྟན་དགོས་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིར་ཡང་། སྤང་པ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྩ་བའི་གནད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་སྒྲོན་པའི་མདོ་སྤེལ་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་རྩ་བའི་གནད་འདིར་བཤད་པ་ལས་ལོག་ན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། སྤང་པ་རྟེན་ན་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཐར་པའི་སྐྱོར་ཆུང་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་དགོས་པ་ཡང་སྤང་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་བར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལ་བརྟུན་ཏེ་འབྱུག་པའི་སྤྱི་བྱེད་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དངོས་གཞིའི་སྤྱིང་པའི་དོན་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། འདི་ཡང་མདོ་དང་སྤེལ་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་བཤད་པ་མིང་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱས་འདི་ཡང་མཛོན་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་རྩལ་པར་བརྗོད་བྱ་དང་མཐུན་པའི་བྱས་ཡིན་ནོ། དེ་རྩར་བསྟན་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་འདིའི་མཐུག་ཏུ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཟབ་མའི་མདོ་ཡིས་རབ་བསྟན་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་འཛིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱུད་བར། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད། རེས་འདོམས་པར་མཛད་དོ། ། རྩེ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས། གང་ཞིག་གཞིགས་ཤིང་གསུངས་པ་ཡི། མཁྱེན་དང་སྒྲོན་པ་སྤང་པ་མེད། རེས་གསུངས་པ་རྩར། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུ་སྤང་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་པར་གྱུར་པ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་གཞུང་གི་དོན་རྟེན་འབྱུང་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་གི་སྤུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། གཞན་ལ་འདོམས་པའི་སྒྲོན་པ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དེ། དེ་རྩར་བྱས་ན་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ཆེ་རྒྱུ་གི་མིང་བཏགས་པ་ཡང་ཤེས་

སོ། ཆོག་རིས་གཞན་གྲགས་ཆེ་ལ། ལུས་མེད་བདག་པོ་ཞེས་པ་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་ལས། འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་གོང་མ་ལ་སྟོན་ན་ལུས་ཆུང་
བས་མེད་པ་དང་འདྲ་ལ། འདི་དེའི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་འདིས། རྒྱུ་ཕྱེད་
བརྒྱལ་ཕྱེད་སྟེང་དང་། གསོད་ཕྱེད་བརྗོད་ཕྱེད་མདའ་ལྔ་འོ། ཞེས་པ་ལྟར་རམ། ཆོག་གཏེར་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱུ་ཕྱེད། འདར་ཕྱེད།
དྲེགས་ཕྱེད། རྒྱུ་ཕྱེད། འཆིང་ཕྱེད་ཀྱི་མདའ་ལྔ་འཕངས་པའི་ཆོ། དཀའ་ཐུབ་ཉམས་པས་ཁྲོས་ཏེ་ཉེ་མ་རྩེ་བ་མའི་མེག་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་མའི་
མེག་གིས་བསྐྱེད་ཏེ་ལུས་མེད་པར་བྱས་པར་བཤད་དེ། འདི་དག་དེའི་ཕྱེད་པ་ཡིད་ལ་ཞུགས་པར་མདའ་ཞེས་བཏགས་སོ། ། གཞུ་མཆོད་དང་ཆོས་
མཐུན་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་བས། གཉིས་པ་འདི་ནི་སྦྱར་སྦྱོང་པ་ཕྱིན་དུག་སོགས་དུ་མ་དང་། ཁྱད་པར་མདོ་སྤྱོད་ལས། སངས་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཁྱེད་དུ་
སྤངས་པའི་སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མདོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟེ་ལྟ་བུར་སྦྱུལ་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་གང་དག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཁྱེད་འཆིང་རྒྱ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། འདི་ཡང་དེ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། གཞུ་ཁྱེད་ལུགས་མང་ཐོས་ཞེས་པ་མན་
ཆད་དགོས་སོགས་བཞི་ལ་སྦྱར་བྱང་དུ་སྤང་ཞིང་། ཆོག་དོན་ནི། རྩ་ནང་པ་སོགས་སྦྱར་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་ལྟ་བུའི་གནད་
དོན་ཆོས་བར་འདོད་ནས། རིགས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོང་ལ་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འབད་པ་བསྟེན་པ། སྦྱོང་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡང་མངའ་བ་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་འདི་ཉིད། འོལ་ཁ་སོགས་སྤྱད་ཀའ་བ་དུ་མའི་སྒྲིན་ནས་བཙུག་ཞིང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེས་
སྤྱ་བཟུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་རྟེན་ཚུལ་དང་སྦྱོང་ལུ་ལ་ཉན་པར་སྦྱུལ་བ་སོགས་སོ། འདིས་མཆོན་སྐབས་དུ་མར་ལྷ་མ་མང་པོའི་ལུགས་བཀག་
ཀྱང་། མིང་བཟུང་མ་མཛད་པ་དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ལ་འོར་བ་བྱང་ཡང་སྦྱོང་ཕྱོགས་མི་ལུ་བ་པར་བསྐྱངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ།
རྒྱུ་པ་གཉིས་པར་ངལ་བ་མང་བསྟེན་ཞེས་ཀྱང་དཔེ་ཁྱེད་ཀྱི་འབྱུང་སྟེ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་དོ། རྩེ་ནས་གཞུང་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། རྟོང་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིན་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་སྟེ་མཆན་མ་མེད་པ་དང་། རྒྱེ་བ་
མེད་པ་སྟེ་སྟོན་མེད་གསུམ་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བ་ལས་མི་གོལ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལྟར་ནི། བོད་དུ་འགྱུར་བའི་
མདོ་འདིར་མེད་ཀྱང་། དབུ་མ་སྤང་བ་སོགས་སྤྱུལ་འཁོར་སྦྱོང་གིས་ཁྱེས་པ་དྲངས་པ་ལས་འབྱུང་བ་འདིར་བཀོད་པའོ། ཞེས་འགའ་ཞིག་གསུངས་
ཀྱང་དཀོན་བརྟེན་གྱི་ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་ཁྱེས་ན་འགྱུར་ཅན་མ་གཏོགས་ངེ་བཞིན་པར་སྤང་། དེ་ལ་རྣམ་ཐར་སྒྲིན་གསུམ་ནི། མཛོད་ལས། མཆན་མེད་
ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་བདག་མེད་རྟོང་ཉིད་དུ། འཇུག་པའོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་ཅན། ཞེས་རྟོང་བདག་མེད་
གཉིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིན་པ་ཉིད། སྤྱག་བདེན་གྱི་སྤྱག་མ་གཉིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་ཁྱད་ཆོས་བཞི། ལམ་གྱི་བཞི་རྣམས་སྟོན་མེད་དང་།
འགོག་པའི་བཞི་མཆན་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ། རྒྱུ་མི་རྟག་པ་སྟེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ། ཐོ་མའི་མཆན་མ་གཉིས་ཏེ་མཆན་མ་
བརྟུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ལམ་གྱི་བཞི་ལ་དེ་མ་ཆང་ཞིང་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོ། ལམ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་རྒྱ་བཅད་དེ།
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དུ་བཤད་དོ། བེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ནི། མདོ་སྤྱོད་ལས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་
ཡུལ་ནི། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། བདག་ཁྱེད་འཛིན་པའི་ཉིན་དང་ནི། དེ་ཉིད་ཉིང་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་

སྐབས་བཞི་པར་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་ལ་སྦྱར་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། རྒྱ་གྲི་བདག་མེད་གཉིས་ཞེས་པ། དབྱིག་
འགེལ་ལས། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་གསུང་ཞིང་། འགེལ་པ་དོན་གསལ་
ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བཤད་ལ་དེས་མཚན་མེད་ལ་ལམ་གྱི་བཞི་ཡང་སྦྱར་ཀྱང་། རྒྱ་ལས། ལམ་གྱི་བཞི་གང་ལ་ཡང་མ་སྦྱར་ཏེ། བདག་
འཛིན་གཉིས་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་བ་དང་། སྤངས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཙམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་སོགས་ལ་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ལས། ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་བོ་བཞག་གོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་
གཉིས་པ་བཞག་གོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་འདི་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་འགོག་པ་དང་།
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་། དེ་རྟག་ཏུ་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་
པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དགའ་བདེ་འབྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། རྟག་ཏུ་དགའ་དང་ཐར་པ་འོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིར་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་ཐོམ་བཞི་ལ་སྦྱར་ཚུལ་སོགས་མང་སྟེ། རྒྱ་གྲི་རྟེན་རྣམས་ལ་སྟོས། མཆེན་མ་མཛོད་ལས། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་
བས། འདི་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོང་བྱུང་དང་། འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོང་བྱུང་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་སྟོང་
པ་ཉིད་སོགས་སུ་གསུངས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་དང་བོད་ཡུལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་མེད་དཔྱད་དགོས་ལ། རྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་
གསུངས་པ་དེར་སྟོང་བྱུང་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་གསུངས་པ་དེར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོང་བྱུང་དོར་ནས་བཤད་པ་འཐད་དཀའ་སྟེ།
ཐ་མ་ཐ་མ་སྦྱི་དང་བྱི་མ་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་ཡིན་གྱི་ནང་པན་ཚུན་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོང་གསུམ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་ལས། དང་བོ་ནི། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱུང་ལས། སེམས་ནི་རང་ངོས་མེད་ཕྱིར་
དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཏུ་ཉི་མའི་ཐགས་དོན་བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་བལ་
ཕྱིར་སྟོང་པ་སྟེ། རྟེན་བཞིན་རྒྱ་དང་བལ་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད། རྟོག་པ་རྣམས་དང་བལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི། ཁ་ལུས་སྟོན་པ་ལས་ནི་ངས་པར་གོ་ལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་མ་སྟེས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་ཞེས་སྦྱར་ན།
ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་ལམ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ལ། དེའི་རྒྱ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་སུ་སྦྱར་ན་མི་ལུས་སོ། །འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་
སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ལྷ་གྲ་གཞན་སྟེ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲའི་
སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ལྷ་གྲ་སྟེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་གྲའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཅེ་ཞེ་ན། གཞན་སྟེ་
འཇོག་ཚུལ་ནི། སྟེ་བ་འཇོག་མཚན་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མ་ཚོས་པར་དཔྱད་ནས་རྒྱ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟེ་བ་གཞན་སྟེ་དོན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་སྟེ་བ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་གང་གིས་བཤད་ཅེ་ན། སྦྱར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་གསང་འདུས་ཙམ་
རྒྱུད་ལེན་གཉིས་པར། དངོས་བོ་མེད་པས་བསྟོན་པ་མེད། བསྟོན་པར་བྱ་བ་བསྟོན་པ་མེད། རྟེན་ལྟར་དངོས་བོ་དངོས་མེད་པས། བསྟོན་པ་དམིགས་
སུ་མེད་པར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འབྱུང་བ་ལས། སྦྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་།

ཡིག་དོན་སྐབས་སུ་འདི་ཉིད་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ལས་སམ་བསྐྱེད་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲིན་བྱེད་ལམ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་
གྲུབ་པས། དེས་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དེ། ཚུ་ཤེས་ལས། ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། བསྐྱེད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་བསྐྱུར་དུ་མེད་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུམ་བཤད་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིན་པ་ཉིད་
དུ་འདུས་དེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲིན་ལ་སྒྲིན་པ་ནི། ཡིན་དང་མཚན་མའི་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་
འགྱུར། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མ་ལུས་སྒྲིན་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྐྱབ་ལྷེ། ཡིན་དང་ཞེས་པ་
རྒྱ་མཚན་སྒྲིན་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་རིམ་ལས། སྒྲིན་པ་ཁོ་ནར་དངོས་པོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་འདུས་པར་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཆོགས་ལས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཞེ་སྒྲིན་གཉིས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་སྒྲིན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལས་འཕྲོས་དེ། རང་རྒྱུད་
པས་ཞེ་སྒྲིན་གཉིས་པ་དང་། འཁོར་ཆ་གསུམ་པ་སོགས་འདོད་མི་འདོད་དང་། བྱེ་སྐྱབ་སྒྲིན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་འདོད་མི་འདོད་སོགས་ཀྱང་དབྱེད་པར་
བྱའོ། །

༥ རེ་ཞིག་རགས་པའི་བདག་མེད་ཅམ་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་སོགས། ༥ ཉེན་འབྱུང་སོགས། ཇ རྒྱུད་སྒྲིན་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་
འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་དེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པས། །དེ་ཕྱིར་དྲང་སྟངས་རང་
ཉིད་གྱིས་བཞག་མདོ་ལྷེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྱུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཆོད་མར་བྱེད་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་
རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཆོད་མར་མ་བཟུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་ནས། གང་གསུངས་སྒྲིན་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཉེན་པ་དང་པོ་གཉིས་
མ་གོ་བའི་སྒྲིན་ཆོག་ཡིན་དེ། མཐའ་དབྱེད་སྐྱུ་གུ་ལས། གཞུང་ལྷགས་རྣམས་སུ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ལྟར། རིགས་པས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་ཆུར་
མཐོང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པས། སྐྱབ་བྱེད་ལྷང་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་སྒྲིན་པ་ནི། བདག་ནི་སྒྲིན་པ་གཞན་སྤངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཁྱེད་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བ་འདི་ནི་བདག་རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་རང་གི་སྐྱབས་འགྲོའི་མཚང་སྒྲིག་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། དེའི་
ཆོ་ལུང་གཉིས་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་མིན་དབྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཆོད་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཉིད་གྱིས་བདེན་པའི་
དོན་ཅན་ཡིན་མིན་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོད་མར་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། དང་པོ་ནས་མོས་མཐོན་ཅམ་མ་
ཡིན་པར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དོན་དངོས་པོའི་སྟོང་ལྷགས་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་དྲི་མ་
མེད་པ་ཞིག་གི་སྒྲིན་ནས། རྟོག་ལྟར་ཆོད་མར་གྱུར་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་ཡང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། ཆོད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
ཞིག་གི་རྩེ་སུ་མ་འབྲང་བར་མདོར་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དབྱེད་མི་ལུས་པས། རྟོག་བསྐྱེད་བཀའ་ལ་བརྟེན་དགོས་
ཞེས་པ་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་རྩེ་སུ་འབྲང་དགོས་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷགས་ཀྱི་གཏད་སོ་རིགས་པས་དབྱེད་དགོས་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཐུག་སྟེ་
གང་གི་རྩེ་སུ་འབྲང་བའི་ཡུལ་དེ་ཡང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེའི་བཤད་པ་དོན་གྱི་སྟོང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་ན། བཤད་པ་དེ་
ཉིད་བཛྲོད་དོན་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་འདོར་བའི་སྐྱུ་དེ་ལ་འོས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལོག་པར་འཛིན་མི་འོས་དེ། ལྷ་མ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཆོད་མ་
མེད་ལ། བྱེ་མ་སྒྲིག་གྱུར་རྣམས་ཀྱང་འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིན་པར། རྟོག་ཞིག་བཅད་བརྟེན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །
ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །མཁས་པ་དག་གིས་སྤང་བྱ་ཡི། །དགོ་སྟོང་དག་གིས་གྱས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དུ་

འབྲུང་བ་ནི་འགྱུར་ཁྱད་ཙམ་མོ། །འདིས་ནི་ཕྱང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་
དང་ཚེས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅད་པ་ནི་རྩེས་སྤྲུག་པ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་དང་
ཚེས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རིགས་ཐེག་གི་ཕྱོགས་ལྔ་མ་མདོར་བསྟུས་སྤྲུག་གསུངས། རྟོན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་འདི་ལས་འཕྲོས་པ་གྲགས་
ཆེ་ཡང་གོང་གི་རྩ་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྟོན་བཞི་བཤད་སྟུང་པ་སྤྱི་མེ་འདུག་པས་ཟུར་ཙམ་གོང་དུ་བྲིས་བཅུན་ཅིང་རྟོན་བཞི་རྒྱས་པར་ནི། བེ་རྩུབ་
དཀར་པོའི་གན་མཛོད་སྐལ་བཟང་རེ་སྒོང་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། དེའི་ནང་ནས་བཅད་ཁྱད་ཅུང་རྟོགས་དཀའ་བ་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཆེན་པོ་
བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་སྟོན་པ་ཕྱི་བའི་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་
དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྒོམ་ཚུལ་སྟོན་པས་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ནང་བའི་བསྟན་ཚེས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལྷེ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་རྒྱུ་ལས། ཞི་བའི་ཕན་
ཡོན་སྟོན་པར་མཛོད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུངས་ཡིན་ཟློག་པ་གཞན། ཞེས་པ་ལྟར། ནག་པོ་བསྟན་པ་ལ་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་མེད་
པས། གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ལ་ཆེན་པོ་སྟོན་པས་བྱུང་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ལྷའི་མཆན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གནས་པ་བཞི་ནི། མདོ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ན་གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་
གནས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ན་ཆོར་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ན་འདུ་ཤེས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། འདུ་
བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། ཕྱང་པོ་བཞི་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་ཀུན་ཤེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཆོན་ཏེ་མདོ་དང་བཅོད་བྱ་སོ་སོ་ལ་སྟོན་པའི་རྟོན་
བཞིའི་རྣམ་གཞག་བྱ་དགོས་པས། མི་རྟག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་དྲང་ངེས་བྱེ་ན་འཇུག་པའི་ཆོ་མི་རྟག་པ་ངེས་དོན་དང་། དེ་རྟོགས་ཀྱི་
མངོན་སུམ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་འཁོར་བས་བསྟུས་པའི་སྒོམ་བྱུང་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་
ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མེ་དངོས་གཞིའི་ལུང་གིས་སྟུབས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་བའི་ཡོད་སྤྱིའི་ནང་ཆོན་འགའ་ཞིག་གི་དམ་ཆོག་བཅོད་པའི་སྐབས་ལས།
མདོ་ལྷེ་ཐམས་ཅད་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དྲང་ངེས་འདོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་
བཀར་མི་འདོད་པ་ཡང་སྟོང་ཐུན་ལས་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཤིང་རྟོན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཞིན་དུ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་གཉིས་ཅི་རིགས་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་ཏེ་མདོའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གི་
དྲང་ངེས་བྱེ་བ་ནི་སྒྲིབ་ཀྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ཏེ་མདོ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནས་ཡིན་ལ། བཅོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་བྱེ་བ་ནི་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་
རྩོགས་པ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་རྒྱ་ནི་ཆོག་གི་དྲང་ངེས་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་བྱེ་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞི་ནི་གསུང་རབ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དྲང་ངེས་བྱེ་ན་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་མ་བྱེ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལ་
ཅིག་སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་པའི་དྲང་ངེས་བྱེ་བ་ཡང་དྲང་ངེས་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ན། ས་ལྷེ་སོགས་སྤྱི་དྲང་ངེས་མ་བྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་པོར་ལུང་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞུང་དེས་བྱེ་མ་བྱེ་ནི་འདི་དྲང་དོན་ནོ། །འདི་ངེས་དོན་ནོ་ཞེས་
བཤད་མ་བཤད་ཙམ་ཡིན་ལ་བཤད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཡང་མ་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་
ལས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དག་ལས་ཅུང་རྟོགས་དཀའ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཕྱང་པོ་ལྔ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། སྟེ་

འཇིག་གཉིས་དང་། སྤངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྱར་བའི་ཕྱི་མ་སྦྱར་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཡང་ན་ཀྱན་འབྱུང་བའི་དོན་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཏན་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། རྒྱལ་བཟལ་གྱི་བདེན་པའི་དོན་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་བོ་ལྷ་སྤྱོད་བ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་བོ་ལྷ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་བོ་ལྷའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བ་དང་། ཕུང་བོ་དེ་ལྷ་རང་གི་ངོ་བོ་ནད་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་གསུངས་སོ། བྱང་ཕྱགས་སོ་བདུན་ལ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་སྤྱར་བའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞེས་ཀྱང་མེན་ཆོག་གིས་བཤད་པའི་དོན་ནི་གཉེན་པོ་སྦྱོས་པ་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ་མ་བརྒྱུད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། འཕེལ་བ་དེ་ཡང་མཚོང་དང་ཆུའི་དྲོད་བཞིན་མཐའི་ཚད་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མཐའ་མེད་དུ་རྒྱས་པའི་དོན་ནོ། །

འདིར་བཤད་པའི་ཕུང་བོ་ལྷ་ལ་བརྩམས་པའི་མདོ་ནི། རྒྱལ་བོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིར་བོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་སྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཟོ་སྐྱེད་སྤྱོད་ཅན་སྤྱིར་བོ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིར་བོ་དང་། དམག་ལྷན་གཟུགས་ཅན་སྤྱིར་བོ་དང་། བཟོ་སྐྱེད་སྤྱོད་ཅན་སྤྱིར་བོ་གསུམ་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་མིང་འདོགས་ཚུལ་ཙམ་ལས། དོན་རྒྱུ་གངས་པ་ཡིན་པར་འདུལ་བ་ལྷད་དང་སྤྱོད་འབྱུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། བདེན་བཞིལ་བརྩམས་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེར་སྤྱུག་བཟལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ཙམ་གསུངས་པ་ཡང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྟན་པ་ལ་འགྲོ་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་གོ་ཚད་དང་། སྦྱོན་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྦྱོན་བཞེད་ཅིང་། སྦྱོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་མཐར་ལྷུང་བའི་ཉེན་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ། བདག་མེད་དེ་ལ་སྦྱོས་པའི་དབུ་མ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་སྒོ་ངོར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྦྱོན་བཞེད་པའི་ཕྱགས་དགོངས་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པས། ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་མ་བོར་བཞོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། རྟོག་པར་བར་བའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་དྲིས་པའི་ཤུགས་ལ་དང་བའི་དགོངས་གཞི་ཡང་དྲིས་པར་འགྲོ་བ་ནི། བར་བའི་སྐབས་སུ་ཆ་མ་བྱེ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་སྒྲི་རི་བཞིན་དུ་མི་རུང་བས་ཅེ་ལ་དགོངས་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས། དང་བོར་ཆ་མ་བྱེ་བར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་གྲུབ་ཅས་པའི་མདོ་ཆོག་བཀའ་བསྟུལ་བ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་གོ་རུས་ལ། སྤྱོད་མཉམ་དེ་མ་ཐག་བཤད་པའི་གཞིར་ཡང་དྲངས་ཡོད་པས། དེ་ཡང་དྲིས་པར་འགྲོའོ། ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དྲིས་པ་ཡིན་ན། ལན་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུངས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། བར་བ་བཞིན་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མེད་ཚུལ་སྦྱོན་པ་མིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅས་པ་དེ་གཏན་མེད་པ་མིན་གྱི་མེད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོན་པ་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། ཁོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་སྦྱོན་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན་ཐ་སྟོན་ཤུགས་ཆེ་བས་མི་མཚུངས་སོ། ། རྟོག་ཉིད་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་འབྱུང་བ། རྟོག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་བོ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་

དེ་ནི་ཁམས་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཁམས་དུ་མ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། ཞེས་ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ལ་ནང་ཆན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། གང་གས་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་
པའི་ཚྭ་ཆ་ནས་མིང་གཉིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཤད་པ་སོགས། རྒྱལ་ཟས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། ཁམས་དུག་དང་། བཙུག་
བཙུག་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ་ཞེས་པ། རྒྱལ་ཟས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ཁམས་དུ་མ་ཞེས་པ་དེ་
གཞི་གཅིག་ལ་ཡང་ཁྱད་ཆས་མང་བོ་སྤྱད་ནས་བཤད་པའི་དཔྱད་པ་འབྱུང་བས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་སམ་སྟུག། རྒྱལ་ཟས་ཆོས་རྣམས་
ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་རང་རང་གི་སྤྱོད་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཞེས་སོགས་སྤྱད་ན་ཆ་མ་བྱེ་
བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞིར་བཟུང་བའི་དོན་དུ་འགྲོ་ཡང་ཆ་འབྱེད་དགོས་པར་ལེགས་ཤིང་མིང་གིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དེའི་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་བསྟུ་བས་ཀྱང་། དེ་རྟེན་འབྱུང་ཁོ་ན་
ལ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་ཞེ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལྡན་ཉན་
ཐོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཆ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་སྤྱིར་དགོས་པའི་དོན་ནོ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་གོ་ལྟག་པར་འབྱུར་ཏེ། འདིར་བསྟན་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ།
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་
ཡོད་པ་གང་ཞིག རྒྱས་བཤད་ཀྱི་རྒྱས་པར་བཤད་རྒྱ་ལ་མདོར་བསྟན་གྱིས་མདོར་བསྟན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་
དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཟིགས་ངོར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འོ་ན་གཞན་དབང་དོན་དམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་
ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག འདོད་མི་རྩས་ཏེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྟོང་
ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་མི་སྤྱིང་ཅིང་། དེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ལ། གཞན་དབང་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་མ་
གྲུབ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་མདོ་ལྷེ་པས་ཀྱང་འཛིན་ཅིང་། དེས་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་
དགག་བྱ་དང་ངོ་བོ་དང་གསལ་བར་བསྟན་མ་བསྟན་སོགས་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པས་རྫོས་པར་འབྱུར་རོ། གཞན་ཏེ་འདི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་
བའི་ཚྭ་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དེ་བཀག་པའི་ཚྭ་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མའི་
ཆོག་ཟུར་གྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡང་འདྲ་བས་ཆོག་ཙམ་སྟོང་བོར་ཟད་དོ། འོ་ན་ཡིག་ཆར། འདིར་དངོས་སྤྱད་བསྟན་པའི་དེ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྱི་མ་ལ་འཛིག་ཅེས་དང་། སྤྱི་མའི་མེད་རྒྱ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིང་ཅེས་དང་། དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྣམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་
མའི་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་མ་གསུངས་པར་དེའི་དོན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དོན་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་འདིའི་ངོ་བོ་

ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲིབ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཆོག་ལ་དེ་བཞག་པ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། འོན་ཏེ་ཆོད་པའི་ཆོད་ལ་སྒྲིབ་བྱས་པ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ཞེས་
བཤད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲིབ་ཉིད་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ། །ལྷང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུངས་
ཟེན་གཞིར་བཞག་པར་སྒྲུབ་ལ། དེར་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པར་སྒྲིབ་བྱས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱས་པ་ཡང་བཞག་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་
པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་བདག་གིས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་སོགས་སྐར་དང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་འགལ་ཡང་། ཆོས་སོ་སོའི་སྤྲོད་གི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འགལ་མི་ཅུང་སྟེ། སྤུས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་གི་བདག་
མེད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་ཅུང་ལ་སྤུས་པ་དང་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
སྤུས་པའི་སྤྲོད་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་ལ་སྤུས་པའི་སྤྲོད་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་ལོན་པས་
ཆོས་འབྲེལ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། ། རྟོག་པུ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་
པ་ལེགས་ཏེ། སྒྲིབ་བྱས་ཀྱི་ཕུང་བོ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་དང་། གང་སྤེལ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཉིད་ཕུང་བོ་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་
ཡིན་ན་ཞེས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་དབང་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་བྱས་ནས་ཀྱིན་གཞན་ལས་སྒྲིབ་པ་སོགས་རང་རང་གི་
ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པས་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་དགག་ཕྱོགས་ནས་སྒྲིབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་དེ་གསུམ་འདིའི་དགོངས་གཞིར་བསྟན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་མ་ཡིན་པར་
གོ་བའི་ཆེད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཀྱི་སོ་སོའི་མེད་ཚུལ་ལ་མ་སྒྲུབ་པར་བར་བའི་སྒྲིབ་ཟེན་ལྟར་འདོད་མི་ཅུང་བ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་
འགྲེལ་པ་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱི་ནི་ཏེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གཞན་ཀྱི་དབང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
རྣམས་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །སྤེལ་དགག་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་ནས་དེའི་ངོ་བོར་མེད་ཅེས་བཤད་པ་འགྲེལ་
པ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ལྷ ཀུན་མཁྱེན་རྩོད་པ་སོགས། ལྷ རང་བཞིན་མེད་པ། ལྷ རང་བཞིན་མེད་པ། རྟོག་པུ་སྤེལ་བ་ལོ་
རྩོད་པ་ཡིན་པ་ལྟའི་འདོད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོར། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པས་
གཞན་སྒྲིབ་རྟོག་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་ཐེར་བྱས་དང་ཞེས་དང་། ཡང་དེས་བརྒྱུ་མས་པའི་བཀའ་བསྟུ་བཞི་པར། ཆོས་འཁོར་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་
ཟབ་མོ་ཀུན། ཀུན་རྒྱུ་མ་ཡིན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། མི་རྟག་མ་ཡིན་རྟག་བྱས་ཐེར་བྱས་ཡིན། ཀུན་བྱས་མ་ཡིན་ཡོངས་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན།
འདོངས་མེད་མ་ཡིན་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ། རྟག་བྱས་
ཐེར་བྱས་གཞུང་དུ་རིག་མ་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོར། གང་གིས་དག་པ་ནི་ཀུན་བྱས་དང་གཞན་དབང་གང་ཡིན་པ་ཀུན་རྒྱུ་
ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སྤྲོད་པའི་མདོ་བསྟར་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་འབྲེལ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་པོ་དེ་ཉིད་ཟག་
མེད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རྟག་བྱས་ཐེར་བྱས་པ་མཚན་དཔེ་སོགས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ཡང་རང་ཆས་སུ་ལྡན་པར་འདོད་དེ།
རྒྱུད་སྒྲིབ་མར། ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྲང་མའི་ཆེད་དང་འབྲུ། ཞེས་པ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་

གཟུགས་སྐྱ་རྒྱལ་བ་ལྷ་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་བ་ནི། འདིས་དག་པའི་བདག་ཅེས་བཏགས་པ་ལྷ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྤྲོད་དུ་ཀྱན་རྒྱུ་རྣམས་བཀག་
པ་ནི་མེད་དགག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་མཚན་དཔེས་བཀྲ་བའི་སྤྲོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཞིག་འཛིན་སྤྲངས་སུ་འདོད་པས། དུས་
འཁོར་གྱི་ཆོས་སྐད་ཅུང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བསམ་ནས། རིན་ཆེན་ཏྲིལ་གི་དབང་བོའི་རྩི་རྩེར། མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཐུགས་སྐྱུར་ནས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་དོལ་བོ་བ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིན་ཆད་མ་བྱུང་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གཞན་སྤྲོད་ཆེན་མོ་དེ་
འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་ཀྱང། བར་བར་ཆད་སྤྲོད་མེད་དགག་ཙམ་གྱི་རང་སྤྲོད་ཞིག་ལས་མ་གསུངས་ལ། རང་སྤྲོད་དེ་སྤྲོད་ཉིད་དངོས་མ་ཡིན་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དོན་རྒྱ་མཚར་ཤེར་མདོ་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པར་ཐོག་ཏྲིལ་ལས་བཤད་ཅིང་ཀར་ལན་སྐྱ་སྐྱབ་
དགོངས་རྒྱུ་གྱི་དགག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་དང་ཀམ་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་ལས་ཆད་སྤྲོད་
མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི་ཐུར་བཤད་པའི་གཞན་སྤྲོད་ཆེན་མོ་བདེན་གྲུབ་དེ་མ་བསྐྱབ་པར་བཞེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
གྲུབ་སྟེ། ཀར་ལན་ལས། སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་ན་གཞན་སྤྲོད་ཆེན་མོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞན་སྤྲོད་ཆེན་མོའི་སྤྲོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཐམས་ཅད་སོང་ཞེས་དང་། རང་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་གཞི་གང་ཡིན་ཞེས་སྟགས་དྲིས་པའི་མཐར། ཀྱན་མཁྱེན་རྩི་ནང་
པ་ལན་ཅི་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ཅིག་མེད་པ་དགོངས་འབྲེལ་དང་འགལ་
བར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཤིང་། དེའི་ལུགས་ལ་རང་སྤྲོད་ནི་ཆད་སྤྲོད་མེད་དགག་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བ་དགོས་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཉུར་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྐབས་ནས་ཁོ་རང་འདོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་དེ་དངོས་སུ་མ་བསྐྱབ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྟགས་པའི་
རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ནི། རང་སྤྲོད་ཙམ་ཞིག་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མར། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐྱབ་བཞིན་དེ་དང་དེར། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་
བར་བར་བཤད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་བྱང་དོན་དུ་བཀྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དེར་དོན་དམ་མ་བཟུང་ན་ཀྱན་རྒྱུ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྐྱ་སོར་བཞག་
རུང་བས་དགོངས་གཞི་འཛིན་མི་དགོས་སོ། །ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཆོས་རྣམས་ཁྱུང་མེད་དུ་ཆ་མ་བྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་བྱང་དོན་དུ་
འགྱུར་ལ། གཟུགས་སྟགས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཤད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་བྱང་དོན་དུ་འགྱུར་མོད། འདིར་ཀྱན་རྒྱུ་
རྣམས་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པ་ལྷ་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཉུར་བྱས་ན་སྤྲོད་ཐུན་ལས། དོན་དམ་མ་ཆུད་པར་ཀྱན་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་
མེད་པར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱོགས་ལྷ་མས་དངོས་སུ་ལས་སྤངས་པས་རིགས་པའི་ཕུལ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཐོད་དེའི་དོན་སྤྲོད་ལ། ཀྱན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་
མིང་བརྟེན་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཀག་ཀྱང་རང་འཛིན་ཏྲིལ་པའི་ཞེན་གཞིར་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་བཏགས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཉུགས་ཆོས་ལྷ་མ་བཀོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་སྐྱེ་ཙམ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པའི་མཚན་གཞིར་འབྲེལ་མེད་ཅིང་འདིར་ཡང་མ་གསུངས་པས་དེ་འགོད་པ་བོའི་བསམ་པ་སྐབས་འདིའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་
རང་ཐོག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྤྲོད་པ་དེ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་དེའི་དོན་དོན་སྐྱེས་ཏྲིལ་པ་མི་རུང་བས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པའི་གཞི་ཐོག་སྐྱབ་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཉུགས་ཆོས་དོན་སྐྱེས་ཏྲིལ་པ་མི་འགལ་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྷ་མ་དེ་ནི་མིང་དང་བརྟེན་ཞེས་སྟགས་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཞི་ཐོག་སྐྱབ་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། དེའི་དོན་གྱི་རང་ཐོག་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ཡིན་ན་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབས་

པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཀུན་བཏགས་སྤྱི་ཚོགས་ཚད་གཞིར་བཟུང་བ་བཀག་པ་ནི། ཆོས་འབྱུང་གི་གསུང་གཞིར་བཞག་ཡིན་ལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་མིང་དང་བརྟུན་བཞག་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེད་ལ་ཁ་ཅིག་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་འདོད་ཀྱང་། གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། འདི་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་མཚུངས་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་འདིར་ཡང་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལུང་འདིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་མི་འབྱེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་བཤད་སྐབས་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་ཤིང་ཀུན་བཏགས་ལེ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཡོད་དུ་ཐལ་བ་སྟོང་ཐུན་ནས་འཕངས་པའི་འབྲེལ་ནི་ཡིག་ཆར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱས་ཡོད་ཅེས་བཀལ་བ་ཡོངས་གྲུབ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་མན་ངག་ཡིན་ལ། འོག་ཏུ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་མཚན་དུ་འགོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་ལེ་ཤེས་དང་། རྒྱས་ཡོད་ཀྱང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་ཡོད་དངོས་ལ་བྱས་ན་འད་བཤད་པའི་ནམ་གངས་སུ་བྱུང་སྟེ། རྩྱགས་ལྷ་མས་ཡོངས་གྲུབ་ལེ་ཤེས་སུ་འདོད་ཅིང་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྦྱར་ན་འདི་བས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་མི་འབྱེད་ཀྱང་། དོན་སྤྱོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་དོན་སྤྱོད་ཆོས་གང་ཡང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལེགས་ན་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། རིགས་པའི་རྒྱས་འབྲང་གི་མདོ་ལྷེ་པ་སོགས་རང་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་ལེགས་པས་ཆོས་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བ་ཁ་ཅིག་ ཀུན་བཏགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་དེར་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་མ་གྲུབ་ཆད་མཚུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་སྤྱི་ཙམ་མི་ཡོང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་གྱི་བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་། བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ་ལོ། ། ཤེད་པ་རང་གི་སྟོང་གི་གཞན་དབང་ཡང་ཡིན་ལ། སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་སྤྱི་འདུས་མ་བྱས་ན་མས་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། སྤྱིར་གཞན་དབང་གི་སྤྱི་དོན་ནི་ཐེག་བསྟུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྟེན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །སྟེས་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་རུས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ན་མས་ཀྱང་ནང་གི་བག་ཆགས་སྟེན་པའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྤང་ཆ་ཙམ་དུ་འདོད་དགོས་ལ། སྟེན་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་རང་ཉིད་རང་གི་གཞན་དབང་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེན་སྟོང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱི་དང་གཅིག་མི་དགོས་ཀྱང་། དེའི་སྟོང་གི་གཞན་དབང་ལ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་ལྷགས་ནས་གཞན་དབང་གི་སྤྱི་དོན་ཤེས་ན་དེའི་འགལ་སྟེང་ངོ་བོར་མེད་པ་ཆོས་དེའི་སྟེན་བ་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། འདུས་མ་བྱས་ནམས་ཀྱང་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལ་མ་སྒྲིན་པར་གྲུབ་པ་དང་། གནས་ལུགས་ལ་མ་སྒྲིན་པར་རང་དབང་
དུ་སྒྲོད་པའི་མཐུ་མེད་པ་སྟགས་ལ་བྱ་སྟེ་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་ཐུག་གོ། །བདག་སྟེ་ཡང་བྱས་པ་བྱས་པ་ལས་སྟེས་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་རང་དང་
བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེས་པ་ལ་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་སྟེས་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེས་པ་ལས་ལེན་པ་ནི་དུས་མཉམ་ལ་
བསམ་གྱི་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཐུ་གྲུ་ཡང་མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མི་འདོད་པས་བདག་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །རྒྱ་འབྲས་གཅིག་
གཅིག་གི་དུས་ན་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མེད་ན་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་དུས་མེད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་གངས་ཅན་
དང་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་དེའི་ཆོ་དེ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བསམས་ཤིང་གངས་ཅན་གྱིས་ཐུ་གྲུའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཐུ་གྲུའི་རང་བཞིན་དེ་ཀ་ཐུ་གྲུའི་རྒྱ་
དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་འབྲེལ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བས། བྱེ་མ་ལས་ཀྱང་སྟེས་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སྟགས། རྣམ་འགྲེལ་ལེན་
དང་བོར། གལ་ཏེ་ཐོག་པ་སྤངས་པ་ཡི། ཞེས་སྟགས་ལྟར་ཡིན་པས། འདི་དང་ཆོས་མི་མཚུངས་སོ། །

འདིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་འདུས་མ་བྱས་ནམས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཅམ་ཡིན་ལ་སྟེ་བ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཆོང་མི་དགོས་ཞེས་ཡིག་ཆའི་སྒྲིན་ཟེན་ལ་གསུངས་ཀྱང་། དགོངས་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་པར་བྱ། རྟོག་པར་གཞན་དབང་ལ་
རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་སྟེ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན། ལ་ཅིག་དབྱས་མཐར། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། །
ཅས་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་རྣམས་སྤྱི་གཞན་དབང་འཆད་པའི་ཆེ་སེམས་གཙོ་བོར་བཤད་པས་འདིར་ཡང་སེམས་དེ་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་སྟེ་
པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་ཡུལ་སྤང་བྱུང་ཆད་ཚུགས་ཐུབ་འདྲ་བ་འདི་བཀག་སྟེ་དབེར་ན་རྒྱ་ནང་དུ་ཉི་འོད་ཕྱོག་པའི་ཆོ། དེའི་མདངས་ཤིག་ཆེག་ངོས་ལ་
ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ན་ངོས་དེར་གདོད་ནས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དོན་ལ་ཚུའི་མདངས་དེ་ནས་ཚུར་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱི་རོལ་སྤང་བ་
འདི་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་ཅམ་དུ་གོམས་པས་རིམ་གྱིས་སྤང་བ་རགས་པ་ལོག་པའི་མཐར་བྱིའི་སྤང་བ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་
རིག་ཅམ་ཞིག་ཤར་བ་ལ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བུ་རྟེན་པར་སྒྲོམ་ནས། བོད་ཐུ་མ་མང་པོས་ཀྱང་དེ་ཅམ་ལ་ལྟ་བའི་ངོ་སྟོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱས་འདུག་པ་
སྟགས་དགག་ཆད་ཡིན་ཟེར། བྱིར་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སྟེ་བ་བདེན་ཡང་ཕྱོགས་སྤེའི་ལས་སྤངས་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་པའི་དོགས་པ་གཅིག་མདོ་ལས་
བཀོད་ཀྱང་པལ་ཆེར་མི་ཡོང་ལ་འོག་ཏུ་རྩིས་སྒྲིན་སྤོང་མཛད་པ་རྣམས་དང་ཡང་མི་འབྲེལ་སོ། །སེམས་ཅམ་ལ་ལས་སྤངས་དེ་མེད་པ་འོག་ཏུ་
དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཉིད་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་ལ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་སྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་རྩིས་བཟོད་བཞི་དང་རྩིས་ཤེས་བཞི་འཛིན་
པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་འང་མཉམ་གཞག་གིས་དངས་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟངས་ཕྱ་མོ་ལ་རུང་ཡང་ལྟ་བ་དངོས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སྤྱི་
འགྱུར་ལ། ལུང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆའི་གྲུབ་མཐར་དེ་དོན་དམ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་པའི་རྟེན་དོན་དུ་གསུངས་
པ་ཡང་། ཐུ་མ་མང་པོའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཅམ་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེའི་ཆོ་ན་སེམས་འགག་པ་ལྟ་བུ་སྤང་མོད་
ཀྱི་ཞེས་སྒྲིན་ལམ་ལ་བཤད་ན་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྲིན་པའི་བྱིར་དང་ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། ཞེས་པའི་དེར་འཇུག་ཚུལ་ལ་
དྲོད་ཅི་གཉིས། བཟོད་མཆོག་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་ཐེག་བསྐྱས་ལས། མི་ཞིག་མིག་ནི་བསྟོན་པ་ལྟར། །
རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། ཞེས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དགག་བྱའི་སྟོང་པ་ཅམ་ལས་མི་འཆར་བས་སྤང་མེད་དུ་བཤད་པའི་
བྱིར། ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུང་ལྟར་ན་འདིའི་དོགས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་པར་གཞན་དབང་རྣམ་དག་

ལམ་གྱི་དམིགས་པར་ཁས་སྒྲུབ་བའི་སྤྱི་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཡོད་པས། དེའི་དམིགས་པར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་
གྲུབ་ལུགས་དེ་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས། དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། ཀྱན་བཏགས་དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་
ཀྱང་རྩོན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲིན་མེད་སྟམ་པ་ཡིན་ལ། ལན་དུ་དེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་། བསྒྲིམ་ན་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་
བའི་སྒྲིན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གི་ཁྱད་ཡོད་དེ་སྒྲིན་དང་སྒྲིན་མི་རྟག་པ་སྒྲིན་འཛིན་མཛོན་སྟམ་གྱི་སྒྲིན་ལུ་མཚུངས་ཀྱང་རང་ལ་དམིགས་ན་རྟག་འཛིན་
སྒྲིན་མི་སྒྲིན་གི་ཁྱད་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །སྒྲིན་ལུ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཤར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲང་
ངེས་རྣམ་འབྱེད་སྟགས་འགའ་ཞིག་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོ། དེ་དག་
གི་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་དངོས་སུ་བབྱང་ཡང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་སྟོང་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བབྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེ། དགོངས་
འགྲེལ་ལས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་འདིས། དེའི་སྤྱི་དེ་པོ་ཉིད་གསུམ་འཛིན་ཚུལ་ལྟ་མ་
དང་འདྲ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་ཅི་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན། གལ་ཏེ་དེའི་སྤྱི་དེ་གཞན་དབང་དང་ཀྱན་བཏགས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ལ་ཡོངས་
གྲུབ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེའི་གཞན་དབང་གི་སྤྱི་དེ་ཡིན་ཟེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་དང་དེའི་གཞན་དབང་སྟོང་
གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། རང་གི་སྤྱི་དེ་སྤྱི་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མི་སྤྱི་དེ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།
འིན་ཆེན་དོན་འབྱུང་གྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་སྤྱི་དེ་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རྣམས་དོན་དམ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་
དམིགས་པ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ཡིག་ཆ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་ན་འདིའི་དོགས་
པ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པ་དེ་ཀྱན་བཏགས་སྤྱི་ཙམ་ལ་མ་བྱས་པར་གཞི་དེ་དང་དེའི་སྤྱི་དེ་སྤྱི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབ་པའི་ཆོ་གཞི་དེའི་སྤྱི་དེ་པོ་དང་
ཁྱོད་པར་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་ཆུང་ཞིང་སྟོང་གཞི་དེ་དང་དེར་དོགས་པ་ཆེ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
འདིའི་དོན་དམ་ལ་ཡོང་ངོ་། ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་ཡོང་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡོང་དོན་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
སྒྲིན་མེད་དེ། རང་གི་ཆོས་ཉིད་བཙལ་བའི་ཆོ་དཔང་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔུང་པའི་
མཐར་བྱམ་པའི་སྤྱི་དེ་དོན་སྟོང་རྟེན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔུང་པའི་དཔུང་བཟོད་དུ་མི་འགྲོ་ལ། དོན་སྟོང་རང་ཉིད་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔུང་
པའི་མཐར་རང་ཉིད་རྟེན་ན་དོན་དམ་དཔུང་པའི་དཔུང་བཟོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་སྟོང་དོན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
དོན་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དོན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རང་
གི་སྤྱི་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་དོན་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྤྱི་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་སྤྱི་དེ་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཕྱིར་
ཏེ། རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རྟེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དོན་གྱིས་སོང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱི་དེ་གི་
ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྤྱི་དེ་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཅིག་འདིའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་ཙམ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་བཤད་ཀྱི་ཤུགས་བསྟན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ཙམ་
ཡོང་ཞིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ལུ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་ཅིག་ལྟ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་
དེའི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒོ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ལུལ་
འདི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཡོངས་སྤྱུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཕུས་བརྒྱུད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་དབུས་མཐའ་རྩ་བར་ཡང་། གང་ཟག་
དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་བོ་མེད་འདིར་སྤོང་བ་ཉིད། །ཆོས་གསུངས་ཤིང་། །འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུལ་ནི་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་བཟོད་དུ་སྤང་བའི་ལུལ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་དེ། དེ་གང་ལ་
ཆོས་བཟོད་དུ་སྤང་བའི་ལུལ་དེའི་ངོ་བོར་མཐོང་སྤང་ཟད་པ་འགོག་བདེན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན་ཐར་པ་དོན་
དམ་པར་མ་གྲུབ་དགོས་ལ། འཁོར་འདས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མཉམ་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། ཉན་རང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་
སྒྲིན་པས་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་པ་ཟད་དོན་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གི་འགོག་བདེན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ལྷག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་
སྒྲིན་སྟེ་རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོད་སོགས་ཀྱིས་སྤོང་བུན་རྩར་ན་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྤོང་དུ་
བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བདག་པ་རྩར་གྲུབ་པའི་སྤོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་དེ།
དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཀྱང་ལུང་སྤྱོད་མེད་པའི་འགལ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཡིག་ཆར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་མོད་སྤོང་བུན་ལས་དེ་དོན་དམ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ལྷག་ལ་དགོངས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རང་སྤྱོད་ལ་དགོངས་ཟེར་བ་མི་རིགས་དེ། རང་སྤྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་དགོངས་པ་འགྲེལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བདག་མེད་སྤྱོད་ལས་
གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཅན་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བདག་མེད་སྤྱོད་ལས་གང་ཅུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྟག་ཆང་བ་ཁྱོད་ཀྱིས། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན་ཟེར་བཞིན་དུ་འདི་འདྲ་སྒྲིས་ན་མི་མཛོས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱོད་ལས་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བའི་སྤྱོད་བདེན་དེ་སྤྱོད་བདེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ལས་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བར་བདག་བཀག་ཅན་གྱི་
སྤོང་པ་དེ་བདག་བཀག་ཅན་གྱི་སྤོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་བདེན་སྤྱོད་ཅན་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། སྤྱོད་ལས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དེ་མེད་ཀྱང་མ་བྱེ་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། སྤྱོད་ཅན་གྱི་དོན་ཁྱོད་ལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་
སྤོང་བུན་གྱི་ལུང་དོན་ཡོད་དེ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་བོ་གང་ཅུང་གིས་བདག་བཀག་པའི་སྤོང་པར་འདོད་ཀྱི་བདག་མེད་ལྷག་ཀྱི་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་
བདག་མེད་ཅན་ལ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཡིག་ཆ་དང་སྤོང་བུན་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ། སྐབས་འདིར་དངས་པའི་སྤོང་བུན་ནས་རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་
ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཉ་རྩར་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤོང་གསུངས་པ་རྩར་ན། གནས་མ་བྱེ་བས་རང་སྤྱོད་ཀྱི་
པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་སྤོང་པ་ལས་མ་རྒྱངས་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་འདོད་ན་འདི་བདག་མེད་རགས་པར་འགོ་དགོས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་རང་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་ལས་
ཡོད་དུ་མི་འདོད་དེ། བདག་རང་སྤྱོད་པའི་རྩལ་སྤོང་ན་ལུང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བརྒྱུད་མེད་ཟེར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ཐ་དད་དུ་

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཁ་ཆོན་གཙོ་དཀའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་དབྱུག་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་དབྱུག་མའི་ཕྱིར་ན་འདྲིར་མ་ཁྱབ་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
རིགས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲི་ན། ཉན་ཐོས་ཟེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱད་ནས་
རྟེན་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གང་ཞིག་ ཁྱོད་གང་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ། འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཟེ་བས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ལུགས་
རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཏུ་ཅང་སྒྲོར་བདེ་བ་ཞིག་མི་འདུག་ཀྱང་། རྟོང་ཐུན་ལས། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པར་འདྲི་བ་ལ་དབྱུག་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གསལ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་དོན་
ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པས། ཞེས་པ་ནས། སྒྲུབ་མཐའི་ནང་འགལ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཙམ་ལས་བཤད་མི་བདེ་བས་དེས་འགྲིག་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །དབྱུག་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། འདི་བའི་ལྟ་སྒྲེས་རགས་པའི་རྩལ་ཡོད་དང་། རང་ཟེ་གཞན་གྱི་ལྟ་སྒྲེས་རྩལ་ཡོད་དང་། རང་ཟེ་ཀུན་
ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་སུ་འདྲི་པའི་ཁྱོད་པར་གསུམ་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ནས། མི་འཇིག་པའི་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ཕྱར་འཇིན་པ་དེ་གསུམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། མང་བཀུར་ཟེ་ལྷས་བདག་རང་སྐྱུ་བའི་རྩལ་སུ་མེད་པར་འདྲི་ན། བརྗོད་མེད་ཟེར་དོན་
མེད་དེ། སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་རུས་པས་རྟོང་བར་ཁས་སྒྲངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་དེའི་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བ་ནི་ལྷར་བཤད་པའི་
ངས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀམ་བའི་ཕར་ཕྱིན་ལས། གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཇོག་པའི་དབྱུག་མ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་ཀྱི་བརྟན་ཆོགས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟའི་བཞི་བརྒྱ་པ་སོགས་སུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདི་དེ་ཕྱོགས་ལྷ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདྲི་མཁན་ཞིག་མིན་ཏེ། ཡིག་ཆར་དེས་སྐྱབ་པ་
རང་དབང་བའི་རྟག་པར་འདྲི། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྐྱ་ཆད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་ལ་སྟོས་ནས་དོན་བྱེད་ན། འདི་ནི་གངས་ཅན་པ་དང་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་པས། རིགས་
པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀག་ཟེན་རྟོ་ཞེས་དང་། ལྷོ་མ་གསུམ་རབ་དབྱེར། ཁ་ཅིག་གངས་ཅན་ལུགས་བཞིན་དུ། ཡོད་པའི་དགེ་
བ་ཞེས་བྱ་བ། རང་བྱུང་དུ་ནི་སྐབ་པར་འདྲི། དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཟེར། ཞེས་དང་། ཀར་ལན་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་ལས། རྣམ་འབྲེལ་
ལས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་བཞེད་པའི་དབྱུག་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྣམ་འབྲེལ་དབྱུག་མ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞེད་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བཞེད་པར་ཡང་འདུག་པས་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་དངོས་སུ་བཞེད་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།
རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་ལས་འོས་མེད་སྟམ་དུ་དགོངས་པར་འདུག་ནའང་། ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་འཇིན་རྣམ་ཁྱོད་
པར་གསུམ་ལྷན་ལྟ་གཏན་མ་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡོངས་སྒྲུབ་རྟག་དངོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་འདྲི་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་
ཀྱི་གཞུང་ལ་དཔྱད་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་སུ་འབྱུར་སྟམ་པ་འབྱུང་ཉེ་བས། དངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་གི་དོགས་

གཙོང་ཀྱང་མཛོད་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཆེན་ལེན་གསུམ་པའི་ཤོག་གངས་དོན་གསུམ་པར་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞོ་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་མིན་ན་རྣམས་སྤྱི་མེད་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་སེམས་ཚུལ་འགོག་བདེན་རྣམས་སྤོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་དོགས་པ་དེས་བྱས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དེས་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་པོར་མི་འདོད་དེ། རྟོང་ཐུན་ལས། རྟོང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དངོས་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་རྟོང་པའི་གཞན་རྟོང་གཞུང་དེ་དག་གིས་བརྟན་ནོ་སྙམ་དུ་བརྒྱུད་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེས་དངོས་པོར་འདོད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་སུ་སྤྱུས་པས་དངོས་པོའི་དོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་འཇུག་ན་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དོན་དུ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

[illegible]

སོགས་ནི་མཁའ་མཁའ་ལ། རྒྱལ་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྒྱུ་། འདོད་ན་ཅི་ཉེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་དུ་ཅ་བའི་འབྱུར་
བཅས་ནས་དངས་པ་ལས། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ། ཏེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བས་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ནི་དོན་གྱིས་འབྲས་བྱ་སྦྱོང་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་མེད་པར་ཁས་སྤངས་སོང་བས། ས་བོན་གྱིས་མུ་གུ་སྦྱོང་པ་ལྟ་
བྱ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལ། དེ་བསྦྱོང་གུང་སྦྱོང་པ་ཀུན་རྒྱུ་ཏུ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་སྦྱོང་ན་དོན་དམ་པར་སྦྱོང་པ་ལས་མ་འདས་པས།
དེ་སྦྱོང་པར་འདོད་བཞིན་དུ་དེ་སྦྱོང་པ་ཀུན་རྒྱུ་ཏུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། ངས་མི་དེ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་རྩུན་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་
བྱ་ཞིག་ཏུ་སོང་བར་དགོངས་སོ། ཏེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་མེད་ན་སྦྱོང་བ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་འགག་པ་ཡང་མེད་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་འགག་ལྷགས་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། དབུ་མ་པ་དག་གི། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་
བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་ཏུ་ཡང་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འགག་པ་དང་། ཞེས་འགག་པ་ཟབ་པ་ཡིན་པས་དངོས་སྤྲོ་
བའི་སྒྲོ་མ་གོང་བར་འཆད་དོ། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྲུབ་པའི་རིགས་པའི་གནད་བསྟན་པ་ནི། སྟོང་ཐུན་ལས། གཞན་དབང་གི་རོ་བོ་
བདེན་པར་མེད་ན་འབྲས་བྱ་སྦྱོང་རྒྱས་གྱི་རྩལ་སྤྲོ་བེད་དགོས་པས་གཏན་ནས་མེད་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྩལ་ནི་རང་གི་ངོས་ནས་
འབྲས་བྱ་སྦྱོང་པའི་མཐུ་དང་ཐུན་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པས་རྒྱ་འབྲས་འཛིག་པ་ལ་དེ་ངོས་པར་དགོས་པར་འདོད་པས། འཇུག་པར་ཡང་། གཞན་གྱི་
ལྟར་ན་རྩལ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་གྱི་ཡང་བསྟན། ཅེས་གསུང་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་བས་རྩལ་ཡོད་བཞག་པ་ཡང་འདི་
ཡིན་གྱི། རྩལ་གཅིག་ཐ་དད་གྱི་རྩལ་ཉེ་ལེན་སོགས་ལ་བྱེད་པས་མི་འགོག་གོ། ཏེ་འདི་བྱིར་རྩལ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་གྲུབ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། བདེན་
པའི་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ཏེ་ལྟར་མ་ཟེ་ན། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བུ་པ་ནི་རྩལ་མིན་ཏེ་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་བུ་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སུན་འབྱེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་གྱི། ཞེས་
འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སེལ་བ་ཡིན་པས་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྩལ་རིན་ཐང་ཆང་བ་མེད་ན་པམ་པ་
གཉིས་པ་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་སྤྲོ། གཞན་དབང་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱུག་གུང་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདྲ་
བ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་དབྱེ་ཞེས། ཐུར་གྱི་དཔེ་དེས་འབྲུབ་སྟེ། ཐག་ཁའི་སྤྲུལ་སྤྲུང་དེ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྲུལ་
གྱིས་སྟོང་པ་དེ་སྤྲོ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པར་དོན་སྦྱོང་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤྲོ་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་ན་ཐག་ཁས་ཀྱང་སྟོང་པར་སྤྲོ་བས།
དེ་སྟོང་པར་འབྱུར་དགོས་པ་ལ་མི་འབྱུར་བ་ནི། ཐུ་མ་དངོས་པོའི་གཤེས་སུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་
གཤེས་སུ་འབྱུར་བ་ལ་སྤྲོ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། གཞན་དག་ན་ཟེ། དེ་ལྟར་ཐག་ཁ་སྤྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་།
ནམ་མཁའ་སོགས་དོན་དམ་དུ་འབྱུར་རོ་ཞེས། སྤྲོ་བ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་མི་རྒྱས་ཀྱང་སྤྲོ་བས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཚུལ་འཆད་པར་འབྱུར་
རོ། ཆོས་ཉིད་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་འཛིག་བྱེད་གཙོ་བོ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཐག་ཁ་སྤྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་སོགས་
འཛིག་བྱེད་གཙོ་བོ་རྒྱུར་མཐོང་གི་གཉིས་སྤྲུང་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཏུ་འདོད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐུ་མ་གང་
གི་རོ་འཛིག་པ་དེའི་རོ་གཞི་དེ་ཞེས་དགོས་ལ། བྱི་མའི་སྤྲུལ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཐག་ཁ་ངོས་པའི་ཤུགས་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཡང་ངོས་དགོས་ཤིང་། དེའི་
སྤྲུང་ཆ་ཙམ་ལས་ཟུར་ན་སྟོང་པ་གཏན་ལ་དབབ་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྲོ་བ་ལྟེན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བཤད་

པའི་ཕྱིར། ཤོད་ཡང་མདོ་ཟེ་རྒྱ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་བཞིན་དོན་མེན་བཙམ་ལྡན་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ། ཁལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་
བཏགས་ན་ཆོས་འདིས་སྒྲག་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། ཤེར་མདོར་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་མི་རུང་བའི་ལྷགས་ཡིན་པས།
ལྷགས་འདིར་དེ་ལྟར་ཞེན་ན་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་ནག་
འབྲེལ་ཆེན་ལས། མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་འདྲོ། ལྟ་བུ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ཡང་བཤད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལ་ཅིག་ན་རེ་
མེད་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྐྱར་བའོ། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་མེད་
པར་སྐྱར་བའོ། ཞེའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཆ་ཕྱེ་ནས་སྒྲིབ་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང་། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
ཞེས་སོགས་ལ་འགྲིག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལེའུ་གསུམ་པར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གུངས་ལས་གསུངས་
པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་རྣམས་འབྱེད་པ་ལ་ལྟ་བུ་དན་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་བུ་དན་པ་ཉི་
ཤུ་ཅ་བརྒྱད་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། མཚན་མར་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དང་། ཀུན་རྟོག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་འདི་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྒྲིབ་དགོས་པ་གོང་འོག་གི་
འབྲེལ་གྱིས་ཤེས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་དར་རྒྱ་ལས། མེད་ལྟ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲིན་པ་བསྟན་པ་གཅིག། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། འདིའི་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཞུགས་པ་ལས། འདི་གསུམ་ཕྱེ་བྲག་ལ་སྐྱར་
ནས་མེད་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་སྤྱི་ལ་སྐྱར་བ་གོང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་དང་ཆོས་འགྲིགས་ཤིང་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་
བཤད་འདི་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས། དེའི་སྐབས་བྱེད་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་དབང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་
ལྷགས་འདིར་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་བས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་དུ་རུང་སྟེ། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་
ལྟར་སྟེ། འཁོར་ལོ་བར་བས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
གཉིས་ཀྱི་དབང་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་འཛིན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་
ཀས་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེར་མདོས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་
བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ལྟར་སྟེ། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ན་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཙམ་དུ་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་བསྟན་ན་རྟོག་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་
ཞིགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདིའི་ཞར་ལ་བསྟན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེའི་སྐྱས་ཟེན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་སྐྱས་ཟེན་ཆད་མས་བསལ་བ་གང་ཞིག། འདི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་འདིའི་སྐྱས་ཟེན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྟར་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་གོང་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་

བཤད་པའི་བཤད་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་དེ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་དུ་བཟུང་བར་ཐལ་བ་དང་། བཅས་ཙམ་པ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲིབ་ཤོ། །

ཤོད་གོངས་འབྲེལ་ལས། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་བརྗོད་པའི་ནམ་པ་འདི་ཉི་མེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་པ། མ་སྒྲིབ་པ། མ་འགག་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། །འདིར་གཉིས་སྒྲིབ་པ་མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། །ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། །གཞན་དབང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། ། ཤོད་ཅིག་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ལུང་འདིས་ཀྱང་མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དང་འདིར་མ་སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འདྲ་བ་གང་ཞིག །འདི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་སྒྲིབ་འགག་དང་ཐལ་བས་དེའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་ལ། སྒྲིབ་འགག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་པས་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་སུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་སྒྲིབ་མི་ལུས་ལ། དེ་ཉི་མ་དེ་སྒྲིབ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དངོས་སུ་སྟོན་དགོས་པས། དེའི་ཤེས་བྱེད་ལ་འོལ་སྒྱི་ཙམ་དུ་བྱང་ཡང་གཙོ་བོའི་དོན་མིན་ཏེ། འདིར་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་གཞི་ཐོག་གི་ཀུན་བཏགས་གཙོ་ཆེ་ཡི། རང་ཐོག་གཙོ་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཐོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་མི་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་རིགས་སྒྲིབ་ཆོས་པ་ལ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བས་གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲིབ་པར་གསུང་བར་ཐལ། མ་སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲིབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེས་གཟུགས་སོགས་མ་སྒྲིབ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་གཟུགས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྟོན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ལས་འབྲས་དང་ཐར་པ་སོགས་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སོགས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་འགག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤོད་ཅིག་འདིར་ཐུང་ན་ཀུན་ཉོན་དུ་གསུངས་པ་བཅས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱས་ནས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཅེས་བྱང་འབྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཀུན་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་ལུགས་ལ་ཐུང་ན་ལ་ཀུན་ཉོན་མི་ཡོང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུབ། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། བཞི་བརྟུ་བར། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཆོ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་གྱིས་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་ཐུང་ན་འདས་པ་སྟེ། །འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། དེས་ན་མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཆོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཆོ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི། ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐུང་ན་ལ་ཀུན་ཉོན་བཞག་ནས་ཐུང་འདས་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་ཚུལ་ཇི་ཉུང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆོས་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤེས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནམ་རྟེན་ལས། །དེ་དག་སྒྲིབ་ལས་སྒྲིབ་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཟླ་བའི་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལོག་པས་སྒྲིབ་པ་ཐོག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་

[illegible]

ཁོ་ཡིན་པར་འདྲག་པས། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་ཆའི་འགོག་བདེན་
དེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལྷགས་ཁོ་རང་གི་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་གདོད་ནས་ཟད་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས་བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ལ་དོགས་པ་ཡང་ཆེར་མེད་ལ། རྩ་མ་ནི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་ནི་བཙུན་
མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སྟུང་ནས་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བཞིན་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དྲི་མ་ཟད་པ་ལམ་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཡིན་ཀྱང་གང་གི་ངོར་ཟད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་ནམ་ཡང་འཇུག་ཐོག་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་
མེད་པར་སྟེ། འདིར་ཡང་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟླ་ཐེར་ཟླ་གི་དུས་སུ་ནམ་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིབ་འགག་མེད་ཅིང་ཀུན་
ཉོན་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་། རྒྱུད་སྒྲ་མར། རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བསྐྱེད་ནང་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་
དོན་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་མིང་འདོགས་སོ་སོ་བར་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་ནམ་ཡང་དྲི་མས་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ཕྱ་ཕྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་འཇུག་
བར་གནས་པ་འཇུག་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱན་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། ཁྱེད་པ་ལྟར་དཀྲུག་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དགོས་ཀྱི་
སྒྲིབ་འགག་མེད་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཕྱ་ཕྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་པ་ལྟར་པས་མདོའི་དོན་མི་རྟོགས་སོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མས་བསྐྱེད་པ་མ་ཞུགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ། དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྟོ་བྱུར་བ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདིའི་རང་བཞིན་
འོད་གསལ་བ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་ནམ་ནམ་མཁའ་དང་དབེ་བྱུར། དྲི་མ་སྟོ་བྱུར་བ་སྒྲིན་དང་དབེ་བྱུར་ནས་དེ་ནམ་མཁའི་ངོ་བོར་ཟད་པ་ལྟར་དྲི་མ་
ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་རང་བཞིན་དྲི་མས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ། ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁམས་
གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ཁྱེད་སོགས་དྲངས་པ་ལེན་དང་པོའི་ཆོས་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལེན་བཞི་པར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ནི་རང་བཞིན་གྱིས། རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། གཉིས་ནི་སྟོ་བྱུར་བྱུང་བ་སྟེ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་གཉིས་ཁྱེད་པ་དག་མ་
དག་གཉིས་ཡིན་ལ། ཞིབ་ཆ་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསལ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སེམས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ཕྱན་པ་བབ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཉེ། ལྷགས་ན་བདག་འཛིན་
ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་རི་རྩར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་ལ། དེ་རྩར་ན་བདག་མེད་མེད་ཅིང་བདག་ཡོད་པར་འཇུག་རོ་
ཁྱེད་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཚུལ་དོན་གྱི་ཐོན་ལྷགས་སུ་སོང་མ་སོང་ལ་གསུངས་པས། དེས་བཟུང་བ་རྩར་མ་བྱུང་བ་དྲི་མ་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་
པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྩར་མ་གོ་བར་ཆོས་ཉིད་དྲི་མས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་སྟུང་ནས་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་
མིན་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབ་སོགས་མཐོང་གྱ་རྒྱ་དོག་པར་ཟད་དོ། ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡིག་ཆར་སྒྲིབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་གསུངས་
པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་རྩོ་ནང་བ་ལ་སྒྲིན་བསྟན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཞོད་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་བར་བའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་བར་བའི་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
པར་འཇུག་པས། འདིར་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེར་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་འཇུག་ཁྱེད་
བཀག་པ་ཡིན་ལ། རང་ལྷགས་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་མ་སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན།

གཞན་དབང་མ་སྒྲིན་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་
ནས་གཞན་དབང་མ་སྒྲིན་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་ཟེར་དོན་མེད་ཅིང་། གཞན་དབང་རང་སྤྱོད་ན་དེའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེད་
ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིར་དངོས་སུ་དྲང་དོན་དུ་བཀའ་ལ་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེར་མ་སྒྲིན་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་ཚས་ཀྱི་ནང་ན་
གཞན་དབང་མེད་ཅེས་སྒྲིན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། འདི་དག་ལ་དཔག་ན་ཡང་སྒྲིན་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་ཁོ་ན་རང་ངོས་ནས་མ་
བྱུང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་བྱུང་ཁོ་ན་རང་ངོས་ནས་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་
ཡིན་ཚད་དུ་སྤངས་སྟེ། དེ་མིན་ན་སྒྲིན་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་མ་སྒྲིན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་དམ་
པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེར་དངོས་སུ་བསྟན་བྱས་ཆོག་པས། རྩ་རང་བར་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་འཇུག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞོང་དུ་ཡིག་ཆའི་གསུངས་ཟེར་
དགོངས་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་དགོས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་འདི་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་ནི། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མ་སྒྲིན་པ་སྟགས་སུ་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཞན་དབང་མ་སྒྲིན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཡོངས་བྱུང་དོན་ལ་
ཡང་སྒྲིན་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་དང་པོ་ལས་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་བ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དེར་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གའི་སྤྱོད་ན་གོ་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་ཡོད་པས། དེ་དགོངས་གཞིར་བཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་བུམ་པ་རང་མཚན་གྱིས་སྒྲིན་བ་མེད་
པར་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་སྤྱིའི་དོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པར་ཐལ། སྒྲིན་མེད་བརྒྱུད་ཀ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་སྒྲིན་འདོད་
འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གཞན་དབང་མ་སྒྲིན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ།
གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཏུགས་བྱུང་སྟེ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། འོ་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཁྱོད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་སྒྲིན་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གཞན་དབང་སྒྲིན་མེད་འགག་མེད་སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། སྒྲིན་སྟགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྒྲིན་བ་མེད་
པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། གཞན་དབང་སྒྲིན་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིན་བ་གཞན་དབང་གི་སྤྱོད་གི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཞན་དབང་སྒྲིན་བའི་
སྤྱོད་གི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིག་ཏེ་ལ་སྤྱོད་ལུལ་ནི། རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ལུལ་དང་། ཞེས་དམིགས་ལུལ་གྱི་མིང་ལ་སྤྱོད་ལུལ་དུ་བཏགས་པ་
སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་ཡང་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་སྟགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤྱོད་ལུལ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དམིགས་རྒྱུན་ཞེས་པ་སྤང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་ནམ། དམིགས་རྒྱུན་བཏགས་པ་ལ་
འཆད་དགོས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་གཙོ་བོར་རང་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་བྱས་ན་དམིགས་པ་དང་ཞེན་གཞི་དང་ཞེན་ལུལ་སོ་
སོར་དབྱེ་མི་དགོས་པས་སྤྱོད་ལུལ་དངོས་སུ་ཡང་ཅུང་ལ། དེ་དག་གི་སྤྱོད་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་ཞེན་གཞི་དང་ཞེན་ལུལ་ཐ་དང་པ་རྣམས་ཀྱི་
དམིགས་པ་རྒྱུད་བ་ནི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་མི་ཅུང་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་འདོད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་མདོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་

ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མདོན་སྤུངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་
ཞེས་པ་དེ་འདྲགས་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ་གོ་སྤྲོད་ལ། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་ཐལ་བ་སོགས་ཆོག་སྒྲིག་མ་བཞག་ན་གདགས་གཞི་ཕུང་བོ་ལ་བཏགས་
པའི་ཆོས་བདག་སོགས་སྤྱོད་གོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི། རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདུ་བྱེད་ནི་རྩ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ལ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་འདོ། །མཚན་མ་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དམིགས་པར་བྱ་བའི་མཚན་མའོ་ཞེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས། ཞེས་སྤྱོད་མང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲིག་ནས་
ངས་དགོས་པ་ལ་འཚང་ཚུལ་གཅིག་དང་། མཚན་མ་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་
ཙམ་ལ་བྱ་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་བཀོད་ནས་བྱི་མ་བཟང་བར་བཤད་ཀྱང་ཐ་མ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་རང་
རང་གི་སྤྱོད་མང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་སྟེ། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱ་མཚན་རེ་རེ་ཤར་བའི་སྒྲིག་ནས་ངས་དགོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་སྤྱི་
རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་མྱོང་བས་འགྲུབ་པས་ལྷགས་འདིར་ཡང་དེ་རང་སྤྱི་དོན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར།
འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་བྱིར་དང་། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེན་ལས། འདྲ་བ་སྟེ་རང་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་མང་བར་སྤྱང་
བ་དང་། མི་འདྲ་བ་སྟེ་རང་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་མང་མ་ཡིན་པར་སྤྱང་བ་གཉིས་སུ་ངས་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱ་མཚན་
གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། སྒོ་ནི་ཡོད་དང་མེད་བྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

། རྒྱ་བས་འདིར་རྒྱ་བྱེད་པལ་མོ་ཆོས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་དབང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཡོད་པར་འདོད་དེ།
རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་བཞག་པའི་བྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབ་པ་ལ་དཔྱད་པའི་གཞིར་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་གཞི་བདེན་གྲུབ་ཅིག་མེད་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འགོ་བར་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་
ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞན་ལ་བྱ། ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་རྣམས་ཀྱིས། རྣམ་བྱ་དེ་ལས་
འགྲུབ་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པའི་ཐད་དུ་འདྲའི་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
རི་རྩེ་ཡོད་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བར་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས། གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྷགས་ཐ་མས་ཀྱང་སྤྲོད་པ་ཞེས་དང་། ཅ་ཤེས་རྒྱ་
ཆེན་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་རྒྱུན་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་
ན་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆོད་མ་དང་། དེ་མྱོང་བའི་རང་རིག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པས། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། ལྷན་སྤྱོད་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས། ལྷགས་འདིར་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཡང་བཞག་དཀའ་ཞེས་བསོད་གསུངས་ཀྱི་དང་ངས་རྣམ་འབྲེད་དུ་བཤད་ལ། ཤར་བ་རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མེད་ཡང་། དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འདོད་དེ་ལྷན་སྤྱོད་དང་དེ་འཛིན་
རྣམ་མཁུན་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ཏེ། གཉིས་ཀས་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་བྱིར་གཉིས་
སྟོང་གང་ཡིན་པ། རྟེན་དེ་ཡི་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། འདྲ་སྤྱི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཟེར། ལན་རིམ་བཞིན་བཤད་ན། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་

དོན་ཁྱོད་ལྟར་མིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྤྱིར་གཞུག་བྱ་ཅན་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྟོག་བཏགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཞུག་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་རིགས་པ་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དམིགས་པ་ལ་སྒྱུར་ནས་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་དམིགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྟོག་བཏགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་དེའི་དམིགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་གྱིས་གཞུག་བྱ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྒྱུར་བ་རྒྱུ་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཆེན་ལས། རྟོག་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་གཞུག་བྱ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་ལྟེ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཞུག་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ལྟེ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་པ་ན་མས་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་མཚན་དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་ན་མ་པར་དཔྱད་པའི་རྟོགས་ལྡན་ན་མས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་ལྟེ་དེ་ལས་གྲུབ་པས་ཞེས་དང་། གཞུག་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱུང་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བཏགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་འགྲེལ་གྱང་མ་བསྒྲིགས་པར་བྲངས་ན་འདི་འདྲ་ཡོད་ལོ། །

འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེད་བཟོད་ཀྱི་དོན་དམ་དེར་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མེད་མཚུངས་དགོས་པའི་དོན་དུ་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། ཁྱོད་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཅུང་མིན་ཞིང་། ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་དེའི་རྟོན་ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་ལྟར་ཡང་བཏགས་དོན་བཅས་ན་རྟོན་ཆུ་མེད་པ་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར་ལུང་འདིའི་དོན་དམ་ཡང་ལུགས་རང་རང་གི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་ལ་སྒྱུར་བ་མཁས་པ་ལྟ་མའི་བཤད་པ་བཀོད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་འཕྲོར། ལྟ་ལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་མཁས་པ་ན་མས་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྟོན་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་པ་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་ལ་འབྱོར་ཀྱི་ལུང་ཕྱི་མ་འདི་དབྱེད་གཞི་ཆེ་སྟེ། རྟོག་ཆེན་ལས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲིབ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འདི་ཁྱོད་ཀྱང་སྒྲིབ་བ་ཞིན་པར་མི་འདོད་ལས་ཆེ་ཡང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཟུང་འཛིན་རྩིས་ཐ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་ཟད། གཉིས་སྟོང་དེ་ཡི་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེད་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཉིས་སྟོང་ཞེས་པ་གཟུང་བྱ་ལ་བྱེད་སྒྲུམ་པ་སྟོང་མོད། དེ་ནི་གཟུང་བྱ་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱང་། གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཞག་པར་མི་འགྲོ་བ་འདིས་འཆད་ཚུལ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྟ་བུ། ལྷ་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཚེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ལྷ་འདས་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཁོར་བའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དེའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཆོག་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཚུལ་གཅིག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བྱའི་ལུང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་གཟུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྟོང་མཉམ་ཡིན་པས། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་དུ་གནས་ཚུལ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། ཞེས་སྟོན་གསུངས་ཀྱིས་གཟུང་

བྱ་དང་། ཡོངས་གཙོ་ནང་ཡིན་ཕྱི་རེལ་སྤྱད། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་རྩམས་གཞན་བཀག་ནས། དེའི་དོན་བསྟུར། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། ཀུན་གྱིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཉེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། ཉེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ལང་སྟེས་སྦྱོན་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རྩམས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་དུ་སྒྱུབ་པ་ནི་ཚིང་པ་གཞི་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་སྟར་ན་ཡང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གི་སེམས་དང་རྩམས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་སྒྱུབ་པ་ལ་རྒྱུད་གཞན་སྒྱུབ་པ་བྱུར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ། རྩམས་པའི་ལ་ལ་ཅིག་ཡིག་ཆར་ཀུན་བདག་ཁོ་མོའི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱུ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་མོའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་འདྲིར་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་རྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར། ཡིག་ཆའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་། རྒྱབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཅིག་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཀུན་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཅེས་དེ་ཡིན་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་འདུག་ཀྱང་དགོངས་པ་བཙལ་ན་འདྲིའི་མེད་རྒྱུ་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མེད་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཡོང་ཡང་དེ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་བབྱུང་བའི་ཞར་བྱུང་ཙམ་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་ངོས་བབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས། སྟོན་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་འདི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མཉན་ན་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུ་ལ་ཆོས་བདག་མི་ཡོང་བར་ཐལ། ཁོ་མོའི་སྒྲིམ་དེ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་མི་ཡོང་བར་ཐལ་ལོ། ཁྱོད་ལྟར་ན་རྩ་རྒྱུད་པ་ལ་སྟོན་སྟོན་མཚམས་ཡང་མི་འབྲིགས་པས་གསུང་འདི་དག་དཀྱུགས་མི་བྱུང་ངོ། རྩ་རྒྱུད་པ་ལ་སྟོན་སྟོན་མཚམས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་འདི་ན་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་སྟར་ཆོས་ཉིད་སྒྱུབ་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་བཞག་པ་དེ་ཤེར་མདྲའི་རྒྱབས་སུ་སྟོང་གཞིར་བབྱུང་ནས་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་ཟེར་མི་བྱུང་བས། དེ་ལ་ཤེར་མདོས་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་སྒྱུབ་པའི་ཆོ་འདི་སྟར་ཤེར་མདོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགག་བྱའི་བདག་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟར་དགོས་པ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱིས་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་རྒྱུའི་མདོ་མེད་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱབས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆོས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆོས་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་དགོས་སོ། ཀུན་ལང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཆོས་བདག་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་དངོས་ལ་བཤད་པ་མི་འདོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་ཚུལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་འདྲའི་དོགས་གཙོད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩམས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྤར་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས། གསུངས་སོ་ཟེར་བ་དེ་མདོ་རང་ཉིད་མཉན་ནས། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྟར་སྤར་བ་ཡང་མདོ་ཡིན་པས་ཚིག་མ་འབྲེལ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ལེའུའི་ཚིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མདོ་མི་གཅིག་སྟེ། སྤར་ཞེས་པ་དྲི་ལྷས་ཀྱི་ལན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག

གྲི་ལགས་ཞེས་ཁྱེས་པའི་ཚིག་འདིས་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་པོ་རྣམས་མ་བཞི་ནས། ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་རང་རང་སྒྲིབ་ཏེ་མཆོག་
ཏུ་དེ་བཞིན་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ལ། སྤྱུག་བདེན་ལ་གཟུགས་ལུང་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྦྱར་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་
མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བཀོད་ཡོད་པས་འདིར་ཡང་བྱར་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་གོང་དུ་
ཡོངས་གྲུབ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ལ་ཚིག་བྱར་ཙམ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཐུར་དང་འདྲ་ཞེས་པ་ཚིག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་
ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྩོ་
ནང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཆ་བྱེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་
བ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། མདོ་ལས་གོང་འོག་གང་དུ་ཡང་ཁྱད་མ་བྱེ་བར་གཟུགས་ལུང་ནས་འདིའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་
སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་འདིའི་མཆོག་དེ་མ་ཐག་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་བྱང་གང་ལ་ཡང་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་འཛོག་ཚུལ་ཁྱད་མེད་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མི་འཆུག་པའི་གཟེར་བཏབ་པ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་རྩེ་བླ་མས་རྩོམ་པའི་ཚིག་འདི་གསུངས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་པའི་ཚིག་གི་རྣམས་པ་འདོན་ཚུལ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གིས། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་བྱས་
ནས་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་སྦྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་
རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་འཛོག་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་པས་རང་ལུགས་ཚུལ་དང་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་དངོས་མིན་
ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་དེར་བཏགས་པ་ཞིག་ལ་འཆོག་པས། འདིར་ཡང་གཞན་དབང་དངོས་མིན་ཀྱང་རང་གི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་དེའི་
སྟོང་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེར་བཏགས་ཏེ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་འགྲུབ་ཅིང་དེར་མ་བྱད།
གོང་དུ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལུང་ལ་རྩེ་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་རང་ཉིད་གཞན་དབང་དང་། བདག་ཏུ་སྒྲིབ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛོག་
ལུགས་སོགས་ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་ལུང་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་གནོད་འཛོམས་མཁན་པོ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་
ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས། སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་
ཀྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ལ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དགོས་པ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་བསྟན་པས་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་ན་རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་གཞན་
དབང་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི། གང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་དེ། དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ལ་རྩེ་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་
སྦྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདིས་རྣམ་བཏགས་
ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་དོན་བསྟན་པར་སྒོ་བརྟན་གྱིས་བཤད་པས། ཡི་གེ་ཡང་བའི་སྟོན་འཆོག་དང་ར་མགོ་ཡོད་པ་འདི་བྱེད་དགོས་ལ། རྣམ་མཁའ་ཡང་
རྣམ་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཡིན་པར་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་འདིར་ནི་རྣམ་མཁའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་བཏགས་
ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཁའི་སྤྲང་གི་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་། དེའི་སྤྲང་གི་གཞན་དབང་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། བྱད་ཀྱིས་ཆོས་འབྱུང་གི་ལྷང་དངས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཅིག་བཤད་དུ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་སྤྲང་གི་གཞན་དབང་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱབ་ལས། འདོད་ན། རྣམ་མཁའ་གཞན་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབབ་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་ལ་གཞན་དབང་དུ་འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཅིག་བཤད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བམ་ཟེ་བུ་སྣ་ཉག་ཆོས་ཅན། བྱད་སེང་གི་ཡིན་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱད་ལ་སེང་གེར་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག་ཤོད་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དབང་སྟབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྱུང་འགྲུལ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་པ་དགོངས་འབྱེལ་གྱི་འགྲུལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གྲུབ་དོན་གྱི་དངོས་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་གྱི་བྱད་པར་འདི་ཡན་ཆད་གྱི་འགྲུལ་བསྟན་ཡིན་པའང་མི་རུང་སྟེ། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟོར་ཅི་བཞིན་པར་ཞེན་ན་ཏྲག་ཆད་གྱི་སྟབས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་ལས་སྟག་པའི་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྲུབ་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅན་བྱང་ཡང་དྲང་དོན་ཡིན་མིན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་གྲུབ་དོན་ཡན་ལ་མ་བྱུང་བས། འདིར་འགྲུལ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདི་དང་འདི་ལྟར་བཀའ་སྟེན་ཅེས་མདོ་སྟོར་སོ་སོར་བཟུང་ནས་དྲང་ངེས་སྟེ་བཤད་པའི་འགྲུལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མིང་སྟར་ཏེ་དྲང་ངེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་ལ་མི་གསལ་བས་གྲུབ་དོན་འདིར་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ཐ་སྟངས་དང་། དྲང་ངེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་སྟར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་གང་གི་སྟོན་ནས་སྟར་བ་ཡིན་ན། དུས་གྱི་རིམ་པའི་སྟོན་ནས་སྟར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཆོག་གི་གཙོད་མཚམས་འདི་ལས་སྟག་སྟེ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་། གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པ་དེ་སྟར་བཤད་པའི་འགྲུལ་གྱིས་ཤེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉིས་དྲང་དོན་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པར་སྟར་བཤད་པའི་འགྲུལ་གྱིས་གཞན་ཞིག་ཤེས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་སྟར་བཤད་པའི་འགྲུལ་གྱིས་ཤེས་མ་གསུངས་པར་མདོ་སྟོར་གཉིས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་དེ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་བྱ་དྲང་ངེས་སོགས་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ཐ་སྟངས་སྟར་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ཅན་སྐབས་སུ་མ་བྱས་པར་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱད་པ་ཡིན་ཡང་ད་དུང་གཟུར་གནས་ནས་ཀྱིས་དབྱད་པར་བྱའོ། ཆོས་འཁོར་དངོས་ལ་གསུང་བ་པོ་དང་། དུས་དང་། ལུལ་དང་། གཤུལ་བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་གང་ལ་བཅུམས་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེ་བ་དང་དྲང་ངེས་གྱི་བྱད་པར་རྣམས་རིམ་བཞིན་དཀྱུས་ན་གསལ། རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་དང་། ཐོན་སྐར་གྱུར་ཞེས་པ་ནས་བསྟོར་ཏེ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་རྩུན་གྲུབ་གྱི་དཀའ་འབྱེལ་ལས། མ་བསྟོར་བ་ཞིག་བསྟོར་ཞེས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྟན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འདིར་ཐོན་ཞེས་པ་སྟོན་པ་འཛིན་ཏེན་དུ་མ་བྱོན་གོང་ལ་བྱེད་གྱི། མདོ་དེ་གསུངས་པའི་ཐོན་ཅན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱང་། མ་བསྟོར་བ་ཡང་ཆངས་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་མ་བསྟོར་བ་ལ་བྱ་ཡི་སྟོན་པས་སྟར་མ་བསྟོར་བ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། འཁོར་ལོ་བྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྟོར་དགོས་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཁྲི་ལས། ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་ཏེན་ན་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ཞེས་པ་ནས། གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་ཆོས་དང་ཐུན་

པར་འཛིག་རྟེན་ན་བསྐྱར་བར་མི་རུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་བོར་ཐལ། རྟོན་པས་བྱ་རྒྱུ་
ལུང་བོར་གསུངས་པའི་སྒྲིག་ལ་མ་བསྐྱར་བའི་བྱིར་རྟེ། འདི་ཐུན་མོང་གི་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་གང་ལ་བརྩམས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། གོང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དྲི་བའི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། བྱི་མ་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སྤར་མ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལྟ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་རྟེ། འདིར་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྟེ་བ་སོགས་མཚན་
ཉིད་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་མེད་རྒྱུ་རེ་སོ་སོར་སྟོར་བ་མ་གཏོགས་དགག་བྱའི་བདག་གཅིག་ཕུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྟོར་བའི་ལྷགས་
མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སྤར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐྱས་ཟིན་སྟེ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
མེད་རྒྱུ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སེམས་ཅམ་གྱི་རང་ལྷགས་གཙོ་ཆེ་བའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། བར་བའི་སྐྱས་ཟིན་སྟེ་བའི་
བཞིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བར་བའི་སྐྱས་ཟིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བློ་འདིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
དག་པར་ལྷགས་པའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། རྟོག་གི་སྒྲུང་བར་འདིའི་གཏུལ་བྱ་
ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་རྩལ་བས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་ཡང་དགྲི་རུས་ལ། བར་བའི་གཏུལ་བྱ་དབང་པོ་རྩེ་བས་དགྲི་མི་རུས་པ་ལ་
བཤད་པ་སོགས་ཡོད་ལ། དང་བོ་ནི་ཡང་དག་བདེན་པ་དང་ཡང་ཕྱོགས་མཐུན་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་ལྷགས་ནི་འདིའི་སྒྲིག་ནས་
འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་གོ་བར་རུས་པས་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཞེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན། རྟེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་
པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན། དེ་ལྟར་ཆ་མ་ཕྱེ་བ་རྣམས་དྲང་དོན་དུ་
བསྟན་པས་ཐ་མ་རང་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་གོ་བའི་བྱིར། འདི་ནི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་འཇུག་རྒྱུ་ལ་ཡིག་ཆར་བརྫོང་བྱ་རྫོང་བྱེད་ལ་སྤར་བ་གཉིས་
གསུངས་པ་ལེགས་རྟེ། རྫོང་བྱེད་གྱི་ཆ་ནས་ཉེ་ཆོག་སྟོས་པའི་ཆོ་སྐྱོར་བཞིན་པ་འདི་ནི་ཟེར་དགོས་པས། ལང་གཤེགས་སོགས་ཡོད་དོན་མེད་ཀྱང་།
བརྫོང་བྱེད་ཆ་ནས་ཉེ་ཆོག་སྟོས་པའི་ཆོ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདི་ནི་ཟེར་དགོས་པས་
རང་དང་རྟོན་རྒྱུ་མཚུངས་པའི་མདོ་ལང་གཤེགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོང་སྟེ། གྲུབ་དོན་འདི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེགས་བྱའི་ཆོས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གྲུབ་དོན་ཡིན་པར་ཡིག་ཆ་ལས་སོ། །

༡༩ དེ་ཞེན་ཆོག་གིས་སྐབས་མཆིས་པའི་དོན་བཤད་པ་འདི་ནི་འོག་ཏུ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ལ་བཤད་པ་གཉིས་བྱས་པའི་སྤར་མའི་ཐོག་ཕྱོགས་སུ་
སྤར་བས་རང་ལྷགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། སྤར་མ་མཆིས་པའི་དོན་དང་སྒྲིག་པའི་བྱིར། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་སྤར་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཕྱོགས་སུ་སྤར་ལ།
སྤར་མ་མཆིས་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་དོན་དང་། སྐབས་མ་མཆིས་པའི་བཤད་པ་བྱི་མ་རྩེས་ཀྱང་རང་ལྷགས་སུ་མཛད་པས་འདི་གསུམ་ཡང་སྤར་མ་
མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རུང་སྟེ། རྩེས་བཤད་པ་བྱུར་དུ་མཛད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མེན་ཆོག་གིས་
ཆོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ཆོད་པ་སྤར་བ་བོར་ཉན་ཐོས་སྟེ་
བ་མི་ཡོང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདི་སྐྱས་ཟིན་སྟེ་བའི་བཞིན་པར་མི་རུང་ཞེས་ཆོད་པ་འགོད་པ་བོར་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་མི་ཡོང་བའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།

འདིར་ཉན་ཐོས་ཟྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩྭ་ཅེས་པ་དེ་མི་འཐད་ཅེས་རྩྭ་པ་མིན་གྱི། དེ་རང་ལྷགས་སུ་འཐད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་དེའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཟྱེ་བ་བཙུག་དང་། མདོ་ཟྱེ་བ་ལྷ་མིའི་སྟེང་ནས་ཐང་པ་ལྟར་རྩྭ་པ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། ཟྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ལོ་རྩྭ་པར་སྒྲིབ་བ་དག་གི་གནས་སུ་འཁྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདིས་སྟོང་པ་
ཉིད་མི་སྟོན་ཞིང་ཡོད་པ་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའང་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡོད་པ་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་དོན་མེད་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་
བསྟན་པས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ན་སྐབས་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཁྱུང་ཅིང་ཡོད་པ་སྟོན་པ་དང་། བར་
བ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཁྱུང་ཅིང་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ཞེས་བྱུང་བས། སྔ་མའི་དོན་ཡང་ཀུན་བཏགས་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཁྱུང་པ་སྟེ་སྔས་ནས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་མཉམ་པར་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཀྱང་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ལྷ་མོར་བཤད་པའི་ལྷགས་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་པས་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཅམ་ལ་བྱའམ་དབྱང། ། བོ་སྟོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པའི་
བརྟེན་བྱང་ལས། བར་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་རྒྱུ་ལས་ཐ་དད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའོ། །དྲུང་ཐེག་པ་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་གོང་མ་དང་བཅས་པའོ། ཐེག་པ་རྒྱུ་ལ་བ་དག་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་རྒྱུ་ལ་བ་དག་དང་འཐབ་ཅིང་རྩྭ་པར་གྱུར་པའོ། །
ཐེག་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་དང་བཅས་པའོ། ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། འདིས་ནི་ཐེག་པ་རྒྱུ་ལ་
བ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་རྒྱ་རྒྱུ་མཚུངས་ཤིང་འབྲས་བུ་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་མཆོག་ཏུ་མདུ་བྱུང་བ་དོན་དེ་ལས་སྟག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་རྒྱུ་ལ་བ་རྒྱུན་
གྱིས་བགྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩྭ་པ་མེད་པའོ། །རྩྭ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞིག་ཏུ་མེད་པའོ། །གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་མེད་པའོ། །
ཞེས་བྱུང་སྟེ། དོན་ནི་བར་བས་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ལས་མ་བཤད་པས་དྲང་དོན་སྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རང་
ལས་གྱི་སྟག་ཀུན་མ་ལུས་པར་ཟད་པའི་རྣམ་གྲོལ་མི་མཚུངས་པར་ཐེག་དམན་གྱི་ཞིབ་ཉེ་ཆོ་བར་བཤད་པའི་དྲང་བའི་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གསུམ་ཆར་སྟོན་པའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སྟགས་བརྟེན་བྱ་རྒྱུས་པའི་མདོ་གཞན་རང་གི་གོང་ནའམ་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཟྱེ་སྟོང་
སྟགས་ལས་ཉན་རང་དག་བཙུག་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མི་མཐུན་པས་རྩྭ་པའི་གནས་དང་། མཐར་
ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟགས་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་འཛིན་པས་སྐབས་མཆིས་པ་དང་། ཐ་མའི་བཤད་པ་པལ་ཆེར་སྔ་མ་ལས་སྟོག་
པར་སྤང་ལ་ཐེག་པ་རྒྱུ་ལ་བ་རྒྱུན་གྱིས་བགྲོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་འདིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གསུམ་འདི་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་
དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཆོད་དུ་སྤང་དོ། །

། བོ་སྟོབས་མེད་པའི་སྔ་མ་ནི་སྐབས་མེད་ཅེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་བྱས་པའི་སྔ་མ་ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འཁྱུར་པའི་སྐབས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་
ཞིང་། དེའི་དོན་མདོ་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་ལ་འཇུག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བྱེད་ན་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་སྒྲོས་པས་རང་ལྷགས་མ་མཛད་དོ། །
ཡོད་མེད་རྒྱུས་པར་བསྟན་ཞེས་པའི་ཡོད་མེད་ནི་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལས་རེ་རེ་སྔས་ནས་རེ་རེ་
ཅམ་བསྟན་ཀྱང་། འདིར་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཆ་བྱེད་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱུས་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུས་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་ཀྱང་
བྱེད་གྱུ་བྱེད་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་སྟགས་སྔར་དྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ལང་

གཤེགས་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། སྒྲིན་འདྲེགས་པ་དང་སྒྲུར་འདེབས་པའི། མཐའ་ལ་རྟོག་པ་
རྣམ་པར་བརྟག། བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དབུ་མ་པས་འདྲིའི་ཀྱན་བཏགས་དགག་བྱའི་དོན་དམ་ལ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲིང་གཞི་
གཞན་དབང་དེ་ཉིད་མ་སྟངས་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཆ་བྱ་ནས་མདྲའི་དོན་དུ་འཛིག་ཅེས་པ་དོན་ལ་ཆ་འབྱེད་པར་མཛོན་ནོ། །
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལེགས་བྱའི་ཆོས་འཁོར་ལ་རང་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲོབ་པའི་ལྷང་གི་ཆོས་རྣམས་ངོ་
བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་སོགས་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་རོལ་ཅེད་ཡིན་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །

། རྒྱལ་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། མདོ་དཔེ་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བ་ན། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདྲན་དགོས་པར་མཐོང་ནས་
དགོངས་གཞི་ཆོས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། དགོངས་གཞི་གཞན་དུ་འདྲན་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་པར་མི་རུང་བ་སྒྲུབ་
མི་རིགས་པས། འདྲིར་དཔེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་དོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་
ཡིན་གྱི་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུབ་མཐའ་འཐད་ཐུན་དུ་གོ་ནས་དཔེ་རྒྱའི་དོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བ་མིན་པ་དང་། ཐར་པ་དོན་
གཉེར་བཙོས་མིན་སྒྲིབ་ནས། གཞོད་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་འདྲིར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ནི། དོགས་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་
ཅིག་ཡིན་ཏེ། པ་རོལ་པོ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུང་བ་པོ་དང་། ཆ་བྱ་ནས་གསུང་བ་པོ་གཅིག་ཡིན་པས།
གཅིག་གི་སྒྲིབ་ཟེར་ཁས་ལེན་ལ། གཅིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ནང་འགལ་ཏེ། བྱི་མ་ཤེས་བྱེད་དུ་རུང་ན་ལྷ་མ་ཡང་ཤེས་བྱེད་དུ་རུང་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
གསུངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འབྲུལ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་བདེན་ཡང་སྟོན་པས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རང་བྱུགས་
གཅིག་དང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་འབྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འབྱེད་པ་ཡང་རིགས་པས་འབྱེད་དགོས་པས་མཁས་པས་
མཐའ་ཆོད་པར་དབྱེད་ན་རྩྭ་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པས། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཟེར་ལ་ཡང་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་རུང་
ངོ་། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ངེས་དོན་དུ་མི་རུང་ཞེས་རྩྭ་དུ་མི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུབ་སྟེ།
མཁས་པ་ཡོད་ཀྱང་བརྟགས་པ་མཐའ་ཆོད་པར་བྱས་པ་མེད་པར་ཉི་ཆོ་བ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིར་མཁས་པས་བརྟགས་ན་ཞེས་སྒྲོས་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་མ་བཤད་ཁ་མི་གསལ་བའི་དབང་གིས་རྩྭ་དུ་མི་ཕྱིར་པས་རྩྭ་དུ་མི་གཞིའི་
གནས་མིན་པ་ལགས་གྱི། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་ཅེས་རྩྭ་དུ་མི་ཕྱིར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞིབ་ཆ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་
སོ། ། རྒྱལ་ལ་དོགས་པ་དོན་དུ་བསམ་ནས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་དུ་འཛིག་པ་ཆོས་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲིའི་གོང་
དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་ལ། འོ་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། དེའི་ནང་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སྟེ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། ལྷ་ལྷེ་ལ་ཤམ་ཐབས་
རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསྐབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་པོར་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་ཤིག་གསུངས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དོགས་
པ་གཙོད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་མིན་ན་འཁོར་ལོ་དང་
པོ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་བསྐབ་བྱ་ཙམ་སྟོན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་ཅི་
འདུག ལྷང་སྒྲིབ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུབ་མཐའ་རྩེ་སྟེ་མས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱུབ་པར་བཟུང་གིས་དོགས་

ནས་གསུངས་ཞེས་ལུང་འདིས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོས་མ་ཁྲབ་པར་བསྟན་གསུངས་པ་ཡང་མཁས་པའི་བཤད་པའི་
རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། མཁས་ཅད་ལ་མིན་གསུངས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མིན་པ་ལ་བྱེད་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཙམ་ལ་ཡང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཞེས་སྒྲིན་པས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པ་
ཞིག་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་། རྩེ་བཙུན་དམ་པ་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་དེས་ཁྲབ་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཞེས་པར་མཐའ་གཉིས་
ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་བརྒྱུས་པ་རྣམས་དྲང་ངེས་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་སྟོན་ཆད་
ལ་སྐབས་འདིར་དྲང་ངེས་དངོས་སུ་འབྱེད་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་གཅིག་བསྟན་པའི་ཆ་
ནས་བྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ཆོག་ལ་ཆ་འབྱེད་དོ་ཟེར་ནས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཟ། ལས་བོན་མཁས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱན་
བཞིན་འབབ། ཞེས་སོགས་ཀྱན་གཞི་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡང་ལེགས་སོ། དེར་མ་ཟད་
ལུང་འདི་སྟོན་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ལེའུ་དེ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་དུ་བཤད་པ་ཡང་མེད་དོ། ལུང་འདི་ལེའུའི་ནང་ནས་ཟུར་དུ་
བཀོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལེའུ་རིལ་པོ་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་གཞི་སྟོན་པར་མཚུངས་པས་སོ། དེས་ན་ཆ་འབྱེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་སྟེ་འཕགས་
སེང་དང་ལེགས་ལྡན་མ་གཏོགས་པ་ཞི་བ་འཆོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་ཆ་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་དོན་ལ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རྣམ་
གཞག་འབྲུལ་སྟོང་གཏོང་ལཱའི་སྒྲིབ་དབྱངས་ལས། ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱན་སྟག་མདོ་སོགས་དོན། གཙུག་པོ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབྱ་
སེམས་ལྷགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ཅིད་ལ་གཞན་ལྷགས་གཉིས་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་མ་ནི་དོལ་བོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཉ་ཐུག་ཀྱན་དགའ་དཔལ་སོགས་སྟོང་པོ་རྟག་བརྟན་
སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་པར་འདོད་མཁན་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡང་བོད་སྐད་མ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཡར་འབྲོག་པ་
རིན་ཆེན་རྟག་གིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་པལ་ཆེན་ཆོས་པད་དཀར། དེ་སོགས་ཁྲབ་བྱེད་དབྱ་མ་ཆེ། ཟབ་ཡང་ཚད་དང་
བལ་བ་ལོ། ཞེས་དང་། ལུམ་ལས། ཆོས་འཁོར་ལན་གཉིས་ཞེས་དང་། འབྱུང་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་བར་བར་འདོད། ཁྱེན་བདེན་མོད། གཞུང་འདིའི་དོན།
ཐེག་རྒྱུད་གཅིག་ཤོས་གཉིས་སུ་འདོད། དཔེར་ན་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གཉིས་བཞིན། ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་སྐས་ཀྱི་གདང་བྱ་ལྟར་བྱི་མ་བྱི་མ་མཐོ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་སྟོང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མིན་ཏེ། རྟག་བརྟན་
བཤད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་མདོ་རང་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བར་
མཐོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། དེ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདིའི་གཉིས་པ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གཉིས་པ་མིན་གྱི་
ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྟེ་སྟོང་དག་ནི་
གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། ཞེས་པའི་སྟེ་སྟོང་གཉིས་པ་ལ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་གཉིས་པ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དོལ་པོ་
བ་ཆོག་ངན་གྱིས་ཆར་བཅད་མོད། དགོངས་འགྲེལ་སྟོང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོར་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལྷངས་ནས་ཐོག་རྟག་དང་དབང་པོ་རྩོ་
རྩེ་སོགས་བྲིས་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་ནི་རལ་གྱི་དགའ་ཤོར་ཏེ་ཤུབས་ཀྱི་སྟོང་ནས་དཔལ་སྐད་འདོན་པ་དང་འདྲ་བས་སྟོང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། འདིའི་
འབྲུལ་གཞི་ཡང་སྟོང་པོ་རྟག་བརྟན་དང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་མ་བྱེ་བས་འོངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་དང་། སྟོང་པོ་རྟག་

བརྟན་སྒྲིན་པའི་མདོ་ཡང་ཐུ་མ་པལ་ཆེར་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་མོད། སྤྱིང་བོ་རྟག་བརྟན་སྒྲིན་པའི་ཆོག་རྣམས་དེ་ན་མི་འདུག་ཅིང་། ལང་གཤེགས་སུ་
མདོ་དེའི་གསུངས་ཚུལ་བཀོད་པ་དངས་པ་མ་གཏོགས་མདོ་རང་ཉིད་བོད་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྤང་ངོ་། ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་བཤད་ཚུལ་
གཅིག་སྒྲིབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་ཀྱང་བྱས་ཏེ། དེའི་བརྗེད་བྱང་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཅིག་ཐུར་དངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་མདོའི་
ངོས་འཛིན་དཀྱུས་དང་མཐུན་ལ། ཟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉ་བ་བསྟན་པའི་བརྗེད་བྱང་ལས། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
མདོ་རྣམས་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། ཆུང་དུ་ནི་མིན་ནོ། ཞེས་ཐུ་མ་པལ་སྟོན་པའི་བཤད་ལ། ཤེར་
མདོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བ་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་དུས་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པ་ལ་བྱ་ཡི། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཡིན་
པའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པར་མེན་ཆོག་གིས་བཤད་དོ། སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་བཤད་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
གསུམ་པ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པའི་གསུམ་པ་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་དགོངས་པ་ལེན་གྱི། འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིབ་པའི་གསུམ་པ་དེར་སྟོན་
གསུངས་པའི་མདོ་ཞིག་འཛིག་ཅེས་བསྟན་མི་འདིང་ངོ་། ཇེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ན་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་ཆ་བྱེ་མ་
བྱེའི་སྒྲིན་ནས་དང་ངེས་སུ་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། དུས་འདི་དང་འདིའི་ཆོག་གསུངས་པ་དང་དོན་དང་ངེས་དོན་ནོ་ཞེས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོལ་
བོ་བ་དང་ཡར་འབྱོག་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་དྲི་ཁྱས་སོགས་སུ་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་མེད་མཉམ་དུ་
གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ཞེས་དྲི་བ་དང་། ལན་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཅག་གིས་དུས་འདིའི་
སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་དོན་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་འདིའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཆད་
ངེས་དོན་ཡིན་མིན་ཆོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བྱེད་ཅག་ལྟར་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་དང་བར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཅི་ལ་དགོངས་ཟེར་དགོས་པ་
ལ། མདོ་ལས། དེའི་ནང་ནས་བརྗེད་བྱ་སྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་བྱུག་པ་རེ་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་ནས་དྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞོད་དུ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་
དེ་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་སོ། །

ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ཐུན་པོ། བསྟན་པ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗེད་དུ་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་གཤིས་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཇེ་ལ་བརྗེད་དུ་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟན་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འདྲི་བས་ཞེས་པ་ནས། ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། བརྗེད་མེད་གཉིས་མིན་གྱལ་བས་བསྟན་མཛད་ཀྱང་། །
བྱིས་པ་འདི་དག་སྟེན་པ་རྣམས་པར་ཆོངས། སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ལ་དགའ་ཞིང་རྣམས་པར་ཆོངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་ལུ་ལུ་འཛིག་
ཡོངས་རྒྱུས་དངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གཤིས་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་འཆད་བྱེད་ལ། བཅོམ་ཐུན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ཞེས་པ་ནས། ཆོད་དང་བལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཇེ་ནི་རྟོག་གཤིས་ལས་འདས་མཚན་
ཉིད། ཞེས་པའི་བར་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལུ་ལུ་མཐར་ཆགས་སུ་དངས་ཤིང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་

འཆད་བྱེད་ལ། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་བློས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏྲོ་ཞེས་པ་ནས། འདྲ་བྱེད་
ལམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་བལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་སྟགས་གྱི་བར་ལེའུ་ཡོངས་རྫོགས་དང། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་
གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་པ་ནས། དོན་དམ་དེ་ནི་ཐ་དད་མ་ཡིན་
ཏེ། ཀྱུན་ཏུ་རོ་གཅིག་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་གསུངས། ཞེས་སྟགས་གྱི་བར་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་རྫོགས་པར་བྲངས་སོ། གཤམ་ལས་མཚན་ཉིད་དང་
པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སོ་སོ་ནས་སྒྲོས་ཏེ་དགོངས་འབྱེད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཟུ་བར་བྱ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྡ་དང་
ལྡན་པ་ཡང་དགོངས་འབྱེད་ལས་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བསྟན་པའི་ཆོག་དངོས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་ངོ་། དོན་དམ་པའི་
ལེའུ་རྣམས་ཞེས་མང་ཆོག་གིས་སྒྲོས་པ་ཡང་ལེའུ་འདི་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡ་བཤད་པས། བཞི་ཀར་དོན་དམ་པའི་
ལེའུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་སོ་སོའི་མཚན་ཏུ་ཆོགས་བཅད་ཀྱང་པ་བཞིའམ་བརྒྱད་རེ་འབྱུང་བ་ལེའུ་དེ་དང་དེའི་དོན་བསྟན་པ་ལས། འདིར་
ཡང་བཀོད་ཡོད་དོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་འབྱེད་ལས་ཞེས་འདིར་བསྟན་ནས་གསུངས་ཀྱང་བསྟན་པ་རང་ལས་སེམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་སྒྲོ་བློས་ཡངས་པས་ཁྱབ་ཁྱབ་པ་ཞེས་པ་ནས། ལེན་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལྷ། ཞེས་སྟགས་གྱི་བར་སྒྲོ་བློས་ཡངས་པའི་ལེའུ་དང་། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
གནས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཁྱབ་པ་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ནི་རབ་ཤེས་ན། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ནི་རབ་སྤྲོད་འབྱུར། ཀྱུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཆོས་ནི་རབ་སྤངས་ན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་ཐོབ་འབྱུར། ཞེས་པའི་བར་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་ཡོངས་རྫོགས་བྲངས་
པ་གཉིས་ཀ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འབྱེད་ཀྱི་མགོ་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་བྲངས་པ་ལ་
སྒྲོ་བློས་ཡངས་པའི་ལེའུ་འདིར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐམ་འདིས་མཚན་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་ཅེས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། རང་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱབ་ཡོངས་རྫོགས་
བྲངས་ལ་བྱམས་ཁྱབ་བྲངས་པའི་མཚན་སྤྱོད་དུ་ཆོས་རྣམ་པར་འགོད་པ་ལས་བཙམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་རིགས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལེའུ་འདིས་བྱ་
དོན་གསུངས་པ་བྲང་དོན་དུ་འབྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་ཡིན་ནམ་དཔུང། མཐར་ཐུག་རིགས་
ངེས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་སྟགས་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟགས་ལས་ཐོར་བྱུར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ལྡ་མ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་
ལེའུ་རིལ་པོས་སྟོན་པ་མེད་པས་ལེའུ་རྣམས་ཞེས་མ་སྒྲོས་པར་དགོངས་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཞེས་སྒྲོས་ལ་བྱང་ས་སྟགས་ལས་གཞན་དབང་
ཀྱུན་བཏགས་ཀྱིས་སྤོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འབྱུར་བས། འདིར་བྱུར་ཅམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །

སྐལ་བའི་འདིར་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་སྤྱན་རྒྱུབ་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྡ་ལྡན་ཞེས་པ་དང་མདོ་ལྷེ་རྒྱུ་བྲངས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་
པ་ནི་འོལ་ཆོད་ཀྱིས་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསེས་པའོ། ཡང་དེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གཙོ་བོར་སྒྲོས་
པ། རྒྱུད་སྒྲིམ་མའི་འབྱེད་པར་སེམས་བདེན་སྟོང་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་ཆོ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་བོ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
འགོག་ཆེད་དུ་བཤད་པ་ཡང་མ་འབྱེད་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ཆོད་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་འཆད་པ་མིན་གྱི། སེམས་ཅན་དང་མཐུན་

པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་གང་ལ་བརྟེན་འཆད་པ་འོག་ཏུ་སྒྲིབ་ཀྱིས་གང་ལ་བརྟེན་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་ལེགས་ཕྱིར་ནང་ནས་
ལང་གཤེགས་སོགས་ལས་འདི་གཅི་བོའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོར་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པས་གཅི་བོ་སྒྲིན་
དོན་མེད་ལ། དེའི་ཆོ་དེ་གཅི་བོའི་ཕྱིར། རྩོད་ལ་དང་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་བྲ་ཞིས་སྒྲི་སྒྲར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་བཤད་
ཀྱང་། འོག་ཏུ་སྒྲི་སྒྲར་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བས། རང་ལུགས་དཀའ་འབྲེལ་ལས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་སམ་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བསམ་ནས་
གཞི་གྲུབ་ན་སྒྲི་སྒྲར་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་སྒྲ་བ་ཡིག་ཆ་གསར་རྩིང་གཉིས་ཀས་བཀག་ལ། གཞུང་གི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་
འདིའི་དོན་སྒོ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བའི་ཆོ་ཁ་ཅིག་མེད་བཞིན་དུ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་སྒྲུབ་ཆོད་མ་ཟེན་པར་
དབུས་ནས་ཐལ་སོང་བས་རྟག་མཐའ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དགག་ཆོད་མ་ཟེན་པར་དབུས་ནས་ཐལ་སོང་བས་ཆད་མཐའ་
སྟེ་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཅེས་པ་མ་ཟེན་པ་སྒྲི་སྒྲར་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྒྲོ་འདོགས་སྤངས་པ་དང་ཞེས་སྒྲི་སྒྲར་པའི་ཆོག་
པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་འདོགས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་མིན་ལ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། རྟག་མཐའ་ཡོད་མཐའ་སོགས་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དོན་
གཅིག་ཀྱང་སྒྱིར་མེད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དེར་གནས་པ་དང་ལྷང་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་སོགས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་དབུ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་
སྒྲིན་པའི་གཞུང་དང་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་གཞུང་དང་ལམ་གྱི་དབུ་མ་ཡིན་མི་དགོས་པ་སོགས་ཞིབ་ཆ་ཕན་ཆོགས་རྣམས་མཐའ་དབྱེད་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་སྒྲི་སྒྲར་པ་ཁྱུང་པར་དང་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ཡང་།
ཐུ་མས་ཆོས་རྣམས་སྒྱིར་བསྟན་པ། ཕྱི་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཞིའི་གཅི་བོ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །ཁ་ཅིག་འོ་ན་
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཞི་ཀུན་བཏགས་མེན་ནམ་ཞེ་ན་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ནས་སྒྲར་འདེབས་ཀྱི་གཞི་གཞན་དབང་ཁྱུང་
ཆོས་གསུམ་ཐུན་དུ་བཤད་པའི་གཉིས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་དོན། དཀའ་འབྲེལ་ལས་བརྗོད་སྒྲི་དགོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་ཡིག་ཆར་བརྗོད་སྒྲི་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ངོ་ལ་སྒྲར་ཏེ། སྒྱིར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཐ་སྟངས་དང་ཐུན་དགོས་པར་དགོངས་སོ། །རིན་
ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བུམ་བུར་མ་སྒྲར་བ་དེས་སྟོ་ཐུར་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་བརྗོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པའི་ཐ་སྟངས་བརྗོད་དུ་མེད་
པས། མཆོན་བྱས་བསྟན་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་མིན་ལ། མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ།
མཆོན་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཐ་སྟངས་ཆོལ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་བསམ་པའོ། །

འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་དོན། དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་
མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པར་མངོན་ཏེ། བྱང་སར། བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་གཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཁྱུང་ཆོས་གསུམ་དང་། འཇུག་པར་
སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། ཡོད་དང་སྒྲི་སྒྲར་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ཁྱེད་ཁྱེད་ཆོས་གསུམ་གསུངས་པ་སྒྲར་ཏེ། གཉིས་
ཀའི་ཐད་དུ། དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྒྲི་སྒྲར་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའམ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་དེའི་ཡུལ་མིན་
ཚུལ་ཡང་། གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཞན་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཆོ་སྒྲར་ལམ་གྱིས་འཆར་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲི་སྒྲི་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡིན་ན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་ཅི་ཤིང་སོགས་ཀྱང་འཆར་དགོས་པ་ལ། དེ་དག་འཆར་བ་སོ་སོ་ནས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། བརྗོད་གཅིག་གིས་ཁྱུང་པར་

ཀུན་སྒྲོམ་འཕེན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་རྣམ་པའི་འཇུག་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། འཇུག་པ་
སྤྱི་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དངོས་སུ་ན་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་
ཞིབ་ཏུ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་པོའི་རྟོགས་དུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེར་ཡོད་པ་དེའི་སྒྲིན་ཡིན་པར་མ་དཔེས་ཏེ། སྐབས་དེར་ཡུལ་ཇི་ཉར་
ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོ་ལ་དེའི་བཤད་པ་ཉར་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་བརྗོད་པས། སེལ་འཇུག་མ་
ཡིན་པར་སྒྲ་མ་དག་འཆད་ཀྱང་། གཅིག་གིས་སྒྲོམ་མཉམ་དུ་མི་འཕེན་པས་དབྱེད་དགོས། དེ་ལ་འོ་ན་ཡོད་དང་ཞེས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་
པར་ཇི་ཉར་བསྟན་ཞེ་ན། གཞུང་དེའི་ཕྱོགས་སྒར་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་སོགས་ཡོད་ཞིང་། དེར་སྟག་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་བཏགས་བཀག་
ཤུལ་ན་དེས་སྒྲོང་རྒྱུད་གཞི་དང་སྒྲོང་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འབྱུར་བས་འདིར་སྒྲོས་པ་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་ཀུན་
བཏགས་པའི་གཞི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ཡི། སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྟོང་པོར་ཡང་། བཏགས་པ་རྒྱ་མཚན་བཅས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་
སྒྲོས་སོ། ། སྤྱི་ཉིད་དང་དཔེ་རྣམ་འབྱེད་རྒྱས་པར་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཀུན་རྟོག་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་རིག་དང་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་
གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པའི་རྣམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་པ་ཡང་བབ་ལེགས་ཀྱང་མ་གཞན་སྤྱི་དང་མཐུན་ནོ། ། འདིར་འདུལ་བ་
ལས་ཉམས་པར་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་དཔྱད་གསུང་པ་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལ་བྱ་ཡི། དེའི་བྱེད་པ་
ལུས་དག་གི་རྒྱང་བ་འགོག་པའི་སོ་ཐར་གྱི་འདུལ་བ་སོགས་ལ་མི་བྱའོ། ། དེ་ཉར་འདུལ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་དག་གི་
མདོ་ལས། འདུལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཉིས་འཐད་གསུངས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། རྒྱང་བ་འདུལ་བ་དང་། ཉན་མོངས་པ་འདུལ་བ་འོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྲོས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདི་ཉར་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྟམ་སྟེ། ཅུ་ཤེས་ལས། དངོས་པོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། སྒྲིབ་པ་ན་མ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཀུན་གུམ་དང་ལོ་རྟག་རྩ་བུ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་སྒྲིབ་པ་རྩ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་གི་དབང་
གིས་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྩ་བུ་རང་མཚན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུགས་འདིས་སྒྲུར་འདེབས་སུ་བཤད་
པའོ། ། བཤད་ཚུལ་འདི་ཉར་འཐད་པ་ནི། འོག་ཏུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་པ་
འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། ། འདི་ལ་དཔེར་གསུང་རྟོང་གཉིས་ཀས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཞེས་འདུག་ཀྱང་། གོང་དུ་ཡེ་མེད་
མིན་གསུངས་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་སྒྲུར་ན་པ་ཆད་པ་ཡིན་ཚད་དུ་འདུག་པས་བཏགས་དགོས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་
རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ འདི་འདུས་
བྱས་ལ་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡང་གྲུབ་ལ་སྒྲིབ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བ་འགོག་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའང་འདིར་སྒྲུར་མི་རིགས་པར་ཐལ།
འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉར་
འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་དབྱེད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མཐའ་གཅིག་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སའི་དངོས་

བསྟན་གྱི་སྒྲིན་འདྲེན་ཡིན་པར་ཐལ། བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིན་འདྲེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་འགོག་རྒྱ་ལ་སྒྲིན་འདྲེན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲིན་སྒྲིར་མི་འགལ་བར་ཐལ། གཞན་དབང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་དང་པོ་གང་ཞིག་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་བཏགས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཤམ་སྒྲིར་འདེབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དང་པོ་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེར་ཐལ། རྟོག་བཏགས་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ཉམ་བ་དེས་མི་ལྡན་བཞིན་དུ་ལྡན་པར་བཏགས་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཐའ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་མི་འཇུག་པར་ཉམ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། གསེར་ཤིང་ལས་ཀྱང་། མཐའི་དོན་དེ་ཉམ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུ་བའི་ཉམ་བར་གསུངས་ཀྱི་གཡོ་བའི་ཉམ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ཞིལ་ལ་དབྱེད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིན་འདྲེན་གྱི་མཐའ་དང་། སྒྲིན་འདྲེན་གྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིན་འདྲེན་གྱི་མཐའ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་མི་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་འགོག་བྱེད་སོ་སོ་བ་དགོས་པ་ལ། འོག་ཏུ་ངོ་བོ་དང་། ལྷན་པར་དུ་བཏགས་པ་དེས་དེ་དོན་དམ་པར་སྤོང་པར་བསྟན་པས་འགོག་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། གཅིག་ན་ནི། འོག་མར་ཆོས་བདག་དགོས་པས། འདིར་ཡང་དེ་དགོས་སམ། དགོས་ན་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྒྲིན་འདྲེན་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲིན་འདྲེན་སུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིན་གྱི་མཐའ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། འདིར་བྱང་སའི་དོན་འཆད་པའི་ཆོ་གོང་དུ་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ལ་བྱས་ནས། དོན་བཟུས་ཆོ། སྒྱིར་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ལ་གསུངས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལྷན་མ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། མཐའ་གཉིས་སྒྱིར་བསྟན་པའི་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོང་ཞིང་། སྒྲིན་འདྲེན་གྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིན་འདྲེན་གྱི་མཐའ་ལ་ཡང་ཡོང་ཆོག་མོད་འོན་ཀྱང་ཆོས་བདག་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། འདིར་བཤད་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཐག་ཁ་སྐྱལ་དུ་སྤང་བའི་སྤང་ཆ་དང་དཔེ་དོན་སྒྲིར་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་དེའི་སྤང་ནས་བཤད་ན་དེ་འདྲའི་སྤང་ཆ་དེ་སྒྲིས་བཏགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་རང་ངོས་ནས་སྐྱལ་གྱི་རྣམ་པར་སྟེ་དགོས་ལ། དེ་སྟེས་ན་དེ་འདྲའི་སྤང་ཆ་དེ་གཞི་ཐག་ཁ་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། སྐྱལ་གྱི་རྣམ་པར་སྟེས་པ་དེ་ཡང་དོན་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཐག་ཁའི་གཤིས་སུ་སོང་སྟེ། ཐག་ཁ་དེ་ཉིད་སྐྱལ་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་ལོག་ན་སྐྱལ་དུ་གྲུབ་རྒྱུ་གཞན་མེད་དོ། འོན་ཀྱང་སྤང་ཆ་སྐྱལ་གྱིས་སྤོང་པ་དེ་ཐག་ཁ་སྐྱལ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ཅན་ཡང་མིན་ལ། སྤང་ཆ་སྐྱལ་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཟུང་བས་ཐག་ཁ་སྐྱལ་འཇིགས་ཡང་དངོས་སུ་མི་སེལ་ལོ། རྟེན་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་དང་ལྷན་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཉམ་གཞི་གཞན་དབང་དེའི་སྤོང་ལུགས་སུ་མི་བསྟུ་དགོས་པས། ཆོས་བདག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་པ་དོན་ལ་གནས་དགོས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མི་ཡིན་མི་དགོས་སོ། འདིར་ཐུན་མོང་དུ་བཀག་པ་ནི་སྤང་བཤད་པ་ཉམ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་བདག་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་། མེད་ན་མེད་མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་འཕུལ་དང་དངོས་ཀྱི་ཁས་ཁྲུངས་གཉིས་ལྷན་བྱེད་པ་གལ་ཆེད། ། རྟེན་བྱང་སའི་ལུང་འདིས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ལ་བྱེད་ཀྱང་གོང་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་

ཅེས་པ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལ་བྱེད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཏགས་པའི་ཚིག་གིས་མཚན་མའི་གཞི་གཞན་དབང་ལ་སྒྱུར་བའི་དོན་
བཞིན། བྱང་སའི་ཡང་དངོས་སུ་གཞན་དབང་གཅིག་ཕུ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཉེ་བ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། བཤད་ཚུལ་དེ་གཞན་
དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་ཏེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཉེ་བ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལ་
ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཉེ་བ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཉེ་
བ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཉེ་བ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་ཤུགས་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཉེ་བ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཉེ་བ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་ཤུགས་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
བྱང་སའི་གཞུང་རང་ཉིད་ལས་ཐུ་མ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱི་མ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་
པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁྲབ་ཡོད་པ་མཛོན་སུ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྱིར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཁྲབ་
མེད་ཀྱང་། འདིར་དེ་ཉམས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་མ་
གྲགས་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྒྱས་དྲངས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་བཤད་ཅིང་།
དབུ་མ་པ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་མེད་མཐའ་ཞེས་ཟེར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་མཐའ་ཞེས་
ཆེར་མ་གྲགས་པས། ཐུ་མ་དེའི་རྒྱས་དྲངས་ནས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་དངོས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་
རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྱུར་འདེབས་
ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སའི་དེ་དངོས་སུ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་མི་དགོས་སམ་སྟུང་བཏགས་པར་བྱའོ། །

།འདི་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཐུ་མས་ཁོ་བོ་ཅག་ཆོས་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྒྲིལ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་སྒྲིལ་བ་ཡིན་པས། གང་ཟག་ཉེ་ལུང་རང་གི་
གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་ཐུ་ལ་བཏགས་ཅས་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་ཁོང་ནས་བསུས་ཏེ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། འགོག་ཚུལ་ནི་གང་ཟག་རྟོག་བཏགས་
ཅས་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་ཁོ་རང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འབྱུལ་པའི་ཆོ་དེའི་ཆ་ཤས་སོགས་ལ་
མགོ་དང་ལུས་སོགས་སུ་སྒྲིལ་བ་སྟེ་ཡང་། དེ་ཅས་གྱིས་ཐོ་ཡོར་གྱི་མའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་སོགས་དོན་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་
འདིར་གང་ཟག་དངོས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དེ་ཡང་སྒྲིལ་ཅས་ལས་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་དོན་བསྟན་ན། གདགས་གཞི་མེད་པའི་གདགས་
ཆོས་མི་ཅུང་ངོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། ཐོ་ཡོར་གྱི་མི་དང་མི་དངོས་གཉིས་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཅས་དུ་མཚུངས་མོད་
ཀྱང་། མིར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐུ་མ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་མི་མ་ཡིན་པར་སྒྲུར་བེས་པའི་ཆེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་ཁེགས་པར་
འབྱུར་ལ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་མི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་པས་འགོག་པར་འབྱུར་ཁོང་། མི་དངོས་ལ་ནི་དེ་ཉམས་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་གཞོད་པ་མི་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིལ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་མི་གཞོད་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉམས་ཡིན་ན་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་
ཁས་མི་ལེན་ལ། གཟུགས་སྒྲིལ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་གཏན་མི་ཅུང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདི་ལ་ཡང་རྟོན་པ་བྱི་
མ་གཉིས་གོ་ཚོགས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་བརྗོད་མོད་ཀྱང་འགོག་ཚུལ་སྟོང་ཐུན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། སྐབས་མེན་པས་འདིར་མ་སྒྲིལ་སོ། །ཐལ་འབྱུར་བ་
བྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དེ་ལ་སྒྲོ་ལ་སྣང་རྒྱ་ཅས་ཞིག་ཡོད་ལ། སྣང་ཅས་པོ་དེར་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་གཞོད་པ་འདི་བས་ཀྱང་མ་

བརྗོད་ཅིང་དོན་དུ་ཡང་མི་འཇུག་པ་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཙུ་བར། བ་སྟོང་དཔྱད་སྒྲོས་མི་ལེགས་མི་འབྲུབ་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་ཡོད་དང་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་དག་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། ཙུ་ཤེས་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་གི་སྒྲིན་ནམས་ནི། །ང་
ལ་སྒྲིན་དུ་སྒྱུར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟ་ཉིད་བརྗོད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱང་མི་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་
མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བཙོས་པ་ལྟག་པར་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། རང་
བཞིན་དང་བཙོས་མ་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་པ་བྱེད་ཅག་ལ་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ་འབྲུང་བ་ལ་ད་དུང་དེད་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ།
དེ་ནི་རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ་བརྗོད་ནས་གཞན་ལ་རྒྱུན་ལེགས་འགལ་བ་དང་འདྲ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲུང་ལས་ལེན་ལ་གནས་བཞིན་དུ་རྟེན་པའི་དོན་
བརྗོད་དེ། ཡར་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྟེན་འབྲུང་གི་ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་བཏགས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །འདི་ལྟར་དབུ་མ་པས་ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་སྒྲགས་པ་འདི་ཡང་བཤད་པ་རྒྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། རྩེ་སྒྲིབ་ལུགས་འདིས་བསམས་སོ་
གསུངས་པས། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ཤུགས་ན་འདོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགོངས་པ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི། ཆོག་རིས་དཀའ་བ་
ནམས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆོན་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་མང་ཡང་བཀྲལ་བ་ཉུང་བར་སྒྲུང་བས་བྱུར་ཙམ་བྱིས་པའོ། །

རྒྱུ་ལྡན་གཞན་དབང་ཁོ་རང་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་གི་རྩུས་པ་འདོན་ཚུལ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ནམས་གཞན་དབང་རང་ངོས་ནས་སམ། རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་ལ་གཞན་དབང་ཁོ་རང་མེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་བའི་དོན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གཞན་དབང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
དང་། གཞན་དབང་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རྩུས་པས་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་གནོད་མེད་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ།
འདིར་མ་སྒྲིབ་སོ། ། རྟེན་འབྲུར་བ་བྱེད་ཅག རྟེན་འགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུར་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་
ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་སྟེ་དོན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པས། རྒྱུ་ལྡན་གང་ཟག་ཏུ་རྟ་བ་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཞེས་སོགས་དངས་པ་ནི། དགོན་བཅེགས་ལས། འོད་སྤང་གང་
ཟག་ཏུ་རྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སྒྲིབ་པ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཙན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟ་བ་ནི་དེ་རྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་ཙམ་པ་
ནམས་གང་ཟག་ཏུ་རྟ་བ་འཇིག་རྟེན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྟོང་བས། དངོས་སུ་ངན་འགྱོར་སྒྱུར་བྱེད་ཡིན་པར་མ་ངེས་ལ། ཆད་པར་རྟ་བས་
བསྐབ་པ་སོགས་ལས་གཡེལ་བར་བྱས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངན་འགྱོར་བསྒྱུར་བར་འདོད་དེ། མེད་པར་རྟ་བ་ཆེ་རབས་བྱི་མ་ལ། གནས་པ་དེ་ན་
ལུན་ནག་རྒྱུད་གང་ལྡང་། །དེ་ན་རྩུས་པའང་འཇིག་པའི་ནད་སྟོང་ན། །བདག་ལ་ཡན་འདོད་སུ་ཞིག་དེ་རྒྱ་འཇུག །ཅེས་པ་རྟར་རོ། །འདི་ལ་དབུ་མ་
པ་ནམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་དེ་རྟར་མིན་གྱི། ཙུ་ཤེས་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །
སྒྲིན་བྱུང་ད་རྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འབྱུར། །ཞེས་པ་རྟར། དུས་ལྷ་མར་ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་བྱིས་འགག་
པར་ལས་སྒྲངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པས་རྟག་རྟར་འབྱུར་ལ། དེ་འགག་པས་ཆད་རྟར་འབྱུར་བ་སྟེ། སྒྱིར་སྒྲིབ་པ་འགག་པས་ཆད་རྟར་མི་འབྱུར་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཏན་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་འགག་པས་ཆད་རྟར་འགྱོ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། བཙོས་ལྷན་འདས་
གང་གིས་སྒྲར་འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྤྲུག་དག་གཡམ་གྱི་ལས་སྒྲངས་ནས། ཕྱིས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་སྤྲུག་གི་དངོས་
པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་མེད་པར་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་གང་ཟག་ཏུ་རྟ་བ་རི་རབ་
ཙམ་ནི་སྒྲིབ་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཙན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟ་བ་ནི་དེ་རྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འདྲིའི་མེད་པ་དེ་ལ་སྟག་ལོ་སོགས་དབྱེད་པ་རིམ་པ་གསུམ་བྱས་ནས་དང་པོར་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་དང་ཕྱིས་མེད་པར་འདོད་མཁན་དེ་འདྲ་
ཞིག་དགོས་པའི་སྟུང་ན་འདྲིར་ཕྱིས་མེད་པར་སྤྲོ་ཞེས་པ་སྤར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱབས་ལ། ཕྱིས་ཁས་སྐྱབས་དེ་དོར་ནས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པར་འདོད་མཁན་ཐམས་ཅད་ཡོང་
སྟེ། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཙོན་ཐུན་འདས་ཀྱིས་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཁོ་ན་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
དང་། སྤྲོ་བའི་ཆོག་གསལ་ལས། སྤར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་སྐྱབས་ནས་ཕྱིས་དེ་ཐོག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
སྤར་དམིགས་པ་ལ་སྤྲོ་བ་བཏབ་པས་མེད་པར་ལྟ་བུར་གྱི་ཞེས་པ་ནས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་སྤོང་ཞིང་།
གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པས་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་
དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀར་ཡང་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབྱ་མ་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ན་བསྐྱབས་པའི་གཞི་ལས་
མི་གཡེལ་བར་མ་ཟད་ཆོས་བཙོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། རྟག་ཏུ་ཚུལ་བྱིས་ཡང་
དག་སྐྱབས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། སྒྲིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྲོ་རྩེ་བསྟན་པར་བྱེད། ཞེས་སོགས་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་
རྒྱལ་ཚུལ་བྱིས་དང་། མཐུན་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་སྒྲིན་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། བོད་མ་ཁ་ཁ་ཅིག་ལྟར་བརྟེན་ལུས་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་
གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པའོ། ཞེས་འདོད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱོ་བོ་ནས་ནོད་པ་
ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གངས་རྒྱུད་ཐོབ་ཡོངས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱར་བ་རྩེ་བཙོན་མི་ལ་རས་པས། རྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆོས་སྤོང་
རྟོང་ཉིད་ཁོ་རང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཤར་བ་གོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འདོར་ལེན་ཐིག་སྤོང་དག་སྤྱོད་པ་ལ་བཙོན་དུ་རང་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཁོང་
ལ་གཞན་གྱིས་ཆད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ་བ་ལྷན་ཆོ། ཆད་མ་ཆད་དའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོས་གསུངས་སོ། ། རྟེན་ལྟེ་ལྟར་སྤོང་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་
སའི་སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་། དེའི་ཤལ་དུ་གཞན་དབང་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཙམ་ཞིག་སྟག་མར་ལུས་རྒྱ་ཡོད་
པས་སྤྱོ་སྤྲོ་གཉིས་ཀ་བསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱུད་སྤོང་མར། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། བཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད། ཡང་དག་ཉིད་
ལའང་ཡང་དག་ལྟ། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྤྱོ་བྱར་དག་གིས་ཁམས་སྤོང་གི་རྣམ་དབྱེ་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྤྱོ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྤོང་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པའི་ཆོ། ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་
དེ་ནི་དེས་སྤོང་ངོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྩིས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་དེར་སྟག་མར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟག་པར་ཡོད་དོ། ཞེས་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་
བཞིན་ཤས་སོ། ཞེས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤོང་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དབྱེ་བྱང་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ལ་མ་ལྷགས་
པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་མུ་ཅན་གྱིས་སྤོང་ཞིང་། དེའི་ཤལ་ན་སྤོང་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དེ་ནི་
རྟག་པར་ཡོད་པ་ལ་གསུངས་སོ། །

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་རྒྱུ་དེ་ཡང་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་
བསྐྱད་པ་ལྷགས་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མུ་ཅན་ཡིན་པས། རང་བཞིན་ལ་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་མ་ལྷགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མུང་

འདས་དང་། ཆས་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལྷང་འདིའི་གོང་གི་རྒྱས་བཤད་དུ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་སྒྲོང་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་རང་བཞིན་དྲི་མས་སྒྲོང་པ་ཙམ་ལ་གསུངས་པ་དང་། དར་རྒྱུ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་གཞི་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྒྲོང་ངོ་། །ཞེས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྩིས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་དེ་ལ་སྟག་མར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་རྩིས་ཀྱི་སྤྱབས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དགག་བྱའི་བདག་གི་སྒྲོང་པ་ལ་གསུངས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲོ་བས་གཅིག་ཅུ་བའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་འདྲི་སྒྲོང་ཞེས་པ་སྒྲོང་རྒྱུའི་དགག་བྱའི་བྱང་ཙམ་ལས་སྒྲོང་རྒྱུ་སོགས་ལ་བྱང་མེད་ན། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བྱང་ས་དང་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་སྒྲིབ་མའི་འགྲེལ་པར། གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཟུལ་བ་ནི། ལྷ་མ་གཉིས་དང་གཏན་མི་འདྲ་བར་དབུ་མའི་འགྲེལ་རྒྱུ་དུ་ཡོད་དེ་མང་བས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་ཞེས་གཏན་མི་འདྲ་གསུངས་མི་དགོས་པར་དབུ་མའི་འགྲེལ་རྒྱུ་དུ་ཡོད་གསུངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གནས་རྒྱུ་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་བདེན་པར་ཡོད་ཡོད་ལྟར་འཛིན་དུ་འཇུག་པས། རྟོག་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་དང་པོར་བརྟེན་འདོགས་ཤིང་བརྟེན་དེ་ཡང་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་པར་བརྟེན་པས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐ་སྙད་འཛིག་པ་ན་ཕར་བརྟེན་པའི་ཉམས་མེད་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འཆར་བས་རིམ་བཞིན། རྟོག་ཤིང་བྱང་སའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་བཤད་པ་བཀོད་པ་ནི་བྱང་སར་བདག་བཀག་ཤུལ་དུ་སྒྲོང་གཞི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་མཐའ་གཉིས་བསལ་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བྲང་མི་ཅུང་བར་སྐྱབ་པའི་རྒྱབ་རྟེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དབུ་མ་པ་རྣམས་སྟོ་འཁྲལ་བའི་སྤང་ཆ་ཙམ་ལས་སོགས་སུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ། དེའི་ཤུལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་ཉིད་ཙམ་ཞིག་སྟག་མར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་འདི་ལས་གཞན་དུ་འདྲན་པའི་གོལ་ས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་འདི་བ་འདྲོད་པས་དེ་དག་དགག་པར་འདྲོད་ནས་སྟོ་འཁྲལ་བའི་སྤང་ཆ་ཙམ་ཞེས་པས་འཁྲལ་པ་དང་སྟག་མ་ལུས་རྒྱུའི་དོན་དམ་གཉིས་པོ་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། འོག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྟར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་འགལ་བར་ཚོད་པ་པོ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཡིན་པ་མ་བྱེད་པས། འདྲི་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཡོད་ས་བྲིས་པ་ལ་འདྲོད་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་དོན་དམ་དེར་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་དབུ་མ་པས་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་དོན་དམ་དེ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་རྒྱུ་གཞུང་འདི་ཉིད་ན་གསལ། རྟོག་གྲུབ་པོ་ཟེར་དོན་མེད་ཀྱི་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོ་དགོས་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ལྟོ་ཤིང་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཁྲལ་བའི་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། འོན་ཏེ་མངོན་པར་བརྟེན་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་། མིང་གིས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འབྱུ་བསྟན་ཞིང་། ཅུ་བའི་དཔར་གསར་རྟོང་གཉིས་ཀར་ཀུན་རྫོབ་དང་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དྲི་བ་འདིའི་བདེན་འཛིན་དེ་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པར་སྤང་ལ། རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས། སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་རྟོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་། འོག་གི་ཅུ་བར། མངོན་པར་བརྟེན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་ན་དྲི་བ་ཡང་བདེན་འཛིན་དེ་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའི་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ཞིག་

ཡིན་ནམ། རྟོག་བཏགས་ཅས་ཀྱི་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མངོན་པར་བརྟེན་པ་དེའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བར་འགྲོ་ལ། དཀའ་འབྲེལ་
རང་ལས་ཀྱང་། མངོན་པར་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་སྒོ་ཀུན་རྫོང་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་ཟུ་མའི་འབྲུ་ཕྱོན་སྐབས་སུ་མངོན་པར་བརྟེན་པ་རྣམ་རྟོག་ཅས་
ལ་གསུངས་པ་དང་། ཅ་བ་སྤར་དངས་པ་ལས། གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟར་ན་འང་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ཞེས་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ཚད་གཞིར་བབྱང་
བ་འབྲེལ་ཆེ་བས། གོང་དུ་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲ་སྒྲིབ་པ་ཡི་གེ་དག་མ་དག་དབྱེད་པར་བྱའོ། །༥ རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར། ། དེས་
བབྱང་བའི་དོན། ། དབྱེད་མ་བ། ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་པའི་སྒོ་དེ་ནི་དོན་དང་མི་མཐུན་པས། གྲོལ་དེ་ནི་ཅ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། རྟོག་གི་ཆོག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། རང་བཞིན་བསྟོན་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར། བྱ་བ་ཅི་
རིགས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲངས་ཕྱིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་སོང་བས། འདིར་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡོད་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བར་བརྟེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དག་བཅད་
ཀྱི་ཆེ་ཅང་མ་སྒྲ་ཞེས་བརྟེན་ན་ཡང་དག་བཅད་བར་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་སྟམ་དུ་བསམ་པར་སྤང་དོ། །དབྱེད་མ་པ་རྣམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩན་པ་ཡིན་
ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་བསྟོན་པ་མི་འགལ་བ་སྤྱུལ་བའི་དམག་གིས་སྤྱུལ་བའི་དམག་གཞན་བསྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཚད་སྟོན་གལས། ལོག་འཛིན་
འབྱུང་སྟེ་སྤྱུལ་པ་ཡི། འགོག་བྱེད་འདི་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཁྲོ་རང་ཉིད། ༥ ཁྲོ་དེ་ནི་འཛིན་སྐྱངས་ལ། ༥ དེ་དོན་ལ། ༥ ཡོངས་གྲུབ། རྩོམ་པ་ཏགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིན་བཞུན་དུ་མེད་
ཀྱང་། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིན་བཞུན་དུ་ཡོད་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ།
འདྲིར་དོན་དམ་གྱི་དངོས་འཛིན་འགོག་པའི་ཆོ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དངོས་སུ་མ་བཀག་པར། ཁྲོ་འབྲུལ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་
བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡོད་མེད་ཚུད་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་དབུ་མ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ནི། བོད་ཀྱི་དབུ་མར་སྒྲོམ་པ་ལ་ཅིག་ལྟར་མཐའ་བཞི་གང་དུ་ཡང་མེད་པས་མེད་དགོས་མི་ཟེར་གྱི། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་རང་གི་ཆོགས་པ་ལ་
རྟོག་པས་ཡར་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྲོ་ཞེས་མཐའ་བཞི་སྒྲིཊ་འགོག་སོགས་ཀྱང་སྒྲོས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཏུགས་
པས་རྟོག་བཏགས་ཙམ་དུ་སྒྲིཊ་བ་ནི་དེའི་གྲུབ་མཐའི་རྩོད་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིག་སྒྲེ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁྱད་མེད་དུ་སོང་ན་རང་བཞིན་
གྲིས་གྲུབ་པ་དང་གཏན་མེད་གང་རུང་ལས་འགྲོ་ས་མེད་ཅིང་། གཏན་མེད་པར་མི་འདོད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཚུགས་སུ་འཁྲིད་ཅུས་སོ་སྟམ་
ནས་ཁྱད་གྲིས་རྟོག་བཏགས་ཙམ་པོ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོགས་བྱེད་རྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སྒྲུབ་པར་སྒྲུང་དོ། ། རྩོམ་
ལ་མངོན་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་སྟེ་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྒྲིཊ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་ཅས་དྲིས་པར་དེའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་
སྐྱད་བཏགས་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པོ། ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ལ་ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་ཡོད་
པ་ཡང་བཞུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོན་འཛིན་མིག་ཤས་ཀྱིས་རྩོན་པོ་ལ་བཞུས་པའི་ཆོ་པ་རོལ་ནས་རྒྱུར་རྩོན་པོའི་སྤང་བ་ཤར་བ་དེ་རྩོན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་གྱི།
ཐོག་མེད་ནས་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྤང་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་འབྲུལ་བའི་སྤང་
ཆ་གཞན་མེད་པས། སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་རྒྱུང་ཆད་ལ་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་བདག་གཉིས་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་
ཡོད་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས་རྩོན་པོ་སྤང་བར་འཇོག་པ་དུན་པའི་དོ་བོར་འདས་པའི་མི་སོགས་གྲོང་དེ་ཡོད་པ་མི་དེ་ཉིད་

མིན་ཀྱང་། དེ་ལས་མི་དེ་ངེས་པར་འཛིག་པ་དང་འདྲ་བས། སྒྲིན་པོ་དངོས་ནི། ཕ་རོལ་ནས་ཚུར་འཆར་རྒྱ་ཡང་མེད་ལ། ཚུར་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་
མིན། ཡེ་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་མི་ལས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བཞོན་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ནས་ཚུར་ཉིང་ངེ་ཤར་
བའི་སྒྲིན་པོ་དེ་ནི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒྲིན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་རྒྱན་པ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་
འདྲིའི་དོན་ཏེ་འོག་ཏུ་སྒྲིན་པོ་ཞེས་བཞོན་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དྲི་ལན་ཡང་འདྲིར་འདྲ་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱུ་
ལུང་ཕྱི་མ་འདིས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཆེས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་འཛིག་ཏེན་
རང་དགའ་བ་ལ་སྤང་ཆོད་ལྟར་ཀྱི་སྒྲིན་པོ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྐབས་འདྲིའི་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རང་དགའ་བ་ལ་
སྤང་བའི་ཆོ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཕ་རོལ་ནས་ཚུར་ཉིང་ངེ་ཤར་བའི་ཉམས་ཤིག་ལས་མེད་པ་རྩེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དྲངས་པའི་ཐ་སྟངས་ལ་ཕ་གི་ན་སྒྲིན་པོ་
ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་། ཕ་གི་ན་དམར་པོ་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཀྱན་བཏགས་པའི་སྤང་ཆ་ཙམ་པོ་དེ་ཤར་བའི་སྒྲིན་པོ་བཞོན་མེད་
ཀྱི་སྒྲིན་པོ་མཐོང་ཞེས་སྤྱི་རྒྱ་མེད་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕ་ལ་པ་རྣམས་འདྲི་མཐོང་དེ་མཐོང་ཞེས་བཞོན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤང་ཆ་རང་ལ་ཤར་ཆོད་
ཙམ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་དངོས་ལ་མ་སོང་ཡང་། མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཆར་ཆོད་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། བཞོན་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཞེས་གཞི་
མཐུན་དུ་བསྟན་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་དམིགས་པ་དངོས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་རིམ་སྤང་བ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ཀྱན་དོགས་པའི་ཕྱིར། མཛོན་པར་བཞོན་པ་
ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་ཞེས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །སྤང་ཆའི་ཀྱན་བཏགས་དེ་དོན་སྤྱི་ཡིན་ནམ་སྟེ་ན་འདྲིར་གོལ་ས་ཆེ་
ཞིང་། དེ་ལས་ཆེས་སྤར་བའི་ཚུལ་འགངས་ཆེ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱུ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤོང་བྱུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། དགོངས་འགྲེལ་
ལེའུ་བཅུ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་དོར་ཏེ་སྤོང་གཞི་བསྟན་ནས་བཅུར་མཛད་མོད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཆེ་བ་མ་
མཐོང་ལ། བསྟར་བ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལོགས་སུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བཅུས་དྲི་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པར་བཤད་ལ། རབ་འབྱོར་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་གཞོད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་
བཞིན་ཀྱན་ཏུ་དྲི་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གཉིས་ལ་དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ་ཐུན་མོང་དུ་གཅིག་ཡིན་གྱི། ལེའུ་རེ་དང་བྱང་
སེམས་རེ་སྟུར་ན་སྤོང་གཞི་ལ་ཡང་སྟུར་དུ་མེད་པས་སྟུན་མཚུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལེའུ་དེ་དང་སྤོང་གཞི་གཉིས་ཀ་བཟང་ན་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་ལ་རྟོག་བརྟན་གྱི་དཔར་མ་སོགས་སུ་སྤོང་གཞི་ལ་བྱར་དུ་ལེའུ་མ་བྱས་པར་སྤང་བས་འདྲིར་གཞུང་གི་དགོངས་པ་གཞུང་གཞན་ཁ་ཅིག་ལ་
སྤོང་གཞིའི་ལེའུ་བྱར་དུ་བྱས་སྤང་བ་ལྟར་འདྲིར་ཡང་སྤོང་གཞི་ལས་ལེའུ་འོག་མ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་བཞོན་བྱ་ཆོན་གཅིག་སྟེན་པས་བྱར་དུ་
ལེའུ་བྱེད་པ་དོན་གྱིས་འཛོལ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་གངས་པན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདྲིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་བྱར་དུ་མཛད་དགོས་པ་མི་སྤང་ཞེས་ངེས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་འདྲ་མེད་པར་བཞེད་འདུག་ཀྱང་། བསྟན་འགྱུར་གྱི་
གངས་སུ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་ཅེས་བཅུག་འདུག་པ་སྤྱི་མ་བྱམས་པའི་དཀར་ཆག་ཏུ་ཡང་དེ་སོར་བཞག་བྱས་སྤང་བས། སྤྱི་མ་རང་
གིས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟོགས་པ་མིན་ནམ་བཏགས་ཏེ། ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མ་ཡིན་པར་འདྲི་དང་གསེར་འཕྲེང་གཉིས་ཀར་

བསྟན་པ་ལ་ཡང་ཚྭ་སྟེ་བཤད་ཅིང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་རང་འགྲུལ་རྟེན་ན་བྱི་ཞེས་ཙུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་དང་འགལ་བ་སོགས་ནོར་བ་མང་དུ་སྤང་
ངོ། །

ལྟོད་དེ་ཡང་མེད་མ་སྒྲིན་ལ། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ལས། འདིའི་ཀུན་
བཏགས་མེད། གཞན་དབང་ཀུན་རྒྱུ་ཡོད། ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མཐའ་གཉིས་སྤྱི་འཛིན་པ་ལོག་པས་ངེས་དོན་
ཚིང་མེད་ཡིན་ཞེས་ལེགས་ཤིང་དོན་དུ་བཤད་པས། དེའི་ཚྭ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་འདྲའོ། །དབུ་མ་པ་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པའི་ཚྭ་ཟླའི་ཡོད་པ་དོན་
དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་ལ་འདོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་སྒྲིན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས། དེ་ལ་རྩུན་པར་གྲུབ་པ་མི་དགོས་
ཏེ། དཀའ་འགྲུལ་དུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལུང་འདིས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། ཚྭ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཐ་
སྟངས་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཁྱེད་རྩེ་ན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པའི་དོན་སྒྲིན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་སྒྲིན་བ་བཞིན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཚྭ་ཚྭ་གསུམ་ཤིག་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་རྩེ་ན་ལྷགས་འདིའི་སྐར་འདེབས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་
ཞེས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་ལྷགས་ལ་བྱི་བ་མཛད་ནས། ལན་དུ་བཤད་པ་དེ་གཉིས་བཀག་གི་སྒྲིན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ནི། རང་རྒྱུད་པ་
ཕལ་ཆེར་དེ་རྩེ་འདོད་ལ། དགོངས་འགྲུལ་ངེས་དོན་དུ་ཡང་འདོད་མོད་ཀྱི་ལྷགས་འདིར་དེ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱ་སྟོན་གྱི་ལྷགས་ཆེ་གཏང་སོ་
ནི། དབུ་མ་ཐམས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་དང་། ཡོད་དང་མེད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲུལ་པར།
ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ནི་མིན་ཏེ། འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ནི། །
ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཡང་དེའི་གསུང་དུ་དེ་རྩེ་དངས་པ་དང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་དཔྱད་དགོས་ལ། དེ་རྩེ་
ཡིན་ན་འོག་ཏུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཞར་ལ་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཡིན་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་ལ་ཅིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་
མིན་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་སྟམ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། ༥ རབ་འབྱོར་གྱི་ལུང་རྟོག་གོངས་འགྲུལ་གྱི་ལུང་དོན་ནི། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ནང་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་སོགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དུ་གཅིག་པའི་དོན་
ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ལ་དོག་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལ་གྲིབ་མ་ལ་དོག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སོགས་འགྲུལ་པ་རྣམས་ལས་
བཤད་པ་དུ་འབྱུང་ཡང་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བས་མ་བྱིས་སོ། ། ལྟོད་ལ་མདོ་ཟེ་རྩུན་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཡིག་ཆ་གསུང་
རྟེན་གཉིས་ཀ་ལས། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྒྲིའཛིག་མི་བྱེད་ཅིང་སྒྲིབ་པའི་དུས་ན་བྱི་མས་མ་དག་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོ་བྱི་མས་དག་པའི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་འདྲེན་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཏེ། བྱི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་ཞེས་པའི་ཐད་གཉིས་ཀར་
ཡང་ཆད་སྤང་ངོ། །དབྱིག་འགྲུལ་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མ་སྐར་བར་མཛོན་ཏེ། འདིར་དངས་པའི་དབྱིག་
འགྲུལ་གྱི་དོན་འཆད་པར་སྒྲིའཛིག་གྱི་འགྲུལ་ལས་ཀུན་བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཡོད་
མིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གཅིག་ཐ་དད་ནི་ཚྭ་བ་གཅིག་
དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་ནི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲུལ་པ་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་འགག་པ་

དང་། སྒྲིབ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱི་བར་ཡང་མི་འགྱུར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །སྒྲོ་བྱར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བལ་བས་རྣམ་པར་མི་འདག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཀྱན་
ཉོན་ཟད་པས་ཟད་ཅིང་རྣམ་བྱང་འཕེལ་བས་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་གཟོད་ནས་དག་པས་སྒྲར་འདག་རྒྱ་ཡང་མེད་ལ། སྒྲོ་
བྱར་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འབྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །བསྐྱུ་བའི་མཚན་ཉིད་ལྡོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
རུང་ཡང་འདི་རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛོག་དཀའ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྡོ་ལྟན་དུ་མ་བཤད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ལ་
ཞིབ་ཆ་ཅུང་ཟད་དགོས། རྒྱ་མཚན་ནི་དབུས་མཐའི་འབྲེལ་པར་གཞན་དབང་ལ་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱུ་བ་ལས། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན་མངོན་པར་
བརྗོད་པའི་ཆོག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བཤད་པར་རང་རྒྱུད་པའི་ཐད་དུ་འདི་
ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བསྐྱུ་བ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་པའི་
ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །

༩ དེའི་དབང་བྱས་པའི་རྒྱ་རྒྱུང་འདིའི་དོན་གོ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་གཏིང་རྒྱལ་པར་སྤང་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་ལུང་ཚན་པ་ལྟ་
ཕྱིས་རྣམ་ཤེས་མི་འདུ་བ་གཉིས་བཤད་པའི་ལྟ་མ་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་
འབྲེལ་སྤང་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་དེའི་སྤང་ཚད་ལྟར་གྱི་
གཟུགས་རང་ལས་རྒྱུང་ཆད་དུ་ཡོད་ཡོད་འདུ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཆ་ཅན་གྱི་ཀྱན་བཏགས་ཤིག་ཡིན་པས་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གི་ཡོད་པ་ཞེས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ལུལ་དུ་སོང་བའི་
ཆ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་གིས་བཏགས་ཅན་དུ་སྟོན་
འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སོ་སྒྲིབ་གཟུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཆོ་ཁོ་རང་གི་སྤང་ཚད་ཅན་པོ་ནི་སྤང་ཆ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་དངོས་
སུ་བད་སྦྱར་བའང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལ་འོ་ན་རང་རེའི་ཤར་ཚོད་འདི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ན་འདི་
ལ་ཐོགས་རེག་སོགས་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཤིང་། བད་ཡང་འདི་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་བད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མི་མཐུན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟེ་ན་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། མཁྱིམ་ནད་ཅན་ལ་དུང་དང་ཞོ་འོ་མ་སོགས་ཀྱང་སེར་པོར་སྤང་ལ། དེ་ནད་ཀྱི་དབང་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །
དེ་འདྲ་བ་དེས་བདག་གིས་དུང་ལ་རེག་གོ། །ཞོ་ལ་ལོངས་སྦྱང་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་སྤང་ངོའི་དུང་སེར་པོ་དེ་ཉིད་གཞིར་
བབུང་ནས་དེ་ལ་དུང་གི་བད་སྦྱར་བ་ཅན་ཡིན་པར་སྒྲར་དྲིས་པས་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་ལ་དུང་སེར་པོ་སྤང་བ་དེའི་སྒྲོ་ནས་དུང་དཀར་པོ་དེ་
ལ་རེག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྟོན་མེད་དུ་བྱེད་ཀྱས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཞེས་པའི་བད་ཡང་དོན་མི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། གཞན་ཞིག་གིས་ཁྱོད་གྱིས་
རེག་པའི་དུང་ནི་དུང་དཀར་པོ་ཡིན་གྱི་དུང་སེར་པོ་མི་བྲིད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་བདག་གིས་རེག་ཅིང་
ཐོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་དུང་དཀར་པོ་དེ་ཕྱིས་ཕྱིན་པར་མ་སྤང་བཞིན་དུ་ལོངས་སྦྱོང་དུ་ཡོད་པས་ན་དུང་
དཀར་པོ་དེ་དེ་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེའི་སྤང་ངོའི་དུང་སེར་པོ་དེ་སྤང་ཆ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དོན་དུ་བདེན་པ་
ཡིན་ན་རྩ་བའི་དུང་དེའི་གཤིས་སུ་འགྱུར་བས། རྩ་བའི་དེ་ཡང་སེར་པོ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེའི་སྤང་ཆ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་པ་

འདི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུད་ཆད་དུ་ཉེང་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་འདི་དངོས་པོའི་སྤྲོད་ལྷགས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་མེད་དེ། དེ་ཕྱི་
དོན་གྱི་སྤྲང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་འདྲའི་སྤྲང་ཙམ་པོ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་གོ་ཚད་གྱི།
དེ་ལས་སྟག་པའི་སྤྲོད་ལྷགས་ཤིག་བཙལ་ན་བཏགས་དོན་བཙལ་བར་འགྲོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཚ་བ་ཡང་རང་
ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཐུག་གོ། ལྷང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་དོན་སྤྲང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དངོས་
ནི་རྣམ་སུ་ཡང་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་དོན་དུ་སྤྲང་བས་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་སྤྲང་དང་མ་འདྲིས་པའི་
ཤེས་པ་རང་རིག་ལྟ་བུས་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་དེ་ཉིད་རྟོག་བཞེས་ལུ་འབྱེད་པས། དེའི་ལུ་འབྱེད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་
བར་ན་ལུ་འབྱེད་པའི་ཕྱི་དོན་གྱི་སྤྲང་བ་དེ་འདྲ་བ་མེད་པས། དེའི་སྤྲང་ཚད་ཙམ་པོ་དེ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་རང་མཚན་དངོས་གནས་པ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲོད་པའི་ལེགས་བཤད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ལས་རྟོག་པའི་ལུ་འབྱེད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་
མའི་ལུ་འབྱེད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་
མེད་པ་ཡིན་པས། མི་ཤེས་པ་ལ་ཅིག་ཚུད་པའི་ཆོ་ཁ་སྒྲིག་པའི་བྱེད་ཙམ་མོ་ཞེས་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཕྱི་བའི་འཚོལ་གཏམ་སྤྲོད་པ་རྣམས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་
ཤིག། དེ་དག་གི་དོན་ལ་ལ་ཅིག་ལུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དོན་ཕྱིར་འགྲོ་བས། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་མདོ་ལྷེ་
པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྲོད་བཞེས་པའི་དེ་ན་མེད་བཞེས་དུ་ཡང་ཡོད་དོར་ལམ་
ལམ་འཆར་རྒྱ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མིག་གིས་ཤར་བཞུས་ན་ཡང་མདུན་དུ་ཡོ་རེ་ཡོད་པ་འདི་ཀ་ཡིན་པས་འདྲ་བ་གཏན་ནས་མེད་དོ། འདི་དག་ལ་
ལེགས་པར་དབྱེད་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ཚུད་དུས་ཀྱི་ཡམ་ཡམ་དེ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དོན་དུ་རང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་
འདུག་སྟེ། མདོར་བསྟུས་ཤིག་གོ་སྟེ། དེའི་དག་གིས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

སྤྲོད་པ། འཇམ་མགོན་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཞིག་མཁས་གྲུབ་རྗེས། ཡལ་རྗེའི་གཞུང་འདི་ཁོ་བོས་འགྲེལ་དགོས་ཀྱང་། ལས་དང་བདུད་ཀྱིས་གང་
ཕྱིར་འབྲུག་པ་སྟེ། དེ་སྤྲང་བྱེད་ཀྱིས་དགོས་ཞེས་དབང་བསྐྱར་བཞིན། ཞེས་ཀྱང་གཏམ་དུ་བྱས་སོ། ། རྟོག་མ་མཁའ་སོགས་དགག་བྱ་ཐོགས་རིག་གི་
སྤྱི་སྒྲོར་འཆར་བ་དང་། གང་ཟག་སོགས་ལུང་སོགས་སྒྲོར་འཆར་བ་ལ་སྟོས་ཤིང་། སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མདོར་སྤྲོད་དུ་རྟོགས་བྱར་
མེད་པ་རྣམས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་གཞུང་བྱའི་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དབང་ཤེས་དང་རང་རིག་ལ་སྟོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྤྲོད་པ་
ལས་སྤྲོད་པས་རྣམ་ཡོད་ཡིན་ནོ། ཡིག་ཆར་གཉིས་སྤྲོད་པའི་གཟུགས་སྤྲང་བ་དགག་བྱའི་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་གསུངས་པ་སྤྲོད་པ་བཞག་རུང་
ཡང་། འོག་ཏུ་རྩལ་ཐུ་རབ་དེ་རྣམ་ཡོད་དང་དབྱིབས་སྤྲོད་པོ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་པ་རྣམས་བཙལ་པའི་སྤྱི་
འདོར་རུང་བ་ལ་བཏགས་ཡོད་དང་། སྤྲོད་པ་རྣམ་ཡོད་དུ་འཆད་པའི་ལྷགས་སུ་དགོངས་པ་འགྲེལ་དགོས་སོ། བཟུངས་པའི་རྣམ་འབྱེད་རྒྱས་
པར། འདི་བས་རྣམ་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་སྤྲོད་དུ་བཞག་ན་རང་སྤྱི་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་གྲུབ་ཚད་ལས་མ་འདས་པས་མི་འཛིན་ཅིང་།
ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་སྤྲོད་རྟེན་འོ། ཞེས་བཤད་དོ། དེ་ལ་འོ་ན། སེམས་ཙམ་པ་འདི་བས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
སྤྲོད་གཞིའི་སྤྱི་རྣམ་འཛིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་དེས་སྤྲོད་བདེན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་

སྒྲིབ་གི་བདག་མེད་མ་ལ་ཆས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས། རྩམ་ཡོད་བདག་སྐྱ་གནས་མ་བྱར་
 དེས་དང་། །རྣམ་ཤེས་བདག་སྐྱས་དབུ་སེམས་ཡོད་པ་འགལ། །ཞེས་རྗེ་སྒྲ་མ་བཀག་པ་དེ་དོན་དུ་སོང་བར་ཐལ། གང་ཟག་སྤྱི་ཚྭ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་
 ཀྱང། གཞི་ཚྭ་གུན་གཞིའམ་དེ་མེད་པའི་ལྷགས་ལའང་མཚན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྩམ་ཡོད་དུ་འདོད་པར་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་
 གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་འཇིག་རྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་པས་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་
 ལྷགས་འདིར་བཤད་པའི་རྩམ་ཡོད་ནི་རིགས་པའི་བྱབ་པའི་རྩམ་ཡོད། བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་རྩམ་ཡོད། དོན་བྱེད་རུས་པའི་རྩམ་ཡོད་གསུམ་མ་
 ཡིན་པས་རང་སྐྱ་འཛིན་བྱབ་པའི་རྩམ་ཡོད་ཡིན་ལ། རང་སྐྱ་འཛིན་བྱབ་ཚུལ་སྤར་ཡིན་ཞིང་། རང་སྐྱ་བྱབ་པའི་རྩམ་ཡོད་ནི་ཕྱང་སོགས་ལ་སྟོས་
 མེད་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་དེ་ལ་དབང་སྐྱར་བ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བྱ་བ་སྤར་མ་དང་མི་འདུའོ། །ཕྱང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆའི་བྱབ་མཐར་ཁ་ཅིག་རང་སྐྱ་
 འཛིན་བྱབ་པའི་རྩམ་ཡོད་དང་། རང་སྐྱ་བྱབ་པའི་རྩམ་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པ་ཡང་། རྒྱ་གཞུང་ཚད་བྱབ་རྣམས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
 གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་འཐད་རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག་ཅེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མཁས་པ་ལྟ་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ཅན་
 ལས་དགོངས་པ་དངོས་མིན་འགྲོ། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་བུར་རྩམ་བཏགས་འབྱེད་པ་ནི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་སོགས་ལས་གང་ཟག་རྩམ་སྤྱོད་
 པ་དང་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་འབྲེལ་བར་སྤང་ཡང་དེ་ནི་རྒྱ་སྐད་ལ་ཆོག་གི་རུས་པ་འདོན་ལྷགས་ཀྱི་ཁྱད་ཅན་
 ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། སུ་ནི་ལུས་ལ་བྱ་བར་བཤད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པས་ན་བུ་ཅུ་ཤ་སྟེ་སྐྱེས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདགས་གཞི་ཕྱང་བོར་
 བརྟེན་པ་ཆོག་ཟུར་དུ་ཐོན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྤྱིན་སྤང་བ་གདགས་གཞི་སྤང་བར་སྟོས་ཀྱང་། རྟོགས་པ་ལ་དེ་རྟོགས་དགོས་ན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་བོར་སྟོས་མེད་ཀྱིང་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་རྣམ་སྤྱིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་
 དཔྱད།

རྩོལ་བྱགས་ཡོད་དུ་འཛིག་ཚུལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་རིགས་རྒྱ་ལས། བྱགས་ཡོད་ལ་ཡང་ཆ་ལ་བྱགས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལ་བྱགས་པ་དང་། མེད་བཞིན་དུ་བྱགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱགས་ཡོད་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་གཞན་ཁ་ཅིག་ལས། བརྟེན་ནས་བྱགས་པའི་བྱགས་ཡོད། ཆ་ལ་བྱགས་པའི་བྱགས་ཡོད། རྟོག་པས་བྱགས་པའི་བྱགས་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་འབྲུང་བས་བྱགས་ཡོད་བྱས་ཚད་གཅིག་དུ་འབྲུལ་མི་རུང་སྟེ། གུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་བརྟེན་ནས་བྱགས་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་བུ་ཆ་ལ་བྱགས་པ་དང་། བམ་མཐའ་ལྟ་བུ་རྟོག་པས་བྱགས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་གཙོ་བོ་གནས་སྐབས་ལ་བྱགས་པ་དེར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགེ་སོགས་འཕེལ་འབྱིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྟེན་ཐོབ་དང་། དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཐུན་ཐོབ་རྣམས་བྱགས། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འགོག་སྦྲོམས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྦྲོམས་འཇུག་ འདུ་ཤེས་མེད་པ་གསུམ་བྱགས་ལ། དང་བོ་ནི། སྤྱི་ཅེ་ལས་གྲུན་དུ་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པས། འཕགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་ལྷགས་འདིའི་ཡུལ་ཚར་འདུ་རགས་པ་འགག་པའི་ཆ་ཁོ་ན་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག །དབུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་བྲངས་པའི་སྤྱི་པའི་ཡུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱང་། དེའི་དཀྱིལ་ལ་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ཀ་གསུངས་པས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །འགོག་སྦྲོམས་ཐོབ་པ་ལ་སྦྲོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་སྤོང་དགོས་ཤིང་། མཐོང་ལམ་དུ་དེ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་སྦྲོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་གང་ཞིག་དོས་སྐལ་གྱི་གཞུང་བྱ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་ཡིན་དགོས་སོ་

ཞེས་ཁ་ཅིག་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཐང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ས་བོན་སྤོང་བ་ཡིན་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིན་མའི་འཇུག་བསམ་གཏན་བཞི་པར་བརྟན་པས་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོར་འདྲུ་རགས་པ་སོགས་དགག་བྱར་འོང་དོན་མེད་ཅིང་སོ་སྒྲིལ་ནར་ཡོད་པས་འགོག་སྒྲིམས་དང་གཏན་མི་མཐུན་ལོ། །འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲིག་ཅེས་བཏགས་ཤིང་དོད་དང་རྣམ་ཤེས་བརྟན་པའི་ཆ་ལ་ཆོངས་སྒྲིག་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། ཟེ་པ་ཁ་ཅིག་ཟེ་མའི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རིས་མཐུན་གནས་པ་ཆེ་དང་། ད་ལྟའི་མཐུན་ཀྱིན་སོགས་ཀྱི་མཐུས་འཛོལ་སྒྲིག་ཏུ་འདྲོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདྲུ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་རིས་མཐུན་ནམ་སྐལ་མཉམ་བཏགས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲིལ་གནས་པ་མི་རྟག་པ་བཞི་བཏགས་སོ། །ཐ་སྟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་གསུམ་བཏགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སོགས་མིང་ཆོག་དུ་མ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོགས་པའི་རང་ཕྱོག་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པ་མིན་ལོ། །འཕགས་ཆོས་མ་རྟེན་པ་ལ་སོ་སྒྲིལ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་སོ་སྒྲིལ་ཆབ་དུ་མ་ཐོབ་པ་བཤངས་ནས་བྱེ་སྒྲིལ་རྣམས་བཅུ་བཞིར་བཤད་ཅིང་སྟག་མ་དགུ་མ་བཤད་དོ། །སྟག་མ་དགུ་ལས་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་རང་སྤྱི་དང་། དགེ་སྤྱི། བདེ་སྤྱི་སྟེ་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་གསུམ་དང་། འབྱོར་འབྲེལ་ལ་བཟོ་བའི་ལག་ཆ་ཆོགས་པ་དང་། རྒྱ་ཆོགས་དང་། དངོས་པོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་དང་ཕྲན་པ་སྟེ། ཐབས་དང་འདུས་པ་དང་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་འབྱོར་འབྲེལ་གསུམ་དང་། མགྲོགས་པ་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་མ་ཐག་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། འབྱོར་བ་དང་། འཕུར་བ་སྟེ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་དང་། སྒྲིལ་བྱ་བྱེད་པའི་དང་། རྒྱ་འབྲེལ་གྱི་མགྲོགས་པ་དང་གསུམ་དང་། དམན་མཚོག་ཟེ་བྱེ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། རུས་གསུམ་དང་། གནས་དང་གང་ཟག་ཆོགས་སྟེང་ནས་རྒྱ་གར་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དང་། རྩོད་གཞུལ་བར་བྱེད་པའི་གངས་དང་། རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བའི་ཆོགས་པའོ། །འབྱོར་འབྲེལ་དུ་རྒྱ་ཆོགས་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། འདིར་གངས་ཆང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་སོ། །བཏགས་ཡོད་འཇོག་ཚུལ་དུ་མར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཆེད་ཡིན་ལ། ཀུན་བཟུངས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གངས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ལ། རྣམ་གངས་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་རྒྱས་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །མཐའ་དབྱེད་ལས། ཤར་མདོར་རྒྱས་བྱུང་ཏུ་གསུངས་ཞེས་པ་དཔྱད། ལྷོ་ལོད་དག་གི་དོན་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་མི་རིག་ན་སོ་སོར་རང་རིག་ཅེས་པ་འབྲེལ་མེད་ཅེས་ཚིད་པ་དང་། སོ་སོར་རིག་ཅེས་པ་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་མ་འདྲིས་པས་སོ་སོ་དང་། འཕགས་པ་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མདོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའམ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པས་རང་རིག་པར་བཞག་གི་རང་ཉིད་རིག་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལན་དུ་མཛད་ལ། ཀར་ལན་སྒྲིལ་དགོངས་རྒྱུ་དུ་ཡང་རང་ཡུལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིག་པ་མིན་ན་སོ་སོར་རང་རིག་ཅེས་པ་འབྲེལ་མེད་ཅེས་ཕྱོགས་སྟེང་ཚིད་པ་བཀོད་ནས། དཔུ་མ་སྤང་བ་སོགས་བྱུང་མཐའ་བཞི་ཀའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་སོ་སོར་རང་རིག་ཅེས་འབྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་མགོ་མཚུངས་མཛད་པར་གསུངས་ཏེ། ཡིག་ཆར། དཔུ་མ་སྤང་བར་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་འབྱུང་བ་འདིར་ཡང་འདྲོད་དགོས་ལ་ཞེས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཅིང་། འདི་ལྟར་ན་ལུགས་འདིའི་ཞེས་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །ལྷང་སྒྲིལ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་མཐའ་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཇུག་པ་ལ་འདྲོད་པའི་བྱུང་མཐའ་སྒྲིལ་བ་དང་མཁས་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་པས། དེ་འདྲའི་ཚིད་པའི་ལན་

དུ་སྐྱར་བ་རྗེའི་དགོངས་པར་མ་སོན་གསུངས་ཀྱང་། དེ་འདྲ་ཇོན་པས་འདོད་ཡོད་པ་འདྲ། ལྷང་སྒྲི་རིན་པོ་ཆའི་གྲུབ་མཐར། རང་ལུགས་ནི་ཟག་
མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་དུ་འཆད་དགོས་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བའི་རང་རིག་ཀྱང་ཟག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚིད་པ་དང་། ལན་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་
ཅམ་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་ན་བདེན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དབྱུང་པའི་དབྱུང་མཐར་རྟེན་ཅིང་།
ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ལན་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་ལུགས་འདིའི་ཞེས་དམིགས་
གྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །རེ་ཞིག་ཨ་པའི་ཁ་པོར་གཙུག་ཅེ་བས། དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་འདི་སྐད་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་
ནི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་ཟད། སྒྲེ་འཕགས་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་སྤྱང་རང་རིག་རེ་འདོད་ཅིང་། སོ་སྐྱེས་རང་རིག་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་
ལྷ་ཞོག་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་པའི་ཟག་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་ཉིད་གྱི་གྲུབ་མཐར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། རང་རིག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ཅམ་གྱི་དོན་
དམ་བདེན་པར་འགྱུར་ན་གངས་རེ་སྒྲོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གྱི་དོན་དམ་བདེན་
པར་འགྱུར་སྐྱམ་པའི་དགོས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་དང་མཁས་པ་སུ་ལ་ཡང་སྒྲེ་མི་སྤྲོད་དོ། །ཁལ་ཏེ་པ་ལོ་པོ་དེས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་རང་རིག་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིགས་པའི་འཕུལ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་པར་འགྱུར་སྐྱམ་པའི་དགོས་པ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཚིད་རིགས་གྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དམིགས་གྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ལྷ་མ་རྗེའི་དགོངས་པར་སོན་ངེས་སོ། །དེ་དག་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ད་ནི་དམ་པ་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ན་
འདི་སྐད་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་འདིར་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་རང་སྤྱང་རང་རིག་རེ་ཡོད་མོད་ཀྱང་སོ་སོར་རང་རིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་
དགོས་ལ། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྤྱང་དུ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་རིག་གི་སྤང་ཚད་དེ་ནི་བརྗོད་མེད་
གྱི་དངོས་པོ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འཁྲུལ་མེད་དེ་ཡིན་ལ། སོ་སྐྱེས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པའི་སྤང་ཆ་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤང་
ཆ་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་ཡང་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་དབྱུང་སྟོབས་གྱིས་རིམ་པས་ཐ་ཅ་སོང་སྟེ། མཐར་གཟུང་རྣམ་དེ་ཡང་སྤང་
ཚུལ་སོགས་འཛིན་རྣམ་ཇི་ལྟར་བྱ་དོན་གྱི་སྤང་བ་ལོག་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་རང་རིག་པར་ཡང་བཤད་
དོ། །དེའི་ཆོ་མར་མེ་བཞིན་གཟུང་རྣམ་དེས་རང་གིས་རང་རིག་ཀྱང་དེ་རིག་པ་འཛིན་རྣམ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་དབྱིས་ཕྱིན་
པར་མཐོང་བ་དབྱུང་པ་ལ་མ་སྟོས་ཀྱང་འདི་ནི་དབྱུང་སྟོབས་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་སེམས་གྱི་གསལ་ཆ་ཡིན་པས། འདིས་སེམས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་
རྟེན་པ་ཡང་དོན་དམ་དབྱུང་པའི་དབྱུང་མཐར་རྟེན་པ་ལ་འགྲོ་བས་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཚིད་པ་ཡིན་ལ། ལན་ནི་
སོ་སོར་རང་རིག་ཅེས་པ་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རིག་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུང་རྣམ་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་ན་འཛིན་རྣམ་ཀྱང་བ་ལ་དེ་ཤར་ཡང་དབྱུང་སྟོབས་གྱིས་ཤར་བར་འགྲོ་དོན་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་
འཛིན་རྣམ་རང་རིག་དེ་ཉིད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟེན་ཅིང་། དེ་ཟག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཡུལ་དེ་གནས་ལུགས་དབྱུང་པའི་
དབྱུང་མཐར་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྟོན་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་མི་ལུས་སོ་ཞེས་ལན་མཛད་དོ། །ཕྱོགས་ལྔ་དེས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
ངོར་གཉིས་མེད་གྱི་སེམས་ཡོད་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བའི་ཀུན་ལས་བཏུས་གྱི་ལུང་འདིས་བསྐྱབས་ཀྱང་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་དང་བའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་

པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ལྷགས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་དང་། འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པའི་གཞུང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་དང་། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དངོས་པའི་ངོ་སོ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱང་མདོ་སྤེལ་བའི་རིགས་པར་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྤྲུལ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་སོ་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལྷགས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ལྷང་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆའི་གྲུབ་མཐའ་དབུ་མ་སྣང་བའི་ལུང་དེ་དག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དངོས་ཡུལ་ཙམ་ལ་སྒྱུར་སྣང་སྟེ་སྒྲིག་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། ཞོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷགས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཞེས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་དག་བྱེད་ཀྱི་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བཤད་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སོ་སོར་རང་རིག་དེ་ལ་སྒྲེར་དུ་དོགས་པ་བཅད་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་མ་སྟམ། ལྟོ་གུན་བཏུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟགས་ཞེ་ན་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྟགས་ཞེ་ན་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིས་ཀྱང་དོན་དངོས་གནས་པ་རེ་རེ་དང་སྒྲིལ་ངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པའི་གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་བཤད་ཚུལ་རེ་བྱས་པས་ཐ་མ་ཐ་མ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཤེས་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བྱེད་ཏུ་གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་བཤད་ལྷགས་ཙམ་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་འཆད་ཚུལ་རྒྱལ་སྐས་མ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། གུན་རྫོབ་ཏུ་འཆད་ཚུལ་དེར་དངོས་སུ་མེད་ཅིང་དར་རྟེན་ལས། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པའི་རྣམ་བཏགས་གཉིས་ཀར་གསུངས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱ་དགོས་ཏེ། རྩ་བར་ཁྱད་མ་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། དེས་ན་དར་རྟེན་ལས་འཁྲུལ་ཤེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པ་རྩེ་ཐོབ་འཁྲུལ་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ངོ་ལ་སྒྱུར་ནས་འཛིན་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། དེ་ལྟར་གུན་བཏུས་ཀྱི་བཤད་པ་ཐ་མ་དེ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པར་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གུན་ནས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཉིས་པ་གུན་ཉོན་སྟོང་རུང་ཞེས་སོ། བསྐྱེད་པ་ལས། གང་གས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཐ་སྙད་གཞི་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག ཁྱ་མ་དེ་ནི་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་སོགས་ལ་སྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྟེན་པས་བཀལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་རྟེན་པའི་འབབ་སྟེགས་ཟེར་བ་བཞིན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སྒྲིག་རྫོབ་པ་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་བཞག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་གུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཞག་པ་སྟེ། དོན་བསྐྱེད་ན། གུན་རྫོབ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དུ་ཡོད་པས་གུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་འཆད་པར། ལྟོ་རྒྱུ་བྱང་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། ལྟོ་སྐྱེ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་ཐ་མ་དག་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་རང་ཉིད་སྟོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་བཞག་པའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པར་རང་གི་ཡུལ་གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཐ་མ་གཉིས་མེད་པར་གསུངས་པ། གཉལ་སྟོན་གྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་

ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལྷ་མ་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་རྟོག་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་
སྒྲོང་བའི་དམིགས་པ་གཉིས་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ལེགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ལ་བྱས་ཏེ་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་
བྱེད་གཉིས་མེད་པ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ལེགས་ཏེ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་དེར་འཛིག་བྱེད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཡིན་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩེ་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་ངེས་ངོར་སྒྲོང་ཉིད་ཤར་བ་ལ་བྲ་སྟེས་བཤད་
ཅིང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གཉལ་སྟོན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེའི་འཛིན་སྤངས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་མིན་པས་གཉིས་ཀྱི་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཀྱི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པས་
གཉིས་ཀར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞར་བྱང་རྟོགས་ནས་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་གཞན་གྱི་ཚད་པ་སྤོང་ཚུལ་སྟོན་པར། ༥ རྟེ་
དབུ་མ་སྤྲང་བར་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཞེས་བྲངས་སོ། །

རྟོད་དག་གི་དོན་བསྟན་ན་འདིར་ནམ་བཤད་རིགས་པ་བྲངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ལྟགས་སྟོན་ཚུགས་
ཡོད་པས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཛིག་ལྟགས་གང་ཡིན་མ་ཕྱེ་བར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ལས་དང་ནམ་མེད་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་དོན་དམ་པར་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་མི་འཐད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་མི་འཐད་
ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་དེ་བརྗོད་ཚུལ་མི་ལེགས་པར་ཐལ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་དོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པ་དང་། འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་གྱི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པས་དེ་
གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟན་བར་མ་ཟད་འདིས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དཔེར་བཞག་པ་ཡིན་
ནོ། །རྟོགས་ཙམ་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཆོ་རྒྱས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་པ་དང་ནམ་མེད་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ལས་དང་ཆོར་བ་སོགས་རྩེས་སུ་ཡོད་ལ་གང་ཟག་རང་ལྟོག་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྩེས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་
དོ། །དབུ་མ་པ་ནམས་ནི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལྷ་བའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བྱེད་པ་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཀག་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་སྤྲང་བ་ལས།
འདི་ཉར་ལས་དང་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགལ་བའི་གོ་སྐབས་སུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་
ཤེས་པར་བྱ་ཡི། བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ། །ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཚུལ་
གཅིག་གསུངས་པའི་ཚུལ་དེ་དག་མ་དགོངས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་
མི་རུང་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྩེས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མི་རུང་བས་སྟོན་འདི་འཇུག་གོ་སྟམ་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་
བའི་ཕྱོགས་བབྱང་སྟེ་དབུ་མ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྤང་དུ། ༥ ཐ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱས་བྲངས་ཏེ། རྟོད་
ཡང་དབུ་མ་མཐའི་དོན་སྟོན་བརྟན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ནི་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་གི་ཡུལ་དུ་བྱར་མེད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་

པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བརྗོད་དུ་བྱུང་བས་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྗེ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་སོགས་ཐ་སྟངས་སྒྲིན་ཆོག་ལུགས་པའི་གཞིར་ཡོད་པས་ཐ་སྟངས་དམ་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྟེ། ཞོང་དུ་རྒྱུ་པའི་འབབ་སྟེགས་ཀྱི་དཔེས་བཤད་པ་དང་སྒྱུར་ཡང་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་མི་སྤང་ངོ་། ཁྲོད་སྒྱུ་བ་ནི་འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད། གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་སྒྲོ་གང་དུ་བཀྲལ་གྱང་མི་འགྲིག་གོ་སྟེ་མ་ལ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་འདི་ཤིས་ན་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་བདེ་སྟེགས་ཏུ་འགྲེལ་རྒྱུས་པས་གལ་ཆེད། གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། ཀུན་རྗེ་བ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དང་དེ་གཉིས་ཀར་མི་འགལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འཛིག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུས་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། འོད་སྤང་ལེུ་ལས་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་གསུངས་པ་བཞེད་པ་དང་། ལེུ་དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ་སོགས་ལས་ཤིས་པར་བྱ་ལ། དབུས་མཐའའི་ལེུ་ཐུག་པར། ཐ་དང་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས། རྟོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ཞེས་ས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་འགྲེལ་པ་དག་གིས་བསྟན། རྟོན་ཐེ་བྱུང་གི་དོན་ནི། མ་འོངས་པ་རང་ལས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འདས་པ་བསྐྱར་ནས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་རང་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གཙང་བདེ་ཉལ་བདག་ཏུ་མེད་པ་བཞི་ལ་དགོངས་ནས་ཤར་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་པའོ། སྤྱི་མཐུ་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་འདི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསལ་བ་ལྟར། རྟོག་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་མཐུན་ནོ། འོན་ཀྱང་གཉལ་སྟོན་དང་། དེའི་རྩིས་སྤྱུ་འབྲང་བའི་རྟོག་བྱེད་པ་ཕྱི་རབ་འབྲུམས་པ་སྒྲོ་བཟང་དགེ་ལེགས་སོགས། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲོ་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་དང་། གཟུགས་རང་དབང་དུ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་དང་བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པ་བཞི་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་གྱང་། དང་པོ་གསུམ་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་བརྒྱུད་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱི་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མ་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བཤད་དོ། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་བདག་སྟེ་མེད་པར་མཚུངས་པས་གཅིག་དངོས་དང་གཅིག་ཤུགས་བསྟན་དུ་མི་བྱུང་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཟེར་ན་སྐབས་འབྱེད་དགོས་སོ། མདོ་ཐེ་བྱུང་གི་ལུང་འདི་དང་། ཐོག་མ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་དང་བདག་མེད་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་སོགས་ལུང་གསུམ་མཐར་ཆགས་སུ་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་སྟེགས་ལོའི་གྲུབ་མཐུན། གཞི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་སོགས་དང་། ལམ་ལ་སྟེ་མེད་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་གྲུབ་སོགས། ཞེས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཞིང་། གྲུབ་མཐའའི་འདོད་པ་བྱིངས་ལ་གོ་བ་སྟེར་རུས་སུ་སྤང་ཡང་། རྟོག་བྱེད་པ་ལ་མོ་ཆོས་མ་ཐོན་འདུག་གོ།

རྟོན་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་མདོ་ལས། ཆོས་ཀུན་གལ་ཏེ་བྱིས་པ་ཡི། ཇི་ལྟར་རྣམ་བཟགས་མཐོང་བ་བཞིན། ཏེ་དག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་མཐུན་པས། འདིར་ཆད་མར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་ཀུན་བཟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་བདག་ཅེས། གཞན་ཞེས། གཟུགས་ཤེས། སྒྲོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་བཟགས་ཏེ། ཞེས་རང་གཞན་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཅི་རིགས་ལ་སྒྱུར་རོ། སྤྱི་མཐུ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་སྟེ།

འགག་བྱེད་པ་པོ་འདུས་བྱས་ན་མས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་སྟགས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འོག་ཏུ། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་
སྟགས་ཚིག་གིས། །བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཀྱང་། དགོས་པ་ཡང་རང་དང་གཞན་ཞེས་ཐ་དད་དུ་སྟོགས་
གཉིས་བབྱུང་བ་འདི་ཡང་ལོག་པར་གོ་མས་པའི་སྒྲོ་འབྲུལ་བས་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྟོགས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་དོ་
ཞེས་ཆགས་ཐུང་མགོ་གནོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོ་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ངོ་། ། རྟོག་དེར་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་པོ་འདི་ཙམ་སྒྲོས་པ་ནི། དོན་སྒྲུབ་ན་མས་ཀྱང་ཤེར་མདོ་བཀའ་མ་ཡིན་པར་
སྒྲུབ་པའི་ཆེ་འབྲུག་ཐོག་བའི་ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་བཤད་པའི་འགལ་སྟོང་དང་། དབུ་མ་
པ་རྣམས་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པ་འགོག་བྱེད་དང་། དབུ་མ་པས་སེམས་ཙམ་པ་ལ་རྩྭ་བའི་ཆེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཁས་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩྭ་བའི་ལན་གསུམ་
ག་ཡིན་ལ། འདིར་དབུ་གཞི་འདི་ཡོད་དེ། ལུགས་འདིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདི་བརྒྱད་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་མེ་ན་
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གིས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་མ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་མེད་
བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། བ་སྟེའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བཟོད་པ་
བརྒྱད་པོ་ཞེས་དང་། ཐོག་མའི་མཐའ་མི་མདོན་པའི་དེ་ལ་བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་ཞེས་འདི་བརྒྱད་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་
དོ། །རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས། སྐྱེ་བ་མེད་ཆུལ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་
སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་པོ་དེ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཙམ་དུ་བཤད་
ལ། ཡིག་ཆར་ཡང་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུང་དེ་སོར་བཞག་ཏུ་མ་བཀོད་པ་དང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟ་བུ་ལ་བཟོད་པ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ།
སྐྱོར་མཐོང་དག་ས་གསུམ་ཐོབ་དགོས་པ་སྟགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བས་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ལུགས་འདིར་ཡང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་མེད་ཆུལ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཅུང་ངོ་། །ལུགས་དང་པོ་ནི། སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་འཁོར་
བའི་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྟགས་དང་། བརྟན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྟོན་མེད་པ་
སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་ལ་ནི་རང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །
ལུང་ཕྱི་མ་ཡང་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་བཤད་པའི་མཚམས་སྐྱོར་དུ་དབུ་མ་སྐྱང་བ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་མ་སྐྱེས་
པའི་དོན་འདི་གང་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། དབྱིག་འགྲེལ་ནི་གཉིས་ཀར་འགྲེལ་ཅུང་དུ་སྐྱང་ལ། རྩ་བར་འགྲེལ་བཤད་མ་བཀོད་
པར་དབུ་མ་སྐྱང་བ་བཀོད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཆུལ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ། གུང་བསྐྱིག་ན་ཕྱི་མ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་མ་
དབྱུང་། རྟོག་ཐུན་ལས། གཞན་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱ་ལས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། རྒྱུང་
པན་རྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ཐུ་མ་མེད་པར་གཟུགས་ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་འབྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་ཁས་སྒྲངས་ན་འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བར་ཡང་
འབྱུར་ལ་རྒྱ་མི་མཐུན་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཡང་འགོ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མེན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འབྲུབ། །
ཅེས་དང་། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྒྱུ་དབང་པོ་སྒྲོ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་སྟོས་མེད་ཅན། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མིན། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདྲི་འཁོར་བ་ནི་མཚན་གཞི་ཙམ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པར་མཚུངས་པ་ནི། ཅ་
ཤེས་ལས། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ཐོན་གྱི་མཐའ། ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། རྩོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་རྣང་བར་ཡང་། དངོས་པོ་སྤྱི་ཐོག་གཞིར་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལས་དང་བོ་པས་སྤུལ་མ་ཐག་པ་དེས་སྤར་འཁོར་བ་སྤྱོད་པ་ལེན་
ཐོང་ངམ་མ་ཐོང་། ཐོང་ན་དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོད་མེད་གང་ཟག་ཡིན་མིན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་
སོགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དགོས་པ་རྒྱུང་བས་འདྲི་མ་སྒྲིན་སོ། །

རྒྱུ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྱི་གནས་མ་བྱ་བ་སོགས་འདུས་བྱས་ལ་སྐད་ཅིག་མས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། མང་སྟོན་པ་སོགས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། རྩ་མའི་དམ་ཚིག་བརྗོད་པའི་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདུས་བྱས་ནི་སྐད་ཅིག་པ་དང་སྐད་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་།
མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ཡིན་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་དེ་མ་ཐག་འཇིག་པར་
སྤྱབ་པ་སྟེ། དོན་ནི། དང་བོར་སྤྱོད། གཉིས་པར་གནས་ན་གཉིས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལས་དུས་གཉིས་པར་གནས་དགོས་ཤིང་། དེའི་གནས་པ་དེ་ཡང་དེའི་
གཉིས་པར་གནས་དགོས་ཞེས་རྟོག་པར་ཐལ་བ་འཕང་བ་ཡིན་ལ། ལན་དུ། དེ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག། བཅས་གནས་པས་གནས་པ་སྤྱོད་བའི་
གནས་པ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་སོགས་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོན་མེད་པར་བཤད་དོ། །མང་སྟོན་པའི་དམ་ཚིག་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་མ་བྱ་བས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མར་
འདོད་པར་ཐལ། དེས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྐད་ཅིག་གི་དོན་
འཇིག་པ་ཁོ་ནར་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྩོད་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྩོད་སྟོང་པར་འཇུག། །ལྟས་སྤྱིན་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བ་མེད་
པར་འཇུག། །དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་མཐའ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱོད་
བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱམ་པ་སོགས་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་སྟོས་པར་
འདོད་ཅིང་། སྤྱོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་པ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན་བྱ་བ་དེ་གསུམ་
ཅིག་ཅར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་བྲུབ་པ་དང་གནས་པ་གྲུབ་པ་དང་འཇིག་པ་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱོད་གནས་འཇིག་གསུམ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཆོས་གཅིག་གི་དུས་དེ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆེ་ཞིག་ཟེན་པར་ཐལ།
འཇིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། ཆོས་གཅིག་གི་ཕྱ་དྲོ་ནས་ཆོས་གཅིག་གི་མགོ་ཟུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཅིག་
ཡོད་ཀྱང་ཆོས་གཅིག་ཚོགས་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་དྲོའི་ཕྱ་ལོགས་ཙམ་དུ་ཆོས་གཅིག་ཚོགས་པར་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་ཆོས་གཅིག་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གྲུབ་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོང་པ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་འདི་ཕྱི་མའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཁ་མ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཚིག་ལ་ཡང་གཟབ་བོ། །

རྒྱུ་ལྟར་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་ཆ་ཙམ་ཡོད་པ་སྤྱོད་མའི་དཔེས་མཚན་པར་མ་ཟད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྤྱར་ཏེ་སྤྱོད་མའི་དཔེ་
འཆད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་སྟོན་པར། རྒྱུ་ཡང་མདོ་སྤྱོད་ལས། སངས་རྒྱུས་རྣམས་སངས་རྒྱུས་མཚན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་ལས་འདུས་བྱས་

དག། གསུངས་པ་སྒྲུ་མ་མི་ལམ་སྒྲིག་རྒྱ་གཞུགས་བརྟན་དང་འདྲ་མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་ཉ་བྱ་དང་ནི་ཆུ་ཆའི་གཞུགས་འདྲ་སྒྲུ་མ་དང་འདྲར་ཤེས་
བྱ། འབྲུག་དང་བྲུག་དང་གཉིས་དང་བྲུག་ཆན་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་རེ་རེ་འདྲོད། བྲེས་བྲུག་ཆན་སྟགས་དཔེ་རེ་རེ་དང་སྒྱར་ཏེ་རིམ་བཞིན་ནང་གི་
སྒྲིམ་ཆེད་བྲུག་གདགས་གཞིར་བྱས་ཏེ་བདག་གོ་སྟམ་དུ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་སྒྲུ་མ་དང་། བྲེས་སྒྲིམ་ཆེད་བྲུག་བྲི་དོན་གྱི་དོས་ནས་སྒྲིང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་།
སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་ཙམ་པོ་དེ་ལ་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པས་མི་ལམ་ཉ་བྱ་དང་། སྒྲིག་རྒྱས་རྒྱར་འབྲུལ་བ་བསྒྲིང་བ་ཉར་སེམས་སེམས་
བྱང་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་རྩལ་ལ་དོན་དུ་འབྲུལ་བ་བསྒྲིང་བ་སྒྲིག་རྒྱ་ཉ་བྱ་དང་། ཡང་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་བྲུག་ནི་ལས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་ཉ་བྱ་དང་།
ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་བྲུག་གི་གདུགས་ཕུབ་པས་དེའི་སྒྲུང་ཆ་བྲེས་སྒྲིམ་ཆེད་བྲུག་གི་མ་ཉ་བྱ་འབྲུང་བས་བྲེས་སྒྲིམ་ཆེད་བྲུག་ནི་གི་མའམ་མིག་ཡོར་ཉ་
བྱ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ནི་དཔེ་རེ་རེ་དང་དོན་ཡང་རེ་རེ་སྒྱར་བ་སྟེ་བཤད་པའི་ཆོས་ནི་བྲག་ཆ་ཉ་བྱ་དང་། དེའི་དོན་གོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
རྣམ་པ་གསལ་བར་འཆར་བ་ནི་ཆུ་ཆ་ཉ་བྱ་དང་། དེ་ནས་གཞན་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་སྤེད་པ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲུལ་པ་ཉ་བྱ་ལྟོ། དཔེ་གཉིས་པར་འདྲི་
ཉིད་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་ཉེ་བར་སྒྱུད་བྱར་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། དབྱིག་འབྲེལ་ལས་མི་ལམ་ཉ་བྱ་ནི། བྲེས་སྒྲིམ་ཆེད་བྲུག་སྟེ་ཉེ་བར་སྒྱུད་
པའི་དོར་མེད་པའི་བྲིས། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱས་ཤིང་། བརྟན་པས་ཐད་འདྲིར་བཤད་པ་མ་བྱས་ལ་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་གཞུགས་དང་སྒྲུ་ལ་
སྟགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྲིས་མི་ལམ་ཉ་བྱ་ལྟོ། ཞེས་བྲི་དོན་མེད་པའི་དཔེ་ལ་སྒྱར་བ་ཉར་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་དག་
གིས་ཀྱང་བྲིས་སོ། འདྲི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་བྲི་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་བྲུག་ཆན་གཉིས་ལ་དཔེ་ལན་གཉིས་གཉིས་འབྲུང་ཞིང་། དང་པོ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པའི་དཔེར་གསལ་བས། གཉིས་པ་བདག་གི་བ་མེད་པ་ལ་སྒྱར་ན་དཔེ་བྲི་མ་གཉིས་དང་མི་སྒྲོས་ཤིང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྩོགས་པར་
སྒྲིན་ནས་པར་འདུག་དགོངས་པར་སྒྲུང་བས་སྒྲིན་མེད་ལེགས་བཤད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། རྒྱུ་བྲིག་བསྒྲུས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཡང་བྲི་དོན་མེད་པའི་དཔེར་མཛད་ལ།
ལྷག་མ་ལལ་ཆར་མདོ་ཟླ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་བྲི་མ་དང་གཅིག་གོ། དོན་མེད་ན་རྩེ་ཉར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་འབྲུང་སྟམ་པ་སྒྲིག་པའི་བྲིས་མིག་
ཡོར་ཉ་བྱ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བྲུག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་སྒྲུང་ཆ་ལས་བྲེས་སྒྲིམ་ཆེད་བྲུག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྲུང་བ་གི་མ་
དབྱིབས་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་འབྲུང་བ་ཉ་བྱ་ཡིན་པས་ལྷ་མ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །

༥ མདོ་ལས་རྒྱུ་བྲུག་པ་བྲིན་ཅེ་མ་ལོག་པར་གསུངས་ལ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་སྒྲོང་ཐུན་ལས། བྲིན་ཅེ་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་བར་གསུངས་ལ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་འབྲེལ་བར་བྲངས་པའི་མདོར་གང་ན་གང་མེད་པ་ཞེས་སྟགས་ལས་གསུངས་པའམ། ཡང་ན་མདོ་འདྲིའི་དོན་དུ་འབྲེལ་བར་གསུངས་
པ་ལ་བྱ་ཡི། འབྲེལ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་མི་འབྲེལ་ཏེ། འདྲིས་ཀྱང་དེ་སྒྲིན་ཞེས་པའི་འདྲི་སྒྲུ་དབྱས་མཐའི་རྩ་བ་ལ་འབྲུག་
དགོས་པས་འབྲེལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་དུ་རྩ་བས་ཀྱང་དེ་ཉར་དུ་གསུངས་ཞེས་བཤད་ན་གོ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་བྲིས། རང་ལུགས་མདོ་ལས་
གསུངས་ལ། དབྱས་མཐས་ཀྱང་མདོའི་དོན་བཞིན་བསྟན་ཏོ། ཞེས་བཟུང་དོ། འདྲིར་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲོས་པ་ནི། མདོ་ཟླ་རྒྱན་ལས། མདོའི་དོན་བཞིན་དེ་
ཉར་གསུངས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པ་གཅིག་ཀྱང་འཛོལ་སྟེ། མདོ་ཟླ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་གཉིས་སྒྲུང་དེ་ལ་ཡོད། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་།
དེའི་འབྲེལ་པར། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་ཡོད་དོ། གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མེད་དོ། ཞེས་སྟགས་འདི་དང་ཤིན་དུ་འདྲ་བར་འབྲུང་དོ། འོན་ཀྱང་མདོ་ཟླ་
རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་ལས་འདི་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ནི་སྒྲོང་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཤུལ་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱན་གྱི་ལུང་དེར་མི་གསལ་ཞིང་། འདྲིའི་འཁོར་ལོ་
གསུམ་ལ་བྲང་དེས་འབྲེད་ཚུལ་སྟགས་འབྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ཞར་ལ་འཆད་བཞེད་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། སྒྲོང་ཐུན་གྱི་ལུང་དོན། དེ་ཉར་

འགྲེལ་དགོས་པར་སྟོང་ཐུན་རང་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཀུན་བཏུས་ལས་གང་ན་གང་མེད་པ་ཞེས་སྟགས་བྲངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁྱད་
ཆོས་བཅུ་དྲུག་གིས་སྟོང་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་ཆོག་འདི་ཉིད་སོར་བཞག་ཏུ་བཀོད་པ་ན་མས་བྲངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་གཉལ་སྟོན་གྱི་བཤད་
པ་དོན་དུ་སོང་སྟངས་དོ། ། ཨོལ་འཁྱེད་ལ་ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ཀུན་བཏགས་བཀག་ཤུལ་དུ་སྟག་མར་ལུས་པའི་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱབ་སྐྱུ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་བཀག་ཤུལ་དུ་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྐྱབ་སྐྱུ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེའི་ཤུལ་དུ་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་ཞིག་སྐྱབ་སྐྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་མི་རུས་
ཏེ། དེ་སྟར་ན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱོད་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་སྐྱབ་པའམ་མ་ཡིན་
དགག་སྟགས་བསྐྱབ་ན་དེ་སྐྱབ་པར་འགོ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བྱས་པ་ལས། འོ་ན་ཡང་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་
བཏགས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་འདིས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་སྟོང་གཞི་བདེན་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། འདིར་དེའི་ཤུལ་དུ་སྐྱབ་
ཅེས་པ་རྟེན་པ་ཕྱི་མས་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱིར་སྐྱབ་སྐྱུ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ཡི། གཞུང་ཆོག་གཅིག་པོ་དེས་སྐྱབ་པ་ལ་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
དགག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མི་ཡོང་ལ། རྩང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆའི་གྲུབ་མཐར་ལུགས་འདིའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་ཡང་སྟོན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །
༡༩ ཀེད་ལྟར་རྟེན་པ་གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དང་པོའི་སྐྱས་ཟེན་ཡང་དངོས་སུ་
བཀག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་པ་དང་པོས་བར་བའི་སྐྱས་ཟེན་བཀག་ཅིང་། དང་པོའི་དགོངས་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་འཁུལ་བའི་སྟངས་ཆ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་གིས་བསྐྱད་བདག་ཉིད་ནི། རི་ལྟའི་རང་རྒྱུན་ལ་སྟོན་ནས། རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་
པ། རྒྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སྟགས་བཞིན། ཞེས་དང་། འོག་གི་ཉི་ཤུ་པ་སྟགས་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་པ་དང་པོས་ཡུལ་གྱི་སྐྱས་ཟེན་ལ་ཞེན་
ནས་སྐྱར་འདེབས་གྱི་མཐའ་ལ་ལྷུང་བའི་ཐལ་འགྱུར་བ་འགོག་པ་དང་། རྟེན་པ་གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱས་ཟེན་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་གྱི་སྟོ་
འདྲགས་གྱི་མཐའ་འགོག་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྟེན་པ་དང་པོའི་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་
བཞིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་སྟག་མའོ། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས། རུ་སྟོན་སྟགས་གྱིས་གཞན་དབང་ཐ་སྟངས་ཅུ་
དུ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཞེས་ཤིང་། རྟེན་པ་གཉིས་པས་གཞི་གཞན་དབང་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་
བདག་འགོག་པར་གསུངས་པས། རྗོད་པ་སྟགས་གཞི་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཞན་དབང་འགོག་པར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་བར་བཀག་
གོ། ། ཨོལ་འཁྱེད་དོན་པ་སྐྱེ་སྐྱུ་ལ་ནི། འོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཐ་མ་དང་མེད་པ་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་སྟོང་ཉིད་མེད་སྟམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་བར་
གསལ་ཞེས། ཆ་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། བདེན་པར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐུར་བསྟན་ཟེན་ནས། དེ་རྗེས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་འཆད་
དགོས་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་འདིའི་གོང་དུ་བཤད་དགོས་པ་ལ་དེར་མ་བཤད་ཅིང་གཞན་
དུ་བཤད་ན་སྐབས་འཆོལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་བས་ཕྱི་མར་བདེན་མེད་བཤད་པ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་དགོས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་སུ་ཡང་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་སྟམ་དུ་དོགས་པའོ། དོགས་པ་སྐྱེ་སྐྱུ་འདི་ལ་སྟོན་གྱིས་སྐྱེ་མཚའི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཐང་བར། གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད། །
སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱུ་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་མེད་དོ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་དབང་འདི་ལ་དབྱུང་

བཟོད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ལྷང་འདྲ་བོ་ཞིག་དངས་ནས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བ་ལ་
མི་འབྲུལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱང་བར་བསམ་མོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི། གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དང་
དུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཞེས་པར་བསྟན་པ་ན། སྟོང་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྟེན་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གོ་
ཞིང་། དེ་ནི་ལུགས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཐུར་སྒྲིལ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྩིས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༩ གཤམ་ཅི་ཞི་ཀུན་རྟོག་སྟེ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བཟུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཚུད་པ་གཅིག་དང་། ལན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་ཆ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་
ཀྱང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཚུལ་གཅིག་སྟོང་བརྟན་གྱིས་སུ་ཐུ་བའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་དབུས་མཐའི་ལྷང་དེའི་དོན་དུ་ཡང་སྒྱུར་རུང་བར་
གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འདིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་འདི་ནམ་པ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱིན་ཏེ་བས་བཤད་
དོ། །དེ་ཉིད་དབུས་མཐའི་དགོངས་པར་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོས་འཛིན་པ་རྩིས་གྲུབ་དང་། གཉིས་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བཟུང་བ་
མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། ཐུར་བཤད་པ་དང་པོས་ཆེར་འདྲ་ལ། དེ་ལྟར་བཟུང་བ་བྱི་དོན་བཀག་པའི་ལན་དུ། འོ་ན་ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐར་པའི་
ལམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱི་དོན་བཀག་པ་ལ་གཟུང་བྱ་ཅས་བཀག་པར་འབྲུལ་བའི་
ཚུད་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་དེ་ཉིད་ནམ་དག་ལམ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཡིན་པས་ཐར་ལམ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ལན་མཛད་པར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་
ལས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཅེས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཅེས་པའི་གཞན་དབང་སྟེ་ཀྱང་པ་དང་པོས་གཉིས་ཀ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
བསྟན་ཟེར་བ་ནི་ཡིག་དོན་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་ཤིང་། ཀྱང་པ་གསུམ་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཞེས་
སོགས་ཐུར་དངས་པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དེ། དང་པོར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལོག་རྟོག་མི་སེལ་ན་འདིས་ཀྱང་མི་སེལ་བར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༢༠ རྩིས་ཀྱང་པ་གསུམ་པས་གཉིས་སྟོང་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གཏན་དུ་གནས་པར་བཤད་པ་ལ་གཞི་གཟུགས་སོགས་མཐོང་
བའི་ཆོ་གནས་ལུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་ཚུད་པའི་ལན་དུ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་སྐྱང་
འབྲུལ་བའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པར་ཀྱང་པ་བཞིན་པ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་དེ་གཏན་དུ་ཡོད་ན་སོ་སྒྲིལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་སྟུང་པའི་ལན་དུ་སོ་སྒྲིལ་དེ་ལ་གཉིས་སྐྱང་འབྲུལ་བ་དེ་ཡོད་ཅེས་དེ་སྐྱོ་སོ་སྒྲིལ་ལ་བཤད་པ་གོང་དུ་འདི་
དང་འདིར་དེ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པའོ། །རྩིས་སྟོན་གྱི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་མི་པམ་
དགོངས་བྱུན་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན་གྱི་
ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅེས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཡ་མ་བུལ་བ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་གོང་འོག་
གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས་ཐུར་བཤད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་བཤད་པའི་ནམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་ཀྱང་པ་
དང་པོས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་འབྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཀུན་རྟོག་དང་། གཉིས་པས་དེ་འབྲུལ་བར་འཛིན་བྱེད་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འབྲུལ་བའི་སྟོང་ཤེས་ཅུ་བྱས་ནས་ཆགས་སོགས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ་ཐོག་མེད་ནས་

ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ་ན། འོ་ན་ད་དུང་ཡང་འཁོར་བའི་ཅ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པས་ཐར་མི་རྒྱས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་ཐར་པ་དེས་པར་འཛོལ་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་བུ་གི་ངོ་བོ་འགོག་ལམ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བུ་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པས་འོད་གསལ་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ཐོབ་རྒྱས་སུ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲོལ་སྟུམ་ན། རང་བཞིན་དྲི་མས་དག་མོད་ཀྱང་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་ཟད་པས་དབང་གིས་མ་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཟད་པ་ལམ་གྱི་ཚོལ་བ་ལ་སྒྲོས་པས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོབས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པ་སྟེ། ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད་ཡོད་དོ། །

ཁྱེད་ཀྱི་དོན་ཡང་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དབུ་མ་པ་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་བྱེ་མ་གཟུང་འཛིན་རྟོག་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་། རྣམ་རིག་པ་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་འདིས། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀ་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་པས། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཡ་མཚན་པ་ཞིག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མ་དེ་ཐལ་འབྱུར་བ་དང་མདོ་མེ་སྟོང་པས་གཏན་དུ་རང་མི་བཞེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་མཚུངས་པར་འདོད་པས་མཚན་དམན་འབྱེད་མཁན་གྱི་དབུ་མ་པ་དེ་ངོས་བབྱང་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་གི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་པའི་སྐབས་འདིར་རྣམ་རིག་ཅན་གྱི་ཚུལ་འདི་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དབུ་མ་ཐལ་ལས། ཡོད་པའི་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། འོད་སྤང་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུ་མ་དབུ་མ་ཐལ་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ལས་འོད་སྤང་ལེའུར་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་མཚན་ཏུ་བཞེད་དེ། ཐུ་མ་སེམས་ཅན་དང་བྱེ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རང་གི་ལྷགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་པས་ནི་ཐུ་མ་བཤད་པའི་ཚུལ་འདིས་དེ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཅན་རང་གི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་ཏེ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། །ཁྱེད་ཀྱི་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཐལ་རང་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པས་ན་ཡུལ་སྟོང་པ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དབུ་མའི་དོན་དུ་འཛོག་པར་འདྲ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་ཞེས་པས་ཡུལ་ཅན་དང་། དབུ་མ་ཞེས་པས་ཡུལ་བཤད་པར་བབྱང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་མཚན་དམན་འབྱེད་མི་འབྱེད་ལ་འདོད་པར་སྤང་ཡང་། དེས་ན་ཞེས་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་དང་མི་འབྲེལ་ཞིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལམ་དབུ་མར་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱང་འདོད་ལ། ལྷགས་འདིས་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབུ་མ་དངོས་སུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་ཞེས་འབྱུང་བ་པལ་ཆེར་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་ལ་མ་བཤད་ཅིང་། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅེས་པ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར།

ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །བཏགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག་གིས། །བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན། །སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས། འདིར་རྣམ་

བྱང་བཞི་ཞེས་པ་ཡིག་ཆར་མ་སྒྲིལ་བ་སོགས་བཞི་ལ་བྱས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ་སྟངས་ལ་ནི་གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་སོར་བཞག་ཙམ་དུ་སྟངས་ལ། རང་ལུགས་འདི་ཉར་བ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་བསྟན་ལས། འབྱུང་རྟེན་སྒྲིལ་ལ་སོགས་བསྟན། བཏགས་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་བསྟན། རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་བརྟེན་ནས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། འདྲ་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་དང་། ཁྲི་མ་མེད་དང་ལམ་དང་དམིགས། རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམས། རྣམ་པ་བཞི་པོ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་སྟོང་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་བྱང་འགོག་བདེན་དང་། ལམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལམ་བདེན་དང་། དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེ་སྟོང་དེ་བཞི་ལ་བྱར་དུ་གསུངས་ཤིང་། མེད་ཅས་བྱ་ལ་སོགས་ཞེས་པས་ཀྱང་སོགས་སྒྲིལ་མ་སྒྲིལ་པ་སོགས་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོགས་བཅད་འདི་གཉིས་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བྱངས་པ་ལས། ཚས་མངོན་པའི་མདོའི་ནང་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མངོན་པ་ལས་བསྟན་པའི་དོན་ནམ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ།

༡༩ རྩེ་སོགས་འབྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་འབྲུལ་བར་བསྒྲུབ་པས་ཡུལ་དེ་དེ་ལ་སྟངས་ལ་ཉར་བྱངས་ཆད་དུ་མེད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའི་དོན་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་དོན་ནི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པ་ཉར་བྱང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་བྱ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པ་ཉར་བྱང་བ་དེ་ཉིད་པར་མཚན་པས། མཚན་མཚན་གྱི་ཚུལ་ཡང་སྟོའི་སྟངས་ཆ་ཙམ་ལས་ལོགས་ན་དོན་གྱི་དོས་ནས་དབྱེ་བྱ་མེད་ལ། སྟངས་ཆ་ཙམ་ཞེས་གང་གི་དོར་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཡོད་ཉར་བྱང་བའི་སྟངས་ཚུལ་དེ་ཡང་གོང་དུ་སྟེ་འགག་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་སྟོ་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་འབྲུལ་ཆ་ཙམ་ཡིན་པས། དོན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་བསྟན་སུ་གཟུང་འཛིན་རྩལ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱར་བྱང་བ་དང་། བདེ་སྟག་སྟོང་བྱང་བ་སོགས་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་དཔེ་དང་ལྟར་རིགས་དུ་མས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བོད་མ་མང་བོས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་། ཕྱོགས་སྟངས་ཆོས་གཤམ་གྱི་ལུགས་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐོགས་མེད་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་སོ་ཞེས་སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་མངོན་ཞིང་། ལྟག་ལོའི་གྲུབ་མཐའ་ཆ་བར། རྣམ་རིག་སྟེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་སྟེ་མཆེད་གཉིས། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་བདག་འདི་གཉིས་འགོག་ལ་སོ་སོར་བཙོན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། གཅེན་གྱིས་རྟོག་པ་ལ་དང་། གཙུང་གིས་རྟོག་མེད་ལ་སྟངས་བའི་ཆོས་བདག་འགོག་ཚུལ་ལོ། ཞེས་ལུགས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡང་སྟོང་པོ་མེད་པར་གསལ་ལོ། ། ཉེལ་དེའི་དོན་རྟོག་ཆེན་དང་ཐེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སེལ་གཉིས་ཀ་ལས། ཁ་ཅིག་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱི་མ་འདི་མདོ་ཐེ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོ་ཐེ་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཐེ་པ་པལ་ཆར་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་པས། དེ་དག་གིས་བཀའ་བར་བའི་དགོངས་པ་འཆད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་ཞེས་ཀྱང་སྒྲིལ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། འདྲེན་ན་ཐེ་བྱི་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་པ་རང་གིས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ། འདིའི་སྟོན་ནས་དབྱེད་ན་རྒྱུད་ཐེ་སྟེ་རྣམ་ལས། ཆོས་འཁོར་དེ་ལས་གཞན་བསྟོར་བར་མི་འདོད་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་མི་འདོད་དོ། ཞེས་པའི་གོང་དུ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཐེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཐམས་ཅད་ཅེས་མི་འབྱུང་བས། གསུམ་གའི་དགོངས་པ་ཉན་ཐོས་ཐེ་པ་སྟེ་ཙམ་གྱི་ལུགས་བྱས་ན་ལྟར་གི་རྩེས་འབྲང་གཙོ་ཆེ་བས། དེ་ལྟར་ན་ཤེར་མདོ་ཡང་བཀའ་མ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་འགྲེལ་དོན་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཐེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ལ་དེ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱང་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་པལ་ཆར་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བྱན་གྱི་གསུང་ཟེན་དེའི་ནང་ཚན་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་བཀར་འདོད་མཁན་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་སྟེ་ཡང་། དགོངས་པ་ཐེ་མའི་ལྟར་གསུམ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལྟར་དེ་དོན་སྟེ་བ་ཁ་ཅིག་གི་མདོ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་བཞེད་པ་ནི།

ལ་རྩེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེད་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༩༡

མཐའ་དབྱེད་ལས། རྩེ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་མི་གཅིག་སོགས་དབྱེད་དགོས་མང་པོ་འདུག་ཅེས་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཐ་དད་དུ་མཛད་ཀྱང་
དབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །ལྷང་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་སྒྲིན་དགོས་པ་ནི། ལྷ་དབང་སྒྲོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྷང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གི་ །ཞེས་སོགས་དང་། ར་མ་རིས་ཞར་ལ་
ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ཀྱང་སྒྲིའི་དོན་རི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་
ཀྱང་སྒྲིན་དགོངས་གཞི་སྒྲུ་མར་མ་ཟད་འདི་ཡང་རྩང་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པར་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའང་འདོད་པ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །འདིར་ཡང་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་བསྟེན། །ཞེས་ཞིབ་ཆ་འབྲེད་དགོས་སོ། །ཚོག་དོན་ནི་མཚན་མཚན་བྱ་བྲེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་བ་ལྟར་
གནས་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་མཚན་ཉིད་སྒྲུ་ཡོད་ལ་ཐ་སྟོན་བྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པས་མཚན་མཚན་རྒྱ་འབྲས་སྒྲུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་
འདྲའི་ཆ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་ཆོགས་བཅད་སྒྲུ་མས་མཚན་མཚན་གྱི་ཆ་ལ་སྒྲིན་ཚུལ་དང་
གཏན་མི་འདྲའོ། །སུ་མཁྱེན་ལོ།

༡༡། བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

།

ན་མོ་གུ་ཅ་མཚུ་སྟོ་ལ། ཏུང་ཏུང་གུས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྩ་དང་། །རྩན་ཅིག་གར་བསྐྱར་ཡབ་གཅིག་མཁུན་པའི་གཏེར། །ལམ་ལམ་འབར་བ་རལ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་གིས། །བཅུ་དྲུག་འཆིང་བའི་བྱ་བ་ཏུངས་ལྷུངས་ཤིག། །མིང་སྐམ་རེ་བོའི་ཕག་ཏུ་མ་འཆེལ་ཞིང་། །གོས་དར་ཆུ་འཛིན་བྱ་བས་མ་བསྐྱབས་པར། །ལྷང་རིགས་ཆ་ཟེར་རྒྱས་པའི་ཉི་མ་གང་། །མཁས་པ་དགའ་བྱེད་གཏམ་གྱི་འོད་འདི་སྟོ། །ཟུང་མ་སྲིད་པའི་འབྲོག་ཏུ་ཡིད་སྟོ་ཞིང་། །རྣམ་གྲོལ་ཆུ་གཏེར་སྟིང་ལ་འགོད་བཞིན་དུ། །ལེགས་བཤད་མཁུན་རྩ་དཔ་གྱིས་སྒྲགས་པ་ཡི། །སྟོ་ལྷན་ངང་བའི་ཁྱེ་ཆོགས་འདིར་ཞུགས་ཤིག།

དེ་ཡང་། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། །ཁྱོད་གྱིས་རི་སྟེང་བཀའ་སྩལ་པ། །རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བཅུམས་ཏེ་འཇུག། །དེ་ཡང་ཟུང་ན་འདའ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞི་འགྱུར་མེན་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྟོན་པས་ཆོས་ལུང་རི་སྟེང་ཅིག་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་གཏང་སོ་ནི། །འཁོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་དེ་ལས་སྟོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་། །རི་སྟོང་དུ། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་ཕྱི་ཚུལ་དག་གིས་མིན། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་ཆོར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་མི་རྣམས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཅ་བ་ལུན་དབྱུང་དགོས་ལ། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། །དེའི་ཅ་བ་སྤྱ་རྒྱས་དང་། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། །དེ་འཛིན་སྟེང་གྱི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི། །ཟབ་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྟེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་དེ་ལ་འབབ་ཅིང་གཞུལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཏེ། །མདོར་བསྟན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དྲི་མ་མེད་པ་མཐའ་དག་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་བཅས་སྟོང་བ་དང་། །ཟུང་འདས་ཐོབ་བྱེད་ལམ་དང་བཅས་ཏེ་འདོམས་པ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པས་བདེན་བཞིའི་སྒྲང་དོར་གྱི་ཚུལ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གཅེས་མཛོད་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། །རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས། །བདེན་པ་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། །འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་། །དེ་ལས་བསྒྲགས་པའི་གནད་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། །ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྟོན་ཆེ་བས་རིམ་བུ་དེ་ལྟར་སྟོན་མ་འཁྲིད་དགོས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། །འདི་ཡིས་སྲིན་བྱའི་གངས་མཁུན་པ། །དེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། །སྒྲང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ། །གང་དེ་ཆད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཞེས་དང་། །ལུགས་སྟོག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། །ཡང་ན་སྟོབ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ། །ཞེས་བདེན་བཞིའི་སྒྲང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་སྟོན་པ་སྟོན་མེད་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་། །དབྱུ་མ་སྟིང་བོར་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་

སྒྲ། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱུ་གསུངས་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། ཁེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྟོང་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་སོ། །དེ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་འོ། ཁེས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆས་མི་
རྟག་སོགས་སྟོན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་ཡིན་པར་བསྟུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱད་དང་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཚུལ་འདི་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་གཞི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག ཁྱད་ཆས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག ཁྱད་གཞི་གོམས་པས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡང་བདེན་པ་བཞིར་བྱེ་བའི་དགོས་པ། སྟག་བདེན་ཐོན་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་
དང་བཞི།

༥ དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གསུང་རབ་ལས་གཙོ་བོ་བདེན་པ་བཞིར་བྱེ་རྣམ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་གང་ལས་ཐོག་པ་དང་། གང་དུ་འཇུག་ཤེས་ནས་ཐང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ནི་ཀུན་ཉོན་
དང་རྣམ་བུ་གི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཆེ་ལོང་བསྟུས་ན་ཐ་མའི་རྒྱ་འབྱས་སྟག་ཀུན་གཉིས་དང་། བྱི་མའི་རྒྱ་འབྱས་འགོག་ལམ་
གཉིས་སུ་ངེས་པ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་འཁོར་བ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པས་བསྟུས་པའི་
ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་དང་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཁེས་གསུངས་པ་ཡང་། འདི་དང་དགོངས་པ་གཅིག་པས་ཀུན་བུ་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་བྱ་ཡི། དཀར་ནག་གི་
ཕྱོགས་སྤྱི་ཙམ་ལ་མི་ཅང་སྟེ། རིགས་རྒྱན་ལས། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དཀར་ཆས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་འཕྱན་
ལས་ཡང་ཡིན་པས་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་རྩ་བུ་སྤྱིར་དཀར་པོའི་ཆས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདོད་དགོས་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པའི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་
ཏེ། ཐོག་བྱའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིས་ཀྱི་ཡིག་འཛོག་པ་ལ་ཅིག་དེ་ཐོག་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐང་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི་བདེན་བཞིའི་འཇུག་ཐོག་སྟོན་པ་སྤྱི་ལུགས་དང་འགལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུལ་ནི་དགེ་བའི་ཡིད་འོང་ན། །
ལུལ་དེ་དན་པར་ཆེ་བ་ཡིན། ཁག་ཞིག་བཏང་བ་ཤེས་འགྱུར་བ། དེ་སྤྱི་བ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁེས་པ་དག་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་རྩ་བས་མཛད་པ་ལས།
ལུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ། གཟུགས་དང་། སྤྱ་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ཁེས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱིས་འཐོབ་ན། དེ་ཉིད་ཐར་པ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཙང་བས་བསྟུས་པའི་བྱི་ལྟར་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། ཁེས་སོགས་ལས་
བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོང་རྣམ་ཐོག་བྱར་མི་བྱེད་ན་ཆོག་ཙམ་ཀྱིས་སྤོང་པ་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་པལ་མོ་ཆེའི་གཡོ་སྤྱེའི་སྤྱད་ཚུལ་དང་མཐུན་ཡང་
དམ་པའི་ལུགས་སོལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འདིས་འདོད་ཡོན་ཐང་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། དེའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སོགས་ཐོག་བྱར་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་ན་སྟམ་ན་ཆས་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་བཤད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ལས་དེ་དག་གིས་དེ་རྩ་བའི་པན་པ་ཉི་ཆེ་བསྟུབ་ཀྱིས་ཀྱང་ལུགས་འཁོར་བར་
འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས། དཔེར་ན། དུག་ཅན་ཀྱི་ཟས་དེས་གནས་སྐབས་རྟོ་འགྲང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ལུགས་སོག་ལ་རྟོལ་བས་འདོར་དགོས་པ་རྟར་
འདི་ཡང་འདོར་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ན་ལུལ་སོག་གྱུར་པ་ལ། ལུལ་ནི་དམིགས་པར་གྲགས་འགྱུར་ཏེ། བྱིན་ཅི་སོག་

ཏུ་ཐུར་པའི་ཆོས། རྒྱ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡང་དག་འདོད། ཁེས་ཡུལ་སྤྱི་པའི་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་དོར་ནས་ཆངས་སྤྱོད་ལ་གནས་ཀྱང་། ད་དུང་ཕྱགས་སུ་
དེ་འདོད་པས་བྱི་མར་དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་ལས་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཆོས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་དམིགས་ཞེས་པ་འདོད་པའི་
དོན་དུ་དར་རྒྱུ་ལས་གསུངས་སོ། །

‡ གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་གོ་རིམ་ལ། རིགས་སང་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། རྒྱན་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་སྒྲིན་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་
བྱ་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་། ཡང་ཕྱིན་དུག་ལྟ་བུ་ནི། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་སྤྱོ། དམན་དང་མཚན་ཏུ་གནས་བྱིར་དང་། རྟགས་
པ་དང་ནི་ཕྱི་པའི་བྱིར། དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་རྒྱ་འབྲས་དང་། དམན་མཚན་དང་། དེས་དཀའ་སྤྱོ་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
གསུངས་པ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཡོད་ལ། བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ཡང་། སྐབས་བཞི་བར། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
འབྲེལ་རྒྱུ་དོན་གསལ་ལས། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གུན་འབྱུང་བ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
སྤྱོ་བསྐྱེད་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ལ་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་
དགོ་སྤྱོད་དག འདི་ནི་སྤྱོ་བསྐྱེད་པ་འབྲས་བུའི་བདེན་པ་འོ། འདི་ནི་གུན་འབྱུང་འབྲས་བུའི་བདེན་པ་འོ། ཞེས་སོགས་མདོ་དང་གུན་བཏུས་
གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམས་དེས་ལས། བདེན་པ་རྣམས་པར་དེས་པ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་བདེན་པ་བཞི་བོ་དག་སྤྱོ། སྤྱོ་བསྐྱེད་པ་དང་གུན་འབྱུང་བ་
དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་མོ། ཞེས་སོགས་བསྟན་བཅོས་པལ་མོ་ཆེར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་བསྐྱོག་སྤྱོ་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། མཛོད་ལས། དེ་
དག་ཇི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། ཞེས་ཡུལ་ཅན་མངོན་རྟོགས་སྤྱོ་རིམ་དང་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་སྤྱོ་མ་ལས། རྒྱ་དོན་ཤེས་བྱ་
ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤྱོ་བྱ་ལ། བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྱོ་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལྟར། སྤྱོ་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། ཤེས་བྱ་སྤྱོ་བྱ་
རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱོ་བསྐྱེད་ནད་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་ན་དེ་དང་འབྲས་བུ་དགོས་པ་འདྲ་བར་འབྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་དེ་
ཡང་། གང་བྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱ་གནས་ན། འབྲས་ལྟག་གཟིགས་པ་མེད་བྱིར་རོ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་ལྟག་པ་ལ་སྟོས་པར་མཐོང་ནས། རྒྱ་གུན་འབྱུང་
ལ་སྤྱོད་འདོད་སྤྱོ་ཞིང་། རྒྱའི་རྩ་བ་དོས་ཟེན་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཞིགས་པ་ན། དེ་གཞི་མེད་པས་སྤྱོད་ལུས་སུ་ཤེས་ཏེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་
སྤྱོ་འོ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་རང་གིས་ཀྱང་སྤྱོད་ལུས་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དཔྱད་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོ་ལེན་པས་
ལམ་བདེན་བཞི་པར་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོ་བདེན་དང་པོར་བསྟན་པ་འདི་ནི་གསུང་རྟོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་ཟད། ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་སྤྱོ་
སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱང་པར་ཅན་ཡོད་པས་མན་ངག་སྤྱོ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སྤྱོ་བསྐྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་
ལས་བསྐྱོག་སྤྱོ་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཚུལ་དེ་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ།
གཞི་བསྐྱེད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་འདྲ་ཤེས་པ་ལ། ལེགས་པར་འདྲེས་པར་བྱས་པ་ན། བྱིས་མི་མཐུན་པའི་འདྲ་ཤེས་ཡང་དག་པར་གནས་པར་
འབྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ནི་སྤྱོ་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ནི་བྱིས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེའི་ཤེས་རྒྱུ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པ་ན་ཆོག་སྤྱོ་ཅམ་མ་
གཏོགས་སྤྱོད་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། སྤྱོ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཉོན་མོངས་ལ་ངང་གིས་ཞུགས་འགྲོ་བ་འདི་ནི། ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཐུར་པས་སྤྱོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བར་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གལ་ཆད་ཀྱི་
རིགས་འགའ་ཞིག་གང་བར་འབྲུལ་བ་ན། དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་བསྟན་པར། འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ཟས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཆད་དུ་གཉེར་ནས་འཇུག་པ་

དང་འབྲེལ། དེ་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་ལ་མེད་མི་ཅང་དུ་ནད་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྤྱི་བ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟུག་བསྐལ་དུ་
ངོ་ཤེས་ནས་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཅ་བ་ཆད་པས་གོང་དུ་འཁྱིད་ཐབས་མེད་ཅིང་དེའི་མུ་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཁུལ་བྱས་
ཀྱང་འོག་གི་ཟག་བཅས་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་སོགས་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བས་ཐར་འདོད་ནལ་མ་སྟེ་བ་གཏན་མི་བྲིད་
དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འདིར་སྒྲི་ཡོད་མེན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སྟུག་བསྐལ་ཡིད་འབྱུང་ཞི་ཐོབ་པར། །
འདུན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་རང་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང་། དན་
སོང་གི་སྟུག་བསྐལ་ལྟ་བུ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

༥ འབྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་སྒྲིད་ཚུལ་ནི། མངལ་འབྲུག་གི་མདོ་ལས། སྟུག་བསྐལ་དེ་དང་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར། སྟུག་བསྐལ་
གསར་བ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩུབ་ད་ལྟའི་ཚེར་བ་བདེ་བ་པལ་ཆེར་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཆེ་བ་
གཞན་ཞིག་འགག་ཤུལ་དུ་སྟུག་བསྐལ་རྒྱུད་ཅུ་ཞིག་སྟེས་པ་ན་ཕྱ་མ་འགག་པ་ཤེས་ཤིང་། ཕྱི་མ་མི་མདོན་པའི་བར་སྐབས་དེར་བདེ་བའི་སྒྲུང་བ་ཤར་
བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་ལ་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཡུན་དུ་བསྟེན་པ་ལས་བདེ་བ་འཕེལ་རིགས་པ་ལ། ཆ་བས་གསུངས་པ་བསལ་བར་
བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ། དང་བོ་བདེ་ཉམས་སྟེ་ཡང་རིང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོན་ཐུབ་པ་ན་ཕྱ་མ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ། སྟུག་བསྐལ་དུ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་ལ། །ཇི་ལྟར་བསྒྲིག་པ་མཐོང་འབྱུར་བ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས། བདེ་བའི་
ཚེར་བ་ནི་སྟེ་བ་ན་ཡང་བདེ། གནས་པ་ན་ཡང་བདེ་སྟེ། ཞིག་པ་ན་སྟུག་བསྐལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྟུག་བསྐལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་
འདི་དང་གནད་གཅིག་གོ། །འདི་ལ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་གནད་པ་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཞན་གྱིས་ཚོད་ཚུལ་སོགས་ནི་མཛོད་འབྲེལ་དང་།
རྒྱལ་ཁྲིམས་མར་གསལ་བས། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་དེར་བསྟོལ། །འོན་ཀྱང་འདི་ཅམ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེར་ཐར་པ་
དོན་གཉེར་མཚན་ཉིད་པ་འདྲེན་མི་རྩལ་པས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཕྱ་མ་གཉིས་ཀའི་ཅ་བ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་
པས་དེ་ལ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་སྒྲི་ཤས་བསྟེད་དགོས་ཏེ། དེ་དང་མ་བལ་གྱི་བར་དུ་ཚེར་བ་སྟུག་བསྐལ་མདོན་འབྱུར་ད་ལྟ་མེད་པའི་སྐབས་རེ་རེ་ཅམ་
བྱུང་ཡང་། བམ་རྟེན་དང་ཕྱད་པ་ན་སྒྲི་དུ་མ་ནས་སྟུག་བསྐལ་དངས་ཡོང་བ་དཔེར་ན། མི་གསོད་ངེས་བཙོན་དུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ལ་གནས་སྐབས་ངོ་
ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་མ་བྱུང་ཡང་། ཉེན་རེ་ཞིང་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བའི་ལུགས་སྒྲི་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་དང་། ལྷན་
ཆེན་བོ་འབྱེར་དགོས་པ་དེར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ངལ་སོས་པ་ན་ཡང་དེ་ཅམ་དུ་བདེ་བ་མི་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བདེ་ལམ་ལས། སྟུག་བསྐལ་ཅ་བ་
ནས་ཕྱངས་པའི་ཐར་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་ན། བདེ་བའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་ཞེས་སོགས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ལྷན་
ཆེན་བོ་འབྱེར་དགོས་པ་ལྷན་དེ་ཇི་ཅམ་བཀྱར་དགོས་པ་དེ་ཅམ་དུ་བདེ་བ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་ལྷན་
ཡོད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་འདི་ལ་གདམས་དག་ཏུ་འབྱེར་ཤེས་དགོས་པས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གོམས་པའི་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་རྩིས་སུ་འཛིན་ཆེད་དུ་
གསུངས་པའི་ཆོས་སོ་སྟུམ་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ན། བྲིད་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་མི་མཐུན་པ་
རལ་གྱི་གདངས་པའི་གཤེད་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། རང་ཉམས་ལ་

དཔགས་ཏེ་གཞན་དེ་ལས་སྒྲིབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་སོགས་ཀྱང་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་འབྱུང་བས། སྟུག་བདེན་ཐོན་དུ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉ་བྱ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་གཞི་བསྟན་བའི་ལུང་གི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་སྟུག་བསྟན་བདེན་པའི་ངོ་བོ། རང་འབྲས་སྟུག་བདེན་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཉོན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་ངོ་བོ། རང་ཉིང་ཐོབ་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་དེ་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ། འགོག་བདེན་ཐོབ་བྱེད་ཐབས་དངོས་སམ་དེའི་རྒྱན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཕགས་ལམ་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་བཤམས། སྟུག་བསྟན་གྱི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྟུག་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྟུག་བསྟན་བདེན་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་རྟོ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྟུག་པ། དེ་གཉིས་ཀ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་རྟོ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྟུག་པ། དོན་གསུམ་པོ་དག་སྟུག་པའི་དོན་རྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ག་རྒྱུང་བ་སོགས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ཀྱན་ལས་བལྟས་སྟུག་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ཏེ། མི་རྟག་སྟུག་བསྟན་རྟོང་བདག་མེད་བཞིའི་ཆོགས་དོན་སྟུག་བསྟན་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཞེས་སོགས་སྟུག་བསྟན་བཤམས་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། གཞི་གཅིག་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིན་མ་མཚན་ཚུལ་སྟུག་ཆོགས་ཡོད་པ་ལ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སྟུག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་གསུངས་པ་ཤེས་མཚན་ཁྱད་མཚན་ཉ་བྱ་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་མཚན་མཚན་དངོས་གནས་པར་མི་རུང་བར་གསེར་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་དངོས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་བྱ་མཚན་ཚུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་སྟུག་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། མཚན་ཉིད་འདི་ནི་ལས་ཉ་བྱ་ཡིན་ལ། མཚན་བྱ་ནི་བྱེད་པ་ཉ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་ཉིད་ཐོན་དུ་ངེས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་པ་རང་ལ་ཉེ་བའི་རྣམ་པ་དང་ཐོན་ནས་གནས་པ་ལྟར་སྤང་བས་རྒྱུ་ཡོད་དང་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། མཚན་བྱ་ངེས་རྩེས་སྟུག་རྟགས་པའི་དབང་གིས་བྱིས་གསར་སྟུག་དང་ཐུ་མ་ལ་རྟོག་ཏེ་སྒྲིབ་པ་རིང་བ་གཟུང་བའི་ཕྱོགས་སྟུག་ཆད་པ་ལྟར་སྤང་བས་བཏགས་ཡོད་དང་ཐ་སྟོད་དུ་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་དོན་ཐུར་ཡོད་དང་བྱིས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་སྒྱུར་བར་སྤང་བའི་སྤང་ཆ་ཅམ་གྱི་སྒྲིན་མ་མཚན་མཚན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཞག་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྟགས་རིམ་དེ་ཉ་མིན་ན་སྒྲིབ་པ་ཉེ་བའི་གི་ཁྱད་པར་མི་རུང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་རྩེས་བཏགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་དང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱང་ཉམས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་བྱ་མཚན་པའི་ཆོ། མཚན་བྱ་ལས་སྟུག་བྱ་བ་གཟུང་བྱའི་ཕྱོགས་སྟུག་ཆད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལས་སྟུག་བྱ་བ་དེ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སྟུག་ཆད་པ་ལྟར་སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་བྱ་སྒྲིབ་པ་དུ་མཚན་མི་ཤེས་ལ། ཞེས་སོ། །ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག སྟུག་བསྟན་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ཁྱད་པར་སྟུག་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་སྟུག་བདེན་དུ་འདོད་ཅིང་། སྟུག་བསྟན་འཁོར་བ་ཅན་ལུང་བོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་སྟུག་བདེན་ལ་འཁོར་བས་ཁྱབ་པར་ཡང་འདོད་དོ། ཤེས་བྱེད་ཐུ་མ་ལས་དེའི་དོན་བསྟན་བར། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་འདི་མཐའ་དག་ནི་སྟུག་བསྟན་གྱི་བདེན་པའོ། ཞེས་པ་དྲངས་ན་གསལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དགོངས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཀྱན་ཉོན་སྟུག་

བདེན་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུང་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ལས། མདོར་བསྟན་ན་སྟེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ནི་སྟུག་
བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོས་པ་ཡང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྟེ་བའི་ཀྱན་ཉོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་གསོག་ཅིང་། དེས་ཡང་སྟེ་བ་གཞན་འབྲུབ་པས། རོ་ཆུན་གྱི་འཁྲུང་མ་བཞིན་
དུ་འཁོར་ཏེ་རྒྱས་པར་བྱེ་ན། མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་བདུན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་
གྱི་སྟོན་མའོར་ཚུལ་ཞར་ལ་བསྟན་པས་ཡིད་འབྲུང་སྟེ་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མདོར་བ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་སྐབས་འདིར། ལམས་གསུམ་དུ་
དབྱེ་བ། འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བ། སྟེ་གནས་བཞིར་དབྱེ་བ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ལས་ཉོན་གྱིས་མཚམས་སྦྲུ་
ཕྱིན། སྟེ་བ་མཚོག་དམན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྒྲངས་ཀྱང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ། དེ་དག་གི་སྟེ་བ་སྟུག་བསྟུལ་
བདེན་པའི་དབྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཡན་འགར་བ་སྟོན་ཚུལ་མེད་པས་གང་ཟག་རྣམས་ནི་དེའི་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་སྟུག་
བདེན་དངོས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བའི་སྟེ་བ་དེ་ནི་སྟུག་བདེན་གྱི་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་
འབྲེལ་དགོས་ཀྱི། སྟུག་བདེན་ལ་འཁོར་བས་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་ངོ་། །

༥ བཞི་པ་ལ། སྟུབ་མཐའ་གོང་འོག་དང་ནང་གསེས་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་སྟུག་སྟུག་ཀྱན་གཉིས་དོན་གཅིག་
ཏུ་འདོད་ཅིང་། མདོ་ལྗེ་པས་ཀྱན་འབྲུང་ལ་སྟེད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྟུག་ཀྱན་སྟུག་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འདོད། སྟུབ་མཐའ་
གོང་མས་སྟུག་ཀྱན་སྟུག་ཀྱི་འདོད་ཀྱང་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་སྟུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྟུག་བསྟུལ་ཀྱན་འབྲུང་འཇིག་རྟེན་
དང་། །རྟུ་གནས་སྟེད་པའང་དེ་དག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྟུག་བཛོད་ཅམ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
མཛོད་འབྲེལ་གནས་དུག་པར། འདི་གཉིས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ཀྱི། རྩས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྐས་མ་
ལས། དེ་གཉིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་བོ་ལྗེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཤེས་བརྩམས་ནང་ནས་སྟུག་
ཀྱན་ཤེས་པ་གཉིས་རྣམ་པ་ཁོ་ནས་འབྲེད་དགོས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་སྟུབ་སྟེ། མདོ་ལས། ཀྱན་
འབྲུང་གི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྟེད་པ་སྟེ། དེ་དང་དེ་ལ་མདོར་བར་དགའ་བ་ཅན་ཡིན་ལོ། །
ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་ལྗེ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་སྟེད་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་སྟུག་སོགས་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། སྟེ་མཆེད་དུག་
གི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལས་དང་སྟེད་པ་དང་ནི་མ་རིག་པ། །ཕྱི་མའི་ཆོ་ལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྟར་མཐའ་འབྲུང་
བ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་མདོར་བར་འབྲུབ་པའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འདོད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། མདོར་
པར་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་བཀའ་རྩལ་པ་ནི་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མི་ཤེས་སྟེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཀྱན་བཏུས་ལས།
གཙོ་བོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟུབ་སྟེ། ཆོས་མདོར་བའི་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་བདེན་པ་ཞི་ཁྱད་ཆོས་བརྟུ་དུག་དང་བཅས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་སྟེད་ལ། གལ་ཏེ་བཤད་ན་འདྲ་གསེར་གྱི་སྟོད་དུ་
གསེར་ཁབ་གྱིས་གྲོག་མ་བསད་པས་ཐར་བར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་རྟོན་མི་རུང་བར་འདོད་ཅིང་། བཙོམ་ལྔ་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བདེན་
པ་ཞི་རགས་པ་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན། མཛོད་ལས། དྲི་མེད་བརྟུ་དུག་གཞན་རྣམས་མེད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་བོར། བདེན་

པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ནམ་མཁའི་ལྷ་ཡིས་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྱིང་
འཇུག་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་པ་མེད། །འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོན་དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་དང་། ཚེ་ཤེལ་ས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་
དག་མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྒྱུས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་མས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕུང་བོ་དང་། །དེ་རྒྱ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། བསྟུ་བ་ལས། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
གནས་ངན་ལེན་དེ་ནི། ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་ཅིག་གིས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཞིག་ཀུན་གྱིས་འདོད་དགོས་
ཀྱང་། གཞན་དག་གིས་སྟུག་ཀུན་ཕྱ་མོ་གཉིས་སྟུག་བདེན་དང་ཀུན་འབྱུང་དངོས་སུ་མི་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དངོས་ཡིན་པར་མ་ཟད་གཙོ་
བོར་འདོད་དེ། རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྟེན་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས།
།དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་གཙོ་བོར་བདེན་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་། དེས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་
པས་སོ། །འགོག་ལམ་ལ་ཡང་འདོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དེ། བྱེ་སྤྱོད་རྣམས་ཏ་ཅང་བཏགས་དོན་ཚུལ་ཆེ་བས། དགག་བྱ་དང་བྲལ་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་
ཞིག་འཛིན་མ་བྱུང་བར་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་དེའི་ཤུལ་དུ་སྤང་བྱ་བ་གཞག་པའི་རྩིས་པའི་རྒྱས་ཤིག་བསྟུབ་ཏུ་ཡོད་པས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་ལ།
དེའི་ཕྱིར་འདི་བས་སེལ་བ་ཡང་མི་འདོད་པར་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལྷེ་པས་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དེ། ཚྱོད་ཚུལ་ཞིབ་པར་
ནི་མཛོད་འགྲེལ་གནས་གཉིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་ནི། དངོས་པོ་
ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། གངས་ཅན་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
སྤྱོད་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། གོས་དམར་ལྷེ་དང་། མདོ་ལྷེ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱུང་པན་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །ཞེས་བཤད་པས་ཐ་
མ་ནི་ཡེ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐུ་མ་རྣམས་དངོས་དང་རང་རང་གིས་སྟོན་བཏགས་ཅི་རིགས་ཡིན་པས་གཞན་རྣམས་རྟོགས་སྤྲོད་ཞིང་། སེམས་ཙམ་
པའི་ལྷགས་བཀོད་པ་ནི་དབྱེད་གཞི་ཆེ་སྟེ་འདི་བས་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདོད་ཚུལ་ནི། གསེར་འབྲེང་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་བྲལ་
དུ་གནས་ཀྱང་པའང་འགོག་བདེན་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་སོ་སྟེ་ལ་
ཡོད་ཀྱང་། དྲི་མའི་སྤྱན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་འགོག་བདེན་དུ་མི་འཛིན་ལ། ནམ་ཞིག་ན་སྤྱན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་ལྟར། དྲི་མ་སྟོ་བྱར་བ་
རྣམས་དེའི་ངོ་བོར་ཟད་པ་ན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པས། ཐོག་མར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་། རྒྱུ་སྟོན། བྱང་སེམས་ཚས་བདག་མེད་དུ་མཁྱེན་པས་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་རང་རིག་པ་
ཁོ་ན་མཁྱེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པར་མཛད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བཛོད་
པ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ། ཞེས་པ་ནས། འདི་དང་ཤེས་པའི་འཛིན་རྣམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡོངས་
གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་སྟོང་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་གནས་ལྷགས་གང་ཞིག གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་གསལ་རིག་ཅེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ལྷགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་འདི་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱ་ས་ཡིན་ལ་ཐུ་མ་
མང་བོས་ཀྱང་རྣམ་རིག་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བཤད་དེ། སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པས་བྱེ་བྲག་འགོག་བདེན་ཡང་གྲུབ་
པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཐད་ལྡན་ལས་ཀྱང་། དེས་པར་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་འགོག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་སྤྱན་རས་

གཟིགས་བརྩལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་མོ། འོན་ཀྱང་ལྷང་དེའི་དོན་ནི། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས། སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་ན་
ཡོད་པའི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒོ་བྱར་བྱི་བལ་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དུ་འདོད་པས། སྒོ་བྱར་བྱི་བལ་གྱི་ཁྱད་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་
འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་གཞིར་སྒོན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཤམས། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལུང་བོ་རྣམས་ནི་
གཅིག་གིས་གཅིག་མ་བསྟན་ཏེ། འགོག་པ་ནི་དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལ་
ཐུན་དུ་གསུངས་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་མཐའ་དག་གིས་འབྲུབ་པས་སོ། །ལམ་ལ་ཡང་བྱེ་སྟེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཕགས་
ལམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་སོགས་འདྲ་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དབྱེད་གཞི་ཉ་ཅང་མེ་ཆེ་བས་མ་སྟོན་སོ། །དེར་མ་ཟད་འཕགས་པའི་བདེན་
པའི་སྒྲི་དོན་ཡང་མི་མཚུངས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་བདེན་པའི་སྒོ་བྱར་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཞན་གྱིས་བདེ་བར་གང་བཟུང་བ། དེ་ནི་འཕགས་པས་སྟུག་བསྟན་
རིག། བཅས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དང་མཐུན་པའི་དེ་ལ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྒོ་དོན་གཉིས་མ་མཐུན་
པས་བདེན་པར་མི་འཇོག་ཅེས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཀྱང་དཔལ་ཐུན་བས་ནི་རགས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་འོག་མ་དང་སྒོ་བསྟན་པར་མི་མཛོད་
པས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་
ཞེས་པ་གང་ཟག་ལ་མ་སྟུར་བར་རང་ཉིད་དོན་དང་མཐུན་པར་གནས་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་འཕགས་
པར་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། གང་ཟག་ལ་སྟུར་ཡང་འཕགས་པས་བསྟན་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་གསུམ་མཛོད་དེ།
འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་ལོ། །

༥ གཉིས་པ། ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བསྟན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་དག་སྟེ་བའི་རིམ་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། འདིར་
ཁྱད་ཆོས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བསྟན་ཀྱི་ལུ་བཞག་སྟེ། བསལ་བྱ་ལོག་ཞུགས་ལ་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྟུག་
བསྟན་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་བཞིན་པ་བཞི་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྒྱུང་འཕེན་ལྟ་བུ་སྟུག་བསྟན་ལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། གསལ་བྱེད་པས་
དུས་རྟག་པ་ལྟར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནར་འཛིན་པ་དང་། རིག་བྱེད་པས་སྒྲིའི་ཆངས་པ་དང་། གངས་ཅན་པས་གཙོ་བོའི་རྣམ་འབྱུར་ལྟར་རང་བཞིན་
རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འབྱུར་བར་འཛིན་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་དབང་ལྷག་གིས་སྒོ་ཐུར་བཏང་བ་ཅམ་ལས་སྟེ་བས་དེའི་གཡོ་
བ་ལས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་དང་བཞི་སྟེ། བྱི་མ་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དགོས་པ་ནི། ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ་
ཆོག་གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། དབང་ལྷག་གིས་མ་བྱས། དུས་ཀྱིས་མ་བསྟུར། ས་རབ་ལས་མ་བྱུང་། རང་བཞིན་ལས་མ་བྱུང་། ཇོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་
བྱུང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མ་སྟེན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུབ་ལ། བྱེ་སྟེན་ལྷགས་ནི། མཛོད་ལས། དབང་ལྷག་སོགས་རྒྱུར་མདོན་ཞེན་པ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །

༦ འགོག་པ་ལ། རྒྱུང་འཕེན་ལྟ་བུ་ཐར་པ་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟད་བྱེད་པ་སྟེང་ཕྱོགས་ན་གདུགས་དཀར་པོ་ལ་གྱེན་བསྐྱང་ལྟ་བུའི་
ཐར་པ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་བར་འཛིན་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་གྲོལ་བའི་བདག་ལྟ་བུ་གྱེན་པའི་ཐར་

པར་འཛིན་པ་དང་། རེ་ཞིག་ཐར་ཡང་སྤར་མི་ཕྱོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་གཏན་དུ་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་བཞི་སྟེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ས་ཚུ་མི་རྒྱུད་ཉི་ཟླ་བལ་ཐོབ་མཛད། ། ཅེས་པའང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་རེད་མདའ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །

༥ ལམ་ལ་ཡང་ཐར་ལམ་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ལམ་ངན་པའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་མེ་ཕ་བསྟེན་པ་སོགས་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ལམ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། འདིས་སྤྱུག་བསྐལ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་མི་རུས་པར་འཛིན་པ་དང་བཞིའོ། །

༦ འོ་ན་འདི་དག་གཉེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་སྒྱུར་ཚུལ་ཡང་གངས་འདི་ཁོ་ན་ཉར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་བཅུ་གཉིས་དེ་ཉར་ཡིན་ཀྱང་དང་པོ་བཞི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་སྟངས་འདི་རྣམ་པ་སྟོན་དུ་བཏོན་ཏེ་གཙང་བའི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་སྟངས་འདི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་ལེགས་ཀྱི། གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་། སྟངས་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་སྒྱུར་དགོས་པར་འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་འོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འོ། །རྣམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐ་མ་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཉག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་མི་ཉག་པ་དང་། གཙང་བ་དང་བདེ་བར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་སྤྱུག་བསྐལ་དང་། བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པ་སྤྱུག་མ་གཉིས་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བཏུས་རྒྱུར་ཡང་། གཙང་བ་དང་བདེ་བའི་གཉེན་པོ་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། གཙང་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་ལྷགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱུག་བསྐལ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིད་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲོགས་ལ་བར་སྒྲོམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འགོག་པའི་སྤང་གི་ལོག་ལྷགས་ཐ་མ་ལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཐར་པ་གཏན་མི་ཕྱོག་པ་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་ཉར་བ། ཞེས་གསུངས་པས་ལོག་ལྷགས་འདི་བྱེ་སྤྱོད་པ་ཡང་བཞག་དགོས་ཏེ། དེས་དག་བཅོམ་ཉམས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དེས་འདོད་པའི་ཚུལ་ནི་ལམ་བསྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་ཐར་ཡང་། སྤར་ཉམས་པ་ནི་ལམ་ལ་མ་ལྷགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་སོང་ནས་ཕྱིར་ཡང་འཁོར་བར་འབྱམས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་སྤྱོད་ལྷགས་ནི་འདི་འདྲ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་བྱེད། ཅེས་དང་། གང་སྟེལ་ལས། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་ན། ཚངས་སྟོད་འདི་ལ་ལེགས་སྤྱད་ཅིང་། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་གྱིས་ཡིད་ལུས་སྤངས་ཏེ་རྫོགས་བྱང་སྐུ་པར་འདོད་པ་ཡང་ཉན་རང་གི་སྤྱང་འདས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པ་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་བཛོད་ཚུལ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སྤྱོད་པས་མ་སྟོས།

༧ ད་ནི་དེ་དག་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོས་འགོག་ཚུལ་རྩ་བ་ཡིན་ཞེ་ན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་བོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། རེས་འགའ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། སྤྱུག་བསྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཉག་དུ་མ་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྟོན་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རེས་འགའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མི་ཉག་ཉེས་པའི་ཉེན་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་དབང་ཕྱིར་ཡང་སྤྱུག་བསྐལ་ཡིན། །བདག་མིན་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའང་མིན། །རྒྱ་མིན་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པ་མིན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་ཉག་རྣམས་ལ་ཡོད་མིན། ཞེས་བྱུང།

༥ གཉིས་པ་ནི། སྤང་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤང་གྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་སོ་སོར་
དུས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་ལྡིམ་སྐྱེ་གནས་སོགས་མི་འདྲ་བ་བསམ་མི་བྱུང་བ་སོ་སོར་སྐྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཡིན་ཏེ།
ཉེར་ལེན་གཙོ་བོ་ལས་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་གསོས་བཏབ་པའི་སྒྲིན་ནས་སྤང་བ་གཞན་དང་གཞན་འབྲུལ་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་སྤང་སྤེད་གཙོ་ཆེ་བར་རྣམ་བཤད་དང་ཆད་མའི་ལམ་རྒྱུག་ལས་གསུངས་ལ། གོང་དུ་དྲངས་པའི་མདོར་སྤང་བ་ཡང་འབྱུང་བ་
ཞེས་སོགས་གྱེད་ཀྱི་སོ་སོར་ཕྱལ་ཏེ་རྟག་པར་སྤང་པའི་རྒྱ་དང་། བདེ་བ་དང་གཙང་བར་སྤང་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་སྐྱེ། བདག་སྤང་གྱིས་རྒྱུན་གྱི་
བྱ་བ་ལྷན་བཤད་པ་དེ་ཉམས་བྱེད་པར་ཀུན་བཏུས་དར་རྒྱུག་ལས་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་
པ་ལ་རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་བར་བྱ་ཞེས། སྤང་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྤང་
པའི་བྱེད་བྱུག་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་འགོག་ལམ་ཡང་དེ་ཉམས་སྦྱར་རོ། ། རྣམ་འབྲེལ་དངོས་ཟེན་དང་སྦྱོར་ན་སྟག་བདེན་གྱི་སྐབས་བཞིན་ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕུང་བོ་རྩྭ་གཞིར་བཟུང་བ་བདེ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་གཅིག་ཕུང་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། རྟག་པ་ལ་
རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པའི་རྩས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྟུ་སྦྱར་རོ། །

༥ དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། སྟག་བསྐྱེད་འདི་རྒྱ་བཅས་ཉིད་འབྲུལ། རས། མཐོང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། ཞེས་པའི་
བར་བྱུང་།

༥ གཉིས་པ་ནི། རྟག་རྣམས་བཀག་ཕྱིར་དབང་ལྷུག་ལ། སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྤང་མིན་ཏེ། རྩས་པ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་
གནད་ཆེ་བས་བྱུང་ཟད་བཤད་ན། གཞན་སྟེ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་འདའི་གཙོ་བོ་ནི། སྟག་བསྐྱེད་ཐོག་རྩས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་
དེའི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་རྟག་པ་གཅིག་ཕུང་སྐྱེ་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་འབྲུལ་པའི་
ཆོན་ཡང་རྒྱ་ལྷན་མེད་གསར་སྐྱེས་ལས་འབྲས་བྱ་ལྷན་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། འགག་པའི་ཆོན་ཡང་སྐྱེས་ཟད་པའི་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར། རྒྱ་འགག་པ་
ལས་རིམ་གྱིས་འབྲས་བྱ་ཡང་འགག་པར་འཁྱུར་རིགས་པ་ལ། རྒྱ་རྟག་པར་འདོད་ན་རྣམ་གཞག་དེ་ཉམས་བྱེད་མི་བྱུང་སྟེ། གོང་དུ། རྟག་ལ་སྟག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། རྩས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟག་པར་དཀའ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟག་པ་ནི་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་སྟག་པ་མི་སྤང་བས། དེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྟག་
བསྐྱེད་ཐོག་པར་སྐྱེས་པ་ཡང་ཆོག་ཅམ་ལས་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་པས་མི་འབྲུལ་བོ། ། དེར་མ་ཟད་རྟག་པ་ལ་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྩས་
མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་འབྲས་བྱ་སྟག་བསྐྱེད་ཡང་རྟག་ཏུ་བྱུང་བཞིན་པར་འཁྱུར་གྱི་རེས་འགའ་འགག་
ཅིང་དེ་ནས་ཡང་རྒྱུན་འཛོམས་པ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་ཉམས་བྱེད་མི་རིགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༥ རྣམ་པ་སྟག་མ་གཉིས་ནི། དེ་ཡི་ཕྱིར། སྤང་འདོད་རྒྱ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། རས། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདིར་རྩྭ་
སྤང་སོགས་མང་བས་མ་བྱིས་ཏེ་རྒྱུ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འདི་ལ་འགའ་ཞིག་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་བོ་འདི་བཅུ་བ་སྤང་བ་དང་། དེ་སྤང་ལེན། དེ་
འཕེན་བྱེད་ལས། དེ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བར་རྟགས་པ་ན་རིམ་བཞིན་རྒྱུ། རབ་སྐྱེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རྣམས་རྟགས་པར་བཤད་དོ། ། དེ་ཉམས་
སྦྱོར་ན་འདིར་རྒྱ་ཞེས་པ་རྩ་བ་ལ་བཤད་པ་མང་ཞིང་། སྤང་པའི་རྩ་བ་ཐ་སྦྱར་ཞེས་འབྱུང་བས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་
སྐབས་འདིར་མང་ཆོག་དང་རྣོས་སྐྱ་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཆོགས་སྐྱེས། ཞེས་འབྱུང་བས་འཕེན་བྱེད་ལས་དང་། དེ་ནས་སྤང་

ལེན་གཉིས་རྒྱན་དུ་མདོ་སྟགས་དུ་མར་གསལ་ཞིང་། དེས་གསོས་བཏབ་ནས་ལས་རྩས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྲིད་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་
རབ་སྒྲེ་ཞེས་སྟུར་ན་ཚིག་གི་རྩས་པའང་ཐོན་པ་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་ལ། གོང་གི་གཙང་བར་སྲིད་པ་དང་སྒྲོང་བའི་རྣམ་པ་སྒྲེལ་བ་ཡང་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་
པོར་ཁམས་གྱི་རབ་དབྱེ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་དང་སྟུར་ནས་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་བྱེད་རྩས་མོད་ཀྱང་གཞུང་གྱི་བབས་ལས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བས་
སྒྲིང་ཁམས་ཆེར་མི་རུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་
ཏེ། ཁ་ལྷས་དེ་ཉིད་མཚན་ནི་རྒྱལ་བཞིན་གུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། རྟེན་ཕྱིར་དང་སྲིད་རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་མདོ་སྟགས་གང་ཡིན་དེ་མི་
དཀྱུག་ཤུབ་རྒྱལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ གསུམ་པ་འགོག་པའི་བཞི་ནི། སྤྱག་བཟུལ་གཏན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་སྤྱག་བཟུལ་སྤངས་པའི་
བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུ་ཞོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱག་བཟུལ་དང་ཉོན་
མོངས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་འཕྲལ་ཕྱགས་གུན་ཏུ་དགོ་ཞིང་གཙང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤངས་པ་སྤྱར་མི་ཚྭ་
པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྒྲོན་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། བསྟན་སྒྲིབ་ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྒྲོས། ཞེས་
འབྱུང་ལ། གུན་ལས་བཏུས་སུ་འགོག་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཞིབ་སྤྱག་བཟུལ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་གསུངས་སོ། །

༦ བཞི་པ་ལམ་གྱི་བཞི་ནི། བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་
ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པའི་དངོས་གྱི་འགལ་ཆཱའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལོག་
པར་འཕྲོ་བ་བཀག་ནས་གནས་ལྷགས་གྱི་སྤྲེང་དུ་སྤྱབ་སྟེ། དེ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱེན་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་མི་ཚྭ་
པའི་ཐར་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྒྲོན་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བཤད་ཟེན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས། ཐལ་བ་
བཞིན་དུ་མ་དེས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་པ་ནི་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་སྤྱབ་རྒྱལ་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་རང་ཚྭ་ནས་སྤྱབ་རྒྱལ་སྒྱུར་དག་ཏུ་
དྲིལ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ།

༧ དང་པོ་ནི་རང་ཉིད་འགྲིབ་བྱེད་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན། དེ་འཕེལ་བ་ལས་རང་ཉིད་རིམ་གྱིས་གཏན་ཟད་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་
པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་དང་ཉེ་བའི་གྲང་འབྲས་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། སྤྱག་བཟུལ་གྱི་ཕུང་བོ་འདི་ཡང་ཟད་པ་ཡོད་དེ། འདིའི་རྩ་བ་བདག་
འཛིན་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲད་དུ། འགྲིབ་དང་ཕུལ་བྱུང་བརྟེན་པ་གུན། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། རྟེན་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། འདིའི་བདག་འཛིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ལ་ཁ་སྒྲིབ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱབ་པའི་སྒྱུར་དག་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་ཁྲིམས་ཆེན་དང་ཆད་མའི་བརྟེན་བྱུང་དུ་གསུངས་ལ། སྟོབས་
ལྡན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་མེད་
ཡིན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མདོན་སྟོག་རྩ་བའི་མིན་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། འོ་ན་སྒྲིན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྱུར་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པ་ལ་སྒྲིན་སྒྱུར་བས་འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་སྒྲིབ་རྣམས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་

མྱེད་དང་། སྒྲིན་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། དངོས་བོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པའི་སྐབ་པའི་
རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

༥ ལམ་བདེན་སྐབ་བྱེད་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་བྱས་ན་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་
གསལ་སྒྲུང་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་འབད་ཚེ་ལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
འདོད་ཆགས་བཞིན། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གོམས་ལས་ཁྱུང་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། རས། གོམས་ལས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ། ཆགས་བྱལ་ཆགས་དང་
ཡིད་ལྷག་བཞིན། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞིན་སྤང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྷག་པའི་སྒྲིན་མ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཞིག་སྐབ་
པར་འདོད་ནས་ལམ་ཀྱི་འགོངས་གཤོག་པ་ས་ལྷེ་དང་། དེ་དག་གི་གནད་རིགས་པས་སྐབ་པ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལ་རིང་
དུ་འདྲིས་པར་བྱ་དགོས་པ་དཔྱད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་བཅངས་པ་མཁྱེན་མཁྱེན་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས།

༦ གཉིས་པ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། བསྐྱབ་ལས། དེ་ལ་ཤེས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། བདེན་པ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དག་ལ་ཤེས་
པ་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་འདྲ་མི་འདྲའི་དོན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་མཚན་
ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་རྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཁོ་ནས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འགོག་ལམ་དང་ཀུན་འབྱུང་གསུམ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་དང་སྐྱར་བས། ཁྱུང་ཆོས་བཞི་ཚན་རྣམས་དངོས་ལྷགས་
ཅི་རིགས་པའི་སྒྲིན་མ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཐུག་བདེན་གྱི་ཁྱུང་ཆོས་བཞི་ནི་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་མོ། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱིང་
ཉིད་ལྟ་བུས་གོལ་འགྱུར་གྱི། བསྐྱམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་ཐུག་བསྐྱལ། ཐུག་བསྐྱལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། ཞེས་
གསུངས་སོ། ཁ་ཅིག་དེའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་སྤྱིང་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་མ་གོལ་ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ་གཞན་བརྩེ་བཞི་མེན་བྱེད་
ཡིན་པས་དེའི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར། ལ་ལས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཐ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་དག་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདྲིའི་སྤྱིང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་ཙམ་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་གྱི་ཡང་སྒྲིན་དུ་རྟོགས་
དགོས་རྟེ། ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤྱིང་རྣམས་སུ་ཤེས་པ་ལ། དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་
ཚུལ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདྲིས་ནི་ལྷགས་ཐུ་མ་ལེགས་པར་ལེགས་ཤིང་། སྐྱབ་བོ་རང་ཉིད་ལ་ཡང་མཚུངས་རྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི། ཐུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ན་ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་
རྩ་བར་ཀུན་པའི་བདག་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ལས་འོས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་འགོག་བདེན་རྟོགས་ཁ་མ་དེས་དེས་བཟུང་བ་མི་འཐད་པར་རྟོགས་
ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་མ་ལེགས་པ་ནི་ལ་མཚན་མོ། གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་རྣམ་དེས་དར་རྟེན་གཉིས་ཀར། ཀུན་འབྱུང་སྤྱིང་
རྣམས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཞེས་དང་། བར་ཕྱིན་ལམ་བསྐྱོགས་ལས། དེ་ནས་ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་
སྤྱིང་རྣམས་མི་རྣམས་བཏགས་པ་ན། བདག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་ནས་བདག་འཛིན་སྤྱིང་རྣམས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་ཞེས་སོགས་ལུང་དང་།
འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་དྲི་མ་སྒྲོ་བར་སྐབ་པ་དང་ལམ་བདེན་གྱི་
ཁྱུང་ཆོས་རྣམས་སྐབ་པའི་ཆོ་རྒྱུད་གཞིར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཟུང་བ་སོགས་རིགས་པས་ཀྱང་ལེགས་ཤིང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པ། ལམ་

རིམ་བསྟན་དོན་ལས་ཀྱང་། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམ་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། ཁྱེད་རྣམས་བཅད་དེ་ཉམས་གསུངས་པས་ཀུན་འབྱུང་བསམ་པ་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་ཚུལ་ཤེས་པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱལ་ཚབ་རྩེའི་ཚད་མའི་བརྟེན་བྱང་ལས། རྟོང་ཉིད་ཉམས་ཤོལ་འབྱུར་གྱི། བསྒྲིག་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། ཁྱེད་བཤད་པའི་རྣམས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་སོགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བསམ་པ་ནས་བདག་མེད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེད་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་ནམ་སྟག་བསྐྱེད་པ་ལགས་ཏེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་པར་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། ཇི་ལ་འདི་ནི་དཔོན་འདི་ནི་དཔོན་བདག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་ངམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་སོ། ཁྱེད་མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེད་གཉིས་ལས་གཞན་སྟོན་དུ་མ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཡང་དེ་དང་སྦྱར་དགོས་པ་ནི་གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་འཕྲོ་དེ་མག་ཏུ། དེ་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གསུངས་ཞེས་པས་འབྲུབ་བོ། ཇི་དེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་རྟོག་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཡང་བསྒྲིག་པ་ལྷག་མ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་ཟག་བཅས་སྟག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པ་དང་། བརྟེན་བྱང་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྐྱེད་གཉིས་དེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་མེད་དེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་རྣམས་པ་སྦྱང་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། ཁྱེད་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སོགས་བསམ་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཅི་སྟམ་ན་སྒྲིག་མེད་དེ། སྟག་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པས། གོང་དུ་རྣམས་འབྲེལ་དངོས་ཟེན་དང་སྦྱར་ཏེ་རེས་འགའ་སྟེ་བའི་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་ཡང་འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་པའི་གནད་ནི་མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱབ་ཚུལ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ལོགས་སུ་མ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པས་ཕྱང་ལྷན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། སོགས་སྒྲིག་སྒྲོས་པ་ཙམ་གྱིས་འགོག་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་སྦྱང་དགོས་དོན་མེད་ལ་དེའི་སྒྲོ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་སྒྲོ་རྣམས་གསར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཁྱབ་པ་ཆངས་པས་ཀྱང་མི་འབྲུབ་བོ། །

གཞན་ཡང་སྟག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་ཙམ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་གཉིས་བདག་མེད་རགས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་ན་ཡང་མི་འཐད། འདིར་བསྟན་སྒྲོ་འདོགས་དེ་སྒྲོ་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནར་བཤད་ན་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་སྒྲོང་པ་ལ་ཉོན་མངས་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱ་བྱའི་བདག་མེད་ཅིག་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་ཙམ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏགས་དར་རྟོག་ལས། རྟོང་པ་ནི་གང་ཞིག་མདོན་སུ་དུ་རྟོགས་ནས་ཉོན་སྟེས་སྦྱང་རུས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆད་མའི་བརྟེན་བྱང་ལས། རྒྱ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལམ་ཆེར་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཀུན་བཏགས་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། དང་པོ་བཞི་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་ལམ་ཆེར་ཞེས་སྒྲོས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཐར་བདག་མེད་སྦྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་ནི། སྟག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་

པའི་སྒྲིང་པ་བདག་མེད་དང་དོན་གཅིག་ལ། རོ་བོ་དང་དོན་གཞན་གྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདྲགས་པའི་ཀུན་བདག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་
པ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱུང་བ་ཅི་བདག་འཛིན་ལྟར་སྒྲིག་གི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དངས་ཞེ་ན། དེ་ནི་
གཙུག་ཅེ་བའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་དངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། གཙུག་ཅེ་ཚུལ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་རང་གི་ཕུང་སྟགས་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་པོར་འཛིན་པ་ཙམ་
ཞིག་ནི་རང་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཐལ་འགྲུར་བ་མ་གཏོགས་པས་ནི། མཚན་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་། ཞེས་སྟགས་ལྟར་རང་
འཛིན་ལ་བདག་དེ་ཕུང་བོ་ཐོང་ལྟར་བརྩེ་བ་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་པས་རོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཚང་བར་འདོད་ཀྱང་། དེ་ནི་སྒྲོ་ལྟར་སྒྲིག་གི་སྒྲིབ་
ཚུལ་ཡིན་གྱི་དཔྱད་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྒྲིང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་དོ་གཅིག་ཐ་དད་བྱེ་
ནས་འགོག་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་རིགས་པའི་འཕུལ་གནད་གཅིག་ཏུ་འགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་ནམ་པར་
འཛིན་པ་ནི་འཐད་འཛིན་ཀུན་བདག་སྒྲིབ་འགོ་སྒྲེ་འདི་དག་གི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་བཤད་འདོད་པས་འདིར་མ་སྒྲིག་།

༥ གསུམ་པ། དེ་དག་གོམས་པའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་རྟགས་པའི་མི་རྟག་སྟགས་བསྒྲོམས་པས་ཆོ་འདི་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་གི་
ནས་ཀྱང་གར་འགོ་གཏོལ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་རྟ་སོང་དུ་སྒྲིབ་ན་དེའི་སྟག་བསྐལ་བཟོད་སྟགས་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ། དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་སྒྲུབས་
དཀོན་མཚན་ལ་ཡོད་ཆས་པའི་སྒྲུབས་འགོ་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་། དགོ་བཅུའི་སྒྲོང་དོར་ལ་བཙོན་པ་སྟགས་རྒྱང་དུ་དང་བྱན་མོང་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་
ལེགས་པར་སྒྲོང་ཞིང་། དེ་རྩིས་གནས་སྒྲུབས་དགོ་བའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་མའི་མཛོན་མཐོ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱགས་འཁོར་བ་འདི་ལས་གཏན་དུ་ཐར་
པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སྤིང་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་ལྟར་སྤྲོད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྤྲོད་པར་འགོ་བས་རིམ་གྱིས་ཟད་དེ་སྒྲུབ་ཡང་ལྷང་བའི་ཚུལ་
མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་པས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྟག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ན། དེ་ལྟ་
བུའི་སྟག་བསྐལ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་སྟམ་དུ་དཔྱད་པས་སྤོང་པའི་བཟོན་ལས་སྒྲིབ་པར་ཤེས་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་
ཡང་རྒྱན་ཙམ་ལས་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་པས་སྟགས་ལེགས་པར་བཙོན་པ་ན་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྤོང་རྩུས་མི་རྩུས་
དཔྱོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་མེད་ལ་རྟེན་པས་དེའི་ཚུལ་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ། དོན་དང་མི་མཐུན་
ཞིང་རྒྱབ་རྟེན་མེད་པར་ནམ་མཐོང་བ་ན་རིང་བོར་མི་ཐོགས་པར་དེ་སྤོང་རྩུས་དང་། དེའི་རྩིས་ཐོག་ཉིད་དུ་དེ་སྤོང་བྱེད་ལམ་བདེན་ཀྱང་མཛོན་དུ་
བྱ་རྩུས་སྒྲིབ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། འོན་ཀྱང་ཐོག་པ་མཚན་གི་རིགས་ཙན་ནམས་ནི་རང་ཁོ་ན་སྟག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་དང་དེ་ལས་ཐར་པའི་
ཐབས་ཙམ་ཞིག་དཔྱོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། ལམ་སྒྲོན་ལས། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་ཀུན། ཡང་དག་
ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། སྒྲིབ་བྱ་དེ་ནི་མཚན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ལ་དམིགས་པའི་
ཡོད་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་པ་དེ་ཙམ་དུ། དེ་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་སྟག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་ན་མི་བཟོད་པའི་སྤྲོང་རྩིས་ཤུགས་སྒྲིབ་ལ་དེ་ཅི་ཙམ་
ཤུགས་དྲག་པ་དེ་ཙམ་དུ་དེ་དག་སྒྲོལ་བ་ཁྱུང་དུ་ཁྱུང་བའི་སྟག་བསམ་ཤུགས་དྲག་ཅིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་ལ་རྩུས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ནམ་
མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
འབྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཀྱང་དབྱུང་མཐའ་ལས། གནས་དན་ལེན་བྱེད་སྤོང་རྒྱུའི་བྱེད། གཞི་ཡི་བྱེད་
དང་མ་སྤོངས་བྱེད། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བའི། དྲན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་བསྒྲོམ། ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ།

ཁེས་པ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིས་བསྟན་པའི་ཚྭ་ལམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བཞོད་དེ། དེའི་འོག་ཏུ།
དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ན་སྦྱར་ལམ་དུ་འཕྲོས་
པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐབས་དང་པོར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བརྟེན་གཉིས་དང་། སྐབས་བཞི་པར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཡ་མ་བུ་ལ་བར་
བྱས་ཏེ་གོམས་པ་ལས་རྫོང་ཆེ་བཟོད་མཚེག་བཞི་རིམ་གྱིས་འབྲུང་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཁེས་སོགས་ལྟར་བདེན་
བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་དོན་དམ་པའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། མཐོང་ཟེན་གྱི་དོན་
དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པས་དྲི་མ་མེད་པ་སོགས་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བཞོད་དེ་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་རྣམས་ལམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྦྱངས་
ནས་མཐར་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དམ་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཞིས་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་
ལུས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེའི་སྒོ་བརྒྱུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱས་པ། ལྷ་མའི་སྒྲིན་པ་ཤུག་ཏེ་རྒྱལ་བོ་དེས། འགྲོ་བ་མ་རིག་གཉིད་ལས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། ཐར་པ་དམ་པའི་ཕྱིང་ཁང་ཆེ་མོ་ནས། བདེན་
བཞིའི་ཚོས་གྱི་རྩ་སྒྲུ་དང་པོར་བསྒྲགས། དེ་སྦྱང་གང་ཞིག་སྟུག་ཀྱན་འགོག་ལམ་ཞེས། བགའ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་དོམས་འཇུག་ཐོག་རྩུལ། ཁེས་འདྲོད་
སྒྲིབ་ཡོད་ན་སྒྲིན་མ་འདི། བཟུང་སྟེ་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་བརྟེན་པར་རིགས། འདིར་འབད་ལས་བྱུང་ལེགས་བྱས་གཞུ་མ། རྣམ་དཀར་ལྷང་ཕན་
སྒྲོང་དང་བཙས་པ་དེས། དུག་ཅན་འགྲོ་སྟོང་དྲི་མ་རབ་སྦྱངས་ནས། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་གྱུར་ཅིག། ཅིས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཐར་
འདྲོད་འཇུག་དོགས་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དལ་འབྱོར་དོན་ཐར་དུ་བཞུགས་པའི་ཐབས་རྩུལ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞུལ་བ་རང་གི་གམ་བཙར་དཀར་བརྟེན་བ་དག་དབང་མཚེག་ཐར་གྱིས་
ཕྱ་མོ་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐུ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྟན་པར་བརྟེན་ཚོས་སྒྲུབ་དགོན་མཚེག་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་མེས་རང་ལོ་ཉེར་དུག་པ་ལ་ཚོས་གྲུ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འབྱེལ་གྱི་ཉེ་འདབས་དབེན་
གནས་ཡིད་དགའ་ཚོས་འཛིན་དུ་བྲིས་པའོ། འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་བརྟེན་པའི་སྒྲིང་པོ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །